



I.

**ULUSLARARASI
SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ
ÖZET KİTABI**

**INTERNATIONAL
SOCIAL SCIENCES CONGRESS
BOOK OF ABSTRACTS**



ISBN 978-605-68298-0-2



**ERCIYES UNIVERSITY
31/01/2018 - 02/02/2018
KAYSERİ - TURKEY**



www.usbik.com

USBİK 2018
I.ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER KONGRESİ (ÖZET KİTABI)
I.INTERNATIONAL SOCIAL SCIENCES CONGRESS (BOOK OF ABSTRACTS)

Yayına Hazırlayan

Dr.Ayhan KUŞCULUO

Editörler / Editors

Dr. Ayhan KUŞCULUO - Elshan GURBANOV

Kapak Tasarımı / Cover Design

Mehmet Sertçelik

Kongre Tarihleri - Congress Dates

31 Ocak /January - 1,2 Şubat / February

Kongre Yeri / Congress Venue

Erciyes Üniversitesi 15 Temmuz Yerleşkesi, Yabancı Diller Yüksekokulu

KAYSERİ-TURKİYE

ISBN : 978-605-68298-0-2

Erişime Açıldığı Tarih

01.04.2018

NOT: Özet içeriğiyle ilgili bütün sorumluluk yazara aittir. Özetlerde yer alan görüş ve düşünceler USBİK 2018 Kongre Bilim Kurulunun, Düzenleme Kurulunun veya Editörlerin düşüncelerini yansıtmaz.

KONGRE BAŞKANI/ PRESIDENT OF CONGRESS

Prof. Dr. Beyhan Asma

Erciyes University

KONGRE DÜZENLEME KURULU BAŞKANI/ PRESIDENT OF ORGANISING COMMITTEE

Dr. Ayhan Kuşçuluo

Erciyes University

BİLİM KURULU / SCIENTIFIC BOARD

Prof.Dr. Abdulvahap Taştan	Erciyes University
Prof.Dr. Ahmet Yatkın	Fırat University
Prof.Dr. Ali Aktan	Erciyes University
Prof.Dr. Aslan Topakkaya	Erciyes University
Prof.Dr. Atabey Kılıç	Erciyes University
Prof.Dr. Ayşe Nur Tekmen	Ankara University
Prof.Dr. Burhan Ghalioun	Paris Sorbonne University
Prof.Dr. Celalettin Çelik	Erciyes University
Prof.Dr. Coşkun Karaca	Cumhuriyet University
Prof.Dr. Erdoğan Bada	Hakkari University
Prof.Dr. Oh Eunkyung	Dongkuk University
Prof.Dr. Göksel Türközü	Erciyes University
Prof.Dr. Hakkı Büyükbaş	Erciyes University
Prof.Dr. Halim Öznurhan	Erciyes University
Prof.Dr. Hürşit bİsayev	Kafkas University
Prof.Dr. Hüseyin Mersinlik	Ankara University
Prof.Dr. Jung Suk Yoo	Erciyes University
Prof.Dr. Kenan Has	Erciyes University
Prof.Dr. KerimTürkmen	Erciyes University
Prof.Dr. Kim Seoung JU	Dongkuk University
Prof. Dr. Kim Soyoung	Sofia University
Prof.Dr. Makbule Sabziyeva	Anadolu University
Prof.Dr. M. Şevki Aydın	Erciyes University
Prof.Dr. Melahat Pars	Ankara University
Prof. Dr. Mahmut Tekin	Selçuk University
Prof.Dr. Masazumi Araki	Shirayyuri Women's College University
Prof.Dr. Mehmet Aydın	Kırgısıztan-Türkiye Manas University

Prof.Dr. Meral Demiryürek	Hitit University
Prof.Dr. Musatafa Apaydın	Çukurova University
Prof.Dr. Mustafa Çelikten	Erciyes University
Prof.Dr. Nevzat Özkan	Erciyes University
Prof.Dr. Nilay Çorağan	Erciyes University
Prof.Dr. Nurullah Çetin	Ankara University
Prof.Dr. Ousama Ekhtiar	Bingöl University
Prof.Dr. Oh Chong Jin	Hankuk Üniversitesi
Prof.Dr. Remzi Kılıç	Erciyes University
Prof.Dr. Robert Tierney	Illinois Üniversitesi
Prof.Dr. Sebahattin Samur	Erciyes University
Prof.Dr. Seda Köylü	Ankara University
Prof.Dr. Selahattin Polat	Erciyes University
Prof. Dr. Şaban HAKLI	Hitit University
Prof.Dr. Şadi Eren	Iğdır University
Prof.Dr. Şefaettin Severcan	Erciyes University
Prof. Takashi Sashima	Osaka Uluslararası University
Prof.Dr. Temel Yeşilyurt	Erciyes University
Prof.Dr. Yunus Apaydın	Erciyes University
Prof.Dr. Turan Koç	İstanbul Sabahattin Zaim University
Prof.Dr. Ümit Tokatlı	Erciyes University
Prof.Dr. Zilola Narbayevna Khudaybergenova	Taşkent University
Doç.Dr. (Assoc. Prof.) Ali Küçükler	Erciyes University
Doç.Dr. (Assoc. Prof.) Ali Kuşat	Erciyes University
Doç.Dr. (Assoc. Prof.) Alparslan Kuzucu	İstanbul Yeni Yüzyıl University
Doç.Dr. (Assoc. Prof.) Bahar Demir	Atatürk University
Doç.Dr. (Assoc. Prof.) Elhan Azizov	Bakü Devlet University
Doç.Dr. (Assoc. Prof.) Hasan Bakır	Erciyes University
Doç.Dr. (Assoc. Prof.) Kadir Kiner	Erciyes University
Doç.Dr. (Assoc. Prof.) Max Maquito	Filipinler SOLAIR
Doç.Dr. (Assoc. Prof.) Mehmet Bilgin	Çukurova University
Doç.Dr. (Assoc. Prof.) Mehmet Demirci	Erciyes University
Doç. Dr. (Assoc. Prof.) Muhittin Kapanşahin	Erciyes University
Doç. Dr. (Assoc. Prof.) Mümtaz Sarıççek	Erciyes University
Doç. Dr. (Assoc. Prof.) Noriko Hiraishi	Tsukuba University
Doç. Dr. (Assoc. Prof.) Özlem Parlak Biçer	Erciyes University
Doç. Dr. (Assoc. Prof.) Sultan Murat Topçu	Erciyes University
Doç. Dr. (Assoc. Prof.) Şahin Güven	Kayseri Müftüsü
Doç. Dr. (Assoc. Prof.) Taalaybek Abdiyev	Kırgızistan-Türkiye Manas University
Doç.Dr. (Assoc. Prof.) Wu Chunhui	National Taiwan University
Doç.Dr. (Assoc. Prof.) Yukari Yoshihara	Tsukuba Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. (Asst.Prof.) Ayşegül Atay	Erciyes University
Yrd.Doç.Dr. (Asst.Prof.) Erhan Yoska	Erciyes University
Yrd.Doç.Dr. (Asst.Prof.) Eun Kyung Jeong	İstanbul University
Yrd. Doç.Dr (Asst.Prof.) Fatmanur Özen	Giresun University

Yrd.Doç.Dr. (Asst.Prof.) Filiz Sönmez	Erciyes University
Yrd.Doç.Dr. (Asst.Prof.) Funda Acar	Erciyes University
Yrd.Doç.Dr. (Asst.Prof.) Gonca Varoğlu	Nevşehir Hacı Bektaş Veli University
Yrd.Doç.Dr. (Asst.Prof.) Hatice Köroğlu Türközü	Erciyes University
Yrd.Doç.Dr. (Asst.Prof.) İ.Banu Akçeşme	Erciyes University
Yrd.Doç.Dr. (Asst.Prof.) Mustafa Güleç	Ankara University
Yrd.Doç.Dr. (Asst.Prof.) Özden Taşgın	Nevşehir Hacı Bektaş Veli University
Yrd.Doç.Dr. (Asst.Prof.) Nurcan Kalkır	Erciyes University
Yrd. Doç.Dr. (Asst.Prof.) Mesut Balıbey	Munzur University
Yrd.Doç.Dr. (Asst.Prof.) S. İmge Azertürk	Erciyes University
Yrd.Doç.Dr. (Asst.Prof.) Rae Shalala Ramazanova	Ağrı İbrahim Çeçen University
Yrd. Doç. Dr. (Asst.Prof.) Soner İşimtekin	Yüzüncü Yıl University
Dr. (Ph.d.)Esin Esen	Boğaziçi University
Dr. (Ph.d.)Seyfettin Buntürk	Uludağ University
Dr. (Ph.d.)Zeynep Gencer	Pamukkale University

DÜZENLEME KURULU/ ORGANISING COMMITTEE

<i>Yrd.Doç.Dr.(Asst.Prof)Melek Kaba</i>	Nevşehir Hacıbektaş Veli University
<i>Öğr. Gör. (Lecturer) Elshan Gurbanov</i>	Erciyes University
<i>Okt.(Instructor) Ahmed Al Hassoun (Arap Ülkeleri Genel Sorumlusu)</i>	Erciyes University
<i>Okt. (Instructor) Memet Saldıran</i>	Manas University
<i>Arş.Gör. (Res.Asst) Serdar Yılmaz</i>	Erciyes University
<i>Arş.Gör. (Res.Asst) Nihan Karakuş Harmancı</i>	Erciyes University
<i>Arş.Gör. (Res.Asst) Candan Kadriye Giray</i>	Erciyes University
<i>Arş.Gör. (Res.Asst) Mehmet Ölçer</i>	Erciyes University
<i>Arş.Gör. (Res.Asst) Şehriban Karacan</i>	Erciyes University
<i>Ayşe Nur Yılmaz (Master Öğrencisi)</i>	Ankara Polis Akademisi

İÇİNDEKİLER/ CONTENTS

İçindekiler- Contents.....I-IX

USBİK 2018 ÖZETLER- ABSTRACTS

Prof. Dr. Arslan Topakkaya	1
Musevilikte Zaman	
Doç. Dr. Eray Yağanak	2
İnsan ve Teknoloji İlişkisinin Ontolojik Temelleri Üzerine Bir İnceleme	
Yrd. Doç. Dr. Sebile Başoç, Diş	3
Hincin Kaynakları ve Hinc İnsanın Genel Karakteristikleri	
Arş. Gör. Peyyamisefa Gülay	4
Ludwig Wittgenstein'dan Gazzali'nin Nedensellik Tartışmasına Şerh	
Volkan Ay	5
Nietzsche ve Arendt'te Sorumluluk ve Vaadin Gücü	
Yrd. Doç. Dr. Osman Aslanoçlu	6
Ahmed-i Hani'nin Mem ve Zin Mesnevisinde Sevgilinin Temel Güzellik Unsurları	
Doç. Dr. Pei-lin Li	7
Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Tayvanlı Öğrencilerin Edebiyat Derslerinde Karşılaştığı Sorunlar ve Çözüm Önerileri	
Dr. Selami Alan	8
Sarıkamış Beyaz Hüvün Eserinden Hareketle Romanlardaki Savaş Anlatıları Üzerine Bir Değerlendirme	
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Köse	9
Urban Population Growth and Increases in the Numbers of Metropolitan Municipalities, in Turkey	
Doç. Dr. Noruahi İbrahim	10
The Application of Best Interest of the Child's Principle in Claims of Future Interest	
Dr. Erdem Erciyes - (Erdem Özgür)	11
Managing Multi-Cultural Workforce in Turkey	
Afridah Abas	12
Syariah Based Governance İn Muslim Friendly Hospitality Services: Malaysian Experience	
Prof. Dr. Mustafa Çelikten- (Yeliz Çelikten)	13
Öğretmen Performans Değerlendirme Sistemi	
Yrd. Doç. Dr. Melek Körükçü – (Yrd. Doç. Dr. Salih Uslu, Mehmet Çetin)	14
Toplumsal Cinsiyet Eğitimi: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarında Toplumsal Cinsiyet Rolünün Kadın Algısına Etkilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	
Yrd. Doç. Dr. Aytaç Ören	15
Akademik Çalışmalarda Sosyal Merkezlilik ve İletişim	
Öğr. Gör. Tuğçe Güzeyurt-(Özge Özkhan)	16
Ailede Yaşanan Değişimleri Kapsayan Çocuk Kitaplarının İncelenmesi	
Şükran Geçgel - (Yrd. Doç. Dr. Salih Uslu – Prof. Dr. Kubilay Yazıcı)	17
Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sosyal Onay İhtiyaçlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	
Prof. Dr. Kim Seung Ju	18
A Study On The Kugyeol As Korean Reading Chinese Character System And Recent Research Trends	
Arş. Gör. Candan Kadriye Giray	19
Yang GuiJa'nın "Uzak ve Güzeli Mahalle" Adlı Romanında "Baba" Motifi	
Lee Eunjung	20
A Study on Analyzing Korean E-mail Discourse Structures and Discourse Markers - Focusing on Business Request Email Discourse –	
Wang Hao	21
Corpus-Based Study on Future Meaning of Korean -Eot-	
Mihee Cho	22
A Study on Information Structure Of 18th Century's Korean in Joseon Dynasty	
Doç. Dr. Eray Yağanak	23
İnsanlığın Bilgiyi Kullanma Serüveni	
Yrd. Doç. Dr. Serdar Saygılı	24
Türkler ve Felsefe	
Dr. Engin Yurt	25
Bakmak Üzerine: Nietzsche'nin Son İnsanı ve Derrida'nın Kedisi Nereye Bakıyor?	
Arş. Gör. Sibel Kaya	26
Älem Tasavvurunun Temel Belirleyeni Olarak Mümkin Varlık	
Tuğba Nurlu	27
Kendine ve Topluma Yabancılaşan İnsana Bir Çözüm Olarak Tasavvuf	
Yrd. Doç. Dr. Ömer Yağmur	28
Georgius De Hungaia'nın Gotik Harflere Aktardığı (1480/ 1481) İkinci Yunus Emre Şiiri Üzerine Notlar	
Arş. Gör. Kevser Sönmez	29
Tanzimat Devri Türk Edebiyatında Romantize Edilmiş Bir Hastalık: Verem	

Gamze Aydın	30
Azerbaycan Milli İlimler Akademisi'nde Bulunan Bosnalı Sâbit Külliyyatının Müellif Nüshası Hakkında	
Melih Özel	31
Türk Romanında İki Farklı Nişantaşı: Cevdet Bey ve Oğulları – Nişantaşı Suare Karşıtlığı	
Prof.Dr. Muhittin Eliaçık	32
Kayseri/İncesu'da Geçen Bir Olaya Dair Karamanlık Yazılmış Bir Osmanlı Arşiv Belgesi	
Doç. Dr. Cavid Kasımov	33
Henry Morton'un Seyahatnamesi'nde Türkiye Cumhuriyeti'nin Şehirleri	
Doç. Dr. Sevinç Kasımova	34
Türk Halklarının Ticari İlişkileri ve Kültürlerinin Kavuşmasında Esas Amil: Geçmişten Bugüne "Büyük İpek Yolu"	
Uz. Abdullah Erdoğan	35
Mustafa Kemal Paşa'nın 9. Ordu Müfettişliğine Tayini	
Yusuf Cihat Zorbacı	36
Yusuf Akçura ve Cedditçilik	
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Balcı	37
Fen Bilgisi Öğretmeni Adaylarının Okuldaki Rehberlik Hizmetlerinin Öğrencilere Katkısına İlişkin Metaforik Algularının İncelenmesi	
Öğr. Gör. Emine Kübra Pullu-(Prof. Dr. Mehmet Nuri Gömleksiz)	38
Bilgisayar Teknolojileri Bölümü Öğrencilerinin Bilgisayar Programlamaya Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi	
Arş. Gör. Şule Karaduman	39
Eğitim Fakültesi Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Öğrencilerinin Öznel İyi Oluş Düzeyleri ve Akademik Motivasyon İlişkilerinin Mesleki Yeterlilikleri Üzerine Olan Etkisinin İncelenmesi	
Eser Kahraman (Doç. Dr. Elvan Yalçınkaya, Yrd. Doç. Dr. Bayram Polat, Ahmet Kılıç, Zehra Ünüvar)	40
Niğde'nin Tarih ve Kültür Karıncaları Projesine Katılan Öğrencilerin Günlüklerinin İncelenmesi	
Ümmügülüm Bıyıklı (Yrd. Doç. Dr. Eser Ültay, Türcan Sungur, İbrahim Topkara, Nilgün Açıcı)	41
Fen Bilimleri Dersi Kapsamında Teknoloji Uygulamaları ve Tasarımına İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşlerinin Karşılaştırılması	
Wang Wien	42
A Study on Lexical Richness of Korean Learners' Writing and Speaking	
Kim Junghyun	43
The Effect of Korean Cultural Education on Understanding the Level of Meaning of the Proper Noun	
Soyoung Yoo	44
Analyzing the Usage of Korean Particles 'i/Ga(이/가)' and 'Eun/Neun(은/는)' by Turkish Learners	
Arş. Gör. Nihan Karakuş Harmancı	45
Kim Dongni'nin "Kadın Şaman Resmi" adlı Kısa Romanının Analizi	
Arş. Gör. Mehmet Ölçer	46
Türk ve Kore Atasözlerinde Para	
Yrd. Doç. Dr. Muhammed Fazıl Himmetoğlu	47
Kayseri Eski Çağ Tarihine Kısa Bir Bakış	
Yrd. Doç. Dr. Asuman Çıraç	48
Eski Anadolu Toplumlarında Gözlenen Hastalıklar	
Yrd. Doç. Dr. Ayşegül Şarbak	49
Eski Anadolu Toplumlarında Diş Sağlığı	
Arş. Gör. Emel Acar	50
Antropolojik Çalışmalarda Kültürel Deformasyon	
Gizem Saldırgan	51
Cizre İç Kale Kazısı Lüle Buluntuları	
Doç. Dr. Muhittin Kapanşahin	52
Kanuni'nin Akdeniz Politikası Kapsamında Cerbe ve Malta Seferleri	
Yrd. Doç. Dr. Erhan Yoska	53
Altınorda ve İlhanlı Devletlerinin Anadolu Üzerindeki Hâkimiyet Mücadelesi	
Umut Mert Köroğlu	54
Cengiz Han'ın Meşhur Askerleri	
Ayten Balkanoğlu	55
Milli Mücadele Döneminde Sinop	
Sultan Gürsoy	56
Pavlikanlar	
Prof. Dr. Sıham Zengi	57
Irak Türkmenleri Ağzında İkişlemelerden Oluşan Atasözleri	
Doç. Dr. Elvira Latifova	58
Türk Toponimik Terimlerinin Araştırılmasında Tarih -Dilçilik Disiplinlerarası Çalışmaların Öneminde Dair-	
Dr. Hasan İlkyay Al.	59
Geri Gelen Mektup'ta Ateşin Tin Çözümlemesi	
Dilek Işıksan	60
18. Yüzyıldan Muamma Bir İsim: Rağmi	

Cansu Dursun	61
<i>Edebiyat Sosyolojisi Bağlamında Türkiye’de Popüler Romanlara Bakış</i>	
Doç. Dr. Ümran Türkyılmaz	62
<i>Asiye Cebar’ın Aşk ve Fantazyası’nda Sömürgecilik Üzerine Bir Değerlendirme</i>	
Doç. Dr. Lan-ya Tseng	63
<i>Orhan Pamuk’un Yeni Hayat, Beyaz Kale ve Kara Kitap Adlı Eserlerinin İngilizce ve Çince Çevirilerinde Kişi Cinsiyetiyle İlgili Karşılaşılan Bazı Sıra Dışı Durumlar</i>	
Zehra Işık	64
<i>“Kefensiz Kömilgenler” Adlı Eserde SSCB’nin Yarattığı Korku Toplumu ve Aydınlar</i>	
Emre Bekir Güven	65
<i>Immanuel Kant’ın Alman Aydınlanma Edebiyatına Etkisi</i>	
Öğr. Gör. Raziye Pekşen Akça	66
<i>Okulöncesi Eğitimde Çağdaş Yaklaşımlar: Reggio Emilia</i>	
Okf. Sevdâ Kubilay (Doç. Dr. Sait Akbaşlı)	67
<i>Hükümlü Öğrencilerin Yükseköğretime İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi Açısından İncelenmesi</i>	
Arife Cibil Yıldırım	68
<i>II. Meşrutiyet’in Kadın Eğitimine Getirdikleri: Emine Semiye Hanım Örneği</i>	
Aylin Karakuş – (Yrd. Doç. Dr. Salih – Prof.Dr. Kubilay Yazıcı)	69
<i>Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Öğretim Tekniklerini Seçme Yeterliliklerine İlişkin Algularının Belirlenmesi</i>	
Nurlana Zağfir Bahramlı	70
<i>Madde Bağımlılığı ile Mücadelede Uluslararası Stratejiler</i>	
Doç. Dr. Adem Sağır	71
<i>Toplumsal İnşada Belirleyici Bir Öğe Olarak Ölüm: Toplu Merasimlerden Belediye Hizmetlerine Kurumsallaşan Ölüm Bağlamında Bir Ölüm Sosyolojisi Denemesi</i>	
Yrd. Doç. Dr. Ümit Harun Akkaya	72
<i>Kayseri Uzunyayla Yöresinde Yaşamış Çerkes Din Adamları ve Sosyokültürel Çevreleri ile Etkileşimleri</i>	
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz Daşlı- (Yrd. Doç. Dr. Mehmet Koca)	73
<i>Yoksullukla Mücadelede Koruyucu Sosyal Hizmet Uygulaması Olarak; Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları</i>	
Arş. Gör. A. Elif Selçukçu (Yrd. Doç. Dr. Evrim Çetinkaya Yıldız, Arş. Gör. Sümeyye Derin, Arş. Gör. Yeliz Abbak)	74
<i>Yaşam Doyumunun Romantik İlişkiler Perspektifinden İncelenmesi</i>	
Sümeyra Tozlu- (Yrd. Doç. Sedat Bahadır)	75
<i>Çorum Halk Hekimliği</i>	
Doç. Dr. Hikmet Zeki Kapçı	76
<i>İstanbul Valisi ve Belediye Başkanı Doktor Lütfi Kırdar’ın İstanbul ‘a Hizmetleri (1938-1949)</i>	
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Aydın	77
<i>Çok Partili Siyasal Hayata Geçişte Muhalif Bir İsim: Afyonkarahisar Milletvekili General Sadık Aldoğan</i>	
Yrd. Doç. Dr. Özlem Başarır	78
<i>XIX. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Taşrasında Yerel Unsurların, Nüfuz Kaybına Yönelik Refleksleri –Şeyhâde Mehmed Bey Örneği</i>	
Huriye Şen	79
<i>Rusya Türklerinin Millî Mücadelesinde Abdürreşid İbrahim</i>	
Feride Yazıcı	80
<i>Şebinkarahisar’ın Kayıp Vakıfları</i>	
Yrd. Doç. Dr. Ebru Güher	81
<i>İkinci Dönem TBMM’nde Kayseri Milletvekili Ahmet Zeki (Karakimseliler)’in Siyasal Faaliyetleri (1923-1927)</i>	
Dilara Taşkın	82
<i>Nüfus Mübadelesi ve Bursa</i>	
İmren Aydın	83
<i>Lozan’ın Gizli Maddeleri ve Gizli Gündemi İddiası Üzerine Bir Değerlendirme</i>	
Emre Özsoy	84
<i>Stalin Devri Kurbanlarından Ceditçi Aydın Muhammed Fatih Kerimî (1870-1937)</i>	
Fatih Tolga	85
<i>Klasik Dönemden 19. Yüzyıla Kadar Osmanlı Taşra İdari Sistemi</i>	
Prof. Dr. Mustafa Çelikten – (Yeliz Çelikten)	86
<i>Üstün Yetenekli Çocuklar ve Yönetim</i>	
Yrd. Doç. Dr. Fatmanur Özen- (Prof.Dr. MustafaŞanal)	87
<i>Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme: Ortaöğretimden Öğretmen Yetiştiren Programların Kaldırılması</i>	
Yrd. Doç. Dr. Kamil Yıldırım –(Yrd. Doç. Dr. Senyurt Yenipınar)	88
<i>Öğretimsel Hesapverebilirlik Olgusunun Okul Yöneticileri Perspektifinden İncelenmesi</i>	
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Balcı	89
<i>Aday Fen Bilgisi Öğretmenlerinin Öğretmenlik Mesleği ile ilgili Tutumlarının Analizi</i>	
Arş. Gör. Murat Boran – (Fazilet Karakuş)	90
<i>Özel Yetenekli Öğrencilerin Üstbilişsel Farkındalıkları ve Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin İncelenmesi</i>	

Arş. Gör. Şule Karaduman	91
Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Öğrencilerinin Öznel İyi Oluş Düzeyleri ve Akademik Motivasyon İlişkilerinin Mesleki Yeterlilikleri Üzerine Olan Etkisinin İncelenmesi	
Doç. Dr. Kamala Gafurmanova	92
Mülteci Çocukların Adaptasyonu Açısından Hoşgörünün Önemi	
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Koca – (Yrd. Doç. Dr. Yılmaz Daşlı)	93
Yoksullukla Mücadelede Arada Kalanlar	
Yrd. Doç. Dr. Sevdâ Özütürker	94
Erzincan Üniversitesi Öğrencilerinin Vücut Kompozisyonu Parametrelerinin Cinsiyetlere Göre Analizi	
Yrd. Doç. Dr. Veda Bilican Gökçaya	95
Şiddete Uğrayan Kadınların Şiddet Gördüğü Evde Kalmalarının Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Nedenleri	
Dr. Meryem Berrin Bulut – (Prof. Dr. İsmail Selim Hovardaoğlu)	96
Erkek Çalışanların Örgütsel Bağlılık, Örgütsel Sinizm ve İşten Ayrılma Niyetlerinin Yatırım Modeli Çerçevesinde İncelenmesi	
Doç. Dr. Mustafa Güçlü	97
Öğrenci Merkezli Eğitimin Felsefi Dayanak, İlke, Amaç ve Önem açısından Değerlendirilmesi	
Doç. Dr. Mustafa Güçlü, (Selçuk Erten)	98
Felsefe Eğitimi ve Öğretiminin Kavram, Amaç ve İşlev Açısından Değerlendirilmesi	
Öğr. Gör. Emine Kübra Pullu - (Prof. Dr. Mehmet Nuri Gömleksiz)	99
Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Teknik ve Mesleki Resim Dersinde Bilgisayar Destekli Uygulamaların Yapılmasına İlişkin Görüşleri	
Öğr. Gör. Raziye Pekşen Akça	100
Okul Öncesi Eğitimde Montessori Yaklaşımı	
Uz. Serkan Pullu	101
Öğretmen Adaylarının Mükemmeliyetçilik Düzeyleri ile Öğrenme-Öğretme Süreci Yeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	
Arş. Gör. Murat Boran- (Fazilet Karakuş)	102
Özel Yetenekli Öğrencilerin Algılanan Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi	
Prof. Dr. Abdolvahap Taştan	103
Türkiye’de İlahiyat Fakülteleri Felsefe ve Din Bilimleri Bölümlerinde Lisansüstü Tez Çalışmaları ve Bazı Metodolojik Sorunlar	
Yrd. Doç. Dr. Fatih Yalçın	104
Kadını Yazmak; İbn Hacer Bağlamında XV. Yüzyıl Memlük Biyografi Yazıcılığı	
Dr. Osman Oral	105
Mâtürîdî’de Din-Siyaset İlişkileri ve Yönetim İlkeleri	
Abdumalik Tuycubayev	106
Buhara Şemsülemmeleri	
Okf. Gökhan Hamzaçebi (Mehmet Reşat Bulut)	107
Giresun ve Havalisinde Ahilik Kültürünün Oluşmasında Musikinin Yeri ve Önemi	
Arş. Gör. Altuğ Ortakçı	108
Şahî İbrahim Velî Ocağı’na Bağlı Bir Ziyaret Yeri: “Yeşil Direk”	
Sevgi Dal	109
Malatya’nın Sürdürülen Geleneği: Hölülük	
Nükte Sevim Derdioç	110
10 Şehir 10 Efsane	
Doç. Dr. Erdal Arlı	111
İşletmelerde İtibar Yönetiminin Pazarlama Performansı ile İlişkisi: Yat Turizm İşletmeleri Üzerine Bir Araştırma	
Eray Erkin Sezgin - (Yrd. Doç. Dr. Özcan DEMİR)	112
Motivasyon ve İş Tatmininin Özel Hastane İşletmeciliği Açısından İncelenmesi: Elazığ-Malatya Örneği	
Dr. İsmail Çelik	113
İslâmi Finans İçin Yeni Açılımlar : Sanki Yedim Örneği	
Doç. Dr. İbrahim Mazman - (Öğr. Gör. İbrahim Hakan Göver)	114
Dil ve Söylem Kavramları Bağlamında Levi-Strauss ve Foucault’nun Görüşlerinin Karşılaştırılması	
Yrd. Doç. Dr. İbrahim Nacak	115
İdeal ve Realite Geriliminde Günümüz Aydını	
Dr. Ashurkhanova Karhygash	116
Kazak Halk Hekimliğinin Özelliği ve Türleri	
Vefa Adıgüzel	117
Sosyolojik Bir Olgu Olarak Yoksulluk Kültürü ve Oscar Lewis	
Şeyma Karameşe	118
Alman Okullarında Öğrenim Gören Türk Çocuklarının Gündelik Hayat Pratikleri ve Direniş Biçimleri: “Onlar Fransa’yı Kendilerine Komşu Yaptıysa, Biz de Türkiye’yi Komşu Bildik”	
Doç. Dr. Kadir Demirci	119
İmam Hadî’de (ö.298) Hadis Yorumu	
Yrd. Doç. Muhammed Bahaeddin Yüksel	120
Meşruiyet Kaygısı Bağlamında Mübhem Ayetler Üzerinden Kendini ve Ötekisini Okumak	
Yrd. Doç. Ahmet Özdemir	121
Kur’an’da Toplumsal Bir Varlık Olarak İnsan	

Derya Ersöz	122
<i>Kuran-ı Kerim'de Kitap Kavramı ve Türk Halk İnançına Etkileri</i>	
Khalid Emam Abushinap	123
<i>Endülüs Fiziksel Şehirciliği ve Mimarisi</i>	
Yrd. Doç. Dr. Gülden Şişman	124
<i>Sayıştay'ın Türk Hukuk Sistemindeki Yeri</i>	
Yrd. Doç. Dr. Hülya Çakır	125
<i>Suç ve Ceza: Kadın ve Suç</i>	
Öğr. Gör. Türkhan Melis Parlak	126
<i>Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Ratione Loci ve Ratione Temporis Yetkilerinin İncelenmesi</i>	
Arş. Gör. Emre Köroğlu	127
<i>Taşınır Satış Sözleşmesinde Satıcının Zapttan Doğan Sorumluluğu</i>	
Dr. Furkan Yıldız	128
<i>İnsan Kaçakçılığı ve Göçmen Ticareti Arasındaki Kavramsal Farklar ve Bunların Türkiye'deki Yansımaları</i>	
Çağdaş Beşoğul - (Prof. Dr. Harun Demirkaya)	129
<i>Tükennmişlik ile İş Tatmini ve İşten Ayrılma Niyeti Arasındaki İlişki: Avukatlara Yönelik Bir Araştırma</i>	
Yrd. Doç. Dr. Ömer Çınar (Yrd. Doç. Dr. Fatma Temelli)	130
<i>İİBF Öğrencilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeylerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Örneği</i>	
Yrd. Doç. Dr. Seda Topgül	131
<i>Sosyal Güvenliğe Yönelik Öğrenci Algısının Değerlendirilmesi</i>	
Yrd. Doç. Hasan Uzun	132
<i>Bir Ar-Ge Öyküsü; Elazığ Örneği</i>	
Dr. Bahar İslamoğlu	133
<i>Konut Kredisi Faiz Oranlarının ve Para Politikalarının Konut Fiyatları Üzerine Etkisi: 2007-2017 Türkiye Örneği</i>	
Dr. Mualla Akçadağ	134
<i>Özel Günlerde Süpermarketlerin Pazarlama Faaliyetlerini Anlamaya Yönelik Bir Çalışma</i>	
Mevlûde Şahin (Öğr. Gör. Dr. Halil Özcan Özdemir, Yrd. Doç. Dr. Recep Kahvecioğlu, Öğr. Gör. Ömür Toker)	135
<i>Üniversite Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeyleri: Ahi Evran Üniversitesi Örneği</i>	
Yrd. Doç. Dr. Aysegül Atay	136
<i>Dil-Kültür Etkileşimi Açısından Türkçe ve Japonca</i>	
Yrd. Doç. Dr. Gonca Varoğlu	137
<i>Bilişsel Anlambilimin Bakış Açısı ile Türkçedeki "tatlı" Önadı ile Japoncadaki "amai" Önadının Anlamsal/Kavramsal Karşılaştırması</i>	
Yrd. Doç. Dr. Melek Kaba	138
<i>Batı Kültürünü Almad Eleştiri ve Adaptasyon: Edebiyatta Türk ve Japon Modernleşmesi</i>	
Dr. Zeynep Genç	139
<i>Natsume Soseki'nin Kokoro (Gönül) Ve Mehmet Rauf'un Eylül Romanlarında Ölümü Seçen Üç Adam: K, Sensei, Necip</i>	
Arş. Gör. Serdar Yılmaz	140
<i>Japonca Öğretiminde Kültürel Öğelerin Öğrenci Motivasyonuna Etkisi</i>	
Doç. Dr. Vahide Caferzade	141
<i>Darir'in "Fütuhuş-Sam" Eserinde Dini Terim ve İfadeler</i>	
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Altunmeral	142
<i>Mehmed Emin Yünni Efendi ve Terkiib-i Bendi</i>	
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Emin Bars	143
<i>Şamanizm'de Ruhlar Dünyası</i>	
Dr. Osman Oral	144
<i>Ahmet Yesevi'nin Şiirlerinde Nebiler ve Erenler</i>	
Dr. Ayşe Karaköse	145
<i>Toplumun Din Algısı</i>	
Yrd. Doç. Dr. Esin Benhur Aktürk	146
<i>Yerel Yönetimlerde Kadın ve Siyasi Rolü</i>	
Leman Suleymanlı	147
<i>Azerbaycan Halk Cumhuriyeti Dönemi Kadınların Eğitim ve İş Hakları (1918-1920)</i>	
Sema Kandil	148
<i>DP Muhalefet Yıllarında Konya'daki Faaliyetleri</i>	
Çağdaş Beşoğul	149
<i>Malta Kuşatması ve Kuşatmanın Başarısızlıkla Sonuçlanmasının Nedenleri</i>	
Prof. Dr. Ahmet Mermer	150
<i>Disiplinler arası Çalışmalara Yeni Bir Yaklaşım: Fonoloji Açısından Divan Şiiri</i>	
Yrd. Doç. Dr. Yusuf Aydoğdu	151
<i>Kemal Özer'in Şiirlerinde Toplumcu Temalar ve Öğeler</i>	
Arş. Gör. Huzeyfe Bilge	152
<i>Çocuk Edebiyatı Eserlerinde Yozlaştıran Değerler, Ahılsızlık, Küfür ve Daha Fazlası (Bir Hikâye Kitabı Örneği)</i>	

Aybala Dikbaş	153
Dede Korkut Hikâyelerinde "Sinama" Motifi	
Doç. Dr. Mustafa Güleç	154
Hollanda Doğu Hindistan Şirketi (VOC) ve Hollanda'nın Japon Pazarındaki Kısmi Başarısı	
Yrd. Doç. Dr. Neslihan Altuncuoğlu	155
Türkiye'nin Yakın Gelecekteki Konumunun Tarihi Arka Planı Hakkında (Ortadoğu Örneği)	
Arş. Gör. İbrahim Can Karaduman	156
Niccolò Machiavelli'ye Bir Bakış: Yeni ile Eski Arasında Bir Köprü	
Arş. Gör. Cavit Emre Aytekin	157
Alman Dış Politikasında Transatlantik İlişkilerin Geleceği ve Stratejik Alternatifler	
Yrd. Doç. Dr. Muhammed Bahaeddin Yüksel	158
Zenâdîka'nın Kur'an'da Tenâküz İddiaları Bağlamında Ebul-Hüseyn el-Malati'nin Müşkilâtul -Kur'an Yorumları	
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Uyar	159
Nebevi Tavsiyeler Işığında Bir İnsanı İnsanların En Hayırlısı Yapan Erdemler	
Yrd. Doç. Dr. Yüksel Çelik	160
Seyyid Şerif Cürcani ve Belagat İlmindeki Yeri	
Arş. Gör. Emine Taşçı Yıldırım	161
Kıtab-ı Mukaddes ve Kur'an-ı Kerim'de İnâyet	
Arş. Gör. Zeynep Alımoğlu Sürmeli	162
Hadis Taraftarları'nın Kerrâmiyye Eleştirisi	
Yrd. Doç. Dr. Bilal Genç - (Öğr. Gör. Volkan Darmaz)	163
Student-Teachers' Views Regarding English Language Teacher Education in Turkey	
Dr. Fazilet Alachaher	164
ICTs Integration within Our Algerian LMD System: Tlemcen Faculty of Science as a Case Study	
Dr. Hülya Taflı Düzgün	165
Representations of Oriental Identities in the Middle English Romances	
Okf. Faruk Sadıç	166
A Corpus-Based Analysis of Relationships Between Word Count, Oral Exam Scores & Gender	
Okf. Mehmet Tunaz- (Prof. Dr. Arif Sarıçoban)	167
The Effects of Students' Cultural Backgrounds on Their Attitudes Towards English as a Foreign Language	
Arş. Gör. Özlem Sayar - (Yusuf Sayar)	168
An Analysis of "The Little Prince" in the Light of "The Second Coming"	
Prof. Dr. Recep Dikici	169
Osmanlı Dönemi Kayserili Âlimler	
Yrd. Doç. Dr. Ümral Deveci	170
Kayseri Yöresine Ait Gesi Bağları Türküsünün Varyantları, Hikâyesi, Metin Analizi	
Arş. Gör. Fırat Şafin	171
Çeşitli Dillerin Atasözlerinde "Öfke" Kavramına İlişkin İmge Şemaları Üzerine	
Öğr. Gör. Mustafa Alkan	172
Erzurumlu Zihni Divânı'nda Yerel Unsurlar ve Sosyal Hayat	
Dilek Ünlü	173
18. Yüzyılda Osmanlı Balkan Şehirlerindeki Resmî Yazışmaların İhtivâ Eden Bir Münşe'ât Mecmû'ası Üzerine Notlar	
Prof. Dr. Nuriye Garipağaoğlu	174
Türkiye'de Kalkınma Ajanslarının Coğrafi Dağılışı ve Bölgesel Rollerine Dair Eleştirel Bir Yaklaşım	
Dr. Mehmet Ali Çelik - (Prof. Dr. İbrahim Kopard, Arş. Gör. Hüseyin Bayram)	175
Doğu Anadolu Bölgesi'nde Mevsimlik Kuraklık Analizi	
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Özmenli - (Yrd. Doç. Dr. Nazım Kuruca)	176
Giresun'da Türk İskânına Bir Örnek; Vadi Yerleşimi	
Yrd. Doç. Dr. Muammer Ak - (Yrd. Doç. Dr. Arif Olgun Közleme)	177
Sosyo Kültürel Boyutu İle Giresun'da Yaylıcılık	
Öğr. Gör. Mehmet Levent Kocaalan	178
Kayseri'nin Gelişiminde Kardeş Şehirlerin Önemi	
Doç. Dr. Zübeyde Özlem Parlak Biçer - (Hürmet Çopuroğlu, Merve Hasözhan, Zehra Aksoy)	179
Anıtsal Yapılarda Karşılaştırmalı Yapı Analizi	
Öğr. Gör. Ülken Yaz - (Öğr. Gör. Nefise Yüksel)	180
Yozgat Mezar Taşlarının Türk Kültüründeki Yeri	
Öğr. Gör. Recep Özer	181
Antalya Müzesindeki Helenistik Dönem Heykellerinde Kumaş Anatomisi İlişkisi	
Elif Atıcı - (Yrd. Doç. Dr. Mehmet İnceoğlu)	182
Eskişehir Kurşunlu Külliyesi'nin Göstergebilimsel Yaklaşımla Yorumlanması	
Handan Narin	183
Efland ve Eisner'in Görüşleri Bağlamında Sanat Eğitiminin Bilişsel Boyutu	
Yrd. Doç. Gürkan Dağbaşı	184
Mahmud Derviş Şiirlerinin Türkçe Çevirileri Üzerine Bir Değerlendirme	

Arş. Gör. Arife Çağlar	185
<i>Şeyhî'nin Hüsrav ü Şîrin Mesnevisinde Sosyal Hayatın Panoraması</i>	
Aslıhan Nur Kandemir	186
<i>Türk Masallarında Kıtınyen Uzamlar ve Kurguya Etkileri</i>	
Huzeyfe Bilge	187
<i>Çocuk Hikâyelerinde Büyük Tehlike: Ahlaksızlık, Suça Teşvik, Yozlaştırıcılık ve Daha Fazlası (Bir Hikâyeye Kitabı Örneği)</i>	
Mustafa Eren	188
<i>Kütadgu Bilig'de Türk Halk İnançları</i>	
Prof. Dr. Özden Zeynep Oktav	189
<i>Suriye Krizi ve Devlet Dışı Silahlı Aktörlerin Rolü</i>	
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Özalp	190
<i>Küresel Enerji Rekabetinde Merkez Ülke Türkiye</i>	
Dr. Mahir Terzi	191
<i>Din Motifli Terörizm: Nedenler Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme</i>	
Ahmet Yavuz Gürler – (Çiçek Cihangir)	192
<i>Eski Yugoslavya'dan Ayrılan Devletlerin Avrupa Birliğine Uyum Süreçleri</i>	
Cansu Kaymal Casabianca	193
<i>İçice Geçmiş Dâhili ve Harici Dinamikler: Türkiye'yi 15 Temmuz'a Getiren Süreçlerin Analizi</i>	
Prof. Dr. Nigar Askerova	194
<i>Sanat ve Onun İzleyicisi</i>	
Öğr. Gör. Nefise Yüksel – (Öğr. Gör. Ülken Yaz)	195
<i>Türk Evi Plan Tipolojisinde Geleneksel Yozgat Konaklarından İki Örnek</i>	
Fatma Çetin	196
<i>Osmanlı Çini ve Duvar Resimlerinde Kâbe Tasviri</i>	
Serhat Sabri Yılmaz	197
<i>Türk Sinemasında Geleneksel Türk Tiyatrosu İzleri</i>	
Şerife Karaman	198
<i>Osmanlı Devletinin Son Dönem Halıları: Kumkapı</i>	
Fadime Sarca	199
<i>Takı Tasarımın Temelini Oluşturan Geometrik Objeler</i>	
Doç. Dr. Hasan Bakır - (Arş. Gör. Eda Kevser Şahin)	200
<i>Voice of Depression: Akif and Keats' Nightingale</i>	
Dr. Hülya Taflı Düzgün	201
<i>From Eleanor of Aquitaine to Josiane: Re-writing 'Women in the Romances of Medieval England</i>	
Mahmood Farhan - (Dr. İbtihal Al-Tameemi)	202
<i>Difficulties Faced by Iraqi EFL Learners in Translating English Collective Nouns into Arabic</i>	
Okf. Mehmet Tunaz - (Okf. Emrah Muyan, Okf. Nursel Muratoğlu)	203
<i>Categorization of Preposition Error Types in Turkish EFL Learners' Essays: A Corpus Based Study</i>	
Arş. Gör. Özlem Sayar	204
<i>Considering Iago in 'The Tragedy of Othello, The Moor Of Venice' as The Baobab Tree Antoine De Saint Exupery's. Little Prince Describes</i>	
Yrd. Doç. Dr. Nazım Kuruca - (Yrd. Doç. Dr. Mehmet Özmenli)	205
<i>Yerel Tarih Çalışmasına Giresun Örneği: Yeşil Giresun Gazetesi</i>	
Öğr. Gör. Ali Murat Mırçık (Arş. Gör. Emre Kırılı)	206
<i>Kişilerarası İletişimde Medyanın Modern ve Gelenek Çerçevesinde Toplumsal Cinsiyet Konumlandırması: 1 Kadın 1 Erkek Dizisi Örneği</i>	
Arş. Gör. İbrahim Can Karaduman	207
<i>Silahlı Kuvvetlerin Demokratik Kontrolünde Geleneksel Medyanın Rolü</i>	
Aysegül Biçer	208
<i>Medyalararasılık Bağlamında Ferhat ile Şirin Hikâyesinin Karikatürlere Etkisi</i>	
Sevgi Bayat	209
<i>Medya Savaş İlişkisi Bağlamında Savaşın Seyri Üzerinde Basının Etkisi; Örnek Olarak Milli Mücadelenin Başarıya Ulaşmasında Anadolu Basınının Rolü</i>	
Prof. Dr. Mustafa Çelikten	210
<i>Yöneticilerin Disiplin ve Mizah Anlayışı</i>	
Yrd. Doç. Dr. Bahadır Gülbahar - (Gülşah Ertuğrul)	211
<i>Öğretim Elemanlarının Olumlu Sınıf İklimi Sağlama Yeterliliklerine İlişkin Türkçe Öğretmeni Adaylarının Görüşleri</i>	
Yrd. Doç. Dr. Bahadır Gülbahar (Gülşah Şahin)	212
<i>Sınıf İçi Etkili İletişim Becerileri Algı Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlilik ve Güvenirlilik Çalışması</i>	
Öğr. Gör. Tuğçe Güzeyurt – (Özge Özkan)	213
<i>Eric Carle'in Türkçe Çeviri Çocuk Kitaplarının Biçim ve İçerik Özelliklerinin İncelenmesi</i>	
Öğr. Gör. Furkan Erdoğan	214
<i>Mesleki ve Teknik Eğitimin Yükseköğretim Bağlamında Kalite ve Verimliliği: Türkiye'de Meslek Yüksekokulları Üzerine Bir İnceleme</i>	
Eda Uslupehlivan - (Yrd. Doç. Meltem Kurtoğlu Erden)	215
<i>Değer Eğitiminde Dijital Öykülerin Kullanımı</i>	

Yrd. Doç. Dr. Seda Uysal Bozaslan	216
<i>Cezîre-i Mesnevi'nin Türkçe Şerhlerinde Bir Anlatım Tekniği: Somutlaştırma</i>	
Esra Çam	217
<i>Türk Dünyası Masallarındaki "Çocuksuzluk" Üzerine</i>	
Miray Çetin- (Doç. Dr. Rezan Karakaş)	218
<i>İki Eser İki Yazar ve Ezidilik</i>	
Hüseyin Şahin	219
<i>Malatya-Arguvan Yöresinde Zâkirlik Kurumu: Gelenekte Dün ve Bugün</i>	
Tolga Tellan – (Dr. Özlem Özdemir)	220
<i>Sosyal Bilimlerde Disiplinlerüstü, Disiplinlerarası ve Altidisiplin Olarak İletişim Çalışmaları</i>	
Yrd. Doç. Dr. Hadi Bak	221
<i>Türkçe Söz dizimine Kıyasıyla Rusça Söz Diziminde Temel Yönler</i>	
Dr. Pınar Dilekçi	222
<i>Nikolay Mihayloviç Karamzin'in Tarihçi Kimliği Üzerine Bir Değerlendirme</i>	
Arş. Gör. Selin Tekelli	223
<i>Eski Slavınancı: Paganizm, Pagan Geleneği ve Pagan Tanrıları</i>	
Süндüz Girgin	224
<i>Evensel Bir Dil Fenomeni Olarak Türk ve Rus Dillerinde Lakaplar</i>	
Aslı Aliyeva	225
<i>Ermeni Dilinde Affrikat Seslerinin Öğrenilmesi Yöntemleri</i>	
Yrd. Doç. Dr. İmge Azertürk	226
<i>Çince İmlerde Saklı Olan Kadın Kültürü</i>	
Uz. Mustafa Sarper Alap	227
<i>Türkiye'de Urdu Dili ve Edebiyatının Öğretilmesinde Yeni Yaklaşımlar</i>	
Mustafa Kemal Şen	228
<i>Redaksiyon Ofislerinin Akademisyenlerin Yabancı Dil Gelişimi Üzerine Etkisi</i>	
Burcu Öztürk	229
<i>Heinrich Böll'ün Das Brot Der Frühen Jahre Adlı Yapıtında İzleksenel Öge: Açlık</i>	
Reyhhan Ünver Fidan	230
<i>Koku Duyusunun Diğer Duyulardan Farklılaşması ve Farklılığın Evrimsel Perspektifle Değerlendirilmesi</i>	
Merve Çetin Dağdelen	231
<i>Yerel Gazetecilik Alanı'nda "Hemşehricilik" Kavramı: Denizli Kenti Örneği</i>	
Doç. Dr. Hikmet Zeki Kapçı	232
<i>Birleşmiş Milletlerin Türkiye'de Sosyal Hizmetlerin Gelişimine Katkısı ve William Bacon Raporu</i>	
Yrd. Doç. Dr. Ziya Abbas	233
<i>2003 Sonrası Irak Türkmenleri</i>	
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Yıldız	234
<i>Uluslararası İlişkiler, Din Olgusu ve Dini Kavramlar</i>	
Yrd. Doç. Dr. Gözde Yılmaz	235
<i>Türkiye Sağlık Politikası: Dönüşüm ve Dinamikler</i>	
Arş. Gör. Y. Leyla Kara - Doç. Dr. Hande Şahin	236
<i>Türkiye'de Neo-liberal Dönemin Genç İşsizliğine Yansımaları</i>	
Hacer Coşkun	237
<i>Türk Dış Politikasının Geleneksel Unsurlarının Türkiye'nin Yumuşak Güç Politikası Kapsamında Değerlendirilmesi</i>	
Yrd. Doç. Dr. Gökçe Cerev - (Doç. Dr. Bora Yenihan)	238
<i>1961 Anayasası'nın Sendikalar Üzerine Etkileri</i>	
Dr. Mualla Akçadağ	239
<i>Tüketicilerin Televizyon Reklamlarının Etik Olup Olmadığı Konusundaki Tutumlarını Anlamaya Yönelik Bir Araştırma</i>	
Öğr. Gör. Yusuf Aliyev- (Dr. Nurkhodzha Akbulayev)	240
<i>Yoksullukla Mücadelede Bankanın Önemi: Grameen Bank Örneği</i>	
Öğr. Gör. Tuğba Demir	241
<i>Reklamda Teknoloji Teması ve Yapı Kredi Örneği</i>	
Arş. Gör. Emrah Utku Gökçe- (Prof. Dr. Ömer Çaha)	242
<i>Türk Dış Politikasında İki Entelektüel Siyaset Adamı: İsmail Cem ve Ahmet Davutoğlu</i>	
Arş. Gör. Bilal Göde – F. Neslihan Göde	243
<i>Terörizm ve Türkiye'ye Olan Zararlarına Yönelik Bir Değerlendirme</i>	
Yrd. Doç. Dr. Özgür Demirtaş - (Yrd. Doç. Dr. Mustafa Karaca)	244
<i>Participative Leadership and Employee Voice</i>	
Dr. Özlem Özdemir	245
<i>Gendering International Migration: A Case Study on Turkish Women Immigrants in England</i>	
Öğr. Gör. Elshan Gurbanov	246
<i>Secular-Religious Division in Israel: Concepts, Necessities, Dynamics and Changing Balances</i>	

Esmanur Şamiloğlu	247
<i>The Organisation of Islamic Conference in the Writings of Turkish Islamists in the 1970s.</i>	
Yrd. Doç. Dr. Kürşat Efe	248
<i>Tarihi Türk Lehçelerinde Alıntı Bitki İsimleri</i>	
Yrd. Doç. Dr. Hanife Özer	249
<i>Medine Gülgün'ün Şiirlerinde Vatan Teması</i>	
Nimet Ceylan	250
<i>Adana Ağzından Derleme Sözlüğü'ne Katkılar</i>	
Nurşah Özdemir – (Dönüş Çiçek, Esra İlhan)	251
<i>Hasan Ali Toptaş'ın "Ben Bir Gürgen Dahiyim" Adlı Kitabının Çevre Duyarlılığı Bağlamında İncelenmesi</i>	
İlhan Karoğlu	252
<i>John Steinbeck'in Gazap Üzümleri İle Orhan Kemal'in Bereketli Topraklar Üzerinde Romanlarında İnsan Emeği ve Sömürüsü</i>	
Dr. Engin Avcı - (Dr. Mehmet Kurum)	253
<i>Radicalization Process of Terrorist Organizations: Path from violent Extremism to Terrorism</i>	
Yrd. Dr. Özgür Demirtaş- (Yrd. Doç. Dr. Harika Sükkün)	254
<i>Psychological Performance at Work</i>	
Takahiro Suzuki	255
<i>The Border Between Nationals and Non-Nationals: ID and Border Control in South Africa and Israel</i>	
Dr. Fazilet Alachaher – (Prof. Dr. Bouhabida Zoulika)	256
<i>Ahanti's and Zulu's Political, Economical and Military Institutions: Eurocentric Views</i>	
Akıra Asada	257
<i>Folk Islam in Contemporary East Africa</i>	
Yrd. Doç. Dr. Mesut Balıbey – (Nami Kemal Ondas)	258
<i>Analyzing the Relationship between the Professional Motivation and Job Satisfaction: Example of an Official Institution</i>	
Yrd. Doç. Dr. Mesut Balıbey	259
<i>Parametrik ve Parametrik Olmayan İstatistiksel Testlerin Gücünün Karşılaştırılması Üzerine Bir Araştırma</i>	
Yrd. Doç. Dr. Gökçe Cerev - (Yrd. Doç. Dr. Bora Yenihan)	260
<i>Türkiye'de Kamu Çalışanlarının Sendikalaşma Çabaları ve Mevcut Durumunun Analizi</i>	
Arş. Gör. Ali Burak Akşungur	261
<i>Osmanlı Mahallesinde Yerel Güvenlik ndaki İlişkinin Analizi: Bir Resmi Kurum Örneği : Mahalle Bekçiliği Örneği</i>	
Arş. Gör. Gökhan Bulut	262
<i>Çankırı Müzesi'nin Kentleşme ve Kentlilik Bağlamında Dijital Müze Dönüşümü</i>	
Neslihan Göde- (Arş. Gör. Bilal Göde)	263
<i>Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme Üzerine Türkiye Özelinde Bir Değerlendirme</i>	
Yrd. Doç. Dr. Ramazan Çiftlikçi	264
<i>Yaşar Kemal ve Halk Kültürü</i>	
Arş. Gör. Duygu Kayalık Şahin	265
<i>Seyyid Muhammed Ali Rıza ve Mevlid'i.</i>	
Şeyma Nur Zararsız	266
<i>Kırkımbardan Yansımalar: Metin Tenkidinde Mecmuaların Tesiri Üzerine</i>	
Kemal Deniz	267
<i>Hekimhan Yöresinde Bereket İnancına Bir Örnek: Eşe-Fatma Taşı ve Böceği</i>	
Osman Atas - (Doç. Dr. Sevim Yılmaz Önder)	268
<i>Karamanlıca Nasreddin Hoca Fıkraları</i>	
Doç. Dr. Orujova Yegana	269
<i>Manipulative Strategies Used in the Political Discourses in the French Language</i>	
Yrd. Doç. Dr. Lale Aliqueyava	270
<i>Ortaçların Gramatikal Statüsü</i>	
Dr. Heybet Heybetov	271
<i>Arap nazım sanatında şiirin yaranma tarihi, şiir örneklerinin şahit olarak kullanılması</i>	
Arş. Gör. Merve Çetin Dağdelen	272
<i>Postmodernizm Sarkacında Medya'nın Dönüşümü</i>	
Şöhret İbadov	273
<i>XIX. Yüzyılın Sonu-XX. Yüzyılın Başlarında Lenkeran Şehrinin Ticaret İlişkileri ve Pazarları</i>	
Kübra Morkoç	
<i>Yaşayan Aştık Ali Rıza Ezgi'nin Şiirlerinde Toprak Terimi Üzerine Bir İnceleme</i>	274
Fatih Aynacı	
<i>Jean-Philippe Toussaint'ın Fotoğraf Makinası ve Milan Kundera'nın Yavaşlık Adlı Romanlarında Modern Zaman Kavramları: Hiz ve Hareketsizlik</i>	275

MUSEVLİKTE ZAMAN

Prof. Dr. Arslan Topakkaya¹

Museviliğin zaman anlayışı açık bir biçimde eski kültürlerdeki zaman anlayışı karşıdır. Zaman burada özellikle eski Yahudilikte durmadan akan bir süreç olarak görülür. Bu süreçte önemli olan, olaylar ve bu olayların içinde meydana geldiği tek tek zaman dilimleridir. Musevilik Antik Yunan felsefesinde gördüğümüz zamanın ezeliği anlayışına oldukça yabancıdır. Ana düşünce zamanın evrenin yaratılmasından sonra ortaya çıktığıdır. Yani evren zaman içinde değil; zaman evren içinde yaratılmıştır. Yazılı ve sözlü Tevrat da zamanla ilgili birçok ayet bulmak mümkündür. Geç İncil döneminde zaman kavramı için kullanılan kelime *zeman* (bu kelime eski ahitte "belirlenmiş zaman" anlamında kullanılan *et* ya da *mo'ed* kelimelerinin yerine kullanılmıştır) özellikle rabbani Yahudilikte zamanla ilgili en fazla kullanılan kelimedir. Bu kelime ne zamanda özel bir noktayı ne de onda bir nihayeti ifade eder. Bu kavram hiçbir zaman zamanı bütün boyutlarıyla kapsayan bir anlama da sahip değildir. Yahudilikte zaman hiç şüphesiz yapılandırılmış bir zamandır ve mesela yaratılış haftası, dinlenme günü ve yıldızların Tanrının isteğine göre hareket ettiklerine dair bir yapılandırma söz konusudur. Matematiksel olarak hesap edilebilen ve artık sağlam bir çerçeveye oturtulmuş takvim yapma aşamasında ideal ve doğal durumların göz önünde tutulduğunu görmek mümkündür. Buna en güzel örnek; istenmeyen gün ve tarihle karşılaşmamak için bazı ertelemelerin (mesela Cuma ve Pazar günlerinde Yom Kippur'un kutlanmaması gibi) yapılmasıdır.

Anahtar Kelimeler: *Musevilik, Zaman, Antik Yunan, Sonsuzluk, İnsan, Takvim, Din, Doğa, Süreç*

TIME IN JUDAISM

The concept of time in Judaism is opposed to the concept of time in ancient cultures. Time here is considered, particularly in old Judaism, as a process that goes on ceaselessly. What matters in this process is the events and each time zones in which these events take place. Judaism is quite stranger to the notion of eternity of time that we see in ancient Greek philosophy. The main idea is that the time has emerged after the creation of universe. In other words, universe was not created in time, but time was created in universe. It is possible to find many verses about time in written or oral Torah. The word *zeman* (this word is used as a substitute for *et* or *mo'ed* in Old Testament as "the defined time"), used for the notion of time in New Testament, is the most frequently used word for time in divine Jewishness. This word does not refer to a specific time point or a destination in that time point. This concept never has a meaning that includes time with all its dimensions. Time in Jewishness is undoubtedly a structured time and for instance a structure regarding the week of creation, resting days and the idea that stars move on God's wish is at stake. It is possible to observe that in the process of making a calendar that can be calculated mathematically and is based on a proper framework, some ideal and natural instances are considered. The most accurate example for this case is making some delays in dates so as not to confront with undesired days or dates (not celebrating Yom Kippur on Fridays or Sundays).

Keywords: *Judaism Time, Ancient Greek, Eternity, Human, Calendar, Religion, Nature, Process*

¹Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, e-mail:arslan_topakkaya@hotmail.com

İNSAN VE TEKNOLOJİ İLİŞKİSİNİN ONTOLOJİK TEMELLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Doç. Dr. Eray Yağanak²

Bu makalede, teknolojik aletlerin (Technological Artifacts) geliştirilmesi ve kullanılması aşamasında ortaya çıkan etik sorunlar insan ve çevre ile olan ilişkisi bağlamında incelenecektir. Makale, teknolojik aletlerin otonom bir yapıda ve “değer”den bağımsız, etik ilişkiler ağının bir parçası olmadığı yönündeki görüşlere karşılık, teknolojik aletlerin insanın düşünme, karar verme ve eylemde bulunma süreçlerini doğrudan etkilediği ve hatta bu süreçleri belirlediği tezini ileri sürmektedir. Bu bağlamda, bu makale, bu ilişkiler ağının, ontolojik, epistemolojik ve etik temellerini felsefi bir inceleme ile ortaya çıkarmayı hedeflemekte, bilimsel düşünme biçiminin, eylemlerin ahlaki sorumluluğunun eylemi gerçekleştirenin düşünme biçimine bağlı olduğu olgusuna bağlı olarak, bu ilişkiler ağının bir parçası olduğunu ileri sürmektedir. Teknoloji sadece bilimsel ve teknik bir düşünme biçimine bağlı olarak ortaya çıkan bir insan etkinliği değil, aynı zamanda insani varoluşa eklenmiş ve bu eklenmenin sonucu olarak cisimleşmiş bir varlık kategorisidir. Bu bağlamda, makale, insanla ilişkisi bağlamında, teknolojik aletlerin kullanımına bağlı olarak ortaya çıkan etik sorunlar nelerdir? sorusu üzerine yoğunlaşmaktadır. Ancak, bu soru etik ilişkinin neliğini belirleyen teorik sorunların neler olduğu belirlenmeden kolayca yanıtlanabilecek bir soru değildir. Bu nedenle, öncelikle, insan eliyle üretilen nesnelere (artifacts) ve doğa’da kendiliğinden bulunan nesnelere (natural kinds) arasındaki ontolojik ilişki incelenecek, sonra bu ilişkinin epistemolojik temelleri ele alınacak ve son olarak da teknolojik aletlerin ne türden etik sorunlara neden olduğuna yer verilerek makalenin teorik çerçevesi çizilmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Teknolojik Aletler, Etik, Ontoloji, Epistemoloji, Bilimsel Düşünme

²Mersin Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü, e-mail: eray@mersin.edu.tr

HINCİN KAYNAKLARI VE HİNÇ İNSANININ GENEL KARAKTERİSTİKLERİ

Yrd. Doç Dr. Sebile Başok Diş³

Nietzsche ile beraber hınç konusunda önemli tespitlerde bulunmuş olan Max Sheler, hıncı *ressentiment* olarak adlandırır ve onu zihnin kendini zehirlemesi olarak tanımlar. Hınç, genelde insan doğasının normal bileşeni olan intikam isteği, nefret, kötü niyetlilik, haset, kara çalma dürtüsü ve değersizleştirici kin gibi duygu durumlarının ve bunların etkilenimlerinin sistematik olarak bastırılması sonucu ortaya çıkan zihinsel bir durumdur. Temel özelliği tepkisellik ve acziyet olan hınç insanı, başkalarını karalar, onlara iftira eder. Sahip olduğu düşünce gücünü inkâr ve eleştiriye hasreder. Hınç insanının sergilediği bu eleştirillik, hiçbir olumlu amaca hizmet etmez; onun maksadı olumsuz gördüğü durumların iyileştirilmesi değildir. O, eleştirmekten duyduğu haz nedeniyle eleştirir. Haset, hırsın kaynaklarından biridir ve hınç insanı haset edilen değerleri yanılsamalı bir şekilde değersizleştirir. Değersizleştirme ve değerleri tersyüz etme hınç insanının hakikate ilişkin genel tutumudur. O, bu tutumla arzu duyduğu fakat erişemediği nesnenin olumlu yanını gözden düşürmeye veya inkâr etmeye çalışır. Olumlu bir nitelik, hınç insanının o niteliği taşıyana karşı nefret dürtüsünü uyandırmak için yeterlidir. Bu nedenle hınç insanı, kendisine hiçbir kötülükte bulunmamış ötekilere karşı kolaylıkla düşmanlık edebilmektedir. Onun hakikate karşı takındığı inkârcı tavır, insanların, olayların, hayatın, dünyanın ve içinde bulunduğu zamanın iyi taraflarını görmesine engel olur. Hınç insanı, bütün bunları kendi kendini kandırdığı için yapabilmektedir. Olumsuz bir durum olduğu apaçık olan hınç, istedik bir durum değildir ve nedensiz yere de ortaya çıkmaz. Hıncı ortaya çıkaran çeşitli nedenler vardır. Bu nedenler bilinmeden bulaşıcı bir durum olan hıncın yayılmasını engellemek mümkün değildir. Bu çalışmanın amacı, hıncın kaynaklarına işaret ederek hınç insanın genel özelliklerini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: *Hınç, Hınç İnsanı, Tepkisellik, Acziyet, Hakikat*

SOURCES OF VINDICATION AND GENERAL CHARACTERISTICS OF VINDICTIVE PEOPLE

Nietzsche calls vindication as resentment and defines it as self-poisoning of the mind. Vindication is a cognitive condition that is usually the result of emotional situations that are normal components of human nature such as look for revenge, hatred, maliciousness, jealousy, violence, defaming and hatred that devalue others and systematic suppression of influences of this emotional situations. A vindictive person, whose fundamental feature is reactivity and despair, defames and smirches others. He confines the power of thought to denial and criticism. This criticism exposed by vindictive people does not have any positive purpose; Max Scheler, who has made significant determinations about the vindication, defines that its purpose is not to improve negative situations. He criticizes something because he feels pleasure from criticism. Jealousy is one of the sources of greed and the vindictive person devalues envied values in such a chimeric way. Trivialization and turning out values are the general attitude of vindictive person regarding to the truth. With this attitude, he tries to deny or disgrace the positive side of the object that he desires but can not reach. A positive feature is enough to evoke a vindictive person being filled with hate against one who has this positive feature. Because of this reason, a vindictive person can easily treat others who have not done any evil to themselves as an enemy. His denying attitude towards truth prevents him from seeing the good side of people, events, life, the world, and time which he lives in. A vindictive person can do all these things because he is self-deceiving. Vindication that is obviously a balls-up is not a terminal behaviour and it does not come to exist without reason. There are a variety of reasons that reveal vindication. Without knowing these reasons, it is not possible to prevent the propagation of vindication that is infectious situation. The purpose of this study is to reveal the general characteristics of a vindictive person by pointing to the sources of vindication.

Keywords: *Vindication, Vindictive Person, Reactiveness, Incapableness, Truth*

³Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, Felsefe Bölümü, sebile_basok2000@yahoo.com

LUDWIG WITTGENSTEIN'DAN GAZZALİ'NİN NEDENSELLİK TARTIŞMASINA ŞERH

Arş. Gör. Peyyamisefa Gülay⁴

Gazzali'nin nedensellik tartışmasına Tehafüt'te yaptığı katkıları genel olarak Ludwig Wittgenstein düşüncesi, özel olarak da bu düşüncenin bir tezahürü olarak Kesinlik Üstüne + Kültür ve Değer metni üzerinden okumak oldukça verimli bir okuma gibi görünmektedir. Her iki düşünme biçimi özellikle temel, kesinlik, bilme ve inanma gibi kavramlar üzerinden birbirine ciddi anlamda yakınlık arz etmektedir. Bu yakınlıktan hareketle ortaya, sanki, ortak bir itiraz çıkmaktadır: Tek bir anlama biçiminin, tek bir usulün, dolayısıyla tek bir mantığın kendi dışında kalan alanlara teşmil edilmesine yönelik itiraz. Bu anlamda her iki itiraz da keyfi ya da itikadi olmanın ötesinde “mantıki” itirazları ifade etmektedir. Bu ortak itiraza göre dünya olaylarının belli bir şekilde gerçekleşmek zorunda olduğuna yönelik iddia (nedensellik iddiası), bize bu zorunluluğun açık sebeplerini verememektedir. Belli bir etkinin her defasında aynı tepki ile sonuçlanmak zorunda olduğuna yönelik bu iddiayı kabul edersek, bu sabiteyi “garanti edecek” unsur olarak neyi gösterebiliriz? İşte hem Gazzali'ye ve hem de Wittgenstein'a göre böyle bir garantör ilkeye gösterilememektedir. Wittgenstein, Gazzali'nin mutlak anlamda kadir bir yaratıcı inancından hareket ederek vardığı “mümkün” kategorisine yönelik okumayı geliştirecek ve kartezyen “bilme” ve “emin oluş” gibi tamamlanmış olarak kabul edilen kavramların bile altını sarsıcı bir şekilde oyacaktır. Buna göre en kesin olarak görülen bilme biçimlerinin bile temelde öyle ya da böyle “kabul” ve “güven” gibi şahsi irade ile ilgili tavır alışlara kadar geri götürülebileceği iddia eder. Zaten Wittgenstein'a göre, eğer hayat biçimleri birer dil oyunu ise, bir dil oyunu ancak kendisinden daha geriye gidilemez bir temele güvenmekle mümkündür. Tüm bu açılardan bakıldığında Wittgenstein'ın nedensellik tartışmasına yönelik görüşlerini, Gazzali düşüncesindeki nedensellik itirazlarının bir şerhi olarak okumak mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Gazzali, Wittgenstein, Nedensellik, Bilme, Emin Oluş, Güven

⁴ *Gümüşhane Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, e-mail: peyamisafagulay@gmail.com*

NIETZSCHE VE ARENDT'TE SORUMLULUK VE VAADİN GÜCÜ

Volkan Ay⁵

Nietzsche'nin Hıristiyanlığa yönelik eleştirisinin en merkezi hedefi, hınç duygusunun bireyleri ve toplumları zehirleyen nihilistik yönüdür. Hıristiyan ahlakına özgü "köle" tipinde (modern toplumlara da özgü olan) kendini gösteren bu duygu, hem bireyleri hem de toplumları zehirleyen ve istenci felce uğratan, geleceğe yönelik vaadin gücünü kırıp bastıran bir işleyişe sahiptir. Nietzsche'nin "Ahlakın Soykütüğü"ndeki radikal eleştirisi, dehanın ve/ya üst-insanın vaadiyle hınca karşı bir karşı hamleyi, bir aşma girişimini amaçlar. Bu noktada Nietzsche, "kültürün hafızası" ve "unutma" kavramlarıyla uygarlığın décadance işleyişine karşı bir öneri getirmeye çalışır. Uygarlık, insanın hayvanlığındaki yaratıcı güçleri (irrasyonel, içgüdüsel, düşsel ve yanılısamaya dayalı unsurlar) istencin hafızası aracılığıyla bastırır. İnsanın "evcilleştirilmesi" süreci tam da bu unsurlara yönelik tahakküm ve sömürüyle gerçekleştirilir. Egemen bireyin vaadi, etkin unutma ve affetmeyle olanaklıdır. Fakat buradaki affetme, Hıristiyanlığın affetme düşüncesine taban tabana zıttır. Hıristiyanlığa özgü affetmede gizli bir hınç hala varlığını sürdürürken (başarısız af), Nietzsche'nin affetme nosyonu, özgürleştiren ve geleceğe yüzünü dönen bir karaktere sahiptir. İnsanın hayvanlığına özgü etkin unutması, gelecek vaadinin de kurucu unsuru olmaktadır. Affetme ve vaat arasındaki ilişki Nietzsche'de sorumluluk fikrine, bireyin öz-sorumluluğundan başkalarına karşı sorumlu olmaya açılır. Nietzsche'nin uygarlığın tahakküm ve sömürü politikalarına karşı yürüttüğü polemige dahil olan kavramsal alet çantası Arendt'in politik deneyiminde tekrar açılacak ve her ne kadar Nietzsche'ye yönelik bir mesafe barındırsa onun düşüncesinin belirleyenleri haline gelecektir. Bu çerçevede Arendt'te affetme edimi, yeni bir başlangıcı olanaklı kılan bir hafıza deneyimidir. Affetme öngörülemez ve yeni olanaklara açıklığı getirirken intikam öngörülebilir ve hesaplanabilir. Fakat affetme ve vaat ilişkisini Arendt, Nietzsche'den farklı olarak geçmişe odaklanmak suretiyle "hafıza"ya yoğunlaşarak kurar. Geçmişin hafızasına yapılan bu vurgu, kuşkusuz soykırım ve totalitarizm deneyimlerine sıkı sıkıya bağlıdır. Nietzsche ve Arendt, kendi zamanlarındaki politik yapılanmaya karşı, politik olanı yeniden değerlendirirler ve bir sorumluluk etiği geliştirirler. Her iki düşünür de bireysel ahlakla sınırlı, liberalizmin sunduğu bir vicdan anlayışını reddeder. Bunun yerine bireyin öz-sorumluluğunu başkalarına-karşı sorumlulukla birlikte ele alan bir yaklaşımla "sorumluluk olarak özgürlük" düşüncesini amaçlarlar.

Anahtar Kelimeler: *Nietzsche, Hınç, Affetme, Arendt, Sorumluluk*

⁵ *Doktora Öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi Felsefe Bölümü, e-mail:ayvolkan@hotmail.com*

AHMED-İ HANÎ'NİN MEM VE ZİN MESNEVİSİNDE SEVGİLİNİN TEMEL GÜZELLİK UNSURLARI

Yrd. Doç. Dr. Osman Aslanoğlu⁶

Ahmed-i Hanî (1651-1707) klasik dönem Kürt şairlerindendir. Ahlat, Urfa, Bitlis, Cizre, Bağdat, ve Mısır'da medrese eğitimi görmüş ve Doğu Beyazıt medreselerinde müderrislik ve divan katipliği yapmıştır. Arapça, Farsça, Kürtçe ve Türkçe bilmekteydi. En çok bilinen eserleri şunlardır: Nûbihara Biçûkan (Çocuklar için Arapça-Kürtçe Sözlük), Eqîdeya İmanê (İman esasları Risalesi), Mem ve Zin (Aşk mesnevisi), Dîwan. Bu eserlerden en önemlisi şüphesiz büyük aşk mesnevisi Mem ve Zin'dir. Bu eser Hanî'den önce Botan bölgesinde yaygın bir aşk hikâyesinin yeniden yorumlanmış ve yazılmış halidir. Hanî, bu eseri 1690'da yazmaya başlamış ve yazımı beş yıl sürmüştür. Bu aşk mesnevisi diğer mesnevilerden farklı olarak iki âşık ve iki maşuk üzerinde durmaktadır. Siti ve Tacdin ikilisi birbirlerine kavuşur ama Mem ve Zin birbirlerine ulaşmadan acı bir şekilde ölürlür. Hanî aslında bu hikâyeyle kendi dönemindeki sosyal durumu ve toplum yapısını yansıtmış ve eşsiz bir aşk hikâyesini ortaya koymuştur. Bu eser, mükemmel bir olay örgüsü ve ifade tarzına sahiptir. Hanî, bu eşsiz eserde çok sayıda edebi sanat kullanmıştır. Aşkı anlatırken sevgilinin gözü, kaş, saç gibi pek çok unsuru aşığın gözüyle dile getirmiş ve bunların âşık üzerindeki etkilerinden bahsetmiştir. Hanî mesnevide güzellik unsurlarından daha çok yüz, saç, göz, beden, yanak, dudak, kaş, ben, boy, kirpik, üzerinde durmuştur. Hiç bahsetmediği unsur ise burundur. Bu güzellik unsurları, divan edebiyatında üzerinde oldukça durulan konulardandır. Hanî'nin de bu unsurlara hangi anlamlar yüklediğini ve nasıl kullandığını öğrenebilmemiz için bu çalışmayı yapmayı uygun buldum. Bu çalışmada sevgilinin bütün güzellik unsurlarından değil, bazı temel unsurlarından bahsedilecektir. Bu muhteşem eserin bu açıdan incelenmesi de daha iyi bilinmesine vesile olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ahmedi Khani, Mem and Zin Mesnevisi, Güzellik Unsurları

THE BASIC BEAUTY PARTS OF BELOVED IN MEM AND ZİN MASNAVİ OF AHMEDİ KHANİ

Ahmedi Khani(1651-1707) is one of Kurdish poets in classical period. He has studied in Arabic schools in Akhlat, Urfa, Bitlis, Jizra, Baghdad and Egypt. He has worked as a teacher in Dogu Bayazid's Arabic schools and worked as a secretary of divan. He was familiar with Kurdish, Arabic, Persian and Turkish. His most known books are: Nubihara Bichukan (Arabic-Kurdish Dictionary for children), Aqideya Iman (A book about basics of Iman), Mem and Zin (Masnavi of love), Dîwan. The most important one of these works is certainly Mem and Zin Masnavi. This book is a recommended and rewritten style of a love story that was spread in Botan area before Khani. Khani started to write this book in 1690 and he completed it in five years. This love masnavi is different from other masnavies with its two lovers and two beloveds. Siti and Tajdin reach to each other but Mem and Zin die tragically without reaching to each other. Khani has pointed social state and shape of society of his time and created this unique work. This work has a perfect event plot and expression style. Khani, has used many literary arts in this unique masnavi. When he talks about love, he also says many things like beloved's eye, brow and hair in view of lover and also he talks about effects of these parts on lover. Khani has mostly put emphasis on face, hair, eye, body, cheek, lip, muscle, mole, height and eyelash in the masnavi. The only part that he has never mentioned is nose. These parts of beauty are basic subjects in diwan literature. I preferred to do this work to see meanings of these parts in view of Khani. I will not talk about all of them, but will stay on only basic ones. Studying this wonderful book in this point of view will cause to be understood well.

Keywords: Ahmedi Khani, Mem and Zin Masnavi, Beauty Parts

⁶Dicle Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Kürt Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, e-mail: aslanogluosman@gmail.com

YABANCI DİL OLARAK TÜRKÇE ÖĞRENEN TAYVANLI ÖĞRENCİLERİN EDEBİYAT DERSLERİNDE KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Doç. Dr. Pei-Lin Li ⁷

Edebî eserler, dil öğretiminde her zaman önde gelen malzemelerden biridir. Doğal olarak da yabancı dil öğretiminde hem dilbilgisi hem de kültürel aktarım açısından vazgeçilmez bir araçtır. Yabancı dil olarak Türkçe öğrenmeye sıfırdan başlamış lisans düzeyindeki öğrenciler için edebiyat dersleri hazırlanırken teorik bilgiler öğretmekle edebî duyarlılık geliştirmek arasında uygun bir denge tutturmak öğretim elemanının ilk karşılaşacağı zorluk olur. Ulusal Chengchi Üniversitesi Türk Dili ve Kültürü Bölümü, Uzak Doğu ülkelerinden Tayvan'da olup Türkoloji eğitimi lisans düzeyinde eğitim veren tek akademik birimdir. Bağımsız bir bölüm olarak 2000 yılında kurulur ama öncesi 1958 yılında açılmış olan Doğu Dilleri ve Kültürleri Bölümü Türkçe Anabilim Dalı'na dayanır. Başka bir deyişle, kuruluşundan günümüze kadar Tayvan'da Türk dili ve kültürü alanında her yıl düzenli olarak öğrenciler kabul edip yetiştirmektedir. Bu çalışmada Tayvan'da Ulusal Chengchi Üniversitesi Türk Dili ve Kültürü Bölümü müfredatında edebiyat öğretimine yönelik derslerin içerikleri gözden geçirilecek ve bu derslerden öğrencilerin kazanımları üzerinde durulacaktır. Son beş yıl içinde bölümde açılmış edebiyat dersleri alan öğrencilere yönelik anketten elde edilecek veriler ışığında Tayvanlı öğrencilerin Türk edebiyatı dersleri öğrenme sürecinde karşılaştığı sorunlar tespit edilecek ve söz konusu dersleri geliştirmede öğretim elemanları için çözüm önerilerinde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi, Edebiyat öğretimi, Türkoloji*

⁷National Chengchi University Department of Turkish Language and Culture, Taiwan,
e-mail: pelinli@nccu.edu.tw

SARIKAMIŞ/BEYAZ HÜZÜN ESERİNDEN HAREKETLE ROMANLARDAKİ SAVAŞ ANLATILARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Selami Alan⁸

Bazı mekânların adları, milletlerin hafızasında adeta bengu taşına kazınmış birer abide gibidir. O yer adları asırlar geçse de milletlerin belleklerinde, gönüllerinde yaşamaya, nesilden nesile aktarılmaya devam eder. Bu unutulmaz mekânlardan biri olan Sarıkamış da hem kahramanlığın hem de hüznün abidesidir. Burası, 1914 yılının -39 dereceleri bulan karakışında başlatılan harekâtın şahididir. Her türlü imkânsızlık içinde vatan müdafaası ve ümitsiz bir hayali gerçekleştirmek için verilen mücadelenin adıdır. Büyük acıların yaşandığı bu mekân, bugüne kadar birçok şiire, türküye, ağıta, tiyatroya veya romana konu olmuştur. Fakat bu edebî türler arasında romanlar ayrıcalıklı bir yere sahiptir. Çünkü kurmaca dünyanın imkânlarından da faydalanan bu eserlerin, tasvir ve tahliller yaparak olayları daha detaylı, daha etkili anlatma güçleri vardır. Burada tartışılması gereken husus, bu eserlerin savaşla ilgili duygu ve düşünceleri okura nasıl yansıttıklarıdır. Yaptığımız çalışmada bu konuyu, İsmail Bilgin'in *Sarıkamış/Beyaz Hüzün* adlı romanı üzerinden değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Sarıkamış Beyaz Hüzün, İsmail Bilgin, Roman, Türk Edebiyatı.*

AN EVALUATION ABOUT WAR NARRATIVES IN NOVELS BASED ON SARIKAMIŞ-WHITE GRIEF WORK

Names of certain places are like monuments carved into immortal stones in the mind of nations. Such place names continue to live in the memories and hearts of nations and to pass from generation to generation during ages. Sarıkamış, one of these monumental places, is the memorial of both bravery and grief. It is the witness of the campaign launched in the freezing winter with the temperature dropping to minus 39 degrees in 1914. It is the name of struggle put up to defend the country with all kinds of possibilities and to make a hopeless dream come true. This place, where considerable grief was experienced, has become the topic of many poems, folk songs, laments, plays or novels. However, novels have a privileged place among these literary genres. Because these works, which also benefit from the opportunities of fictional world, have the power of narrating the event in a more detailed and effective way through making depictions and analyses. The point which should be discussed here is whether narrating war scenes or grief experienced in these works is beneficial for readers or not. The aim of this study was to evaluate the above-mentioned controversial topic on the basis of *Sarıkamış/Beyaz Hüzün* novel by İsmail Bilgin.

Keywords: *Sarıkamış Beyaz Hüzün, İsmail Bilgin, Novel, Turkish Literature*

⁸Abant İzzet Baysal Üniv. Türk Dili Bölümü, e-mail: selami.alan@ibu.edu.tr

URBAN POPULATION GROWTH AND INCREASES IN THE NUMBERS OF METROPOLITAN MUNICIPALITIES, IN TURKEY

Yrd. Doç.Dr. Mustafa Köse⁹

Spatial distribution of urban population between 1965 and 2015 in Turkey, and the process of establishing metropolitan municipalities deployed with the increase of urban population are considered in this research. The purpose of the study is to examine the main factors of the increases in population of urban settlements and to reveal spatial distribution of metropolitan cities where the population is densely concentrated. The data sources of the research are national population census results obtained from Turkish Statistical Institute (TUIK). The population density has continued to increase in the urban settlements. The process of urban population growth depends of births in urban and migration from rural settlements. According to the results of national census, the urban population in 2012 accounted for 74,6% of the total population of Turkey, up from 34.42% in 1965, and continues to grow. In Turkey, metropolitan municipalities have been established since 1984 to enable the municipal services to be carried out in a planned, effective and harmonious manner in densely populated settlements. The first metropolitan municipalities were established in 3 provinces and the total of them were reached 16 by 1999. With the new metropolitan municipality law enacted, metropolitan cities were increased to 30 in 2012, and the service frontier of these municipalities was determined as the entire province. Therefore, people who live within the borders of provinces have been counted as urban population. Depending on such factors as the divergence of socio-economic conditions and the change of administrative functions, the city settlements are not getting larger at the same rate and population density varied between geographical regions of Turkey. Today, 16 metropolitan cities are located in Marmara, Aegean and Mediterranean regions, while; 14 provinces have metropolitan status in Central Anatolia, Black Sea, Eastern and Southeastern Anatolia regions.

Keywords: *Population Growth, Urbanization, Spatial Distribution, Metropolitan Municipality, Turkey*

^{9*} *Afyon Kocatepe Üniversitesi, Coğrafya Bölümü, e-mail:mustafakose@aku.edu.tr*

THE APPLICATION OF BEST INTEREST OF THE CHILD'S PRINCIPLE IN CLAIMS OF FUTURE INTEREST AS MATRIMONIAL PROPERTY

Associate Prof. Dr Norliah Ibrahim¹⁰
Prof. Dr. Zuhairah Ariff Abd Ghadas¹¹

Generally, matrimonial property refers to any property, which is acquired during the marriage either by the joint effort or the sole effort of the parties. It also includes property, which is owned before the marriage provided that it has been substantially improved by the other parties or by both parties during the marriage. Norliah, (2004) enthused that the scope of matrimonial property is wide enough to cover the earning power of the spouse even though the quantification of the amount may lead to another dispute. Maintaining similar stance, Faizah (2003) stated that matrimonial property includes EPF balances, club membership etc. as long as the property was acquired during the marriage. The precedents show that the interest and needs of the children is one of the main factors which the court look into when it comes to rights in matrimonial home. In majority of cases, the matrimonial home is awarded to the wife who has the custody of the children or to order the sale of the matrimonial home to be postponed until the child attain the age of majority. The purpose is fundamental protection of children as much as possible from the consequences of divorce as well as a desire to protect and relieve a party (usually the wife) who is left with the financial, mental and physical burden of the divorce. This paper discusses the possibility of applying the best interest of the child as one of the requirements in determining claims of future interest as matrimonial property.

Keywords: *Matrimonial Property, Future Interest, Best interest of the Child*

¹⁰ *International Islamic University Malaysia and University Sultan Zainal Abidin Malaysia, e-mail: norliah@iium.edu.my*

¹¹ *International Islamic University Malaysia and University Sultan Zainal Abidin Malaysia*

TÜRKİYE'DE ÇOK KÜLTÜRLÜ İŞ GÜCÜNÜN YÖNETİMİ

Dr.Erdem Erciyes¹²
Erdem Özgür¹³

Bu araştırmada, Türkiye'de çok kültürlü işgücünün yönetiminde karşılaşılan zorluklar incelenmektedir. Örgüt kültürü, liderlik ve motivasyon Türk şirketleri için ayrı ayrı araştırılmıştır. Bu yaklaşım, motivasyon, kültür ve liderlik gibi farklı alanların birbirleriyle olan ilişkilerini göstermesi açısından önemlidir. Türk şirketlerinde insan odaklı liderlik türleri ve yönetim yaklaşımı popülerlik kazanmaya başlamıştır. Motivasyon açısından bakıldığında, çok kültürlü işgücünün motivasyonu Türkiye'de yeni bir olgudur. Eğer, Türk yöneticileri geleneksel yönetim anlayışını kullanmaları konusunda ısrar ederse, başarısızlık Türk şirketlerindeki çok kültürlü çalışma ortamında kaçınılmaz olur. McClelland'ın başarı ihtiyacı ve Maslow'un saygınlığına olan ihtiyacı, Türk şirketlerinde de en popüler motivasyon tercihleridir. Bu araştırmanın bulguları, Türk şirketlerinde farklı uluslarla ilgili yönetsel farkındalığın artırılması gerektiğini göstermektedir. Üstelik yüksek kültürel zekâya sahibi yöneticilerin istihdam edilmesi ve kültürel duyarlılığın Türk şirketlerinin örgüt kültürü içine yerleştirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Motivasyon, Liderlik, Organizasyon Kültürü*

MANAGING MULTI-CULTURAL WORKFORCE IN TURKEY

This research investigates administrative difficulties of managing multi-cultural workforce in Turkey. Organizational culture, leadership and motivation have been investigated separately for Turkish companies. This approach provided a better understanding for showing different parts of motivation, culture, and leadership subjects and showed how they were related to each other. Human oriented leadership types and management approach are beginning to gain popularity in Turkish companies. From motivational perspective, motivation of multi-cultural workforce is a new phenomenon in Turkey. It can be easily inferred that if Turkish managers insist on utilizing the lenses of traditional management approach, the failure is inevitable for multi-cultural work in Turkish companies. McClelland's need of achievement and Maslow's need of esteem are the most popular motivational preferences in Turkish companies as well. The findings of this research indicate that managerial awareness about different nationalities should be increased in Turkish companies. Furthermore, managers who have high cultural intelligence should be employed and cultural sensitivity should be embedded into organizational culture of Turkish companies.

Keywords: *Motivation, Leadership, Organizational Culture*

¹² *Jandarma Genel Komutanlığı Personel Başkanlığı, erdemerciyes@yahoo.com*

¹³ *Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi Öğretim Görevlisi, eozgur76@hotmail.com*

SYARIAH BASED GOVERNANCE IN MUSLIM FRIENDLY HOSPITALITY SERVICES: MALAYSIAN EXPERIENCE

Asst. Prof. Dr Afridah Abas¹⁴

Islam encourages to travel for the purpose of seeking knowledge and enriching one's experience. The development of Islamic tourism gives rise to various components within tourism industry which include tour operators, hotels, airlines and restaurants. The arrival of Muslim tourists especially from Middle East countries increases from year to year. According to CrescentRating, Malaysia is No 1 for Muslim friendly destination. This paper conceptually discusses on the shariah principles governing legal and regulatory framework on Muslim friendly hospitality in Malaysia and the move on the part of the industry player toward compliance with Muslim friendly hospitality. The research submits that the industry players are aware of the advantages of providing facilities which are Muslim friendly and they are ready to comply with the requirements in order to be considered as Muslim friendly services.

Keywords: *Shariah Based, Muslim Friendly Hospitality, Islamic Tourism, Hotels*

¹⁴*Ahmad ibrahim Kulliyah of Laws, International islamic University Malaysia, e-mail: afridah@iium.edu.my*

ÖĞRETMEN PERFORMANS DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Prof. Dr. Mustafa Çelikten¹⁵
Yeliz Çelikten¹⁶

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğretmenlerin performans sistemi ile ilgili çalışmalar Ekim 2017’de hız kazanmıştır. MEB belirlediği 12 pilot ilden yetkililerle birlikte seminer düzenledi, öğretmen performans değerlendirme sistemi için pilot illeri seçti. 20.10.2017 tarihinde ise yeni performans sistemi ile ilgili Ankara Hizmet içi Eğitim Enstitüsünde öğretmen performansı değerlendirme sistemi çalışmasına yönelik eğitim toplantısında Kayseri’nin de içinde bulunduğu 12 pilot il seçti. Bir öğretmenin eğitim-öğretim performansını ölçmek için önce bunu ölçebilecek donanıma sahip olmak gerekir. Genel olarak Türkiye ve özel olarak da Kayseri Milli eğitim Müdürlüğü bünyesinde görev yapan yönetici ve öğretmenlerin “öğretim düzeyleri ve akademik çalışmalarına” baktığımızda yüze kaçının akademik bir dergide bilimsel bir makale yayımlattığı ve hatta alanı ile ilgili gelişmeleri takip edebilmek için düzenli olarak bilimsel bir kitap ya da dergi okuduğu tartışma konusudur. Hal böyle olunca, öğretmenlerin başarı ya da başarısızlığı sadece birkaç faktöre bağlı olarak ölçülemez. Öğretmenin başarısının değerlendirilmesinde okuduğu bilimsel kitaplar, katıldığı sempozyum ve konferanslar, sunduğu bilimsel bildiriler ve de en önemlisi bilgisini sürekli yenileyen, öğrenmek için çaba sarf eden bir vizyon ve kültüre sahip olması gerekir.

Anahtar Kelimeler: *Öğretmen, Performans, Değerlendirme, Sistem, MEB*

¹⁵Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, e-mail: celikten@erciyes.edu.tr

¹⁶Kepez İlkokulu Talas/ KAYSERİ, e-mail:yelizyeni1979@gmail.com

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KADINA YÖNELİK ALGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Melek Körükçü¹⁷
Yrd. Doç. Dr. Salih Uslu¹⁸
Mehmet Çetin¹⁹

Cinsiyet bireyin kadın ya da erkek olarak genetik, biyolojik, fizyolojik özelliklerini ve farklılıklarını ifade etmektedir. Kavram bir değişken ve olgu olarak sosyal bilimlerde içerisinde önemli çalışma alanlarından biri olmuştur. Toplumsal cinsiyet kimin neyi, nasıl yapacağını, sınırlarını neye göre çeşitleneceğini ve kime hangi özellik ve değerler atfedileceğini ortaya koymaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitliği, kadınlarla erkeklerin kanunlar ve politikalar açısından eşit olmalarıdır. 2010 Türkiye Binyıl Kalkınma Hedefleri (BKH) Raporu, Türkiye’de cinsiyet eşitliğini teşvik etme ve kadının güçlendirilmesini sağlama konusuna özel önem verilmesi gerektiğine dikkat çekmiştir. Toplumsal cinsiyet eğitimi, toplumsal cinsiyet bilincinin oluşumu ile başlamaktadır. Bu bilincin oluşmasında rol oynayan en önemli faktör cinsiyetçi kalıplardan tamamen arınmış eğitim sistemi ve okullardır. Çünkü eğitim sistemi ve okullar toplumda devam eden sosyalizasyon sürecinin temel kurumlarıdır. 2017 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı’nda iyi bir eğitimin yolunun bireysel farklılıkları dikkate almaktan geçtiğine değinilmiş, tüm kişilerin yasalar önünde eşit olduğu vurgulanmıştır. Öğrencilerin birey olarak çok daha geniş bir “dünya ailesi”ne ait olduğu bilincine ulaşması hedeflenmiştir. Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kadına yönelik algılarının belirlenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu bir devlet üniversitesinden gönüllülük esasına göre veri toplama araçlarını dolduracak sosyal bilgiler öğretmen adayları oluşturacaktır. Betimsel tarama modelinde yürütülecek araştırmanın veri toplama araçları; Gülmez, İra, Yılmaz ve Özenç İra (2017) tarafından geliştirilen “Üniversite Öğrencilerinde Kadın Algısı Ölçeği” ve araştırmacılar tarafından oluşturulan “Kişisel Bilgi Formu”dur. Veriler bilgisayar ortamına aktarılacak ve verilerin analizinde SPSS 24.0 paket programı kullanılacaktır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular alan yazın desteği ile yorumlanarak gerekli öneri ve görüşlerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Cinsiyet Rolü, Kadın Algısı, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı*

INVESTIGATION ON SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES’ PERCEPTION ABOUT WOMEN IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES

Gender, male or female, is best expressed through the genetical, physiological or biological characteristics and/or differences. As a concept, parameter or phenomenon, it has become one of the most widely studied subjects in social sciences. As a social phenomenon, it determines what and how to do in a society, the behavioral borderlines and what characteristics and values to attribute to a person. Indeed, within the context of social phenomenon, gender equality basically means the equality of male and female before the law and the policies of the establishments. The 2010 Millennial Development Targets Report (MDTR, 2010) states that significant attention should be given for the encouragement of gender equality and for the empowerment of the females. The education about the social issues related with the gender starts with the formation of the awareness about the gender related issues. The most prominent factor in the creation of the awareness is the prejudice-free educational system and schools since they are the basic institutions of the ongoing socialization process within the society. In 2017 Social Sciences Educational Program, it was stated that a good education must consider personal differences and that all citizens are equal before the law. In the same program, it was also aimed that all the students must reach to a level of consciousness that they belong to a larger and worldwide family. The purpose of this study is to determine the attitude of the social sciences teachers, towards the role of the gender in a society and female perceptions. The study group, who are asked to fill out the data forms, shall be formed by the intern teachers who are also students of the same field in a state university. The data collection tools of the research which will be carried with the model of descriptive statistics are “Female Perception Scale amongst the University Students” developed by Gülmez, İra, Yılmaz and Özenç İra (2017) and “Personal Information Form” developed by the researchers. The SPSS program is utilized for the statistical analysis. The results of the analysis are evaluated within the light of the past studies and the comments and recommendations for the future studies are also provided.

Keywords: *Role Of Gender, Perception Of Women, Prospective Teachers Of Social Studies.*

¹⁷ Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi, melekcorukcu@ohu.edu.tr

¹⁸ Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi, salihuslu@ohu.edu.tr

¹⁹* Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi, mhmt.cetin10@gmail.com

AKADEMİK ÇALIŞMALARDA SOSYAL MERKEZLİLİK VE İLETİŞİM

Yrd. Doç. Dr. Aytaç Ören²⁰

Günümüz akademisyenleri, öncelikle bireysel, sonra çalıştıkları bölüm ve üniversite içinde, bir ileri adımda da diğer üniversitelerin aynı ve/ya yakın bölümleri ile, aslında sorumlu ve zorunlu olduğu yaşadığı şehir, bölge, ülke ve dünya ile çalışma yürütmede büyük eksiklikler taşımaktadır. Özellikle toplumun duygu ve ilham kaynağı, bireylerin duygusal ateş gücü edebi alanda bu büzülme, darlaşma, geriye çekilme, bireysel kalış daha yakından gözlemlenmektedir. Akademik çalışmaların indeksler taranarak ilgili makale, dergi ve kitapların okunmasıyla bulunmasının biraz yapay kaldığı ve bu çalışmaların kişinin ilgi alanıyla ve bu alanın daha yerli bir anlayışla yarar faktörünün genişletilmesi gereği öne çıkmaktadır. Akademisyenlerin bulunduğu yakın çevreden uzağa doğru genişleyen yaşam içerisinde alan çalışmaları ile pratik, hayata temas eden, yaşam kalitesini artıran, doğal oluşa adapte olabilen bir kimlik taşımaları önem arz etmektedir. Bu çerçevede, genelde toplumun her bir bireyinin özelde de akademik camianın, kendi üzerinde ve çevresindeki insanlara kucak açan, katkı sağlayan, vizyon veren, eğitim hedeflerini çizen son derece planlı, bilinçli, istekli ve sorumlu bir yönelim içerisinde olmada bir eksiklik taşıdığımız ortaya çıkmaktadır. Bu kuşatıcılığı taşıyan çalışmaların sayıca az oluşu, bu doğrultudaki çalışmalara gerekli önemlerin verilmediğini gösterir. Akademisyenin, kendisinden başlayarak dalgalar halinde dünya üzerindeki yaşama pozitif bir etki yaratacak bir hayat anlayışı içinde olması onun doğal varoluş nedeni sayılmalıdır. Yaşam ve akademisyen arasındaki bir boşluk oluşuyorsa bu, akademik çalışmaların insani boyut eksikliğini yansıtacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Akademisyen, Üniversite, Akademik Çalışma, İşbirliği, Yaşam*

²⁰Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Fen Edebiyat Fak. İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü
e-mail: aytac.oren@erdogan.edu.tr

AİLEDE YAŞANAN DEĞİŞİMLERİ KAPSAYAN RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARININ İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Tuğçe Güzelyurt²¹
Özge Özkan²²

Aile, birey dünyaya geldiği andan itibaren bireyin içinde yer aldığı, bireye yaşamını devam ettirebilmesi için ihtiyaç olan bakım ve desteğin sağlandığı sosyal bir ortamdır. Değişen çağ ve koşullarla birlikte aile kavramı sürekli değişim halinde olan bir toplumsal yapı olarak varlığını sürdürmüştür. Ailede yaşanan değişimler özellikle çocuklar olmak üzere tüm aile bireylerini etkilemiştir. Ailede yaşanan değişimlere dışsal kaynaklar, içsel kaynaklar veya hem dışsal hem de içsel kaynaklar neden olmuştur. Dışsal kaynaklar; toplumsal, ekonomik, politik ve kültürel etmenlerdeki değişimleri kapsamaktadır. İçsel kaynaklar ise; ailenin iç yapısında meydana gelen evlilik, doğum, hastalıklar, göçler, ölüm ve boşanma vb. değişiklikleri kapsamaktadır. Yaşamın ilk yıllarında çocukların aile içinde karşılaşabileceği ölüm, doğum, boşanma gibi kritik değişimlerin çocuk kitaplarında yer verilmesinin, çocuğun kriz durumlarının üstesinden gelmesinde aktif bir rol oynayabileceği düşünülmektedir. Çocuğun algılamakta ve kabullenmekte zorlanacağı boşanma, ölüm, göç vb. konuların çocuk kitapları aracılığıyla sunulması çocuğun süreci algılamasında yardımcı olmaktadır. Bu bilgiler doğrultusunda bu çalışmanın amacı, erken çocukluk dönemine yönelik resimli çocuk kitaplarında yer verilen ailede yaşanan değişimlerin incelenmesidir. Araştırmada ailede yaşanan değişimleri içeren çocuk kitaplarının derinlemesine incelenmesi için nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu uygun örnekleme yöntemiyle seçilmiş, ailede yaşanan değişimleri içeren 30 resimli çocuk kitabı oluşturmaktadır. Araştırmada doküman incelemesi yöntemi kullanılarak ulaşılan kaynakların içerik analizleri yapılmış ve kategoriler oluşturulmuştur. Analiz sonucunda incelenen resimli çocuk kitaplarındaki kategorilerin frekansları ve yüzdeleri belirlenmiştir. Araştırmanın sonucunda, çalışma grubuna alınan resimli çocuk kitaplarının, erken çocukluk döneminde ailede yaşanan değişimleri çocuklara pozitif bir bakış açısıyla anlatma konusunda yeterli olmadığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Aile, Çocuk Kitapları, Erken Çocukluk Dönemi, Çocuk Edebiyatı.*

EXAMINATION OF PICTURE BOOKS INCLUDING CHANGES IN FAMILY LIFE

The family is a social environment in which the individual is involved from the moment he or she comes to the world, and the care and support needed to maintain the individuals life is provided. Along with the changing times and conditions, the concept of family continues its existence as a constantly changing social structure. Changes in family life have affected all family members, especially children. The changes that have taken place in the family have been caused by external sources, internal sources, or both external and internal sources. External sources; social, economic, political and cultural factors. Internal sources are; marriage, birth, illness, immigration, death, divorce and etc. changes. It is thought that the inclusion of critical changes such as death, birth and divorce in children's books in the first years of life can plays an active role in the child's overcoming crisis situations. Divorce, death, migration and etc. are events that the child is forced to perceive and accept. The presentation of topics through children's books helps the child to perceive the process. In the light of this information, the aim of this study is to examine the changes in the family, which are included in children's books for early childhood. For the in-depth study of children's books containing changes in family life, a document review was used as a qualitative research method. The research group of the study has selected 30 pictures from children's books which are selected by appropriate sampling and which depict changes in the family. Content analysis of the resources reached by using the document review method in the research was made and the categories were created. As a result of the analysis, the frequencies and percentages of the categories in the illustrated children's books were determined. As a result of the research, it has been determined that the majority of the illustrated children's books taken in the working group are not sufficient to tell the children positively about changes in the family during early childhood.

Keywords: *Family, Children's Books, Early Childhood Period, Children's Literature.*

²¹Şırnak Üniversitesi Silopi Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişimi Programı, tugceguzelyurt@hotmail.com

²²Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ozgeozkan2@trakya.edu.tr

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL ONAY İHTİYAÇLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Şükran Geçgel²³
Prof. Dr. Kubilay Yazıcı²⁴
Yrd. Doç. Dr. Salih Uslu²⁵

Küreselleşen dünyada insana özgü tüm yapılar hızla değişmektedir. Bu değişime zemin olan psiko-sosyal ve sosyo-kültürel yapı da ortaya çıkan yeni ihtiyaçlar doğrultusunda değişmektedir. Çağdaş eğitim ve toplumların amacı kendisini tanıyan, insanlar arası ilişkilerde uyumlu, üretken ve sorumluluk sahibi bireyler yetiştirmektir. Bu bağlamda bireylerin topluma uyumluluk gösterebilmesinde önemli yer teşkil eden sosyal onay ihtiyacı, kişiler arası etkileşimde yakınlaşmayı ve sosyal bağların kurulması amacına hizmet etmektedir. Sosyal bağları gelişen bireyler toplum ile uyumlu bir yaşam sürebilmekte ve toplumun gelişmesine önemli katkılar sağlayabilmektedir. Etkili vatandaş yetiştirme konusunda önemli bir noktada bulunan sosyal bilgiler dersinin öğreticisi olacak öğretmen adaylarının toplum ile uyumlu olmaları, nitelikli bireylerin yetiştirilmesi noktasında önem arz etmektedir. Bu doğrultuda gerçekleştirilecek olan araştırmanın amacını da sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal onay ihtiyaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi'nde öğrenim görmekte olan ve gönüllülük esasına göre veri toplama araçlarını dolduracak sosyal bilgiler öğretmen adaylarının oluşturması planlanmaktadır. Betimsel tarama yönteminin kullanılacağı araştırmada veri toplama aracı olarak Karaşar ve Öğülmüş (2016) tarafından geliştirilen "Sosyal Onay İhtiyacı Ölçeği" ile araştırmacılar tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu"nun kullanılması düşünülmektedir. Elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılacak ve verilerin analizinde SPSS 24.0 paket programı kullanılacaktır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgular alan yazında yer alan konu ile ilgili çalışmalarda yer alan bulgularla karşılaştırılarak yorumlanacak ve konu ile ilgili öneri ve görüşlerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Onay, İhtiyaç, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı.*

THE INVESTIGATION OF THE SOCIAL STUDEIS PRE-SERVICE TEACHERS' NEEDS FOR SOCIAL APPROVAL IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES

All the structures in the globalizing world intrinsic to human beings have been changing fast. Psycho-social and socio-cultural structures that provide a basis for this change are also subject to changes in accordance with new needs. The goal of modern education and societies is to grow productive and responsible individuals who know about themselves and get on well with others. In this context, the need for social approval that is of great importance for the individual to fit in the society serves the purposes of getting closer in terms of interpersonal interaction and forming social ties. An individual with improved social ties is able to lead a life harmonious with the society and make significant contributions to the improvement of the society. Social Studies lesson is considered important in raising effective citizens and it is of great importance for the social studies pre-service teachers to be in harmony with the community for raising qualified individuals. The purpose of the study is to investigate the social studies pre-service teachers' needs for social approval in terms of different variables. The study group of the study will consist of social studies pre-service teachers studying at Niğde Ömer Halisdemir University and will be chosen on a volunteer basis. In the study, descriptive survey method will be used and the data will be collected through "The Need for Social Approval Scale" by Karaşar and Öğülmüş (2016) and a "Personal Information Form" developed by the researchers. The data will be computerized and analyzed through SPSS 24.0. Finally, the findings of the research will be compared and contrasted with those in related studies in literature, the results will be discussed and related suggestions will be made in the study.

Keywords: *Social Approval, Need, Social Studies Pre-Service Teacher*

²³Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, sukrangecegell@gmail.com

²⁴Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi, kyazici@ohu.edu.tr

²⁵Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi, salihuclu@ohu.edu.tr

A STUDY ON THE KUGYEOL AS KOREAN READING CHINESE CHARACTER SYSTEM AND RECENT RESEARCH TRENDS

Prof.Dr. Seong Ju Kim²⁶

In Countries like Korea or Japan, in which Chinese characters were accepted from ancient times. Along with it, the culture became a part of their society. Chinese is an isolated language and has SVO word order pattern, while Korean and Japanese are agglutinative languages and SOV pattern is used. Hence, Koreans and Japanese did not read Chinese characters as they were written, but they read Chinese characters by adding postpositional particles to them. However, Korea and Japan have two ways of reading Chinese characters. One is reading Chinese characters through Sound of characters while the other is reading by the meanings of the characters. For example, in Korea, when reading Noneo's first phrase, "子曰學而時習之不亦說乎", it can be read by their sound or meaning. If you read the first sentence from the Noneo in Korean-chinese sounds, it will be pronounced as "ja-wal-hak-i-si-sip-ji-bul-yək-yəl-ho". However, Koreans not only read Chinese characters by Sound-Reading method but also by meaning-reading method. If you read it with the sound-reading method, it can be read as "學而時習之-myən 不亦說乎-a" and If you read it with the meaning-reading method, it can be read as "子ikAlAsyadAi學hako時ro習hAmyən不[anihərya]亦stohAn說kisbidi、

".In 1973, Kuyəkinwanggyeong(舊譯仁王經), a material of meaning-reading method, was discovered. Until this Material was discovered, we thought Korean ancestors read Chinese characters only by sound-reading method whereas Japanese read by use of both sound-reading and meaning-reading method. Therefore, it was believed that meaning-reading method was developed only in Japan. However, since the Kuyəkinwanggyeong documents were discovered in Korea, it has been discovered that the meaning-reading method was used in both Korea and Japan. The evidence of data for the meaning-reading method was from the Koryeo Dynasty, Between 12th and 13th century, while the data discovered in Japan was from the Heian period, between 9th to 12th century. Therefore, it was believed that Japanese meaning-reading system was earlier than that of Korea. However, recent evidences found in Japan revealed that the data was from Shilla dynasty dating back to 7th to 8th century. Therefore, we can see that the meaning-reading system was used earlier in Korea than in Japan. Silla dynasty's meaning-reading materials are Hwaemmunyiyokyeol(華嚴文義要決) of Satohon, Hwaemkyeong(華嚴經) of Dodaiji(東大寺), and the various short scraps of Panbiyangron(判比量論). Among these, the various short scraps of Panbiyangron(判比量論) were recently discovered and studied after being kept out of the spotlight.

Keywords: *Kugyeol, Korean Reading, Chinese Character*

²⁶Dongguk University, Republic of Korea, e-mail:sutra01@hanmail.net

YANG GUI JA’NIN “UZAK VE GÜZEL MAHALLE”ADLI ROMANINDA ‘BABA’ MOTİFİ

Candan Kadriye Giray²⁷

Kore toplumunun 1980 ve 1987 yılları arasındaki toplumsal durumunu roman vasıtasıyla bizlere sunan Yang Gui Ja’nın “Uzak ve Güzel Mahalle” adlı romanından yola çıkıp ‘baba’ motifini inceleyeceğiz. Bu dönemde ön plana çıkan sanayileşme ve kentleşme faktörlerinin toplumdaki etkileri dikkat çekmektedir. Yang Gui Ja da dönemdeki bu faktörlerin toplumdaki etkilerini eserlerinde gerçekçilik akımını benimseyerek işlemiştir. Yang Gui Ja’nın söz konusu eseri vasıtasıyla bizler 80li yıllardaki Kore toplumunun sancılı ve sıkıntılı bir gerçekçi bir yaklaşımla tasvir eden romanlarından anlamaktayız. Toplum içerisinde en küçük birim olan aile ve oradan da ‘baba’ motifinin ailedeki yeri ve Kore toplumundaki durumu üzerine yapacağımız bu çalışmada ‘baba’ motifi iki ayrı başlık altında sınırlandırılmıştır. Çalışmada ailenin reisi rolündeki ‘baba’ ve geleneksel değerlerine sahip çıkan ‘baba’ motifleri yer almaktadır. Aile reisi rolündeki ‘baba’ eşini ve çocuklarını hiç kimseye muhtaç etmemek için elinden geleni yapan bir karakterdir. Geleneklerine bağlı olan ‘baba’ ise arazilerini korumaya çalışan ya da aile büyüğüne duyduğu saygıyı gözler önüne seren ‘baba’ rolündedir. Sonuç olarak bu çalışma aracılığıyla 1980li yılların Kore toplumunu ele alan “Uzak ve Güzel Mahalle” adlı eserle birlikte ‘baba’ motifi incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Kore, Yang Gui Ja, Roman, Uzak ve Güzel Mahalle, Baba*

²⁷Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Kore Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, e-mail:cndngry@gmail.com

**A STUDY ON ANALYSING KOREAN E-MAIL DISCOURSE
STRUCTURES AND DISCOURSE MARKERS
- FOCUSING ON BUSINESS REQUEST EMAIL DISCOURSE –**

Eunjung Lee²⁸

A Study on Analysing Korean E-mail Discourse Structures and Discourse Markers - Focusing on Business Request Email Discourse - The purpose of this study is to analyze the e - mails written in Korean for the request in the business environment. To realize the politeness of the Korean Native speakers(KN) and the Korean learners(KL) in the context of situations and see how it looks differently through email discourse analysis, the DCT (Discourse Completion Test) was performed by setting four different context contexts using P (power) +, - and D (distance) + and -. The final analysis is 80 e-mails, including 52 e-mails from 13 KN and 28 e-mails from 7 KL. Korean learners are burdened by the complexity of writing business emails with relationships and situations. However, through this study, it can be seen that the situation contexts that learners should consider in Korean business e-mail writing are two situations, [P-D-] // [P-D +, P + D-, P + D +]. In e - mail training, two types of e - mail discourse are taught, and appropriate discourse structure and discourse markers are taught, which will be helpful to learners who are having difficulty in writing emails due to cultural differences.

Keywords: *Discourse Markers, E-mail Discourse, Korean Learners, Business Request*

²⁸*Phd. Student, Yonsei University, Republic of Korea. e-mail:jina.can.do@gmail.com*

This study takes the Korean learners’ corpus as the research data for analysing future meaning of Korean ‘-eot-’ which is occurred error frequently. For understanding and using the ‘-eot-’ meaning correctly, we should investigate the meaning types for illuminating the use aspect of the ‘-eot-’. For this purpose we classify the future meanings which based on advance research, and through many examples we sum up the patterns of the future meanings. Then we choose the Sejong corpus(세종말뭉치) as the research data to find out the sentences with future meanings patterns. Based on these information we can get not only the patterns frequency and also its use aspect with each kind of meaning types. These results show that there are two different kinds of types in the future meanings. One is ‘ it will complete in the future [미래완료]’, and the other one is ‘it will happen in the future [미래확정]’. And all the patterns of those types are [‘거의’ + ‘다’ + ‘-었-’], [‘내일’ + ‘이미’ + ‘-었-’], [(‘내일’ +) ‘-다가’ + ‘-었-’] and [‘내일’ + ‘-었-’].

Keywords: *Corpus, Past, Future Meaning, ‘-Eot-’, Meaning Classification, Use Aspect.*

²⁹Phd. Student, Yonsei University, Republic of Korea, amywong1223@hotmail.com

For the purpose of giving some light on the information structure of the 18th Century's Korean in Joseon Dynasty I investigated which markers are used on subjects and topics from Yeonhaeng Ilgi(a diary of journey to Qing) and made a comparison with earlier and later Korean materials. As a result, I found some facts saying about the information structure of the 18th Century's Korean. First of all, in contrast of the using of Modern Korean focus marking {i} and topic marking {un}, the using of the 18th Century's Korean marker {i} is attached to topic unit; but I insist that this topic marker-like {i} is a focus marker indeed. While Modern Korea prefer topic marking over focus marking when a topic and a sentence focus are on the same component, the 18th Century's Korean prefer to use focus marking. Secondly, there is a strong tendency that subjects have no marker if the predicate is a typical adjective but they have marker {i} if the predicate is a typical transitive verb. It may come from the agentivity of subject because high agentivity means high topicality in information structure and tends to have a overt marker. Thirdly, topics have the delimiter {un} and the delimiter means 'topic' in general or 'contrast' in specific context.

Keywords: *Information Structure, 18th Century's Korean, Yeonhaeng Ilgi, Topic, Focus*

³⁰ *Phd. Student, Yonsei University, Republic of Korea, e-mail: jaicky@naver.com*

İNSANLIĞIN BİLGİYİ KULLANMA SERÜVENİ

Doç.Dr. Mehmet Kasım Özgen³¹

İnsanlık tarihi bilgiyi kullanma tarihidir. Bilgi zaman kazanmak ve zamanı kullanabilmektir. İnsanlık tarihinde bilgi yönetsel olarak kullanılırken, bilginin bu kullanımından çok şeyler kendiliğinden keşif edilmiştir. Bilginin kullanımında bazen çeşitli yarar, fayda, teknik, mutluluk, erdem gibi değerler üretmiş; bazen de bu değerler etrafında insanlık, bilginin yeni bir kullanımı olan kültür, sanat, estetik ve medeniyeti geliştirmiştir. Söz konusu kültür ve sanat gibi insanlık kazanımları da insanlığa bilginin yeni kullanım yöntemlerini görüp keşfetmelerine neden olmuştur. Bu sarmal karşılıklı biri ötekini etkilemiştir. Bu bildiride insanlığın bilgi serüveninin başlangıcı olan “kural-kuralcılığın” keşfi ile başlayan ve böylece bilginin kullanım tarihini başlatan Sümer medeniyetinin ortaya çıkışından başlayarak, bilginin “ritüellik”, erdem, mutluluk, güç ya da kesin buyruk/yasa, inanç, görmek/rüyet ve aşk gibi medeniyetlere yön veren değerler etrafında nasıl şekillendiği ve yaşama can kattığı anlatılacaktır. Mitolojik döneme tekabül eden dönemde nasıl “ritmik tekrarlar” yöntemi ile insanlık mitolojik bilgiyi nesilden nesille aktarma ve kullanma yollarını keşif ettiğine değinilecektir. Ayrıca insanlık tarihinde erdemin keşfi ile bilginin toplumsal kullanımı nasıl güçlendirilmiş ve devletler ve bireyler için yaşamın anlamı etrafında kenetlenerek insanlığın, yeni “mutluluk yollarının” nasıl geliştirildiğine işaret edilecektir. Özetle bu bildiride insanlık bilgiyi nasıl kullanmış ve bilgiyi kullanma sürecinde hangi dönemler yaşanmış ve bu dönemlerin en önemli özellikleri nelerdir sorularına cevaplar aranacaktır.

Anahtar Kelimeler: *İnsan, Bilgi, Tarihsel Süreç, Doğa*

³¹ Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Felsefe Bölümü, e-mail: mkozgen@hotmail.com

İnsanlık tarihinin en köklü uluslarından birisi olan Türkler, tarihsel süreç içerisinde dünyanın pek çok coğrafyasında güçlü devletler kurmuştur. Türkler, kurmuş oldukları bu devletler ile yaşadıkları topraklarda derin köklere sahip engin kültürler meydana getirmiştir. Dünya kültür mirasını meydana getiren en eski kültürlerden birisi olan Türkler, uygarlığın gelişmesine de önemli katkılar sunmuştur. Uygarlığın ortak mirası olan insanlığı günümüz dünyasına taşıyan disiplinlerin başında felsefe gelmektedir. Felsefe, milletlerin ortak değeri olarak hem yerel kültüre hem de evrensel kültüre önemli katkılar sağlamıştır. Tarihsel süreç içerisinde insanlığa büyük katkılar sağlayan felsefenin gelişiminde ise Türklerin yaptığı katkılar yadsınamaz bir gerçektir. Türklerin, İslam medeniyeti ile karşılaşmasından önce felsefeye yaptıkları katkılar mitolojiler döneminden başlatmak mümkündür. Türkler, mitolojiler döneminde insanın, doğanın ve dünyanın anlaşılması hususunda farklı mitolojik öğeler meydana getirmişlerdir. Bu mitolojik öğeler, Türk düşünce tarihinde başta destanlar olmak üzere zengin bir anlam dünyası oluşturmuştur. Türklerin İslamiyet'i kabulünden sonra derin kültürel birikime sahip olan Türkler, İslam medeniyeti ile kaynaşarak kültürel derinliklerini ileri bir aşamaya taşımışlardır. İslam medeniyeti, Türk düşüncesinde güçlü bir sistematizasyon sürecinin de başlamasına vesile olmuştur. Bu sistematizasyon süreci Farabi, İbn-i Sina, Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, Yunus Emre gibi büyük Türk düşünürlerinin yetişmesine olanak sağlamıştır. Başka bir ifade ile mitolojik dönemdeki pagan inançlar, destanlar ve kozmogoniler ile başlayan Türk düşüncesi, İslam medeniyeti ile derinleşerek gelişmeye devam etmiştir. Bu gelişmeler reel ve rasyonel bir çizgide ilerleyen Türk felsefi düşüncesini, rasyonel ve sezgisel bir çizgiye taşımıştır. Bu gelişim çizgisi mitolojik dönemden modern dönem kadar çeşitli aşamalardan geçerek birçok felsefi düşüncenin doğuşuna da kaynaklık etmiştir. Nitekim tarih sahnesine erdemli bir millet olarak çıkan Türkler, kendi Tanrı, insan, devlet, toplum ve evren anlayışları çerçevesinde özgün perspektifler geliştirmişlerdir. Bu perspektifler çerçevesinde felsefi düşünceler geliştiren Türkler, hakikat ve hikmet arayışında insanlığın düşünsel mirasına da önemli katkılar sunmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Türkler, Kültür, Mitoloji, Felsefe, Hakikat ve Hikmet*

³² Uşak Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Felsefe, e-mail: serdar.saygili@usak.edu.tr

BAKMAK ÜZERİNE: NIETZSCHE’NİN SON İNSAN’I VE DERRIDA’NIN KEDİSİ NEREYE BAKIYOR?

Dr. Engin Yurt³³

Bu bildiri en temelde, bakmanın doğasına dair bir düşünmeye çağırır. Bir filozof ya da herhangi biri bazen bir şeye bakar. Ya da herhangi biri ya da bir şey, bir hayvan bir filozofa bazen bakabilir. Bir şeye bakılmanın, bakmanın felsefi olarak anlamı nedir? Burada bu soru ile ilişkili olarak bakmak ve insan arasındaki özsel ilişki sorgulanmaktadır. Bu sorgulama; bakmanın insana ve sadece insana özgü olan yanı hakkındadır. Bu bağlamda Nietzsche’nin *Also sprach Zarathustra: Untertitel Ein Buch für Alle und Keinen* [Böyle Buyurdu Zerdüş: Herkes ve Hiç kimse için Bir Kitap] çalışması içinde ortaya koyduğu Son İnsan’ı ve Derrida’nın *L’animal que donc je suis* [Hayvan, Öyleyse Varım] çalışmasının başlarında bahsettiği kedisi üzerine durulmaktadır. Nietzsche’nin Son İnsan’ı, insan olmaya dair en temelde negatif bir tınıya sahiptir ve Son İnsan nedense sürekli göz kırpar. Derrida’nın kedisi ise Derrida’nın banyodan çıktığı bir sefer Derrida’yı çıplak görmüştür. Bir kedinin bir şeyi görmesi ne demektir? Bir kedi bir şeye bir insanın o şeye baktığı gibi bakabilir mi? Bu tür sorular üzerinden ilerleyerek, bakmak denilen şey insan ile ilişkisi bağlamında problematize edilip ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Bakmak, Nietzsche, Derrida, Kedi, Son İnsan*

ON GLANCE: WHERE DO NIETZSCHE’S LAST MAN AND DERRIDA’S CAT LOOK AT?

This paper basically calls for a thinking about the nature of glance. A philosopher or someone sometimes looks at something. Or someone or something or an animal sometimes stares at a philosopher. What is the philosophical meaning of looking at, staring at something? Here, the essential relation between human and glance is being investigated. This investigation is about the peculiar side of glance which belongs to human only. In this context, Nietzsche’s Last Man which he presents in the work of *Thus Spoke Zarathustra* and the cat Derrida talked about in the beginning of his work *L’animal que donc je suis* are being discoursed upon. Nietzsche’s Last Man basically has a negative resonance regarding being human and Last Man for some reason constantly blinks. And Derrida’s cat saw Derrida naked once when he was out of shower. What does it mean that a cat seeing something? Can a cat look at something in the same way a human looks at the very same thing? With setting of with these kind of questions, the glance in the context of its relation with human is problematized and dealt with.

Keywords: *Glance, Nietzsche, Derrida, Cat, Last Man*

^{33*} *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Felsefe Bölümü 2017 Mezunu, e-mail:engyu88@gmail.com*

ÂLEM TASAVVURUNUN TEMEL BELİRLEYENİ OLARAK MÜMKÜN VARLIK

Sibel Kaya³⁴

İslam düşüncesinde varlık imkânla ilişkisi bakımından üç mertebede değerlendirilmiştir. İlki, zatında imkân bulundurmeyen varlık: Tanrı'dır. İkinci mertebede, zatında imkânı bilkuvve olan ve zorunlu olmayan varlık yer alır. Bu varlık var olmak zorunda değildir. Var olmaya da yok olmaya da eşit mesafededir. Bu iki mertebeye İslam düşüncesinde farklı disiplinlerce ittifakla kabul edilmiştir. İmkânın üçüncü mertebesinde ise; zatında imkânı bilfiil varlığıyla birlikte bulunan/zatıyla mümkün ve bigayrihi zorunlu olan varlık yer alır. Bu anlamıyla imkan Kelamcılar ve İslam filozoflarının âlem anlayışındaki farklılığın temel nedenlerinden biridir. İslam filozofları ay üstü âlem, akıllar ve diğer ezeli yaratıkları bigayrihi zorunlu kabul eder. Kelamcıların ise bu yaklaşıma ciddi itirazları bulunmaktadır. Biz bu çalışmamızda üçüncü mertebede ifade edilen başkasıyla zorunlu-mümkün varlık yaklaşımının kelam alanında kabul görmemesinin nedenlerini araştırdık. Araştırmamızı klasik felsefi ve kelâmî literatürün örnek metinlerini inceleyip analiz ederek yürüttük. Bu çalışma ile felsefe ve kelâmın; âlemin yaratılması, ezeliyeti ve âlemin Tanrı ile ilişkisi bakımından farklı olan yaklaşımlarının temelinde her iki disiplinin mümkün varlık anlayışının ayrıştırıcı ve önemli bir yeri olduğunu tespit ettik.

Anahtar Sözcükler: *Mümkün, Vâcip Ligayrihi, Âlem, Tanrı, Felsefe, Kelam.*

³⁴Erciyes Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Kelam Bölümü. e-mail:sibelkaya@erciyes.edu.tr

KENDİNE VE TOPLUMA YABANCILAŞAN İNSANA BİR ÇÖZÜM OLARAK TASAVVUF

Tuğba Nurlu³⁵

Antik çağ felsefesinde metafizik bir düşünce olarak ele alınıp, endüstri devrimi ile Karl Marks'ın felsefesinde somutlaşan yabancılaşma kavramı; günümüz insanı gerçeğinde de bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Sosyolojik, psikolojik, entelektüel ve iktisadî nedenleri olan yabancılaşma olgusunun, kutsal atfedilen değerlerin yer değiştirmesi ile birlikte dinî perspektiflerden de değerlendirmeye açık olduğu söylenebilir. Bu çalışmada, günümüz insanının yabancılaşma sorununa tasavvufî yorumlar ile çözüp üretilip üretilmeyeceği tartışmaya açılmıştır. Bu çerçevede ilk bölümde yabancılaşmanın kelime ve felsefi anlamı açıklanmış ve yabancılaşma kavramının tarihsel gelişimi incelenmiştir. İkinci bölümde “İnsanın kendine yabancılaşması” ve “İnsanın topluma yabancılaşması” başlıkları altında yabancılaşma sorunu ele alınmış, Kur'an'da kendine ve topluma yabancılaşan insana işaret eden ayetler değerlendirilmiştir. Son bölümde tasavvuf disiplini bağlamında insanın yabancılaşma sorunu irdelenmiştir. Bireyi her türlü manevi hastalıktan kurtarmayı, nefis tezkiyesi ile onu ideal insan haline getirmeyi hedefleyen Kur'an merkezli tasavvuf disiplinin; bireyin yüz yüze geldiği kendine ve topluma yabancılaşma sorununa bir çözüm olabileceği üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Yabancılaşma, İnsan, Toplum, Tasavvuf*

TASAWWUF AS A SOLUTION FOR MAN ALIENATED TO HIMSELF AND TO THE SOCIETY

The concept of alienation, concretized at Carl Marx's philosophy during Industrial Revolution and discussed as a metaphysical idea in Ancient Period, emerges as a problem for the reality of today's man. It can be claimed that since alienation phenomenon, having sociological, psychological, intellectual and financial reasons, replaces the values attributed as divine, it is also open to evaluation from religious perspectives. This paper includes the discussion whether the problem of alienation of today's man can be solved through mystic interpretations. Within this frame, in the first part, words and philosophical meanings of alienation are explained and historical development of alienation concept is analyzed. In the second part, the alienation problem is discussed under the titles of “man's alienation to himself” and “man's alienation to the society” and verses from the Holy Qur'an addressing to man alienated to himself and society is evaluated. In the last part, man's alienation problem is examined within the context of tasawwuf discipline, which aims saving individuals from any kind of spritual illnesses and making them ideal beings through “nafs tazkiya” (self-purification). It can be solution to the alienation problem of human beings to themselves and to the society.

Keywords: *Alienation, Man, Society, Tasawwuf*

³⁵*Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, e-mail:tn_88@hotmail.com

**GEORGIUS DE HUNGARIA'NIN GOTİK HARFLERE AKTARDIĞI (1480 /1481)
İKİ YUNUS EMRE ŞİİRİ ÜZERİNE NOTLAR**

Yrd. Doç. Dr. Ömer Yağmur³⁶

Georgius de Hungaria (d.?1422/3-ö.1502) II. Murad devrinde Szászsebes (Şebeş) Kalesi'nin fethinde (1438) ele geçirilen esirlerden biridir. Türkler arasında esareti 1458 yılına kadar sürmüş, bu yıllar içerisinde Edirne, Bursa, Bergama, Sakız gibi yerlerde bulunmuştur. *Georgius*'u Türkoloji araştırmaları açısından önemli kılan 1480/1 yılında yayımlanan ve Avrupa'da *J.Schiltberger* (1427), *B.Georgievitz* (1544)'in Türkiye anıları gibi bir "halk kitabı" (volksbuch) özelliği kazanan *Tractatus de moribus, conditionibus et nequicia Turcorum* adlı eseridir. Esaretinin ilk yıllarında Müslümanlığa ilgi duyan *Georgius*, kendi ifadesiyle, 'ansızın Tanrı'nın inayetiyle' tekrar Hristiyanlığa döner ve Osmanlı topraklarındaki esaretinin son 15 yılını 'Türklerin dinine kanmadan' geçirir. 15.yy. Osmanlı toplumunun yaşayışına ışık tutan Batılı önemli bir kaynak olarak kabul edilebilecek *Tractatus*'ta Gotik harflere aktarılıp Latince izahlarına da yer verilmiş iki *Yunus (Yonus) Emre* şiiri dikkat çekicidir. *Georgius*'un, muhtemelen, İslamiyete ilgi duyduğu dönemde öğrendiği bu şiirler (ilahîler) yazmalarda ve taş baskılarda bulunmamasına rağmen gerek üslup gerekse *Georgius*'un bulunduğu Anadolu ve Rumeli topraklarındaki sözlü yayılma alanı bakımından Fuat Köprülü, Talât Tekin, Mustafa Tatçı gibi araştırmacılar tarafından 13.yy. sonlarında yaşamış olan 'bizim' *Yunus*'a isnat edilmiştir. Carl Brockelmann'ın dikkatiyle Karl Foy söz konusu şiirleri 1901/1902 yıllarında yazdığı iki makalesiyle ilim âlemine tanıtmış, bu makalelerdeki bazı yanlış okumalar/yorumlar nedeniyle bu iki şiir Talât Tekin (1987) ve Heidi Stein (1996) tarafından sonraki yıllarda dili bakımından yeniden ele alınmıştır. Her iki makalede bazı kelimeler üzerinde gerek Gotik harflerin birbirlerine benzerliklerinden gerekse diğer transkripsiyon metinlerinde (transkriptionstexte) de görülebilen yaygın baskı hatalarından dolayı ihtilafli okuyuşlar ve yorumlar mevcuttur. Bildirimizde bu ihtilafli okuyuşları Türkçe transkripsiyon metinleri ve dönemin diğer yazılı kaynaklarının tanıklığı ile yeniden gözden geçireceğiz.

Anahtar Kelimeler: Yunus Emre, Georgius De Hungaria, Türkçe Transkripsiyon Metinleri.

³⁶ *Abant-İzzet Baysal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, e-mail:omeryagmur@gmail.com*

TANZİMAT DEVRİ TÜRK EDEBİYATINDA ROMANTİZE EDİLMİŞ BİR HASTALIK: VEREM

Arş. Gör. Kevser Sönmez³⁷

Edebiyat, insana ve insanlığa ait bütün hâlleri bünyesinde barındırır. Realitenin önemli bir parçası olan hastalık da kimi zaman yazarın şahsi bir tecrübesinin bir izdüşümü, kimi zaman da yalnızca kurgusal bir öge olarak edebi metinlerde karşımıza çıkar. Avrupa edebiyatında, eserin trajik boyutunu güçlendirmek, okuyucuda acıma ve ruhsal bir arınma sağlayabilmek amacıyla sıkça ele alınan ölümcül hastalık teması, tarih boyunca değişerek ve dönüşerek karşımıza çıkar. Bu bulaşıcı ve öldürücü amansız hastalıklardan biri olan verem de, 18-19 yy. Avrupa yazılı anlatı geleneğinin adeta ana temlerinden biri haline gelmiştir. Lakin bu temanın etki alanı Batı edebiyatlarıyla sınırlı kalmayacaktır. Türk modernleşmesinin başlangıcı kabul edilen Tanzimat'la birlikte, Fransız edebiyatının da kuvvetli tesiriyle edebiyatımıza birçok yeni edebî tür ve muhteva girmiştir. Bu edebî türlerin başlıcaları olan roman ve tiyatro, romantik bir duyuşun tezahürü olarak ölümcül hastalık temini çok fazla kullanmıştır. Tanzimat dönemi Türk edebiyatında üzerinde en fazla durulan hastalık hemen hemen tek başına 'verem'dir. Verem temi, birçok eserde aslı veyahut talî derecede işlenecek ve zamanla anlatı evrenimizde estetik bir imge haline dönüşecektir. Söz konusu çalışmamızda, devrin tarihsel ve sosyo-kültürel arka planı dikkate alınarak, bu hastalık metaforunun toplumsal bellekte bıraktığı izlerin dönemin edebî ürünleri üzerinden okunması amaçlanmıştır. 19. yüzyılda henüz tedavisi mümkün olmayan bu amansız hastalığın edebi eserlerde bu kadar sık tercih edilmesinin arkasındaki sebeplerin, hastalığın yarattığı çağrışımların ve kültürel kodların da tespit edilip, değerlendirileceği çalışmamız kapsamında Ahmet Mithat Efendi, Nabızade Nazım, Samipaşazade Sezai, Recaizade Mahmut Ekrem'in romanları; Namık Kemal, Abdülhak Hamit Tarhan ve Hasan Nefi'nin tiyatroları ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Verem, Tanzimat Edebiyatı, Roman, Tiyatro*

³⁷Pamukkale Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, e-mail:kevsers@pau.edu.tr

AZERBAYCAN MİLLİ İLİMLER AKADEMİSİ'NDE BULUNAN BOSNALI SÂBİT KÜLLİYATI'NIN MÜELLİF NÜSHASI HAKKINDA

Gamze Aydın³⁸

Yüzyıllar öncesinde yazılmış her bir edebî eser, devrinin türlü alanlardaki havasını soluyabilmek ve bu devirle ilgili bilgi edinebilmek açısından yararlanılması gereken önemli kaynaklardandır. Müellif ve müstensih nüshası olarak elde edilebilen bu metinlerin nüshalarından ulaşılması hedeflenen elbette ki müellif hattıyla yazılmış olanıdır. Kataloglarda yer almadığı ya da koşullar el vermediği için araştırmacılar kimi zaman müstensihler tarafından çoğaltılanları esas alarak metinleri neşretmek durumunda kalmaktadır. Çalışmamız, Azerbaycan Milli İlimler Akademisi'nin tozlu raflarında orijinal hâliyle bulunup tekrar gün yüzüne çıkmayı bekleyen Bosnalı Sâbit'in Külliyyatı üzerinedir. Sâbit'in kendi el yazısıyla yazdığı ve mührünün bulunduğu M-25 numarada kayıtlı nüshada, Dîvân, Edhem ü Hümâ, Berbernâme ve Derenâme adlı eserleri bulunmaktadır. Tüm eserleri Turgut Karacan tarafından yayımlanan Sâbit'in, Zafernâme ve Amrû Leys adlı mesnevisi yazmada yer almamaktadır. Bu bildiride, söz konusu nüshada mevcut olan şiirlerin tasnifi ve içeriği hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Klasik Türk Şiiri, 17. Yüzyıl, Bosnalı Sâbit, Külliyyat, Müellif nüshası*

³⁸ *Doktora Öğrencisi, Gazi Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı. e-mail: gamze_aydin_87@hotmail.com*

TÜRK ROMANINDA İKİ FARKLI NİŞANTAŞI: *CEVDET BEY VE OĞULLARI* – *NİŞANTAŞI SUARE* KARŞITLIĞI

Melih Özel³⁹

Romanda mekân seçimi, yazarın kurguladığı anlam ve imge dünyasını tamamlayan önemli unsurlardandır. Öyle ki mekân; roman kişilerini ve kurguyu tamamlamakla beraber yaşam tarzlarını, tüketim biçimlerini ve toplumsal yaşamı da ortaya koyar. Özellikle toplumun yapısını, ortaklıklarını ve zıtlıklarını mekân seçimleri üzerinden açıklamak mümkündür. Bu çalışmada ele alacağımız Orhan Pamuk'un *Cevdet Bey ve Oğulları* ile İbrahim Yıldırım'ın *Nişantaşı Suare* adlı romanlarında da ortak bir mekân (Nişantaşı), farklı boyutlarıyla kurguya taşınmaları bakımından önemlidir. *Cevdet Bey ve Oğulları*'nda Nişantaşı "açık, arzulan, mekân"dır. Yeni nesil bir tüccar ailesinin zamanla ticaret burjuvazisine dönüşümünün anlatıldığı eserde Nişantaşı, fiziksel olarak lüks ve üst sınıf bir muhtevaya sahiptir. *Nişantaşı Suare*'de ise söz konusu semt "kapalı mekân" olma özelliği gösterir. Farklı toplumsal kimliklerin hayat karşısında yaşadıkları fırsat eşitsizlikleri, geçim zorlukları ise Nişantaşı'nın "kenarına düşen" Teneke Mahallesi odağında betimlenir. Çalışmamız; çağdaş iki romancının farklı yüzleriyle betimledikleri Nişantaşı'nı, karşılaştırma yöntemiyle okuyarak kurmaca dünyada mekân kavramının önemini ve değişkenliğini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Roman, Mekân, Nişantaşı, Cevdet Bey ve Oğulları, Nişantaşı Suare.*

TWO DIFFERENT NİŞANTAŞI CONCEPTS IN TURKISH NOVEL: CONTRARINESS OF *CEVDET BEY VE OĞULLARI* AND *NİŞANTAŞI SUARE*

The choice of space in a novel is a significant, completing element of the fictitious world of the author built with meaning and image. Such that the space puts forward life styles, consumption types and social life of novel characters in addition to the dictionary. It is possible to clarify particularly the structure, shares and contradictions of the society with the choice of space. "*Cevdet Bey ve Oğulları*" by Orhan Pamuk and "*Nişantaşı Suare*" by İbrahim Yıldırım will be discussed in this study focusing on Nişantaşı as a common space with importance of having different dimensions as a part of fiction. In "*Cevdet Bey ve Oğulları*" Nişantaşı is an open desirable space. The metamorphosis to a trade bourgees of a merchant family's rising generation narreted in the novel and Nişantaşı physically have a luxurious and high class content. In *Nişantaşı Soiree*; the distinct being told featured as a closed space. Inequal opportunities and hardships against life of different social identities (individual) represented by focusing the distinct Teneke -a suburban of Nişantaşı. This study aimed putting forward the inequality and significance of space concept in the fiction world by the method of comparing Nişantaşı - focusing on two different faces - with the novels of two modern (contemporary) authors.

Keywords: *Novel, Space, Nişantaşı, Cevdet Bey ve Oğulları, Nişantaşı Suare.*

³⁹ *Yüksek Lisans Öğrencisi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı ABD, e-mail ozelmelih_@hotmail.com*

KAYSERİ/İNCESU'DA GEÇEN BİR OLAYA DAİR KARAMANLİKA YAZILMIŞ BİR OSMANLI ARŞİV BELGESİ

Prof.Dr. Muhittin Eliaçık⁴⁰

İstanbul'da bulunan Osmanlı arşivleri sadece Osmanlıca belgelerden ibaret olmayıp; Arapça, Farsça, İngilizce, Fransızca, İtalyanca, Rumca, Rusça gibi dillerden de belgeler vardır. Böyle belgelere örnek bir belge de Kayseri'nin İncesu ilçesine bağlı, Hristiyan Türklerin de yaşadığı Venekil adlı bir köydeki olaya ait belgedir. Bu belge, Yunan/Rum alfabesi ile Türkçe yazılmış bir belgedir. Belge, Venekil köyünde geçen bir tecavüzün şikayetine dair dilekçe olup önce Rum patriğine sunulmuş, oradan ilgili kuruma havale edilerek gerekli işlemle cezanın verilmesi istenmiştir. Belgeye göre, köyde geceleyin topluca bir düğünden dönen bir gruptan geride kalan iki genç kıza iki Türk genci saldırmış, kızların biri kaçıp, birine tecavüz edilmiş, saldıran gençler yakalanıp sorgulanmış, ama cezai bir işlem yapılmamıştır. Bunun üzerine köyden 60 kişi mal, can ve nesil emniyetleri kalmadığını ileri sürerek imzalı bir Karamanlıca dilekçeyi patriklerine vermişlerdir. Arızanın baş kısmı şöyledir: Kandasetlü semahatlı faziletli veli-inam a'lem ü aziz çobanımız ve nazırımız Fikameknekos Yanı Patrirkus efendimiz hezaru azametlerini yere beraber secdalerilen aziz, ve Allahu kısmetinizi ziyada iderek, o hayr doalarınızı niyaz iderüz. Ba'dehu: Bu hazarda ki hagerat ve galyanı arzuhalımızılan baz ideriz İncasu furkasının kuralarından nam-ı Venekil kayresinin ordodokos hrisiyan kullarının ihzarlı ifadesi budur ki eveli kadiminden beri kayremiz üç yüz hane olup nısf İslâm ve nısf hrisiyan, ve islâm tayfasının biraz icazı ve eşkıya ihlalarından birudet ve zalemat, ve külliyetli rencide olursağı da gerek malımuza, gerek mülkümüze gerek hayvanlarımıza ve gerek akidemizi ve namusumuzu tekâmil ideridik ki ala-küllî-hâl çâr-nâ-çâr geçinelim ırzumuz hıfzı hatırası için deridik, velâkin bu eşkıyalar şimdi ırzımızı da kas etdi ve adaleti badessahti ayak altına alup depelediler, şöyle ki .. dokuz... gecesi düğünümüz olup adedimiz özri ahşamdan irkek ve daşşaklu düğüne gelmiş olup, ve gecenin bir nısfında düğün evinden evlerimize avdet ideriken, komşularımızdan aşkıya başcılarını Kadesin oğlu Ömer, ve Kadez oğlu Masala refikleriyilen köşenin birisinde gizlenmiş olup ve hrisiyanımızdan iki kız evlerine gitmedeyiken merkum kimseler önlerine çıkup destlerine alup firara meyl itdiler ise de kızın birisi bir dağlabılan kaçmış olup ve öbürü....." Bu bildiride bu belge analitik biçimde incelenip önce muhtevası ortaya konulacak, sonra da dil ve gramer özellikleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: *Kayseri, İncesu, Osmanlı arşivleri, Karamanlıca*

^{40*} *Kırıkkale Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, e-mail:meliacik63@kku.edu.tr*

HENRY MORTON'UN SEYAHATNAMESİ'NDE TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN ŞEHİRLERİ

Doç. Dr. Cavid Qasimov⁴¹

Henry Kanova Volla Morton, ünlü İngiliz gazetçisi ve seyyahıdır. 1930'lu yıllarda, Yakın ve Orta Doğu ülkelerine(Mısır, Filistin, İrak) seyahatleri sırasında Türkiye Cumhuriyeti'nin Adana, Tarsus, Konya, İzmir ve İstanbul gibi tarihi ve kültürel bakımdan çok zengin birikime sahip olan şehirlerinde bulunarak dönemin Batı ülkeleri okurları için çok ilginç bir seyahatname hazırlamıştır. Ünlü Seyyah tarafından 1941.yılında İngiltere'de yayınlanan "Kahire'den İstanbul'a Ortadoğu'ya Seyahat" eserinde Türkiye Cumhuriyeti'nin şehirleri ile ilgili bilgiler yer almıştır. 31 Ocak - 03 Şubat 2018 tarihleri arasında Erciyes Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenecek olan "Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi (USBIK 2018)"ne sunmak istediğim bildiride Henry Kanova Volla Morton'nun "Kahire'den İstanbul'a Ortadoğu'ya Seyahat" eserinin bilgilerine dayanarak Türkiye Cumhuriyeti'nin 1930'lu yıllardaki sosyo-ekonomik ve kültürel durumu ile ilgili bilgi vermeyi amaçlıyoruz.

Anahtar Kelimeler: *Henry Kanova Volla Morton,Seyahatname*

^{41*} *Azerbaycan Bilimler Akademisi Şarkiyat Enstitüsü, e-mail:cavidahmedoglu@gmail.com*

THE MAIN PRINCIPLE BEHIND THE DEVELOPMENT OF COMMERCIAL AND CULTURAL RELATIONS BETWEEN TURKIC NATIONS: "THE GREAT SILK ROAD" FROM PAST TO TODAY

Doç.Dr. Sevinc Gasimova⁴²

"Ancient Silk Road" has an important role in providing commercial-economic and cultural relations between Europe and Asia, and has also made a great impact on the economic, political and cultural development of the Turkic peoples. Ancient historians, medieval geographical travelers talked about the importance of the Great Silk Road by mentioning the names of trade routes and the fact that the Turks controlled this road at certain times. The routes of the "Old Silk Road" clearly show that the Turkic peoples have played an important role in the study of the "Silk Road", waging for the "Silk Road" among the new empires, the land from the Pacific Ocean to the Black Sea, the Turkish Khanate and the Seljuk Sultanate. This path, which has been under the supervision, also witnessed the fact that the language of communication was the Turkish language. Claudius Ptolemy (70-147), the Greek knowledge of the world, which presented the world's land and sea routes and the geographical coordinates in a very small number of mistakes, conveyed the image of this road in all the other Turkic peoples other than Yakuts and the role played by the progressive significance of the Great Silk Road and the history of the states that were engaged to war will be witnessed in the article. At the same time, the trade that Great Seljuks and Mongols did in the Great Silk Road and its development will be depicted. The relationship between the Safavids and the Ottoman Empire about the silk road, the factor behind degradation of importance of the Great Silk Road will also be discussed. Finally, the collapse of the Soviet Union at the end of the twentieth century, the removal of the prohibitions on the convergence of the Turkic peoples in the Soviet era, lead to the development of the economic, scientific-cultural and other aspects of the Turkic peoples. It is important to note that the expansion of relations in the fields and one aspect of relations today also develop within the framework of the TRACECA program in the context of the expanding transportation-economic and scientific-cultural relations.

Keywords: *Ancient Silk Road, Claudius Ptolemy, Turkish Khanate, Trade Relations*

⁴²*Baku State University, e-mail:qasimovasevinc@mail.ru*

MUSTAFA KEMAL PAŞA’NIN 9. ORDU MÜFETTİŞLİĞİNE TAYİNİ

Uzman Abdullah Erdoğan⁴³

Mustafa Kemal Paşa’nın 9. Ordu Müfettişliğine tayini, Dahiliye Nazırı Mehmed Ali Paşa, Sadrazam Damad Ferid Paşa ve Sultan Vahideddin’e kadar uzanan bir tavsiye zinciri sonucunda gerçekleşmiş, öte yandan, Samsun ve havalisinde asayişsizlik durumu ortaya çıkınca, bundan rahatsız olan İngiliz komiseri saraya verdiği ultimatoma ile bu hareketlere son verilmesini istemiştir. Anadolu’ya geçiş için beklemekte olan Mustafa Kemâl Paşa, iyi ilişkilerini kullanarak bu görevin ve istediği yetkilerin kendisine verilmesini sağlamıştır. Kapatılan Yıldırım Orduları Grubu kumandanı Mustafa Kemal Paşa 9. Ordu müfettişliğine tayin edilmiş, emrinde bulunacak olan 3. ve 15. Kolordu kumandanlıklarına Mustafa Kemal Paşa tarafından yapılacak olan tebligatlara uyulması istirham edilmiştir. 9. Ordu müfettişliğine tayin edildiğine dair belge Mustafa Kemal Paşa’ya 5 Mayıs 1919’da tebliğ edilmiş, belge 6 Mayıs 1919’da meclis tarafından kayıt altına alınmıştır. Ardından, Mustafa Kemal Paşa’nın 9. Ordu Müfettişliğine tayin olduğu 3. Kolordu ve 15. Kolordu kumandanlıklarına da bildirilmiştir. Trabzon, Erzurum, Sivas, Van vilayetleri ve Erzincan ve Canik livalarına ve Diyarbakır, Bitlis, Elazığ, Ankara, Kastamonu vilayetlerine şifreli olarak 9. Ordu müfettişliğinin görev ve yetkileri tebliğ edilmiştir. Bu çalışmada, Mustafa Kemal Paşa’nın 9. Ordu Müfettişliğine tayini özellikle arşiv belgelerine göre aydınlatılmaya ve değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Mustafa Kemal Paşa, 9. Ordu Müfettişliği, Samsun.*

MUSTAFA KEMAL PASHA’S APPOINTMENT TO THE 9TH ARMY INSPECTORSHIP

Designation of Mustafa Kemal Pasha to supervisorship of the 9th Army took place as the consequence of interior minister Mehmed Ali Pasha’s, grand vizier Damad Ferid Pasha’s and sultan Vahideddin’s advices. On the other hand, when the events breaking the peace broke out, English inspector, who was worried about them, wanted to end all of these events with an ultimatum. Mustafa Kemal Pasha, who had been waiting for passing to Anatolia, guaranteed that this mission and the authority that he wanted would be given to him by using his amity. Mustafa Kemal Pasha, who was the commander of Yıldırım Army, which had been abolished, was inducted to the 9th Army inspectorship. Besides, it was requested from the commanders of the 3rd and the 15th Army Corpses that the notifications made by Mustafa Kemal Pasha had to be taken into consideration. The document about Mustafa Kemal Pasha’s appointment to the 9th Army inspectorship was announced to him on May 5, 1919. This document was recorded by the assembly on May 6, 1919. Then, the information of Mustafa Kemal Pasha’s appointment was announced to 3rd and the 15th Army Corpses, too. The assignments and authorization of the 9th Army Corps was announced to Trabzon, Erzurum, Sivas, Van, Erzincan, Canik, Diyarbakır, Bitlis, Elazığ, Ankara and Kastamonu cities in an encoded form. At this document, it is tried to evaluate and enlighten Mustafa Kemal Pasha’s appointment to the 9th Army inspectorship especially in accordance with to the archive documents.

Keywords: *Mustafa Kemal Pasha, 9th Army Inspectorship, Samsun*

⁴³Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, e-mail:abdullah_erdogan@hotmail.com

YUSUF AKÇURA VE CEDİTÇİLİK

Yusuf Cihat Zorbacı⁴⁴

Yusuf Akçura 1876 yılında Ulyanovsk'da doğmuştur. Eğitimini tamamladıktan sonra özellikle Orta Asya'daki Türklerin haklarını korumak için çalışmalarda bulunmuştur. İstanbul'a geldiğinde Türk Ocakları, Türk Derneği, Türk Yurdu gibi cemiyetlerde kurucu rolü üstlenmiş ve aktif olarak bu derneklerin faaliyetlerine katılmıştır. Kazan şehrindeyken Usulü Cedit okullarında öğretmen olarak görev almıştır. Bu sırada "Üç Tarzı Siyaset" eserini yazmıştır. Türkçülük görüşünü savunan Yusuf Akçura 11 Mart 1935 yılında vefat etmiştir. Türkçü aydın İsmail Gaspıralı'nın, Kırım'da başlattığı usulü cedit okulları sonraki dönemler de Türk dünyasındaki bütün reformcu kesimlerin isim babalığını yapmış ve onların kendilerini "Cedit" olarak tanımlamalarını sağlamıştır. Münevver Karı'nın 1901'de açtığı ilk Usulü Cedit Okulunu açmasından sonra benzeri okulların sayısı hızla artmaya başlamıştır. Ayrıca yayımlanmaya başlayan çok sayıda dergi ve gazete de Türkistan coğrafyasında filizlenen aydınlıkçı ve liberal akımların güçlenmesini sağlamıştır. Türkistan'daki Cedit grupları, ülkede sadece modern eğitim ortamını sağlamakla kalmamışlar, oluşturdukları organizasyonlar aracılığı ile başta Türkiye olmak üzere, çeşitli ülkelere öğrenci göndermeye çalışmışlardır. Öğrencileri 1908 yılında kurdukları "Terbiye-i Etfal" adlı bir gizli cemiyet göndermiştir. Bu cemiyet Türkiye'ye 25 öğrenci göndermiştir. Kurucuları Abdurrauf Fıtrat, Osman Hoca, Gulcalı Abdülaziz ve Sadık Aşuroğlu'dur. Buhara'da ilk Usulü cedit Mektebini, Pirmest kazası, Pustinduzen köyünde Molla Corabay, 1900 yılında açmıştır. Molla Corabay, 4-5 ayda okumayı öğreteceğini söylemesine rağmen Kadimcilerin karşı propagandalarına kanan halk çocuklarını göndermeyince okul kapanmıştır. Buhara'da Kadimciler ile Ceditçiler arasında tartışmalar uzun süre devam etmiş ancak 1917 yılına gelindiğinde Türkistan'da usulü cedit mekteplerinin sayısı 104'ü bulmuştur. Ceditçilik Hareketi, eğitimde dini bilgiler ile birlikte matematik, tarih, coğrafya gibi derslerin de müfredata konulmasını amaçlayan görüş olmasının yanı sıra Çarlık Rusya'sının baskısına maruz kalan Türkleri, asgari ortaklıklarda birleştirmeyi amaçlayan bir siyasi görüş haline gelmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Ceditçilik, Yusuf Akçura, Türkçülük, Turancılık, Halk*

⁴⁴ *Yüksek Lisans Öğrencisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, e-mail:yczorbaci@gmail.com*

FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENİ ADAYLARININ OKULDAKİ REHBERLİK HİZMETLERİNİN ÖĞRENCİLERE KATKISINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARININ İNCELENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Süleyman Balcı⁴⁵

Metaforik algılar, bireylerin oluşum süreci ve gerçekleştirmelerle ilgili düşüncelerini kontrol etmelerini, yönlendirmelerini ve tekrar yapılandırmalarını sağlayarak bilişsel yapıları biçimlendirmelerine yardım edebilirler. Bu çalışmanın amacı, fen bilgisi öğretmeni adaylarının okuldaki rehberlik hizmetlerinin öğrencilere katkısı ile ilgili metaforik algılarını incelemektir. Bu çalışma, 2017 -2018 öğretim yılında bir eğitim fakültesinde Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümü dördüncü sınıfa devam eden öğrenciler ile yapılmıştır. Bu çalışmada uygulama yapılan bireyleri belirlemek üzere amaçlı örnekleme tekniği kullanılmıştır ve toplanan veriler, nitel araştırma yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Bu yöntem ile ilgili olarak katılımcılara açık uçlu bir soru sorulmuş ve yanıtlar yazılı olarak alınmıştır. Daha sonra yazılı yanıtların analizi için yanıtların içeriği ile ilgili gruplar ve temalar oluşturulmuş ve her grubun ve temanın frekans değeri hesaplanmıştır. Son olarak, katılımcıların metaforik algıları ile ilgili temalar literatürdeki tartışmalarla desteklenerek yorumlanmıştır. Sonuç olarak aday fen bilgisi öğretmeni adaylarının okuldaki rehberlik hizmetlerinin öğrencilere katkısı ile ilgili metaforik algılarının birden fazla değişik metaforlar ile açıklandığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Metaforik Algı, Aday Fen Bilgisi Öğretmenleri, Rehberlik Hizmetleri

INVESTIGATING METAPHORIC PERCEPTIONS STATED BY CANDIDATE SCIENCE TEACHERS REGARDING CONTRIBUTION OF THE GUIDANCE SERVICES AT SCHOOL FOR STUDENTS

Metaphoric perceptions can enable individuals to shape their cognitive structures by restructuring, directing and controlling their thoughts about the formation and process of the happenings. Aim of this study is to analyze metaphoric perceptions of candidate science teachers regarding contribution of the guidance services at school for students. Participants of this study are fourth grade students who were attending science education department of an education faculty in 2017-2018 academic calendar. In order to determine the participants, purposeful sampling technique were used and metaphoric perceptions stated by candidate science teachers were analyzed qualitatively. An open-ended question were asked to participants and their responses were taken in written form in order to collect necessary data. Furthermore, after analyzing their written responses, content of written responses were clustered into groups and themes. Subsequently, frequency value of each group and each theme were calculated. Eventually, themes about metaphoric perceptions of participants were interpreted by supporting discussions from literature. As result of the analysis of metaphoric perceptions stated by candidate science teachers, it is determined that contribution of the guidance services at school for students have been explained with more than one and different metaphors.

Keywords: Metaphoric Perception, Candidate Science Teachers, Guidance Services

⁴⁵ *Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail: meb.suleyman@gmail.com*

BİLGİSAYAR TEKNOLOJİLERİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİSAYAR PROGRAMLAMAYA YÖNELİK TUTUMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

Prof. Dr. Mehmet Nuri Gömleksiz⁴⁶
Öğr. Gör. Emine Kübra Fidan⁴⁷

Bu çalışmanın amacı Bilgisayar Teknolojileri bölümü öğrencilerinin bilgisayar programlamaya yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından belirlenmesidir. Tarama modelindeki araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Erciyes Üniversitesi Develi Hüseyin Şahin Meslek Yüksekokulu'nda Bilgisayar Teknolojileri Bölümü'nde öğrenim gören Bilgisayar Programcılığı ve Bilgisayar Teknolojileri programları 2. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Evrenin tümü örneklem olarak kullanılmıştır. Ayrıca örneklem seçimine gidilmemiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Başer (2013) tarafından geliştirilen “ Bilgisayar Programlamaya Karşı Tutum Ölçeği ” kullanılmıştır. 5’li likert tipinde hazırlanan ölçek 38 maddeden ve 4 alt faktörden oluşmaktadır. Ölçeğin alt faktörleri “Programlamada kendine güven ve güdülenme”, “Programlamanın faydası”, “Programlamada başarıya karşı tutum” ve “Programlamada başarının sosyal algısı” şeklindedir. Ölçeğin geneli için cronbach- α güvenilirlik katsayısı 0.953 ve alt boyutlar için sırasıyla 0.944, 0.920, 0.926 ve 0.618 olarak belirlenmiştir. Verilerin çözümlenmesinde bağımsız gruplar t testi ve tek yönlü varyans analizi testinden faydalanılmıştır. Öğrencilerin bilgisayar programlamaya yönelik tutumları ile cinsiyet, bölüm ve mezun olunan lise türü değişkenleri arasında anlamlı farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırma sonucunda meslek lisesi mezunu olan öğrencilerin ve bilgisayar programcılığı bölümü öğrencilerinin programlamaya yönelik tutumlarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Programlama, Tutum, Bilgisayar*

⁴⁶Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, e-mail:nurigomleksiz@yahoo.com

⁴⁷Erciyes Üniversitesi, Develi Hüseyin Şahin MYO, e-mail:ekubrafidan@gmail.com

EĞİTİM FAKÜLTESİ REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK ÖĞRENCİLERİNİN ÖZNEL İYİ OLUŞ DÜZEYLERİ VE AKADEMİK MOTİVASYON İLİŞKİLERİNİN MESLEKİ YETERLİLİKLERİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Şule Karaduman⁴⁸

Bu çalışmada Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü son sınıf öğrencilerinin öznel iyi oluş ve akademik motivasyon düzeylerinin mesleki yeterlilikleri üzerine etkisi araştırılmıştır. Araştırmaya 88 kız 45 erkek öğrenci katılmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkenlerini ölçmek için öznel iyi oluş ölçeği, akademik motivasyon ölçeği ve öğretmen öz-yeterlik ölçeği kullanılmıştır. Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık öğrencilerinin öğretmen öz yeterliği, akademik motivasyon ve öznel iyi oluşları arasındaki ilişkileri belirlemek için Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Analizi yapılmıştır. Bu sonuçlar, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık öğrencilerinin öğretmen öz yeterliği düzeylerinin, akademik motivasyon ($r=,438$) ve öznel iyi oluş ($r=,353$) düzeyleri arasında anlamlı orta düzeyde pozitif ilişkiler olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin öz yeterlik seviyeleri arttıkça, akademik motivasyon ile öznel iyi oluş düzeyleri de artış göstermektedir. Diğer bir deyişle, akademik motivasyon ve öznel iyi oluşları arttıkça, öğretmen öz yeterlik seviyeleri de artmaktadır. Ayrıca, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık bölümü öğrencilerinin öznel iyi oluş düzeyleri ile akademik motivasyon arasında anlamlı orta düzeyde bir ilişki vardır [$r=,443$; $p<.00$]. Buna göre öğrencilerin öznel iyi oluş düzeyleri arttıkça, akademik motivasyon seviyelerinde de artış görülmektedir. Diğer bir deyişle, öznel iyi oluş düzeyleri arttıkça, akademik motivasyon seviyeleri de artmaktadır. Sonuç olarak öznel iyi oluş ve akademik motivasyon ilişkilerinin mesleki yeterlilikleri üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu görülmüştür. Araştırma ile elde edilen sonucu destekleyen çalışmalara literatürde rastlanmıştır. Öznel iyi oluş bireyin yaşamından ne düzeyde doyum aldığını değerlendirmesidir. Genel olarak literatür incelendiğinde, öznel iyi oluşun insan yaşamına olumlu katkıları olduğu görülür. Öznel iyi oluş düzeyi yükseldikçe birey kendi yaşam olaylarını ve koşullarını olumlu olarak değerlendiriyor demektir. Araştırmada elde edilen bulgular yükseköğretimde verilen psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri için de önemlidir. Psikolojik Danışma ve Rehberlik hizmetlerinin temel amaçlarından biri bireylerin öznel iyi oluşlarına olumlu katkıda bulunmaktır. Eğitim fakültesi öğrencilerine yönelik oryantasyon çalışmaları, temel psikolojik ihtiyaçlarını doyurabilecekleri fırsatlar ve öznel iyi oluş düzeylerinin artırılmasına yönelik bireysel ya da grupla psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin sunulması oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: *Öznel İyi Oluş, Akademik Motivasyon, Öğretmen Öz-Yeterlik, Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık.*

^{48*} Uşak Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD, e-mail:karadumansule@gmail.com

NİĞDE’NİN TARİH VE KÜLTÜR KARINCALARI PROJESİNE KATILAN ÖĞRENCİLERİN GÜNLÜKLERİNİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Elvan Yalçınkaya⁴⁹
Yrd. Doç. Dr. Bayram Polat⁵⁰
Ahmet Kılıç⁵¹
Eser Kahraman⁵²
Zehra Ünüvar⁵³

Bu çalışma TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları kapsamında desteklenen “Niğde’nin Tarih ve Kültür Karıncaları” projesine katılan ortaokul öğrencilerinin proje günlüklerinin incelenmesini amaçlamaktadır. Bu projenin amacı; Niğde ilinde öğrenim gören ortaokul öğrencilerinin yaşadıkları şehrin tarihi mekânlarını-kültürel özelliklerini keşfederek tanımaları ve içselleştirmeleridir. Öğrencilerin bu projeye merak duygularını harekete geçirip yaşayarak öğrenmeleri, aktif olarak bireysel ve grup çalışmalarına katılmaları beklenmektedir. Etkinliklerde farklı öğrenme tür ve yöntemleri seçilerek, her bir öğrencinin öğrenme stiline uygun öğrenme ortamları hedeflenmektedir. Öğrencilere deney, gözlem, araştırma-inceleme, sözlü-yazılı eserler ortaya koyma, oyun, sözlü-yazılı iletişim, sanat, tasarım, bireysel ve grupla çalışma vb. becerilerle zengin öğrenme yaşantıları sunulmuştur. Farklı disiplinleri sentezleyerek projenin daha verimli, kalıcı ve sürdürülebilir olduğu görülmüştür. Proje etkinlikleri Sosyal Bilgiler dersi merkezde olmak üzere; Türkçe, Müzik, Fen Bilimleri, Matematik, Görsel Sanatlar, Teknoloji ve Tasarım, Bilişim Teknolojileri derslerinin programları ve kazanımları doğrultusunda planlanmıştır. Proje kapsamında, öğrencilerin gün içerisinde yaptıkları bütün etkinlikleri (gezi, gözlem, deney, vb.) içeren günlük hazırlamaları istenmiştir. Öğrenciler günlüklerine etkinliklerin sonunda gün içerisinde neler yaşadıklarını ve bu yaşadıklarının kendilerinde ne gibi duygu ve düşünce uyandırdığını ifade etmişler ve günlüklerini öğrenci ürün seçki dosyasında biriktirmişlerdir. Bu çalışmada öğrenci günlükleri nitel olarak analiz edilmiştir. Öğrenci günlüklerinden anlaşıldığı üzere, katılımcılarda sosyal bilimler konusunda önemli bir farkındalık oluşturduğu görülmektedir. Projeden elde edilen bulgular neticesinde, etkinliklerin öğrencilerde olumlu etkiler bıraktığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Günlük, Sosyal Bilgiler, Niğde, Tarih, Kültür*

⁴⁹ Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail:eyalcinkaya@ohu.edu.tr

⁵⁰ Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail:bayrampolat@ohu.edu.tr

⁵¹ Niğde Akşemseddin Bilim ve Sanat Merkezi, e-mail:kahramaneser@gmail.com

⁵² Niğde Akşemseddin Bilim ve Sanat Merkezi, e-mail:zehradede@gmail.com

FEN BİLİMLERİ DERSİ KAPSAMINDA TEKNOLOJİ UYGULAMALARI VE TASARIMINA İLİŞKİN ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Yrd. Doç. Dr.Eser Ültay⁵⁴
Ümmügülsüm Bıyıklı⁵⁵
Türkan Sungur⁵⁶
İbrahim Topkara⁵⁷
Nilgün Açıcı⁵⁸

Günümüzde eğitim öğretimde teknoloji uygulamalarının ve tasarımının önemi artmakta ve giderek önem kazanmaktadır. Bu bağlamda, teknoloji okuryazarı bireyler yetiştirmek, temel eğitimin misyonları arasındadır. Bu çalışmada da, birinci ve dördüncü sınıfta öğrenim görmekte olan sınıf öğretmeni adaylarının fen bilimleri dersine yönelik teknoloji uygulamaları ve tasarımına ilişkin görüşlerini belirlemek ve karşılaştırmak amaçlanmıştır. Çalışma 2017/2018 akademik yılı güz yarıyılında, Doğu Karadeniz bölgesindeki bir devlet üniversitesinin Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Sınıf Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim görmekte olan, 15'i birinci, 15'i de dördüncü sınıf olmak üzere, gönüllü 30 öğretmen adayının katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma etiği çerçevesinde mülakata katılan sınıf öğretmeni adayları sırası ile K1, K2, ..., K30 şeklinde kodlanmıştır. Araştırma yöntemi olarak araştırılan problemin bir yönünün derinlemesine ve kısa sürede çalışılmasına imkan sağlayan özel durum yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada veriler araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan 11 temel sorunun yer aldığı yarı yapılandırılmış mülakat tekniği ile toplanmıştır. Mülakat sorularının görünüş ve kapsam geçerliğinin sağlanması için bir alan eğitimi uzmanına ve anlaşılabilirlik açısından da bir Türkçe dil uzmanına kontrol ettirilmiş olup, uzmanların görüşleri doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Katılımcıların izinleri dahilinde ses kayıt cihazı ile toplanan veriler indirgemeler yapılarak, kritik cevaplar tablolar halinde sunulacak ve katılımcı cevapları ham verilerle desteklenecektir. Çalışmadan elde edilen bulgular dahilinde sonuçlar ve öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Fen Bilimleri Dersi, Öğretmen Adayları, Teknoloji Uygulamaları, Teknoloji Tasarımı*

THE COMPARISON OF TEACHER CANDIDATES' OPINIONS ON TECHNOLOGY APPLICATIONS AND DESIGN IN SCOPE OF SCIENCE COURSE

Recently, technology applications and design in education has been increasing and it is becoming increasingly important. In this context, technology literacy is among the missions of basic education to educate individuals. In this study, it was aimed to determine and compare the opinions of the primary teacher candidates who study in the first and fourth grades on the technology applications and design related to the science course. The study was carried out in the fall semester of 2017/2018 academic year with the participation of 30 volunteer teacher candidates who study at the Faculty of Education, Primary Education Department, 15 of them are first and the other 15 are fourth grade. It was performed in the Primary Education Department of a state university in the Eastern Black Sea region. In the context of research ethics, the primary teacher candidates participating in the interview are respectively coded as P1, P2, ..., P30. The case study method is used which provides a deep and short run of the problem searched as research method. In this study, in which 11 basic questions data were collected by semi-structured interview technique, it was prepared by researchers. In order to ensure the appearance and scope of the interview questions, a field education specialist was provided and a Turkish language expert was checked for clarity and the necessary arrangements were made in line with the opinions of the experts. Data collected with voice recorder within the permits of the participants will be presented in tabular form with critical answers, and participant responses will be supported by raw data. General knowledge claims and suggestions will be presented within the findings obtained without working.

Keywords: *Science Course, Teacher Candidates, Technology Applications, Technology Design*

⁵⁴ Giresun Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, eserultay@gmail.com

⁵⁵ Yüksek Lisans Öğrencisi, Giresun Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ugulsumbiyikli@gmail.com

⁵⁶ Yüksek Lisans Öğrencisi, Giresun Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, sungur.turkan@gmail.com

⁵⁷ Sınıf Öğretmeni, Atatürk İlkokulu, Fatsa, Ordu, cevresen5255@gmail.com

⁵⁸ Yüksek Lisans Öğrencisi, Giresun Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, nilgunacici@gmail.com

A STUDY ON LEXICAL RICHNESS OF KOREAN LEARNERS' WRITING AND SPEAKING

Wang Yiwen⁵⁹

The purpose of this study is to prove whether the lexical richness of Korean learners' writing and speaking has correlation with their language development and to observe whether it can be used to measure their language proficiency. To find out the possibility of using the lexical richness score as a reliable measurement and standard of Korean learners' language proficiency, I collected 40 pieces of Korean learners' writing works and 40 speaking materials from level 3 to level 6. I analyzed the lexical richness by lexical density, lexical diversity, and lexical sophistication. And also, I want to see whether the lexical richness has correlation with their writing and speaking scores. The questions being addressed are as follows: 1. Whether the 3 vocabulary measurements scores of advanced students are higher than the beginners. 2. Whether the lexical richness has correlation with their writing and speaking scores. 3. Whether the lexical richness of Korean learners writing and speaking has some differences.

Keywords: *Korean Language Learning, Lexical Richness, Lexical Density, Lexical Diversity, Lexical Sophistication*

⁵⁹Phd. Student, Yonsei University, in Seoul, Republic of Korea, e-mail:wyw910911@126.com

THE EFFECT OF KOREAN CULTURAL EDUCATION ON UNDERSTANDING THE LEVEL OF MEANING OF THE PROPER NOUN

Kim Junghyun⁶⁰

This empirical study aims to review the effect of cultural education on understanding for the level of vocabulary meanings. To understand the meaning of vocabularies completely, levels of meaning should be understood. According to the seven types of meaning proposed by Leech (1981), “meaning” is demonstrated as seven types. The most fundamental meaning is conceptual one, while the others are connotative, social, affective, reflected, collocative and thematic ones. Each level of meaning for the vocabulary is reflected by cultural aspects; hence, both language and cultural educations should be learned in parallel. From this viewpoint, actual examples of the level of meaning for proper nouns reflect the cultural aspects mostly through the Korean native’s corpus, and it was reviewed whether the textbooks of Korean culture included sufficient contents to understand the level of vocabulary meaning. In conclusion, it was shown that contents in most of the textbooks could cover the contents related to the level of meaning. Then, the test on understanding of the level of meaning for proper nouns was performed on 20 students of intermediate level that had the experiences of cultural education. The results showed that the students had a high level of understanding on conceptual and social meanings while significantly low level on the other components. This result suggests that the direction of cultural education should be performed in connection with the language. Therefore, classes for connections with culture and language were proposed.

Keywords: *Cultural Education, Level Of Meaning, Proper Noun*

⁶⁰*Phd. Student, Yonsei University, in Seoul, Republic of Korea,, e-mail:jhkim_@yonsei.ac.kr

ANALYSIS THE USAGE OF KOREAN PARTICLES 'I/GA(이/가)' AND 'EUN/NEUN(은/는)' BY TURKISH LEARNERS

Soyoung Yoo⁶¹

This study aims to investigate the usage of Korean particles 'i/ga' and 'eun/neun' to reveal the characteristics of interlanguage development of Turkish Korean learners. In Korean, particles 'i/ga' and 'eun/neun' are one of the most difficult grammar items from beginner to advanced learners. For this reason, there have been a lot of studies on the use errors of 'i/ga' and 'eun/neun' of Korean learner. However, there is a lack of studies on the usage patterns of 'i/ga' and 'eun/neun' of Turkish learners. But, in Turkish there is no particles 'i/ga' and 'eun/neun', so are difficult to understanding the proper usage of each particle. Therefore, based on the actual data by Turkish learners, it is necessary to find out whether there are frequent errors in the use of 'i/ga' and 'eun/neun', whether there are differences in the usage patterns of the particles, whether there is a development in the usage pattern according to the proficiency. For this purpose, the study analyzed the writing of 23 Turkish Korean learners (9 beginner, 8 intermediate, 6 advanced level). This study analyzed not only error analysis but also 'the head of a sentence', the characteristics of combined nouns and predicates (verb, adjective, and copular). The results showed that 'eun/neun' is used in the circumstance of 'the head of a sentence', especially, it was used mostly in first - person subject syntax. Also, there were frequent errors that use 'i/ga' in places where object particle should be used. Add, there was a difference in the combined predicates between 'i/ga' and 'eun/neun'. Finally, according to proficiency, beginners use 'i/ga' more than 'eun/neun', whereas 'eun/neun' is used more in intermediate and advanced. However, it was still difficult to distinguish between 'i/ga' and 'eun/neun'. The result of this study is meaningful in that it examined the usage system and the developmental pattern of the interlanguage of the 'i/ga' and 'eun/neun' of the Turkish learner.

Keywords: Particle 'i/ga', Particle 'eun/neun', Turkish learner, Interlanguage, Error analysis

참고문헌 (reference)

- 곽셀튀르키취 (2004), 한국어 쓰기 교육 내용 구성 연구 : 터키인 학습자를 대상으로
김성주 (2002), 터키어 화자들의 한국어 학습시 발생하는 오류에 대한 분석, <사회언어학> 제 10권 1호, 사회언어학회, 25-26쪽
양소영 (2013), 터키인 한국어 학습자의 작문 오류 분석 - 한·터키어 대조 분석을 통하여 - 충북대학교 교육대학원 석사학위논문.
원미진 (조사 '이/가'와 '은/는'의 중간언어 습득 양상 연구, <국제어문> 68집, 261-281쪽.
임지영·박덕유 (2016), 터키인 한국어 학습자의 조사 '을/를'에 대한 사용 양상 분석 및 교수 학습 방안 새국어교육 108권, 한국국어교육학회, 289-323쪽.
코울튀라지예 (2013), 한국어와 터키어의 격과격 조사 비교 연구, 영남대학교 석사학위논문.
한송화·원미진 (2017), 모어 화자와 한국어 학습자 말뭉치에서의 '은/는'과 '이/가'의 분포와 조사 선택 요인 분석, <언어사실과관점> 41권, 연세대학교 언어정보연구원, 49-83쪽

⁶¹ Phd. Student, Yonsei University (Korea), e-mail: usyong@yonsei.ac.kr

KORE VE TÜRKİYE'DE MUSKA İNANCI

Arş. Gör. Nihan Karakuş Harmancı⁶²

Kore ve Türkiye birbirlerinden ne kadar uzak olsalar da aynı noktalarda buluşmayı başarmışlardır. Kore savaşı buna en net bir örnektir. Siyasi ya da herhangi bir amaç doğrultusunda bir araya gelen iki ülke savaş sonrasında birbirlerine birçok kültürel etkide bulunmuşlardır. Korelilerin bizlere benzer pek çok özelliği bulunmaktadır. Muska inancı da bunlardan biri olup kendilerini bilinmezlikten, kötülüklerden, felaketten korumak için daha iyiye sahip olmak ve amaçlarına ulaşabilmek için her iki ülke insanı da muskadan faydalanır. İşe yarayıp yaramadığı bilinmemekle birlikte, muskanın en büyük etkisinin insanın iç huzura ulaşmasını sağlaması yani insan psikolojisi üzerine olduğu ve kişinin ruhunda bazı tesirler bıraktığı her iki ülke için de bilinen bir gerçektir. Muska günlük yaşamda kullanılan yazıdan bilemediğimiz resimlere kadar çeşitleri bulunmaktadır. Muskanın kökeni insanlığın kaya ya da mağaralara şamanistik büyülü resimlerin çizildiği ilkel dönemlere dayanmaktadır. Kore'de ortaya çıkan bazı petfogliflerin büyü amacıyla yapıldığı tahmin edilmektedir. Muska özellikle nazara kaşı kullanılmaktadır. Nazar inancı bütün toplumlarda yaygın olarak görülen bir inançtır. Araştırmalar sonucunda, eski dönemlerden itibaren Batı'da ve Doğu'da büyüün ve nazarın kötü etkilerine inanma ve bunlara karşı tedbirler alma bilgisinin köklü olduğu görülmüştür. Kore tarihinde muska kullanımı çok eski dönemlere denk gelmektedir. Bu çalışmada Eski Cosion Hanedanlığı, Üç Krallık Dönemi, Koryıo Hanedanlığı, Cosion Hanedanlığı ve günümüz olarak muskanın Kore'deki tarihi kısaca özetlenmeye çalışılacaktır. Bu makalede muskanın tanımı yapılarak, her iki ülke için anlamı, şekli, tarihçesi, çeşitleri, yapım aşamaları açıklanmış ve inanç açısından ele alınarak Kore ve Türkiye'de muska kullanımı karşılaştırmalı şekilde verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Kore, Türkiye, Muska, İnanç, Nazar*

⁶² Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Kore Dili ve Edebiyatı Bölümü, e-mail:nkharmanci@gmail.com

TÜRK VE KORE ATASÖZLERİNDE PARA

Arş. Gör. Mehmet Ölcer⁶³

Atasözleri halk edebiyatında önemli bir yer tutmaktadır. Atasözleri, bir toplumun gelenek ve göreneklerini, adetlerini, töresini ve hayata bakış açısını anlatan sözlerdir. Eski zamanlarda yaşamış atalardan günümüze ulaşan kalıplaşmış ifadelerdir. İnsanoğlu dili kullanmaya başladıktan sonra atasözlerinin yazıya geçirildiği düşünülmektedir. Bu yüzden atasözlerinin tarihi çok öncelere dayanmaktadır. Eski Yunan metinleri ve Çin klasiklerinde atasözlerinin kayıtlı olması, atasözünün tarihi hakkında bize ipucu vermektedir. Tarihte ilk madeni paranın M.Ö. VII. Yüzyılda Anadolu'da Lidyalılar tarafından basılıp kullanıldığı bilinmektedir. Yine M.Ö. 118 yılında Çinliler deri para ile ticaret yaptığı bilinmektedir. Para insanlık tarihinin ilk yıllarından bu yana çok önemli bir araç olagelmiştir. İnsanoğlu ile bu denli yakın bir ilişkiye sahip olan para ile ilgili atasözleri, günlük hayatta sık kullanılan atasözlerindedir. Türkiye ve Kore toplumsal ve kültürel anlamda birbiriyle pek çok benzerlik göstermektedir. Altay Dil Teorisi'ne göre aynı aileden geldiği kabul edilen Türkçe ve Korece'de atasözlerinde de benzerlikler mevcuttur. Türkiye'de olduğu gibi Kore'de de günlük hayatta atasözleri çoğunlukla kullanılmaktadır. Bu çalışmada, Türk ve Kore halk kültürünün önemli yapı taşlarından biri olan atasözleri üzerinden para ile ilgili atasözleri incelenmiştir. Atasözleri, güç-zenginlik, dostluk-güven ve tutumluluk başlıkları altında ele alınmıştır. Çalışmanın amacı atasözlerinden yola çıkarak iki toplumun benzer ve farklı yönlerini ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: *Türk, Kore, Atasözleri, Para*

⁶³*Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Kore Dili ve Edebiyatı Bölümü, e-mail.mehmetolcer@erciyes.edu.tr

KAYSERİ ESKİ ÇAĞ TARİHİNE KISA BİR BAKIŞ

Yrd. Doç.Dr. Muhammed Fazıl Himmetoğlu⁶⁴

Kayseri şehri Anadolu ve dünya tarihi açısından önemli bir yer tutmaktadır. Asur Koloni Devri, Hitit, Geç Hitit, Helen, Pers ve Roma devirlerini gören Kayseri kadim bir hafızaya sahiptir. Anadolu'nun en eski yazılı kayıtları Asur Koloni Devrinde eski Kayseri olarak bilinen Kaniş-Karum'da tutulmuştur. Bu kayıtlar ağırlıklı olarak ticari ve hukuki kayıtlardır. Kaniş şehri ticari bir merkez olmasının yanında dini açıdan da önemli bir merkezdir. Anitta tarafından Göğün Fırtına tanrısı Siu'ya yapılan tapınak bunun göstergesidir. Kaniş adının bir diğer versiyonu Neşa'dır. Anadolu'nun ilk merkezi imparatorluğunu kuran Hititler kendilerine Neşalı ve kullandıkları dile Neşaca demişlerdir. Dolayısıyla şehir bir şehir devleti iken zamanla bir ulusun ve bir dilin doğduğu yer haline gelmiştir. Onların kendilerine Neşalı, Kanişli veya modern ifadeyle Kayserili demeleri Roma örneğini akıllara getirmektedir. Hitit Devleti'nin dağılmasıyla birçok devlet kurulur. Bu devletlerin bir kısmı Hitit dil ve sanatını kullanmaya devam ettiği için tarihçiler bunlara Geç Hititler adını vermişlerdir. Kayseri Geç Hitit Döneminde Tabal Krallığının merkezi durumundadır. Bu dönemdeki Kayseri'nin ismi Mazaka'dır. Tevrat'taki bilgilere göre bu isimler antik Tır kenti ile ticaret yapan yerlerdir. Sonrasında Anadolu Pers istilasına maruz kalınca Kayseri'de Pers hâkimiyetine girecektir. Şehir Pers Satraplıklarından biri olan Kapadokya'nın merkezi olacaktır. Şehir bu devir ve sonrasında Eusebeia (Ösebya) olarak da adlandırılmaktadır. Her ne kadar bu isim Kapadokya krallarından V. Ariarathes Eusebes'in adından alınmış olsa da şehir bu kimliği hak etmiş olacak ki dindarların yaşadığı ülke anlamında Eusebeia adı Kayseri ile anılacaktır. Kral Archelaus Sisines Kapadokya krallığının son kralıdır. Ondan sonra şehir Roma hâkimiyetine girmiştir. Mazaka'nın adı bu son kralın devrinde MÖ 9 da Augustus Octavianus Caesar'a izafeten Caesarea olarak değişmiş fakat Eusebeia adı da bir dönem daha kullanılmaya devam etmiştir. Yukarıdaki bilgiler ışığında güncelde olduğu gibi Kayseri en eski devirlerde de ticaretin, maneviyatın ve siyasetin şehriydi denebilir.

Anahtar Kelimeler: *Kayseri, Kaniş, Hitit, Mazaka, Ticaret*

⁶⁴ *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Fen- Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, e-mail:mfazil@osmaniye.edu.tr*

ESKİ ANADOLU TOPLUMLARINDA GÖZLENEN HASTALIKLAR

Yrd. Doç. Dr. Asuman Çırak⁶⁵

Antik dönemde çevre şartlarının kötülüğü, iklim, dengesiz ve yetersiz beslenme, içme suyunun kirliliği birçok hastalığın sebebi olmuştur. Bu tarihsel süreç de var olmuş hemen her kültürde, günümüzde insanları etkileyen hastalıklar gözlenmiş ve bu hastalıklar için gerek bilimsel ilkelere dayalı gerekse büyü, muska gibi bilim dışı alanlarda değişik kişiler tarafından tedavi yöntemleri uygulanmış ve hastalıklar tedavi edilmeye çalışılmıştır. Eski insan topluluklarında gerek çocuk, gerekse erişkinlerin yakalandıkları birçok hastalığın izi iskelet materyali ile günümüze kadar koruna gelmektedir. Bu sayede, paleopatoloji alanında uzmanlaşmış araştırmacılar belirli bir bölgede ve belirli bir çağda yaşayan herhangi bir insan grubunda hangi hastalıkların gözlendiğini saptayabilmektedir. Kemiğe yansıyan hastalıkların başında travma, ankilozis, osteoartrit, osteoporoz, tüberküloz, tümör, anemi, abse, sinüzit, syphilis, devlik, cücelik (macrocephaly ve microcephaly), periostitis, raşitizm, kalça çıkığı sayabiliriz.

Anahtar Kelimeler: *Paleopatoloji, Antropoloji, Eski Anadolu*

⁶⁵*Hitit Üniversitesi, Antropoloji Bölümü, e-mail:asumancirak@hitit.edu.tr*

ESKİ ANADOLU TOPLUMLARINDA DIŞ SAĞLIĞI

Yrd. Doç. Dr. Ayşegül Şarbak⁶⁶

Antropologlar arkeolojik kazılardan ele geçirilen iskelet materyallerden söz konusu toplumun demografisi, sağlık yapısı, beslenme biçimleri hakkında dolayısıyla toplumun sosyo-ekonomik yapıları hakkında bilgi edinmektedirler. Antropologların temel çalışma materyallerinden biri olan dişlerin tarihöncesi dönemlerde yaşamış toplumlarının sağlık yapılarının, beslenme biçimlerinin hatta toplumların birbirine olan uzaklıkların belirlenmesinde büyük rolleri vardır. Ayrıca bazı toplumlarda dişlerde uygulanan kültürel uygulamalar toplumdaki sosyal statüyü belirleyebilmektedir. Bir uygarlık hastalığı olarak tanımlanan diş çürüğü sıklığında tarıma geçilmesiyle birlikte büyük bir artış olduğu gözlenmiştir. Eski Anadolu toplumlarında diş çürüğü Neolitik Dönem'de %2-3, Geç Bizans ve Roma Dönemi toplumlarında %10-15 oranındadır. Günümüzde ise bu oran %90'lara kadar çıkmaktadır. Ağızda bulunan mikro organizmaların diş yüzeyinde yoğun bir şekilde birikmesi olarak tanımlanan diş taşı (tartar) yüksek protein ve karbonhidrat ağırlıklı bir beslenmede daha yaygın görülmektedir (Roberts ve Manchester, 2005, s.71). Eski Anadolu toplumlarındaki diş taşı dağılımlarına bakıldığında tarım toplumlarında diş taşı oranlarının daha yüksek olduğu görülürken deniz ürünleriyle beslenen toplumlarda daha az olduğu tespit edilmiştir. Hypoplasya diş minesinin oluşum sürecinde ortaya çıkan ve mine tabakasının kalınlığındaki bozukluk olarak tanımlanır. Hypoplasya vitamin eksikliği, beslenme yetersizliği, çocukluk döneminde geçirilen ateşli hastalıklar gibi nedenlerden oluşmaktadır (Mays, 1998:157). Bu nedenle toplumun sağlığı hakkında bilgi edinmemiz açısından önemlidir. Hypoplasyanın görülme sıklığı Neolitik dönemden itibaren tarıma geçişin yol açtığı olumsuz yaşam koşulları ve tahıl ağırlıklı beslenme alışkanlığı ile beraber artış göstermiştir (Özbek,2015). Diş sağlığının bir başka göstergesi olan premortem (ölüm öncesi) diş kaybı %37 ile %3 arasında görülmektedir. Premortem diş kayıplarına çürük, apse ve aşırı derecede aşınma ve diş taşı neden olmaktadır (Özbek,1997).

Anahtar Kelimeler: *Diş Sağlığı, Patoloji, Antropoloji, Anadolu*

⁶⁶ *Hitit Üniversitesi, Antropoloji Bölümü, e-mail: aysegulsarbak@hitit.edu.tr*

KÜLTÜREL DEFORMASYON

Arş. Gör. Emel Acar⁶⁷

Dünyanın farklı iklim ve coğrafyalarında insanlar kendi kültürel davranış biçimlerini oluşturmuşlardır. Bu çerçevede birbirinden farklı sosyo-kültürel yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Bunların bir kısmı estetik kaygı ile yapılırken bir kısmı da dini ritüellerin bir parçası durumundadır. Geçmişten günümüze estetik ya da büyüsel amaçlarla bedenlerinde gerçekleştirdikleri deformasyonlar, yaralanmalar veya bedenlerini çeşitli süs eşyalarıyla süslemelerinin örneklerini geniş bir coğrafi dağılımda görmekteyiz. Arkeolojik kayıtlar insanların vücutlarında kalıcı değişiklik yaptıklarının kanıtlarını göstermektedir. Bunlar arasında başta, dişlerde ya da vücudun diğer bölümlerinde görülen kültürel deformasyonlar sayılabilir. Bu uygulamaların birçok amacı vardır. Bu amaçlar içerisinde güzellik uygulamaları, toplum içi itibar ve saygınlık görmek ya da belirli bir klanın üyelerini tanımlamak olarak sayılabilir. Günümüzde bazı toplumlarda özellikle Afrika kabilelerinde ait oldukları klanı belirtmek ve diğer klanlardan kendilerini korumak amacıyla boyuna halka takmak gibi bir takım kültürel deformasyonlar yapılmaktadır. Sosyo-kültürel etkiler ile deformasyon yapılan bazı uygulamalar şunlardır: baş biçimini değiştirme, kafa derisini yüzme, trepanasyon, koterizasyon (dağlama), burun takıları, dudak delme ve dudaklara takılan halkalar, diş mütilasyonları, ayak küçültme (lotus ayak). Bu çalışmada antropolojik çalışmalarda tarih boyunca insanlarda görebildiğimiz kültürel deformasyonlar ve nedenleri örnekler ile değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Kültürel Deformasyon, Antropoloji, Kültür, İnsan*

^{67*} Hitit Üniversitesi, Antropoloji Bölümü, e-mail:emelacar@hitit.edu.tr

CİZRE İÇ KALE KAZISI LÜLE BULUNTULARI

Gizem Saldırgan⁶⁸

Bu bildiri de amaç, 2013-2016 yılları arasında, Mardin Müze Müdürü Nihat ERDOĞAN başkanlığı, Prof. Dr. Gülriz KOZBE danışmanlığında sürdürülen Cizre İç Kale kazısında ele geçen lüleleri tanıtmaktır. Konumuzu oluşturan lülenin tanımı; çubuk ve nargilelerin ucuna takılan ve içine tütün doldurulmaya mahsus pişmiş topraktan yapılmış, fincan gibi ağız açık ve yan tarafında direk olarak çubuğun takıldığı bir deliği veya duman yolu bulunan küçük kap şeklinde yapılmakta, çubuk ve ağızlıkla birlikte kullanılmaktadır. Lüle, 17. yüzyıldan itibaren tütün ile birlikte Osmanlı toplumuna giren ve her kesimden insanın kullandığı bir eşya olmuştur. Osmanlı toplumuyla bütünleşmiş hatta simgelerinden biri olmuştur. Kullanımın artmasıyla birlikte üretimi de gelişmiş, lülecilik önemli bir meslek haline gelmiştir. Ancak 17. yüzyılda başlayan lüleciliğin 20. yüzyıl başlarında tütün içim şeklinin değişmesiyle üretimi durmuştur. Önemli bir el sanatı olan lülecilik, 17. 20. yüzyıllar arasında biçim ve bezeme açısından çok çeşitli ürünler vermiştir. Şırnak'ın Cizre ilçesindeki İç Kale kazı çalışmalarında bütün, bütüne yakın, tipleri belirlenebilen ve kırık parçalar halinde 4000 lüle bulunmuştur. Buluntulardan 10 tip tespit edilebilmiştir. Bu tipler arasında süzgeç çanaklılar yoğunlukta olmak üzere; kaideli süzgeç çanaklı, süzgeçli basık yuvarlak çanaklı, basık yuvarlak çanaklı, süzgeçli çan biçiminde çanaklı, disk kaideli, karinalı çanaklı, silindir çanaklı, lale çanaklı, torba çanaklı ve dirsek biçimli çanaklı lüle tipleri bulunmaktadır. Kazı alanında sayıca fazla lülenin bulunması ve bölge özelliklerini barındıran lüleler yanında, mevcut çalışmalarda benzerine rastlanmayan tipte lülelerin bulunması açısından önem taşımaktadır. Cizre İç Kalesi lüleleri belirlenebilen tip, hamur ve süsleme özelliklerine göre; 17.- 20. yüzyıl başları aralığında değişerek tarihlendirilebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Cizre, Osmanlı, Tütün, Lüle*

⁶⁸Yüksek Lisans Öğrencisi., Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü, e-mail:gzsaldirgan@gmail.com

KANUNÎ'NİN AKDENİZ POLİTİKASI KAPSAMINDA CERBE VE MALTA SEFERLERİ

Doç.Dr. Muhittin Kapaşahin⁶⁹

Fatih Sultan Mehmet devrinde ciddi bir biçimde Akdeniz politikasını oluşturan Osmanlı Devleti, onun zamanında Anadolu sahillerine yakın Doğu Akdeniz adalarının önemli kısmını hâkimiyeti altına almıştı. Sonraki dönemlerde bu fetih siyaseti devam ettirilmiş ve Kanunî Sultan Süleyman zamanına gelindiğinde Doğu Akdeniz'deki hâkimiyet perçinlenerek, Osmanlı nüfuzu Orta ve Batı Akdeniz'e de taşınmıştı. Barbaros ve beraberindeki denizciler oluşturdukları donanmaları ile ilk imtihanlarını V. Karl ve müttefiklerine karşı 1538'de Preveze'de verdiler. Büyük bir zaferle sonuçlanan bu savaş, Osmanlıların Orta Akdeniz'de hâkimiyet kurmalarının başlangıcı oldu. Bundan 13 yıl sonra Trablusgarp ele geçirilerek, Orta Akdeniz'e kesin bir surette yerleşildi. Daha sonra Osmanlı donanması, Kuzey Afrika sahillerini takiben Batı Akdeniz'de de kendisini hissettirmeye başladı. Osmanlıları Batı Akdeniz'den uzaklaştırma gayesini güden II. Philippe ve müttefiklerinin meydana getirdiği donanma, 1560'da Cerbe'de ağır bir mağlubiyete uğratıldı. Bu zaferden sonra Batı Akdeniz'de hâkimiyetlerini tamamen tesis etmek isteyen Osmanlılar, Malta adasını almaya karar verdiler. Ancak bu teşebbüs başarıya ulaşamadı ve Kanunî döneminde Batı Akdeniz'de hâkimiyet kurma teşebbüsü Malta önlerinde durakladı. Bu bildiriye Sultan Süleyman'ın son dönemlerinde gerçekleştirdiği iki büyük deniz seferi, ana kaynaklar kullanılarak ele alınacak ve Osmanlı Devleti ve Akdeniz hâkimiyeti için önemi üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Kanununi, Akdeniz, Cebre, Malta*

⁶⁹Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, e-mail:mksahin@erciyes.edu.tr

ALTINORDA VE İLHANLI DEVLETLERİNİN ANADOLU ÜZERİNDEKİ HÂKİMİYET MÜCADELESİ

Yrd. Doç.Dr. Erhan Yoska⁷⁰

XIII. yüzyılın başlarında tarih sahnesine çıkarak Moğol imparatorluğunu kurmuş olan Cengiz Han, Batı seferi öncesinde toplamış olduğu bir kurultayda, ülkesini Baş Hatun'u Börte'nin dört oğlu arasında yönetim bakımından paylaşmıştır. Buna göre, büyük oğlu Cuci'ye, İtil Nehri'nden başlamak üzere Batı'da Moğol askerlerinin atlarının tırnaklarının değmiş ve degecek olan yerler, Çağatay'a İtil ile İrtiş Nehirleri arasındaki topraklar, Ögedey'e, İrtiş Nehri'nin doğusundaki topraklar, en küçük oğlu Tuli'ye ise, Karakurum merkezli olarak Ata yurdu verilmiştir. Moğol-Türk İmparatorluğunun söz konusu Ön Asya'daki temsilcilerinden birisi olan Altınorda Devleti, Azerbaycan'da olduğu gibi, Anadolu toprakları üzerinde de siyasi, iktisadi vb. söz sahibi olmuştur. Mengü Han'ın kardeşi Hülagü'nün Anadolu'ya gelmesine kadar, Anadolu üzerindeki Moğol politikasını büyük kağanların ön Asya'daki temsilcisi konumundaki genel valiler ile Cuci ulusunun temsilcisi Batu Han tayin etmiştir. Bu dönemde Türkiye Selçuklu devlet adamları Azerbaycan'daki Moğol askeri valileri ile ilgili şikâyetlerini öncelikli olarak Saray şehrine yapmışlar yani Sayın Batu'yu koruyucu olarak görmüşlerdir. Fakat Mengü Han'ın kardeşi Hülagü'nün batıya gönderilmesiyle Altınorda ve İlhanlı hükümdarları arasında, Azerbaycan ve Anadolu üzerinde, siyasi, askeri, iktisadi, dini ve şahsi sebeplerden anlaşmazlık meydana gelmiştir. Bu bildiride XIII. yüzyılın temel kaynaklarından faydalanılarak, Altınorda ve İlhanlı devletlerinin Anadolu üzerindeki hâkimiyet mücadeleleri ve bu mücadelenin Türkiye Selçuklu Devleti'ne yansımaları değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Anadolu, Altınorda, İlhanlı*

^{70*} Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, e-mail: eyoska@erciyes.edu.tr

CENGİZ HAN'IN MEŞHUR ASKERLERİ

Uhut Mert Köroğlu⁷¹

Moğol İmparatorluğu, 1206 kurultayından sonra devlet teşkilatlanmasını tamamlamış ve kısa sürede Pekin'den Orta Avrupa'ya kadar uzanan geniş bir coğrafyaya hükmetmiştir. Bu büyük imparatorluğun istilasını hiçbir kanuna ve düzene bağlı olmayan bir topluluğun, kendilerine yabancı gördükleri medeniyetleri sırf sayıca üstün oldukları için yenebildikleri düşüncesi son dönemlere kadar yapılan çalışmalar ile çürütülmüştür. Moğol İmparatorluğunun söz konusu hâkimiyeti kazanmasında kuşkusuz kurucusu Cengiz Han'ın payı çok büyüktür. Moğol Hanı hanlığını inşa ederken biriktirmiş olduğu bozkır kültürünü, devlet teşkilatına, yasaklarına ve bunlar arasında en önemlisi olan askeri teşkilatına başarılı bir şekilde uyarlamıştır. Nitekim söz konusu uyarlamanın uygulayıcısı olan Moğol Askerleri kendilerine verilen görevleri en iyi şekilde yerine getirmiş ve kısa sürede çok büyük coğrafyalara yayılmıştır. Hâl böyle olunca sözünü ettiğimiz Moğol Askerleri yani Cengiz Han'ın Meşhur Askerleri incelenmeye ve üzerinde çalışma yapılmaya değer bir hâl almıştır. Yapacağımız bu çalışma çerçevesinde de Moğol Askerlerinin ordu sistemi, silah ve teçhizatları, savaş usulleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: *Moğol İmparatorluğu, Cengiz Han, Moğol Askerleri*

⁷¹ *Yüksek Lisans Öğrencisi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Bölümü, e-mail:uhutmert@hotmail.com*

Birinci Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru Osmanlı Devleti'nin askeri yapısı bozulmaya başlamıştır. Cephelerde üst üste yenilgiler alan Osmanlı Devleti, İtilaf Devletleri ile mütareke yapmak zorunda kalmıştır. 30 Ekim 1920'de imzalanan Mondros Mütarekesi ile asker sevk noktaları işgal edilmiş, ordular terhis edilmiş, silah ve cephaneler teslim edilmiş, mütekabiliyet şartı olmaksızın İtilaf Devleti esirleri serbest bırakılmış, haberleşme ve ulaşım İtilaf Devletleri'nin denetimi altına alınmıştır. Mondros Mütarekesi ile Osmanlı Devleti'nin elini kolunu bağlayan İtilaf Devletleri, Karadeniz kıyılarında kışkırtıcılık ve asayişin sağlanamadığı yerlerde gayrimüslimlere propagandalar yapmışlar, bu bölgeleri işgal etmekle tehdit etmişlerdir. Rumlar, Karadeniz Bölgesi'nde Pontus Devleti kurma hayaline kapılmışlar. Önce bölgede ekonomik gücü ele geçirmişler ardından siyasi anlamda örgütlenmişlerdir. Mütarekeden sonra İtilaf Devletleri de, Pontusçu Rumları desteklemeye başlamışlardır. İtilaf Devletleri'nin bölge mümessilleri Sinop'ta Rumlarla işbirliği yapmışlardır. Ancak Milli Mücadele'nin zaferle sonuçlanması Pontus Devleti kurma hayaline son vermiştir. Mütareke sonrasında yenilginin ve uzun savaş döneminin verdiği yorgunluk ve perişanlık Karadeniz Bölgesinde de hâkim olmuştur. Sosyal ve ekonomik çöküntü açık bir şekilde hissedilmiştir. Mütarekenin haksız işgal ve uygulamaları her bölgede olduğu gibi Karadeniz Bölgesinde de yöresel tepkilere yol açmıştır. Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkması ve İzmir'in işgali gibi olaylar halkın bütünleşmesine katkı sağlamış ve Müdafaa-i Hukuk çalışmaları başlamıştır. Sinop Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin ilk yönetim kurulu emekli Jandarma Binbaşı Namık Bey'in başkanlığında Belediye reisi Rasim, Müftü Salih, Hacı Ömer, Hacı Hasan zade Şükrü, Parmaksız zade İsmail, Hüseyin Hilmi, Eski Müftü İbrahim Hilmi, Dizdaroğlu Kemal Beylerden oluşmuştur. Milli Mücadele sırasında ön plana çıkamamış olsa da diğer bölgeler ve faaliyetler kadar önemli olan bir cephe de Karadeniz Cephesi'dir. Milli Mücadele boyunca, cepheler için gerekli olan silah, cephan ve malzemelerin sağlanmasında Karadeniz Cephesi önemli hizmetler vermiştir. Anahtar Kelimeler: Milli Mücadele, Mondros Mütarekesi, Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri, Karadeniz.

Anahtar Kelimeler: *Milli Mücadele, Mondros Mütarekesi, Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri, Karadeniz.*

⁷²*Yüksek Lisans Öğrencisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Bölümü
e-mail:aytenbalkanoglu57@hotmail.com

Pavlikanlar, VII. yüzyılda bugünkü Erzurum'un güney batısında Mananalıs bölgesinde ortaya çıkmış Hristiyan bir mezheptir. Hristiyan dininin dinsel inanç esaslarını yorumlamada Katolik kilisesi ile çatışır. Bu yüzden Heretik (sapkın) olarak adlandırılmışlardır. VII. yüzyılın ortalarında Suriye'de hapisten kaçan bir papaz yardımcısına yardım eden Mananalıslı Constantine, bu yardımının karşılığında papaz yardımcısının verdiği kitap ile kendi görüşlerini yorumlar ve Pavlikan inancını ortaya çıkarır. Daha sonra Constantine Hristiyanlığın yeni modeli üzerinde çalışırken Colonea'nın (Şebinkarahisar) bir köyü olan Cibossa'ya gelir ve burada cemaatini kurar. Constantine'nin göreve başlama tarihi tam olarak bilinmese de 655 olarak kabul edilir. Pavlikanların İnanç özelliklerine bakacak olursak onları şu şekilde sıralaya biliriz: 1. Vaftizi reddederler. 2. Bakire Meryem'in, Bakireliğini ve kutsallığını kabul etmezler. 3. Arafa inanmazlar. 4. Haç, ikona, aziz – azize resimleri, tütsü, mum, bunlar putperest inancıdır, İsa'nın öğretisine yabancıdır, kınanmalıdır. 5. Günah itirafını reddettiler. 6. Yeni Ahit'tin tamamını kabul etmişlerdir ancak Eski Ahit'te reddetmemişlerdir. 7. Ruhban sınıfı ve hiyerarşisini reddederler. 8. Gösterişli kiliseleri reddederler, Kilisenin taş ve tahtadan değil, Evrensel Kilise olduğunu söylerler. 9. Vaftiz ve Evharist törenlerini reddederler. Pavlikanların yayıldıkları coğrafya Kapadokya, Fırat havzası ve Kızılırmak civarıdır. Resmi Katolik Hristiyan inanç esaslarını reddettikleri için kiliseden, toplumda ayrılıklara neden oldukları için de devlet tarafından baskı ve zulüm gördüler. Kilise ve devlet tarafından baskı gören Pavlikanlar, dağlık bölgelerde yaşamak zorunda kaldılar. Pavlikanlar, VIII.–IX. yüzyıllar da Anadolu, X. yüzyılda Balkanlar da Bizans'ın dış siyasetinde önemli rol oynamışlardır. VIII. ve IX. yüzyıllar da kendi çıkarları doğrultusunda Müslüman Araplarla birlikte Bizans'a karşı savaştılar. IX. yüzyılda Müslüman Araplar'ın desteğiyle Bizans sınırında Divriği'de kısa süreli bağımsız bir devlet kurdular. Pavlikanlarla ilgili bugüne kadar yapılan çalışmalar dini hayatları üzerine yapılmıştır. Biz bu çalışmamızda Pavlikanların, dini hayatları kadar siyasi tarihlerinin de önemli olduğunu anlatmaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler: *Bizans, Heretik, Anadolu.*

⁷³Yüksek lisans Öğrencisi, Celal Bayar Üniversitesi, e-mail:griyagmur_14@hotmail.com

IRAK TÜRKMENLERİ AĞZINDA İKİLEMELERDEN OLUŞAN ATASÖZLERİ

Prof.Dr. Siham Abdulmajeed Ahmed⁷⁴

Yeryüzünde bulunan milletlerin tarihi kimliği, kültür ve geleneklerinin zenginliğiyle güçlenir. Türk milletinin tarihi kimliği de kültür ve geleneklerinin zenginliğiyle güçlüdür. Ayrıca Türkler yaşadıkları coğrafyada kültürel kimliklerinin sürekliliğini sağlayan canlı bir dil ve zengin edebiyatı beraberlerinde yaşatarak geliştirmişlerdir. Bu zenginliğin en önemli örneklerine Türk halk edebiyatında rastlanmaktadır. Irak'ta yaşayan Türkmenler şifahî halk edebiyatı yönünden zengin bir mirasa sahiptir. Bu edebiyatın en önemli bölümü atasözleridir. Irak'ın birçok yöresinde yaşayan Türkmenler, dünya görüşlerini yüzyıllar boyunca dilden dile, ağızdan ağıza, kuşaktan kuşağa geçerek dillerde dolaşan atasözleriyle yansıtıyor. Irak Türkmenlerinin ağızında zengin bir miras olan atasözleri Irak'ın kuzey batısında bulunan ve büyük bir Türk merkezini teşkil eden Telafer'den başlayarak Erbil'e, Kerkük'ten Tuzhurmatu, Kifri ve Hanekin'e kadar uzanan Irak'taki Türkmen bölgelerinde halkın ağızında hâlâ bütün canlılığı ile devam etmektedir. Dede ve babalarımızdan kalan birçok miras arasında en değerlilerinden olan "Atalar sözü" adıyla tanınan hikmetli, bilimsel, edebi, dinsel, sosyal, milli vecizelerdir. Bunlar çağlar boyunca gelişen olaylardan alınan, öğüt verici, insanlığı, mertliği, yiğitliği, kahramanlığı somutlaştırarak yerli yerinde söylenmiş ve çağlar geçmesine karşın nesilden nesile aktararak bize ulaşmıştır. Türk Milleti ve Türk Toplulukları arasında kullanılan atasözleri bir kökten doğmuş sözlerdir, ancak bunların aralarındaki ayırım ise ağız ayırımıdır ve kimi atasözleri de bunların ayrı ayrı yaşadıkları ortamla ilgilidir. Bilindiği gibi, Iraklı Türkmenler arasında birkaç ağız çeşidi vardır. Bunlar: Kerkük, Erbil, Tuzhurmatu, Telafer, Kifri ve Hanekin ağızlarıdır. Türkmence ağızında, çevrenin ve diğer birçok şartların etkisiyle Arapça ve Farsça kelimeler belirgin bir şekilde görülür. Halk edebiyatı geleneği, atasözü yoluyla Irak Türkmenleri arasında canlı bir şekilde devam ettirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Atasözü, Irak Türkmenler, İkileme, Ağız, Vecize*

⁷⁴ Bağdat Üniversitesi, Diller Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, e-mail:sihamzengi@yahoo.com

TÜRK TOPONİMİK TERİMLERİNİN ARAŞTIRILMASINDA TARİH-DİLCİLİK DİSİPLİNLERARASI ÇALIŞMALARIN ÖNEMİNE DAİR

Doç.Dr. Elvira Latifova⁷⁵

Çok geniş coğrafyaya yayılmış Türk Dünyası'nın yer adlarına dair karşılaştırmalı çalışmalar günümüzde hala yok seviyesinde sayılabilir. Hâlbuki bu alanın Türk Cumhuriyetleri'nin tarihçi ve dilcileri tarafından birlikte araştırılması Ortak Türk Tarihinin yazılmasına büyük katkılar sağlayabilir. Bu konuda Kafkasya ve Anadolu toprakları genel Türk tarihinin öğrenilmesi ve yazılması açısından vazgeçilmez hazine olarak kabul edilebilir. Kafkasya'daki Türk toponimleri ise en eski Türk tarihi katmanlarının ortaya çıkarılması için son derece önemlidir. Kafkasya'ya kadim Türklerin etnik akımları hem iki temel dağ geçidi-Derbent ve Deryal, hem de Büyük Kafkas dağlarının diğer geçitleri aracılığıyla gerçekleşmiştir. Azerbaycan'ın kuzeybatı bölgesini Kuzey Kafkasya'ya bağlayan dağ geçidinin "Hun beli" olarak isimlendirilmesi ve bu toponimin Hun boylarının ismini barındırması bunun açık ispatıdır. Kafkasya'da Kaşkarlı Mahmut'un Oğuz boylarının 22 kolundan birine nispet ettiği Türk Kınık boyları ile de bağlı çok sayıda toponim bulunmaktadır. Kınıkların ismi aşağıdaki toponimlerde korunmuştur: Şeki iline bağlı Ganık nehri, Baş ve Aşağı Göynük köyleri, Gah ilindeki Gonuk nehri ve İlisu köyündeki Ganıglar sülalesi, Sarıbaş köyünün Göynük-oba mahallesi vs. Kafkasya'daki türk toponimlerinin bazılarının aynısını Türkiye arazisinde de bulmak mümkündür: Bolu'daki Göynük ve Amasya'daki Göynücek, Azerbaycan'daki Bilecik ve Türkiye'deki Bilecik vb.. XI-XII yüzyıllarda Oğuz Türkleri İslam'ın Dağıstan'da daha geniş arazileride yayılmasına büyük katkı sağlamışlardır. Kafkasya'nın söz konusu bölgelerinde günümüze kadar Oğuz Türkleri ile bağlı toponimler kalmaktadır (ör. Dağıstan'ın Hunzah ilindeki "Oğuzilal" soyları ve Oğuz şahıs isimleri, Ahti ilindeki "Oğuzrin surar" mezarlığı, Azerbaycan'ın "Oğuz" ili vs.). Kafkasya'nın bölgeleri ile ilgili yaptığımız araştırmalar eski Türklere ait çok zengin lengüistik ve toponomik verileri ortaya çıkarmaya ve bulduğumuz yer adlarının çoğuna Anadolu'da da rastlandığını söylemeğe olanak vermiştir. Bu ise bir daha Kafkasya'nın, Anadolu'ya hareket eden Türk boyları için uzun tarihi dönem boyunca arka cephe rolünü oynadığı gerçeğini ispatlamakta ve bu konuda disiplinlerarası araştırmaların devam ettirilmesinin gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kafkasya, Anadolu, Türk, Disiplinlerarası

^{75*} *Bakü Devlet Üniversitesi, e-mail:elatifova@mail.ru*

THE PSYCHOANALYSIS OF FIRE IN *GERİ GELEN MEKTUP*

Arş. Gör. Dr. Hasan İlkey Al⁷⁶

The word archetype, which is an ancient Greek word, means the first image, like the first example in Turkish. The primary objects in the collective memory of man are unconscious psychic structures and have a history dating back to the appearance of the human species. Archetypes, which are common psychic structures, can be determined by literary scientists through archetypal critique method in literary works from the information obtained from different disciplines such as mythology, psychology, anthropology, history of religions. This method has emerged as a result of unveiling of the concept of collective unconsciousness by Carl G. Jung, who was one of the representatives of the modern psychology through the 21th century. Common symbols and figures, defined as archetypes, revive in their artworks through collective unconsciousness. The method of archetypal criticism used in the analysis of literary texts is to analyze the work with movement from the work. This shows that it is successful in reflecting the aesthetic value of the literary works examined through the method of archetypal criticism. The archetype of fire is one of the basic archetypes of nature. This archetype appears in works of art with the positive and negative features. However, this is not a contradiction. There are some meanings of the archetype of fire. These are male principle, power, sacrifice, death, torture, winter. In this work, the archetype of fire in the name of Geri Gelen Mektup is discussed. Also, other archetypes that are associated with the archetype of fire were analyzed through archetypal critique.

Keywords: *Hüseyin Nihal Atsız, Geri Gelen Mektup, Archetypal Research, Psychoanalysis, Archetype of Fire*

⁷⁶*Hitit Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, e-mail:hasanilkayal@gmail.com

18. YÜZYILDAN MUAMMA BİR İSİM: RAĞMÎ

Dilek Işıkhân⁷⁷

18.yy, önceki yüzyılların aksine, art arda yaşadığı toprak kayıpları ile Osmanlıda ihtişamlı dönemin yavaş yavaş çözüme sürecine girmeye başladığı oldukça hareketli bir dönem olmuştur. Klasik Türk edebiyatında ise bu siyasi karışıklığın aksine önceki asırlarda oluşan zevk anlayışları daha da gelişmiş, son klasik dönemin yaşandığı bu yüzyıl, şairlerin değişim ve yenilik arzusuyla yazdıkları şiirlerin çeşitliliği ile edebi zenginliğe sahne olmuştur. Her kaldırım taşı altında bir şairin bulunduğu ifade edilen bu yüzyılda Rağmî, klasik Türk şiirinin geleneksel yapısı içerisinde bilhassa düşürdüğü tarihler ile kendisine yer edinmeye çalışmış fakat tamamının kendisine ait olduğundan şüphe duyduğumuz divanı ile muasırlarına nazaran sesini duyurmaya muvaffak olamamıştır. Temelde "Rağmî Hayatı, Edebi Kişiliği ve Divanı'nın Notlandırılmış Metni" adı ile yüksek lisans tezi olarak hazırladığımız projeye dayanan bu çalışma, Rağmî ve Divanı'nı tanıtmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *18.yy siyasi ve sosyal hayatı, Klasik Türk Şiiri, Rağmî*

⁷⁷* *Doktora Öğrencisi, Yıldız Teknik Üniversitesi, e-mail: dilekisikhan@hotmail.com*

EDEBİYAT SOSYOLOJİSİ BAĞLAMINDA TÜRKİYE’DE POPÜLER ROMANLARA BAKIŞ

Cansu Dursun⁷⁸

Bu çalışma sosyoloji bilimi ve edebiyatı birleştirerek Türkiye’de popüler romanların içerik analizi üzerine odaklanır. Edebiyat sosyolojik açıdan bir kurumdur. Romanların nesnel ve öznel haritalarının çıkarılmasıyla sosyo-ekonomik yapı ve toplumsal değişimin anlaşılmasına yardımcı olmuştur. Toplumsal yapı ve toplumsal meseleler edebiyata yansımıştır. Popüler romanlar bireyin dünyayı sorgulamaktan ziyade, kaçmak ve rahatlamak için popüler eserleri okuması “kaçış edebiyatı” olarak kabul edilmesine neden olmuştur. Bireyler mutlu olmak için aradıkları çıkışı popüler romanlarda bulmuştur. Bu romanlar popüler kültür ortamında şekillenmiştir. Romanların okuma ve üretilme ortamı farklıdır. Üst kesiminde üretilirken, alt ve orta kesimde tüketildiği gözlemlenmiştir. Böylece bazı kesimler tarafından üstünkörü kaleme alınan ve sadece ticari kaygı güden eserler olarak nitelendirilse de aslında varlığını koruyan bir toplumsal gerçeklik olarak karşımıza çıkmaktadır. Popüler romanların edebi değerini tartışmaktan ziyade, romanları toplumsal bir olgu olarak ele alıp toplumda ki yeri incelenmektedir. Diğer bir ifadeyle Türkiye’de popüler kabul edilen roman türlerinin tespit edilmiş ve eserlerinin popüler edebi özellikleri ortaya konulmuştur. Popüler romanların tercih edilme sebepleriyle beraber, aile kurumuna verilen değer ve yansımalar yaşamımız için önemli bir kaynak olan romanlarda yer almıştır. Hippolyte Taine’nin dediği gibi; “Roman öyle bir aynadır ki, hayat ve tabiatın bütün yüzleri onda yansır” cümlesinden hareketle eserlerin topluma yansması içerik analizinin yardımıyla, nitel bir yorumlama yoluna gidilmiştir. Romanlara eleştirel bir perspektif ile sosyal yaşamı yansıtma biçimi, popüler roman türleri üzerinden açıklanıp toplumsal izdüşümleri saptanacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Edebiyat Sosyolojisi, Popüler Roman, Tüketim, Kültür*

⁷⁸* *Doktora Öğrencisi, Akdeniz üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, e-mail:cansu1@gmail.com*

ASIYE CEBAR'IN AŞK VE FANTAZYA'SINDA SÖMÜRGEÇİLİK ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Doç.Dr. Ümran Türkyılmaz⁷⁹

Doğu ile Batı'nın kanlı kucaklaşmayı ve etkin dönüşümleri yaşadığı bir dönemde sömürgeçiliğe karşı direniş hareketini benimseyen ve özgürlük için savaşan Cezayirli kadınlar arasında yerini alan Asiye Cebâr, Fransız ordusu tarafından işgal edilen Cezayir'in sömürge olarak 1962 yılına kadar geçirdiği acı dolu süreci etkin bir biçimde açıklar. Asiye Cebâr, Fransız kolonilerinden biri olan Cezayir'de, yüzlerce insanın mağaralarda dumanla boğulduğu, yerleşim uzamlarının yakılıp yıkıldığı bir dönemde, eşlerinin ve oğullarının acılarını geleceğe gömerek direnişteki yerini alan kadınların sözcülüğünü yapar. Anavatanının maruz kaldığı işgali ve kadınların belleğini *Aşk ve Fantazyâ* romanına taşıyan yazar, şiddet yoluyla kimlikleri ve kişilikleri yok edilen, kültür ve tarihleri yadsınan Cezayirli kadınların, sömürgeçilerin uygulamalarına karşı verdiği bağımsızlık mücadelesini serimler. Çalışmamızda yirminci yüzyılda emperyalizme karşı direniş kültürünü benimseyen Asiye Cebâr'ın kendi yaşamıyla bütünleştiği *Aşk ve Fantazyâ*'sında, Batılı güçlerin tahakkümü sonucunda mağdur edilen Cezayir halkının yaşadığı sömürge deneyimleri metne bağlı inceleme yöntemi ışığında değerlendirilecektir.

Anahtar Sözcükler: *Asiye Cebâr Aşk ve Fantazyâ, Sömürgeçilik, Emperyalizm, Kültür, Tarih.*

AN EVALUATION ON COLONIALISM IN ASSIE DJEBAR'S "THE LOVE, THE FANTASIA"

Assie Djebâr took a part among Algerian women, who embraced resistance movement against colonialism and fought for liberty in a period, when the East and West faced with bloody embracement and effective transformations. Thus, she efficiently paraphrased the painful process of Algeria as a colony until 1962, which was occupied by the French Army. Assie Djebâr became the voice of repressing women, taking a part in resistance movement in a period, when hundreds of people got drowned by smokes in caves, and settlements were destroyed. The author, reflecting occupation of the homeland and women's memory into *The Love, The Fantasia*, narrated Algerians' independence fight against colonialist executions, whose identities and personalities were destroyed, culture and history were denied. In our study colonialist experiences of Algerians in *The Love, The Fantasia* of Assie Djebâr, adopting resistance culture against the 20th century imperialism, will be examined in the light of text-based examination method.

Keywords: *Assie Djebâr, The Love, The Fantasia, Colonialism, İmperialism, Culture, History*

⁷⁹* Doç.Dr., Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Fransız Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, e-mail: uturkyilmaz@gazi.edu.tr.

ORHAN PAMUK'UN *YENİ HAYAT*, *BEYAZ KALE* VE *KARA KİTAP* ADLI ESERLERİNİN İNGİLİZCE VE ÇİNCE ÇEVİRİLERİNDE KİŞİ CİNSİYETİYLE İLGİLİ KARŞILAŞILAN BAZI SIRA DIŞI DURUMLAR

Doç. Dr. Lan-ya Tseng⁸⁰

Türkiye Türkçesinde kişi zamirlerinde cinsiyet farkı olmadığı bilinmektedir. Fakat hem İngilizcede hem Çince kelimeden kişi zamirinin kadın ya da erkek olduğu anlaşılır. İngilizcedeki üçüncü tekil kişi zamiri “she”, “he” ve ilgili çekimleriyle ismin cinsiyeti gösterilirken Çince de kelimenin şekillerinde “erkek” bölümü ya da “kadın” bölümü bulundurulmuş hem ikinci kişi zamiri hem de üçüncü kişi zamirinin cinsiyeti ayırt edilebilmektedir. Türkiye Türkçesinde “eş”, “dul”; “kardeş”, “bekâr”, “çocuk”, “arkadaş” gibi kelimelerden kişi cinsiyeti belirlenemediği için yabancı bir okur, ancak eserin devamında kişinin cinsiyetiyle ilgili ipuçları bulabilir. Ünlü Türk yazarı Orhan Pamuk’un eserlerinin Çince çevirileri İngilizce çevirisinden yapıldığı için bazı ilginç durumlar ortaya çıkmaktadır. Örneğin *Beyaz Kale* adlı eserden “Bu on beş yılda annemin öldüğüne, nişanlımın da evlenip çocuk çocuğu karıştığı aklıma çoktan yatmıştı; onları düşünmek içimden gelmiyordu.” (*Beyaz Kale*, s. 114) cümlelerindeki “onları”, başkahramanın annesini ve nişanlısını kastettiğinden Çince çevirisinde kadın zamiri kullanılmaktadır. Çünkü sadece kadınları kasteden “onlar” zamiri, Türkçede ve İngilizcede bulunmayıp, sadece Çince mevcuttur. Çalışmamızın hedefi, İngilizce, Çince çevri nüshaları ve özgün eserle karşılaştırarak özgün dil Türkçeden, aracı dil İngilizce vasıtasıyla hedef dil Çinceye çevrildiğinde ortaya çıkan cinsiyetlerle ilgili bazı ilginç durumları göstermeye çalışmaktır.

Anahtar Kelimeler: *Kişi Zamirleri, Orhan Pamuk, Kişi Cinsiyeti*

SOME UNUSUAL SITUATIONS RELATED TO PERSONAL GENDER IN THE ENGLISH AND CHINESE TRANSLATIONS OF ORHAN PAMUK'S NOVELS TITLED *YENİ HAYAT*, *BEYAZ KALE* AND *KARA KİTAP*

It is known that there is no gender difference in the Turkish pronouns. But the gender of person can be understood whether female or male in both English and Chinese. The third person pronoun “she” and “he”, in English, show the gender of the third person singles; while the gender of the second person pronoun and third person pronoun can be distinguished by parts of the “male” or “female” in Chinese words. A foreign reader cannot determine the gender from the some Turkish words such as “eş”, “dul”; “kardeş”, “bekâr”, “çocuk”, “arkadaş”; but the reader can find clues about the gender of the person at the following part of the text. In this context, some interesting cases arise in the works of famous Turkish writer Orhan Pamuk, translated from English to Chinese. For example, in the novel titled *Beyaz Kale* he says, “Bu on beş yılda annemin öldüğüne, nişanlımın da evlenip çocuk çocuğu karıştığı aklıma çoktan yatmıştı; onları düşünmek içimden gelmiyordu.” (*Beyaz Kale*, s. 114) . In this sentences, the female gender pronoun used for “onlar” just exist in the Chinese translation of the novel. Because, the pronoun “onlar/they” aiming only females is not present in Turkic and English, but only in Chinese. The aim of our work is to try to show some interesting situations, occur in the mentioned novels translated in Chinese through the English language, by comparing the English and Chinese translated versions and the original works.

Keywords: *Pronouns, Orhan Pamuk, Gender*

⁸⁰Tayvan, Ulusal Chengchi Üniversitesi, Yabancı Diller Fakültesi, Türk Dili ve Kültürü Bölümü,
e-mail: nurtseng@gmail.com

IMMANUEL KANT'IN ALMAN AYDINLANMA EDEBİYATINA ETKİSİ

Emre Bekir Güven⁸¹

Globalleşen dünyanın giderek artan ihtiyaçlar silsilesi göz önünde bulundurulduğunda; hoşgörü, anlayış, empati gibi insani kavramların ilk sıralarda yer almasına şaşırılmamalıdır. Homo habilisten bu yana insanlık sadece fizyolojik veya teknolojik gelişim ve dönüşümler göstermemiş, aynı zamanda duygusal gelişimler de sergilemiştir. Bunlar kimi zaman olumlu yönde serpilirken, kimi zaman da olumsuz yönde yayılmıştır. 18. yüzyıla gelindiğinde ise homo sapiens geçmişten topladığı tecrübelerle, bundan sonra olumsuz yönde gerçekleşecek gelişmeleri engelleyebilmek adına, bir devrimi gerçekleştirmiş ve akıl olgusunu ön plana çıkarmıştır. Immanuel Kant; bir yüzüyle Alman idealizminin öncüsü, diğer yüzüyle de Avrupa aydınlanmasının öncülerindedir. 15. yüzyılda başlayan gelişmeler 18. yüzyıl aydınlanmasını kaçınılmaz kılmıştır. Bu dönemde aydınlanmacı bir felsefenin gerekliliği bütün ideolojik, teolojik ve politik bütün baskılara rağmen daha fazla saklanamamıştır. Son olarak Descartes ve Kant gibi düşünürler tarafından bu konu dillendirilmiştir. Etkisi o kadar büyük olmuştur ki felsefe, edebiyat, resim, müzik, heykeltçilik gibi alanlara sirayet etmiş ve ilgililerine somut doneler sunmuştur. Alman edebiyatının 18. yüzyıl eserlerinde sıklıkla işlenen "tolerans" temasına bir yönüyle Immanuel Kant'ın akıl (Vernunft) ve zihin (Verstand) vurgularının kaynak oluşturduğu söylenebilir. Kant, aklın ve zihnin egemen olduğu bir düşünce sistemini savunarak edebiyata sonu görünmeyen bir zemin hazırlamıştır.

Anahtar Kelimeler: *Immanuel Kant, aydınlanma, Alman edebiyatı, Lessing*

IMMANUEL KANT'S EFFECT ON GERMAN ENLIGHTENMENT LITERATURE

When the increasing needs of the globalizing world are taken into account, it should not be surprising that human concepts like tolerance, understanding and empathy come to mind in the first place. Since *Homo habilis*, humanity has not only shown physiological or technological development, but also is a pioneer of German idealism on one side, and a pioneer of European enlightenment on the other. The developments that started in the 15th century inevitably led to the 18th century enlightenment. The necessity of an enlightening philosophy in this period, couldn't be avoided despite all the ideological, theological and political pressures. Finally, this subject was expressed by philosophers such as Descartes and Kant. The influence was so great that it spread to fields such as philosophy, literature, painting, music, sculpture and presented concrete data to those concerned. It can be said that the emphasis of Immanuel transformations also showed emotional developments. These have sometimes been positive and sometimes negative. In the 18th century, homo sapiens, with the experiences he collected from the past, in order to prevent the negative progress, realized a revolution and brought the intelligence into the forefront. Immanuel Kant Kant's intelligence (Vernunft) and mind (Verstand) is a source of the theme called "tolerance" which is frequently mentioned in the 18th century works of German literature. Kant, by advocating a system of thought where the mind and the intelligence are dominant, provided an endless basis for the literature.

Keywords: *Immanuel Kant, enlightenment, German literature, Lessing*

⁸¹ *Doktora öğrencisi Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Alman Dili ve Edebiyatı, e-mail:emrebekirguven@mail.com*

“KEFENSİZ KÖMİLGENLER” ADLI ESERDE SSCB’NİN YARATTIĞI KORKU TOPLUMU VE AYDINLAR

Zehra Işık⁸²

20. yüzyıl başlarında SSCB’nin kurulması ile yeni bir Sovyet toplumu inşasına girişilmiştir. Sanat ve edebiyat topluma nüfuz etme aracı olarak kullanılmış; aydınlar Sovyetler’i öven, onun yönetimini takdir eden romanlar ve şiirler yazmaya zorlanmışlardır. Bu dönemde Özbek Edebiyatı da Türkî diğer devletler gibi Sovyet rejiminin etkisi altındadır. Özbek yazar Şükrullah Yusufoglu’nun “Kefensiz Kömilgenler” adlı eserinde Lenin ve Stalin döneminin uyguladığı ve dikte ettirmeye çalıştığı fikirlerle bireysel ve toplumsal hayattaki travmayı gözler önüne sermektedir. Özbek halkı tarafından “Halk Fidâiyleri” olarak kabul edilmiş nice aydınının 1917 Ekim Devrimi sonrasında “halk düşmanı” ilan edilip kurşuna dizilmesi toplumda büyük yaraların açılmasına sebep olmuştur. İdeal “Sovyet Aydını” tipi korku ve tehditlerle aydınlara kabul ettirilmeye çalışılmıştır. Bu korku ve psikolojik tahribat bütün ilişkileri ve aile, akrabalık bağlarını yerle bir etmiştir. Bildiride Sovyetler’in baskıcı hareketleri ve uyguladıkları ağır sansür politikalarıyla aydınların olabildiğince kısıtlanması ve yaşanan acı olaylar romandan hareketle anlatılacaktır. Romanda SSCB’nin baskıcı ve yıpratıcı politikaları sonucunda yaşanan travmanın ideolojik, toplumsal, psikolojik, sosyolojik ve tarihsel boyutlarına da değinilmeye çalışılacaktır. Bu yüzden romanla ilgili disiplinler arası bir çalışma da yapılması da bilim dünyasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Aydın, Korku, Özbek Edebiyatı, Sansür, Sovyetler Birliği

^{82*} *Yüsek Lisans Öğrencisi, Pamukkale Üniversitesi, e-mail:zehraisikk@gmail.com*

OKULÖNCESİ EĞİTİMDE ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR: REGGIO EMİLİA

Raziye Pekşen Akça⁸³

Köylü kadınların girişimi ile başlatılmış bir eğitim hareketi olan, İtalya’da ortaya çıkan Reggio Emilia Yaklaşımı, okul öncesi eğitim alanında yaklaşık olarak son yirmi yıldır tartışılan önemli yaklaşımlardan birisidir. Yaklaşım Reggio Emilia şehrinde, Louris Malaguzzi tarafından desteklenen ve bölgede yaşayan ailelerin de katılımıyla okul öncesi eğitim kurumlarında ortaya çıkan bir yaklaşımdır. Bugün dünya çapında kabul gören bir eğitim yaklaşımı haline gelmiştir. Reggio Emilia yaklaşımı geleneksel eğitim anlayışının yerine yapılandırmacı eğitim anlayışını temele almıştır. Bu yaklaşımda eğitim ortamı sosyalleşmeyi, sanatsal düşüncüyü, yaratıcılığı, hayal gücünü, sanatsal duyarlılığı kazandıracak şekilde dizayn edilmiştir. Eğitimci çocuklar için rehber ve öğrenen rolündedir. Büyük ve küçük gruplarla yapılan proje çalışmalarlarıyla çocukların bilgiyi kendilerinin edinmesine olanak tanınmaktadır. Çocuk merkezli sınıflarda çocuk aktiftir ve yaparak yaşayarak öğrenir. Sınıfta programa dayalı etkinliklere yer verilmez. Reggio yaklaşımı da çocukları temel alarak, onlara fırsatlar sunarak yaratıcılıklarını geliştirmeyi amaçlamaktadır. Reggio yaklaşımı çocuklara problem çözme, keşif yapma, yaratıcı düşünme gibi birçok fırsat sunmakta ve çocukları temel alan özelliğinden dolayı, çocuklara fırsatlar sunarak onların geliştirmeyi amaç edinir. Reggio sistemi ile yetişen çocuklar özgüveni gelişmiş, yaratıcılık düzeyleri yüksek ve dayanışma içindedirler. Günümüz okul öncesi eğitim sistemiyle bütünleşen bu yaklaşım hakkında bilgi sahibi olmak, ailelere ve eğitimcilere katkı sağlayarak daha verimli öğrenme ortamlarının oluşmasına sağlamak için bu çalışmada Reggio Emilia yaklaşımının tarihçesini, felsefi temellerini, eğitim ortamını, öğretmen ve öğrenci rolünü ve eğitim programını ortaya koymak üzere hazırlanmıştır.

Anahtar Kelime: *Reggio Emilia, Okulöncesi Yaklaşımlar, Eğitimde Yaklaşımlar*

^{83*} *Erciyes Üniversitesi Develi Hüseyin Şahin MYO, ÇGE Programı, e-mail: rpeksen@erciyes.edu.tr*

HÜKÜMLÜ ÖĞRENCİLERİN YÜKSEKÖĞRETİME İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Sait Akbaşlı⁸⁴

Okt. Sevda Kubilay⁸⁵

Eğitim bireylerin en temel haklarından biridir ve Türk Anayasa hukukunda yer alan eğitim hakkı ve Türk Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 76. maddesi gereğince Açık Ceza İnfaz kurumlarındaki hükümlülerin örgün ve yaygın eğitime devam etme hakları vardır. Bu hak kapsamında hükümlüler sınava girerek yükseköğretim kurumlarında öğrenim görebilmektedirler. Bu araştırma, Açık Ceza İnfaz kurumunda olup şartlı olarak yükseköğretim kurumlarına devam eden hükümlü öğrencilerin üniversite eğitimine bakışımı ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırmaya 2016-2017 eğitim öğretim döneminde bir devlet üniversitesine devam etmekte olan on hükümlü öğrenci katılmıştır. Öğrencilere üniversiteye devam etmekteki motivasyon sebepleri, bu eğitimden beklentileri, eğitimleri süresince yaşadıkları problemler sorulmuştur. Eğitim kurumunda gönüllülük esasına dayalı olarak yapılan yüz yüze görüşmelerde veriler toplanmıştır. Sorulara verilen yanıtlar betimsel araştırma yöntemiyle analiz edilmiştir. Öğrencilerin yükseköğretime devam etmedeki en önemli motivasyon sebepleri sınırlı bir zaman dilimi de olsa özgürlüklerine kavuşabilmeleridir. Bunun yanı sıra hükümlülük durumu bitince daha iyi bir iş imkanı elde etme, kaybettikleri zamanın telafisi, psikolojik olarak iyi olma ve kişisel gelişim sağlamadır. Örgün eğitime devam etmenin kendilerine saygınlık kazandırdığını, bilgi birikimlerini artırdığını ve toplumsal yaşama daha kolay adapte olmalarını sağladığını dile getirmişlerdir. Genel olarak eğitim kurumunda dışlanmışlık ve sorun yaşamadıklarını ifade etseler de, hükümlülere karşı yadsınamaz bir önyargı olduğunu belirtmişlerdir. Eğitim kurumundaki akranları ve öğretim görevlileri tarafından desteklendiklerini ancak Açık Ceza İnfaz Kurumundaki diğer hükümlüler tarafından olumsuz tavırlara ve kıskançlıklara maruz kaldıklarını ve bu durumun üzerlerinde stres yarattığını ifade etmişlerdir. Hükümlü bireylerin topluma yeniden kazandırılması için eğitim önemli bir yere sahiptir. Bu araştırma ortaya çıkardığı sonuçlar ile yeni düzenlemelere veya iyileştirmelere kaynaklık teşkil edebilir.

Anahtar Kelimeler: *Hükümlülerin Eğitim Hakkı, Hükümlü Öğrenci, Yükseköğretim, Hükümlü Öğrenci Görüşleri*

A RESEARCH ON CONVICTED STUDENTS' PERSPECTIVES OF HIGHER EDUCATION

Education is one of the most fundamental rights of individuals and included in the Turkish Constitutional Law, according to Article 76 of the Law on the Enforcement of Turkish Penal and Security Measures, the convicts in the Open Penal Execution Institutions have the right to continue formal education. Under the scope of this right, they can study in higher education institutions by entering the exams required. This research aimed to reveal the perception of convicted students, who are in the Open Penal Execution Institution and are provisionally attending to higher education institutions, about higher education. Ten convicted students attending a state university during the 2016-2017 education period participated in the study. The motivational reasons for continuing to the university, the expectations from this education, and the problems that they've experienced during their education were asked to the students. Data was gathered by face-to-face interviews conducted on the basis of volunteerism in the higher education institution. The answers to the questions were analyzed by a descriptive research method. The most important motivation for students to continue higher education is that they can get their freedom, though for a limited time. Besides that, the possibility of having a better job when the sentencing situation is over, lost time compensation, psychological well-being and personal development are the other motivational reasons. They pointed out that continuing the formal education provided them with prestige, increased their knowledge and made them easier to adapt to social life. In general, they stated that they have no particular problem or exclusion in their educational institution, but they also expressed there is an indisputable prejudice against the convicts. They told that they were supported by peers and lecturers in the educational institution but that they were exposed to negative attitudes and jealousy by other convicts in the Open Penal Execution Institution and this caused stress on them. Education for the recuperation of convicted individuals is important. This research can be a source with its results for new regulations or improvements.

Keywords: *The Convicts' Right to Be Educated, The Convicted Student, Higher Education, The Views of Convicted Students*

⁸⁴ Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, sakbasli@gmail.com

⁸⁵ Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu sevda.kubilay@gmail.com

II. MEŞRUTİYET’ İN KADIN EĞİTİMİNE GETİRDİKLERİ: EMİNE SEMİYE HANIM ÖRNEĞİ

Arife Cibil Yıldırım⁸⁶

Türkiye’de kadın meselesi, kadının hak ve özgürlüklerini elde etme mücadelesi Tanzimat dönemine kadar uzanır. Tanzimat’ın ilanı, batılılaşma hareketini toplumun her kesimine yaymış, hukuk sistemini şekillendirmiş, batı tarzında eğitimi gündeme getirmiştir. Böylelikle kadının eğitimdeki yeri tartışılır hale gelmiştir. II. Meşrutiyet’e gelindiğinde ise artık Türk kadını kamusal alana geçmeye başlamıştır. Sosyal, siyasi, hukuki ve ekonomik alanda belli standartlarda özgürlüğüne kavuşmuştur. II. Meşrutiyet döneminde hızlanan modernleşme sürecinde kadının toplumsal kimliğini kazanması tarihi bir nitelik taşımaktadır. Bu dönemde aydınlar kadın kimliğini düşünmeye başlamışlar ve öncelikle kadın hakları ve kadının eğitimi meseleleri üzerinde durmuşlardır. Hiçbir fikir akımı haklı tarihi, içtimai, kültürel temele dayanan bu tartışmanın uzağında duramamıştır. Bu dönemde oluşan özgürlük ortamında artık aydın Osmanlı kadınları da kendileriyle ilgili meselelere duyarsız kalamamışlardır. Gazetelerde, dergilerde görünür hâle gelmişler ve kadınların toplum içindeki meselelerini çeşitli yayın organlarında dile getirerek çözüm arayışlarına girmişlerdir. Böylece aydın Osmanlı kadınları, ortak bir kadınlık bilinci ve ortak bir ‘kadınlık mefkûresi’ geliştirmişlerdir. Bu dönemde Osmanlı kadınlarının eğitim hareketinin de temelleri atılmıştır. Ahmet Cevdet Paşa’nın kızı Emine Semiye Hanım da bu hareketin öncüleri arasındadır. Paris ve İsviçre’de psikoloji ve sosyoloji eğitimi alan Emine Semiye Hanım Anadolu’nun çeşitli vilayetlerinde öğretmenlik de yapmıştır. Kaleme aldığı makaleler ve verdiği konferanslarla dikkat çeken bu yazarın hayatı ve yazılarını tarih bilimine göre değerlendirmek bu tebliğin amacıdır. Tebliğ hazırlanırken arşiv belgeleri, dönemin basını ve bu dönemle ilgili yapılan bilimsel çalışmalardan faydalanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *II. Meşrutiyet, Kadın Hakları, Kadınların Eğitimi, Emine Semiye*

CONTRIBUTION OF THE SECOND CONSTITUTIONALIST PERIOD TO EDUCATION FOR WOMEN WITH AN EXAMPLE OF EMINE SEMIYE

Subjects about women in Turkey and their struggle for rights and freedom go back to the Constitutionalist Period. The Rescript of Gülhane has extended the Westernization movement to each segment of the society, shaped the legal system and made the Western-style education a current issue. Thus, the society began to argue about women’s position in education. Turkish women had begun to participate in the public sector since the Second Constitutionalist Period. They had freedom at the limited level in the social, diplomatic, judicial and economic fields. Women gained a social identity in the accelerated modernization process during this period. This progress is one of the historical improvements. In this period enlightened people began to think about identity of women and underlined primarily women’s right and the education of women. Enlightened Ottoman women could not remain insensitive against their own matters anymore in the freedom environment in this period. They become visible on newspapers and periodicals, and searched for solutions for their social matters by verbalizing on various broadcasts. Therefore, enlightened Ottoman women developed a common awareness of womanhood. The enlightenment movement was also founded in this period. Emine Semiye is one of the pioneers of this movement. Studied on psychology and sociology in Paris and Switzerland, she worked as a teacher at various provinces in Turkey. Moreover, she is a noteworthy name with her articles and conferences in the history of Turkish literature. The aim of this paper is evaluation of her life and articles from the perspective of history.

Keywords: *Second Constitutionalism, Women’s Rights, Education of Women, Emine Semiye*

⁸⁶ Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, e-mail:arifecibil@hotmail.com

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÖĞRETİM TEKNİKLERİNİ SEÇME YETERLİKLERİNE İLİŞKİN ALGILARININ BELİRLENMESİ

Prof. Dr. Kubilay Yazıcı⁸⁷
Yrd. Doç. Dr. Salih Uslu⁸⁸
Aylin Karakuş⁸⁹

Eğitim sistemimizde dersin işlenişi sırasında öğretim tekniklerinin kullanılması önemli bir yer tutmaktadır. Öğretim programlarının yapılandırma yaklaşımının ilkeleri doğrultusunda oluşturulması ise sosyal bilgilerin de içerisinde yer aldığı derslerde, öğretim tekniklerinin sınıf ortamında kullanılmaları konusuna ayrıca dikkatlerin çekilmesine yol açmaktadır. Bu bağlamda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretim tekniklerini seçme yeterliklerine ilişkin algılarını belirlemek bilginin öğrenciler tarafından yapılandırılması aşamasında ayrıca önem arz etmektedir. Bu doğrultuda gerçekleştirilecek olan araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretim tekniklerini seçme yeterliklerine ilişkin algılarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim görmeye devam eden ve gönüllülük esasına göre veri toplama araçlarını dolduracak sosyal bilgiler öğretmen adayları oluşturacaktır. Betimsel tarama yönteminin kullanılacağı araştırmada veri toplama aracı olarak Fırat Durdukoca, Yardımcıel, Beşeren ve Özbek (2017) tarafından geliştirilen “Öğretim Tekniklerinin Seçimine İlişkin Yeterlik Algısı Ölçeği” ve araştırmacılar tarafından oluşturulacak “Kişisel Bilgi Formu” kullanılacaktır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılacak ve verilerin analizinde SPSS 24.0 paket programı kullanılacaktır. Son olarak araştırmada elde edilecek bulgular alan yazın desteği ile yorumlanarak araştırma konusu ile ilgili gerekli öneri ve görüşlere çalışmada yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Öğretim Teknikleri, Yeterlik Algısı, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı.*

THE DETERMINATION OF SOCIAL STUDIES PRE-SERVICE TEACHERS' PERCEPTIONS IN TERMS OF THEIR EFFICIENCY IN CHOOSING TEACHING TECHNIQUES

The use of teaching materials during the teaching process has a significant part in our system of education. That the school curricula are designed in accordance with the principles of constructivist approach attracts a special attention to the use of teaching techniques in classroom in the lessons including Social Studies as well. In this context, determining the perceptions of social studies pre-service teachers in terms of their efficiencies in choosing teaching techniques is of additional importance. The purpose of this research to be conducted accordingly is to determine the perceptions of social studies pre-service teachers in terms of their efficiencies in choosing teaching techniques. The study group of the research will consist of the social studies pre-service teachers, who study in the Social Studies Education Department in the Department of Turkish and Social Studies Education at the Faculty of Education at Niğde Ömer Halisdemir University and they will be chosen on a volunteer basis. In the research, descriptive survey method will be used and the data will be collected through “The Perception Scale of Teachers’ Applicants Capacity to Choose Teaching Technics” developed by Fırat, Durdukoca, Yardımcıel, Beşeren and Özbek (2017) and a “Personal Information Form” developed by the researchers. The data will be computerized and analyzed through SPSS 24.0. Finally, the findings of the research will be discussed within literature and related views and suggestions will be mentioned in the study.

Keywords: *Teaching Techniques, Perception of Efficiency, Social Studies Pre-service Teacher.*

⁸⁷ Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi, kyazici@ohu.edu.tr

⁸⁸ Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi, salihuslu@ohu.edu.tr

⁸⁹ Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, aylinkarakuş1827@gmail.com

MADDE BAĞIMLILIĞI İLE MÜCADELEDE ULUSLARARASI STRATEJİLER

Nurlana Zakir Bahramli⁹⁰

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) madde bağımlılığını; “kullanılan bir psikoaktif maddeye, kişinin daha önceden değer verdiği diğer uğraşlardan ve nesnelere belirgin olarak daha yüksek bir öncelik tanıma davranışı” olarak tanımlamaktadır. Sigara yüksek oranda nikotin içeren bir tüketim aracı olarak eroin ve kokain kadar şiddetli bağımlılık yapma potansiyeline sahiptir. Dünya Sağlık Örgütü bağımlılığı, ‘düzenli olarak günde bir sigara içme’ olarak tanımlamış, sigarayı “dünyanın en hızlı yayılan ve en uzun süren salgını” olarak gördüğünü ifade etmiştir. Dünya genelinde yetişkin her üç kişiden birisi(Tütün Raporu 2010), ortalama olarak her yetişkin iki erkekten birisi sigara kullanmaktadır. Tütünle mücadelede etkili uluslararası kurumlardan birisi de Avrupa Birliği olup, AB tütünle mücadelesini, Avrupa Parlamentosu, Avrupa Birliği Konseyi ve Avrupa Komisyonugibi kurumları vasıtasıyla yürütmektedir. Alkolle ilgili politika belirleyen ve üye devletlere tavsiyelerde bulunan bir başka uluslararası örgüt Avrupa Birliği’dir. Avrupa Birliği’ne üye ülkeler birkaç istisna dışında insan sağlığını korumaya ilişkin yasama yetkisini AB kurumlarına devretmedikleri için AB kurumları bu hususlarda kanun yapamamaktadırlar. Avrupa Birliği Konseyi, çocukları ve gençleri alkolün zararlı etkilerinden korumak, onların alkole başlamasını önlemek ve onları alkolden uzak tutmak amacıyla 27.11.2000 tarihinde Çocuklar ve Ergenler Tarafından Alkol Tüketilmesi Konsey Tavsiye Kararını yayınlamıştır. Uyuşturucu ile mücadele dünyanın ortak sorunlarından biridir. Bu yasadışı sektörün aktörleriyle mücadelede milyarlarca dolar değerinde büyük çabalar sarf edilmektedir. Dünyanın en büyük uyuşturucu üreticisi Afganistan ile komşuları Pakistan ve İran’ın yer aldığı bölge uyuşturucu trafiğinin en yoğun olduğu bölge olup, bu bölgeye “Altın Hilal” adı verilmektedir. Dünyanın iki numaralı uyuşturucu üreticisi Myanmar ve çevresindeki Laos, Vietnam ve Tayland gibi ülkeleri kapsayan alana ise “Altın Üçgen” adı verilmektedir. Afganistan’da üretilen uyuşturucunun büyük bir bölümü İran üzerinden, diğer kısmı ise Orta Asya ülkelerinden Tacikistan ve Kırgızistan üzerinden dünyaya yayılmaktadır. Üretilen uyuşturucunun en büyük tüketici ise Avrupa’dır. Avrupa’ya İran hattından giden uyuşturucu daha çok Türkiye ve Balkanlar üzerinden kıtaya sokulmaktadır. Uyuşturucu tüketiminin en yoğun olduğu bölgelerden biri Avrupa’dır. Avrupa Birliği rakamlarına göre, Avrupalı her dört yetişkinden biri, yani 85 milyon kişi yasadışı uyuşturucu kullanmakta, uyuşturucu Avrupa Birliği çapında ciddi bir sosyal ve halk sağlığı problemi olarak görülmektedir. Bağımlılıklarla mücadele günümüzde bir toplumsal sorun olarak kabul edilmekte, yapılacak mücadele usulleri ise değişik aşamalarda tanımlanmaktadır. Geleneksel olarak bağımlılıkla mücadele literatüründe bağımlılıklar madde ve davranış bağımlılığı şeklinde iki kategori halinde ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Madde, Madde Bağımlılığı, Uluslararası Düzenlemeler*

⁹⁰Yüksek Lisans Öğrencisi, Hacettepe Üniversitesi, e-mail:nurlana7774@mail.ru

TOPLUMSAL İNŞADA BELİRLEYİCİ BİR ÖĞE OLARAK ÖLÜM: TOPLU MERASİMLERDEN BELEDİYE HİZMETLERİNE KURUMSALLAŞAN ÖLÜM BAĞLAMINDA BİR ÖLÜM SOSYOLOJİSİ DENEMESİ

Doç. Dr. Adem Sağır⁹¹

Topluluklar, ilk zamanlardan itibaren ölümü ve ona ait dünyayı anlamlandırmaya çalışmışlardır. Bir taraftan ölümsüzlük arzusu içerisinde ölüme karşı duyulan korkular ön plana çıkarken, diğer taraftan ölüm etrafında gelişen topluluk imajlarının ve merasimlerinin karşımıza çıktığı görülür. Ölüm etrafında gelişen bu inanç, ritüel, algılama ve merasimler farklı coğrafyalarda değişik şekillerde günümüze kadar varlığını devam ettirmiştir. Ölüm sonrası yapılan törenler bir matem havasını yansıtmakla birlikte, ortak bir dayanışmanın olduğu ve insanların belli bir sosyal etkileşim içerisinde girdiği bir ortamın oluşmasına da kaynaklık ettiği anlaşılmaktadır ki bu bahse konu olan törenlerin ve inançların toplumsal işlevi olarak yorumlanır. Bu törenler aynı zamanda bireyin sosyalleşmesine katkıda bulunmakla birlikte toplumsal kültürün kazanılmasına ve bir sonraki kuşaklara aktarılmasında önemli bir görev üstlenmektedir. Kültürel yapının da önemli birer taşıyıcıları ve yansıtıcıları olan bu tören ve ritüellerde, günümüzde belirgin değişimlerin olduğu gözlenmektedir. Özellikle modern hayatın kurguladığı şehirlerde ve metropellerde, cenaze törenlerinin ve ölüme ilgili inanç, değer ve algılamaların değiştiği kültürel yapının çözüldüğü görülmektedir. Belediye tarafından yapılan anonslar, belediyelerin cenaze hizmetleri, gazetelere verilen ölüm ilanları ve mezarlıkların biçimlerinin değişmesi gibi göstergeler, ölüm olayının kültürel ontolojik zemine zarar verirken, kültürel bir metafor olarak ölüm imgesini de toplum açısından amaçsızlaştırmaktadır. Hazırlanacak olan bu çalışma, temelde bu bağlamdan hareketle üç başlık etrafında kurgulanacaktır. İlk olarak “ölüm sürecinde ve sonrasındaki ritüellerin ve kültürel davranışların kayboluşu” noktasında dikkat çekecek çalışma, bu kayboluşta etkisi olduğunu düşündüğü “belediyelerin cenaze hizmetleri”ni de konuyla ilişkilendirerek modern hayatın kurumsallaştırdığı ölümün sosyolojik analizini yapacaktır. Ayrıca ölümün oluşturduğu kültürel yapıda önemli bir yer kaplayan mezarlık kültürü de araştırmada son olarak ele alınacak başlıklardan birisini oluşturmaktadır. Özellikle Türk kültüründe önemli bir yer tutan mezar taşları kullanımının modern hayata göre şekillendiğini iddia edecek olan çalışma, mezarlıkları tek tipleştirerek görselleştiren modern yapıya dikkat çekecektir.

Anahtar Kelimeler: *Ölüm, Ölüm Kültürü, Toplumsal Dayanışma, Mezarlık Kültürü, Ölüm Sosyolojisi.*

⁹¹* *Karabük Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, e-mail:ademsagioglu@gmail.com*

KAYSERİ UZUNYAYLA YÖRESİNDE YAŞAMIŞ ÇERKES DİN ADAMLARI VE SOSYOKÜLTÜREL ÇEVRELERİ İLE ETKİLEŞİMLERİ

Yrd. Doç.Dr. Ümit Harun Akkaya⁹²

Bu çalışmada Kuzey Kafkasya'daki anavatanlarından sürgün sonucu kopup gelen ve Kayseri Uzunyayla yöresinde iskân edilmiş Çerkes halkına mensup, ağırlıklı olarak Mısır el-Ezher üniversitesinde eğitim almış din adamlarının, eğitim süreçleri ve sonrasında iskan edildikleri bölgelere dönüşleri akabinde Çerkes toplumu içerisinde konumlanmaları ve sosyo-kültürel yapı ile etkileşimleri ele alınmıştır. Çalışmanın temel hareket noktalarından birisi eğitim ve sosyo-kültürel yapı arasında çok boyutlu ve karşılıklı bir etkileşimin varlığının kabulüdür. Çalışma konusu ile ilintili veriler, ağırlıklı olarak din adamlarının Uzunyayla yöresinde yaşayan yakınları ve köy sakinleri ile yapılan görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Çerkes halkının anavatanı olup, çok tanrılı inanç sisteminin izlerinin görüldüğü ve Hıristiyan akidesinin de varlığını kısmen sürdürdüğü Kuzey Kafkasya bölgesine İslamiyet'in girişi uzun süre önce gerçekleşmiş olsa da, gerek Çerkesler'in köklü, tutucu ve güçlü kültürel yapısı gerekse bölgesel ve siyasi şartların etkisiyle, Çerkesler dini yaşantı hususunda görece mesafeli kalmış, aynı zamanda dini kaynaklardan da beslenememişlerdir. Sürgün sonrası dönem ağırlıklı olarak İslam inancının etkili olduğu bir dönemin başlangıcı olmuştur. Özellikle bilgi boyutuyla yaşanan eksiklik bağlamında Kayseri Uzunyayla yöresinin farklı köylerinden özellikle dini eğitim alma gayesiyle Mısır el-Ezher üniversitesine gidenler olmuştur. Eğitim süreci sonrasında yaşadıkları topraklara dönen din adamları, çevreleri için dini yaşantı bağlamında bir model oldukları gibi çevrelerini etkilemişler, camilerde hocalık yaptıkları gibi öğrendiklerini aktardıkları talebeleri olmuş, Çerkes halkının geleneksel kültürel yapısı üzerindeki değişimlerde de etken olmuşlardır. Kendi öz kültürlerini dışlamadıkları gibi kültürel anlamda taşıyıcı bir fonksiyon da icra etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Çerkesler, Uzunyayla, Din, Sosyal Değişme, Kültür

CIRCASSIAN RELIGIOUS SCHOLARS WHO LIVED IN KAYSERİ UZUNYAYLA REGION AND THEIR INTERACTIONS WITH THE SOCIO-CULTURAL STRUCTURE

In this study, the religious scholars who belong to the Circassian people who came from the homeland of Kayseri Uzunyayla who were detained from the homeland of the North Caucasus and who were educated mainly in al-Ezher University of Egypt, returned to the regions where they were enrolled after the education process and then they were placed in the Circassian society and socio- structure and their interactions. One of the key points of the work is accepting the existence of a multidimensional and mutual interaction between education and socio-cultural structure. The work-related data were obtained mainly through interviews with relatives of religionists residing in Uzunyayla region and village residents. Although the entry of Islam into the region of the North Caucasus, which is the homeland of the Circassian people, the traces of the polytheistic belief system, and partly the existence of the Christian acides, has long occurred, the rooted, conservative and strong cultural structure of the Circassians, The Circassians remained relatively distant from their religious experience, and were also unable to feed themselves from religious sources. The post-exile period was the beginning of a period in which Islamic beliefs were predominantly influential. Especially in the context of the lack of knowledge, the different villages of the Kayseri Uzunyayla region have gone to the al-Ezher University in Egypt, especially for religious education. The clergy who returned to the lands they lived in after the training period became influential in the changes in the traditional cultural structure of the Circassian people as well as being a model in the context of religious life for the surrounding people, influencing their surroundings and teaching them to teach as they taught in the glass. They have also carried out a carrier function in a cultural sense as they did not exclude their own culture.

Keywords: *Circassians, Uzunyayla, Religion, Social Change, Culture*

⁹² Yrd. Doç. Dr., Bozok Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, e-mail:ilkveson@gmail.com

YOKSULLUKLA MÜCADELEDE KORUYUCU SOSYAL HİZMET UYGULAMASI OLARAK: SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA VAKIFLARI

Yrd. Doç. Dr. Yılmaz Daşlı⁹³
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Koca⁹⁴

Yoksulluk tüm ülkelerin en çok zorlandığı konuların başında yer almaktadır. Çünkü yoksulluk şekil ve tür değiştirerek sürekli yayılmaktadır. Ayrıca yoksul olmanın kriterleri de değişmektedir. Bu yüzden kamu yönetimleri için yoksullukla mücadele gittikçe daha zor şartlarda yürütülmektedir. Yoksullukla mücadelede kamu yönetimlerinin kullandığı politikalarından biri olan sosyal yardımlarla, yoksul kesimlerin bu durumdan kurtulmaları hedeflenmektedir. Ancak sosyal yardımların her geçen gün artan maliyetleri ve kapsamı yanında sürekliliği ve sürdürülebilirliği tartışma konusu oluşturmaktadır. Sadece yoksulluğu yönetmeyi amaçlayan sosyal yardımlar sürdürülebilir yardımlar olarak kabul edilmemekte ve uzun vadede yoksulluğa çözüm üretememektedir. Yoksullukla mücadele amacıyla 1986 yılında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYDV) kurulmuştur. 1986 yılından bu yana koruyucu bir sosyal hizmet uygulaması olan SYD Vakıfları yoksulluğa bir çözüm olmaktan öte bizatihi yoksulluğun nedeni haline gelmiştir. Sosyal yardım alan kişi sayısının günden güne artması, birçok sosyal yardım programının uygulamaya konulması ve sosyal yardımlara ayrılan para miktarının artması ister istemez SYD Vakıfları yoksullukla mücadele etmekten uzaklaştırmıştır. Türkiye’de yoksullukla mücadele için, Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğüne bağlı faaliyet gösteren SYD Vakıflarının yaptıkları harcamalar, harcamaları, uluslararası karşılaştırmalara da verilerek ele alınmış, bu harcamalar içerisinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Vakıflarının etkinliği, sayısal veriler yardımıyla analiz toplam sosyal yardımlara ayrılan bütçe içerisinde önemli bir kalemi teşkil etmektedir. Oysa söz konusu vakıfların örgütlenme biçimlerinin ve faaliyetlerinin Türkiye’de yoksulluğu azaltmadaki başarısı tartışmalıdır. Bu bağlamda, Türkiye’de yoksulluğun azaltılması için yapılan toplam sosyal koruma edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmanın amacı Türkiye’de yoksulluğu teorik olarak ele alarak SYD Vakıfları tarafından uygulanmakta olan mevcut mücadele politika ve programlarının nasıl işlediğini incelemek ve uygulanan yardım programlarının yoksullukla mücadeledeki işlevlerini ortaya koyma ve yoksullukla mücadelede daha iyi bir sisteme nasıl ulaşılabileceğine yönelik öneriler üretmektir.

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk, Yoksullukla mücadele, SYD Vakıfları, Sosyal Yardım

^{93*} *Cumhuriyet Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü , e-mail:ydasli@hotmail.com*

^{94**} *Ordu Üniversitesi Fen Edebiyat Fak. Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi, e-mail:e_mehmetkoca@hotmail.com*

YAŞAM DOYUMUNUN ROMANTİK İLİŞKİLER PERSPEKTİFİNDEN İNCELENMESİ

Arş. Gör. A. Elif Selçuklu⁹⁵
Yrd. Doç. Dr. Evrim Çetinkaya Yıldız⁹⁶
Arş. Gör. Sümeyye Derin*
Arş. Gör. Yeliz Abbak*

Uzun yıllar umutsuzluk, depresyon gibi bireyin olumsuz duygu ve yaşantılarına odaklanan psikoloji bilimi, son dönemde pozitif psikoloji akımının ortaya çıkması ve popülerlik kazanmasıyla bireyin daha olumlu duygu ve yaşantılarına odaklanmaya başlamıştır. Gençlerin romantik ilişkiye bakışları ve bu bağlamda yaşam doyumlarının nasıl etkilendiğinin incelenmesi bu bakımdan önemlidir. Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin yaşam doyumunu yordamada cinsiyet, algılanan anne-baba mutluluğu, romantik inançlar ve romantik ilişkilerde gelecek zaman yöneliminin rolünü araştırmaktır. Araştırma, ilişkisel tarama modelinde yapılmış betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın katılımcılarını 2015-2016 öğretim yılı bahar döneminde Erciyes Üniversitesi'nde öğrenim gören ve araştırmaya gönüllü olan 751 (433 kadın, 318 erkek) öğrenci oluşturmuştur. Katılımcılardan Yaşam Doyumu Ölçeği, Romantik İnançlar Ölçeği (aşk bir yol bulur, ilk ve tek, idealleştirme), Romantik İlişkilerde Gelecek Zaman Yönelimi Ölçeği (geçici ilişki, kalıcı ilişki, gelecekte yaşamak) ve Kişisel Bilgi Formunu doldurmaları istenmiştir. Çoklu doğrusal regresyon analizi sonucunda modelde yer alan cinsiyet, algılanan anne-baba mutluluğu, idealleştirme, kalıcı ilişki, geçici ilişki ve aşk bir yol bulur değişkenlerinin yaşam doyumunu anlamlı bir şekilde yordadığı bulunmuştur. Ayrıca modelin yaşam doyumu toplam varyansının % 8.3'lük bir kısmını açıkladığı görülmüştür. Elde edilen bulgular, mevcut yaşam doyumu ve romantik inançlar alan yazını ışığında tartışılmış ve ortaya çıkan sonuçlar doğrultusunda önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Yaşam Doyumu, Romantik İnançlar, Gelecek Zaman Yönelimi, Üniversite Öğrencileri.*

⁹⁵ Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, PDR Anabilim Dalı, e-mail:aelifim@gmail.com

⁹⁶ Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, PDR Anabilim Dalı, e-mail:evrim@erciyes.edu.tr

* Diğer yazarlar, Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü

ÇORUM HALK HEKİMLİĞİ

Sümevra TOZLU⁹⁷
Yrd. Doç. Dr. Sedat BAHADIR⁹⁸

Halk hekimliği, toplumu yüzyıllardır etkileyen ve etkilemeye devam edecek bir kavram olarak dikkat çekmektedir. Halk, hastalıklardan korunmak ve onları tedavi edebilmek için çevresindeki her türlü maddi ve manevi aracı kullanmaktadır. Özellikle günümüzde insanların katkısız doğal yaşama olan merakı “halk hekimliği” kavramını daha da öne çıkarmaktadır. Halk hekimliği konusunda özellikle vurgulanması gereken diğer bir unsur ise “inanmak”tır. Çorum yöresinde halk hekimliğinin yaygın olarak yapıldığı görülmektedir. Evde yapılan bitkisel uygulamalar ve ocak tedavileri ile ilgili çok çeşitli uygulamalar bulunmaktadır. Çorum ve çevresinde, bazı kişilerin olağanüstü özellikleri sayesinde bazı hastalıkları tedavi edebildiğine inanılmaktadır. Ocak sahibi kişiler çeşitli uygulamalarla kişileri iyileştirmektedir. Bu inancın orijini Orta Asya’dır. Çorum yöresinde eski Türk kültürü ve İslamiyet’ten sonraki kültürün iç içe geçmiş olarak uygulandığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Halk Hekimliği, Ocak Tedavisi, El Verme*

⁹⁷ Milli Eğitim Bakanlığı, e-mail: tozlusumeyra@hotmail.com

⁹⁸ Artvin Çoruh Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü,
e-mail: dr.sedatbahadir@hotmail.com

İSTANBUL VALİSİ VE BELEDİYE BAŞKANI DOKTOR LÜTFİ KIRDAR'IN İSTANBUL 'A HİZMETLERİ (1938-1949)

Doç. Dr. Hikmet Zeki KAPCI⁹⁹

1889'da Kerkük'te doğan Kırdar 5. Dönem Kütahya, 8. Dönem Manisa, 10. Dönem İstanbul ve 11. Dönem İstanbul milletvekili olarak TBMM'de görev almıştır. Tercüme-i hal varakasında verdiği bilgilere göre Balkan Savaşı'nda Kızılay hastanelerinde çalışmıştır. Bilahare Birinci Dünya Savaşı'nda Filistin Cephesinde alay tabibi, hastanelerde sertabip, fırka sertabibi ve orduya bağlı Darüleytam Müdürlüğü görevlerini ifa etmiştir. Harp madalyası almıştır. Savaştan sonra Musul Sıhhiye Müdürlüğü, Aşiretler ve Muhacirler Genel Sağlık Hizmetleri Müdürlüğü yapmıştır. İstiklal Harbine katılan Kırdar, Erzurum Kongresi'nin toplandığı günlerde, Kızılay Sağlık Heyeti Reisi olarak, Atatürk'ün emrinde Erzurum'da görev almıştır. Millî Mücadele'nin, her safhasına katılmış ve istiklal madalyası almıştır. Zaferden sonra, Paris, Viyana ve Münih'te göz hastalıkları ihtisası yapmış, Türkiye'ye döndükten sonra İzmir Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğü'ne tayin edilmiştir. Belediye Sertabipliği görevinin yanı sıra İzmir Memleket Hastanesi göz kliniğinde de görev yapmıştır. 5 Aralık 1938'de İstanbul Valisi ve Belediye Başkanı olmuştur. Bu görevi esnasında meydana getirdiği en önemli eserleri, Spor ve Sergi Sarayı, Açık hava Tiyatrosu, Dolmabahçe Stadyumu, Taksim Meydanı, Bebek-Emirgan yolu ve Zincirlikuyu'dan Emirgan'a inen caddedir. Ayrıca, Kızılay, Çocuk Esirgeme, Verem Savaş cemiyetlerinde ve Türk Ocaklarında kültür ve hayır işleriyle meşgul olmuştur. 24 Ekim 1949'da Milletvekili olarak seçilinceye kadar bu görevi ifa etmiştir. 1957'de Demokrat Parti kabinesinde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı olarak görev almış, 27 Mayıs 1960 askerî ihtilaline kadar bu görevde kalmıştır. İhtilalden sonra Yassıada'da idamla yargılanan Kırdar, hapisteyken 17 Şubat 1961'de Yassıada'da ölmüştür. Bu çalışmada, geçmişte ya da var olan bir durumu var olduğu şekliyle tanımlamayı amaçlayan araştırma yaklaşımı olan tarama modeli kullanılacaktır. Bu model çerçevesinde, konu ile ilgili olaylar kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılacaktır. Tarama modelinin araştırma yaklaşımına uygun olarak konu hakkındaki bilgiler, yazılı belgelere başvurularak elde edilecek ve elde edilen dağınık bilgiler incelenen zaman ve mekân göz önüne alınarak bir sistem içinde bütünleştirilerek yorumlanacaktır. Çalışmamızın sonunda, arşivlerimizden ve kütüphanelerimizden elde ettiğimiz belgelere dayanarak **11 yıl İstanbul valiliği ve belediye başkanlığı yapmış olan Lütfi Kırdar'ın hizmetleri** vetarihimizdeki yeri tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Lütfi Kırdar, İstanbul, Hizmet*

⁹⁹Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, Kayseri, e-mail:hzeke@erciyes.edu.tr

ÇOK PARTİLİ SİYASÎ HAYATA GEÇİŞTE MUHALİF BİR İSİM: AFYONKARAHİSAR MİLLETVEKİLİ GENERAL SADIK ALDOĞAN

Yrd. Doç. Dr. Ayşe Aydın¹⁰⁰

Afyonkarahisar Milletvekili General Sadık Aldoğan Özet II. Dünya Savaşı sonrasında bütün dünyada tek partili rejimler ortadan kalktı. Türkiye de dış ve iç politikada meydana gelen gelişmelere bağlı olarak çok partili siyasî hayata geçme kararı aldı. Siyasî partilerin kurulmasını kolaylaştıran kanunlar çıkarıldı. 7 Ocak 1946'da kurulan Demokrat Parti de bu siyasî partilerden biridir. DP ülke genelinde teşkilatlanmasını tamamlamaya çalışırken Cumhuriyet Halk Partisi iktidarı belediye ve milletvekili genel seçimlerini erkene alma kararı aldı. 1946 milletvekili genel seçimleri için DP'nin Afyonkarahisar milletvekili adaylarından biri de General Sadık Aldoğan oldu. Seçimin sonucunda DP'nin milletvekillerinden biri olan Aldoğan, ilk etapta hem TBMM'de hem de DP'de iktidar yönelik oldukça sert eleştirilerde bulundu. Daha sonraları DP ile de ters düşen ve partiden ihraç edilen Aldoğan, Millet Partisi'nin kurucuları arasında yer alarak siyasî faaliyetlerine devam etti. Makalede Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi'nden elde edilen belgeler ve diğer kaynaklardan yararlanılarak çok partili siyasî hayata geçişte önemli bir isim olan Aldoğan'ın faaliyetleri ayrıntılı bir şekilde ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Afyonkarahisar, Sadık Aldoğan, Cumhuriyet Halk Partisi, Demokrat Parti, Milletvekili*

¹⁰⁰ Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih, e-mail: ayseyay42@hotmail.com

XIX. YÜZYIL BAŞLARINDA OSMANLI TAŞRASINDA YEREL UNSURLARIN NÜFÛZ KAYBINA YÖNELİK REFLEKSLERİ –ŞEYHZÂDE MEHMED BEY ÖRNEĞİ-

Özlem BAŞARIR¹⁰¹

Osmanlı Devleti'nde XVI. yüzyılın sonlarından itibaren yaşanan ekonomik ve siyasi gelişmeler, devletin temel sistemleri olan tımar ve kul sistemlerinin aktifliğini sekteye uğratmıştı. Etkileri devletin pek çok alanında hissedilmekle beraber bu durumun toprak, üretim ve ticarete ilişkin gelirler üzerinde tasarruf hakkını elde edecek yeni bir *insan unsurunu* yaratması, sonraki dönemlerin sosyo-ekonomik yapılarını şekillendirecek derin ve uzun soluklu sonuçları da beraberinde getirmişti. İki yönlü - *vergi toplayıcı/yönetici*- bir özelliği bünyesinde barındıran bahsi geçen insan unsurunun menşei, XVIII. yüzyıla karakteristik özelliğini –ayânlar çağı- kazandırırken bu grup aynı zamanda, Osmanlı taşrasında güç ve nüfuzlarını arttırmak için elverişli ortama sahip olabilmişlerdi. Diyarbakırlı Şeyhzâde ailesi de, XVIII. yüzyılın ortalarında bu elverişli ortamın en dikkat çekici araçlarından biri olan –yeni ihdas edilen ya da boyutları genişletilen- vergi toplama yöntemlerine yaslanarak; voyvodalık, mütesellimlik, valilik gibi resmi görevleri elde etmiş bölgenin ileri gelen yerel ailelerinden biriydi. Bu şekilde oluşturdukları mali ve siyasi nüfuzla, Osmanlı taşra yönetiminin vazgeçilmez unsurları olarak bölgedeki ağırlıklarını uzun yıllar koruyabilmişlerdi. Her yönden getirisi yüksek bu nüfuzu muhafaza edebilmek, aynı zamanda yerel ailelerin ve merkezi yönetim temsilcilerinin arasındaki bir güç mücadelesinin de odak noktasına oturmaktaydı. Bunun için giriştikleri mücadelenin en barizini ise, XIX. yüzyılın başlarında -belki de- ailenin son güçlü ve etkin temsilcisi olan Mehmed Bey'in verdiğini söylemek mümkündür. Bu bildiri, XIX. yüzyıl başlarında Osmanlı taşrasındaki merkezi ve yerel unsurların taşra yönetimine eklenme potansiyellerini ve köklü bir yerel ailenin varlık yokluk mücadelesini, bir isyan çerçevesinde değerlendirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Osmanlı, Taşra Yönetimi, Ayan, Şeyhzâde, Sürgün, İsyân*

¹⁰¹İnönü Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, e-mail:ozlembasarir@hotmail.com

RUSYA MÜSLÜMAN TÜRKLERİNİN MÜCADELESİNDE ABDÜRREŞİD İBRAHİM

Huriye Şen¹⁰²

XX. yüzyılın ilk çeyreği Rusya'yı ve bünyesinde barındırdığı diğer milletleri önemli ölçüde etkilemiştir. 1904-1905 Rus-Japon Savaşı ve bu savaş sonunda Rusya'nın yaşadığı mağlubiyet ihtilal hareketlerine zemin hazırlamıştır. İhtilal ile birlikte gelen hürriyet ortamı Rusya Müslüman Türklerini harekete geçirmiş, milli ve siyasi birliklerini kurmak için faaliyetlerde bulunmuşlardır. Bu faaliyetleri yürüten önemli isimlerden biri de Abdürreşid İbrahim olmuştur. Sibiryalı bir Tatar aydını olan Abdürreşid İbrahim, İsmail Gaspıralı'nın Türkler arasında birliği sağlamak için oluşturduğu " Dilde, İşte, Fikirde Birlik" fikrinin ve Usul-ü Cedid hareketinin önemli destekçilerindendir. Birlik fikrinin bütün Türklere ulaştırmak için gazete, dergi, kitap yayınlamıştır. Bu amaç için Rusya Müslüman kongreleri düzenlemiştir. Abdürreşid İbrahim aynı zamanda ünlü bir seyyahdır. Ortadoğu, Avrupa, Asya, Uzakdoğu hemen hemen bütün coğrafyalara seyahatlerde bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Abdürreşid İbrahim, Rusya, Müslüman Kongreleri*

¹⁰²*Doktora Öğrencisi, Manasa Celâl Bayar, Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih,
e-mail:huriyese18@hotmail.com*

ŞEBİNKARAHİSAR'IN KAYIP VAKIFLARI

Feride YAZICI¹⁰³

Osmanlı Devleti Dönemi'nde önemli bir yere sahip olan vakıflar hiç şüphesiz bir medeniyetin kendine has özellikleriyle yüzyıllar boyu süren hükümdarlığın yapı taşlarından birisi olmuştur. 1473 yılında II. Mehmet Otlukbeli Savaşı'ndan sonra İstanbul'a dönerken Şebinkarahisar'a uğramış ve bölgeye Karahisar-ı Şarki adını vermiştir. Doğu Karadeniz'in Giresun bölgesinde yer alan Şebinkarahisar'ın vakıf eserleri oldukça köklü bir tarihe sahiptir. Doğu Karadeniz Bölgesi'nde bulunan Hasan Şeyh Vakfı ilk vakıf eserleri arasında gösterilirken bölgenin önde gelen din adamlarından Çoban Umme'nin kendi adıyla anılan Çoban Umme Zaviyesi Vakfı önemli vakıf eserleri arasına girmiştir. Osmanlı Devleti Padişahı II. Mehmed Han'ın Şebinkarahisar'ı feth ettikten sonra kendisinin yaptırmış olduğu Fatih Camii halen mevcuttur. Şebinkarahisar'a ait vakıf muhasebe defterleri incelendiğinde günümüze kadar varlığını devam ettirememiş bazı vakıf eserleri vardır. Bu vakıf eserleri kendi döneminin önemli sosyal, ekonomik ve kültürel birçok alanında etkili olmuştur. Araştırmalar neticesinde Şebinkarahisar'a ait Zaviye vakıfları, Camii vakıfları ve Malikane vakıfları tespit edilmiştir. Bütün bu bilgiler doğrultusunda Şebinkarahisar'da bulunan vakıflar ve bu vakıfların isimleri 2 vakıf muhasebe defterine dayalı olarak tespit edilmiştir. Bunlardan ilki 14.852 numaralı vakıf muhasebe defteri iken diğeri 19.358 numaralı vakıf muhasebe defteridir. Bu defterlerden birincisi Hicri 1265, 1266, 1267, 1268, yılları arasını kapsamaktadır. İkinci defter ise 1281 ve 1282 yılları arasındadır. Günümüzde varlığını koruyan vakıf eserlerinin bazıları ise; Fatih Camii Vakfı ve Taş Mescid Vakfı'dır. Günümüze kadar varlığını koruyamayan vakıf eserlerinin bazıları şunlardır; Buğrâ Baba Zâviyesi Vakfı, Çağırğan Baba Zâviyesi Vakfı, Çoban Umme Zâviyesi Vakfı, Şeyh Hasan Zâviyesi Vakfı, Koyun Baba Zâviyesi Vakfı, Sehharîye Hatun Camii Vakfı. Demirci Baba Zaviyesi Vakfı, Şeyh Yusuf Baba Vakfı, Allahkulu Bey Camii Vakfı'dır.

Anahtar Kelimeler: *Doğu Karadeniz, Şebinkarahisar, Vakıf, Camii*

¹⁰³Yüksek Lisans Öğrencisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı,
e-mail:ferideyazici61@gmail.com

İKİNCİ DÖNEM TBMM'NDE KAYSERİ MİLLETVEKİLİ AHMET ZEKİ (KARAKİMSELİLER)'İN SİYASİ FAALİYETLERİ (1923-1927)

Yrd. Doç.Dr. Ebru Güher¹⁰⁴

İstanbul'un işgal edilmesinden sonra Mustafa Kemal Atatürk Ankara'da bir meclisin toplanması gerektiğini ifade etmiştir. Meclis 1921 Anayasa'nın ilanı ile egemenliğin kayıtsız şartsız millette olacağını vurgulamıştır. Birinci Meclis, 1 Nisan 1923 tarihinde seçim kararı almış ve son toplantısını 16 Nisan 1923'te yapmıştır. TBMM'in İkinci Dönemi 11 Ağustos 1923 – 2 Ağustos 1927 yılları arasındadır. 1923 seçimleri 72 seçim çevresinde gerçekleştirilmiş, 286 üye parlamentoya girmiştir. TBMM'in birinci ve ikinci dönemi Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi, sosyal, ekonomik tarihi ve gelişimi açısından önemli kararların alındığı, toplumsal yapının yansıtıldığı bir dönemdir. Türk milli mücadelesinin zaferle kazanılmasının ardından ikinci dönem TBMM özellikle yapılan inkılaplarla ön plana çıkmıştır. Bu nedenle Türk siyasi tarihinde ikinci dönem meclis büyük önem arz etmektedir. TBMM'nin bu döneminde Kayseri'yi Ahmet Hilmi Bey (Kalaç), Sabit Bey (Gözüğeçgel), Dr. Halit Mazhar Bey (Karakaya), Nuh Naci Bey (Yazgan), Ahmet Zeki Bey (Karakimseliler) milletvekili olarak temsil etmiştir. Ahmet Zeki Karakimseliler TBMM II.Dönem (ara seçim) Kayseri milletvekilliği yapmıştır. İkinci dönem mecliste görev alan Karakimseliler görev süresi bittikten sonra üçüncü dönemde aday olmamıştır. Zeki Karakimseliler'in görevi süresince TBMM'nde; cinayet mahkemelerinin kuruluşu ve hukuk yargılama usulü konularında kanun teklifleri, bir önergesi, genel kurulda bir konuşması mevcuttur. Bu çalışmada Hukuk Fakültesi mezunu olan Ahmet Zeki (Karakimseliler) Bey'in 1923-1927 tarihleri arasındaki meclisteki çalışmaları ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Meclis, Kayseri, Milletvekili*

KAYSERİ DEPUTY AHMET ZEKİ (KARAKİMSELİLER)'S THE SECOND PERIOD POLITICAL ACTIVITIES IN THE GREAT NATIONAL ASSEMBLY (1923-1927)

After the occupation of Istanbul, Mustafa Kemal Atatürk expressed his recommendation to convene a parliament in Ankara. The Assembly emphasized that the sovereignty of the 1921 Constitution was unquestionably national. First Assembly has decided to conduct the election on April 1, 1923 and the last meeting on April 16, 1923. The second period of the Grand National Assembly was between August 11, 1923 and August 2, 1927. The 1923 elections were held and 286 members entered parliament. Parliament's first and second periods of Turkey's political, social, economic history and the significant decisions taken in terms of development, is a period that reflected social structure. After the victory of the Turkish national struggle, the second period of the Turkish Grand National Assembly came to the forefront especially with the revolutions. For this reason, the second term parliament is of great importance in Turkish political history. During this period of the Grand National Assembly of Kayseri Ahmet Hilmi Bey (Kalaç), Sabit Bey (Gözüğeçgel), Dr. Halit Mazhar Bey (Karakaya), Nuh Naci Bey (Yazgan) and Ahmet Zeki Bey (Karakimseliler) attended to the parliament. Ahmet Zeki Karakimseliler was a member of the Kayseri deputy of the TBMM II. Karakimseliler, who served in the second semester, was not a candidate in the third term after his term of office was over. During the task of Zeki Karakimseliler in Parliament; there is a proposal in the law, a proposal and a statement in the general assembly on the establishment of the murder courts and on the legal proceedings. In this study, the works of Ahmet Zeki (Karakimseliler) Bey, who graduated from the Faculty of Law from 1923 to 1927, will be discussed.

Keywords: *Council, Kayseri, Parliamentarian*

¹⁰⁴Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü ebrugur@osmaniye.edu.tr.

NÜFUS MÜBADELESİ VE BURSA

Dilara Taşkın¹⁰⁵

Toplu ve zorunlu göçler, her zaman ülkeler için çok büyük ve karmaşık sorunlar yaratan bir olgudur. Osmanlı Devleti, imparatorluktan ulusal devlete doğru giderken, bu toplu ve zorunlu göçleri yoğun bir şekilde yaşamıştır. Lozan Antlaşması, 31 Ocak 1923 tarihinde imzalanmıştır. Ancak mübadele resmen, 10 Kasım 1923 tarihinde gerçekleşmeye başlamıştır. 1923 Nüfus Mübadelesinde, Yunanistan sınırlarındaki Batı Trakya’da yaşayan Müslüman Türkler ile İstanbul’daki Ortodoks Rumlar kapsam dışı bırakılmıştı. Bu kapsam dışılığı öncelikle o günlerin şartların çerçevesinde değerlendirmek gerekiyor. O günkü gözle görülebilen şartlara göre muhtemel gerekçelerden birinin şu olduğu söylenebilir: Batı Trakya’da çoğunluk olan Müslümanlar bölgeyi terk ederlerse Yunanistan’ın tarımı felç olur bilhassa İstanbul’dan Rumlar gönderilirse de sanayi, ticaret ve para hareketleri dururdu. Şüphesiz bundan önemli ve gerçekçi görülen başka gerekçelerde söz konusudur. Aynı dili konuşan, aynı dine mensup olan ve aynı kültürel değerlere sahip insanların Türkiye’ye gelmesinin ilk etaptaki en önemli etkisi, Rumlardan boşalan yeri her anlamda doldurmaları oldu. Bir buçuk milyona yakın Rum’un Türkiye’yi terk etmesinin ardından ortaya çıkan boşluğu belirli ölçülerde dolduran bu insanların, devlet açısından kayda değer en önemli katkıları toplumsal yapının homojenleşmesini sağlamaları oldu. Bursa ise ülkemizdeki bu göçmen sorunları konusunda en fazla etkilenen bir ilimizdir. Bu sebepten dolayı Bursa bir göçmen kentidir. 1912 yılındaki Balkan Savaşı sonrasında, işgal altında kalan bölgede yaşayan Türklerin büyük bölümü Bursa’ya göçmüştür. Ancak Balkan Savaşı çıktığı için bu göçmenler yerleştirilememiş, 1923 Mübadele Göçmenleri ile birlikte iskân edilmişlerdir. Gelen mübadiller yerleştikleri yerlerde ilk başta sıkıntı çekmiş olsalar da zamanla Anadolu’nun yerli halkıyla kaynaşmışlardır. Ayrıca Bursa’ya yerleşen mübadillerin getirdikleri gelenek ve görenekleri yaşatarak kendi öz benliklerini devam ettirebilmişler. Halkın yaşama biçimi olarak ele alacağımız mutfak kültürü bir anlamda toplumların sofradan yansması özelliğini de taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Nüfus Mübadelesi, Bursa, Kültür*

¹⁰⁵ Yüksek Lisans Öğrencisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, e-mail:dilarataskin1905@gmail.com

Lozan Antlaşması 143 maddeden oluşan ve 24 Temmuz 1923'te imzalanıp 23 Ağustos 1923'te de TBMM tarafından onaylanarak yürürlüğe giren bir antlaşmadır. Bu antlaşma dünyanın her yanında Kemalist Türkiye'nin en yüce diplomatik zaferi olarak karşılanmıştır. Yine bu antlaşma, yenilgiye uğratarak görünürde parçalanmış olan ama yıkıntıları üzerinden yükselerek en güçlü devletlere karşı koyan bir ulusun ölüm kalım savaşının son perdesi olmuştur. Zira Lozan Antlaşması ile Türkiye, kendisini dünyaya kabul ve tescil ettirmiştir. Lozan ile ilgili olarak birçok makale, monografi ve kitaplar yayımlanmıştır. Bu eserlerde daha çok Lozan Konferansı'nın genel kurulu, komisyon ve komitelerde yer almış olan resmi görüşmeler, konferansa sunulmuş olan belgeler, alınmış olan kararlar ve resmi tutanaklar yansıtılmıştır. Son dönemde Lozan'ın gizli maddelerinin olduğuna ve antlaşmanın 100 yıllık olduğuna dair söylentiler gündemi meşgul etmeye başlamış ve hatta toplum nezdinde dikkate alınan bir spekülasyon haline gelmeyi dahi başarmıştır. Makalemizde Lozan'ın iddia edildiği gibi 100 yıl süreli olmadığı daha doğrusu uluslararası hukuktaki süreli antlaşmalardan birisi ve gizli maddelerinin olmadığı, bu söylemin bir yalandan ibaret olduğu açıkça anlatılacaktır. Bununla birlikte Lozan Konferansı'nın perde arkasında, oturumlar dışında gizli görüşmelerin, pazarlıkların, çekişmelerin yapıldığı, komploların kurulduğu ve özellikle gizli istihbarat servislerinin yoğun mesai harcadıkları bir vakıa olarak belirtilecektir. Özellikle de Mustafa Armağan'ın 'bu çaptaki uluslararası antlaşmalarda gizli madde veya protokoller olmaması mümkün değil' savı ve Kadir Mısıroğlu'nun 'Lozan Konferansı görüşmelerinin Musul yüzünden değil de İngilizlerin hilafetin kaldırılmasını istemeleri nedeniyle yarıda kesildiği' tezi bilimsel bir üslup çerçevesinde incelenerek cevaplanacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Lozan, Gizli Madde, Spekülasyon*

AN EVALUATION ON THE CLAIM ABOUT LAUSANNE'S SECRET ITEMS AND SECRET AGENDA

The Treaty of Lausanne, consisting of 143 items, went into effect after it was signed on July 24, 1923 and approved by the Turkish Grand National Assembly on August 23, 1923. This treaty was welcomed as the highest diplomatic victory of Kemalist Turkey in every part of the world. This treaty was also the last stage of survival war of a nation that was defeated and seemingly broken to pieces but rose above the destruction and opposed the most powerful states. With this Treaty of Lausanne, Turkey made himself accepted and registered by the whole world. Many articles, monographs and books about Lausanne have been published. In these works, mostly the general assembly of the Lausanne Conference, official meetings held in commissions and committees, documents submitted to the conference, decisions taken and official minutes have been reflected. Recently rumors claiming that Lausanne has secret items and it is just for a hundred years have started to occupy the agenda and it even has achieved to become a speculation that is taken into consideration by society. In our article, it will be clearly explained that Lausanne is not valid for a hundred years as it is claimed, more precisely, it is one of the treaties that is valid for a period of time in international law and it doesn't have any secret items and this discourse is a lie. However is going to be stated that behind the scenes of the Lausanne Conference, there are secret negotiations outside the sessions, negotiations, contests, conspiracies and it is an event where secret intelligence services worked intensively. Especially, Mustafa Armağan's claim that "it is not possible to not have secret items or protocols in international treaties of this scale" and Kadir Mısıroğlu's thesis that 'Lausanne Conference negotiations were broken off not because of Mosul but because of the British's desire to abolish the caliphate" will be examined and answered scientifically.

Keywords: *Lausanne, Secret İtem, Speculation*

¹⁰⁶ Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, e-mail:imrenaydin38@gmail.com

DEVRİ KURBANLARINDAN CEDİTÇİ AYDIN MUHAMMED FATİH KERİMÎ (1870-1937)

Emre Özsoy¹⁰⁷

XIX. yüzyıl Çarlık Rusya hâkimiyeti altında yaşayan Türkler için yoğun ve zor bir zaman dilimi olmuştur. Bununla beraber söz konusu XIX. yüzyıl Rusya’da yaşayan Türkler için sosyal-siyasî-kültürel anlamda pek çok gelişmenin de yaşandığı bir dönemdir. “Yenileşme Hareketleri” ya da daha tanıdık bir söylem ile “Ceditçilik Hareketi” adı verilen bu dönem bir milli uyanış dönemi olmuştur. Şüphesiz İsmail Gaspıralı Bey bu hareketin temel taşlarından birisidir. Bunun yanında unutulmaması gerekir ki, Gaspıralı’nın fikir rahlesinden ders almış nice aydınlar vardır ve onlar bütün benlikleri ile bu harekete katılmış insanlardır. Kazanlı Muhammed Fatih Kerimî de bu aydınlardan birisidir. Kazan Tatarlarından Muhammed Fatih Kerimî, XIX. yüzyıl ortalarından itibaren Rusya Türkleri arasında başlayan yenileşme hareketlerinin önemli temsilcilerinden birisidir. Kerimî’nin ismine söz konusu hareketin her alanında rastlanmaktadır. Kimi zaman bir eğitimci ve gazeteci, bazen bir seyyah, bazen de milletin bir temsilcisi olarak siyasî faaliyetlerde bulunmuştur. Onu, İsmail Bey Gaspıralı’nın gerçek bir varisi olarak nitelendirebiliriz. Maalesef 1917 Bolşevik İhtilâli ve devamındaki süreçte soydaşları gibi Kerimî’de Stalin zulmüne uğramaktan kurtulamamıştır. 1937 yılında Stalin’e suikast planı ve Türkiye lehine casusluk gibi gerçekçi olmayan iddialar ile kurşuna dizilmiştir. Bu bildirimizde Muhammed Fatih Kerimî’nin Ceditçi hareket içerisindeki faaliyetleri ve önemi açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Ceditçilik, İsmail Bey Gaspıralı, Muhammed Fatih Kerimî, Çarlık Rusya, Rusya Türkleri.*

FROM THE VICTIMS OF STALIN ERA JADID INTELLECTUAL MUHAMMED FATİH KERİMÎ (1870-1937)

XIX century was a busy and a hard period for the Turks who were under domination of Tsarist Russia. At the same time, XIX Century is also a period that includes important developments for the Turks in a cultural, a political and a social sense. This period called as “the Reformist Movements” or with another discourse “Jadidism Movements” and became a national awakening period. There is no doubt that Ismail Bey Gaspıralı is one of the foundation stone of this movement. At the same time, it should not be forgotten that many intellectuals were impressed by Gaspıralı and they worked actively in every part of Jadidism movement. Muhammed Fatih Kerimî was one of those intellectuals. Khazan Tatar Muhammed Fatih Kerimî is one of the important representatives of the reformist movement, which started in the middle of the XIX century among the Russian Turks. We come across the Kerimî’s name in every part of the aforesaid movement. He worked in political activities, sometimes as a teacher, a traveler or sometimes as a representative of the nation. We can qualify him as a real successor of Ismail Bey Gaspıralı. Unfortunately, in 1917 the Boshevic Revolution and in the ongoing process, Kerimî could not escape from Stalin’s persecution just like his relatives. He was executed because of an assassination plan against Stalin and unreal claims like espionage in favor of Turkey. This report is going to explain Fatih Kerimî’s activities in Jadidism movement and its importance.

Keywords: *Jadidism, Ismail Bey Gaspıralı, Muhammed Fatih Kerimî, Tsarist Russia, Turks of Russia.*

¹⁰⁷ *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Genel Türk Tarihi Doktora Programı Öğrencisi,
e-mail:emreozsoy206@gmail.com*

KLASİK DÖNEMDEN 19. YÜZYILA KADAR OSMANLI TAŞRA İDARİ SİSTEMİ

Öğr. Gör. Fatih Tolga¹⁰⁸

Günümüz Türkiye'sinin taşra idari sistemi Osmanlı taşra idari sisteminden miras kalmıştır. Osmanlı İmparatorluğu kuruluşundan itibaren geçen sürede merkeziyetçi bir yönetim anlayışıyla taşra idari sistemini şekillendirmiştir. Bu şekillenme siyasi, coğrafi ve ekonomik koşullara göre oluşmuş olup daha çok askeri ve mali ihtiyaçların karşılanmasına yöneliktir. Tımar sistemi bu ihtiyaçların karşılanmasında öncü rol oynamış ve taşra memurlarının halktan vergileri toplamasını sağlamıştır. Osmanlı taşra teşkilatı beylerbeyi, eyalet, sancak ve kaza olarak kademelenmiştir. Bu sistemin temelinde ülke topraklarını kontrol altında tutma amacı bulunmaktadır. Ancak 19. yüzyıla gelindiğinde taşra sisteminde köklü değişiklikler yaşanmıştır. Buradaki amaç bozulan yönetim sistemini modern bürokrasinin ihtiyaçlarına göre uyarlamaktır. Bu çalışmada Osmanlı'nın klasik döneminden 19. yüzyıla kadar Osmanlı taşra sisteminin biçimsel analizi yapılmaya çalışılacaktır. Çalışma, literatür taramasına dayalı olarak konuyla ilgili yayınlanmış kitaplar ve makaleler taranarak oluşturulmuştur. Çalışmanın amacı, Osmanlı taşra sisteminin temel yönetsel aktörlerini anlamak ve bunun devlet yönetim mekanizmasının merkeziyetçilik anlayışına olan etkilerini saptamaktır.

Anahtar Kelimeler: *Merkeziyetçilik, Taşra Sistemi, Tımar Sistemi*

OTTOMAN PROVINCE ADMINISTRATION FROM THE CLASIC AGE TO THE NINETEENTH CENTURY

The province administration of today's Turkey is inherited from Ottoman province administration. The Ottoman Empire has shaped its province administration with centralist management approach since its establishment. This shaping bore politic, geographic and economic conditions that further foresaw to meet military and financial needs. The fief system has taken a leading part in meeting these needs and it has enabled the collection of taxes from provincial public servants. The Ottoman province administration was defined as a system that included beglerbegs, states, sanjaks and districts. On the basis of this system, there was an aim to keep under control the territory of the country. But there were profound changes in the province administration that aimed to adapt the disrupted management system to modern bureaucratic needs in the 19th century. In this study, province administration of the Ottomans has been analyzed beginning from the classic age of the Ottoman Empire up to the 19th century. The study sources were gained by scanning books and articles regarding the subject. The purpose of the study is to understand basic administrative actors of the Ottoman province administration and to determine its effects on the centralist approach of the state administration organization.

Keywords: *Centralism, Administration, Fief system, Ottoman Empire*

¹⁰⁸Hitit Üniversitesi, Osmancık Ömer Derindere Meslek Yüksek Okulu, fatihtolga@hitit.edu.tr

ÜSTÜN YETENEKLİ ÇOCUKLAR VE YÖNETİM

Prof. Dr. Mustafa Çelikten¹⁰⁹
Öğretmen Yeliz Çelikten¹¹⁰

Bir toplumun gelişme düzeyini artırarak çağdaş uygarlık düzeyine ulaşması, o toplumdaki bireylerin beyin gücünü etkili kullanmaları ve potansiyellerinin ortaya çıkarılarak doğru yönlendirilmeleri ile yakından ilgilidir. Bu nedenle, toplumun nitelikli insan gücünü keşfedip, iyi bir eğitimle kalkınmışlık seviyesinin artırılması için kullanması önem arz etmektedir. Üstün yetenekli öğrenciler, yaşlarına göre ileri bilişsel kapasiteye sahiptir ve normal programlar yoluyla sağlanamayan geniş kapsamlı öğretim olanaklarına gereksinim duyarlar. Bu öğrencilerin eğitsel ihtiyaçlarının karşılanamaması, onların mevcut yetenek ve potansiyellerini kullanabilmelerine engel teşkil etmektedir. Böyle bir eksiklik ise bu bireylere karşı bir anlamda yaptırım uygulamakla eşdeğerdir. Bir toplumun gelişme düzeyini artırarak çağdaş uygarlık düzeyine ulaşması, o toplumdaki bireylerin beyin gücünü etkili kullanmaları ve potansiyellerinin ortaya çıkarılarak doğru yönlendirilmeleri ile yakından ilgilidir. Bu nedenle, toplumun nitelikli insan gücünü keşfedip, iyi bir eğitimle kalkınmışlık seviyesinin artırılması için kullanması önem arz etmektedir. Üstün yetenekli öğrencilerin sınıf ortamında sergiledikleri olumsuz davranışları yönetme konusunda öğretmenlere hizmet içi eğitim verilebilir ve üniversitelerin özel eğitim bölümünde görevli akademisyenlerden bu konuda destek sağlanabilir. Üstün yetenekli çocukların sınıf ortamında sergiledikleri olumsuz davranışların nedenlerine ilişkin farklı araştırmalar yapılabilir. Üstün yetenekli öğrencilerin sınıf ortamında sergiledikleri olumsuz davranışların çözüm odaklı terapi ile önlenmesine ilişkin deneysel araştırmalar yapılabilir. Üstün yetenekli çocukların olumsuz tutum ve davranışlarına ilişkin ailelerin örneklem olarak alındığı farklı araştırmalar yapılabilir. Müdürlerin, üstün yetenekli bireylerin eğitimi alanı ile ilgili akademisyenlerden veya uzmanlardan eğitim almaları sağlanabilir, koçluk ve danışmanlık desteği sunulabilir. Merkez müdürleri, edindikleri bilgi ve deneyimleri öğretmenler ile toplantılar aracılığı ile paylaşabilir ve böylece öğretmen yeterlikleri artırılabilir. Öğrencilere ileri düzey bilgi ve becerilerin kazandırılabilmesi için fiziki şartlar ve donanım iyileştirilebilir ve belirlenen öğretimsel hedeflere uygun etkinlikler merkez müdürü tarafından incelenebilir. Üstün yetenekli öğrencilerin eğitimine yönelik açılmış bulunan programlar ve okullar kapatılmamalı, etkisiz görünen husular belirlenerek, bu programların ve okulların daha iyi hizmet verir hale gelmesi sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: *Üstün Yetenekli, Okul, Yönetim, Sistem*

¹⁰⁹Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail: celikten@erciyes.edu.tr

¹¹⁰Milli Eğitim Bakanlığı

TÜRKİYE’DE ÖĞRETMEN YETİŞTİRME: ORTAÖĞRETİMDEN ÖĞRETMEN YETİŞTİREN PROGRAMLARIN KALDIRILMASI

Prof. Dr. Mustafa Şanal¹¹¹
Yrd. Doç. Dr. Fatmanur Özen¹¹²

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ortaöğretimi yeniden yapılandırılma çalışmaları kapsamında, geçmişi 1838 yılında kurulan Rüştîye mekteplerine dayanan öğretmen okullarını kapatma kararı almıştır. 1989 yılında Anadolu Öğretmen Lisesi adını alan öğretmen lisesi mezunlarına yükseköğretimde eğitim fakültelerini tercih etmeleri halinde uygulanan ek puan uygulaması 2012’de zorunlu eğitim süresinin yeniden düzenlendiği 4+4+4 yasası ile ortadan kaldırılmış; 2014 yılına gelindiğinde ise, bu liselerin tamamı normal Anadolu liselerine ya da fen liselerine dönüştürülmüştür. Dünyanı pek çok ülkesinde öğretmen yetiştirmede ortaöğretim seviyesinde açılmış programlar kullanılır ve kullanılması önerilir iken, Türk eğitim sisteminde uygulamada olan öğretmen liselerini kaldırma kararını daha önce Anadolu Öğretmen Liselerinden mezun olan, öğretmen olarak ya da diğer alanlarda çalışanlar ile değerlendirmek bu araştırmanın amacıdır. Bu çalışmada veriler, görüşme yolu ile elde edilecek olup, elde edilecek nitel veriler betimsel ve içerik analizleri ile yorumlanacaktır. Türkiye’de yükseköğretimde ihtiyaç fazlası mezun edildiği düşünülen işsiz öğretmen adayı sorunu sürerken, MEB bir taraftan da nitelikli öğretmen yetiştirme ile ilgili 2017-2023 yıllarını kapsayan bir strateji belgesi hazırlamıştır. Bakanlığın gözünden mevcut eğitim sistemini iyileştirmenin ön önemli adımlarından biri yüksek nitelikli, iyi yetişmiş ve mesleğe uygun bireylerin öğretmen olarak seçilmesidir. Böylece ortaöğretimde pedagoji ve öğretmenlik meslek dersleri almış olmanın nitelikli öğretmen yetiştirmede önemi bir boyut olduğu düşünülmüş, bu araştırma kapsamında değerlendirmesi gerektiği öngörülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Öğretmen Yetiştirme, Dünyada Ortaöğretim Düzeyinde Öğretmen Yetiştirme Uygulamaları, Anadolu Öğretmen Liseleri*

¹¹¹Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail: mustafa.sanal@giresun.edu.tr

¹¹²Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, fozen2010@gmail.com

ÖĞRETİMSSEL HESAPVEREBİLİRLİK OLGUSUNUN OKUL YÖNETİCİLERİ PERSPEKTİFİNDEN İNCELENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Kamil Yıldırım¹¹³
Yrd. Doç. Dr. Şenyurt Yenipinar¹¹⁴

Öğretimsel hesapverebilirlik, okullarda öğretim faaliyetleri hakkında bilgi ve gerekçe sunulması yükümlülüğü biçiminde tanımlanabilir. Hesap verme işleminde kim, kime, neyin hesabını nasıl verecek ve hesap verme sonucunda ne olacak sorularının karşılık bulması gerekmektedir. Eğitim alanında yaygın şekilde öğrencilerin öğrenmesi temelinde sonuçlara dayalı hesap verme uygulanmaktadır. Müfredattaki kazanımlar, öğretimin yapıma şekli kadar, öğretimin etkililiği hakkında da bir ölçüt işlevi görmektedir. Öğretimsel hesapverebilirlik açısından kazanımların gerçekleştirilme durumu çıktı ve sonuç odaklı hesap verme türünü olanaklı kılmaktadır. Bu bağlamda hesapvermenin başlangıcı öğrencilerin kazanımları edinme durumu hakkında bilgi edinmektir. Bu adımı izleyen aşamada saptanan durumun ortaya çıkışının sebepleri ortaya konulmalı ve düzeltici-geliştirici girişimler saptanarak uygulanmalıdır. Böylece hesapverebilirliğin gerçek amacı olan eğitim-öğretimin geliştirilmesi sağlanabilir. Türk Milli Eğitim sisteminde hesapverebilirlik olgusunun problemleri bir alan olduğu saptanmıştır. Ancak hesapverebilirliğin sistemin hangi boyutlarında ve nasıl deneyimlendiği; özellikle okullardaki durumunu ortaya koyan çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışma, okul yöneticilerinin görüşleri temelinde okullardaki faaliyetlerin odağında yer alan öğretim etkinlikleri açısından hesapverebilirliği betimlemeyi amaçlamıştır. Bu araştırma nitel araştırma desenlerinden olgubilim (fenomenoloji) deseninde gerçekleştirilmiştir. Veriler iki aşamalı bir süreç izlenerek öncelikle odak grup görüşmesi ve ardından yarı yapılandırılmış görüşme yöntemleri uygulanarak toplanmıştır. Önce sekiz okul müdürünün katılımıyla odak grup görüşmesi yapılmış, ardından 20 okul yöneticisi ile yarı-yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veriler, içerik analiziyle çözümlenmiştir. Aksaray ilinde 2017 Nisan-Mayıs aylarını kapsayan dönemde maksimum çeşitlilik yaklaşımıyla saptanan okulöncesi, ilköğretim, ortaokul ve lise kademesinden köy, ilçe ve şehir merkezindeki farklı büyüklüklere sahip okullarda görev yapmakta olan farklı deneyim sürelerine sahip erkek ve kadın okul yöneticileri çalışma grubunu oluşturmuştur. Çalışmanın sonucunda okullarda sistematik bir hesapverebilirliğin gerçekleştirilmediği, kazanımların edinilme durumunu ortaya koyabilmenin sorunlu bir alan olduğu tespit edilmiştir. Belirlenen engellerine karşın okullarda hesap sorma-verme potansiyelinin mevcut olduğu, bu potansiyelin uygulamaya aktarılmasında özellikle okul yöneticilerinin “hesapverebilirlik” hakkında bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi gereği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Öğretim, Hesapverebilirlik, Okul Yöneticileri, Olgubilim*

¹¹³ Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail:kamilyildirim@aksaray.edu.tr

¹¹⁴ Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail:yenipina@gmail.com

ADAY FEN BİLGİSİ ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ İLE İLGİLİ TUTUMLARININ ANALİZİ

Yrd. Doç. Dr. Süleyman Balcı¹¹⁵

Eğitimin şekillenmesinde öğretmenlerin niteliklerinin önemli etkisi bulunmaktadır. Bundan dolayı eğitimi verecek aday öğretmenlerin öğretmenliğine yönelik tutumları da öğretmen nitelikleri içerisinde önemli bir değişken olarak öne çıkmaktadır. Bu araştırmada aday fen bilgisi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Aday fen bilgisi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleği ile ilgili tutumlarına ilişkin verileri toplamak amacıyla Öğretmenlik Mesleği Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Bu ölçme aracı, 35 maddeden oluşan likert tipi bir ölçektir. Bu araştırmaya Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümü dördüncü sınıfa devam eden 62 fen bilgisi öğretmen adayı katılmıştır. Aday fen bilgisi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında cinsiyete göre önemli düzeyde farklılık olup olmadığını incelemek için bağımsız örneklemeler için t-testi uygulanmıştır. Araştırma bulgularına göre aday fen bilgisi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında cinsiyete göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Ayrıca sonuçlara göre aday fen bilgisi öğretmenlerinin çoğunluğunun öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu yönde olduğu belirlenmiştir ve bu sonuçlar fen bilgisi öğretmenlerinin mesleki gelişimi için bir motivasyon kaynağı olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Mesleği, Öğretime Yönelik Tutum, Aday Fen Bilgisi Öğretmenleri

ANALYZING THE ATTITUDES OF CANDIDATE SCIENCE TEACHERS CONCERNING TEACHING PROFESSION

Purpose of this study is to analyze the attitude of candidate science teachers towards teaching profession. In this study in order to collect necessary data concerning the attitude of candidate science teachers towards teaching profession, Teaching Attitude Scale were used. This scale is a Likert scale consisting of 35 items. Participants of this study are fourth grade students (n:62) of science education department. In order to examine if there is any significant differences regarding the attitude of candidate science teachers towards teaching profession in terms of their gender, independent samples t-test were used. According to findings of the study, the attitude of candidate science teachers towards teaching profession are not meaningfully different in terms of gender. Moreover, results have shown that the attitude of candidate science teachers towards teaching profession is generally positive and this result can be considered as motivational resource for professional development.

Keywords: Teaching Profession, Attitude for Teaching, Candidate Science Teachers

¹¹⁵*Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail:meb.suleyman@gmail.com*

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN ÜSTBİLİŞSEL FARKINDALIKLARI VE ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Murat Boran¹¹⁶
Yrd. Doç.Dr. Fazilet Karakuş¹¹⁷

Günümüz eğitim anlayışında ezberleyen bireyler yerine eleştirel düşünebilen, kendi öğrenmesinin farkında olan ve karşılaştığı problemlere yeni çözümler üretebilen bireyler yetiştirilmesi amaçlanmaktadır (Doğan, 2013). Bu nedenle bireylerden; bilgiye ulaşabilmesi, bilgiyi özümseyebilmesi ve öğrenme ile ilgili temel becerilere sahip olması beklenmektedir (Balcı, 2007). Öğrencinin öğrenme ile ilgili temel becerilere sahip olabilmesi için nasıl öğrendiğini ve öğrenme yollarını bilmesi gerekmektedir. Bu bakımdan öğrencilerin kendi öğrenmeleri ile ilgili edinmiş oldukları bilgi olarak vurgulanan üstbilgi önem kazanmaktadır (Flavell, 1979). Bununla birlikte eleştirel düşünme, bireyin kendi düşünce süreçlerinin bilincinde olarak başkalarının düşünce süreçlerini göz önünde tutması ve öğrendiklerini uygulayarak kendisini ve çevresinde meydana gelen olayları anlayabilmeyi amaç edinen aktif ve organize zihinsel süreçtir (Cüceloğlu, 1999). Özel yetenekli öğrenciler, zihinsel yeteneklerinin ya da zekâ alanlarının birden çoğunda yüksek potansiyele sahip, akranlarına göre daha yüksek performans gösteren, yaratıcı, başladığı işi tamamlamada ve üstesinden gelmede yüksek görev anlayışı bulunan bireylerdir. Ülkemizin geleceği açısından önem taşıyan özel yetenekli öğrencilerin, üst düzey düşünme becerilerinin tespit edilmesi yönünde küçük bir adım olan ve geliştirilmesinin sağlayacağı faydalara dikkat çeken bu çalışmada, özel yetenekli öğrencilerin üstbilgi farkındalık düzeyleri ile eleştirel düşünme eğilimleri arasındaki ilişkinin ortaya konması amaçlanmıştır. Ayrıca özel yetenekli öğrencilerin üstbilgi farkındalık düzeyleri ve eleştirel düşünme eğilimlerinin ne düzeyde olduğunun saptanması ve bazı değişkenler (cinsiyet, okul türü, ebeveyn eğitim durumu ve mesleği vb.) açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Mersin, Kayseri ve Adana illerindeki BİLSEM'lere kayıtlı 502 adet özel yetenekli öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. İlişkisel (korelasyonel) araştırma yöntemiyle yapılan bu çalışmada Üstbilgi Farkındalık Ölçeği, Eleştirel Düşünme Eğilim Ölçeği ve araştırmacı tarafından hazırlanan Demografik Bilgi Anketi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde frekans ve yüzde hesapları, t testi, ANOVA testi, Pearson Korelasyon analizi ve Yapısal Eşitlik Modellemesi (YEM) Path analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda özel yetenekli öğrencilerin üstbilgi farkındalıklarının ve eleştirel düşünme eğilimlerinin yüksek düzeyde oldukları belirlenmiştir. Özel yetenekli öğrencilerin üstbilgi farkındalıkları ve eleştirel düşünme eğilimlerinin alt boyutları arasındaki ilişkilere dayalı olarak geliştirilen yapısal model ise doğrulanmıştır. Doğrulanan yapısal modelden elde edilen bulgular yorumlanacak ve bulgular ışığında öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Özel Yetenekli, Üstbilgi, Eleştirel Düşünme, Yapısal Eşitlik Modeli (YEM)*

¹¹⁶Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, e-mail:muratboran@erciyes.edu.tr

¹¹⁷Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, faziletkarakus@mersin.edu.tr

EĞİTİM FAKÜLTESİ REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK ÖĞRENCİLERİNİN ÖZNEL İYİ OLUŞ DÜZEYLERİ VE AKADEMİK MOTİVASYON İLİŞKİLERİNİN MESLEKİ YETERLİLİKLERİ ÜZERİNE OLAN ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Şule Karaduman¹¹⁸

Bu çalışmada Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü son sınıf öğrencilerinin öznel iyi oluş ve akademik motivasyon düzeylerinin mesleki yeterlilikleri üzerine etkisi araştırılmıştır. Araştırmaya 88 kız 45 erkek öğrenci katılmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkenlerini ölçmek için öznel iyi oluş ölçeği, akademik motivasyon ölçeği ve öğretmen öz-yeterlik ölçeği kullanılmıştır. Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık öğrencilerinin öğretmen öz yeterliği, akademik motivasyon ve öznel iyi oluşları arasındaki ilişkileri belirlemek için Pearson Momentler Çarpım Korelasyon Analizi yapılmıştır. Bu sonuçlar, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık öğrencilerinin öğretmen öz yeterliği düzeylerinin, akademik motivasyon ($r=.438$) ve öznel iyi oluş ($r=.353$) düzeyleri arasında anlamlı orta düzeyde pozitif ilişkiler olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin öz yeterlik seviyeleri arttıkça, akademik motivasyon ile öznel iyi oluş düzeyleri de artış göstermektedir. Diğer bir deyişle, akademik motivasyon ve öznel iyi oluşları arttıkça, öğretmen öz yeterlik seviyeleri de artmaktadır. Ayrıca, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık bölümü öğrencilerinin öznel iyi oluş düzeyleri ile akademik motivasyon arasında anlamlı orta düzeyde bir ilişki vardır [$r=.443$; $p<.00$]. Buna göre öğrencilerin öznel iyi oluş düzeyleri arttıkça, akademik motivasyon seviyelerinde de artış görülmektedir. Diğer bir deyişle, öznel iyi oluş düzeyleri arttıkça, akademik motivasyon seviyeleri de artmaktadır. Sonuç olarak öznel iyi oluş ve akademik motivasyon ilişkilerinin mesleki yeterlilikleri üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu görülmüştür. Araştırma ile elde edilen sonucu destekleyen çalışmalara literatürde rastlanmıştır. Öznel iyi oluş bireyin yaşamından ne düzeyde doyum aldığını değerlendirmesidir. Genel olarak literatür incelendiğinde, öznel iyi oluşun insan yaşamına olumlu katkıları olduğu görülür. Öznel iyi oluş düzeyi yükseldikçe birey kendi yaşam olaylarını ve koşullarını olumlu olarak değerlendiriyor demektir. Araştırmada elde edilen bulgular yükseköğretimde verilen psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri için de önemlidir. Psikolojik Danışma ve Rehberlik hizmetlerinin temel amaçlarından biri bireylerin öznel iyi oluşlarına olumlu katkıda bulunmaktır. Eğitim fakültesi öğrencilerine yönelik oryantasyon çalışmaları, temel psikolojik ihtiyaçlarını doyurabilecekleri fırsatlar ve öznel iyi oluş düzeylerinin artırılmasına yönelik bireysel ya da grupla psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinin sunulması oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: *Öznel İyi Oluş, Akademik Motivasyon, Öğretmen Öz-Yeterlik, Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık.*

¹¹⁸Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail: karadumansule@gmail.com

MÜLTECİ ÇOCUKLARIN ADAPTOSYONU AÇISINDAN HOŞGÖRÜNÜN ÖNEMİ

Doç. Dr. Kamala Gahramanova¹¹⁹

Kültürlerarası etkileşiminin giderek artan entegrasyonu, savaşlar, bu ve ya diğer nedenden dolayı oluşan miqrant, göçmen, mülteci varlığı ilişkilerimiz, tutumlarımıza yönelik farklı tutumlar gerektirmektedir. Başka bir ülkeye ve yeni bir ortama yerleşmek zorunda kalan çocukların sosyal uyum ve kültürel adaptasyonu temel sorunlardan biridir, özellikle de mülteci çocukların. Sığındıkları ülke yönetimlerince bu kişilere belli yardımlar yapılsa bile hem çocuktan hem de bulunduğu ortamdaki kaynaklanan nedenlerle sosyo-kültürel ortama mülteci ve göçmen çocukların uyumu çoğu zaman başarısız olmaktadır. İnsanların karşılıklı saygı içinde yaşayabilmeleri için önemli olan, farklı düşünceye sahip insanların birlikte yaşama kültürünün benimsenmesidir, çünkü toplumun tüm kesimlerinin birlikte özgür, güven ve huzur içerisinde yaşaması saygı ve hoşgörüden başlar. Kişilerin davranışlarını sağlayan ise kültürü ve değerlerdir, deyer ve düşünceler halkın aktardıkları ve aldıkları eğitim ve öğrenim sonucu kazanılır. Türk dünyasının yetiştirmiş olduğu düşünürlerimiz ve inançlarımız dostluk ve sevginin, huzur, mutluluk, barış, kardeşlik, hak ve adaletin önemini vurgulamış, bunun için de diğer insanları sevmek, merhamet etmek, saygı göstermek ve hoşgörülü olmanın gerekliliğini belirtmişler. Amma modern toplum, insan varlığının tüm yönlerini kapsayan küresel değişimlerle karakterize edilir. Bu değişiklikler sürecinde önceki değerler bir değişiklik geçirmiş ev ve yenileri henüz oluşturulmamış, kesin tanımlanmamış ve kişinin özgür ve kendinden emin hissettiği kadar bilinçli hale gelmedi. Yaşanan ve baş verenler hoşgörünün oluşmasını, çok kültürlülüğün önemini gösterir. Çok kültürlüyü çocuklara benimsetmek, onları tolerans ruhunda yetiştirmek, yaşam tarzı olarak kabul edilmesi önemlidir, bu birçok alanı kapsayan çok yönlü iştir ve kişiliğin uyumlu gelişimine hizmet etmektedir. Makalede mülteci çocukların psikolojisinden, çok kültürlü eğitimin amaç, öneminden ve çocuklara aşılmasının yollarından bahsedilmektedir. Trabzon'daki çocukların başka kültürler hakkında bilgileri, farklı milletlere yaklaşımı araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Mülteci, Sosyal Uyum, Kültür, Hoşgörü*

¹¹⁹Trabzon Avrasya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, e-mail:kamala.gahramanova@avrasya.edu.tr

YOKSULLUKLA MÜCADELEDE ARADA KALANLAR

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Koca¹²⁰

Yrd. Doç. Dr. Yılmaz Daşlı¹²¹

Yoksulluk, geçmişte olduğu gibi günümüzde de var olan ve toplumların temel sorunlarından biri haline gelen bir olgudur. Bu olgu gelişmişlik düzeyleri hangi aşamada olursa olsun bütün toplumlar için ortaktır. Özellikle son zamanlarda tarıma dayalı iktisadi gelişmenin giderek yok olmaya başlaması, artan sanayileşmeye bağlı olarak kapitalist sistemin tüm dünyaya hâkim olması ve küreselleşme sürecine girilmesi yoksulluğu çok boyutlu ve karmaşık hale getirmiştir. Dolayısıyla her toplumda yoksulluğun boyutu ve her toplumun yoksullukla mücadele yöntemi farklı olmuştur. Bu farklılıkların temel nedenlerinden biride yoksulluğa neden olan faktörlere bakış açılarının aynı olmamasından ileri gelir. Bu çerçevede yoksulluğun nedenlerine yönelik yaklaşımlar ikiye ayrılır. Bunlardan birincisi yoksulluğu kişilerin yetenekleri, sorumluluk ve disiplin anlayışları, tutumluluk dereceleri ve gösterdikleri çaba gibi kendi kişisel özellikleriyle ilişkilendiren yaklaşım, ikincisi de, uygulanan ekonomik politikalar, istihdam olanakları, yetersiz eğitim, düşük ücretler ve ayrımcılık gibi bireylerin kendi dışındaki yapısal etmenlerle ve tümüyle sosyo-ekonomik sistemle ilişkilendiren yaklaşımdır. Günümüzde yoksullukla mücadele genel olarak yukarıdaki yaklaşımlardan birincisi ile bağlantılı olarak, ‘yoksullara balık verme değil, balık tutmayı öğretme’ şeklinde hâkim olan bir anlayışla yapılmaya çalışılmaktadır. Diğer bir deyişle yoksullukla mücadele, insan doğasında var olan emeği ortaya çıkarma, ihtiyaç duyulan ekonomik etkinliklere göre onu dönüştürme ve sistem için onu işlevsel kılma amacı taşımaktadır. Ancak yoksullar aynı kişisel ve yapısal özelliklere sahip değildir. Yani bir toplumdaki yoksul engelli, mülteci, suçlu, yaşlı, çocuk, dul ve çocuklu vb. olabilir. Diğer bir deyişle yoksul işgücü piyasası için dönüştürülemeyen niteliklere sahip olabilir. Bu nedenle bu durumda olan -yoksullukla mücadelede arada kalan-yoksullar için yoksullukla mücadele uygulamalarında yapılanlar ve yapılması gerekenler bu çalışmanın konusu olmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Yoksulluk, Yoksullukla Mücadele*

^{120*} *Ordu Üniversitesi, Fen Edebiyat Fak. Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi, e-mail: e_mehmetkoca@hotmail.com*

¹²¹ *Cumhuriyet Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü, e-mail:ydasli@hotmail.com*

ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİNİN VÜCUT KOMPOZİSYONU PARAMETRELERİNİN CİNSİYETLERE GÖRE ANALİZİ

Yrd. Doç. Dr. Sevda Özütürker¹²²

Vücut kompozisyonu bireylerin ve popülasyonların sağlık bileşenlerinin temel anahtarıdır. Vücut kompozisyonun belirlenmesi klinik anlamda obezitenin tespiti açısından önem taşımaktadır. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde tehlike sinyalleri veren obezite DSÖ tarafından Global Epidemik olarak açıklanmış ve prevalansı ülkemizde de tüm yaş gruplarında olduğu gibi genç erişkinlerde hızlı bir artış göstermektedir. Araştırmamızın temel amacı ileriye yönelik beslenme alışkanlıklarının yerleştiği kritik bir dönem içerisinde olan üniversite öğrencilerinin vücut kompozisyonunu belirlemek ve cinsiyetlere göre nasıl bir değişim gösterdiğini ortaya çıkarmaktır. Araştırmamız Erzincan Üniversitesi'nde öğrenim gören 215 erkek, 209 kadın 424 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Boy ve ağırlık ölçümü uluslararası antropometrik protokollere göre alınmış, BKE ise DSÖ standartlarına göre değerlendirilmiştir. Parametrelerinin cinsiyetlere göre değişimi incelendiğinde, ağırlık erkek öğrencilerde 71,66 kg, kadın öğrencilerde 57,20 kg; boy uzunluğu erkek öğrencilerde 175,91 mm, kadın öğrencilerde 161,49 mm'dir. Boy ve ağırlıktan hesaplanan BKE değerleri erkek öğrencilerde 23,15 kg/m², kadın öğrencilerde 21,99 kg/m²'dir. Bu değerlere göre erkek öğrencilerin %0,9'unun zayıf, %3,3'ünün obez, kadın öğrencilerin ise %12'sinin zayıf, %1,4'ünün ise obez olduğu saptanmıştır. Cinsiyetler arası vücut kompozisyon parametreleri istatistiki açıdan farklılık göstermektedir (p<0,001). Gençlerin üniversite eğitimine başlaması ile birlikte bu döneme kadar alıştıkları aile ortamlarından ayrılmaları, katıldıkları yeni çevre ile birebir etkileşim içinde olmaları nedeniyle, beslenmelerinde yeni bir dönem başlamaktadır. Yeni başlayan beslenme dönemiyle birlikte öğrencilerin fiziksel ve zihinsel durumları değişmekte ve tüm bu faktörler öğrencinin akademik başarısını dolaylı yollardan etkileyebilmektedir. Sonuç olarak üniversite öğrencilerin beslenme bilgi ve farkındalığının geliştirilmesine yönelik politikalar oluşturulması, bireylerin sağlıklı olarak yaşamlarını devam ettirebilmesi ve ileriki yıllarda oluşabilecek obezite, çeşitli kronik hastalıkların önlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Vücut Kompozisyonu, Beden Kitle Endisi, Üniversite Öğrencileri*

ANALYSIS OF BODY COMPOSITION PARAMETERS OF STUDENTS OF ERZİNCAN UNIVERSITY ACCORDING TO THE SEX

Body composition is fundamental for health components of individuals and populations. Determining body composition takes an important role in fixing clinical obesity. Obesity, becoming dangerous in developed and developing countries is declared as Global epidemic by WHO and its widespread mood in our country has risen quickly in all age groups just as in young adults. The main purpose of our research is to determine the body composition of university students in a critical period in which forward nutritional habits have been set and to show how they change according to sexes. Our survey is conducted on 424 university students (215 males, 209 females). Length and weight measurements were taken according to international anthropometric protocols; BMI, have been assessed according to the standards of the WHO. According to the present results, average body weight was found to be 71.66 kg for males and it is 57.20 kg for females respectively. Average length is 175,91mm for male students and in female students it is 161,49mm. The mean BMI was found to be 23.15 kg/m² for male students and it is 21.99 kg/m² for female students, respectively. The result showed that, 0.9% of male students were found to be thin, 3.3% were obese, 12% of female students were thin and 1.4% were obese. Body composition parameters statistically differ between the sexes(p<0,001). Young people with a college education up until the start of that period they were separated from their families that joined one to one familiar with the new environment due to interaction, begins a new era in nutrition. New feeding period, students physical and mental status changes and all of these factors may indirectly affect the academic success of the student. As a result, the creation of policies for the development of nutrition knowledge and awareness of college students, to continue their lives as healthy individuals, and to avoid in subsequent years obesity and various chronic deceases is of great important.

Keywords: *Body Composition, Body Mass Index, University Students*

¹²²Erzincan Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, e-mail:sevda.ozuturker@erzincan.edu.tr.

ŞİDDETE UĞRAYAN KADINLARIN ŞİDDET GÖRDÜĞÜ EVDE KALMALARININ SOSYO-KÜLTÜREL ve EKONOMİK NEDENLERİ

Yrd. Doç. Dr. Veda Bilican Gökkaya¹²³

İnsanın, bedensel ve ruhsal açıdan zarar görmesine neden olan, güç ve baskı uygulayıcı bireysel ve toplumsal hareketler (Sallan Gül, 2013:17) olarak ifade edilen şiddet olgusu, hayatın her alanında karşılaşılan, insanlık tarihi kadar eski bir olgudur. Şiddet, toplumdaki her bireyi (kadın, çocuk, yaşlı, genç, engelli, erkek vb.) tehdit etse de baskı altına almaya çalışsa da bu durumdan en çok kadınlar etkilenmektedir. Sözü edilen kadına yönelik şiddet; “özel hayatta, ailede ya da toplumun içinde kadınların fiziksel, cinsel veya psikolojik zarar görmesiyle sonuçlanan ya da sonuçlanabilecek her türlü cinsiyete dayalı eylemi içermektedir” (Sallan Gül, 2013:17). Kadının hem kamusal alanda hem de özel alanda (aile içerisinde) tehdit altında olması, zorlamalarla karşılaşması, özgürlüğünün sınırlandırılarak haklarının ihlal edilmesi, güç kullanılarak kontrol altına alınmak istenmesi vb. gibi durumlar, kadının yaşama hakkını elinden almakta ve böylece onun bireyselliğini yok etmektedir. Özellikle kadının, güvende hissetmesi gereken evde, güvendikleri kişiler (baba, kardeş, eş, vb) tarafından şiddete uğraması, kadın için daha yıkıcı olmaktadır. Ancak buna rağmen kadın, şiddet gördüğü bu ortamda kalmaktadır. Şöyle ki, toplumsallaşma sürecinde kız ve erkek çocuklarının farklı yetiştirilmesi, ailede şiddetin problem çözme, eğitim aracı olarak görülüp normalleştirilmesi, aile kurumuyla ilgili bir çok bilgi ve algının, toplumdaki mevcut değerler temelinde ailede verilmesi, kız ve erkek çocuklarının eğitim alması ve istihdam edilmesinde, erkek çocukların daha ön planda tutulup, kız çocuklarından çabuk vazgeçilmesi, şiddet sonrasında başvurulacak kurumların bilinmiyor olması, var olan durumdan kadınların kendilerini suçlu görmesi vb. gibi durumlar, kadınların şiddet ortamından çıkmalarını engellemektedir. Dolayısıyla bu çalışmada, kadınların şiddet ortamında kalmasını, sosyo-kültürel ve ekonomik nedenlerine değinilerek, çözüm önerileri sunulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Şiddet, Kadına Yönelik Şiddet, Kadınlar*

REASONS FOR WOMEN EXPOSED TO VIOLENCE TO STAY AT HOME WHERE THEY ARE EXPOSED TO VIOLENCE

The phenomenon of violence, which is expressed as forceful and repressive individual and social movements that cause people to suffer physically and mentally (Sallan Gül, 2013:17), is a phenomenon that is encountered in all fields of life and is as old as human history. Though violence threatens and tries to suppress every individual in society (women, children, elderly, youth, disabled, men, etc.), women are the most affected ones. The said violence against women “includes any gender-based action that results or may result in physical, sexual, or psychological harm to women in private life, family, or society” (Sallan Gül, 2013:17). The facts that women are under threat, they face violence, their freedom is limited, and rights are infringed, and they are wanted to be brought under control both in the public space and in the private space (in the family) take away women’s right to live and destroy their individuality. Women are exposed to violence by the people they trust (father, sibling, spouse, etc.) especially at home, where they are supposed to feel safe, which becomes more destructive for women. However, women stay in this environment where they are exposed to violence. That is, situations such as raising daughters and sons differently in the process of socialization, normalization of violence in the family by considering it as a means of problem-solving and education, providing information and perception about the family institution in the family based on existing values in the society, prioritizing boys and easily giving up on girls in the education and employment of boys and girls, not knowing the institutions to apply to following the violence, women’s considering themselves guilty for the existing situation prevent women from leaving the environment of violence. Therefore, in this study, it will be attempted to present solution offers by mentioning the socio-cultural and economic reasons for women to stay in the environment of violence.

Keywords: *Violence, Violence Against Women, Woman*

¹²³ *Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü, e-mail: bilican@cumhuriyet.edu.tr*

ERKEK ÇALIŞANLARIN ÖRGÜTSEL BAĞLILIK, ÖRGÜTSEL SİNİZM VE İŞTEN AYRILMA NİYETLERİNİN YATIRIM MODELİ ÇERÇEVESİNDE İNCELENMESİ

Arş. Gör. Dr. Meryem Berrin Bulut¹²⁴
Prof. Dr. İsmail Selim Hovardaoglu¹²⁵

Bu çalışmanın temel amacı Yatırım Modeli değişkenlerini örgütsel bağlılık, örgütsel sinizm ve işten ayrılma niyeti değişkenleri ile ilişkilendirerek bir kuramsal model temelinde incelemektir. Çalışmada Yatırım Modeli değişkenlerinden iş doyumu, işe yatırım ve alternatif işlerin niteliklerinin değerlendirilmesi ile örgütsel bağlılık, örgütsel sinizm ve işten ayrılma niyeti arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Araştırmaya 24'ü kadın (% 8.5) ve 259'u erkek (% 91.5) olmak üzere 283 çalışan gönüllü olarak katılmıştır. Çalışmada veri toplama araçları olarak İşe Yatırım Ölçeği, Örgütsel Bağlılık Ölçeği, Örgütsel Sinizm Ölçeği, İşten Ayrılma Niyeti Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu katılımcılara uygulanmıştır. Veriler bağımsız gruplar için t – testi, korelasyon analizi, hiyerarşik regresyon analizi ve yapısal eşitlik modeli ile çözümlenmiştir. Verilerin analizinde SPSS 23 ve AMOS 22 programları kullanılmıştır. Bu çalışmanın sonucunda, araştırmada ele alınan yaka türü (mavi yaka – beyaz yaka) değişkenine göre anlamlı farklılıklar bulunmuş; örgütsel bağlılık, örgütsel sinizm ve işten ayrılma niyeti ile Yatırım Modeli kapsamında oluşturulan denencelerin çoğuna destek elde edilmiştir. Yapısal eşitlik modeli kapsamında ise Yatırım Modeli varsayımlarının iş ortamında (kısmen) desteklendiği tespit edilmiştir. Araştırma sonuçları, konuya ilişkin daha önce yapılan yerli ve yabancı araştırma bulguları ve ilgili alanyazın çalışmaları temelinde tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Yatırım Modeli, Örgütsel Bağlılık, Örgütsel Sinizm, İşten Ayrılma Niyeti, Mavi/Beyaz Yaka*

EXAMINING ORGANIZATIONAL COMMITMENT, ORGANIZATIONAL CYNICISM AND INTENTION TO LEAVE OF MALE EMPLOYEES BASED ON INVESTMENT MODEL

The main purpose of this study is developing a theoretical model which can explain the effect of the Investment Model variables on organizational commitment, organizational cynicism, and intention to leave. In this study, the relationships between organizational commitment, organizational cynicism and intention to leave are tested based on Investment Model variables, namely job satisfaction, job investment and evaluation of alternative jobs. 24 women (8.5 %) and 259 men (91.5 %) in total of 283 employees participated voluntarily in this study. Data were collected utilizing "Job Investment Scale", "Organizational Commitment Scale", "Organizational Cynicism Scale", "Intention to Leave Scale" and personal information form. Data were analyzed by independent groups' t – test, correlation analysis, hierarchical regression analysis and structural equation modeling. The findings of the study showed that there are significant differences between employee category (Blue collar – White collar) and the variables of the study. Also, most of the hypothesis related to organizational commitment, organizational cynicism and intention to leave are supported. Investment Model is (partially) verified in industrial area. The findings of this study were discussed on the basis of the previous domestic and foreign researches done in the area.

Keywords: *Investment Model, Organizational Commitment, Organizational Cynicism, Intention To Leave, Blue/White Collar*

¹²⁴Ahi Evran Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, berrin_tek@yahoo.com

¹²⁵Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi (Emekli)

ÖĞRENCİ MERKEZLİ EĞİTİMİN FELSEFİ DAYANAK, İLKE, AMAÇ VE ÖNEM AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Mustafa Güçlü¹²⁶

Öğrenci merkezli eğitim, öğretim yaşantılarının öğrencilerin ilgilerini, isteklerini, becerilerini ve ihtiyaçlarını dikkate alacak biçimde düzenlenmesidir. Diğer bir ifadeyle öğrenci merkezli eğitim öğrenme öğretme sürecinde kontrol ve sorumlulukların öğretmenle birlikte öğrencide olduğu bir eğitim anlayışıdır. Bu araştırmanın amacı öğrenci merkezli eğitimin felsefi dayanakları, ilkeleri, amaç ve önem açısından genel bir değerlendirmesini yapmaktır. Bu amaç çerçevesinde öğrenci merkezli eğitim alanında internet ve kütüphane ortamında literatür taraması yapılmıştır. Amaca uygun bulunan makale, tez ve kitaplar betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırma sonunda çıkış kaynağı felsefi açıdan değerlendirilmiş, dayandığı ilkeler açıklanmış, taşımış olduğu amaç ve önem hakkında bilgiler verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Öğrenci, Öğrenci Merkezli Eğitim, İlke, Öğrenci İlgileri, Öğrenci İhtiyaçları*

THE EVALUATED OF STUDENT CENTERED EDUCATION IN TERM OF PHILOSOPHY, PRIORITY, PURPOSE AND IMPORTANCE

Student-centered education is to organize teaching experiences in such a way as to take into account the needs of students, their needs, their skills and needs. In other words, student-centered education is an understanding of education in which learning and control are responsibilities in the learning process. The aim of this research is to make a general evaluation of the philosophical foundations, principles, purpose and importance of student centered education. Within the scope of this aim, the literature search was done in internet and library environment in the field of student centered education. Articles, theses and books which were found to be appropriate were analyzed with descriptive analysis method. At the end of the research, the output source was assessed in terms of philosophy, the principles on which it was based were explained, and the purpose and importance of the project was explained.

Keywords: *Student, Student Centered Education, Principles, Student Information, Student Needs*

¹²⁶Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim ABD, e-mail:mguculu@erciyes.edu.tr

FELSEFE EĞİTİM VE ÖĞRETİMİNİN KAVRAM, AMAÇ VE İŞLEV AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Mustafa Güçlü¹²⁷
Selçuk Erten¹²⁸

Bu araştırmanın amacı; felsefe eğitim ve öğretimini kavram, amaç ve işlev açısından genel bir değerlendirmesini yapmaktır. Bu amaç çerçevesinde internet ve kütüphane ortamında “felsefe öğretimi”, “felsefe kavramı” ve “felsefe eğitimi” gibi anahtar kavramlarla edebiyat taraması yapılmıştır. Amaca uygun bulunan makale, tez ve kitaplar betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. Araştırma sonunda felsefe kavramı, felsefe eğitim ve öğretimin okullardaki amaç ve işlevleri hakkında bilgiler verilmiş, konuya ilişkin yapılabilecek araştırmalar için de önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Felsefe, Felsefe Eğitimi, Felsefe Öğretimi, Eleştirel Düşünce*

THE EVALUATION OF PHILOSOPHY EDUCATION AND TEACHING IN TERM OF CONCEPT, PURPOSE AND FUNCTION

The purpose of this research is general evaluation of philosophy education and teaching in terms of concept, purpose and. Within the scope of this aim, the literature was searched with key concepts such as "philosophy teaching", "philosophy concept" and "philosophy education" in internet and library environment. Articles, theses and books which were found to be appropriate were evaluated with descriptive analysis method. At the end of the research, the concept of philosophy, philosophy education and teaching were informed about the aims and functions of the school and suggestions were made for researches that can be done about the subject.

Keywords: *Philosophy, Philosophy Education, Teaching Philosophy, Critical Thinking*

¹²⁷ *Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim ABD, e-mail:mguclu@erciyes.edu.tr*

¹²⁸ *Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi.*

MESLEK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN TEKNİK VE MESLEKİ RESİM DERSİNDE BİLGİSAYAR DESTEKLİ UYGULAMALARIN YAPILMASINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

Öğr. Gör. Dr. Emine Kübra Fidan¹²⁹
Prof. Dr. Mehmet Nuri Gömleksiz¹³⁰

Bu çalışmanın amacı Bilgisayar Teknolojileri bölümü öğrencilerinin Teknik ve Mesleki Resim dersinde bilgisayar destekli uygulamaların yapılmasına ilişkin görüşlerinin belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Erciyes Üniversitesi Develi Hüseyin Şahin Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Teknolojileri programı 2.sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Öğrenci görüşleri beş sorudan oluşan yarı yapılandırılmış bir görüşme formuyla elde edilmiştir. Toplam 25 öğrenci ile görüşülmüştür. Öğrencilerin seçiminde gönüllülük esas alınmıştır. Elde edilen veriler QSR N-VIVO 10 programı kullanılarak betimsel analize uygun olarak çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda Teknik ve Mesleki Resim dersinin bilgisayar destekli uygulamalar ile yürütülmesinin bilişsel ve duyuşsal bağlamda olumlu ve olumsuz yönlerine ilişkin görüşler elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Teknik Resim, Bilgisayar Destekli Uygulama, Nitel Araştırma*

¹²⁹ Erciyes Üniversitesi Develi Hüseyin Şahin MYO, e-mail: kubrafidan@erciyes.edu.tr

¹³⁰ Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, e-mail: mgomleksiz@firat.edu.tr

OKULÖNCESİ EĞİTİMDE MONTESSORİ YAKLAŞIMI

Raziye Pekşen Akça¹³¹

Erken çocukluk dönemi, gelişimin en hızlı olduğu ve hızlı bir değişimin gerçekleştiği zamandır. Bu döneme özgü çocuğun gelişimini ve eğitimini açıklamaya çalışan pek çok kuram vardır. Bu eğitim yöntemlerinden biri de Montessori eğitimidir. Montessori eğitimi, çocuk merkezli olması, kullanılan materyallerinin özellikleri ve eğitim anlayışı ile çocuğun gelişimini desteklemektedir. Modern eğitim anlayışını benimseyen Montessori Metodu; çocuklara araştırma, hata yapma ve hatalarını kendi kendilerine düzeltme ve yeni şeyleri deneme fırsatı sunar. Montessori metodu ilk uygulamalarında okul öncesine yönelik olmakla beraber, ilerleyen yıllarda eğitimcilerin ve ailelerin talepleriyle lise eğitimine kadar uygulama alanı bulmuştur. Bu eğitim kademelerinde okul öncesi eğitimi 0-3 yaş dönemi İnfant (bebek) ve Toddler (yeni yürümeye başlayan çocuk) ve 3-6 yaş dönemi olarak ikiye ayrılır. Bütün yaş seviyelerindeki Montessori programlarında uluslararası bir fikir birliği yoktur. Müfredat, programın uygulandığı ülkeye göre değişir. Ancak önemli olan müfredatın sunuluşu ve programın öğrenciye göre esnek olabilmesidir. Çocuklar Montessori programında bireysel bir adımla ilerleseler de müfredat kendi içinde dikkatlice geliştirilmiş bir yapı ve ardışıklığa sahiptir. Çağdaş çocuk eğitimi konusunda önemli isimlerden biri olan Montessori'nin eğitim konusundaki görüşleri günümüzde hala geçerliliğini korumakta ve bu çalışmada çocuk eğitimine ilişkin çalışmaları bulunan Dr. Maria Montessori'nin kendi ismi ile anılan Montessori yaklaşımı yazın taraması yapılarak, Maria Montessori eğitiminin teorik boyutta incelenmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Montessori Metodu, Okulöncesinde Farklı Yaklaşımlar, Okulöncesi Eğitim*

¹³¹ Erciyes Üniversitesi Develi Hüseyin Şahin MYO, ÇGE Programı, e-mail: rpeksen@erciyes.edu.tr

ÖĞRETMEN ADAYLARININ MÜKEMMELİYETÇİLİK DÜZEYLERİ İLE ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ YETERLİKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Hilal Kazu¹³²

Uzm. Serkan Pullu¹³³

Aşırı titiz davranan, kusursuz olma yolunda çabalayan ve her şeyin en iyisini elde etmeye çalışan insanlar “mükemmeliyetçi” olarak tanımlanmaktadır. Mükemmel olma isteği insanları olumlu yönden etkileyip, hedeflerine ulaşmasında katkı sağlarken; diğer taraftan olumsuz etkileriyle bu özellikteki kişilerin başarısız ve mutsuz olmasına sebep olabilir. Bu yönleriyle mükemmeliyetçilik düzeylerinin öğretmen adaylarına etkisini incelemenin önemli olduğu düşünülmüştür. İlişkisel tarama modelinde yürütülen bu çalışmanın amacı, eğitim fakültesinde öğrenim gören öğretmen adaylarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ile öğrenme-öğretme sürecindeki yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda çalışmanın evrenini, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nde öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Bu evren içerisinde son sınıflarda öğrenim gören öğretmen adayları ise çalışmada örneklem olarak alınmıştır. Veri toplama aracı olarak, Hewitt ve Flett (1991) tarafından geliştirilen “Çok Boyutlu Mükemmeliyetçilik Ölçeği” ve “Öğrenme-Öğretme Süreci Yeterlikleri” ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamında analiz edilerek, öğretmen adaylarının mükemmeliyetçilik düzeyleri ile öğrenme-öğretme sürecindeki yeterlikleri arasındaki ilişki belirlenecektir. Bu durumun cinsiyet, bölüm, yaş, mezun olup olmama durumu gibi bazı değişkenler açısından farklılık gösterip göstermediği istatistiksel bulgular ile sunulup, yorumlanacaktır. Elde edilen veriler, bu konuda daha önce yapılan çalışmalarla tartışmalı bir şekilde ele alınacaktır. Ulaşılan sonuçlar doğrultusunda öneriler geliştirilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Öğretmen Adayı, Mükemmeliyetçilik, Öğrenme, Öğretme Süreci Yeterlikleri*

¹³² Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, e-mail: hkazu@firat.edu.tr

¹³³ Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü, e-mail: spullu@firat.edu.tr

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN ALGILANAN PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Murat Boran¹³⁴
Yrd. Doç. Dr.Fazilet Karakuş¹³⁵

Günümüzde meydana gelen çok hızlı değişim, gelişim ve bilgi artışı, hayatın birçok alanında olduğu gibi çağımız insanının da sahip olması gereken nitelikleri etkilemekte ve gün geçtikçe daha da farklılaştırmaktadır. Geçmişte bilgiye sahip olan bireyler yetiştirmek esas iken günümüzde bireylerin bu bilgiler içerisinden anlamlı olanları seçmesi, organize etmesi, kendi yeterliliklerini tanıması ve üst düzey düşünme becerilerini kullanarak karşılaşılan her türlü problemin çözümünde bilimsel olarak etkili ve verimli yollar araması ve yeni ürünler ortaya koyması gerekmektedir. Problem çözme becerisi belirlenen hedefe ulaşabilmek için gerekli olan araç ve davranışları çeşitli seçenekler arasında seçme ve kullanma becerisi gerektirir. Bu nedenle problem çözme becerisi üst düzey beceri gerektirir (Demirci, 2000; Demirel, 2000). Özel yetenekli öğrenciler ise zihinsel yeteneklerinin ya da zekâ alanlarının birden çoğunda yüksek potansiyele sahip, akranlarına göre daha yüksek performans gösteren, yaratıcı, başladığı işi tamamlamada ve üstesinden gelmede yüksek görev anlayışı bulunan bireylerdir. Bu öğrenciler, sahip oldukları zekâ ve yetenekleri sayesinde, insanlığın fiziksel, duygusal, sosyal, zihinsel, ahlaki veya estetik yaşam standartlarını arttıracak etkinlikler çerçevesinde yeni ve yaratıcı fikirler üretme potansiyeline sahip bireylerdir. Ülkemizin geleceği açısından önem taşıyan özel yetenekli öğrencilerin, problem çözme becerilerinin tespit edilmesi ve geliştirilmesinin sağlayacağı faydalara dikkat çeken bu çalışmada, özel yetenekli öğrencilerin problem çözme becerilerinin ne düzeyde olduğunun saptanması ve bazı değişkenler açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırma, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Mersin, Kayseri ve Adana illerindeki BİLSEM'lere kayıtlı 502 adet özel yetenekli öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Tarama modeli ile yapılan bu çalışmada İlköğretim Düzeyindeki Çocuklar İçin Problem Çözme Envanteri, 6 adet açık uçlu sorudan oluşan bir form ve araştırmacı tarafından hazırlanan Demografik Bilgi Anketi kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen nicel verilerin analizinde frekans ve yüzde hesapları, t testi, ANOVA testi ve Pearson Korelasyon analizi kullanılmıştır. Nitel veriler ise içerik analizi yapılarak kodlanmış ve frekansları bulunmuştur. Araştırma sonucunda özel yetenekli öğrencilerin problem çözme becerilerine yönelik algılarının genel olarak yüksek düzeyde oldukları belirlenmiştir. Özel yetenekli öğrencilerin problem çözme becerilerinin alt boyutlarına ilişkin bulgular sunulacak ve nitel verilerden elde edilen bulgularla beraber yorumlanacaktır. Ardından nicel ve nitel verilerden elde edilen bulgular ışığında çeşitli öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Özel Yetenekli, Problem Çözme, Nicel ve Nitel Veriler*

¹³⁴Erciyes Üniversitesi ,Eğitim Fakültesi, e-mail:muratboran@erciyes.edu.tr

¹³⁵Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı,faziletkarakus@mersin.edu.tr

TÜRKİYE’DE İLAHİYAT FAKÜLTELERİ FELSEFE ve DİN BİLİMLERİ BÖLÜMLERİNDE LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARINI VE BAZI METODOLOJİK SORUNLAR

Prof. Dr. Abdulvahap Taştan¹³⁶

Özet Türkiye’de ilahiyat fakülteleri felsefe ve din bilimleri bölümlerinde okutulan din sosyolojisi, din psikolojisi, dinler tarihi, din eğitimi vb. dersler, ilgili bilim dallarının bir alt dalı olarak konumlanmaktadır. Örneğin din sosyolojisi, hem genel sosyoloji ve metodolojiye (nesnellik) hem de ilahiyat alanına (normatiflik) bağlı bir disiplindir. Bu ikili durum birtakım sorunlara yol açmaktadır. Birincisi, bu öğrencilerin lisans düzeyinde ana disiplinlerin kuramsal ve metodolojik eğitimini yeterli düzeyde alamayıdır. İkinci sorun ise öğrenci ya da araştırmacı rolünde ortaya çıkmaktadır. Lisansüstü eğitim, bu rolün kazanıldığı ve pratik edildiği süreçle ilişkilidir. Bu süreçte temel ilgi alanı da yöntem bilgisidir. Sosyal bilimlerde yöntem tartışmalarının doğası gereği, doğa bilimlerine bağımlılıktan kaynaklanan ikircikli bir yapısı vardır. Genelde bu, iki epistemolojiye dayanır: Pozitivist paradigma ve uzantısı nicel yöntem ve anlayıcı/yorumcu kuram ve buna dayalı nitel yöntem. Bu çalışmanın temel problemi, ana hatlarıyla ele alınan sosyal bilimlerde yöntembilimsel uygulamaların ilahiyat fakülteleri öğrencilerinin sosyal bilimler enstitüleri bünyesinde yaptıkları lisansüstü eğitim çalışmalarında nasıl bir karşılık bulduğu ve burada yapılan tezlerde karşılaşılan bazı yöntemsel sorunların ne olduğu ile ilgilidir. Bu çalışmada, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi mezunu öğrencilerin sosyal bilimler enstitüsü bünyesinde din sosyoloji alanında yapmış olduğu tezler örneğinde, nicel-nitel araştırma modellerinin uygulanması, objektif-normatif bakış açılarının uzlaştırılması/aşılmasına yönelik bulguların tartışılması amaçlanmıştır. Buradaki problemler, tezlerin tamamlanıp kabul edilmeden önceki aşamaları ile sınırlı tutulmuştur. İlgili literatür ve koordinasyon çalışmalarına ilaveten danışmanı ve/veya jüri üyesi olarak bulunduğum tez çalışmaları ile ilgili raporlar, gözlem ve deneyimlerimden hareketle problemin tartışılması yoluna gidilmiştir

Anahtar Kelimeler: *Türkiye, İlahiyat Fakültesi, Lisansüstü Eğitim, Yöntem, Din Sosyolojisi*

¹³⁶ Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, e-mail: atastan@erciyes.edu.tr

KADINI YAZMAK: İBN HACER BAĞLAMINDA XV. YÜZYIL MEMLÜK BİYOGRAFİ YAZICILIĞI

Yrd. Doç. Dr. M. Fatih Yalçın¹³⁷

Memlûkler dönemi (648-923/1250-1517), İslam tarihçiliğinin parlak devirlerinden birini temsil eder. Zira bu dönemde siyasî, askerî, idarî ve biyografik gibi muhtelif alanlarda çok sayıda tarih eseri kaleme alınmıştır. Söz konusu dönemin tarihçilerinin önemli özelliklerinden biri, kronolojik tarih kitapları yanı sıra çok sayıda geniş hacimli biyografi eserlerini de yaygın bir şekilde telif etmeleridir. Ayrıca genel biyografi eserleri yanı sıra belirli bir meslek grubuyla ilgili ve bir mezhebe mensup âlimlere dair biyografi çalışmalarının da yapıldığı görülmektedir. Bu biyografi eserleri sayesinde, kronolojik tarih kitaplarında değinilmeyen yahut çok az yer verilen önemli şahısları tanıma imkanı bulunmaktadır. Memlûkler döneminde biyografi alanında eser yazar tarihçilerden biri de İbn Hacer'dir (ö. 852/1449). Onun *ed-Dürerü'l-Kâmine fi Â'yani'l-Mi'eti's-Sâmine* adlı biyografi eseri, 701-800 (1301-1398) yılları arasında yaşayan meşhur kişilerin hayatını konu edinmiştir. İstifade edilen neşirde, toplam beş bin üç yüz on dokuz şahıs alfabetik olarak ele alınmıştır. Müellif, daha sonra bu eserine zeyl yazarak, altı yüz otuz dokuz kişi daha ilave etmiştir. Bu zeyl, 801-832 (1399-1428) yılları arasında vefat eden kişileri yıllara göre ve alfabetik olarak ele almaktadır. Müellif söz konusu eserinde yaklaşık iki yüz kadının biyografisine yer vermiştir. Bu kadınlardan bazıları yönetici sınıfa mensupken bazıları da ilmiye sınıfındadır. İlmiye sınıfından olanlar arasında İbn Hacer'in hocaları da bulunmaktadır. Kadınların bir kısmına dair verilen bilgiler sadece ölüm tarihleri ile sınırlı olsa da bir kısmı hakkında detaylıca bilgi verildiği görülmektedir. Bu bildiri, iki sorunun cevabını aramaktadır. İlki, İbn Hacer'in biyografisine yer verdiği kadınların İbn Hacer için önemi nedir sorusudur. Diğer ise söz konusu kadınların biyografileri, İbn Hacer'in diğer eserlerindeki ve dönemin biyografi eserlerindeki bilgilerle karşılaştırılarak İbn Hacer'in biyografi yazıcılığındaki konumu nedir sorusu olacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Kadın, İbn Hacer, Memlûkler, Biyografi*

WRITING WOMAN: MAMLUK BIOGRAPHY AUTHORSHIP IN THE 15TH CENTURY ON THE EXAMPLE OF IBN HAJAR

Mamluk period (648-923/1250-1517) represents one of the brightest periods of the Islamic historiography. Because, many historic books were copied in various fields such as politics, military, administration and biography in this period. One of the important features of the historians of the period is that they write chronological history books as well as a large number of large-volume biographical works. In addition to general biographical works, there are also biographical studies on scholars belonging to a certain profession group and a sect. Due to these biographical works, it is possible to recognize important persons who are not mentioned in the chronological history books. One of the writer historians in the field of biography during the Mamluks period was Ibn Hajar (d. 852/1449). His biographical dictionary, *al-Durar al-kamina fi a'yan al-mi'at al-thamina*, described the life of famous people living between 701-800 (1301-1398). In the publication used, a total of five thousand three hundred and nineteen persons were sorted alphabetically. The author then added a supplementary six hundred thirty-nine people to this work. This supplementary was sorted alphabetically according to the years of death of persons between 801-832 (1399-1428). The author has included the biography of about two hundred women in his work. Some of these women belong to the ruling class, while others belong to the ilmiya class. Some of the teachers of Ibn Hajar are members of the ilmiya class. Although information on some of the women is limited to death dates, some information is given in detail. This study seeks to answer two questions. The first is the question of the importance of Ibn Hajar for the women whom Ibn Hajar has included in his biographical dictionary. The second is question of the location of Ibn Hajar's biography writing.

Keywords: *Woman, İbn Hajar, Mamluk, Biography*

¹³⁷ Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, e-mail:fatih.yalcin@bilecik.edu.tr

MÂTÜRÎDÎ'DE DİN-SİYÂSET İLİŞKİLERİ VE YÖNETİM İLKELERİ

Dr. Osman Oral ¹³⁸

İslâm siyaset düşüncesinde din-siyaset ilişkileri tartışılır. Şîâ'nın imâmeti inanca dönüştürmesinden sonra hilafet ve siyaset meselesi, Kelâm'ın konuları arasına girmiş, mütekellimlerde bu konuda fikir beyan etmişlerdir. Haricilere göre seçilmiş müslüman köle bile yönetici olabilir. Şii gelenek Hz. Ali ve soyunu tartışmasız yönetici kabul eder; imamet de nübüvvetin devamı olduğu ve masum imamların nass ile tayin edildiği fikrindedir. Toplum yönetimin başına kimi nasıl geçirecektir? Halifenin özellikleri ne olmalıdır? Din-siyaset ilişkileri ile yönetim ilkeleri nasıl olmalıdır? Bu bildiride Türk ve İslâm dünyasının yetiştirdiği ender düşünürlerden biri olan Ehl-i Sünnet âlimi Ebû Mansûr el-Mâtürîdî'nin (ö.333/944) din-siyâset ilişkileri ve yönetim ilkeleri hakkında görüşleri ile proplemlere çözüm önerileri sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hilâfet, Siyâset, Yönetim, Ebû Mansûr el-Mâtürîdî

RELIGION-POLITICS RELATIONS AND PRINCIPLES OF MANAGEMENTIN MATURIDI

In Islamic political thought religion-politics relations are discussed. Aftermath of Shia's transformation of the issue of imam into a theological subject, the issue of caliphate and politics became a subject of the Kalam, and the mutakallim scholars expressed their views about it. According to the Khawarij even a Muslim slave has capacity to become a politics. The Shia tradition considers the place of Ali and his lineage indisputable. Shia also believes that the issue of imam and prophet is still continuing, and sinless imams are appointed according to the law. Whom the society will select as the head of the state? What are the characteristics of a caliph? How should religious-political relations and management principles be? In this statement religion-politics relations and management principles with suggestions for the very reason the opinions about the solution are offered, the Imam of Sunni scholar Abu Mansur al-Maturidi (d.333/944) is one of those rare thinkers trained Turkish and Islamic world.

Keywords: *Caliphate, Politics, Management, Abu Mansur al-Matüridi*

¹³⁸ *Emekli Öğretim Üyesi, Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslâm Bilimleri Kelâm ve İtikâdi İslâm Mezhepleri Anabilimdalı, e-mail:osman-oral@hotmail.com*

BUHARA ŐEMSÜLEİMMELERİ

Abdumalik TUYCHIBAEV¹³⁹

Maveraünnehir müftülerinin fetvaları derlenen Ahmet b. Musa el-KeŐŐi'ye (v. 550/1155) ait "Mecmu'ül-Hevadis ve'n-Nevazil ve'l-Vakıat" eserinin elyazmasını araştırmamız sonucunda da XI yüzyılda Buhara'da adeta bir kurum haline gelen Őemsüleimmelik'le alakalı özgün bilgileri elde etmekteyiz. Őehirdeki Hanefi lidere mahsus bu namı, kanaatimizce, fetva verme, iyiliği emredip kötölükten vazgeçirme, kadıların sicil ve mahzarlarını (belgelerini) değerlendirme gibi görevleri üstlenen bir kurum sahibi taŐırmaktaydı. Őemsüleimme Abdülaziz b. Ahmed el-Halvânî (ö. 452/1060) bu namı taşıyan ilk fakih olarak bilinmektedir. Buhara hanefilerinin liderine özgü bu ünvan doğrudan Karahanlı Hakanının inisiyatifiyle kurulmuş olabileceğini de tahmin etmekteyiz. Çalışmamızda yukarıda adı geçen eserdeki fetvalar, kadıların mahzarlarına ait değerlendirmeler ve yaşanmış hikayelere dayanarak XI-XII yüzyıllarda Buhara Şehrinde değerlendireceğiz.

Anahtar Kelimeler: *Őemsüleimme, Fetva, Buhara, Fıkıh*

¹³⁹ *Doktora Öğrencisi, Taşkent İslam Üniversitesi, e-mail:tuychibayev@gmail.com*

GİRESUN VE HAVALİSİNDE AHİLİK KÜLTÜRÜNÜN OLUŞMASINDA MUSİKİNİN YERİ VE ÖNEMİ

Okt. Gökhan Hamzaçebi¹⁴⁰
Mehmet Reşat Bulut¹⁴¹

Geleneksel Türk Müziğinin insan yaşamındaki önemi, insanımızın yaşamına ait değişik alanlarda yarattığı ilham kaynaklarından esinlenmektedir. Bunun yanında geleneksel müzik yapılarında dinsel ve kültürel öğelerin karşılıklı etkilenmeleri yeni bir tarz musikinin de ilham kaynağı olmuştur. Bu yeni musiki tarzı aynı zamanda sufi müziğinin de meydana gelmesine zemin hazırlamıştır. Bu yeni müzik tarzı kendisine yiğitlik, alçakgönüllülük, dünya malına önem vermemek, hoşgörü gibi ahlaki kavramları temel dayanak kabul etmiştir. Geleneksel türkülerimiz, Türk insanının sevincini, uyuntusunu, heyecanını, coşkusunu, kızgınlığını, sitemini, birlik ve beraberliğini ve duygusunu dile getirdiği gibi, yaşadığı mekânın fiziki ve beşeri özelliklerinden de bahseden, sözlü veya sözsüz ezgilerin tümüdür. Yaren sohbetleri adı verilen toplantılarda müzik ve yazılı edebiyat ürünleri hem genç Ahilerle hem de halkla paylaşılmış bu şekilde halk kitlelerinin eğitime de aracı olmuşlardır. Yüzyıllardan süzülerek gelen bir geleneğin parçası olan türküler, Ahilik davranışının sergilendiği coğrafya da tevazu ve alçakgönüllülüğün göstergesi olmuşlardır. Geleneksel müziğimizin insan yaşamındaki önemi onun insan yaşamının değişik boyutlarındaki işlevlerinden kaynaklandığı, bunun yanında türkü yapılarında Ahilik ekseninde kültürel ve dinsel öğelerin karşılıklı etkilenmeler yoluyla yöredeki müziklerinin yapısında farklılıkların görülmesi doğaldır. Doğu Karadeniz havalisinde Türk sufi musikisi için bakir bir alan olarak kabul edilmektedir. Giresun ve çevresinde ahilik ve ahiliğe ait musiki uygulamalarının iç içe geçtiğini de ifade etmek gerekir. Bu çalışmanın amacı Giresun ve havalisinde ahilik kültürünün musiki ile olan ilişkisi ve ilişki neticesinde oluşan ahilik halkasının ortaya çıkardığı değerleri ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: *Doğu Karadeniz, Giresun, Ahilik, Musiki, Sufi Musikisi*

GİRESUN VICİNİTY THE PLACE AND İMPORTANCE OF MUSIC İN THE FORMATION OF AHİLİK CULT

The prominence of traditional Turkish music in human life, inspired by the inspiration it has created in different areas of our people's life. The mutual influence of religious and cultural elements in traditional music structures is also inspired by a new style of music. This new style of music at the same time to bring the sulfa music to the funeral. This new music has accepted the moral concepts such as valor, modesty, not paying attention to the world's goods, tolerance. Our traditional Turkish people are all verbal or non-verbal melodies that mention the physical and human characteristics of the place they live in, as well as the Turkish people's joy, disillusionment, excitement, enthusiasm, anger, system, unity and unity. At meetings called Yaren talks, music and written literary products were shared with young people and with the public, and they were instrumental in the education of the masses. Turks who are a part of a tradition that has floated from the centuries, the geography where the behavior of Ahilik is exhibited became a sign of modesty and modesty. The prominence of our traditional music in human life arises from its functions in different dimensions of human life, it is natural to see differences in the structure of the music in the local music through mutual influences of cultural and religious songs on the axis of Ahilik in the folk songs. Eastern Black Sea vicinity is accepted as a virgin area for Turkish sufi music. It is also necessary to state that the practices of music belonging to ahirism and slavery in Giresun and its surroundings are intertwined. The intention of this study is to examine the values that Giresun and vicinity ahilik at link cultism has to relate to music and the values that arise as a result of relationship.

Keywords: *Eastern Blacksea, Giresun, Ahilik, Music, Sufi Music*

¹⁴⁰ *Giresun Üniversitesi, Eğitim Fakültesi gokhan.hamzacebi@giresun.edu.tr*

¹⁴¹ *Araştırmacı, e-mail:ceresaten@gmail.com*

ŞAH İBRAHİM VELİ OCAĞI'NA BAĞLI BİR ZİYARET YERİ: “YEŞİL DİREK”

Arş. Gör. Altuğ Ortakçı¹⁴²

İnanç, ritüeller ve uygulamalar, toplumlar için vazgeçilmezdir ve bu uygulamalar bireyin gereksinimleri doğrultusunda da ihtiyaçtır. Bir evliyanın makamı olmadığı halde türlü hacetler için başvuru yerleri vardır: Kayalar, ağaçlar, pınarlar, ılıcalar gibi. İşte bu türlü bir inanç ve sağaltım yerlerinden biri de Çorum'a bağlı Dere Köy' deki Yeşil Direk Türbesi' dir. Özellikle felçli hastaların ziyaret yeri olan “Yeşil Direk” de hastalıkların sağaltımına yönelik yapılan uygulamalar ve ritüeller bulunmaktadır. Bu çalışma esas olarak halk inançları bağlamında bahsi geçen ritüellerin incelenmesi şeklindedir ve bir yönüyle de hem alandan hem de internet ortamından derleme çalışmasıdır. Bununla birlikte; halk inançları bağlamında ele alınan bu çalışmada Şah İbrahim Veli'nin menkıbevi hayatına dair anlatmalardan birine de değinilmiştir. Ayrıca, Malatya Mezirme'de bulunan Kara Direk Dergâhı ile bağlantılı olduğu söylenen bu ziyaret mekânında bulunan Yeşil Direk'in, Kara Direk mi olduğu sorusuna da cevap aranmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Şah İbrahim Veli, Yeşil Direk, Ziyaret Yeri, Alan Araştırması, Netlore.*

A VISIT PLACE ASSOCIATED WITH SHAH İBRAHİM SAINT: “YEŞİL DİREK”

Beliefs, rituals and practices are indispensable for societies. These practices are necessary for the individual. Although not a saint's tomb for various requests are the places visited: These are places like rocks, trees, springs. One of these places is the "Yeşil Direk" located in Çorum Dereköy. There are a variety of practices and rituals for the treatment of these types of illnesses, especially the site of paralysis. This study is mainly a study of the rituals of betting in the context of popular beliefs and in a way compiling from the field and the internet. However, one of the narratives of Shah İbrahim Saint's religious life has been mentioned in this study which is taken in the context of folk beliefs. In addition, an answer is sought to determine whether there is a connection between the "Kara Direk " and the "Yeşil Direk" located in the Mezirme district of Malatya.

Keywords: *Şah İbrahim Saint, Yeşil Direk, Visiting Place, Field Research, Netlore.*

¹⁴²Arş. Gör. Hitit Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, e-mail: altugortakci@gmail.com

MALATYA’NIN SÜRDÜRÜLEN GELENEĞİ: HÖLLÜK

Sevgi Dal¹⁴³

Türk kültüründe geçiş dönemlerine yönelik uygulamalar, inanışlar oldukça yaygındır. Geçiş dönemlerinden biri olan doğum, öncesi, doğum sırası ve sonrası olarak üç aşamada da farklı uygulamalarla karşımıza çıkmaktadır. Doğum sonrasında bebeklerin toprakla kundaklanması olarak bildiğimiz höllük, Anadolu’nun birçok yerinde gerçekleştirilen bir uygulamadır. Malatya’da geçmişte yoğunlukla gerçekleştirilen bu gelenek günümüzde de varlığını korumaktadır. Çalışmamızda Malatya ilinin Merkez ve köylerinde gerçekleştirmiş olduğumuz derleme çalışmalarından faydalanarak höllük geleneğinde toprağın kullanılış şekli incelenmiştir. Çalışmamızın girişinde höllük kelimesinin etimolojisine değinilerek bu geleneğin Malatya’da uygulanış şekli ve aşamaları verilecektir. Bu uygulama ile Malatya’da bebek kundaklamaları ile oluşan çeşitli halk inanışları da karşımıza çıkmaktadır. Malatya’da toprağın çocuklara yönelik farklı kullanım şekilleri de mevcuttur. Çalışmamızın sonuç kısmında kısaca bu kullanım şekillerine ve höllük etrafında oluşan inanmalara da yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Malatya, Toprak, Höllük, Gelenek*

THE CONTINUING TRADITION OF MALATYA: HÖLLÜK

Practice and beliefs about transition periods in Turkish culture are quite common. The birth, one of the transition period, before, during birth and after we are face different applications in three phases. The höllük, which we know as the swaddling with soil after birth is a practice performed in many parts of Anatolia. This tradition, which was carried out intensely in Malatya in the past, also preserves its existence today. In our work, we have examined the use of soil in the höllük tradition by making use of our compilation studies we have carried out in the centre and villages of Malatya. At the entrance of our work, the etymology of the höllük language will be touched upon and the manner and stages of this tradition will be given in Malatya. With this application, various public beliefs that are formed with swaddle baby in Malatya are also confronted. There are also different forms of use for children in Malatya. In the conclusion of our study, these forms of use and beliefs around the höllük will also be mentioned.

Keywords: *Malatya, Soil, Höllük, Tradition*

¹⁴³ *Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Türk Halk Bilimi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, e-mail:sevgidal92@gmail.com*

10 ŞEHİR 10 EFSANE

Nükte Sevim Derdiçok¹⁴⁴

Sözlü kültür ürünlerinden biri olan efsaneler, çok yalın anlatmalar şeklinde düşünülmesine rağmen, içerik bakımından zengin kültürel anlamlar taşıyan metinlerdir. Aynı zamanda, toplumdaki etik kuralları anlatan, bu kurallara eleştiri getirebilen, bazı kuralların geçerliliğini sağlayan, emir ve yasaklara uyma ya da uymama sebebini somut delillerle açıklayan anlatmalar olarak da karşımıza çıkmaktadır. Etrafımızda gördüğümüz tüm doğal oluşumlar, çeşitli yapılar, yer adları, tarihi kişilikler gibi pek çok konuda üretilip aktarılan efsanelerin bir kısmı da şehirlerin imgesi durumunda karşımıza çıkan öğeler hakkındadır. Her bir şehrin kendine ait bir imgesi; o şehirle özdeşleşen bir veya birkaç öğesi mevcuttur. Şehirlerin meşhurlaşmış halk bilimsel ürün ve gösterimleri; yani imgeleri, arka planında pek çok anlam barındırmakla beraber kültür, turizm vb. alanlarda da sembolü oldukları kentler için önemlidir. Bu bildiride, öncelikle “imge” hakkında bilgi verilmiş; bu çerçevede Anadolu coğrafyasından seçtiğimiz 10 şehrin imgesi hâline gelmiş göl ve dağ gibi doğal oluşumlar ve isimleri, kule ve medrese gibi yapılar, taşlar vb. öğeler hakkında anlatılan efsane metinleri incelenmiş ve kentler bağlamında imge-efsane ilişkisi ele alınmıştır. Bu bağlamda, Anadolu coğrafyasından seçtiğimiz Balıkesir, Denizli, Erzurum, Eskişehir, Isparta, İstanbul, İzmir, Nevşehir, Şanlıurfa ve Tunceli illerinin imgelerinden olan sırasıyla Hasanboğuldu, Pamukkale Travertenleri, Çifte Minareli Medrese, Lületaşı, Eğirdir Gölü, Kız Kulesi, Keçi Kalesi, Kapadokya Üç Güzeller Peri Bacaları, Balıklı Göl ve Düzgün Baba Dağı’yla ilgili efsane metinleri yaratım-aktarım, yapı, içerik, şekil özellikleri bakımından incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Efsane, İmge, Kent, Kent Kültürü, Sözlü Kültür Ürünü.*

10 CITIES 10 SAGAS

Sagas, which are one of the verbal culture products, are actually the texts which carry very rich cultural cores in spite of that they are thought to be as plain narrations. At the same time, we face them as narrations which express ethic rules of society, bring critics to these rules, ensure the validity of some rules, and explain the reasons of following or unfollowing the orders and restrictions with concrete evidences. Some parts of sagas that are produced and transmitted in many spheres as all the natural formations, various structures, place names, historical personalities around us; are about elements which we face as the imageries of the cities. Each individual city has its own imagery; one or several elements that are identified with that city. Folkloric produces and expressions that became famous with the cities, i.e. their imageries are very important for the cities that they symbolize culturally, fromtouristic other viewpoints together with that they carry very many different meanings at the backstage. In this report at first we gave information about ‘imagery; in this frameö we examined the texts of sagas about natural formations as lakes and mountains and their names, structures as towers and madrasahs, rocks and other elements and investigated the imagery – saga relations of the cities in 10 cities that we chose from Anatolia. In this respect, the saga texts of the cities: Balıkesir, Denizli, Erzurum, Eskişehir, Isparta, İstanbul, İzmir, Nevşehir, Şanlıurfa and Tunceli that we chose from Anatolia and their imageries respectively Hasanboğuldu, Pamukkale Travertines, Çifte Minareli Medrese, Lületaşı, Eğirdir Gölü, Kız Kulesi, Keçi Kalesi, Kapadokya Üç Güzeller Peri Bacaları, Balıklı Göl and Düzgün Baba Dağı have been investigated from the production-transmission, structure, contents and types point of view.

Keywords: *Saga, İmageri, City, City Culture, Verbal Culture Production.*

¹⁴⁴Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Türk Halk Bilimi Anabilim Dalı Doktora Öğrencisi, nuktederdicok@gmail.com.

İŞLETMELERDE İTİBAR YÖNETİMİNİN PAZARLAMA PERFORMANSI İLE İLİŞKİSİ: YAT TURİZM İŞLETMELERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Doç. Dr.Erdal Arlı¹⁴⁵

İtibar, işletmecilik açısından gerçeklik ile müşterilerin algılamaları arasındaki boşluğun doldurulması ile alakalı bir kavramdır. Yani mevcut durumla insanların düşünce ve beklentileri arasında bir bağ kurmaktır. Bu bakımdan günümüzde işletmelerin itibarı; onların yaşamlarını devam ettirmeleri, müşterileri tarafından nasıl algılandıkları ve dolayısıyla hem pazarlama hem de finansal performansları açısından büyük önem taşımaktadır. Aslında itibar olumlu ya da olumsuz hep vardır. Olumsuz itibar yok olmaya, olumlu itibar geleceğe umutla bakmaya yaramaktadır. Kurumsal itibarın yönetilmesi çok kapsamlı olmaktadır. Pazarlama, finans, yönetim gibi konularla da ilgili birtakım unsurları bünyesinde barındırmaktadır. Bu araştırmanın amacı deniz turizm işletmeciliğinin en önemli alt dallarından biri olan yat turizm işletmelerinde itibar yönetiminin nasıl algılandığını belirlemenin yanı sıra itibar yönetimi ile pazarlama performansı arasından istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığın bulunup bulunmadığının belirlenmesidir. Bu amaçla bir pilot çalışma olarak Antalya Bölgesi'nde haftalık tekne turu gerçekleştiren 72 yat sahibine anket uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre; anketi cevaplayan yat işletmelerinin itibar yönetiminin pazarda farklılık oluşturacağı, işletme imajını arttıracacağı ve pazar payını arttıracacağı görüşünde oldukları anlaşılmıştır. Ayrıca itibar yönetimi ile pazarlama performansı arasında pozitif yönlü bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *İtibar Yönetimi, Pazarlama Performansı, Yat Turizm İşletmeleri*

¹⁴⁵ *İstanbul üniversitesi, e-mail:earli@kocaeli.edu.tr*

MOTİVASYON VE İŞ TATMİNİNİN ÖZEL HASTANE İŞLETMECİLİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ: ELAZIĞ-MALATYA ÖRNEĞİ

Yrd. Doç. Dr. Özcan Demir¹⁴⁶
Eray Ekin Sezgin¹⁴⁷

Günümüz hastane yönetiminde profesyonelleşmiş uzman personellere ihtiyaç duyulmakla birlikte, görev yaptığı hastane ile bütünleşen, görev, yetki ve sorumluluklarının bilincine varmış, yaptığı işe tamamıyla motive olmuş sağlık personelinin, çalıştığı kurumun performans ve verimini artıracakları yadsınamaz bir gerçeklik olarak karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca karmaşık bir örgüt yapısı olan hastanelerde farklı nitelik ve bilgi birikimleri olan sağlık personelleri bir arada çalışmakta, personelleri motive eden faktörlerde kişilere göre değişim göstermektedir. İşini severek yapan sağlık personellerinin iş kollarında verimi yükselteceklerine dair yaygın bir inanç bulunmasına rağmen, bu durumun ortaya çıkmasındaki etkenler konusunda detaylı çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Motivasyon ve İş Tatmini bu çalışmalar içerisinde önemli yer tutmaktadır. Çünkü hastane örgütlerinin başarısı sağlık personellerinin performansına ve çalışmaya olan istekliliğine bağlıdır. İşinden tatmin duymayan ve motivasyonu sağlanmamış bir sağlık personelinin bulunduğu hastaneye de katkı sağlaması beklenemez. Bu çalışmada güttüğümüz amaç, iş tatmini ve motivasyonun önemini vurgulamak; özel hastane örgütlenmelerindeki personellerin bu iki kavrama yönelik durumlarını ortaya çıkarıp sonuçlar konusunda değerlendirmeler yapmaktır. Bu amaç doğrultusunda hastanelerde motivasyon ve iş tatmini ilişkisini genel literatür çerçevesinde, Elazığ-Malatya illerinde ki özel hastanelerde belirli bir sağlık personel kitlesini örneklem seçerek bu örnekleme uygun istatistiksel yöntem uygulayarak ve sonuçları diğer çalışmalar ile karşılaştırıp yorumlayarak, motivasyon ve iş tatmini farkındalığının özel hastane işletmeciliğinde yardımcı olabileceği düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Motivasyon, İş Tatmini, Özel Hastaneler*

EXAMINATION OF THE MOTIVATION AND JOB SATISFACTION IN TERMS OF PRIVATE HOSPITAL MANAGEMENT: ELAZIG-MALATYA EXAMPLE

Even though there is a need for the professional qualified staff in today's hospital management, it is a fact that the medical personnel, who have become integrated with their working place, who are aware of their authority and responsibility and who are wholly motivated for their job increase the performance and efficiency of the institution they are working at. Besides, the medical personnel with different quality and knowledge work together at the hospitals, which are complex organizational structures and the factors that motivate the staff, vary from person to person. Though there is a common belief that the personnel who love their job will increase the efficiency of their working places, there is a need for detailed studies about the factors that lead to this situation. Motivation and job satisfaction have an important place in these studies, as the success of the hospital organizations is related to the performance of the medical personnel and their willingness to work. A worker who is not satisfied with his work and not motivated cannot be expected to contribute to the hospital he is working at. The purpose of this study is to emphasize the importance of job satisfaction and motivation and to make remarks about the results of the attitude of the staff in the private hospital organizations towards these concepts. By choosing a certain group of medical personnel in the private hospitals in Elazığ-Malatya provinces, by applying the suitable statistical method for this sample, and by interpreting the results via comparing with other studies in this direction, it is thought that the awareness of motivation and job satisfaction can help in private hospital management.

Keywords: *Motivation, Job Satisfaction, Private Hospitals*

¹⁴⁶ Fırat Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü, e-mail:odemir@firat.edu.tr

¹⁴⁷ Doktora Öğrencisi, Fırat Üniversitesi Sağlık Yönetimi, e-mail:eray_ekin_1907@hotmail.com

İSLÂM FİNANSINDA YENİ AÇILIMLAR: SANKİ YEDİM ÖRNEĞİ

Dr. İsmail Çelik¹⁴⁸

Faizsiz ekonomiye ihtiyacın ziyadesi ile ortaya çıktığı günümüz şartlarında İslami finans piyasasının elindeki fon hacminin artırılması kaçınılmazdır. Bu sebeple bu piyasalara yatırımcıların tasarruflarını aktarmaları ve bununla birlikte seferberlik inancı ile bu piyasaların ekonomik piyasalara kaynak aktarımını sağlanması açısından yeni projelere ve uygulamalara ihtiyaç vardır. Bu ortamın verimli hale gelmesi ve geniş katımlı bilincin oluşabilmesi için gerek ulusal gerekse de uluslararası halk kitlelerinde bu açılımın oluşabilmesi için temel olmakla birlikte basit küresel bir bilinçlenme hareketinin başlatılması gerekir. Özellikle Türkiye'de faiz ekonomisinin zararlarının ve bundan kurtulmanın gerekliliği sıklıkla ilgili devlet yöneticilerinin de dillendirilmesi ile gerekli girişimlerin başlatılması ivedilik kazanmıştır. Bu amaçla ulusal ve de küresel anlamda çeşitli kampanyaların başlatılarak hem İslami finans piyasasına kaynak akımının gerçekleştirilmesi sağlanmalı hem de küresel anlamda faize karşı tavır takınılması için bilinç uyandırılmalıdır. Çözümünü ise yine bu sistemin ruhuna uygun yeni modellemelerle bu toplumsal ve küresel mutabakatın sağlanması gündemde tutulmalıdır. Bir kampanya şeklinde bu uygulamalar olabileceği gibi normal bir yatırım aracı olarak da bu uygulamalar piyasaya entegre edilebilir. Bilindiği üzere bu piyasalarda toplanan fonlar ortaklıklar şeklinde finansal döngüye aktarılmakta ve her yatırımcı aslında aynı zamanda bir işveren konumunda olmaktadır. Bunun için de fevkalade değil günlük ya da aylık belli bir harcamasını "sanki yedim" parolası ile bu piyasaya aktarımının sağlanması gündeme gelir ve bu da toplumsal ve küresel bir mutabakatla işlerse sağlık sorunları, israf, işsizlik ve hatta bu fonlara bağlı yeni iş kolları oluşturularak dilencilik dahi sosyal olgudaki hacmi daraltılabilir. Bu felsefe ile İslami finans bileşenleri gerekli alt yapıyı oluşturarak gerek ulusal bazda gerekse de küresel alanda bu anlamda fon oluşumuna da geçerek bu sistemin canlanmasına ve faizsiz kaynak hacmin artırılmasına katkı sağlanmış olacaktır. faizin negatif etkileri konusunda da küresel anlamda bir bilinç oluşturulabilecektir. Nitekim İslami Finansın var oluş sebeplerinin en temelinde de faizin ekonomik hayattaki etkin gücünü kırmaktır.

Anahtar Kelimeler: *İslami Finans, Faiz, Yatırım*

¹⁴⁸ Süleyman Demirel Üniversitesi, Keçiborlu MYO, e-mail:ismailcelik@sdu.edu.tr

DİL VE SÖYLEM KAVRAMLARI BAĞLAMINDA LEVİ-STRAUSS VE FOUCAULT'NUN GÖRÜŞLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Doç. Dr. İbrahim Mazman¹⁴⁹
Öğr. Gör. İbrahim Hakan Göver¹⁵⁰

İnsanoğlunu diğer canlılardan ayıran ve onu bugünkü uygarlık düzeyine taşıyan en önemli özelliklerinden birisi de konuşma becerisi ve birbiriyle olan iletişimidir. Bu anlamda bireysel bir yeti olan dil ve onun kullanım biçimi olan söylem, tarih boyunca metinlerin, ideolojilerin, teorilerin ve bilginin oluşturulmasında ve bunlar üzerinden sosyal, kültürel ve siyasal yapıların şekillendirilmesinde önemli bir rol oynamıştır. Bu nedenle bu iki kavram pek çok sosyal bilimcinin çalışmasının ilgi odağı olmuştur. Bununla birlikte, bu konuda çalışmalarıyla en çok öne çıkan sosyal bilimcilerin yapısalcı yaklaşımın temsilcisi antropolog/etnolog Claude Levi-Strauss ile postyapısalcı yaklaşımın temsilcisi düşünür/tarihçi Michel Foucault olduğunu söylemek yanlış bir tespit olmaz. Bu çalışma, bu iki düşünürün dil ve söylem kavramları üzerinden toplumsal ve kültürel yapıyı nasıl analiz ettiklerini karşılaştırmalı bir biçimde ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaçla, öncelikle, bu düşünürlerin mensubu oldukları yapısalcılık (strüktüralizm) ve postyapısalcılık (poststrüktüralizm) yaklaşımlarından kısaca bahsedilecektir. Daha sonra Levi-Strauss ve Foucault'nun kısa bir biyografisine yer verilerek görüşlerinin temelini oluşturan dil ve söylem kavramlarına ve bunlar üzerinden yaptıkları toplum ve kültür analizlerine açıklık getirilmeye çalışılacaktır. Son olarak, yapılan açıklamalar çerçevesinde bu iki düşünürün dil ve söylem bağlamında aralarındaki benzerlikler ve farklılıklar ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Levi-Strauss, Foucault, Dil ve Söylem, Yapısalcılık, Postyapısalcılık*

¹⁴⁹ Kırıkkale Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, e-mail:ibrahimmazman5@yahoo.com

¹⁵⁰ Abdullah Gül Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü, e-mail:hakan.gover@agu.edu.tr

İDEAL VE REALİTE GERİLİMİNDE GÜNÜMÜZ AYDINI

Yrd. Doç.Dr. İbrahim Nacak¹⁵¹

Aydın Sosyolojisi, sosyoloji biliminin alt disiplinlerinden birisidir. Günümüzde ise daha çok kavramsal düzeyde tartışılan bir alanıdır. Özellikle batı dünyasında ortaya çıkmış entelektüel/aydın kavramsallaştırmaları kendi toplumumuz ile kıyaslanarak tarihsel ve sosyolojik örneklerle ele alınmaya çalışılmaktadır. Biz bu tebliğimizde öncelikle batı literatüründeki ideal entelektüel/aydın kavramsallaştırmalarını kritik ederek ele alacağız. Sonrasında ise Osmanlı-Türk modernleşmesi tecrübesi üzerinden günümüz Türkiye'sinin aydınını yaşadığı gerilimlere odaklanarak sosyolojik yönleriyle değerlendireceğiz. Nihayetinde 2018 Türkiye'sinde aydınlarımızın ideal aydın kavramsallaştırmaları ile gerçeklikte sergiledikleri davranış ve tutumlar (düşünsel boyutuyla) arasındaki gerilimi ve uyumsuzluğu tartışmayı amaçlamaktayız.

Anahtar Kelimeler: *Entelektüel, İdeal Aydın, Osmanlı Modernleşmesi, Türk Aydını*

¹⁵¹ KTO Karatay Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, e-mail:ibrahim.nacak@karatay.edu.tr

KAZAK HALK HEKİMLİĞİNİN ÖZELLİĞİ VE TÜRLERİ

Dr. Ashırkhanova Karlygash¹⁵²

Orta asırlarda Orta Asya ile Kazaklardan gelen Al-Biruni, Al-Razani, Abunasır Al-Farabi, Jüsüp Balasağun, Abu-Ali İbn-Sina adlı bilim adamlarının tıp alanındaki çalışmaları halk hekimliğinin özelliklerin inceleyip, bilimsel yaklaşmasına çok etkisi oldu. Bilim adamlarının çalışmaları halk arasındaki hekimliğinin birçok mirasından derlenip seçilerek yazıldığı için çalışmanın ideale ilgili sonuçları halka hızlı ve kolay algılandı(kabul edildi). Oturar'lı bilim adamı Al-Farabi 'İnsanın organları hakkında' ve 'Hayvanların organları hakkında' ve vb. tıbbi çalışmaların yazdıysa, Al-Farabi'yi kendisine hoca sayan ve ilmin değerlendiren bilim adamı ve doktor Abu-Ali İbn-Sina ise tıpa ilgili on altı kitap yayınladığı belliydi. Filozofların, halkın tedavi eden ilmin bilimsel teori ve tecrübeli ilime dönüştürmesi tedavi etmenin yöntemini vemetodunu zenginleştirdi. Kazak'ın halk hekimliği Çin, Tibet, Moğolistan, Hindistan, Orta Asya, Arap ve Rusya sınır ülkelerindeki tedavi gelenekleriyle özellikleri bir taraftan onlara benzemesi bağlantılı oldu. Geçim hayatının esası hayvanların sayesinde (bakımıyla) bozkırda yaşayan Kazak halkın hastalıklardan atadan oğullarına miras olarak kalan halk hekimliği korumuştur. Bu bildiride halk hekimliğinin tarihi gelişmesinden bilgiler getirilip onun çeşitleri hakkında tasvir edilecek. Halk arasındaki hekimliğinin tedavi yöntemi yıllar geçtikçe yeni dönemin gelişmiş niteliği ve Kazakların tedavi eden özellikleri üzerinde değerlendirecek.

Anahtar Kelimeler: Halk Hekimliği, Baksı, Şaman, Sınıkçı

¹⁵² *Atyrau Üniversitesi, e-mail:karligash7878@gmail.com*

SOSYOLOJİK BİR OLGU OLARAK YOKSULLUK KÜLTÜRÜ VE OSCAR LEWİS

Arş. Gör. Vefa Adıgüzel¹⁵³

Bu çalışmanın amacı, yoksulluk kültürünün kavramsallaştırılmasına ve tarihsel gelişimine kaynaklık eden Oscar Lewis' in düşüncelerini sosyolojik açıdan analiz etmektir. Yoksulluk kültürü ilk defa Oscar Lewis tarafından kullanılmıştır. Lewis'in temel eserlerinde bu kavram; sosyal, psikolojik ve iktisadi açıdan ele alınmıştır. Yoksulluk kültürü, yoksulluktan farklı olarak bireylerde kaderci habitusları veya kabullenişleri doğurmuştur. Lewis açısından yoksulluk kültürü, yoksulluğun sürekliliğine hizmet ederek yeni bir yaşam tarzı sunmaktadır. Çünkü yoksulluk kültürü kuramı, rasyonel evrimci bir sosyoloji geleneği olarak kuşaktan kuşağa aktarılan bir yaşam şekli olmuştur. Lewis'in düşüncesine göre; yoksulluk kültürü ile yoksulların kendilerine has özellikleri, tutumları ve davranış kalıpları ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle yoksulluk kavramı, yoksulluk kültürüne bağlı bir alt kültür olarak adlandırılmaktadır. Lewis, yoksulluk kültürünün toplumsal hayatta farklı noktalarda incelenebileceğini ifade etmiştir. Yoksulluk kültürü, özellikleri açısından ilişkisel bir süreci içermektedir. Bu kültürün temel özellikleri; bireysel düzeyde, ekonomik düzeyde, aile düzeyinde ve topluluk düzeyinde etkin olmaktadır. Görüldüğü gibi, yoksulluk kültürü aynı zamanda sınıf eksenli bir sosyolojik çözümleme gerektirmektedir. Bu kültür, ideolojik yansımalarıyla bireylerde yoksulluğun kader olarak içselleştirilmesine neden olmaktadır. Bu bağlamda bireyler, yoksulluk karşısında pasifize edilerek yoksulluk bir kader olarak görülmüştür. Bu çalışmada, yoksulluk kültürünün bireylerde hangi tutum ve davranışlara yol açtığı ele alınarak, Oscar Lewis'in düşünceleri teorik açıdan analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Kültür, Alt Kültür, Yoksulluk, Yoksulluk Kültürü, Oscar Lewis*

OSCAR LEWIS AND POVERTY CULTURE AS A SOCIOLOGICAL FACT

The purpose of this study is to analyze the thoughts of Oscar Lewis who has propounded the conceptualization and historical development of poverty culture from a sociological perspective. The notion poverty culture was used by Oscar Lewis for the first time. This concept has been dealt with socio-psychological and economic perspectives in the essential works of Lewis. Poverty culture, unlike poverty itself, causes fatalist habitus and conceding in individuals. According to Lewis, poverty culture has presented a new life style by maintaining its continuity. Since the theory of poverty culture, as a rational evolutionist sociology tradition, has exhibited poverty as a life style that is handed it down from generation to generation. According to Lewis, the unique characteristics, attitudes and behavior patterns of poor have come up via poverty culture. In this aspect, poverty notion has been considered as a subculture depending on poverty culture. Lewis has stated that poverty culture has been able to be investigated from many different aspects in social life. Poverty culture includes a relational process in terms of its characteristics. The basic characteristics of poverty culture have been effective on the level of individual, economy, family and community. As seen, it is necessary to analyze poverty culture from class based aspect sociologically. For poverty culture has caused to interiorize poverty as a fate by reflecting it to individuals ideologically. In this context, the individuals are pacified against the poverty and it has been seen as fate. In this study, Oscar Lewis' ideas have been analyzed theoretically by considering poverty culture about what kind of attitudes and behaviors it has created on individuals.

Keywords: *Culture, Subculture, Poverty, Poverty Culture, Oscar Lewis*

ALMAN OKULLARINDA ÖĞRENİM GÖREN TÜRK ÇOCUKLARININ GÜNDELİK HAYAT

¹⁵³* *Bingöl Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, e-mail: vefaadiguzel@gmail.com*

PRATİKLERİ VE DİRENİŞ BİÇİMLERİ: “ONLAR FRANSA’YI KENDİLERİNE KOMŞU YAPTIYSA, BİZ DE TÜRKİYE’Yİ KOMŞU BİLDİK”

Arş. Gör. Şeyma Karameşe¹⁵⁴

Bu çalışma, Almanya’da öğrenim gören Türk kökenli çocukların gündelik hayatlarında, eğitim sistemine ve onun aktardığı değerlere karşı hangi taktikleri, direniş biçimlerini geliştirdiklerini anlamaya yöneliktir. Göçmen kökenli bireyleri klasik göç teorilerinde olduğu gibi, pasif birer aktör olarak konumlandırmak yerine, onları, iktidarın stratejilerine karşı direnen aktif bireyler olarak görmektedir. Gündelik hayatın içinde direniş yöntemleri bularak, egemenle baş eden bu bireyler zeki, aynı zamanda, egemenin mekânında sürekli eylem halindedir. Bu noktada, gözetim mekanizmaları, okul seviyelerine göre ayrıştırma ve eğitim politikaları iktidarın stratejileri olarak tartışılırken, buna karşı rutinleşmiş ve verili mekânda sürdürülen direniş biçimleri ortaya konmuştur. Rutinleşmiş direniş biçimleri daha bireysel ve organize olmamış şekilde devam ederken; verili mekânda direniş biçimlerinde öğrencilerin bilinçli bir şekilde ortak bir mekânda bir araya gelerek direnişi farklı formlarda devam ettirdikleri gözlenmiştir. Çalışma Tübingen eğitim bölgesinde, 20 farklı orta-öğretim öğrencisiyle, derinlemesine mülakat yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tez egemenin mekânında, varlıklarını sürdürebilmek ve kendilerine o mekânda alan açmak için direnişin zayıf tarafından üretildiğini iddia eder. Bu direniş, yeni kültürel formlarla mümkün olmaktadır. Bu sebeple, sınırlar ve karşıtlıklar üzerinden değil; aktörün hem parçası hem de üreticisi olduğu melez kültürle konunun irdelenmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Gündelik Hayat Sosyolojisi, Taktikler, Rutinleşmiş Direniş, Verili Mekânda Direniş, Alman Okullarındaki Türk Kökenli Öğrenciler.*

¹⁵⁴ Manisa Celal Bayar Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, e-mail: seyma.karameşe@cbu.edu.tr

Hız. Peygamber'in vefatından sonra ona atfedilen hadislerin en temel meselelerinden biri onların anlaşılması ve yorumlanması meselesidir. Anlama ve yorumlamaya etki eden pek çok faktör vardır. Bu faktörler nedeniyle hadisler tarih boyunca farklı şekillerde anlaşılıp yorumlanmış, bunun neticesinde farklı mezhepler ortaya çıkmıştır. Sünnî gelenek içerisinde tarih sahnesinde bugüne kadar varlığını sürdürebilmiş dört fıkıh mezhebi büyük oranda hadisleri farklı anlamının bir sonucudur. Aynı netice Şia'nın bir kolu olarak görülen Zeydiyye içerisinde de söz konusu olmuş, zeydî fakihlerin farklı icthadları mezhep içinde Hâdeviyye, Kâsımiyye gibi farklı fıkıh ekollerinin doğmasına neden olmuştur. Bu çalışmada Zeydiyye mezhebine mensup zeydî bir âlimin hadis yorumlarına dikkat çekilecektir. Amaç farklı bir mezhebin hadis yorumunda nasıl bir yol takip ettiğinin izini sürmektir. Bu zamana kadar sahabenin, tabînin sünnet anlayışından, fakihlerin sünnet anlayışından kelamcıların hadis anlayışına kadar pek çok çalışma yapılmıştır. Bilindiği gibi İslam düşünce geleneğimiz sünnî gelenekten ibaret değildir. Sünnî geleneğin dışında kendi özgün geleneklerini oluşturmuş gelenekler de vardır. Zeydiyye bunlardan biridir. Hadislerin anlaşılması ve yorumlanması meselesi ele alınırken sünnî gelenek dışındaki geleneklerin hadis yorumlarının nasıl olduğu sorusu cevaplandırılmayı bekleyen sorulardan biri olarak karşımızda durmaktadır. Bu nedenle bu soruya cevap olabilecek mahiyette çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı bu ihtiyaca bir nebze de olsa katkı sağlamaktır. İmam Hâdî Yahya b. Hüseyin (ö.298/911) Yemen'li zeydî bir fakihdir. O, fikhî görüşlerini "Kitâbu'l-Müntehab" ve "Kitâbü'l-Ahkâm" adlı eserlerinde dile getirirken aynı zamanda bu görüşlerin dayanakları olan hadisleri de bir değerlendirmeye tabi tutmaktadır. İmamın yaptığı değerlendirmeler bir yönüyle hadislerin aidiyetiyle alakalı olduğu kadar diğer yönüyle de anlaşılıp yorumlanmasıyla alakalıdır. Onun yorumlarında dikkat çeken husus Kur'an'ın öne çıkmasıdır. Bu perspektifiyle o diğer mezheplerden farklı görüşler dile getirmiştir. Bu çalışma hadis yorumuna farklı bir mezhebin nasıl baktığını göstermesi bakımından önemlidir. Ayrıca bu çalışmanın ülkemizdeki hadis yorumuna dair tartışmalara bir katkı sağlayacağı, farklı bir perspektif sunacağı ve bize tarihsel bir zemin oluşturacağı kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler: *İmam Hadi, Hadis, Sünnet, Yorum*

İMAM AL-HADİ'S(ö.298/911) HADITH INTERPRETATION

Understanding and interpreting hadiths are one of the most fundamental issues of Hadith studies. Our tradition comprises of two different movements; one being Ahl ar-ra'y and the other Ahl al-Hadith. Ahl al-Hadith prefers to adhere to the literal meaning of hadiths rather than interpreting them. Ahl ar-ra'y, on the other hand, views hadiths occasionally according to their literal meaning but most of the time interprets them through other criteria. The present study elaborates upon an imam's method of interpreting hadiths who is a member of the Ahl ar-ra'y movement as well as the Zaidiyyah sect. Known as a branch of Shia, Zaidiyyah has carried its presence to this very day with its rich tradition. The methods of interpreting hadiths in this tradition are thus an object of interest. One of the founding imams of the Zaidiyyah sect, imam Al-Hadi ila'l-Haqq Yahya is a prominent faqih who presents us with examples on the hadith interpretations of his sect. Imam Al-Hadi does not interpret hadiths through their literal meaning. On the contrary, he tries to interpret them through the light of Qur'an, sunnah, ijma, and reason. He also tries to take Prophet Mohammad's intentions in mind while interpreting hadiths. The present study examines a Zaidi scholar's method of interpreting hadiths and aims to contribute to other studies on understanding and interpreting hadiths.

Keywords: *Imam Hadi, Hadith, Sunnah, Interpretation*

¹⁵⁵ *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Hadis Anabilim Dalı, e-mail: kadirdemirci68@gmail.com*

MEŞRUIYET KAYGISI BAĞLAMINDA MÜBHEM AYETLER ÜZERİNDEN KENDİNİ VE ÖTEKİSİNİ OKUMAK

Yrd. Doç.Dr. Muhammed Bahaeddin Yüksel¹⁵⁶

Kur'ân'da geçen kıssalar ve tarihî olaylarda şahısların isimleri, olayların geçtiği yerlerin adları, zamanı gibi ayrıntılar, bir Kur'ân üslubu olarak verilmez. Bu üslup, nüzulün vaki olduğu dönem için de geçerli olan Kur'ân'ın genel bir hitap şeklidir. Metin dışında kalan bu ayrıntılara Kur'ân'da *ism-i işaretler* veya *zamirlerle* referansta bulunulmuştur. İşte Kur'ân'da isim, mekân, tarih gibi ayrıntıların verilmeden anlatıldığı ve kapalı kalan hususlar, Ulûmu'l-Kur'ân ilminin "mübhemât" başlığının mevzusunu teşkil etmektedir. Mübhemât ilminde esas amaç, yalnızca mübhem addedilen kelimelerin medlullerinin belirlenmesi olup, nüzul sürecindeki hadiselerin oluş tarzlarının, fikirlerin, kavramların ya da muhataba verilecek mesajların izah edilmesi gibi konular, bu ilmin amaç kapsamına girmemektedir. Suyûtî mübhemâtın tespitinde asıl olanın mahzâ rivayet/nakil olduğu, sadece rivayete müstenit olunması gerektiği, kişisel görüş ve kanaatlere dayanılmaması gerektiğini belirtmiştir. Çok yerinde olan bu kaide, ne yazık ki süreç içerisinde mübhemata dair yapılan açıklamalarda gözetilmemiş, merviyata dayalı olarak yapılması gereken açıklamalar, mezhebî, meşrebî ve siyasî kaygıların güdülemesiyle kendisi ve ötekini tanımlama amacıyla ayetlerin manaca tahrifine varan bir arenaya dönüştürülmüştür. Bu tanımlamalarda ekoller, aynı ayet üzerinden mübhemattaki belirsizliği kendi amacına hizmet edecek şekilde açıklamışlardır. Örneğin Haricilerin ötekisi Hz. Ali'dir ve onu öldüren İbn Mülcem, vahiy tarafından "*Allah rızası kazanmak için canını satan kişi*" (Bakara, 2/207) olarak kutsanmıştır. İlginçtir Şia, aynı ayeti Ali'ye yorumlamış ve onun hicret sırasında Peygamber'in yatağının yanına yatarak kendisini ölüme atmasını, ayette bahsedilen *Allah'ın rızasını kazanmak için canını satan kişi* olarak yorumlamıştır. Kur'ân mübhemâtının bu ve benzeri ayetleri, örnekte de görüldüğü üzere, ekollerin kendi ve ötekini tanımladığı, meşruiyet devşirdiği bir alana dönüştürülmüştür. Bu çalışma, bu problemi konu edinecek ve çözümüne yönelik tahlillerde bulunacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Mübhemât, Şia, Ehl-i Sünnet, Kur'ân, Âyet.*

READING SELF AND OTHERS THROUGH THE MUBHAM VERSES IN THE CONTEXT OF LEGITIMACY CONCERNS

In the Qur'an, and in historical events, details such as names of persons, names of places where events have passed, time are not given as a Qur'anic style. This style is a general appeal of the Qur'an, which is also valid for the period in which it is present. Apart from the text, this detailed Qur'an has been referenced with the names or the pronouns. Here, in Qur'an, names, places, and history are given without details, and the subjects that are closed are the subject of the title of "Mubhamat" of Ulum al-Qur'an. The main purpose of the miraculous scholarship is to determine the mediators of the words which are considered to be gentle and the subjects such as explaining the ways of forming the tombs, ideas, concepts or messages to be given to the accountant are not within the scope of this purpose. Suyuti stated that the only thing in the determination of the mubhamat is that it is only a narration, it should be based on the custom only and not based on personal opinions and opinions. This well-established rule has been transformed into an arena which unfortunately has not been obeyed in the explanations made about the mystical process, the explanations that must be made based on the narratives, the arena of mystic, mystical and political concerns, and the arena of the verses for the purpose of defining itself and others. In these descriptions, the schools have explained that ambiguity over the same verse will serve its own purpose. For example, Ali and Ibn Mulcem, who killed him, was blessed by revelation as "the one who sold his life to win the salvation of God" (Bakara, 2/207). Interestingly, Shia interpreted the same verse as Ali and interpreted it as the person who sold his life in order to earn the pleasure of God, who was mentioned in the following month, when he sat down beside the bed of the Prophet during his exile. This and similar verses of the Qur'an's mubhamat has been transformed into a field of legitimacy, as seen in the examples, in which the schools define their own and others. This study will be the subject of this problem and it will be in the analysis for the solution.

Keywords: *Mubhamat, Shia, Ahl-i Sunnah, Qur'ân, Verse.*

¹⁵⁶ NiğdeÖmer Halisdemir Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, e-mail: bahaeddinyuksel@ohu.edu.tr

KUR'AN'DA TOPLUMSAL BİR VARLIK OLARAK İNSAN

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Özdemir¹⁵⁷

İnsan, tek başına yaşaması mümkün olmayan bir canlıdır. Hayatını devam ettirebilmesi için diğer insanlara ihtiyaç duyar. Yalnızca toplum içerisinde hayatını devam ettirebilir. Bunun sonucu olarak da toplumsal birtakım görev ve sorumlulukları yerine getirmesi gerekir. Kur'an, insana toplum içerisinde dikkat etmesi gereken şeyleri öğretir. İnsanı en iyi tanıyan Allah, Kur'an'da insan için bazı emir ve yasaklar koymuştur. İnsan, hayatını bu emir ve yasaklara göre devam ettirirse dünyada mutlu olacaktır. Ahirette de bunun ödülünü alacaktır. Daha da ötesi diğer insanların da mutlu olmasına vesile olacaktır. Toplum içerisinde, kendi hak ve sorumluluklarını bilecektir. Bunun yanında diğer insanların hak ve hukukuna riayet edecektir. Karşılıklı anlayış çerçevesinde insanlarla iyi ilişkiler kuracaktır. Toplumun gelişmesi için elinden gelen çabayı gösterecektir. Hem ferdi olarak hem de toplumsal anlamda Allah'a iyi bir kul olmaya çalışacaktır. Bütün bunları yaptığı takdirde dünyadaki görevini layıkıyla yerine getirmiş olacaktır. Bu çalışmamız, Kuran çerçevesinde, insanın, toplumsal anlamda nasıl bir tavır takınması gerektiği noktasında bazı temel ilkeler belirlemeye yönelik olarak hazırlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: *İnsan, Toplum, İslam, Kur'an.*

HUMAN AS A SOCIAL ASSET IN QUR'AN

Human is a being that cannot live alone. He needs other people to continue his life. He can only sustain his life in society. As a result, it is necessary to fulfil some social duties and responsibilities. The Qur'an teaches people what to look out for in society. Allah, who knows humanity the best, has set some orders and prohibitions for human in the Qur'an. If Human resumes his life according to these orders and prohibitions, he will be happy in the world. In the Hereafter, he will receive the reward for this. Moreover, he will conduce to the happiness of other people too. He will know his rights and responsibilities in society. Besides he will obey the rights and laws of other people. He will build good relations with people in a the framework of mutual understanding. He will make every effort to improve the society. He will try to be a good servant to God both personally and socially. If he does all this, he will have fulfilled his duty in the world. This work of ours, will be prepared in the frame of the Qur'an to determine some basic principles at the point of how a man should take a social attitude.

Keywords: *Human, Society, Islam, Qur'an*

¹⁵⁷ *Gaziosmanpaşa Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, e-mail: ahmet.aozdemir@gop.edu.tr*

KURAN-I KERİM'DE KİTAP KAVRAMI VE TÜRK HALK İNANCINA ETKİLERİ

Derya Ersöz¹⁵⁸

Yaratıcının insana ilk emri “oku” dur. Bu okuma, Kuran’ın bahsettiği üç çeşit kitabı okumaktır. Kuran’da, kitap kelimesi iki yüz elli bir ayette; “Kitabillah”, “Kitabun Münir”, “Kitabın Hâkim” gibi on altı farklı şekilde kullanılmış ve üç ana başlıkta toplanmıştır. Birincisi yazılı kutsal metinler, ikincisi Kuran’ın canlı kitap dediği insan ve hayatın kendisi, üçüncüsü “Ümmül Kitap” denilen ana kitaptr. İnsan evrenin mikro, evren ise insanın makro modelidir. Kuran’a göre insan okumaya buradan başlamalıdır. “Ancak kendini bilen Rabbini bilir” hadisi bunu anlatır. İnsan, Allah’ın ilmini sergilediği evreni incelerken onu anlayabilmek için çok sayıda kısımlara ayırmıştır. Bunların her biri evren bilgisinin birer kırıntısını inceler. İncelenen bu evren, bilindiği gibi her an hareket halinde olup canlıdır. Bu yüzden Kuran buna canlı kitap demektedir. “Size kulaklar, gözler ve kalpler verdik” mealindeki iki yüz otuz beş ayette bu okumanın ve sonucunun nasıl olacağı bildirilmiştir. Bunlar, yukarıda bahsi geçen iki yüz elli bir ayetle birlikte incelenerek bu sonuçlara ulaşılmıştır. Kuran’da böylesine önemli bir yere sahip olan kitap kavramının Türk halk inancında da oldukça geniş bir kullanım sahası vardır. Düğün, ölüm gibi geçiş törenleri, türbe ziyaretleri gibi ritüeller, atasözleri ve deyimler, kıraathane gibi halk bilgisi ürünlerinin üretim alanlarından olan sosyal ortamlar buna örnektir. Bu çalışmada Kuran-ı Kerim’de kitap kavramının yeri ve önemi açıklandıktan sonra bunun Türk halk inancına bahsi geçen alanlarda etkileri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: *Kitap, Kuran-I Kerim, Halk İnancı*

A BOOK NOTION IN KORAN AND ITS EFFECTS ON TURKIC FOLK FAITH

The first command of the Creator to human is ‘read’. This reading is about reading the three types of books that Koran is talking about. The word ‘book’ in Koran is used in two hundred and fifty one verses, sixteen different forms as “Kitabillah”, “Kitabın Münir”, “Kitabın Hâkim” and gathered in three main chapters. The first of them is written as sacred texts, the second is the human and life itself which Koran calls as a live book and the third is the main book which is called “Ümmü’l Kitap”. Human is the micro model of the universe and universe is the macro model of human. Examining the universe in which God displays His knowledge, human has divided it into many parts in order to be able to understand it. Every and each one of them examines the particles of the knowledge of universe. This universe, which is being investigated, is live and in motion every minute, as we know it. This is why Koran calls it a live book. The meaning of ‘We gave you ears, eyes and souls’, which is stated in two hundred and thirty five verses, states the results of this reading. In this work we are going to try to investigate the effects of ‘book’ in spheres stated above on Turkish Folk Faith after stating the place and importance of the notion of book in Koran.

Keywords: *Book, Koran, folk faith.*

¹⁵⁸ *Doktora Öğrencisi Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü, e-mail: ersoz.derya@hotmail.com*

Endelüs İslam Medeniyeti 800 yıl yaşamıştır. Endelüs Emevi Devleti Portekiz, İspanya (İberya Yarımadası) ve Güney Fransa sınırlarından oluşmaktaydı. H.92/M.710 yılında Musa b. Nusayr ve Tarık b. Ziyad İspanya ve Portekiz'i fethetmiştir. Abdürrahman Gafiki ise H.112-114/M.730-732 Güney Fransa'yı fethederek Endülüs Emevi Devletinin sınırlarını genişletmeyi başarmıştır. Literatür araştırması yapıldığı zaman Erken İslamiyet şehirciliği ile ilgili Müslüman araştırmacılar tarafından yapılan çalışmaların ne denli az ve yetersiz düzeyde olduğu rahatlıkla görülebilmektedir. Ancak Müslüman araştırmacıların aksine batılı araştırmacıların Erken İslamiyet Şehirciliği ile birçok çalışması bulunmaktadır. Biz de bu konuya bir doktora öğrencisi olarak katkı sağlayabilmek için H.92-172/M.710-788 Endelüs Fiziksel şehirciliği Fıkhı ile ilgili bildirimizi hazırlamaya karar verdik.

Anahtar Kelimeler: *Antropoloji- İyberya, Endelüs, İslam Şehirciliği, İslami yapı türleri*

¹⁵⁹ *Doktora Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, e-mail:arch571@hotmail.com*

SAYIŞTAYIN TÜRK HUKUK SİSTEMİNDEKİ YERİ

Yrd. Doç. Dr. Gülden Şişman¹⁶⁰

Sayıştay'ın ortaya çıkışı bütçe hakkının parlamentolara geçişi ile aynı zaman dilimine rastlamaktadır. Osmanlı İmparatorluğundan günümüze kadar gelen bir geçmişi olan Sayıştay karşımıza değişik ad ve fonksiyonlarla çıkmıştır. Eski Türk Devletlerinde adı Divân-ı İshrâf olan kurum Osmanlı İmparatorluğu'nda Başbaki Kulluğu, Divân-ı Muhâsebât ve nihayetinde de Sayıştay'a dönüşmüştür. Ondokuzcu yüzyılda başlayan yenileşme hareketleri çerçevesinde Padişah Abdülaziz'in 29 Mayıs 1862 tarihli "İrade-i Seniyye"si ile kurulmuş olan Sayıştay 1876 Anayasasıyla anayasal bir kuruluş haline gelmiştir. Ancak tarihi varlığı geçmişe dayanan Sayıştay'ın Türk Hukuk sistemindeki yeri hala tartışılmaktadır Kamu gelirlerinin nasıl toplandığı ve harcamaların nasıl yapıldığı hususu tarih boyunca önemli bir problem olarak görülmüştür. Tarihte tüm demokrasi isteği ile başlayan Anayasacılık hareketlerine baktığımızda keyfi olarak toplanan ağır vergiler başrolde yer almaktadır. Söz konusu vergilerin nasıl toplandığı kadar nerelere harcandığı verimlilik, tutumluluk ve etkinlik prensibinin esas alınıp alınmadığı önem ifade etmektedir. Tüm bunların yanı sıra hesap verme sorumluluğu ve mali saydamlığın sağlanması, yerleştirilmesi konusunda önemli bir yere sahiptir. Çalışmamda Osmanlı İmparatorluğu'ndan günümüze Sayıştay'ın ortaya çıkışı, fonksiyonu ve sistem içerisindeki yeri, gerekliliği ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sayıştay, Kamu Zararı, Mali Denetim, Hesap Verilebilirlik, Saydamlık

¹⁶⁰ Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi, e-mail:gulden_av@hotmail.com

Suç insanlığın var olduğundan beri karşı karşıya kaldığı sosyal bir olgudur. Suç, sosyal hayatın ortaya çıkardığı normalden sapan davranışlar olarak tanımlanmaktadır. Bu normal ya da anormal davranışların neler olduğu ise, toplumların sosyal yapılarına, kültürel özelliklerine ve inanç sistemlerine göre değişebilmektedir. Suç ve suçluluk olgusu, sosyal yapıdan bağımsız olarak düşünülemez. Sosyal, ekonomik, siyasi, kültürel vb. şartlar ferdin suç işlemesine neden olabilmektedir. Ferdin doğup büyüdüğü ailede anne baba arasındaki çatışma, ya da ilişkilerdeki çelişkiler, ailenin gerekli fonksiyonları yerine getirememesi, kültürel öğelerin değişime uğraması ve toplumda hakim değerler sisteminin etkisini kaybetmesi ferdin boşlukta kalmasına ve sapma davranışlarda bulunmasına neden olmaktadır. Suç olgusu günümüz toplumlarında var olan en önemli sosyal problemlerden biridir. Toplumda sosyal ilişkileri düzenleyen mekanizmaların aksaması, ferdin bu mekanizmalara karşı güvensizliği sonucunu doğurmaktadır. Bu durumda kendi düşüncesi doğrultusunda ferdi davranışlar geliştirmektedir. Kız ve erkek çocukları sosyalizasyon sürecinde, toplumsal cinsiyet rollerine ait kavramsallaştırmaların etkisinde kalmaktadır. Kadınlara öfkelerini göstermemeleri, hayır dememeleri ve diğer insanları mutlu, rahat ettirmeleri vb. kişilik özellikleri kazandırılarak çocukluğundan itibaren atılgan olmayan davranışlara sahip olma öğretilmektedir. Bu davranışlar arasında kendinden önce başkalarının gereksinimlerini karşılama ve uyumlu davranma yer alır. Kadınlara özgü olduğu öne sürülen bu niteliklerin suç dünyasıyla uyum sağlamadığı görüldüğü için suçun eril bir olgu olarak değerlendirilmesi söz konusudur. Suç ve suçluluk çalışmaları suçun yaş, medeni hal, eğitim durumu, yerleşim yeri, coğrafi koşullar vb. birçok faktöre bağlı olarak değişebildiğini göstermektedir. Bu çalışmada bu faktörlere ek olarak cinsiyet değişkeni ele alınmıştır. Kadın ve suç genel çerçevesinde kadınların daha çok hangi suçları işledikleri, suç ve ceza uygulamaları, kadın suçluluğunun mevcut durumu üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Suç, Ceza, Kadın.*

CRİME AND PUNISHMENT: WOMEN AND CRİME

Crime is a social phenomenon that humanity has faced since it existed. Crime is defined as behaviors that are normally deviating from social life. What these normal or abnormal behaviors are may vary according to the social structures of the societies, cultural characteristics and belief systems. Crime and guiltiness can not be considered independent of social structure. Social, economic, political, cultural etc. conditions can lead to a criminal offense. The conflict between family and parents, or the contradictions involved, causes Ferdin to fail to fulfill the necessary functions, the cultural elements to intervene, and the dominance of the system of dominant values in society to remain in the absent and deviant behavior. Crime is one of the most important social problems in today's society. The failure of the mechanisms that regulate the social relations in the society leads to the mistrust of these mechanisms, and in this case they have developed individual behaviors in their own thinking. Girls and boys are under the influence of conceptualizations of gender roles in the socialization process. If they do not show their anger to women, say no, and make other people happy, comfortable, etc. personality traits are taught to have non-engaging behaviors from childhood. These behaviors include taking care of others' needs and compliance. The fact that these qualities which are claimed to be peculiar to women are not compatible with the crime scene, it is mentioned that crime is considered as a masculine phenomenon. Crime and criminality studies are based on crime age, marital status, educational status, settlement, geographical conditions and so on depending on many factors. In addition to these factors, gender variables have been considered in this study. In the general framework of women and crime, which crimes are mostly committed by women, crime and punishment practices, the current situation of women's crime is emphasized.

Keywords: *Crime, Punishment, Woman*

¹⁶¹Bozok Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, e-mail: hulya.cakir@bozok.edu.tr

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ'NİN RATIONE LOCI VE RATIONE TEMPORIS YETKİLERİNİN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Türkan Melis Parlak¹⁶²

Tarihin ilk çağlarından bugüne değin büyük yıkımlara ev sahipliği yapan dünya, özellikle 20. Yüzyılda insanlık tarihinin en geniş çaplı insan hakları ihlallerine tanık olmuştur. Özellikle İkinci Dünya Savaşı'nın akabinde, yaşanan kötü tecrübeler neticesinde devletler, insan haklarını korumaya ilişkin sözleşmeler hazırlanmasında önemli adımlar atmıştır. Bu girişimler ve hazırlanan sözleşmeler sonucunda 20. Yüzyıl insan hakları çağı olarak adlandırılmıştır. Aynı zamanda bu girişimler ile insan haklarının korunması devletlerin iç meselesi olmaktan çıkarak uluslararası bir nitelik kazanmıştır. İnsan Haklarını uluslararası düzeyde koruyan kurumlardan biri olan Avrupa Konseyi tarafından 1950 yılında hazırlanan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, 1953 yılında yürürlüğe girerek bireyi uluslararası hukukun bir süjesi haline getirmiştir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 20. yüzyılda kurulan ve insan haklarını uluslararası düzeyde koruyan mahkemelerden biri olması hasebiyle uluslararası hukukta oldukça önemli bir yere sahiptir. Mahkeme, dört hususta kendini yetkili kılmıştır. Bunlar: kişi (ratione personae), yer (ratione loci), zaman (ratione temporis) ve konu (ratione materiae) yönünden yetkisidir. Aralarında en karmaşık olanı yer yönünden yetkidir. Çünkü Kıta Avrupası'nda kurulmuş olmasına karşın, ictihadi sistemlerle yürüyen Mahkeme, çoğu zaman "yetki" kavramını Viyana Andlaşmalar Hukuku Sözleşmesi'nin anlamı ile ele almasına karşın, bazı kararlarda konuyu daha geniş yorumlamıştır. Bu çalışma ile Mahkemenin yer ve zaman yönünden yetkisi, ictihatlar ışığında açıklanarak değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Ratione Loci, Ratione Temporis, Yetki*

EXAMINATIONS OF THE RATIONE LOCI AND RATIONE TEMPORIS AUTHORITIES OF THE EUROPEAN HUMAN RIGHTS COURT

The world, which has hosted great devastations from its early ages to today, has witnessed the most extensive human rights violations of human history in the 20th century. Especially after World War II, in the wake of bad experiences, states have taken important steps in the preparation of human rights protection agreements. As a result of these initiatives and prepared conventions, the 20th century has been called the era of human rights. At the same time, these initiatives and the protection of human rights have gained an international character from the internal question of governments. European Convention on Human Rights, which was drafted in 1950 by the Council of Europe, one of the institutions that protects human rights on an international level, entered into force in 1953 and made the individual a subject of international law. European Court of Human Rights has a very important place in international law because it is one of the courts established in the 20th century and protecting human rights at international level. The court ruled itself on four issues. These are ratione personae, ratione loci, ratione temporis and ratione materiae. The most complex among them is the authority from the place. Although it was founded in Continental Europe, the Court, which has been walking with the ideological system, often interprets the concept of authority more broadly in some resolutions, although it treats the concept of the Vienna Treaty Law.

Keywords: *European Court Of Human Rights, Ratione Loci, Ratione Temporis, Jurisdiction*

¹⁶² *İstanbul Aydın Üniversitesi Anadolu Bil Meslek Yüksekokulu, e-mail:melisparlak@aydin.edu.tr*

TAŞINIR SATIŞ SÖZLEŞMESİNDE SATICININ ZAPTTAN DOĞAN SORUMLULUĞU

Arş. Gör. Emre Köroğlu¹⁶³

Satıcının zapttan doğan sorumluluğuna ilişkin hükümler Türk Borçlar Kanunu m. 214 ile m. 218 arasında düzenlenmiştir. Satıcının zapttan doğan sorumluluğu, satıcının satıp, zilyetlik ve mülkiyetini alıcıya teslim ettiği taşınır malı, üçüncü bir kişinin, satış sözleşmesinin kurulduğu sırada var olduğunu iddia ettiği üstün bir hak sebebiyle alıcının elinden alması veya onu mülkiyet hakkından doğan bazı yetkileri kullanmaktan yoksun bırakması sonucu ortaya çıkan bir sorumluluktur. Satıcının zapttan doğan sorumluluğunun sonuçları satılan taşınır malın tamamen veya kısmen zapt edilmesi durumunda farklılık göstermektedir. Bu bakımdan sözleşme konusu taşınır malın tamamen zapt edilmesinin sonuçları TBK m. 217’de düzenlenmiş iken, kısmen zapt edilmesinin sonuçları ise TBK m. 218’ de düzenlenmiştir. Çalışmamızda, satıcının zapttan doğan sorumluluğuna ilişkin hükümlerin uygulama alanı, zapttan doğan sorumluluğun şartları ve hüküm ve sonuçları inceleme konusu yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Türk Borçlar Kanunu, Taşınır Satış Sözleşmesi, Zapttan Doğan Sorumluluk, Tam Zapt, Kısmi Zapt*

¹⁶³ Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi, e-mail:emre_koroglu67@hotmail.com

CONCEPTUAL DIFFERENCES BETWEEN TRAFFICKING IN HUMAN BEINGS AND MIGRANT SMUGGLING AND THEIR REFLECTIONS IN TURKEY

Arş. Gör. Dr. Furkan Yıldız¹⁶⁴

Despite the fact that human trafficking and migrant smuggling crimes have conceptual similarities, United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) has differentiated these crimes from each other in three areas. These differentiation points are ‘consent’ of the person who is affected by the act, ‘exploitation’ which means the aim of the act and ‘transnationality’ which is the transnational characteristic of the act. The aims of this study are to highlight the conceptual problems in the lights of these three points and to evaluate the legal differences between them not only with regard to elements of the crime but also with regard to persons affected by the crime. As a subsequent purpose, the study aims to produce solutions for the problems in Turkey’s legal and political structures in accordance with the outcomes of blurred boundaries among these crimes. According to the findings of the study, these two crimes are different with regard to action or conduct which is a constituent element of a crime (*actus reus*), the intention or knowledge of wrongdoing that constitutes part of a crime (*mens rea*) and a harm resulting from an act specifically intended to cause that harm (*dolus specialis*). There are certain legal boundaries between these crimes. However, these boundaries are not certain for law enforcement officials and prosecutors. As a consequence of this, conceptual and definitional problems may come up for practice against these crimes. In addition, because of Turkey’s geopolitical location and the political and military based problems in its most of the neighbour countries, the United Nations classifies Turkey as transit and destination country for trafficking in human beings. The problems are this classification can be used for both crimes and law enforcement officials/media organs do not have adequate information about these crimes in Turkey. As a natural result of these problems, Turkey in its own structure has conceptual problems. Particularly, these problems cause many deprivations for victims from identification process to their protection, rehabilitation and humanitarian visa rights.

Keywords: *Trafficking in Human Beings, Migrant Smuggling, Conceptual Differences, Turkey and Human Trafficking*

¹⁶⁴* *Erzincan Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, e-mail: furkanyildiz1985@hotmail.com*

TÜKENMİŞLİK İLE İŞ TATMİNİ VE İŞTEN AYRILMA NİYETİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: AVUKATLARA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Çağdaş BEŞOĞUL¹⁶⁵
Prof. Dr. Harun DEMİRKAYA¹⁶⁶

Bu araştırmada; avukatların demografik özellikleri açısından iş tatmini, tükenmişlik ve işten ayrılma niyeti düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı ve tükenmişlik düzeyleri ile iş tatminleri ve işten ayrılma niyetleri arasında bir ilişki olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırma, 2017 yılının Mayıs ayında İstanbul Barosuna kayıtlı 165 avukatın katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma bulgularına göre, avukatların orta düzeyde bir iş tatminine sahip oldukları, orta düzeyde tükenmişlik yaşadıkları ve orta seviyenin biraz üstünde işten ayrılma niyetine sahip oldukları belirlenmiştir. Avukatların tükenmişlikleri ile iş tatmininin dış kaynaklı ve iç kaynaklı tatmin alt boyutları arasında pozitif yönlü ve orta düzeyde bir ilişki, tükenmişlikleri ile işten ayrılma niyetleri arasında ise negatif yönlü ve orta düzeyde bir ilişki vardır.

Anahtar Kelimeler: *Avukat, İş Tatmini, Tükenmişlik, İşten Ayrılma Niyeti*

THE RELATIONSHIP BETWEEN BURNOUT, JOB SATISFACTION AND INTENTION TO LEAVE: A RESEARCH ON THE LAWYERS

In this study; it has been researched whether there is a significant difference between the levels of job satisfaction, burnout and intent to leave in terms of demographic characteristics of lawyers and whether there is a relationship between burnout levels and job satisfaction and intention to leave. The research was conducted with the participation of 165 lawyers registered in the Istanbul Bar Association in May 2017. Research findings indicate that lawyers have moderate job satisfaction, moderate burnout and slightly more than moderate intention to leave the job. There is a positive and moderate relationship between burnout of lawyers and outsourced and internal satisfaction subscales of job satisfaction, and a negative and moderate relationship between burnout of lawyers and intention to leave.

Keywords: *Lawyer, Job Satisfaction, Burnout, Intention To Leave*

¹⁶⁵ *Kocaeli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, e-mail: cagdasbesogul@gmail.com*

¹⁶⁶ *Kocaeli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, e-mail: harundemirkaya@hotmail.com*

İİBF ÖĞRENCİLERİNİN FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİ BELİRLEMeye YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA: AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Yrd. Doç. Dr.Fatma TEMELLİ¹⁶⁷
Yrd. Doç. Dr. Ömer ÇINAR¹⁶⁸

Bireylerin gelirlerini, birikim ve yatırımlarını rasyonel bir şekilde değerlendirme ve bütçelerini doğru yönetebilme yetkinliği olarak tanımlanan finansal okuryazarlık kavramı, karmaşık finansal kararlar alma süreçleri içerisinde hem ülkemizde hem de Dünya’da önemli bir yer edinmiştir. Bu çalışmanın amacı, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İİBF’de öğrenim gören İşletme, İktisat ve Kamu Yönetimi Bölümü öğrencilerinin finansal okuryazarlık düzeyleri ile finansal okuryazarlığın demografik değişkenlerle ilişkili olup olmadığını tespit etmektir. Bu bağlamda, öğrencilerin seçilen konulardaki finansal bilgi düzeylerini tespit etmek için yüz yüze anket uygulanmıştır. Anket formu hazırlama sürecinde ilgili literatürde yer alan çalışmalarda kullanılan sorular esas alınmıştır Verilerin analizinde SPSS 22 paket programı kullanılmış olup, finansal okuryazarlık düzeyleri, Frekans/Yüzde dağılımlarıyla belirlenmeye çalışılmış, Ki-Kare bağımsızlık testiyle demografik özellikler ile finansal okuryazarlık unsurları arasındaki ilişkiler belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Finansal Okuryazarlık, Davranışsal Finans, İİBF, İstatistiksel Analiz.*

¹⁶⁷ Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İİBF, e-mail: ftemelli@agri.edu.tr

¹⁶⁸ Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi İİBF, ocinar_04@hotmail.com

SOSYAL GÜVENLİĞE YÖNELİK ÖĞRENCİ ALGISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yrd. Doç. Dr. Seda Topgöl¹⁶⁹

Bu çalışmada sosyal güvenlik alanında ve diğer bölümlerde eğitim gören ön lisans öğrencilerinin sosyal güvenliğe ilişkin algılarının ölçülmesi amaçlanmaktadır. Bu amaçla Tokat Almus Meslek Yüksekokulunda sosyal güvenlik bölümü ve diğer bölümlerde öğrenim gören öğrencilere sosyal güvenlik algısına yönelik bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Kolayda örneklem yöntemi tercih edilmiştir. Kolayda örneklem yöntemi ile ulaşılan öğrencilere anket çalışması 1 Mart-20 Mart arasında uygulanmıştır. Anketlerde boş bırakılan ya da cevaplanmayan soruya rastlanılmadığından, toplamda yapılan 304 adet anket araştırmaya dâhil edilmiştir. Araştırma kapsamında sosyal güvenlik algısı anketinin sosyal güvenlik bölümü ve diğer bölüm öğrencileri üzerinde anlamlı bir fark yaratıp yaratmadığının ortaya konması değerlendirilmiştir. Çalışmada sosyal güvenlik algısı öğrencilerin sosyal güvenlik bölümü ve diğer bölüm öğrencileri olmasına göre farklılaşmaktadır. Öğrenciler sosyal güvenliğin sadece bir devlet hizmeti olmadığını düşünürken, yüksek maaş ve sosyal güvenlik ikilemi içerisinde kalmaktadır. Özellikle sosyal güvenlik haklarını biliyorum ve devletin verdiği sosyal yardımlardan haberdarımı ifade eden sosyal güvenlik farkındalığı boyutu bölüm öğrencilerinde daha güçlüdür. Her iki grupta sosyal güvenliğin eğitimin her kademesinde olması gerektiğini düşünmektedir. Sosyal güvenlik bölümünde eğitim alan öğrenciler ve diğer bölüm öğrencileri sosyal güvenliğin sadece sigortalı demek olmadığını bilincindedir. Ancak sosyal yardımların insanları tembelliğe ittiği noktasında bir kararsızlık yaşanmaktadır. Türkiye'de iş kazaları sonrasında verilen sosyal yardımların yeterli olması, sosyal yardımların yeterince etkili ve hizmet edici olması ile sosyal güvenliğin yeterince etkin ve hizmet edici olduğunun belirtildiği sosyal güvenliğin yeterliliği boyutunda öğrenci algıları değişmektedir. Sosyal güvenlik bölümü öğrencileri diğer bölüm öğrencilerine göre, daha güvenliğin yeterliliğini daha olumlu algıladıkları belirtilebilir. Bunun nedeni bölüm öğrencileri olmalarından kaynaklı olarak sosyal güvenlik konusunda daha bilinçli olmalarına bağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Güvenlik, Algı, Öğrenci*

¹⁶⁹ *Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İİBF, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkiler Bölümü*
e-mail:seda.topgul@gop.edu.tr

BİR AR-GE ÖYKÜSÜ; ELAZIĞ ÖRNEĞİ (Abdullah AKIN)

Yrd. Doç. Dr. Hasan Uzun¹⁷⁰

Lukston A.Ş. (Türkiye'nin ilk Led ampul üretim fabrikası, Elazığ) 2009 yılındaki kuruluşundan 2017'lerin ortalarına kadar üretimini know-how lisansı ile yürütmüştür. Halen özgün ve güncel ürünleri çok değişik pazarlara, kendi bilgi ve deneyimine dayanarak gönderecek düzeye ulaşmıştır, böylece yerel ve ülke ölçeğinde ileri sıralarda bir şirket haline gelmesi dikkatleri üzerine çekmiştir. Bu atılımın önemli bir aşaması 2010 yılında Ekonomik Kalkınma ve Mali destek Programı kapsamında Ar-Ge merkezinin kurulmasıdır. Küresel rekabet şiddetinin hissedilmesi sanayide Ar-Ge faaliyetlerini vazgeçilmez hale getirmiştir. Türkiye İhracatçılar Meclisinin resmi twitter hesabından paylaşmış olduğu: "ilk 1000 ihracatçı firmadan sadece 174'ünün Ar-Ge merkezi var" ifadesi Türkiye'nin geleceği açısından düşündürücüdür. Dolayısıyla sürdürülebilir rekabet üstünlüğü/sürdürülebilir temel yetenekler, kalıcı/gerçekçi büyüme hızı açısından ve Türkiye'nin ilk 10 ekonomi arasına girmesi açısından irdelenmesi gereken bir durumdur. Bu nedenle çalışmada, yerel kaynaklarla, çeşitli sosyo-ekonomik sıkıntılara rağmen Ar-Ge yapılabileceği/yapılabilirliği örnek olay/vaka incelemesi tekniği ile anlatılmak amaçlanmıştır. Her ne kadar bu öykü büyük bir şirketin içinde geçmiyor olsa da küçüklüğüne bakılmaksızın birçok girişimci, inovatif insan, şirket ve yerel kaynaklar için iyi bir referans olacağı düşünülmektedir. Görüleceği gibi olaylar kronolojik bir sırada yazılarak, bir şirketin ve Ar-Ge'nin hangi aşamalardan geçerek kurulduğu anlatılmaya çalışılmıştır. Çalışma, bir ekibin 2009-2017 yılları arasındaki şirketleşme, Ar-Ge ve Akın'ın yaşadıklarını kapsamaktadır. Aynı zamanda sosyo-ekonomik atmosferin şirketleşme ve Ar-Ge üzerindeki etkisinin ortaya konması da amaçlar içerisinde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Kültürel Atmosfer, İnovatif İnsan, Ar-Ge, Sürdürülebilir Rekabet*

¹⁷⁰ Fırat Üniversitesi İİBF Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Böl. e-mail:huzun@firat.edu.tr

KONUT KREDİSİ FAİZ ORANLARININ VE PARA POLİTİKALARININ KONUT FİYATLARI ÜZERİNE ETKİSİ: 2007-2017 TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Öğr. Gör. Dr. Bahar İslamoğlu¹⁷¹

Gerek birincil gerekse ikincil mortgage piyasaları sermaye piyasasının önemli bir parçasını oluşturduklarından bu piyasalarda ortaya çıkan mortgage faizi diğer uzun dönemli faizlerden ve merkez bankası para ve faiz politikalarından etkilenmektedir. Faizlerde meydana gelen değişim de gayrimenkul talebini ve değerini değiştirmektedir. Türkiye'de 2004 yılında birincil mortgage piyasaları kurulmuş, bu tarihten sonra gayrimenkul arz ve talebi çok hızlı bir şekilde gelişmiştir. Özellikle 1990'lı yıllardaki yüksek reel faizlerin gayrimenkul gibi uzun vadeli yatırımları olumsuz etkilediği önermesi kabul edilirse, 2000'li yıllarda izlenen para ve maliye politikası; özellikle TCMB izlediği enflasyon hedeflemesi stratejisi ile uzun dönem faizlerin düşmesi gayrimenkul talebini arttırmıştır. Bu gelişmeler de gayrimenkul fiyatlarını etkilemiştir. Çalışmada gayrimenkul fiyatlarını etkileme açısından mortgage piyasasının gelişimi, TCMB para ve faiz politikalarının gayrimenkul değerine olan etkisi Türkiye genelinde araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Gayrimenkul Finansmanı, Mortgage Piyasaları, Parasal Aktarım Mekanizması.*

THE EFFECT OF HOUSING LOAN INTEREST RATES AND MONEY POLICIES ON HOUSING PRICES: 2007-2017 EXAMPLE OF TURKEY

Because of both primary and secondary mortgage markets, constituted an important part of the capital market, the mortgage rate that emerges in these markets is affected by other long-term interest rates and central bank money and interest policies. The change in interest rates also changes the demand of real estate and its value. In 2004, primary mortgage markets were established in Turkey, after this date real estate supply and demand has developed very rapidly. Especially, if the proposal of long term investments are adversely affected by high real interest rates in 1990s is admitted, the monetary and fiscal policy of 2000s, the inflation targeting strategy and reducing of the long term interest rates followed by the CBRT are increased the demand for real estate. These developments are affected real estate prices. In the study, the development of the mortgage market in terms of influencing the real estate prices and the effect of the CBRT monetary and interest policies on the real estate value have been investigated in Turkey.

Keywords: *Real Estate Financing, Mortgage Markets, Monetary Transmission Mechanism*

¹⁷¹ Pamukkale Üniversitesi Denizli Sosyal Bilimler MYO, e-mail:bislamoglu@pau.edu.tr

ÖZEL GÜNLERDE SÜPERMARKETLERİN PAZARLAMA FAALİYETLERİNİ ANLAMAYA YÖNELİK BİR ÇALIŞMA

Dr.Mualla Akçadağ¹⁷²

Teknolojinin gelişmesi, küreselleşme, modernizasyon ve tüketicilerin istek ve ihtiyaçlarının artış göstermesi yıl içerisinde yaşanan özel günlerde de değişiklik göstermiştir. Özel günlerin içerdikleri anlamların yanı sıra en dikkati çeken yönleri tüketimi artırmalarıdır. Çalışmada özel günler; Yılbaşı, Sevgililer Günü, Anneler Günü, Ramazan ayı ve Ramazan Bayramı, Kurban Bayramı olarak belirlenmiştir. Bu araştırmanın amacı özel günlerde, süpermarketlerin pazarlama faaliyetlerine yönelik çabalarının neler olduğunun anlaşılmasını sağlamaktır. Bu bağlamda çalışmanın veri seti, Kayseri ilindeki süpermarketlerden 2012 – 2014 yılları arasında özel günlerde pazarlama faaliyetlerine ilişkin çabalarını anlamaya yönelik sorulara verdikleri cevaplardan oluşmaktadır. Çalışma özel günlerde, süpermarketlerin pazarlama faaliyetlerini anlamaya yönelik olarak; hedef pazar seçimi ve pazarlama karması başlıkları altında incelenmiştir. Araştırma sonucunda işletmelerin özel günlere yönelik pazarlama faaliyetleri ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Özel Günler, Pazarlama, Pazarlama Faaliyetleri*

¹⁷² e-mail:muallabozkurt@hotmail.com

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GİRİŞİMCİLİK DÜZEYLERİ: AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Öğr. Gör. Dr. Halil Özcan Özdemir¹⁷³
Yrd. Doç. Dr. Recep Kahvecioğlu¹⁷⁴
Öğr. Gör. Ömür Toker¹⁷⁵
Mevlûde Şahin¹⁷⁶

Girişimcilik, şiddetli rekabet ortamındaki günümüz ekonomisinde; başkalarının göremediği, düşünemediği veya farkına varamadığı düşünsel, fiziksel ve ruhsal bir emeğin üretim faktörleri doğrultusunda eylemlere dönüştürülerek ekonomik yarar ve katma değer yaratma faaliyetlerinin bütününe denir. Girişimcilik kavramı emek, sermaye, teknoloji, doğal kaynaklar ve bilginin oluşturduğu üretim faktörlerini bir araya getirerek ürün üretme eylemlerini kapsar. Girişimci ise; ürün üretmek amacı ile üretim faktörlerini bir araya getiren; bu faaliyetleri yaparken de riski üstlenen kişidir. Geleceğin girişimcileri olacak üniversiteli gençlerin girişimcilik özelliklerini ve düzeylerini belirlemek; gerek bu alanda çalışacak kişilere gerekse de literatüre katkı sağlaması bakımından büyük önem arz etmektedir. Bu araştırmanın temel amacı; üniversite öğrencilerinin öğrenim düzeylerine ve cinsiyetlerine göre girişimciliklerini ölçerek; sanayii – üniversite işbirliği kapsamında faydalanılabilecek değerli bilgiler ortaya koymaktır. Araştırmanın çalışma grubunu Ahi Evran Üniversitesinin farklı bölümlerinde eğitim gören 298 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma grubundan elde edilen veriler SPSS 22.00 programı vasıtası ile analiz edilmiştir. Analiz sonucuna göre cinsiyet ile öğrencilerin girişimcilik düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu; ayrıca öğrencilerin öğrenim gördükleri düzey ile girişimcilikleri arasında herhangi bir ilişki olmadığı görülmüştür. Cinsiyet bakımından erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha girişimci oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Girişimcilik, Öğrenci, Üniversite*

¹⁷³ *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, hoozdemir@ahievran.edu.tr*

¹⁷⁴ *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, rkahvecioglu@ahievran.edu.tr*

¹⁷⁵ *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, otoker@ahievran.edu.tr*

¹⁷⁶ *Öğrenci, Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO, merve06sahn66@gmail.com*

DİL-KÜLTÜR ETKİLEŞİMİ AÇISINDAN TÜRKÇE VE JAPONCA

Yrd. Doç. Dr. Ayşegül Atay¹⁷⁷

Dil, bireyler arasında sosyal - kültürel bağ kuran yaşayan bir unsurdur. Dil, kültür yoluyla değişir ve gelişir. Kültür değiştikçe dilde de değişmeler olur ve kültür sayesinde dile yeni kelimeler, deyişler girer ve yerleşir. Kültür dilden, dil kültürden etkilenir. Buna göre, bir milletin ana dilinde bulunan söz, deyim ve atasözlerinden o milletin kültürel değerleri ve kültürel özellikleri anlaşılabilir. Örneğin, Türkçede konuk ve konukseverlikle ilgili söz ve deyişlerin çok olmasından, Türklerin konuksever bir millet oldukları anlaşılır (Aksan:2008:155). Japoncada ise, “o-sewa-ni-narimasu” sözü karşılıklı ikili ilişkilerde sıklıkla kullanılmasından ve içinde “yardım” sözcüğünü barındırmasından “Japonlarda yardımlaşmanın önemli bir kültürel özellik” olduğu anlaşılır. Bu ve bunun gibi örneklerden yararlanılarak çalışmamızda, Türkçe ve Japoncada bulunan kültürel öğelere yer verilecek ve her iki dil, dil kültür bağlamında karşılaştırılarak benzer ve farklılıkları ortaya konulacaktır. Yapılacak olan bu araştırmada ortaya çıkacak sonuçların her iki dilin ve kültürün birbirini daha iyi anlaması ve konuya ilgi duyanlara başvuru kaynağı olması açısından önem arz edeceği düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Japonca, Türkçe, Dil-Kültür, Deyim, Atasözü, Söz

¹⁷⁷ Erciyes Üniversitesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları ABD, Japon Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı,
e-mail:aysegul-atay@hotmail.com

BİLİŞSEL ANLAMBİLİMİN BAKIŞ AÇISI İLE TÜRKÇEDEKİ “TATLI” ÖNADI İLE JAPONCADAKİ “AMAI” ÖNADININ ANLAMSAL/KAVRAMSAL KARŞILAŞTIRMASI

Yrd. Doç. Dr.Gonca Varoğlu¹⁷⁸

Dil üzerine yapılan çalışmaların tarihi oldukça eskiye dayanmaktadır. Zaman içerisinde diller arasındaki karşılaştırmalı çalışmalar da dil çalışmaları içerisinde kendisine önemli bir yer edinmiştir. Karşılaştırmalı çalışmalar dilleri çeşitli açılardan kıyaslarken aynı zamanda toplumların dünya algısını, düşünce şeklini, olaylara bakışını ve çevresini anlamlandırma tarzını benzerlik ve farklılıkları açısından ortaya koyar. Geçmişten günümüze Türkçe ile gerek Batı gerek Doğu dilleri arasında çeşitli karşılaştırmalı çalışmalar yapılagelmiştir. Son yıllarda da Türkçe ile Japonca arasındaki karşılaştırmalı çalışmaların artış gösterdiği bir gerçektir. Bu çalışmalara bakıldığında deyimler, atasözleri, sıfatlar, eylemler gibi özellikle iki dilin söz varlığının karşılaştırıldığı görülmektedir. Ayrıca Türkçe ve Japonca arasında edebi eserler ve kültür gibi konularda da karşılaştırmalı çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmada ise, Türkçe - Japonca karşılaştırmalı çalışmalara bir katkı olması amacıyla, Türkçedeki “tatlı” önadı ile Japoncadaki “amai” önadının anlamsal ve kavramsal çerçeveleri bilişsel anlambilimin bakış açısı ile ele alınmakta ve bu önadların her iki dildeki kullanım alanları karşılaştırılmaktadır. Çalışmada öncelikle bu önadların sözlükteki anlamlarına bakılmıştır. Ardından bu önadları içeren çeşitli tümceler internet, kitap, sözlük ve derlemlerden toplanarak sınıflandırılmıştır. Çalışmanın sonucunda “tatlı” ve “amai” önadlarının Türkçe ve Japoncadaki benzer ve farklı kullanımları tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: *Türkçe, Japonca, Bilişsel Anlambilim, Tatlı, Amai*

¹⁷⁸ Nevşehir Hacıbektas Veli Üniversitesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Japon Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, e-mail:goncavaroglu@nevsehir.edu.tr

BATI KÜLTÜRÜNÜ ALMADA ELEŞTİRİ VE ADAPTASYON: EDEBİYATTA TÜRK VE JAPON MODERNLEŞMESİ

Yrd. Doç. Dr. Melek Kaba¹⁷⁹

19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Osmanlı coğrafyasında olduğu gibi Japon adalarında da çağın gerektirdiği teknoloji ve bilim seviyesine ulaşma ve sömürgeleştirilme tehdidinden kurtulmayı hedefleyen reform hareketleri yoğunluk kazanmıştır. Türk ve Japon edebiyatçıları siyasal ve sosyal alandaki hızlı değişimleri eserlerinde ele alarak Batılı kültürel unsurların kendi kültürlerine nakil edilme sürecini değerlendirmişlerdir. Türk ve Japon modernleşmesi, Batılı olmayan ve Asyalı olan halkların bilinçli bir şekilde Batılı kültürel unsurları almaya çalışmaları yönüyle ortak tecrübeleri barındırmaktadır. Diğer yandan iki ülke aydınlarının yabancı kültürü alarak kendine mal etme konusunda ise farklılık gösteren duruşları vardır. Bu makale, Türk ve Japon modernleşme sürecinde devlet politikalarını göz önünde bulundurarak, Japon yazar Akutagawa Ryūnosuke ve Ahmed Mithat Efendi'nin kurmaca eserlerinde özellikle Batıdan alınan kültürel unsurlara nasıl bakıldığını tartışmaktadır. Özellikle eski-yeni ikileminde Türk ve Japon edebiyatında, Batı kültürünü bir tehdit olarak görme ya da bu kültürü yerli kültür ile harmanlayarak oluşturulan melez kültürü sahiplenme şeklinde ortaya çıkan iki değişik yaklaşımın süreç içinde nasıl farklı şekiller aldığını ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Türk ve Japon Edebiyatı, Kültürel Eklektizm, Akutagawa Ryūnosuke, Batılılaşma*

CRITICISM AND ADAPTATION IN RECEIVING WESTERN CULTURE: TURKISH AND JAPANESE MODERNIZATION IN LITERATURE

After the second half of the 19th century, reform movements intensified in both the Ottoman geography and the Japanese islands, aiming at reaching the level of Western technology and science required by the time and avoiding the threat of colonization. Turkish and Japanese writers have evaluated the process of transferring Western cultural elements to their own cultures by taking the rapid changes in political and social aspects in their works. The Turkish and Japanese modernization has the common experience that non-Western and Asian people consciously try to acquire Western cultural elements. On the other hand, the intellectuals of the two countries have different attitudes about receiving foreign cultures. This article discusses how the Japanese writer Akutagawa Ryūnosuke and Turkish writer Ahmed Mithat Efendi regard cultural elements taken from the West particularly in the fictional works, taking into account state policies in the process of Turkish and Japanese modernization. Especially in the context of old-new dilemma in Turkish and Japanese literature, how the two different approaches of seeing Western culture as a danger on local culture and accepting a hybrid culture created by blending Western culture with indigenous culture take place will be examined.

Keywords: *Turkish and Japanese Literature, Cultural Eclectism, Akutagawa Ryūnosuke, Westernization*

¹⁷⁹ Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Japon Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, e-mail: kabamelek@nevsehir.edu.tr

JAPONCA ÖĞRETİMİNDE KÜLTÜREL ÖGELERİN ÖĞRENCİ MOTİVASYONUNA ETKİSİ

Arş. Gör. Serdar Yılmaz¹⁸⁰

Temel iletişim araçlarından biri olan dil toplumların gelişmesi ve kültürel aktarımın sağlanması açısından önemli bir yere sahiptir. Günümüzde toplumlararası farklı kültürel kodların anlaşılabilmesinin sağlanması açısından yabancı dil öğrenmek de zorunlu bir hal almış, bireysel ve toplumsal yaşamda merkezi bir konumda yer alan yabancı dil öğretimi de eğitim programlarının vazgeçilmez bir parçası olmuştur. Bu nedenle dünyada ve ülkemizde son yıllarda en fazla rağbet gören dillerden biri de Japoncadır. Bu çalışmanın amacı Japonca öğretiminde bu dili konuşan ülkelerin kültür, edebiyat, müzik, sanat ve spor gibi kendilerine ait çeşitli kültürel öğelerin Japonca öğrenen öğrencilerin motivasyonundaki rolünün değerlendirilmesi ve konuyla ilgili farklı bir bakış açısı sunulmasıdır. Bu bağlamda yabancı dil öğretiminde uygulanmakta olan çeşitli yöntemlerin bu kültürel öğeler yardımıyla kullanılması durumunda öğrencide oluşan motivasyonun ne yönde değişkenlik gösterdiğinin örneklerle, sistematik bir şekilde açıklanması hedeflenmektedir. Japonca öğretiminde dört temel dil becerisinin bu kültürel öğelerin desteğiyle edinilmesinin sağlanmasının yanı sıra kültür öğelerinin yabancı dil öğretimine katkısı incelenecektir. Bahsedilen yöntemler dâhilinde ve çeşitli kaynaklar aracılığı ile öğrencinin konuyla ilgili temel kazanımlarının nasıl geliştirilebileceği araştırılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Japonca, Öğretim, Yabancı Dil, Kültürel Öge*

¹⁸⁰ Erciyes Üniversitesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları ABD, Japon Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı,
e-mail: serdaryilmaz77@gmail.com)

NATSUME SŌSEKİ’NİN KOKORO (GÖNÜL) VE MEHMET RAUF’UN EYLÜL ROMANLARINDA ÖLÜMÜ SEÇEN ÜÇ ADAM: K, SENSEİ, NECİP

Dr.Zeynep Genç¹⁸¹

Bu çalışmada, biri modern Türk edebiyatının, diğeri ise modern Japon edebiyatının başyapıtları arasında yer alan Eylül (1900-1901) ve Kokoro (1914) romanlarının umutsuz bir aşkın pençesindeki üç erkek karakteri ve bunları ölüme götüren nedenler karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Çalışmanın amacı, aynı yüzyılda, farklı kültürlerde kaleme alınmış bu eserlerde, “dostluk”, “aşk” ve “sadakat” gibi kavramlarla sınınan karakterlerin, romanın sonunda aynı yolu seçtiğini, diğeri bir deyişle, yok olmayı tercih ettiğini ortaya koymaktır. Bu yok oluşu tercih olarak kabul etmemizin en büyük sebebi, Necip ve Sensei’in, K ve Necip’in yaşanan olaylar karşısındaki tutumlarının, âşık oldukları kadına verdikleri değer dolayısıyla yok oluşa giden yolu uzatmalarının örtüşmesidir. Bunun yanında, her iki romanda da yazarların karakterlere uzun iç hesaplaşmalar yaptırdığı bölümlerde karakterlerin, yok oluşa hazırlanmalarının itirafları da görülmektedir. Çalışmada ilk olarak, iki eserin kısaca olay örgüleri anlatılmış, yazarlar ve yaşadıkları dönemin her iki ülkedeki siyasi atmosferi tanıtılmıştır. İnceleme kısmında Necip, K ve Sensei’in “dostluk”, “aşk”, “sadakat” hakkındaki düşüncelerine dair söylemleri karşılaştırmalı olarak incelenmiş, daha sonra yaşadıkları olaylar karşısında takındıkları tutumlar ile yok oluşa dair oluşturdukları planlar yine söylemleri üzerinden ortaya konulmaya çalışılmıştır. Son olarak, karakterlerin yok oluş sebepleri ile yok oluş yöntemleri arasındaki farklılıkların sebepleri kültürel açıdan değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *İntihar, Kokoro, Eylül, Sadakat, Aşk*

¹⁸¹*Eğitim Fakültesi-Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, e-mail:zgençer@pau.edu.tr

MUSTAFA DARİR'İN "FÜTUHUŞ-ŞAM" ESERİNDE DİNİ TERİM VE İFADELER

Doç. Dr. Vahide Caferzade¹⁸²

XIV. yüzyıl şair ve yazarlarından Mustafa Darir'in "Fütuhuş-Şam" eseri günümüzde dilimizin tarihini öğrenmek açısından önemli eserlerden biri olarak bilinmektedir. Eserde peygamberlerin ve İslamcılar'ın kelimeleri, İslam dini hakkında görüşleri de belirtilmiştir. Şunu da kaydedelim ki, Orta Çağ edebiyatı'nda dinsel konulara daha fazla değinildiği bellidir. Bu bağlamda Mustafa Darir'in İslam tarihiyle ilgili yaptığı dini propaganda nitelikli "Fütuhuş-Şam" eserinin tercümesinde dini terim ve ifadeler bol bol rastlanmaktadır. Eserde "Kuran" surelerinden ayelerin, ahlak niteliği taşıyan rivayetlerin tercümesi ustaca yapılmıştır. Cenabi-Hakk'ın özel isimlerinden Allah (c.c.) kelimesi eserde sık sık geçer. Allahın isim ve sıfatlarını ifade ederken Hak, Kerim, Mebut, Rahman, Yaradan gibi isimleri kullanılmıştır. Eserde geçen peygamberler, dört halife, dört kitap, "Kurani-Kerim"den sureler, cennet ve cehennemle bağlı yazılar da ilgi doğuruyor. Muhammed Peygamber'in (s.a.s.) kelimelerini ve hayatını, amellerini yansıtan hadisler eserde çok dikkati çekiyor. Burada İslam ahlakının niteliklerini yansıtan, terbiye, nasihat içerikli fikirler de ilginçtir. Mesela: - Dəxi bilmiş ol ki, dünya möminlərin siccinidir. Qəbir rahat yatacaq yerlərdir. Xəlvət məclisləridir. Etibar fikirlərinədir. Quran sözləridir. Allah munisləridir və zikr yoldaşlarıdır və zöhd qərinləridir və hüzun şanlarıdır. Həya əlamətləridir. Aclıq müdamlarıdır. Hikmət kəlamlarıdır. Topraq döşəkləridir. (165a). Dini-felsefi konuda yazılmış "Fütuhuş-Şam" eseri sadece dini terim ve ifadelerin kullanılması açısından değil, o terimlerin kullanım sürecinde dilimizde nasıl korunması, eskiliğini günümüze kadar nasıl muhafaza etmesi açısından da önemlidir. Abide dil tarihi, özellikle de, sözcük bilgisi için de değerli kaynaktır.

Anahtar Kelimeler: *Allah, Din, Peygamber, İslam Bilimi, İslam Ahlakı*

¹⁸² *Azərbaycan Milli Bilimler Akademisi Nesimi adına Dilbilim Araştrmaları Enstitüsü,
e-mail:vahidajafarzade@gmail.com*

MEHMED EMİN YÜMNÎ EFENDİ VE TERKÎB-İ BENDİ

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Altunmeral¹⁸³

Terkîb-i bend veya terkîb-bend olarak adlandırılan nazım şekli genellikle zamanın eleştirisini ele alan; felsefî, tasavvufî ve hikemî konulara yer veren uzun şiirlerdir. Hicviye, medhiye, mersiye, naat gibi nazım türlerinin zaman zaman bu nazım biçimi ile yazıldığı da görülür. Mehmed Emîn Yümnî Efendi, Zilkade 1261'de (Kasım 1845) Süleymaniye'de dünyaya gelmiş ve 28 Şaban 1342'de (4 Nisan 1924) İstanbul'da vefat etmiştir. Van, Şarki Karahisar, Şehrizar gibi değişik şehirlerde görev yapan Yümnî Efendi aynı zamanda Arapça ve Farsça kâtipliği de yapmıştır. Kitâb-ı Cezbe-i Aşk adlı eserinde Hafız Divanı'nı Farsça olarak tahmis etmiş, Muntehabât-ı Durûb-ı Emsâl olarak bilinen eseri Farsça'dan Türkçe'ye çevirmiştir. Kahraman Katil, Heft-Peyker, Nesâyhü'l-Etfâl, Muntehabât-ı Eş'âr-ı Fârisî, Perde-i Esrâr ve tebliğimizin konusu olan Terkîb-i Bend kaleme aldığı diğer eserleridir. Mehmed Yümnî Efendi'nin Terkîb-i Bendî, müstakil bir kitap olarak 1289'da (1872-1873) Zartaryan Fabrikasında basılmıştır. 15 sayfa tutarındadır. Metin, 10 bendden oluşmakla birlikte bendlerin beyit sayılarında birlik bulunmamaktadır. Kimilerinde 10, kimilerinde 11 beyit yer almaktadır. Tebliğimizde önce Mehmed Emîn Yümnî Efendi'nin hayatı ve eserleri hakkında bilgilere, sonra Terkîb-i Bend metninin şekil ve muhteva açısından incelemesi ile günümüz Latin harfleriyle çeviri yazısına yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Yümnî, Terkîb-i Bend, Perde-i Esrâr, Kitâb-ı Cezbe-i Aşk*

¹⁸³ Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, maltunmeral@bartin.edu.tr

TÜRK ŞAMANİZMİNDE RUHLAR DÜNYASI

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Emin Bars¹⁸⁴

Şamanizm, Türk topluluklarının İslamiyet öncesi ideolojik, sosyo-kültürel alanının idare edici, yönlendirici akımıdır. Şamanizme göre bütün doğa, toplum iyi/kötü ruhların etkisi altındadır. Şamanizm, tepeden tırnağa animistik düşüncelerle beslenmiştir. Bir yanda görünür, kutsal olmayan bir dünya, diğer yanda sıradan insanların göremedikleri öteki dünya vardır. Görünen dünyada meydana gelen tüm olaylar, görünmeyenden kaynaklanır. Şaman, toplumda ruhların dilini bilen tek kişidir. O, bağlı bulunduğu kabilenin mistik dünyasının koruyucusudur. Şaman toplumla gizli dünya arasında ruhlar vasıtasıyla bağ kurar. Ruhlar şamanın zaman ve mekânı aşmasında yardımcı olur. Şaman ruhlarla iletişim kurarken, ancak başka bir şamanın anlayabileceği bir dil kullanır. Bu dil, sıradan insanlar tarafından anlaşılmaz. Şamanizme göre dış dünyada bulunan ruhlar insanların bütün hayatını belirlemektedir. Hastalık, kıtlık, fakirlik gibi insanların hayatını zorlaştıran sıkıntıların hepsi kötü ruhların tasarrufundadır. Şamanı diğer dinî kişiliklerden ayıran en büyük özelliği ruhlarla olan ilişkileridir. Şaman olmadan önce aday kişi, ruhlar tarafından seçilir. Şaman ruhların seçiminden itibaren artık bir kutsallık teknisyenidir. Şamana ruhlarla iletişim kurma yeteneği atfedildiği için o, toplum içinde özel bir durum almıştır. Şaman, ruhlarla sürekli bağlantıya geçme, onları çağırabilme/bırakabilme, kendine hizmet etmeye zorlama gibi özellikleriyle toplumun diğer üyelerinden farklılık arz eder. Çalışmamızda Türk şamanizminin temel düşünce yapısını taşıyan ruhların varlığı, nitelikleri ve işlevleri üzerinde durulmuştur. Birçok çalışmada varlıklarından bahsedilen ruhların şamanlarla ilişkileri, birbirlerine göre konumları bu çalışmanın temel konusudur. Ruhların şamanizmdeki konumlarının bilinmesi bu inancın daha iyi kavranmasını, bu verilerle eski Türk düşünce sisteminin yapısının daha doğru anlaşılmasını sağlayacaktır. Toplumun inançları, toplumun aynası niteliğindedir.

Anahtar Kelimeler: *Şamanizm, Ruh, Türk, Kutsal*

THE SPIRIT'S WORLD IN TURKISH SHAMANISM

Shamanism is the leading current of the pre-Islamic ideological, socio-cultural field of Turkish communities. According to Shamanism, all nature, society is under the influence of good / evil spirits. Shamanism is nourished by animistic thinking. On the one side is a visible, unholy world, on the other is the other world that ordinary people can not see. All the events that happen in the visible world come from the appearance. A shaman is the only person in society who knows the language of spirits. He is the guardian of the mystical world of his tribe. The shaman connects societies with the secret world through spirits. Spirits help the shaman overcome time and space. The shaman uses a language that only another shaman can understand when communicating with spirits. This language is not understood by ordinary people. According to Shamanism, spirits in the outside world affect people's lives. Evil spirits make things difficult for people's lives like sickness, famine, poverty. The greatest feature that distinguishes shamans from other religious personalities is their relationship to spirits. The candidate before the shaman is chosen by the spirits. After the spirits chose the shaman, it is now a sanctity technician. Because he was attributed to Shaman's ability to communicate with spirits, he received a special situation within the community. The shaman differs from the rest of the community in features such as constant contact with spirits, calling / releasing them, forcing them to serve themselves. In our work, the existence, qualities and functions of spirits bearing the basic idea of shamanism are emphasized. The relationship between spirits and shamans, their position relative to each other is the main theme of this work. Knowing the positions of the spirits in Shamanism will provide a better understanding of this belief and a better understanding of the structure of the old Turkish thought system. The beliefs of society are in the nature of society.

Keywords: *Shamanism, Spirit, Turkish, Holy*

¹⁸⁴ Bingöl Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı. m_e_bars_21@hotmail.com.

AHMET YESEVÎ'NİN ŞİİRLERİNDE NEBİLER VE ERENLER

Dr. Osman Oral ¹⁸⁵

Ahmet Yesevî (ö.562/1166), XI. yüzyılın ikinci yarısında Kazakistan'ın Sayram şehrinde dünyaya gelmiş müslüman Türk âlimidir. O'nun din anlayışı ve öğretileri, tarih boyunca Türk boylarının müslüman kimliklerinin korunması ve zamanımıza kadar devam ettirmesine katkıları olmuş, sağlam bir dînî ve ahlâkî hayât sürmelerini sağlayıp canlılığını günümüze kadar sürdürmüştür. Orta Asya, Kafkaslar, Balkanlar ve Anadolu Türkleri'nin dînî anlayış ve inançlarında geniş tesirler icra ettiğinden "Pîr-i Türkistan" ve "Hâce-i Türkistan" ünvanlarıyla anılmıştır. Ahmet Yesevî, Yesevîlik tarikatını kurmuş ve tarihte ilk Türk tarikat kurucusu olmuştur. O'nun, Türkler arasında özel bir yeri ve önemi bulunmaktadır. Yesevî'nin Divan-ı Hikmet'teki şiirleri, Allah ve Hz. Muhammed sevgisi ile dini motiflerde doludur. O, hikmetlerinde örnek alınmasını istediği nebiler ve birçok erenlerin ismini zikretmektedir. Bu bildiride onun şiirlerinde örnek gösterdiği nebiler ve erenler ile onlardan alınabilecek, ders, hakikat ve hikmetler sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Hoca Ahmet Yesevî, Hikmet, Peygamberler, Erenler.*

PROPHETS AND SAINTS IN THE POEMS OF AHMAD YASAWI

Ahmad Yasawi (d.562/1166) was a prominent Turkish Muslim scholar who was born in Sayram, Kazakhstan in the second half of XI century. His understanding and the teachings of religion helped Turkish tribes to protect their Muslim identity throughout history to the present time and contributed them to practice a sound religious and moral life. He was also known as "Pir-i Turkistan" and "Haja-i Turkistan" due to his wide influence on religious understanding and beliefs of people in Central Asia, the Caucasus, the Balkans and Anatolia. Ahmad Yasawi is the founder of the sect of Yasawilik, and he is also considered as the first Turkish sect founder. He has a special place and importance among Turks. Yasawi dervishes contributed to the acceptance the Islamic religion of the people of Central Asia and Anatolia. The poems of Ahmad Yasawi in the Divan-ı Hikmet are full of love of Allah and the Prophet Muhammad of religious motifs. That is, poems of wisdom the sample wants to be taken mentions the names of prophets and saints. In this statement offers, the prophets and the saints and the example in his poems the lesson that can be taken from them, truth and wisdom.

Key words: *Khoja Ahmad Yasawi, Wisdom, Prophets, Saints.*

¹⁸⁵ *Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslâm Bilimleri Bölümü Emekli Öğretim Üyesi.
e-mail:Osman-oral@hotmail.com.*

Herhangi bir şey hakkındaki algı, kendiliğinden oluşmaz. Kültür, gelenek, din hakkındaki bilgi, duygu ve düşünsel bakışlar toplumsallaşma içerisinde şekillenir. Algı oluşumu ve aktarımının, toplumun bireyin hayatını ve uyum sağlamasını kolaylaştırmak için din, aile, eğitim gibi pek çok alana ilişkin gelenek, kültürel kodlar aracılığıyla muhafaza edilir. Amaç bir taraftan kolaylaştırmak olmakla birlikte, toplumsal uyumu sağlayacak içeriğin korunması da elzem görüldüğü çıkarımına varılabilir. İçeriği sorgulanabilir fakat oldukça donanımlı karakterdeki bu bilgi düzeyine bazı bireyler, daha çok araştırma, sorgulama çabasıyla verili olan geleneksel-kültürel yapıdaki bu bilgiyle yetinmediği halde, bazıları yetinmek bir yana özellikle din konusunda yüzeysel cevap ve aktarımların kifayetine sığınabilmektedir. Burada anlamak için söz konusu sorumuz, algıyı oluşturan ihtiyaç ve beklentiler nelerdir zemininde tartışılacaktır. Din hakkındaki tutumu, beklentileri, soruları yakından gözlemleyen birisi olarak, kişilerin kadın erkek, çocuk, genç, yaşlı, yüksekokul mezunu ya da ev hanımı, ücret karşılığı çalışan ya da emeğinin karşılığı parasal açıdan değerlendirilmeyenler olsun, bireylerin din algısını, soruları ve bakış açılarını aktarma biçimleriyle daha yakından anlamak mümkün olsa gerektir. Din algısını gözleme ve anlamaya çalışmada esas, bireylerin dini sorularını çerçeveselendirme tutumlarıdır. Soruyu dini anlama çeken, sorulabilir ve kararsız bırakan, bireyin kendini çıkmazda hissettiren nedir gibi sorular, oluşan din algısını çözümlenmekte yönlendirecektir. Kimi zaman dine, daha fazla sorumluluk alanını belirleyen bir ölçüt mekanizması değil, sınırları belirli sorgulamaya ekseri açık olmayan, korku ve çekinme halinin yaşanabildiği alanın konusu olduğuna ilişkin anlamlar yüklendiği de bir gerçekliktir. Bunun nedenlerini anlamak ve yaklaşılacak sonuçları temellendirmek gibi hedefler bildirinin asıl amaçları arasındadır. Konuyu anlama etrafında ele alınacak diğer sorular da, toplumun ve bireylerin din hakkındaki düşünme, duygulanım ve davranışa aktarmalarını oluşturan içerik ve nedenler nelerdir? Toplumun din algısını oluşturan ve aktarmalarına neden olan sebepler, bu ve benzeri sorularla anlayıcı yaklaşım etrafında yorumlanarak bildiri hazırlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Toplum, Din Algısı*

¹⁸⁶ *Diyanet İşleri Başkanlığı, Uzman vaiz-Sosyolog, e-mail.aysekarakose@hotmail.com*

YEREL YÖNETİMLERDE KADIN VE SİYASİ ROLÜ

Yrd. Doç.Dr. Esin Benhür Aktürk¹⁸⁷

Kadınların, yerel yönetim ve yerel siyasetteki temsilcileri, siyasal haklarını kullanmaları açısından son derece önemlidir. Yeniden üretime dönük toplu tüketim hizmetleri niteliğinde olan yerel hizmetler, kadınların gündelik yaşamlarını doğrudan etkileyen sonuçlara sahiptir. Kadınların yerel siyasete katılımları iki şekilde gerçekleşmektedir. İlki, kadınların siyasal aktörler olarak yerel yönetimlerde söz sahibi olmasıdır. İkincisi ise; kentsel hizmet ihtiyaçları ve kent kullanımları çerçevesinde yerel yönetimlerin kararlarından etkilenen olarak kadınların katılımıdır. Yerel Yönetimlerde son dönemde yaşanan değişiklikler ve yapılanmalarla yerelde siyasi kimlikte bir değişim görülmektedir. Yerel Yönetimlerde kadınlara geçmişe göre daha fazla rol verilmesi ve yerelde bilindik bir erkek hâkimiyetinden uzaklaşmaya çalışılması da bunun göstergelerindedir. Özellikle yerel yönetimlerde kadın belediye başkanları seçilmesi ve buna ağırlık verilmeye çalışılması da buna örnek olarak gösterilebilir. Avrupa Kadın Erkek Eşitliği Şartının eşitlikçi kent fikirleriyle kadın dostu kentleri ön plana çıkarması kadınların kentli haklarının yaşama geçirildiği, yerel karar süreçlerine ve karar alma mekanizmalarına katılımlarının sağlandığı, kadınların yaşam koşullarını iyileştirici, hayatın her alanında kadın erkek eşitliğini sağlayacak yerel eşitlik politikalarının oluşturulduğu ve bu politikaların yerel yönetim anlayışına yerleştirilerek eşitliği sağlayıcı yerel hizmet sunumlarının gerçekleştirildiği kent olarak tanımlayabiliriz Kent Konseyleri, kadın meclisleri yerelde kadının rolüne farklı bir bakış açısı getirmiştir. Özellikle kadın ve gençlerin toplumsal yaşama katılımlarını arttırmak ve yerelde siyasi rollerinin daha da artırılmasıyla verilen hizmetler arasında paralellik de bu yapılan çalışmalara örnek verilmiştir. Özellikle Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartnamesine de belediyelerin uymasıyla yerelde Avrupa birliği bakış açısının gelmesine, kadının siyasi rolünün daha da artmasına neden olmuştur. Cinsiyet eşitliği politikaları başta olmak üzere, kadın erkek eşitliği şartnamesine uyması da belediyelerin alt yapı sürecinde verilebilecek önemli örneklerden olmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Yerel Yönetimler, Kadın, Siyasi Rolü, Kadın -Erkek Eşitliği*

¹⁸⁷ *İstanbul Aydın Üniversitesi, Anadolu BİL Meslek Yüksekokulu, Yerel Yönetimler,*
e-mail: esinakturk@aydin.edu.tr

AZERBAJYAN HALK CUMHURİYETİ DÖNEMİ KADINLARIN EĞİTİM VE İŞ HAKLARI (1918-1920)

Laman Suleymanlı¹⁸⁸

Azerbaycan Halk Cumhuriyeti döneminde kadın meselelerinin halinde önemli gelişmeler elde edilmiş ve modern Azerbaycan kadının kazandığı özgürlüğün temelini atmış oluyor. Amerika ve Avrupa kadınlarının bir asır boyunca kendi devletlerinden ala bilmediği seçme hakkını Azerbaycan kadını yenice kurulmuş devletten ala biliyorlar. Azerbaycan Cumhuriyetinin kurucusu ve Cumhurbaşkanı M.A.Rasulzade yazdığı ‘Asrımızın Siyavuşu’ eserinde kadın ve erkeklerin eşit beraberliğinden, tahsil, yayıncılık, sağlık kurumlarında erkeklerle beraber çalışmasında bir sakınca görmediğini aksine bu kadınların hakkı olduğunu yazar. Resulzade nüfusun eğitilmesinde öğretmenlerin önemini anlıyor ve onların Gence’de toplantı yapmak istemesini destekliyor ve buna engel olmaya çalışan sosyalistleri sert bir dille eleştiriyordu. Kızların eğitimine önem verildiğinden 1918’in Eylül ayında Bakü Kız Öğretmen Meslek Yüksekokulu’nun açılmasından sonra öğrenci kabulüyle ilgili gazetelere ilanlar verildi. Bu okula ilköğretimi tamamlayan 4 yıl süreli kızlar okulunu tamamlayan kız öğrenciler sınavsız alındılar. Bu kademelerde eğitim almamış öğrenci adayları ise sınavlara tabi tutuldular. Bakü Kız Öğretmen Meslek Yüksekokulu’nda eğitim süresi 4 yıl olarak belirlenmişti. Başarılı öğrencilere 25 manat burs verilmekteydi. Fakat Eğitim Bakanın emrine göre, 1 Ocak 1919’da bu okul erkek öğretmenler kolejine dönüştürüldü. Azerbaycan Parlamentosunun açılışında ‘Musavat’ partisinin işçi hakları ile ilgili program vardır. Bu programda: Parti 8 saatlik iş günü ve kadın, erkek ayrımı yapılmaksızın haftada 1 kere 24 saat süreli hafta sonu dinlenmek hakkı tanıyordu. Kanunda belirlenmiş işgünü sayısında fazla çalışma menedilmelidir. Azerbaycan Halk Cumhuriyeti döneminde kadın meselelerinin halinde önemli gelişmeler elde edilmiş ve modern Azerbaycan kadının kazandığı özgürlüğün temelini atmış oluyor. Amerika ve Avrupa kadınlarının bir asır boyunca kendi devletlerinden ala bilmediği seçme hakkını Azerbaycan kadını yenice kurulmuş devletten ala biliyorlar.

Anahtar Kelimeler: *Azerbaycan, Cumhuriyet, Kadın, Musavat, Hukuk*

^{188*} Yüksek Lisans öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, , Özel Hukuk, suleymanlileman1@gmail.com

DP MUHALEFET DÖNEMİ KONYA'DAKİ FAALİYETLERİ

Sema Kandil¹⁸⁹

Türkiye'de çok partili hayat Milli Kalkınma Partisi ile başlamıştır. Daha sonra kurulan Demokrat Parti ise kuruluşundan çok kısa bir süre içerisinde geniş halk kitleleri tarafından büyük ilgi gördü. İktidar partisi olan Cumhuriyet Halk Partisi başlangıçta kurulan muhalefet partilerini iyi karşılamasına rağmen ileri dönemlerde bu tutumunu değiştirdi. DP'nin hızlı örgütlenişi CHP'yi tedirgin etmeye yetmiştir. Partinin içinde bulunduğu bu kaygılı süreç etkisini çabuk gösterdi. 1947 yılında yapılması planlanan yerel seçimleri daha erken bir tarihte yapılması kararı alınarak, bu karar mecliste görüşülüp onaylandı. Demokrat Parti bu kararı protesto ederek seçimlere katılmama kararı aldı. Fakat seçim sürecinde gelişmeleri yakından takip etmeyi ihmal etmedi. Yapılan Belediye seçimleri, 21 Temmuz genel seçimleri öncesi iktidar ve muhalefetin arasında gerginliğe yol açmıştır. CHP tarafından çeşitli engelleme girişimlerine karşı, parti teşkilatı aralıksız çalışarak 1950 seçimlerini kazanmış ve iktidara gelmiştir. DP için bu süreç kolay gerçekleşmemiştir. Bu çalışmada, Türkiye'nin demokratikleşme serüveninde kurulan en önemli muhalefet partisi olan DP'nin iktidara gelişi sürecinde yaşadığı siyasal olaylar üzerinde durulmuştur. Demokrat Parti'nin izlediği politika ve Cumhuriyet Halk Partisi'ne karşı tutumu, eleştirileri dikkate alınarak 1950 yılında iktidara geldikten sonra ülkede gerçekleştirdiği sosyal ve ekonomik reformlar Konya ölçeğinde ortaya koymaya çalışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Demokrat Parti, Cumhuriyet Halk Partisi, Muhalefet, Genel Seçimler, Konya*

¹⁸⁹ Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. e-mail:semakndl@gmail.com

MALTA KUŞATMASININ VE KUŞATMANIN BAŞARISIZLIKLA SONUÇLANMASININ NEDENLERİ

Çağdaş Beşoğul¹⁹⁰

Malta kuşatması, yabancı araştırmacılar tarafından farklı açılardan incelenmiş olmasına rağmen 1500'lü yıllarda yenilmez olarak görülen Osmanlı ordusunun Batılılar tarafından durdurulduğu, dolayısıyla Osmanlı İmparatorluğu'nun kaybettiği bir mücadele olması nedeniyle yerli literatürde çok fazla ele alınmamış bir savaştır. Malta kuşatması hakkında yapılmış olan çalışmalar incelendiğinde, Osmanlı'nın Akdeniz'in ortasında yer alan bu adayı ele geçirmeyi istemesinin ve kuşatmanın başarısızlıkla sonuçlanmasının gerekçeleri hakkında birçok farklı görüş öne sürüldüğü görülmektedir. Bu makalede, Malta kuşatmasının ve kuşatma sonucunda yaşanan yenilginin gerekçeleri ile ilgili öne sürülen görüşler değişik açılardan değerlendirilerek, kuşatmanın amacının ne olabileceği ve yenilginin gerekçeleri hakkında değerlendirmelerde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Malta Kuşatması, Saint John Şövalyeleri, Osmanlı İmparatorluğu*

¹⁹⁰ *Doktora Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi, e-mail:cagdasbesogul@gmail.com*

DİSİPLİNLER ARASI ÇALIŞMALAR YENİ BİR YAKLAŞIM: FONOLOJİ AÇISINDAN DİVAN ŞİİRİ

Prof. Dr. Ahmet Mermer¹⁹¹

Edebiyat dille yapılan bir insan sanatıdır. Edebiyatın esasını, temelini dil oluşturur. Bu bakımdan dil ile edebiyat birbirinden ayrılmaz iki unsurdur. Her bilim dalında güçlükleri yenmenin yolu o ilmin metodolojisinden geçer. Ses bilimi, (fonoloji, fonetik dil) belirli dil seslerini (fonemler) inceleyen bir bilim dalıdır. Konuşma seslerinin eklenmesi (articulatory), nakli (transport), alınması (receiving) ile ilgili bir bilim dalıdır. Ses bilimi olan Fonetik ve anlam bilimi olan Semantik çizgisinde bir taraftan "ses" ile "anlam" alakasına, bir taraftan da dil estetiğine dayanan Fonoloji bilimi yer alır. Şiir dilinin amacı "anlam" ile "ses" arasındaki eşitliği ve uygunluğu sağlamaktır. Fonoloji de sesin mânâ ile ilgisini araştırır. Bir başka deyişle "mânâ" ile ilgili "toplu sesler bilgisi" demektir. Divan şiiri henüz fonoloji bakımından araştırılmış değildir. Bu inceleme o zamanki Divan şiirinin fonolojik manzarası hakkında az çok bilgi vermektedir. Divan şiirinden önemli ve yeni olan "med", "imale", "aruz tekniği" ve "uzun ünlüler" gibi konuları fonolojik açıdan yeniden okumak gerektir. Bildirimizde sözü edilen konular, örneklerle açıklanacaktır. Ayrıca bu güne kadar imâlenin Aruzda bir kusur mu hüner mi sorusu da irdelenmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Fonoloji, Divan Şiiri, Aruz Vezni, İmale, Med, Estetik, Ritim*

¹⁹¹ Gazi Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, e-mail: mermer@gazi.edu.tr

KEMAL ÖZER'İN ŞİİRLERİNDE TOPLUMCU TEMA VE ÖĞELER

Yrd. Doç. Dr. Yusuf Aydođdu¹⁹²

Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının önemli yazarlarından biri olan Kemal Özer; şiir, öykü, anı, gezi yazısı, deneme, eleştiri, günlük, söyleşi gibi edebiyatın birçok türünde eser vermiş üretken ve çok yönlü bir sanatçıdır. K. Özer, yukarıda saydığımız türler içerisinde özellikle şiire özel bir önem vermiş, daha çok şair kimliğiyle ön plana çıkmıştır. Şiir yazmaya 1950'li yılların başında başlayan şairin ilk dönem eserlerinde, özellikle de Gül Yordamı (1959), Ölü Bir Yaz (1960), Tutsak Kan (1963) adlı kitaplarında daha çok İkinci Yeni şiir anlayışının etkisi görülür. Şairin 1970'lerden sonra yazdığı Kavganın Yüreği (1973) adlı eseri ile birlikte toplumcu gerçekçi bir şiir anlayışını benimsemeye başladığı görülmektedir. Şairin toplumcu gerçekçi çizgide kaleme aldığı eserlerinde genellikle belli tema ve öğelere yöneldiğini söylemek mümkündür. Bu dönemde özellikle işçi sınıfının sorunları onun şiirlerinin odak noktası haline gelir. Bu sınıfa karşı duyarlılığı, onun şiir anlayışını ve şiir dilini de birçok yönden şekillendirir. Özellikle Kavganın Yüreği ile başlayan bu yeni şiir anlayışı daha çok siyasal ve söylevci bir söylemden beslenir. Halkın sorunlarına eğilen, güncel olaylardan beslenen şair, şiirini de bu sorunların ekseninde somut ve gerçekçi bir dille oluşturur. Toplumsal ve siyasal kavga, emek-emekçi, güncellik, umut, evrensellik, bilinç-bilinçlendirme, biz kavramı-kolektivizm gibi öğeler bu yeni şiir anlayışını besleyen temel tematik öğeler olarak karşımıza çıkar.

Anahtar Kelimeler: Şiir, Toplumcu Gerçekçi Şiir, Kemal Özer, Kolektivizm, Emek, Toplumsal Sorunlar

¹⁹² Bingöl Üniversitesi. Fen-Edebiyat Fakültesi, e-mail:aydogduy0@gmail.com

ÇOCUK EDEBİYATI ESERLERİNDE YOZLAŞTIRAN DEĞERLER, AHLAKSIZLIK, KÜFÜR VE DAHA FAZLASI (BİR HİKÂYE KİTABI ÖRNEĞİ)

Arş. Gör. Huzeyfe Bilge¹⁹³

Çocuklar için hazırlanmış olan eserlerde müspet değerlerin aktarılması hedeflenir. Okuduklarını zihnine yerleştiren çocuk, edebi eserlerdeki karakterlerden etkilenerek onları kendine örnek alabilir. Çocukların bu körpeliklerinin fırsat bilinmesi ile çocuk edebiyatı alanı ideoloji aşılama veya kültürel yıkımda kullanılabilir. Bu çalışmada “Kaderimin Efendisi” adlı hikâye kitabı aktardığı değerler ve örtük mesajlar bakımından incelenmiştir. Eserde namusunu parayla satanların acındırılarak masumlaştırıldıkları, ahlaksız mekânların sıradanlaştırılıp teşvik edildiği, bu tür yerlerde çalışanların hayatlarından kesitler verildiği, terbiyesiz konuşmalara ve küfürlere sıkça yer verildiği görülmektedir. Bunun yanında Hristiyan bir kadının melekler tarafından korunması, meleklerin istemesiyle evini süslemesi ve bu evin yılın sanat ödülünü alması aktarılmıştır. Bu şekilde meleklerin saflığı, temizliği, ilahiliği kullanılarak okuyucu üzerinde etki bırakmaya çalışılarak misyonerlik yapılmıştır. Bu hikâyeyi okuyan çocukların küftremeye alışmaları, ahlaksız işlere bulaşmaları, Hristiyanlığı benimsemeleri hedeflenmektedir. Çalışmanın önerileri arasında gerekli kanuni düzenlemelerin yapılması, bu yayınların sorumlularının cezalandırılması ve bu tür yayınların piyasadan toplatılması bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Çocuk Edebiyatı, Örtük Mesaj, Değerler Eğitimi, Misyonerlik.*

DEGENERATIVE VALUES, IMMORALITY, ABUSE, SWEARING AND MORE IN CHILDREN'S LITERATURE (A STORY BOOK SAMPLE)

It is aimed to transfer positive values in books prepared for children. Children place what they read in their minds and characters in stories can be taken as an example by children. Because of the opportunity of these features of children, the area of children's literacy can be used to imbue ideologies and to destroy cultures. In this study, “Kaderimin Efendisi”, a child book, is investigated in terms of hidden messages and values. It has been detected that the author tried to show people who sell their virginity in money as innocent, encouraged to go to immoral places, gived examples from people's life who work in such places, gave a lot of swearing speech. In one of the stories, the protection of a Christian woman by angels, woman's house decoration because of angel's request and such things are aimes to make children believe in Christianity. Angel's purity is used to make an impact on children. It is expected that children read this book are swear, to be a Christian and act without any moral anxiety. The necessary legal regulations should be made, persons who are responsible for such publishes should punish and these books should be seized from the market.

Keywords: *Children Literacy, Hidden Curriculum, Values Education, Missionary.*

¹⁹³ *Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, e-mail: hbilge@outlook.com.tr.*

DEDE KORKUT HİKÂYELERİNDE “SINAMA” MOTİFİ

Aybala Dikbaş¹⁹⁴

Dede Korkut Hikâyeleri, Türk edebiyatının temel taşlarından biridir. Eski Türk gelenekleri, inanışları, hayat tarzı ile ilgili bilgiler sunması ve destandan halk hikâyesine geçiş döneminin en önemli eseridir. Bu eserde yer alan on iki hikâyenin olay örgüsünde genel olarak birtakım mücadeleler yer almaktadır. Hikâyelerde anlatılan göçebe Oğuz Türklerinin hayat tarzı, devamlı hareket ve mücadeleye dayanır. Bu mücadeleler genellikle kahramanı sınamayla oluşur. Sınamalar kahramanı da zamanı da inanç ve güvene götürür. Sınavdan başarıyla çıkanlar inanç ve güven objesine dönüşürler. Milleti, bu yüzden koşulsuz şartsız kahramana güvenir. Dede Korkut hikâyesinde de “sınama” motifi anlatıların bel kemiğini oluşturur. Hem ayrı ayrı boylar, hem kahramanlar, hem de çeşitli durumlardan dolayı Dede Korkut’a sınamalar destanı veya sınamalar hikâyesi olarak görebiliriz. Sınamalardan sadece kişiler imtihandan geçirilmez birçok konu sınanır. Bu bildiride Dede Korkut’ ta ki sınama motifi ele alınacaktır. Araştırma alanı Dede Korkut Hikâyeleriyle sınırlandırılmıştır. Araştırma yöntemi olarak tarama kullanılmıştır. Sınavlar, genellikle alplerin kendini ispat etme aşamasında gerçekleştirilmektedir. Fakat Dede Korkut Hikâyelerinde sadece alpler sınanmamıştır. Toplumun çeşitli kesimlerinden insanlar hatta soyut âlem bile sınanmıştır. . Dede Korkut hikâyelerinde sınama motifi incelenirken sınanmanın somut varlıklarla sınırlandırılmadığı dikkatimizi çekti. Sınamalar, daha çok niyeti anlama ve akli-zekâyı ölçme amaçlıdır. Hikâyelerde kahramanların sınanması cesaretlerini, bilek ve yürek güçlerini orta ve üst dünyaya gösterme fırsatı vermektedir. Hikâyedeki sınamanın en önemli sonuçları iyilik, doğruluk, kararlılık ve cesaretin; art niyetlilik, samimiyetsizlik, hilekârlık, ikiyüzlülük ve kurnazlığa her halükarda üstün geldiğidir. Bu sonuç da, söz konusu destanları meydana getiren toplumun dünya görüşü ve ahlaki yapısı hakkında önemli ipuçları vermektedir. Hikâyedeki kahraman sınavı dürüstlüğüyle ve çıktığı yolun doğruluğuna inanarak başarılı oluyor.

Anahtar Kelimeler: *Dede Korkut Hikâyeleri, Sınama, Motif*

¹⁹⁴Yüksek Lisans Öğrencisi, Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü,
e-mail:a.dikbas@outlook.com

HOLLANDA DOĞU HİNDİSTAN ŞİRKETİ (VOC) VE HOLLANDA'NIN JAPON PAZARINDAKİ KİSMİ BAŞARISI

Doç. Dr. Mustafa Güleç¹⁹⁵

Avrupa'da bulunmayan baharat, kumaş, çay, kahve ve daha birçok yükte hafif pahada ağır malların Uzak Doğu'dan Avrupa'ya ticareti, 16. Yüzyılın sonuna kadar bütünüyle Portekizlilerin denetimindeydi. Portekiz, 1580 yılında İspanya kralının eline geçince, İspanya'ya isyan bayrağını çekmiş olan Hollanda ile de savaş konumuna geldi. Portekiz Kraliyeti'nin denetimindeki baharat ticareti, hanedan ile işbirliği içinde olan birkaç büyük tüccar ve bankacının elinde olduğu için, hemen hemen bütün önemli Avrupa limanlarındaki ticaret trafiği baskın biçimde bu belli grup tarafından yönetiliyordu (Kuipers, 2016: 7). 16. Yüzyılın sonlarında doğru, Portekizli ticaret gemileri İngilizlerin korsanlık eylemlerinden oldukça zarar gördü. Bunun sonucunda, özellikle 1592'den sonra Uzak Doğu'dan Lizbon Limanı'na karabiber aktarımı önemli ölçüde azaldı ve bunun doğal sonucu olarak, Avrupa pazarında fiyatlar yükseldi. Portekiz ve İngiltere etkisinde olan Hollanda pazarını kendi ellerine almak isteyen Hollandalılar, gemi üretimine ağırlık vererek ve yatırım yaparak Uzak Doğu'ya açıldılar. 1595 yılında dört gemiyle keşif gezisine giden farklı eyaletlerin ve küçük şirketlerin varlığı, 1602 yılına gelindiğinde bu küçük şirketlerin birleşerek kartel oluşturma zorunluluğunu ortaya çıkardı. Hollanda Doğu Hindistan Şirketi (VOC), birleşen küçük şirketlerin ve bu şirketlerdeki şahısların koydukları sermaye oranında kardan pay aldıkları ilk uluslararası, kendi silahlı gücü ve parası olan dev bir ticari ortaklık olarak kuruldu. Kısa zamanda, Uzak Doğu pazarında belirleyici işlev üstlenen bu dev şirket, ürün çeşitliliğini artırmak ve maliyeti düşürerek karı yükseltmek amacıyla yeni hammadde pazarlarına yöneldi. Öncelikle, Cakarta, o zamanki adıyla Batavya, bölgeye yayılmada ana işlevini üstlendi. Japonya pazarına giriş, Hıristiyanlık söylemiyle gelen Portekizlilerden bıkan Japonların güvenini kazanmak bakımından zor oldu (Kuipers, 2016: 132). Nagasaki yakınındaki Deşima adasında Hollandalıların küçük bir ticaret üssü kurmalarına şogunlar temkinli izin verdiler. Bu çalışma, Endonezya pazarına çok kolay girerken, VOC'nin Japonya topraklarına ticari üs kurmada zorlanmasının nedenlerini tartışmayı amaçlıyor. VOC'nin kuruluş düşüncesinin, Hollanda ticari kültürüyle olan bağlantısını, Japonya'da ticari üs kurma çabasının kısmi başarısı ve aynı zamanda kısmi başarısızlığının Japon kültürel yapısı ile ilişkisini de irdeliyor.

Anahtar Sözcükler:*Hollanda, Japonya, Hollanda Doğu Hindistan Şirketi (VOC), Sömürgecilik, Kültür.*

VOC AND THE PARTIAL DUTCH SUCCESS ON THE JAPANESE MARKET

Trade concerning spices, cloth, thee, coffee and many other luxurious exotic goods from the Far East to Europe was totally under the control of the Portugese till the end of the 16th century. When Portugal was taken over by the Spanish king in 1580, it came automatically into a *casus belli* with the Dutch Republic. Because the spice trade, which was supervised by the Portugese kingdom, was actually organized by some wealthy tradesmen and bankers, the traffic across all prominent European seaports was also structurally connected to these people (Kuipers, 2016: 7). Towards the end of the 16th century, the Portugese trade fleet was seriously damaged by English pirates. As a result of that setback, the transfer of pepper from the Far East to the harbour of Lissabon had drastically decreased and consequently the related prices increased on the European markets. The Dutch decided to invest more in shipbuilding and overseas trade in order to extend their commercial activities to the Far East and to take over the Dutch market, which was by then dominated by Portugal and England. A Pioneer Dutch Fleet containing 4 ships from various provinces and small companies set sail in 1595. However, in 1602, these small companies felt the need to set up a joint corporation to be able to create monopoly in the market. VOC was born then as a huge multinational holding company, which was a conglomeration of those small companies and a profit distributing trade machine to its shareholders in proportion with their investment and which had its own military force and money. This multinational corporation, which succeeded in gaining decisive role in the Far East market in short time, headed for new and undiscovered markets in the region in order to enhance product variety, to keep costs low and benefits high. The main base was Jakarta (called Batavia in those times). The Dutch penetration into the Japanese market did not go easy, as Japanese shoguns could not trust the Dutch immediately because of their bad experience in the past with the Portugese coming in with a strong Christian discourse (Kuipers, 2016: 132). The shoguns did permit the Dutch with prudence to set up a trade base on Deshima Island near Nagasaki. This study aims to discuss causes, which might help the Dutch to get easily a strong foot on the ground in East Indies (i.e. Indonesia today) and which might get the step towards Japan complicated. It elaborates on the connection of the Dutch trade culture with founding ideas of VOC, the partial success and naturally the partial failure of having a Dutch trade base in Japan with Japanese cultural structure.

Keywords: *The Netherlands, Japan, Dutch United East Indies Company (VOC), Colonialism, Culture*

¹⁹⁵Ankara Üniversitesi, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi, Batı Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, e-mail:mgulec@ankara.edu.tr

TÜRKİYE’NİN YAKIN GELECEKTEKİ KONUMUNUN TARİHİ ARKA PLANI HAKKINDA(ORTADOĞU ÖRNEĞİ)

Yrd. Doç. Dr. Neslihan Altuncuoğlu¹⁹⁶

Türkiye, Selçuklu ve Osmanlı devletlerinin Anadolu ve Trakya’da devamıdır. Türkiye, yaklaşık bin yıldır, batıların “Ortadoğu” diye adlandırdıkları merkez İslam coğrafyasında hürriyet ve istiklaline sahip bir ülke olarak mevcudiyetini sürdürmeye devam etmektedir. Ortadoğu, dini, ekonomik, kültürel ve sosyal açılardan farklılıkları olan bir coğrafyadır, dahası insanlığın merak konularının başında gelmektedir. Yerkürenin neresinde yaşarlarsa yaşasınlar, insanlar, özellikle, dini ve tabii nedenlerle Ortadoğu’yu merak ediyorlar, ilgileniyorlar. Bu merak ve ilgi, Ortadoğu’nun hemen hemen “dışarıdan gelenler” tarafından yönetilmesine sebep olmuştur. Semavi dinler gibi, insanlığın atası da Ortadoğu kaynaklıdır. Hristiyanlar, Müslümanlar, Yahudiler, her yıl ve düzenli olarak “Hacc” maksadıyla, Kudüs’e, Mekke’ye ziyarette bulunmaktadır. Ortadoğu bir kavimler mozağıdır. Bu coğrafyada “çoğulculuk” anlayışıyla, “çoklukta birlik” le yönetmek için, öz güveni yüksek, fedakâr, diğergam- adil bir devlete, siyasal teşkilatlanmaya her zaman ihtiyaç olmuştur. Tam da burada, Türkiye’nin bölgesinde ahenkli ve adil bir yönetim için gerekli donanımına sahip olduğunu söyleyebiliriz. Sömürgecilik, bu coğrafyada “oryantalizm” in öncülüğünde, acımasız olarak Batı tarafından hayata geçirildiğinde, anlıyoruz ki Doğu (İslam) dünyası Müslüman olduğu için geri kalmamış, Batı (Hristiyan) dünyası da Hristiyanlığından dolayı ileri gitmemiştir. Doğu, aklını kullanamama, ilim üretememe yüzünden, sahip olduğunu dahi bilmediği, vasi zenginliklerin yoksul bekçisi olmuştur. Osmanlı ülkesi, Batı’nın XX. Yüzyılın başında, ele geçirilmesi planlanan son topraklardı. Türkiye, daha 1683’te boynuna atılan ölüm kemendini on yıl savaşlarında (1912-1922) kırıp atmış, “ebed-müddet” liğini Lozan’da bütün dünyaya kabul ettirmiştir. Doğal kaynakların yüzde 65-70’ine sahip olan Ortadoğu’daki toplumların rahat yüzü görmediği, bundan sonrada görmeyeceği düşünüldüğünde, kıymetli ve ulvi bir yere sahip olan Türkiye’nin bu toplumlar için bir rol model kabul edilebileceği değerlendirilmektedir. Bu çalışmada, Türkiye’nin bölgesel ve küresel konumu Ortadoğu bağlamında değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Osmanlı, Türkiye, Ortadoğu, Sömürgecilik, Çoklukta Birlik.*

ABOUT THE HISTORICAL BACKGROUND OF TURKEY’S NEAR FUTURE POSITION (MIDDLE EAST EXAMPLE)

Turkey is the continuation of Seljuk and Ottoman States in Anatolia and Thrace. For nearly a thousand years, Turkey has continued to exist as a country with liberty and independence in the central Islamic geography that westerners call "the Middle East". The Middle East is geography with differences from religious, economic, cultural and social aspects and it is one of the major topics that humankind is curious of. Wherever they may live, people are interested in the Middle East, especially for religious and natural reasons. This curiosity and interest has led the Middle East to be ruled by almost "outsiders". Like heavenly religions, the origin of mankind also dates back to the Middle East. Christians, Muslims and Jews visit Kudus, Mecca regularly every year for the purpose of “pilgrimage”. The Middle East is a geography which is full of mosaic of nations. There is always a need for a self-reliant, self-sacrificing, other-fair state, and political organization to rule with "unity in plurality" in this geography with the concept of "pluralism". At this point, we can say that Turkey has the necessary equipment for a harmonious and fair administration in the region. When Colonialism was implemented cruelly on the basis of "Orientalism" in this geography by the West, we understand that the East (Islamic) world is not backward because it is Muslim; The West (Christian) world has not advanced because of its Christianity. The East became the poor watchman of the wealth that he did not even know he had because of not using the mind and inability to produce knowledge. The Ottoman country was one of the last territories that were planned to be captured by the West at the beginning of 20th Century. Turkey has broken the death sentence given in 1683 through the decades of the war (1912-1922), and Turkey has made the whole world understand its “eternality” in Lausanne. When it is thought that the communities in Middle East having 65-70% of natural resources have never been relaxed and won’t be relaxed after now, is it evaluated that Turkey with its precious and sublime position can be considered as a role model for these communities. In this study, Turkey's regional and global position will be evaluated in the Middle East context.

Keywords: *Ottoman, Turkey, Middle East, Colonialism, Unity in Plurality*

¹⁹⁶ Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi, altuncuoglu@erciyes.edu.tr

NICCOLO MACHIAVELLİ'YE BİR BAKIŞ: YENİ İLE ESKİ ARASINDA BİR KÖPRÜ

Arş. Gör. İbrahim Can Karaduman¹⁹⁷

Alan yazında “Machiavelli modern siyaset anlayışının kurucusu sayılabilir mi?” sorusuna ilişkin birçok çalışma vardır. Bu çalışmada da bu soru dert edinilerek Machiavelli'nin kavramları ele alışını incelenmektedir. Çalışma Machiavelli'nin kavramları ele alışındaki özgünlük üzerine yoğunlaşmış olup; onun insan doğasına, devlete, fortuna-virtue ilişkisine, dine ve orduya yaklaşımını anlamaya yöneliktir. Machiavelli'nin görüşlerinin bilimsel bir nitelik taşıyıp taşımadığı ile ilgili araştırmacıların büyük bir çoğunluğu, alan yazınının iki uç kısmında kümelenmektedirler. Bir gruba göre Machiavelli'nin çalışmalarında tarihi ele alış tarzı ve onu deneyselleştirmesi sebebiyle bilimsel nitelik öne çıkmakta ve bu durum Machiavelli'nin kendisinden sonra gelecek olan siyaset düşünürlerine bıraktığı bilimsel bir miras olarak değerlendirilmektedir. Diğer gruba göre ise Machiavelli'nin eserleri bilimsellikten uzaktır. Bunun en temel sebebi ise eserlerinin pratik tavsiye düzeyinde kalmış olması ile genellenebilir ve insani değerler bakımından kabul edilebilir bir siyaset kuramı oluşturamamasıdır. Açıkçası bu kümeleniş; bir fil, bir grup gözleri bağlı insan ve insanların fili dokundukları yerine göre tanımlama öyküsüne benzemektedir. Çalışmanın temel amacı, Machiavelli'nin özellikle *Il Principe* (Hükümdar) eserindeki tespitlerine ve çıkarımlarına eğilerek koşul-davranış arasındaki ilişkiyi incelemektir. Bunu yaparken unutulmaması gereken nokta, Machiavelli'nin orta çağın karanlığı ile rönesansın aydınlığı arasında bir köprü görevi görmüş olmasıdır. Nitekim Machiavelli, ne ortaçağ kilisesinin kabullerini kendine temel almış ne de rönesans etik değerlerini sorgusuzca benimsemiştir. Şüphesiz rönesans döneminin insana ve akla biçtiği yüksek değer, Machiavelli'ye yardımcı olmuştur. Ancak Machiavelli, kendisini etik değer bağımsız bir şekilde olguları incelemeye adanmıştır. Bu hususta özellikle Hükümdar eserinde tarihe ve onun yaşamış/halen yaşamakta olan aktörlerine mercek tutmuştur. Machiavelli tarafından sistemli bir şekilde işlenen siyasetçilerin görece ahlaksız tutumlarının sorumlusu haksız bir şekilde Machiavelli olarak gösterilmektedir. Oysaki Hükümdar eserinde üzerinde durulan konular ve örnekleri gerçekten de yaşanmış, tecrübe edilmiş ve sonuçları görece herkesi etkilemiştir. Bunun yanında Machiavelli'yi mekân ve zaman bağımsız düşünmek, onun eserlerinin arkasındaki sebepleri yok saymak olacaktır. Nitekim İtalyan birliğini kurma arzusu, Machiavelli'nin kavramları ele alış tarzını da şekillendirmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Niccolo Machiavelli, Il Principe, Modern Siyaset*

AN OUTLOOK ON NICCOLO MACHIAVELLI: A BRIDGE BETWEEN THE NEW AND THE OLD

There are many studies in the literature which are questioning if Machiavelli may be the founder of modern politics comprehension or not. In this research, the way of how Machiavelli addresses notions by asking the same question was researched. This research has focused on the individuality of Machiavelli's way to handle notions. The study is for understanding his approach to the nature of human being, state, to relevancy between fortuna-virtue, religion, and army. Most of the researchers form groups in two opponent sides of the literature about if Machiavelli's ideas have technicality or not. According to a group of researchers, technicality come to the forefront because of the way of how Machiavelli handle the history empirically and thus it is evaluated that this situation is a scientific heritage for following political thinkers. According to the other group of researchers, Machiavelli's works are far from being scientific. The major reason for that is his works have remained at a practical advice level and thus they are not able to constitute a generalizable and acceptable political theory in terms of humanitarian values. Actually, this kind of grouping looks like the story of an elephant, and a group of people, defining the elephant in accordance with the parts of the elephant which they touch. The main purpose of this study is to examine the tie between circumstances and behaviors by addressing Machiavelli's designations and illations in *Il Principe*. While doing this, it should not be forgotten that Machiavelli serves as a bridge between the darkness of middle age and the enlightenment of renaissance period. In fact, Machiavelli has unquestioningly adopted neither admission of middle age's church nor ethical values of renaissance period. There is no doubt that the high value, which is putted on human and wisdom by renaissance, has been helpful for Machiavelli. However, Machiavelli has devoted himself to analyze the facts independent of ethic value. He has scrutinized the history and its existed/living actors especially in *Il Principe*. Machiavelli has been wrongly viewed as the responsible person for relatively unmoral attitudes of politicians those are examined deeply by Machiavelli. However, issues and patterns in *Il Principe* have been really experienced and have affected relatively everyone. In addition to that, analyzing Machiavelli free from space and time is to ignore underlying reasons of his works. As a matter of that fact, the will for an Italian union has shaped Machiavelli's way to handle the notions.

Keywords: *Niccolo Machiavelli, Il Principe, Modern Politics*

¹⁹⁷ Muş Alparslan Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, e-mail i.karaduman@alparslan.edu.tr

ALMAN DIŞ POLİTİKASI'NDA TRANSATLANTİK İLİŞKİLERİN GELECEĞİ VE STRATEJİK ALTERNATİFLER

Arş. Gör. Cavit Emre Aytekin¹⁹⁸

Transatlantik ilişkiler soğuk savaş sonrası uluslararası sistem için olduğu kadar AB politikaları ve Almanya diş politikası için de en önemli yapıtaŐlarından birini oluşturmuştur. Transatlantik ilişkiler, AB'nin ekonomi, güvenlik ve jeopolitika gibi yüksek strateji alanlarındaki politikalarını ŐekillendirdiĐi için Alman diş politikasının en öncelikli konu başlıkları arasında konumlanmıŐtır. Bu nedenle Alman diş politikasının alternatif strateji arayıŐlarını anlamak, transatlantik ilişkilerin bugünkü durumunu ve geleceğini gözlemlemeyi gerektirmektedir. Alman diş politikasının değişen önceliklerini ve seĀenekleri analiz eden bu ĀalıŐma bu gerekliliği sağlayabilmek için transatlantik ilişkilerin seyrini ABD diş politikası ve AB siyasetindeki yeni trendler iŐıĐında incelemektedir. ĀalıŐma kapsamında Almanya'nın diş politika alternatifleri, Almanya iĀ siyasetindeki gelişmeler ve kamuoyundaki tartışmalarla birlikte araŐtırılarak Alman diş politika dıŐünce ekolleri tespit edilecektir. Söz konusu dıŐünce ekollerinin bugünkü etki kapasiteleri, transatlantik ilişkilere bakışları ve stratejik vizyonları değerlendirilecek, transatlantik ilişkilerde yaŐanacak muhtemel dönüşümlerin AB'nin güncel sorunlarına ve özellikle Almanya'nın stratejik bir alternatifi olarak Rusya ve Avrasya ölkeleri ile iliŐkilerine yapacağı jeopolitik etkiler analiz edilecektir. Bu ĀalıŐmada ayrıca ABD diş politikasının transatlantik ilişkilere bakıŐı tarihsel açıdan ele alınarak, transatlantik ilişkilerin seyri üzerine dönemsel karŐılaŐtırmalar yapılacaktır ve Trump döneminde belirginlik kazanan kolektif güvenlik ve savunma sorumluluğunun AB ölkeleri arasında paylaŐılması, ABD-AB ticari ilişkilerinin geleceği ve uluslararası sistemde yeni güç merkezlerinin ortaya Āıkması gibi güncel tartışmalar ile AB siyasetinin yeni trendleri arasındaki etkileşim araştırılacaktır. ĀalıŐma sonuĀ olarak Alman diş politikasında hangi stratejik alternatifin ağırlık kazanmakta olduğu üzerine bir gelecek vizyonu sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Transatlantik İlişkiler, Alman Diş Politikası, Almanya-Rusya İlişkileri*

THE FUTURE OF TRANSATLANTIC RELATIONS IN GERMAN FOREIGN POLICY AND STRATEGIC ALTERNATIVES

Transatlantic relations constitute an important aspect of the post-Cold War international system as well as of EU policies and German foreign policy. Transatlantic relations are among the top priorities of the German foreign policy, as it shapes the high-strategy areas of EU politics such as economy, security and geopolitics. Hence, observe the present and future status of transatlantic relations in German foreign policy is necessary to recognize its strategy alternatives. Thus, analyzing the changing options of German foreign policy, this study examines the course of transatlantic relations in light of new trends in US foreign policy and EU politics. Throughout the study, german foreign policy alternatives are examined along with domestic developments and public discussions in German politics to determine the schools of thought in German foreign policy. Their current efficiency and view of transatlantic relations and strategic visions are assessed and possible geopolitical impacts of transatlantic relations on current problems of the EU and as a strategic alternative of Germany; the relations with Russia and Eurasian countries are analyzed. This study also examines the US' view of transatlantic relations from historical perspective and through making comparisons of different periods, investigates the interaction between new trends in EU politics and current discussions on transatlantic relations became evident in Trump era such as sharing of collective security responsibilities with EU members, future of US-EU relations and emergence of new powers in the international system. The study ultimately presents a vision for determining which alternative is gaining strenght in German foreign policy.

Keywords: *Transatlantic Relations, German Foreign Policy, Germany-US Relations, Germany-Russia Relations*

¹⁹⁸ *Kafkas Üniversitesi, İİBF, Uluslararası İlişkiler Bölümü, e-mail:cavitemreaytekin@gmail.com*

ZENÂDİKA'NIN KUR'ÂN'DA TENÂKUZ İDDİALARI BAĞLAMINDA EBU'L-HÜSEYİN EL-MALATÎ'NİN MÜŞKİLÂTU'L -KUR'ÂN YORUMLARI

Yrd. Doç. Muhammed Bahaeddin Yüksel¹⁹⁹

Kuşkusuz Malatya'nın yetiştirdiği müstesna şahsiyetlerden birisi de Ebu'l-Hüseyin el-Malatî'dir (ö. 377/987). Hatta sahâbe dönemine çok yakın denilebilecek bir dönemde yaşamış olması, onu Müslüman Türk âlimlerin ilklerinden olarak görmeyi mümkün kılmaktadır. Malatî, mezhepler tarihi alanında ilk eser verenlerden birisi olmasına, dahası Ehl-i Sünnet'e mensup âlimler arasında el-Eş'ârî (ö. 324/936)'den sonra bu sahada ikinci eser veren kişi olmasına rağmen, ilim çevrelerince kendisinden pek bahsedilmemiş, açıkçası ihmâl edilmiştir. Oysa Malatî'nin eseri *et-Tenbîh*, henüz ekollerin sistemleşmediği bir dönemde, dönemin mevcut fikir coğrafyasına dâir özgün bilgileri bizlere aktaran mühim bir kaynak eserdir. Birçok kitabından bizlere ulaşan tek eseri olan *et-Tenbîh*, her ne kadar son zamanlarda Mezhepler Tarihi açısından bir kaç makaleye konu edinilmişse de, Malatî'nin bu çok kıymetli eseri ihtivâ ettiği Kur'ân yorumları açısından bir çalışmaya konu edinilmemiştir. Oysa Malatî'nin bu eseri, öncelikle Kur'ân'ın yorumları üzerinde tahrifât yapan fırkaları ve onlara karşı yine Kur'ân'dan ve sahih sünnetten referansla savunmasını içeren bir muhteviyâta sahiptir. Bu heretik fırkalara karşı yaptığı savunmalardan birisi de, Zenâdika fırkasının Kur'ân'da çelişki olduğu iddiasına yönelik olarak yaptığı *Müteşâbihu'l-Kur'ân* yorumlarıdır. Zenâdika Kur'ân'daki çelişkilerle ilgili olarak örneğin "Bu, (kâfirlerin) konuşamayacağı gündür. Onlara izin verilmez ki (sözde) mazeretlerini beyan etsinler.", "Sonra şüphesiz, siz de kıyamet günü, Rabbinizin huzurunda davalasacaksınız." ve "Sûra üflendiği zaman artık aralarında akrabalık bağları kalmamıştır; birbirlerini de arayıp sormazlar.", "Onlardan bir kısmı diğerlerine yönelir, birbirlerini sorarlar." gibi birçok ayeti, iddiasının ispatı için gündeme taşımıştır. Malatya'nın güzide âlimlerinden Ebu'l-Hüseyin el-Malatî, işte bu iddialara tarihin çok erken bir döneminden cevap vermiş ve Ehl-i Sünnet'in kale isimlerinden olarak Kur'ân'a atılı bu bühtanı isabetli yorumlarıyla bertaraf etmiştir. Bu çalışma, Malatî'nin Kur'ân'ı yorumlama usulü ve bu çerçevede yaptığı Müteşâbih Kur'ân yorumlarını konu edinecektir.

Anahtar Kelimeler: *Malatî, et-Tenbîh, Kur'ân, Tefsîr, Müteşâbih.*

THE COMMENTS OF EBU'L-HÜSEYİN EL-MALATI FROM MUTESHABIHIL-QUR'AN RELEVANCE THAT THE ZANADİKA'S CONFLICTS IN QUR'AN

Of course, one of the exceptional personalities that Malatya brought up was Abu'l-Husein al-Malati (d. 377/987). The fact that he lived in a period that can be called very close to the sahâba period makes it possible to see him as one of the firsts of Muslim Turkish scholars. Though Malatî is one of the first writers in the field of sectarian history, and even the second scholar Ahl-i Sunnah who has the second work in this field after al-Ash'ari (d. 324/936), he has been obviously neglected. However, the work of Malatî-Tenbîh is an important source of information that informs us about the original information about the current geography of the period at a time when the schools have not been systemized yet. Et-Tenbîh, the only work that has reached us through many books, has been subject to a study in terms of the Qur'anic interpretations that Malatî included in this very precious work, although it has recently been the subject of a few scissors in terms of the History of the Mezhepler. This work of Malatî, however, has a content containing references to those who distorted the interpretations of the Qur'an first and spoke against them also within the Qur'an and authentic Sunnah. One of the defenses he has made against this heretic is the interpretation of Müteşâbih al-Qur'an, which he claims to be the contradiction in the Qur'an. In relation to the contradictions in the Quranic Zenâdika, for example, "This is the day when the disbelievers cannot speak. They will not be allowed to declare their (alleged) excuses. "" Then, verily, you will also be in the presence of your Lord on the Day of Resurrection. "And when the altar was blown, no kinship among them anymore remained; they do not ask each other. ", " A lot of the verses such as "Some of us turn to others, they ask each other." Ebu'l-Husein al-Malatî, one of the eminent scholars of our country, responded to this allegation from a very early period of history and eliminated it with proper interpretations of the Qur'an as the name of the castle of the Ahl al-Sunnah.

Keywords: *Malatî, et-Tanbih, Qur'an, Tafsir, Mutashabih*

¹⁹⁹ NiğdeÖmer Halisdemir Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, e-mail:bahaeddinyuksel@ohu.edu.tr

NEBEVİ TAVSİYELER İŞİĞİNDA BİR İNSANI İNSANLARIN EN HAYIRLISI YAPAN ERDEMLER

Yrd. Doç. Dr. Ahmet UYAR²⁰⁰

Kuran-ı Kerim'in ifadesiyle, "Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı uman, Allah'ı çok zikreden kimseler için *Üsve-i Hasene*" olarak vafedilen Hz. Peygamber, özellikle ve öncelikle inananlar, genel çerçevede ise tüm insanlık için eşsiz bir rehber konumundadır. Hz. Peygamber'in temel hedeflerinden biri de, hayatını ve (hemcinsleri de dahil olmak üzere) kendisi dışındaki canlı/cansız tüm varlıklar ile olan münasebetini Allah'ın çizdiği sınırlar ve koyduğu ölçüler içinde yaşayan/tanzim eden bireyler yetiştirmek ve bu bireylerden oluşan bir toplum inşa etmektir. Hadis külliyyatı içerisinde, bu hedefi gerçekleştirmeye matuf çok sayıda rivayet bulunmaktadır. Erdemli bir toplumun inşasında hayati önem arzeden söz konusu rivayetlere ve bu rivayetlerde altı çizilen hususlara dikkat çekmek arzusuyla, bu çalışmada, bazı sahabilerin, "*Allah'ın Rasulü/Sevgili Dostum bana tavsiye etti ki*" ifade kalıbı ile naklettikleri rivayetlerden ve Hz. Peygamber'in, "*Sizin en hayırlınız/İnsanların en hayırlısı*" nitelemesiyle, bir insanı, insanların en hayırlısı yapan eylem ve nitelikleri haber veren rivayetlerden yapılan bir seçki üzerinden, insanların fert ve toplum olarak, dünyevi ve uhrevi saadetlerinin garantörü nebevî tavsiyeler üzerinde durulacaktır.

Anahtar kelimeler: *Hadis, Hayır, Fayda, Erdem, Tavsiye*

UNDER THE LIGHT OF PROPHETIC HADITHS THE VIRTUES THAT IT MAKES PEOPLE INTO HUMAN

With the testimony of the Holy Qur'an: In the Messenger of Allah a beautiful pattern (of conduct) for any one whose hope is in Allah and the Final Day. The Prophet, in particular and primarily for the believers, is a unique guide for all humanity in the general framework. One of the basic goals of the Prophet is to educate individuals that who taking effect the rules of God and to build a community of these individuals. There are many hadiths on this subject in hadith books. In this study, we will focus on the Prophet's recommendations which are vital importance in the construction of a virtuous society and we will draw attention to the points underlined in these recommendations. These recommendations are expressed by some Companions, via expression pattern "*The Prophet of Allah/My Dear Friend recommended to me*". In this recommendations which are informs people about the actions and qualities that make them the best of the people, our Prophet used that expression pattern "*The best amongst you/The best person*". The topic will be covered through selected examples.

Keywords: *Keyword, Hadith, Good, Benefit, Virtue, Advice*

²⁰⁰ Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, Hadis ABD, e-mail: uyar@erciyes.edu.tr

SEYYİD ŞERİF CÜRCANİ VE BELAGAT İLMİNDEKİ YERİ

Yrd. Doç. Dr. Yüksel Çelik²⁰¹

Arap edebiyatında belâgat çalışmaları önce edebî tenkit şeklinde başlamış, İlk İslâmî dönemde ise hem Kur'ân'ı kerîm'in i'cazı, hem de edebî tenkit sebebiyle bu faaliyet daha hızlı bir şekilde devam etmiştir. İslam'ın ilk çağlarında belâgat konuları daha çok *Beyânu'l-Kur'ân*, *Ma'âni'l-Kur'ân*, *İ'câzu'l-Kur'ân* ve *Mecâzu'l-Kur'ân* gibi başlıklar altında ele alınmıştır. Her ilimde olduğu gibi belâgat ilminde de zamanla gelişmeler olmuş, ilk dönemlerde *Nahiv*, *Edebiyat*, *Lügat* ve *Tefsir* içerisinde işlendiği halde, daha sonra müstakil bir ilim haline gelmiştir. Son olarak es-Sekkâkî (ö.626/1229) ve onu izleyen otoriteler tarafından sistemleştirilerek bu günkü halini almıştır. Seyyid Şerif Cürçânî (ö. 816/1413) İslâm düşünce tarihinde hicrî sekizinci, milâdî on dördüncü yüzyılın ikinci yarısıyla, hicrî dokuzuncu, milâdî on beşinci yüzyılın ilk çeyreğinde yaşamış önemli bir düşünür ve bilim adamıdır. Çok yönlü araştırmacı ve yazar olan Seyyid Şerif, mantıkçı-dilci oluşu sebebiyle sekizinci yüzyılın belâgat ilminde mantık ekolünün takipçilerinden biri olarak görülmektedir. Bu bildiri, Seyyid Şerif Cürçani Ve Belagat İlmindeki Yerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *es-Seyyid eş-Şerîf el-Cürçânî, Arap dili, Belagat.*

SAYYİD SHARİF JURJÂNÎ AND ITS PLACE IN THE RHETORİC

Researches on eloquence (belagah) in Arabic literature first of all started as critics of literature and then in early Islamic period due to both laconic style (e'jaz) of Quran and critics of literature continued faster than before. The contents of eloquence in early centuries of Islam were Beyanu'l Quran, Me'ani'l Quran, E'jaz'ul-Quran and Mecaz'ul-Quran. As happens in every discipline in the long run, there were some progress in eloquence. Even though in the early periods it was included in syntax (nahiv), literature, dictionary (lugah), and exegesis (tafsir), then it became an independent discipline. Finally, it became systematized by es-Sekkaki (d.626/1229) and his competent followers. Sayyid Sharif Jurjânî (d.816/1413), a scholar and scientist in the history of Islamic thought, lived in the second half of the 8th and the first half of the 9th centuries after Hijrah (second half of the 14th and first half of the 15th centuries AD). Sayyid Sharif Jurjânî was a prolific researcher and author. Due to his deep knowledge in logic and linguistics, he is regarded as one of the followers of the logic school in the science of Eloquence in the eighth century. This report aims to research Sayyid Sharif Jurjânî and his place in the Arabic linguistics and Eloquence.

Keywords: *as Sayyid Sharîf al-Jurjânî, Arabic linguistics, Rhetoric.*

²⁰¹ *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü, Arap Dili ve Belagati ABD, e-mail:ycelik@erciyes.edu.tr*

KİTAB-I MUKADDES VE KUR'AN-I KERİM'DE İNÂYET

Arş. Gör. Dr. Emine Taşçı Yıldırım²⁰²

İhtimam, yardım, lütuf, iyilik ve ihsan gibi anlamlara gelen inayet kavramı, genel olarak Tanrı'nın eşya üzerindeki tedbiri veya ilahi takdiri olarak tanımlanmaktadır. Felsefe, kelam ve tasavvufun merkezi kavramlarından biri olan inayet, dini literatür içerisinde de kendine yer edinmiştir. Bu bağlamda inayet fikrinin hem Kitab-ı Mukaddes hem de Kur'an-ı Kerim'in bütününde işlendiğini söylemek mümkündür. Eski Ahit'te Yahudilikteki seçilmiş millet fikriyle bağlantılı olarak ele alınan inayet düşüncesinden Yeni Ahit'te uzaklaşıldığı görülmekte, Tanrı'nın inayetinin evrensel ve mutlak oluşu vurgulanmaktadır. Kur'an-ı Kerim'e gelindiğinde ise onda Allah'ın inananlara yönelik bir yardımından bahsedilmekle beraber Allah'ın inayetinin bütün yaratılanları kuşattığı düşüncesinin hakim olduğunu söylemek mümkündür. Kur'an-ı Kerim'de hakim olan inayet fikrinin, inananlara yönelik özel bir yardımın varlığı ekseninde üstünlüğün takvada oluşuna yapılan vurguyla Yahudilikteki seçilmiş millet fikrine bir karşı çıkış olduğu söylenebilir. Ayrıca Kur'an'da inayet fikrinin, Allah-alem-insan eksenli olarak işlendiği de göze çarpmaktadır. İnayet, sadece felsefede değil, birçok disiplinde çokça kullanılan bir kavram olmakla birlikte bu kavrama ilişkin çalışmaların çok az olduğu görülmektedir. Bu çalışmada inayet, Kitab-ı Mukaddes ve Kur'an-ı Kerim'de doğrudan bir kullanımının olup olmadığı, inayet fikrinin bu iki kutsal kitap ekseninde nasıl ele alındığı ve Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam'ın bu kavrama genel yaklaşımlarının nasıl olduğuna yer verilerek bu alana bir katkı sunmak amaçlanmaktadır. Ayrıca tarihi süreç içerisinde bu kavramın nasıl bir değişime uğradığı da bu bağlamda ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *İnayet, Kitab-ı Mukaddes, Kur'an-ı Kerim, Tanrı*

²⁰² *Yalova Üniversitesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, İslam Felsefesi ABD, e-mail: emine_tasci84@hotmail.com*

HADİS TARAFTARLARI'NIN KERRÂMIYYE ELEŞTİRİSİ

Arş. Gör. Zeynep Alimoğlu Sürmeli²⁰³

Hicri III/IX. asırdan itibaren Horasan bölgesinde taraftar edinmeye başlayan Kerrâmiyye, yaklaşık üç asır boyunca bölgedeki etkinliğini korumayı başarmıştır. Fıkhî ve tasavvufî yönüne dair çeşitli spekülasyonların bulunduğu bu mezhep, çoğunlukla itikadi görüşleri ile gündeme gelmiştir. İmanı salt ikrara indirgediği ve Allah anlayışında teşbihe düştüğü gerekçesiyle Kerrâmiyye, farklı dini-toplumsal grupların eleştirilerine muhatap olmuştur. Bu gruplar arasından Hadis Taraftarları, Kerrâmiyye'ye yönelik sıkı muhalefeti ile ön plana çıkmıştır. Kerrâmiyye'ye yönelik olumsuz imaj oluşturmada Hadis Taraftarları'nın eserleri önemli bir rol oynamış ve karalamaya yönelik isnadları, diğer dini-toplumsal grupları da etkilemiştir. Bu tebliğimizde, Hadis Taraftarları ile Kerrâmiyye arasındaki temel ayrılık noktalarına ve Hadis Taraftarlarının satır aralarında veya Mürcie başlığı altında dahi olsa Kerrâmilere yönelik tenkitlerine ışık tutmayı hedeflemekteyiz.

Anahtar Kelimeler: *Kerrâmiyye, Hadis Taraftarları, Mürcie, İman, Teşbih.*

CRITIQUE OF THE KARRÂMIYYA BY THE PROPONENTS OF HADITHS

Karrâmiyya, which managed to find supporters in the Khorasan region beginning from H. III/IX century, managed to keep its influence in the region for about three century. There are numerous speculations about the fiqh and sufistic aspects of this sect, yet it has come to the fore with its opinions on faith. It has come under the criticism of different religious-societal groups with the accusations of degrading faith only to confession (iqrar) and of using similes in their understanding of Allah (tashbih). Among these groups, The Proponents of Hadiths took the lead in their opposition to Karramiyya. Presenting a negative picture of the Karrâmiyya and imputation to give them a bad name had an important role in the works of The Proponents of Hadiths and they so influenced other religious-social groups. This paper we aim to shed light upon the main points of arguments between the Karrâmiyya and The Proponents of Hadiths as well as the criticism of the Karrâmis by The Proponents of Hadiths in between the lines or even under the topic of Murciah.

Keywords: *Karrâmiyya, Proponents of Hadiths, Murciah, Faith, Tashbih*

²⁰³ *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, e-mail:zasurmeli@firat.edu.tr*

STUDENT-TEACHERS' VIEWS REGARDING THE CURRICULUM OF ENGLISH LANGUAGE TEACHER EDUCATION IN TURKEY

Öğr. Gör. Volkan Darmaz²⁰⁴
Dr. Bilal Genç²⁰⁵

As a bridge between us, the language is the most important activity of people and now just like other modernization movements across Europe, foreign language education is also at the edge of an interparadigmatic change (Vez, 2008). Naturally, teacher education is to change to adapt to the new conditions and needs of student-teachers. This paper presents initial language teacher education policy adopted in Turkey and describes a study which examines student teachers' of ELT (English Language Teacher Education) perception of their initial teacher education and its contribution to their future professional life. The sample comprised 123 student-teachers in their third and fourth year of studies for a bachelor degree in the department of English Language Teacher Education in the Inonu University of Malatya in Turkey. Data were collected through a 40 item questionnaire, the content of which was based on the European Profile for Language Teacher Education — a Frame of Reference (Kelly et al 2004), which identifies 40 items as important elements in foreign language teacher education. Findings regarding the student-teachers' perception of ELT curriculum in its all dimensions (structure, knowledge and understanding, strategies and skills and values) reveal that the students-teachers believe in the importance of practicum, communication with other universities and research institutes, becoming knowledgeable in the target culture and using the European Language portfolio and the European Portfolio for student teachers of languages (Newby et al. 2007).

Keywords: *Initial Teacher Education (ITE), Stud Of Referent-Teacher, Program, European Profile For Language Teacher Education- A Framework*

²⁰⁴ İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, İngiliz Dili Eğitim Anabilim Dalı,
e-mail:volkan.darmaz@inonu.edu.tr

²⁰⁵ İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, İngiliz Dili Eğitim Anabilim Dalı,
e-mail:bilal.genc@inonu.edu.tr

ICTS INTEGRATION WITHIN OUR ALGERIAN LMD SYSTEM: TLEMCCEN FACULTY OF SCIENCE AS A CASE STUDY

Fazilet Alachaher²⁰⁶

The use of information and communication technology (ICT) such as Internet applications, CD-ROMs, video technology and various computer attachments and software programs have caused many changes in society. ICTs can enrich the experience of learning because they provide features that are not present in traditional technology. They can offer a wide range of multimedia resources, opportunities for intensive one-to-one learning in language labs and resources for authentic materials, which can be motivating to both students and teachers. The advent of Information and Communication Technology (ICT) and online interaction can also open up new range of self-access and distance learning opportunities. So, from the chalkboard to the abacus and beyond, technology has always played an important role in education. Educational technology refers to any teaching tool that helps supports learning, and given the rapid advancements in Information Technology and multimedia applications, the potential to support the teaching of foreign languages in Algerian universities is ever greater. Technology is, in fact, made accessible for teachers and students despite the new educational reforms, which emphasised the integration of technology, and multimedia labs in particular, in higher education. To urge the utilisation of ICTs in the educational process is something and to practically encourage their usage and ensure the implementation of reforms is something else. The introduction of the LMD system aimed to keep the Algerian university abreast of new trends in higher education to attain the international standards followed elsewhere in the world, including the use of technology enhanced learning, but little is done to ensure the application of its principles. Using ICTs to create a context to teach has then its unique advantages. This paper tries to analyse the necessity of multimedia technology in teaching at Tlemcen Faculty of Science (Science (SM) and Physics (ST) Departments) and also brings out the problems faced in using this technology. Following the importance of the study and its objectives, the problematic is defined as follows: 1) *To which extent can the use of ICT contribute to the improvement of teacher performance and increase the LMD learner's knowledge?* 2) *How does the use of ICT change the work of teachers?* and 3) *Which problems or concerns do teachers identify in relation to the introduction of ICT?*

Keywords: *LMD System, ICT Integration, Technology, Algerian Universities, International Standards, Changes, Obstacles*

²⁰⁶University of Ahmed Ben Ahmed Oran2/Algeria, redbenz13@gmail.com

DOĞULU KARAKTERLERİN ORTAÇAĞ İNGİLTERESİNDEKİ TASVİRLERİ

Hülya Taflı Düzgün²⁰⁷

Ortaçağ İngiliz romansı, birçok türden başka olarak, oluşumu sırasında içerisinde bulunduğu toplumun beklentilerine göre şekilleniyor gibidir. Bir başka deyişle, ortaçağ İngiliz romansı hitap ettiği toplumun aynası gibi üzüntüleri, önyargıları ve kabul gören değerleri bir arada yansıtmaktadır; tarihi şekillendirip, kendi zamanı içerisinde geçmişi yeniden yorumlamaktadır. Ortaçağda çizilen ve günümüze kadar muhafaza edilen dünya haritaları genellikle Sarazenleri Doğu'da yaşayan öncesinde pagan inancına sahip sonradan müslümanlaşan karakterler olarak tanımlamaktadır. Ayrıca Batının gözünde, Doğulu karakter olarak Sarazen, Hristiyanlık değerlerini öne çıkarmak için aşağılayıcı özellikleri olan canavar, dev, kırmızı gözlü, siyah tenli ve hayvan olarak adlandırılmaktadır. Ortaçağ dünya haritalarındaki bu algı modern Batı ortaçağ uzmanları tarafından da kabul edilmektedir ve Sarazen algısı ortaçağ İngiliz romanslarına da yansımış gibidir. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı ortaçağ İngiliz romanslarında karşımıza çıkan Doğulu karakterlerin (Sarazen) tarihten ve ortaçağ dünya haritalarından esinlenerek nasıl kötü tasvirlerden sıyrılıp kahramana dönüştüklerini ortaya çıkarmaktır. Bu çalışma özellikle Sarazen algısı ve ötekililik kavramının *Guy of Warwick*, *The King of Tars* ve *Richard Coeur de Lion* adlı ortaçağ İngiliz romanslarında nasıl yansıdığını irdeleyecektir.

Anahtar Kelimeler: *Ortaçağ Dönemi, İngiltere, Romans, Toplum, Kimlik, Doğu*

PRESENTATION OF ORIENTAL IDENTITIES IN THE MIDDLE ENGLISH ROMANCES

Middle English Romance, more than any other literary genre of the time, seems to have a close relationship with the life of the society that produces it. In other words, Middle English romance seems to mirror that society airs its grievances, prejudices and ideals and it seems to shape history or to re-interpret the past in the light of the present. Medieval *mappaemundi* generally illustrate that only Saracens live in the East, and they are the believers of paganism or Islam. Moreover Saracen 'is a monster, an abjected and fantasmatic body produced through category violation in order to demarcate the limits of the Christian possible'. This is the reason why Saracens are associated with physical monstrosity like black skin, red eyes, gigantism and bestiality. Such recognition of the Saracens seems to function in the same way with the Middle English romances. In this respect, the aim of this research is to explore oriental identities depicted in the Middle English romances as they seem to have been influenced by history and *mappaemundi*. Particularly, I will explore the Saracens and the idea of otherness with a specific reference to the Middle English romances of *Guy of Warwick*, *The King of Tars* and *Richard Coeur de Lion*.

Keywords: *Medieval England, Middle English romance, Society, Identity, The East*

²⁰⁷ *Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü, e-mail.htafli@erciyes.edu.tr*

A CORPUS-BASED ANALYSIS OF RELATIONSHIPS BETWEEN WORD COUNT, ORAL EXAM SCORES & GENDER

Faruk Sadıç²⁰⁸

This quantitative descriptive study aimed to explore if there is a relationship between oral exam scores of the prep. school students and their word counts, and a difference in the number of words uttered across gender. The end of the term exam recordings of 38 (19 female and 19 male) A1-A2 proficiency level students in School of Foreign Languages of İnönü University were transcribed and analyzed. Three different analysis methods were performed to assure the results. On transcription process, questions and answers were selected accordingly. The study suggested that there is a positive correlation between word count and oral exam scores, and two genders statistically differ in terms of the number of words uttered in oral exams. In contrast to the commonly accepted belief, male students were found as the talkative gender in this study. In addition, some possible implications related to the gender-related and verbal exam themes were discussed in detail.

Keywords: *Gender, Language Education, ELT, Word Count*

²⁰⁸ İnönü Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu Temel İngilizce Bölümü, e-mail:faruk.sadic@inonu.edu.tr

THE EFFECTS OF STUDENTS' CULTURAL BACKGROUNDS ON THEIR ATTITUDES TOWARDS ENGLISH AS A FOREIGN LANGUAGE

Okt. Mehmet Tunaz²⁰⁹
Prof. Dr. Arif Sarıçoban²¹⁰

The aim of this article is to investigate the attitudes of students, who study at the School of Foreign Languages at Erciyes University, towards English as a foreign language to find out in what way students' cultural background affect their attitudes. Students' attitudes were grouped into three different categories: thoughts about future use of English, students' identity and social context. The final aim was to find out what students think about their own motivation in the English classroom in relation to these attitudes. The research was carried out in the multicultural context of Kayseri School of Foreign Languages with the students from various cultural backgrounds. Before the interviews, the students were given the questionnaires to provide objectivity. Then, the main focus of the study was fortified with semi-structured in-depth interviews. The analysis of the questionnaire and semi-structured interviews indicated that, regardless of their native languages and cultural backgrounds, the students have interesting attitudes towards English as a second language in terms of its future use in the society and its significant roles on the cultural identities of the students. Moreover, it was found out in this research that mother tongues of the foreign students (non-Turkish) do not affect their attitudes towards English in a negative way. Instead, English language is viewed as a source of social and cultural contribution to their lives.

Keywords: *English Language, Cultural Background, Motivation, Attitudes, Identity*

²⁰⁹ Erciyes Üniversitesi, yabancı Diller Yüksekokulu, e-mail:mehmet_tunaz@erciyes.edu.tr

²¹⁰ Selçuk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili Ve Edebiyatı Bölümü İngiliz Kültürü ve Edebiyatı A.B.D.
e-mail:saricobanarif@gmail.com

AN ANALYSIS OF "THE LITTLE PRINCE" IN THE LIGHT OF "THE SECOND COMING"

Arş. Gör. Özlem Sayar²¹¹

Antoine de Saint-Exupery is the widely known writer of "The Little Prince", which can be regarded as a valuable product of his career as a pilot. He has a plane crash in a desert and this becomes the source of inspiration to write this book. At the first sight, it may seem to have been written for children; however, "The Little Prince" is a quite challenging and sophisticated work as it has several deep and compelling points that criticize how people get alienated in time. Likewise, William Butler Yeats is also concerned about this issue in "The Second Coming". Yeats, who is regarded as one of the greatest poets of the 20th century and as the precursor of symbolism in English Literature implies that as people become alienated and separate, they gradually lose their control on their life, and their attachment to the center gets harder. The center in this context can be the consciousness, conscience, religion or state; nevertheless, the end is the same; people are losing their balance and control in life. In this respect, while analyzing "The Little Prince" in terms of the criticized points in "The Second Coming", this paper will focus on the idea that the center is the childhood innocence and conscience, and humankind is losing its connection with these faculties while growing old.

Keywords: *"The Little Prince", "The Second Coming", Yeats, Alienation*

²¹¹ *Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, e-mail:ozlemsayar@erciyes.edu.tr*

OSMANLI DÖNEMİ KAYSERİLİ ÂLİMLER

Prof. Dr. Recep Dikici²¹²

Tarihteki en önemli ilim ve kültür merkezlerinden biri de, Kayseri ilidir. Bu bölgedeki mevcut medreseler ile çeşitli bilim dallarında yetişen âlim ve edipler, bu gerçeği açıkça göstermektedir. Bu yüzden Nadir Tabakât kitaplarından ve Türkiye İhtisas Kütüphanelerindentesbit edebildiğimiz aralarında Davud el-Kayserî, Muhsin el-Kayserî, Gözübüyükzâde İbrahim Efendi, MecidKayserî, ŞerefeddînKayserî, Ahmed Remzi Kayserî, Abdülmuhsin Kayserî, Fikri MehmedKayserî, Remzi mehmedKayserî, Ebu's-su'udKayserî, Ferdî Ali Kayserî, Kasım Kayserî ve Muhammed Kayserî'nin de bulunduğu Osmanlı dönemi Kayserili âlimlerin hayatları ile iktisad, askerlik Bilimi, mantık, astronomi, tarih, edebiyat, belâgat, aruz, fıkıh, kelim, tasavvuf, hadis, lügat gibi bilim sahalarına dâir ihtisas kütüphanelerinde bulunan Arapça, Farsça ve Osmanlıca elyazması ve matbû eserlerini topluca sunmak, bilim dünyası için son derece faydalı olacaktır. Böylece Kayseri kültür tarihi ile ilgili ciddî bir boşluk doldurulacak ve araştırmacılara bu hususta yön verilecektir. Maalesef böyle önemli bir konu, günümüze kadar hiç ele alınmamıştır. Nitekim Kâtip Çelebi merhûmun "Keşfu'z-zunûn" adlı eserinin mukaddimesi'nde naklettiği "Kim bir mü'minin hayat tarihini yazarsa, onu yaşatmış gibi olur." meâlindeki hadîs-i şerîf ile "Bizim eserlerimiz, bizi tanıtan belgelerdir. Bunun için, bizden sonra eserlerimize bakınız." meâlindeki beyit, bu mevzûnun ne derece büyük önem arz ettiğini göstermektedir. Nitekim onların esasen fazilet ve kemallerine delalet edecek olan kitaplarının isimleri yazılarak, ilmî yükseklikleri ve insanlığa yaptıkları hizmetleri ispat edilmektedir. Bunun yanı sıra "Büyüklerini tanımayan bir millet, asla yükselemez." veciz söz de, burada hatırlatılmalıdır. Bir milletin manevî kültür değerlerinin yekûnunu din, dil, tarih, sanat, edebiyat, örf ve âdetler ile düşünüş ve yaşayış tarzları meydana getirmektedir. Bu kültür değerleri, milletlerin hayatında önemli bir yer tutarlar. Milletler, bu tip kültür değerleri üzerinde hassasiyetle dururlar ve bunları mümkün mertebe zedeleden ve hatta geliştirerek kendinden sonraki nesillere devrederler. Yozgat kültür tarihini de gün yüzüne çıkarmak, şanlı milletimizin bu azîz değerlerine katkıda bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: *Kayseri, Kültür Tarihi, Matbu, El yazması, Âlimler.*

²¹² Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, e-mail:rdikici@selcuk.edu.tr

KAYSERİ YÖRESİNE AİT GESİ BAĞLARI TÜRKÜSÜNÜN VARYANTLARI, HİKÂYESİ, METİN ANALİZİ

Yrd. Doç. Dr. Ümral Deveci²¹³

Anadolu’da türkü denince akla gelen ilklerden olan Kayseri, Gesi yöresine ait “Gesi Bağlarında dolanıyorum” türküsünün birden fazla varyantı bulunmaktadır. Kimi kaynaklarda ilk kez 1890-1897 tarihlerinde söylenmiş olabileceği kaydedilen türkü, bağlama ustası Ahmet Gazi Ayhan eşliğinde, eşi Yıldız Ayhan tarafından ilk kez TRT’de seslendirilmiştir. Onlarca bentten oluşan Türkü metninin anonim olduğu, türkü bentlerinde pek çok farklı konunun işlendiği tartışılmakla birlikte orijinal söylemini tümüyle derlemek mümkün olmamıştır. Yusuf Ziya Demirci’nin Anadolu Köylerinin Türküleri (1938), Mehmet Özbek’in Folklor ve Türkülerimiz (1975), Ahmet Şükrü Esen’nin Anadolu Türküleri (1989), Cahit Öztelli’nin Evlerinin Önü (2003), Hulusi Üstün’nün Türkü Öyküleri (2003) ile TRT repertuarına 631-4026 numaralarla kayıtlı türkü metinleri olmak üzere sekiz varyantın karşılaştırıldığı, hikâyesinin değerlendirildiği, metin analizinin yapıldığı bu çalışmada, varyantların en kapsamlısı olması sebebiyle Kayseri İl Kültür Müdürlüğü yayınlarından, Kayseri ve Yöresi Halk Türküleri (1999) adlı kitapta yer alan Gesili İlfakat Nine’den derlenen varyant esas alınmıştır. Türkünün varyantları gibi hikâyeleri de çeşitlidir. Türkü metinlerinde başka bir köye gelin giden ana ve sıla özlemi çeken bir kadının yası anlattığı gibi kimi zaman da sevdiğine kavuşamayan aşğın yasını da anlatan türkünün dizelerinde aşk, özlem, gurbet, ölüm, hayal kırıklığı, çaresizlik, kıskançlık, anlaşılammak gibi temaların yer aldığı görülmekte, “Gel otur yanıma hallerimi söyleyim / Halimden bilmiyor ben o yâri neyleyim” kavuştağıyla bu duyguların türkü metninde birleştirildiği görülmektedir. Tüm varyantlarda ortak olan “Gesi bağları...” kalıbıyla başlayan dizelerin yanı sıra “Gesi bağlarını dolanıyorum/ Yitirdim yârimi (anam) aranıyorum / Bir çift selamina güveniyorum”, “Gesi bağlarında gelsin geçilsin / Kurulsun masalar rakı şarap içilsin/ herkes sevdiğini alsın seçilsin” dizeleridir.

Anahtar Kelimeler: *Kayseri, Türkü, Gesi Bağları, Aşk, Yas, Türkü Metni Analizi*

²¹³*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü,
e-mail:umraldeveci@gmail.com*

ÇEŞİTLİ DİLLERİN ATASÖZLERİNDE “ÖFKE” KAVRAMINA İLİŞKİN İMGE ŞEMALARI ÜZERİNE

Arş. Gör. Fırat Şahin²¹⁴

Ortak bir dili paylaşan toplumların geçmişteki kültürel uzlaşımları ve çıkarımlarını dil sistemine kalıplar yoluyla aktarmalarıyla oluşan atasözleri, insanın doğayı zihnine ve dolayısıyla da diline nasıl kodladığına ilişkin önemli bir veri sunmaktadır. Söz konusu bu ilişkiyi merkeze alarak sözcük anlamını ve kendi başına “anlam”ın insan zihninde işleme biçimlerini inceleyen anlambilim alanıdır. Ne var ki atasözlerinin semantik kurulumları, anlambilimde yeterince ele alınmamıştır. Bu çalışmada çeşitli dünya dillerinden derlenmiş olan atasözleri içerisinde “öfke” duygusuna ilişkin kavramsallaştırma örüntüleri, bilişsel anlambilimde ilk kez Lakoff ve Johnson (1987) tarafından birer zihin modeli olarak öne sürülmüş olan “imge şemaları” sistematığıyla ele alınacaktır. Bu yolla, farklı coğrafyalarda gelişmiş farklı dil ailelerine mensup dillerin konuşurlarının zihninde “öfke” kavramını ne gibi somutlamalarla biçimlendirdiklerinin betimlenmesi ve dillerüstü evrensel bir imge şeması varlığının sorgulanması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Bilişsel Dilbilim, Bilişsel Anlambilim, İmge Şemaları, Atasözleri, Öfke Kavramı*

ON THE IMAGE SCHEMAS RELATED TO THE CONCEPT “ANGER” IN THE PROVERBS OF VARIOUS LANGUAGES

Proverbs formed by means of transferring cultural agreements and inferences of societies sharing a common language into the language system provide important data on how people code nature to the mind and therefore, to their language. Considering relevant relationship, the field that examines the forms of processing word meaning and the “meaning” itself in human mind is semantics. However the semantic structures of proverbs have not been investigated specifically enough. In the present study, the conceptualization patterns of the emotion “anger” in proverbs compiled from various languages around the world will be examined within the scope of “Image Schemas” which has been proposed by Lakoff and Johnson as a mind model in cognitive semantics. By this way, it is aimed to describe what kind of concretizations the native speakers of different languages from different language families and geographies use molding the concept “anger” and to question the existence of a supra-linguistic universal image schema.

Keywords: *Cognitive Linguistics, Cognitive Semantics, Image Schemas, Proverbs, Anger Concept*

²¹⁴ *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, e-mail:fsahin@bartin.edu.tr*

ERZURUMLU ZİHNÎ DÎVÂNÎ'NDA YEREL UNSURLAR VE SOSYAL HAYAT

Öğr. Gör. Mustafa Alkan²¹⁵

Klâsik Türk Edebiyatı her ne kadar, haksız şekilde, toplumdan uzak olduğu eleştirilerine maruz kalsa da, bu edebiyata ait şiir ve nesir türündeki eserler, geçmişteki Türk sosyal hayatının önemli bir laboratuvarı niteliğindedir. Eserleri vücuda getiren şâir ve yazarlar, dönemlerindeki târihî olaylara, sosyal hayata ve birçok yerel ve folklorik unsura, gerek sanat malzemesi olarak gerekse dönemlerindeki olayların en canlı tanığı olduklarından, eserlerinde yer vermişlerdir. Bu eserleri dönemlerindeki sosyal hayat açısından değerlendirmek, bahsi geçen olumsuz eleştirilere verilebilecek en güzel cevap olacaktır. Taşralı şair ve yazarların eserleri, Anadolu hayatının eserlerdeki yansımaları bulabilmek için ayrı bir önemi hâizdir. 18. yüzyıl eserlerinden Erzurumlu Zihnî'nin Dîvanı bu eserlerden biridir. Şâirin Erzurumlu olup hayatının önemli bir kısmını bu şehirde geçirmesinden dolayı dîvanı, bu bölgedeki sosyal hayata dair birçok unsuru barındırmaktadır. Bu vesileyle biz bu çalışmamızda onun dîvanında yer alan yerel unsurlarla sosyal hayatı inceleyip 18. yüzyıl Anadolu'sunu bu eser peçeresinden görmeye çalışacağız. Bu çalışmada, esas itibarıyla, Erzurumlu Zihnî Divânı'nda yer alan atasözleri, deyimler, gelenek ve görenekler, folklorik unsurlar ile ilgili yüzyıldaki çeşitli olaylar tespit edilmeye çalışılacaktır. Böyle bir çalışmayla Klâsik Türk Edebiyatı eserlerinin sosyal hayatla ilişkisini göstermek ve sosyolojik çalışmalara katkıda bulunmak amacındayız.

Anahtar Kelimeler: *Erzurum, Erzurumlu Zihnî, Klâsik Türk Şiiri, Sosyal Hayat*

²¹⁵ Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Bölümü, e-mail::alkan@aku.edu.tr

18. YÜZYILDA OSMANLI BALKAN ŞEHİRLERİNDEKİ RESMÎ YAZIŞMALARI İHTİVÂ EDEN BİR MÜNŞE'ÂT MECMÛ'ASI ÜZERİNE NOTLAR

Dilek Ünlü²¹⁶

Eski Türk edebiyatının çalışma sahası içerisinde önemi hâiz olan mecmû'alardan, günümüze aktarılan bilgilerin kıymeti mâlumdur. Mecmû'alar bu anlamda bugün birçok araştırma sahasına kaynaklık edecek eserlerdir. Bu bakımdan söz konusu bu yazma eserler hem muhtevâ hem de imlâ bakımından önem arz ederler. Bu çalışmada 18. yüzyıl Osmanlı dönemi Balkan şehirlerindeki resmî yazışmaları ihtivâ eden İBB Atatürk Kitaplığı'nda T 816 T 816 1' de Münşe'âtMecmû'ası ismiyle kayıtlı eser-bahsi geçen yönlerden-tanıtılıp bir değerlendirme yapılacaktır. Muhtevâ bakımından Balkanlardaki sosyal, kültürel, psikolojik araştırma alanları için önemli mektupları ihtivâ eden söz konusu yazma eserin imlâ bakımından da kayda değer özellikler taşıması açısından günümüz araştırmalarına kaynak eser mâhiyetinde olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Mecmû'a, Münşe'at, Balkanlar, Mektup.*

²¹⁶ *Doktora Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, e-mail:dilekunlu66@gmail.com*

TÜRKİYE'DE KALKINMA AJANSLARININ COĞRAFI DAĞILIŞI VE BÖLGESEL ROLLERİNE DAİR ELEŞTİREL BİR YAKLAŞIM

Prof. Dr. Nuriye Garipağaoğlu²¹⁷

Bilindiği üzere, Türkiye'de kalkınma ajansları, bölgesel gelişme politikalarında küresel ölçekte yaşanan dönüşümlerin yansıması, bölgeler arasındaki gelişmişlik farklarının önemini koruması ve Avrupa Birliği'ne adaylık sürecinin etkileri ile gündeme gelmiştir. Yerel ve bölgesel kalkınmada kamu, özel kesim ve sivil toplum kuruluşları arasında işbirliğini geliştirmek, kaynakların etkin kullanımını sağlamak, yerel dinamikleri ve içsel potansiyeli harekete geçirerek bölgesel gelişmeye yeni bir ivme kazandırmak üzere, Düzey 2 bölgeleri esas alınarak kurulmuşlardır. Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun, 2006 yılında yürürlüğe girmiştir. Ajanslar, 08.02.2006 tarih ve 5449 sayılı Kanun ile kurulmaya başlamış olup sayıları günümüzde 26'ya ulaşmıştır. Türkiye'deki kalkınma ajansları, ülke genelinde homojen bir yapıda ve coğrafi kriterlere bağlı olmaksızın, Düzey 2 bölgeleri üzerinde, bazen tek, bazen birkaç ilin bir araya getirilmesi ile oluşturulduklarından, coğrafi sınırlarında fonksiyonellik sorunu yaşanmaktadır. İstatistiki bölge birimlerinin oluşumundan itibaren başlayan; kalkınma ajansları kuruluş kanunu metinleriyle devam eden gerek yapılanma biçimleri ve temel amaçları, gerekse görev ve yetki alanları gibi hususlarda birçok tartışmaya ve eleştirel yaklaşıma konu olmuştur. Bu çalışmada, kalkınma ajansları, coğrafi dağılışı ve bölgesel kalkınmadaki rolleri kapsamında değerlendirilmiş, bu alanlarda karşılaşılan sorunlar ve yetersizlikler tartışılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kalkınma Ajansı, Coğrafi Dağılışı, İstatistiki Bölge, Türkiye

²¹⁷Marmara Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü, e-mail: nuriyeg@marmara.edu.tr

DOĞU ANADOLU BÖLGESİ'NDE MEVSİMLİK KURAKLIK ANALİZİ

Dr. Mehmet Ali Çelik²¹⁸
Prof. Dr. İbrahim Kopar²¹⁹
Arş. Gör. Hüseyin Bayram²²⁰

Doğu Anadolu Bölgesi hem verimli tarım alanları hem de geniş otlak alanları ile Türkiye'nin önemli tarım ve hayvancılık merkezidir. Yapılan birçok çalışma, kuraklığın tarımda verimliliği düşürdüğünü göstermektedir. Aynı zamanda kurak koşullara bağlı olarak otlak alanlarda/meralarda biomas aktivite düşmektedir ve buna bağlı olarak mera alanlarında birincil üretim (gross primary production) azalmaktadır. Bundan dolayı kurak koşulların izlenmesi, önceden tespit edilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması büyük önem taşımaktadır. Kuraklık olaylarını incelemek, izlemek ve önceden tespit edebilmek için, bilim insanları tarafından birçok yaklaşım ve yöntem geliştirilmiştir. Bunlardan Standartlaştırılmış Yağış İndisi (SPI) kuraklıkları belirleme, değerlendirme ve izlemede, bir ülkenin ya da bölgenin kuraklık yönetimi ve kuraklıkla savaşımlı yeteneklerinin ve olanaklarının gelişmesinde etkili olan yöntemler arasında kabul edilir. Zira Çalışmamızda Standart Yağış İndisi kullanılarak mevsimlik ölçekte kuraklık analizleri yapılmıştır. Bu çalışmada Ağrı, Ardahan, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Hakkâri, Iğdır, Kars, Malatya, Muş, Tunceli ve Van istasyonlarının mevsimlik (3 aylık) kuraklık analizleri yapılmıştır. Aynı zamanda son 50 yıla ait 3 aylık periyotlar halinde kuraklık eğilimleri incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, çalışma alanında yer alan bazı istasyonlarda ciddi kuraklık riski, bazı istasyonlarda ise nemlilik eğilimi söz konusudur. Genel olarak değerlendirildiğinde, Bayburt, Bingöl, Bitlis, Hakkari ve Iğdır'da iklimin nemlilik eğilimi göstermektedir. Malatya, Elazığ, Tunceli ve Erzincan istasyonlarında ise iklimde ciddi kuraklık riskleri söz konusudur.

Anahtar Kelimeler: *Doğu Anadolu Bölgesi, Kuraklık, Mera, SPI*

²¹⁸ Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü, e-mail: mehmet.ali.celikk@gmail.com

²¹⁹ Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Fiziki Coğrafya ABD, e-mail: ikopar@gmail.com

²²⁰ Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü, e-mail: huseyinbayram@kilis.edu.tr

GİRESUN'DA TÜRK İSKÂNINA BİR ÖRNEK: VADİ YERLEŞİMİ

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Özmenli²²¹
Yrd. Doç. Dr. Nazım Kuruca²²²

İskân kelimesi terim olarak aslı Arapça “sükûn” kelimesinden gelmekte ve sözlüklerde “sakin kılma, oturtma, ev sahibi etme, yerleştirme” manaları yanında, “yurtlandırma, yerleştirme, yurtlanma, yerleşme” şeklinde de geçmektedir. Bir başka ifade ile yerleşme boş alanların ekilip biçilmesi, verimliliğinin artırılmasıdır. İslam öncesi Türklerin yaylak ve kışlak hayatı sürdürdükleri bilinen bir gerçektir. Türk hükümdarlarından biri yaylaklarda öteki vadilerde, su kıyılarında olmak üzere iki merkezleri mevcuttu ve ikincisi evlerden kurulu iskân yerleri şeklinde idi. Anadolu topraklarına gelen Türklerin ilk yerleştikleri yerler incelendiğinde dikkat çekici bir biçimde benzer özellikli yerlere (dağ etekleri ve vadiler) konuşlandıkları görülmektedir. Doğu Karadeniz’de ve özelde Giresun’un uygun vadileri barındırmasından ötürü Türklerin bu bölgeyi tercih etmelerine neden olmuştur. Yaylak ve kışlak yaşam biçiminin en bariz şekilde yaşandığı bölge olmuştur. Doğu Karadeniz’de ve özellikle çalışma alanımız olan Giresun’da dağları yarmak suretiyle iç kesimlerden denize ulaşmaya çalışan dereler vadileri meydana getirmişlerdir. Türk kolonizatör dervişleri, Karadeniz’in güneyini oluşturan Türkiye topraklarına vadileri kullanarak ulaşmış ve de yerleşmişlerdir. Güneyden kuzeye akan dereler Oğuz Türklerinin iç kesimlerden Karadeniz’e ulaşmalarına vesile olmuştur. Bu dereler kültür merkezleri olduğu gibi kültür taşıyıcılığı görevini de üstlenmişlerdir. Türkiye’nin beşeri coğrafyası, ekonomisi, kültürel varlıkları büyük ölçüde bu iskân usulü ile şekillenmiştir. Arazi taramaları, ana ve çağdaş kaynakların taranması usulünü kullandığımız bu çalışmamızda hedefimiz Karadeniz’de Türk iskânlarının gelişim süreçlerini kısaca irdelemektir.

Anahtar Kelimeler: *Giresun, Vadi, İskân*

AN EXAMPLE OF TURKISH HOUSING IN GİRESUN: VALLEY SETTLEMENT

The term "settlement" comes from the original Arabic word "sükûn" and in addition to its meanings of "calming, seating, making homeowner, placing", it also appears as “settlement, placing, settling, housing” in the dictionaries. In other words, settlement is the planting of empty spaces, increasing productivity. It is a known fact that the pre-Islamic Turks carried out the lives of summer pasture and winter quarters. Turkish rulers had two centers as one in the summer pastures and the other in the valleys, by the water side; the latter was in the form settlement area. When the first settlements of Turks who came to the Anatolian lands are examined, it is seen that they settled in places (mountain foothills and valleys) with remarkably similar characteristics. The fact that the Eastern Black Sea, and in particular Giresun, house appropriate valleys caused Turks to prefer this region. It became the region in which summer pasture and winter quarters life styles are lived most obviously. In Eastern Black Sea and especially in Giresun, our study area, the streams trying to reach the sea from the inner parts created the valleys by splitting the mountains. The Turkish colonizer dervishes reached and settled down in the territory of Turkey that forms the south of the Black Sea, by using valleys. The streams flowing from south to north enabled Oghuz Turks to reach the Black Sea from inner parts. These streams have also undertaken the role of the culture carrier as well as being the cultural centers. On a large scale, the human geography, economy and cultural assets of Turkey were shaped by this settlement method. The aim of our work, in which we use land scanning, scanning of main and contemporary resources, is to briefly discuss the development process of Turkish settlements in the Black Sea.

Keywords: *Giresun, Valley, Settlement*

²²¹ *Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail:mehmetozmenli@hotmail.com*

²²² *Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail:badali28@hotmail.com*

SOSYO KÜLTÜREL BOYUTU İLE GİRESUN'DA YAYLACILIK

Yrd. Doç. Dr. Arif Olgun Közleme²²³

Yrd. Doç. Dr. Muammer Ak²²⁴

Karadeniz bölgesinin coğrafi şartları Türk toplumunun geleneksel yaşantısına uygun şartları bünyesinde taşımaktadır. Bölge hayvancılık faaliyetleri için oldukça müsaittir. Bölgedeki hayvancılık faaliyetleri konargöçer, yaylak-kışlak şeklinde sürdürülmektedir. Kışın sahilde ikamet eden yöre insanı Nisan-Ekim ayları arasında ise yaylaları mesken tutmaktadır. Yılın önemli bir kısmını yaklaşık 2500 metrelik yükseltiyeye sahip yaylalarda geçiren yöre insanı bir nevi coğrafya üzerinde hâkim konumuna gelmiştir. Konargöçer hayat nizamı sadece iktisadi hayat üzerinde değil, toplumun bütün değer yargıları üzerinde de etkili olmaktadır. Bu etkileri insan psikolojisi, sosyal hayat, edebiyat, müzik, dil, sosyoloji, toplumsal değerlere ait ritüellerde görmek mümkündür. Toplum olmayı gerektiren unsurların başında gelen birlikte yaşama, yardımlaşma, işbirliği yapma gibi sosyal hadiseleri yaylacıların hayatında sıkça görmek mümkündür. Bir yaşam biçimi olarak yaylacılık, yöre için hem ekonomik hem de kültürel boyutu olan bir faaliyettir. Yörede yaylacılığın ortadan kalkması, aynı zamanda bu alandaki kültürel mirasın da yok olması anlamına gelecektir. Bu çalışmada sosyokültürel boyutu ile Giresun'da yaylacılık faaliyetleri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: *Doğu Karadeniz, Giresun, Yaylacılık, Konargöçer, Kültür*

²²³Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Terzioğlu Kampüsü Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü
e-mail olgunkozleme@gmail.com

²²⁴Gümüşhane Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmetler Bölümü, Sosyal Hizmet Anabilim Dalı, e-mail
akmuammer@hotmail.com

KAYSERİ'İN GELİŞİMİNDE KARDEŞ ŞEHİRLERİN ÖNEMİ

Öğr. Gör. Mehmet Levent Kocaalan²²⁵

Türkiye'nin kültür, sanat, bilim ve turizm merkezlerinden biri olan Kayseri, tarihin en eski zamanlarından beri pek çok uygarlığa beşiklik etmiş ve her dönemde önemini korumuştur. Şehrin en eski adı olan Mazaka, Roma devrine kadar devam etmiş; Roma devrinde şehre imparator şehri anlamında Kaisareia adı verilmiş; bu isim Araplarca Kaysariya şeklinde kullanılmıştır. Türkler Anadolu'yu fethettikten sonra Şehre Kayseriye adını vermişler ve bu ad, Cumhuriyet dönemiyle birlikte Kayseri şeklini almıştır. Günümüzde ise Kayseri ekonomik, kültürel, sağlık, eğitim, spor ve şehircilik alanında yakaladığı ivme ile Türkiye'nin en hızlı gelişen ve dikkat çeken şehirlerinin başında geliyor. Kayseri'nin 12 adet kardeş şehri bulunmaktadır. Amerika'nın Kuzey Carolina Eyaleti, Kamerun'un Maroua, Tunus'un Nabeul, Almanya'nın Saarbrücken, Rusya'nın Kabartay Balkar Cumhuriyeti'nden Nalçik, Bosna Hersek'in Mostar, Fransa'nın Strasbourg, Güney Kore'nin Yong-in, Bosna Hersek'in Gorajde, Almanya'nın Krefeld, Kazakistan'ın Pavlodar ve Macaristan'ın Miskolc şehirleri, Kayseri ile kardeş şehir anlaşması bulunmaktadır. Kayseri ile Almanya'nın Saarbrücken ve Krefeld, Kazakistan'ın Pavlodar Bosna Hersek'in Mostar ve Gorajde, Güney Kore'nin Yong-in şehirlerinde yaşayan halklar arasındaki kültür bağının artması için, bu çalışmada ülkeler düzeyinde kültürler arası iletişimin kurulması amacı ile bir girişimcilik örneği önerilecektir. Bu çalışmada, Kayseri'nin turizm potansiyelini arttırmak ve Türkiye, Almanya, Bosna-Hersek, Kazakistan ve Kore kültürlerini kaynaştırmak amacı ile, siyasal olarak ülkeleri kurduğu büyükelçilikler dışında, beş ülkenin kendi kültürlerini tanıtacakları "Kültürlerarası Kardeş Şehir Park Projesi" model olarak sunulmaktadır. Bu projede, Kayseri'de diğer ülkelerin kültürlerini, mimari özelliklerini, yemeklerini ve folklorlarını tanıtacakları bir kültür parkı oluşturulacaktır. Kayseri'de kurulması önerilen bu konseptte, en güzel ev veya tarihi bina modellerini tip proje olarak yapılacak, bu evlerde kendi yemeklerini, özel içeceklerini, folklorunu, geleneksel giysilerini ve misafirperverliklerini göstererek, her ülke, kendi ülkesinin kültürel tanıtımını yapacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Kayseri, Kardeş Şehir, İletişim*

²²⁵ Pamukkale Üniversitesi, Honaz Meslek Yüksekokulu, Pazarlama Bölümü, e-mail:mlkocaalan@pau.edu.tr

ANITSAL YAPILARDA KARŞILAŞTIRMALI YAPI ANALİZİ

Z. Özlem Parlak Biçer²²⁶
Hürmet Çopuroğlu²²⁷
Merve Hasözhan²²⁸
Zehra Aksoy²²⁹

Bir yapının tasarım, yapım, kullanım aşamalarında beşeri kaynakları kullanması, o yapının maliyetinin ne olacağını belirlediği gibi çevreye olan uyumunu, doğaya verdiği zararı, topografik verileri kullanması ve çevreye yaydığı kirlilik miktarını da belirlemektedir. Günümüzdeki yapıların üç aşamasında da, ekolojik yapılar olması önemli görülmektedir. Yapının inşa edildiği bölgedeki malzemeler seçilerek yapım kullanılması, topografya ile uyumu, yapı tekniklerinin tercih edilmesi, yerel kültür ve mimariyi yansıtması; gün ışığı, rüzgar gibi fiziksel verilerin verimli kullanılması, kullanılan malzemelerin geri dönüşümünün gerçekleştirilebilmesi, çevreye verdiği zararın az olması gibi veriler, yapının ve yapının yapıldığı çevrenin sürdürülebilirliği için önemli görülmektedir. Tek ve ölçek olarak küçük yapılarda bunu sağlamak büyük ölçekli yapılara göre daha kolay olmaktadır. Dolayısı ile konut bazındaki yapılarda gerçekleştirilen hataların telafisi mümkündür. Ancak topluma mal olmuş yapılarda yapılan hatalardan geri dönüş mümkün olmamaktadır. Günümüz için geçerli olan bu durum, geçmiş yapılarda da aynıdır. Tarihi değeri olan anıtsal yapıların bahsi geçen veriler ışığında gerçekleştirilme durumu bu çalışmanın konusudur. Farklı iki kültür, iklim, coğrafya ve topografyadan 6 anıtsal yapı, çalışmanın ana fikrini anlatması bakımından seçilmiştir. Bunun için Türkiye ve Japonya'dan döneminin yönetim merkezleri günümüzün ise anıtsal yapıları olarak 6 saray Edirne, Topkapı, Dolmabahçe, Kyoto İmparatorluk Sarayı, Tokyo İmparatorluk Sarayı ve Nikko Sarayı belirlenmiştir. Bu yapıların malzeme kullanımı, taşıyıcı sistemleri, fiziksel çevreye uyumu gibi yapısal özellikleri karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Tarihsel örnekler üzerinden yapılan bu inceleme ile sürdürülebilirliğin sağlanabilmesine katkıda bulunulmaya çalışılmıştır. Çalışmanın konuya katkı sağlaması umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Japonya, Osmanlı, Saray, Strüktür, Mimari*

²²⁶ Erciyes Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, parlako@erciyes.edu.tr, e-mail: parlako@yahoo.com

²²⁷ Yüksek Lisans Öğrencisi, hurmetcopuroglu@gmail.com

²²⁸ Yüksek Lisans Öğrencisi, mervehasozhan@gmail.com

²²⁹ Yüksek Lisans Öğrencisi, zehraaa.aksoy@gmail.com

YOZGAT MEZAR TAŞLARININ TÜRK KÜLTÜRÜNDEKİ YERİ

Öğr. Gör. Ülkem Yaz²³⁰
Öğr. Gör. Nefise Yüksel²³¹

Mezar taşları buldukları coğrafyada yaşamış olan kültür ve toplulukların imzaları gibidir. Türk geleneğinde ölüme ve atalara duyulan saygı İslamiyet'te ki mezar anlayışının toprakla bütünleşmiş yapısının, Türk kültürüne yansımaları önlemiş ve mezar taşları Türk geleneğini yansıtmaya devam etmiştir. Mezar taşları üzerinde bulunan kitabelerden edinilen bilgiler dönemlerine ait bir çok bilgiyi günümüze taşımıştır. Bunlar arasında; esnaf teşkilatı, soylar, göç alan ırklar, meslekler, hastalıklar, isimler gibi bilgiler yer alır. Aynı zamanda şairlere yazdırıldığı düşünülen beyitlerde, bir saray geleneği olarak Yozgat mezar taşlarında karşımıza çıkar. Kitabelerle birlikte bazı mezar taşlarının üzerinde bulunan bir takım objelerde dikkat çeker. Kemer, muska, divit, okka, rahle, kılıç, makas, iğne bunlardan bazılarıdır. Bu objelerin, simgesel özelliklerini düşünmek oldukça mantıklıdır. Bu süslemeler dışında bitkisel bezemelerde mezar taşlarında görülür. Bozok Sancağı'nın saray ile olan yakın ilişkileri bu mezar taşlarının, kitabeleri ve süslemelerine yansımıştır.

Anahtar Kelimeler: *Yozgat, Mezar Taşı, Camii Haziresi*

²³⁰ Bozok Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, ulkem.yaz@bozok.edu.tr

²³¹ Bozok Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, nefise.yuksel@bozok.edu.tr

İ.Ö 5.Yüzyılın ikinci yarısında eski Yunan kültürünü biçimlendiren düşünce sistemi “idealizm” olmuştur. Düşüncenin yanında sanatta da idealizm fikri benimsenmiş olmasına rağmen özellikle heykel alanında ideal güzellikteki insanı betimleyen eğilim ağır basmıştır. Bu dönemde yapılan heykellerde idealizm düşüncesinde oran- orantı ve uyum kavramı görülür. Bu kavramın yanında yalnız sanatı belirleyen bir motif olarak değil aynı zamanda büyük bir kültür olarak antik kültür dediğimiz kültürü belirleyen bir ana kategorisi de Mimesis olmuştur. Bu figür uygulaması çoğu kez taklit olarak anlaşılır. Mimesis figürünü anlamak ve anlatmak için genel olarak önce güzellikten, ikinci olarak karşılıklı uyumdan, sonra da bedenin kısımlarının estetiğinden söz etmek gerekmektedir. Bu çalışma iki temel amaç için planlanmıştır. İlk olarak Antik dönemde kullanılan belli başlı elbise çeşitlerini araştırmak, ikincisi ise tespit edilen elbise modellerinde kullanılan kumaş türlerinin anatomik yapıya uygunluğunun belirtilmesi olmuştur. Bunun için Antalya müzesindeki Helenistik döneme örnek oluşturacak heykeller seçilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Heykel, Kumaş Anatomi*

²³² Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, Heykel Bölümü, e-mail:rozer@erciyes.edu.tr

ESKİŞEHİR KURŞUNLU KÜLLİYESİ'NİN GÖSTERGEBİLİMSEL YAKLAŞIMLA YORUMLANMASI

Elif Atıcı²³³

Yrd. Doç. Dr. Mehmet İnceoğlu²³⁴

Toplumsal bir varlık olan insan zorunlu ihtiyaçlarını karşılayabildiği durumda tek başına yaşayabilmektedir; ancak toplum içinde tarihi ve kültürel özellikleriyle kendi benliğini fark eden insan yaşamı daha kolaylaşmıştır. Dolayısıyla insanın toplum içerisinde yaşayıp kendisini var etmesinden kaynaklanan iletişim ve türleri yaşamla beraber var olmuştur. Toplumu oluşturan bireylerin bir arada bulunduğu ve etkileşimde olduğu ortak mekânlardan birisi de kültürel alanlardır. Bir zamanlar dönemin sosyal ihtiyaçlarının karşılandığı, insanların sıkça vakit geçirdiği ve etkileşimde olduğu, kültürel ve dini yapıların bulunduğu mekânlar külliyeler olarak bilinmektedir. Külliyeler ait olduğu kentin belleğinde yer edinmiş, toplumun ortak kullanabileceği kültürel alanlar içerisine girmektedir. İnşa edildiği dönemde sosyal aktiviteler için kullanılan yapı topluluğu değişen şartlar doğrultusunda günümüzde kültürel amaçlı kullanılmaktadır. Bu çalışmada, kuruluşundan bu yana geçirdiği evreler sonucunda bugünkü haliyle Eskişehir Kurşunlu Külliyesi'nin insanlar tarafından nasıl algılandığı ve insanlarla nasıl iletişime geçtiği analiz edilmiştir. Ayrıca çalışmada göstergebilimsel çözüm yöntemi ile mekânsal ve algısal çözümler yapılarak külliye'nin ait olduğu toplumda nasıl algılandığı ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Göstergebilim, Düzenlam, Yananlam, İslam Mimarisi, Eskişehir Kurşunlu Külliyesi*

²³³ *Yüksek Lisans Öğrencisi, Anadolu Üniversitesi, Mimarlık Bölümü, e-mail:mimelif92@gmail.com*

²³⁴ *Anadolu Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, Bina Bilgisi Anabilim Dalı, e-mail:mehmeti@anadolu.edu.tr*

EFLAND VE EISNER'İN GÖRÜŞLERİ BAĞLAMINDA SANAT EĞİTİMİNİN BİLİŞSEL BOYUTU

Arş. Gör. Handan Narin²³⁵

Sanatın bilişsel süreçlerle ilişkisi, 1950'li yıllardan sonra düşünmenin ve öğrenmenin doğasını koşullanmayla açıklayan davranışçı kuramı yerini, öğrenmede rol oynayan doğrudan gözlenemeyen bilişsel süreçlere bırakmasıyla ortaya çıkmıştır. Yani, davranışta değişme olarak tanımladıkları olayın, gerçekte kişinin zihninde meydana gelen öğrenmenin dışı yansıması olduğunu ifade eden araştırmacıların çalışmaları sonucunda bilişsel kurama bırakılmasıyla başlamıştır. Sanat eğitimi duyuşsal, sezgisel, yaratıcı bir süreç olduğu gibi aynı zamanda da bilişsel bir süreçtir. Sanat ürününün var olmasını, oluşabilmesini sağlayan bilişsel ağırlıklı süreç, sanat eğitiminin öncelikli araştırma alanıdır. Bu süreç benzetme, betimleme, anlam üretme, dönüştürebilme, hayal gücünü kullanabilme, ilişki kurabilme, yorumlama gibi birçok yeti ve yeterlikleri içine almaktadır. Bu çalışmada, sanat eğitiminin bilişsel boyutunun gelişmesine katkı sağlayan Arthur D. Efland ve Elliot W. Eisner isimli iki teorisyenin görüşleri üzerinden sanat eğitimi ve biliş ilişkisini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Ayrıca derleme niteliği taşıyan bu çalışma ile iki teorisyenin kitapları ve erişime açık olan ilgili makaleleri incelenerek, alana katkı sunmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Sanat Eğitimi, Biliş, Bilişsel Boyut.*

THE COGNITIVE DIMENSION OF ART EDUCATION IN THE CONTEXT OF EFLAND AND EISNER'S OPINIONS

The relation of art to cognitive processes has arisen from the years after 1950, when the behaviorist theory, which describes the nature of thinking and learning as a condition, leaves its place to direct cognitive processes that cannot be observed directly, which play a role in learning. That is, the phenomenon they describe as change in behavior begins with replace of cognitive theory as a result of study by researchers who have expressed the outward reverberation of the learner in the person's mind. Art education is a sensual, intuitive, creative process as well as a cognitive process at the same time. The cognitive-intensive process that enables the art product to exist and form is the primary research area of art education. This process encompasses many abilities and competencies such as analogy, description, meaning generation, transformation, use of imagination, relationship building and interpreting. In this study, Arthur D. Efland and Elliot W. Eisner, who contributed to the development of the cognitive dimension of art education, aim to reveal the relationship between art education and cognition through the views of two theoreticians. In addition, this study, which has a collected work feature, aimed to contribute to the field by examining the books of the two theorists and the relevant articles which are open to access.

Keywords: *Art Education, Cognition, Cognitive Dimension*

²³⁵Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi ABD,
e-mail:handannarin@gmail.com

MAHMUD DERVİŞ ŞİİRLERİNİN TÜRKÇE ÇEVİRİLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Yrd. Doç. Dr. Gürkan Dağbaşı²³⁶

Araplar ve Türkler arasındaki ilişkiler derin ve uzun bir geçmişe sahiptir. Yüzyıllar boyunca iki millet İslam dininin etkisiyle kültürel ve sosyal alanlarda adeta iç içe geçmiştir. İki millet arasındaki kültürel bağın oluşmasındaki en önemli faktörlerden biri de çeviridir. Arapçadan Türkçeye yapılan çeviriler dini metinler ekseninde başlasa da günümüzde edebiyat çevirileri önemli bir yer teşkil etmektedir. Şiir de, yapılan çeviriler arasında öne çıkan türlerden biridir. Şiir çevirisi gerçekten zor bir iştir. Şiir çevirisi yapmak aslında şiir yazmak kadar yaratıcı ve sanatsal bir süreçtir. Bu doğrultuda çevirmen, kaynak eserin bir kölesi, yazarın ya da şairin bir taklitçisi değil, bir sanatsal ürünün yeniden yaratımını gerçekleştiren, bazı durumlarda kaynak eserin yaratıcısından da öne geçen bir konuma gelebilir. Geçmişten günümüze şiirin çevrilip- çevrilemeyeceğine dair birçok tartışma süre gelmiştir. Oysaki biraz araştırdığımızda dünya edebiyatında önemli yerlere sahip şairlerin şiirlerinin başka dillere çevrildiğini görürüz. Bu çevirilerde belki de en önemli nokta biçim-içerik dengesinin tutturulmasıdır. Bu çalışmamız, şiirin çevrilebilirliği üzerinedir. Bu noktadan hareketle Arapçadan Türkçeye çevirisi yapılan Mahmud Derviş'e ait seçili şiirler, hedef dildeki çeviri şiir metinleriyle karşılaştırmalı olarak eşdeğerlik, yeterlik ve kabul edilebilirlik temelinde dil, üslup, estetik gibi birçok farklı boyutta incelenmiştir. Hedef metinlerin kaynak metne aktarılışları gerek içerik (imge, eğretilme, cinas, benzetme, alışılmamış bağdaştırmalar, sapmalar vb.) gerekse biçim (kafiye, dize, ölçü, noktalama işaretleri, ses yinelemeleri vb.) yönlerinden yeterlilik ve kabul edilebilirlik bağlamında ele alınıp, çevirmen seçimleri ve hedef kültürdeki konumları tespit etmeye çalışılmıştır. Ayrıca çevrilen şiir metinlerinin kaynak dil odaklı mı yoksa hedef dil odaklı mı olduklarını belirlemeye gayret edilmiştir. Kaynak metni hedef dile aktarırken çevirmenlerin dil düzeyinde karşılaştıkları sorunlara, yaptıkları eklemelere, eksiltmelere, cümle kuruluşlarına dikkat çekilmiştir. Kelime seçimlerinden, biçimsel ve kültürel farklılıklardan kaynaklanan sorunlar ve bu sorunların çözümü için çevirmenlerce sergilenen yöntemler ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Mahmud Derviş, Arap Şiiri, Yeterlilik, Kabul Edilebilirlik*

²³⁶ Çankırı Karatekin Üniversitesi- Edebiyat Fakültesi, e-mail:gurkandagbasi@hotmail.com

ŞEYHÎ'NİN HÜSREV Ü ŞÎRÎN MESNEVÎSİNDE SOSYAL HAYATIN PANORAMASI

Ars. Gör. Arife Çağlar²³⁷

Sâsânî hükümdarlarından Nuşirevan'ın torunu ve Hüzmüz'ün oğlu Hüsrev-i Perviz'in (590-628) Ermeni Prensesi veya Hozistanlı olarak zikredilen Şîrîn ile yaşadığı aşkı konu edinen Hüsrev ü Şîrîn hikâyesi, Hüsrev-i Perviz hakkındaki tarihî rivayetler ve destanî hikâyelerden hareketle oluşturulmuştur. Sözlü geleneğe devam eden bu hikâyeyi, ilk defa Firdevsî, Şehnâme adlı eserinde manzum olarak ele almıştır. Hikâye, edebî amaçla ise ilk kez 12. yüzyılda Senâî tarafından ele alınmış ve ebedîlik vasfını da Genceli Nizâmî'nin mesnevi türünde yazdığı eseriyle kazanmıştır. İran edebiyatı kadar Türk edebiyatında da büyük ilgi gören bu hikâye, Anadolu sahasında Fahrî'den sonra 15. yüzyılın öncü şairlerinden Şeyhî tarafından ikinci kez kaleme alınmıştır. Şeyhî, bu eserini Nizâmî'nin aynı isimli mesnevisine tercüme olarak yazmış ve Türk edebiyatında bu konuyu en iyi ele alan şair olarak kabul edilmiştir. Şeyhî'nin Hüsrev ü Şîrîn'i, tercüme olmasına karşın eklenen ve çıkarılan bazı kısımlar yanında şairin eşsiz üslubu, duygu ve düşünce zenginliği, yaşadığı toplumun kültürel kaynakları ve sosyal hayatına dair unsurlarını esere dâhil etmesiyle orijinal bir hüviyet kazanmıştır. Bu çalışmada, mesnevi türündeki eserlerin yazıldığı dönem ve toplumun sosyal, kültürel yapısıyla gündelik hayatına dair birçok öğeyi barındırmasından hareketle bahsi geçen mesnevideki sosyal hayat unsurları, tespit ve tasnif edilerek değerlendirilmeye çalışılmıştır. Böylelikle Divan şiirinin önemli kaynaklarından olan sosyal hayatın, Şeyhî'nin Hüsrev ü Şîrîn'indeki durumu ortaya koyulmak istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Şeyhî, Hüsrev Ü Şîrîn, Mesnevî, Sosyal Hayat, 15. Yüzyıl*

PANORAMA OF SOCIAL LIFE IN SHEYKHI'S KHUSREW AND SHÎRÎN

Khusrew and Shîrîn story, which is about the love that Hüsrev-I Perviz (590-628), who is the grandson of Nusirevan from the Sassanian sovereign and the son of Hüzmüz, had with Shîrîn, who was mentioned as Armenian Princess or from Khuzistan, was created on the basis of the historical rumors and heroic stories about Hüsrev-I Perviz. This story, which continues to be narrated in oral tradition, was first discussed as poetical in Firdevsî's work named Şehnâme. For the literal purpose, the story was first discussed by Senai in the 12th century, and has gained an eternal character through the work by Genceli Nizâmî written in the type of mathnawî. This story, which has attracted great interest in Turkish literature as well as Iranian literature, was written in Anatolia by Sheykhi, one of the leading poets of the 15th century, for the second time after Fahrî. Şeyhî wrote this work as a translation to Nizami's homonym mathnawî, he was accepted as the poet discussing this issue in the best way in Turkish literature. Although Sheykhi's Khusrew and Shîrîn-named work is a translation, it gained an original identity, with the inclusion of the unique style of the poet, the richness of emotions and ideas, the cultural resources of the society he lived in and the elements of his social life, in addition to some added and removed parts. In this study, considering that the works in the type of mathnawî include many elements regarding the period which they were written in and the social and cultural structure and daily life of the society, the elements of social life in the mathnawî in question were identified, classified, and then tried to be evaluated. In this way, it was intended to reveal the situation of the social life, one of the important sources of Ottoman poetry, in the Sheykhi's work named Khusrew and Shîrîn.

Keywords: *Sheykhi, Khusrewandshîrîn, Mathnawî, Social Life, 15th Century*

²³⁷ *İğdır Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, e-mail: aarifecaglar@gmail.com*

TÜRK MASALLARINDA KİTONYEN UZAMLAR VE KURGUYA ETKİLERİ

Ashhan Nur Kandemir²³⁸

Halk kültürü, yüzyılların deneyimlerinden süzülerek biçimlenen, kuşaktan kuşağa aktarılan bir değerler bütünüdür. Halk kültürü ürünleri de halkın duygu ve düşüncelerini yansıtarak kültürlerin yaşatılmasında önemli bir işleve sahiptir. Halk kültür ürünlerinden olan masal da içinde barındırdığı halk unsurları ile yüzyılların tarihini, özlemlerini, korkularını, endişelerini bizlere aktarır anlatması yönüyle ve kültürün yaşatılıp aktarılmasındaki önemli işlevi ile halk kültür ürünleri içerisinde önemli bir yere sahiptir. Masal, bu önemli işlevini yerine getirirken çoğunlukla sembolik bir dil kullanır. Bu yüzden masal okuma ve araştırmaları yüzeysellikten uzak, derinlemesine bir okuma gerektirir. Bu şekilde derinlemesine yapılan masal okumaları da bizi masalın içinde var olan kitonyen unsurlara götürür. Kitonyen kelimesi, Yunanca chthon; toprak ve chthonious; toprak altı sözcüklerinden gelmektedir. Chthonion olarak bilinen bu sözcüğün sözlük anlamı ise ölümler diyarının ilâhları ve ruhlarına ait olan şeklindedir. Cehennemi, cehenneme ait şeytani anlamlarında kullanılan bu kelimeyi Paglia, karanlık ve balçık olarak da tanımlamaktadır. Tanımlamadan da anlaşılacağı üzere kitonyen daima yerin altındaki karanlık âlemlerle ilgilidir. Bu tanımlamayı kitonyen uzamlara indirgememiz gerekirse mağaralar, kuyular, mahzenler, hapishaneler, bataklık, zindan, hücre, mezar, tecrit edilmiş mekânlar, şatolar kitonyen olarak değerlendirilebileceğimiz, karanlıkla ve yerin altıyla bir şekilde bağlantısı olan kitonyen uzamlardır. Masallarda sıklıkla karşımıza çıkan bu yerler, bir mekânı temsil etmenin yanında masalarda anlamı ve akışı değiştirecek ölçüde önemli işlevlere sahiptirler. Çoğu zaman masal okumalarında üzerinde fazlaca durulmayan bu mekânlar masalı en iyi şekilde anlayabilme noktasında incelenmesi gereken önemli noktalar. Bu çalışmada da Naki Tezel'in "Türk Masalları 1-2" adlı eserindeki masalarda bulunan kitonyen uzamlar tespit edilerek bu uzamların kurgudaki etkileri üzerinde durulacak, bu unsurların masaları anlama noktasındaki önemi vurgulanmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Masal, Uzam, Kitonyen*

²³⁸ Yüksek Lisans Öğrencisi Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, e-mail:asli.2702kandemir@gmail.com

**ÇOCUK HİKÂYELERİNDE BÜYÜK TEHLİKE:
AHLAKSIZLIK, SUÇA TEŞVİK, YOZLAŞTIRICILIK VE DAHA FAZLASI
(BİR HİKÂYE KİTABI ÖRNEĞİ)**

Arş. Gör. Huzeyfe Bilge²³⁹

Çocuk edebiyatı eserleri çocukların zihni gelişimlerini destekleyici, çocuklara örnek teşkil edici ve uygun olmalıdır. Ancak mevcut çocuk hikâyeleri arasında çok kötü değerler barındıran, misyonerlik yapan, suça, uyuşturucuya ve sigaraya, alkole, fuhşa teşvik eden eserler vardır. Bu çalışmada, ortaokuldaki bir çocuğun rahatça okuyabileceği bir hikâye kitabı olan “Eski Dostum Kertenkele” incelenmiştir. Ana karakteri 16 yaşında erkek çocuk olan hikâyede bu karakterin ailevi sorunları bulunmaktadır. Fakir olan çocuk, çalışmak yerine hırsızlık yapmayı tercih etmekte ve hırsızlığın cesaret işi olduğu mesajını zihinlere yerleştirmektedir. Bununla birlikte hikâye boyunca esrar sarıp içmekte, müstehcen işlere bulaşmakta, hapse girmesine rağmen yaptığından pişman olmamaktadır. Üstelik kendisini bu işlere bulaştıran “Kertenkele” lakaplı arkadaşını da çok sevmektedir. Hikâyenin geneline bakıldığında İslami akidelere açıkça ters düşen konulara değinildiği, çocukların hırsızlığa, sigaraya, alkole ve fuhşa teşvik edildiği, suç işlemenin cesaret işi olduğu mesajının verildiği, bütün bu suçlara rağmen iyi insan olunabileceğinin söylendiği görülmektedir. Bunun yanında mahremiyet ortadan kaldırılmakta, çocuklar eşcinselliğe ve evlilik dışı cinsel hayata özendirilmektedir. Bütün bu olayların 16 yaşındaki bir çocuğa yaptırılması da çocukların model almasını kolaylaştırmaktadır. Bu tür yayınların tespit ve teşhir edilerek sorumlu kişilere ceza verilmesi ve kitapların piyasadan toplatılması öneriler arasında yer almaktadır. Ayrıca kanunlarda gereken düzenlemelerin yapılması da önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Edebiyatı, Örtük Mesaj, Değerler Eğitimi.

**GREAT HAZARD IN CHILDREN’S STORY BOOKS:
IMMORALITY, ABETMENT, CORRUPTION AND MORE
(A STORY BOOK EXAMPLE)**

Children’s literature books must support children’s mental development and be exemplary and appropriate for children. However, among the existing children’s story books, there are books that contain very bad values, missionary and stories that promote to use drugs, to smoke and to drink alcohol. In this study, “My Old Friend Lizard”, a story book that a child can read easily, has been examined. Main character in this book is a 16 years old, a poor guy and has familial problems. The poor child prefers to rob instead of working, and he says that robbing is the work of brave people. He smokes marijuana, does obscene things, and he does not regret doing these things despite his imprisonment. Moreover, he still likes his friend nicknamed “Lizard” who makes him to do these kinds of works. When we look at the general view of the story, it is seen that there are issues that contradict Islamic belief, encourages children to steal, smoke, and drink alcohol and prostitution. And the story tells children that rob is a job of courage. However, it is said that a person who commit these crimes can still called as a “good person”. In addition, privacy is lifted children are encouraged to live in homosexuality and extramarital sexual life. The fact that all these events are carried out by a child aged x years also makes it easier for children to take a model. Such publications should be identified and displayed and responsible persons, author, publisher etc., should be punished. It is also recommended that the necessary regulations be made in the law.

Keywords: Children Literacy, Hidden Curriculum, Values Education

²³⁹ *Kafkas Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, hbilge@outlook.com.tr*

KUTADGU BİLİĞ'DE TÜRK HALK İNANÇLARI

Mustafa Eren²⁴⁰

Kutadgu Bilig'in müellifi olan Yusuf Has Hacib, Türkler'in İslamiyet'i kabul ettiği dönemin en önemli şair ve düşünürü olup, Türk Dili ve Edebiyatı ile Türk kültürünün yapı taşlarından birini oluşturur. Kutadgu Bilig, Türk kültürünü yansıtan bir eser olması bakımından üzerinde en fazla fikir yürütülen eserlerimizden biri olmuştur. Yusuf Has Hacib'in İnsana fert ve toplum halinde iki cihanda mutlu olmanın yollarını göstermek, hükümdardan itibaren devlet adamlarına ülke yönetimi hakkında bilgiler vermek amacıyla kaleme aldığı eserini Türkçe olarak yazması onun Türk kültür ve medeniyetine yaptığı hizmetin en büyüğüdür. İslamiyet'i yeni kabul etmiş Türk toplumunun o günkü sosyal, siyasi ve kültürel hayatıyla ilgili bilgiler vermesi bakımından da eser çok değerlidir. Evlilik hayatı ve eş seçimi, çocuk terbiyesi hakkında yapılan nasihatler eserde geniş yer tutar. Türk kültüründe yıldızlar ve burçlarla ilgili en eski bilgilere Kutadgu Bilig'de ulaşmak mümkündür. Halk hekimliği dediğimiz geleneksel tedavi yöntemlerinin ilk örneklerinin de yer aldığı eserde büyücülük, otacılık, efsun, cin, peri, düş yorumculuğu ve münecimlik ile ilgili beyitler karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca Kutadgu Bilig Türk halkının geçmişteki yaşamı hakkında en doğru bilgileri sunan töre, örf, adet, gelenek, görenek ve inançlarımızı bizlere ve gelecek nesillere aktaran bir siyaset ve öğüt kitabıdır. Birçokları tarafından batıl olarak nitelendirilen halk inançları, kökleri çok eskilere dayanan, geniş halk kitleleri tarafından kabul edilen, inanılan dine aykırı da olsa kendine o dinin içerisinde yer edinen yaygın inanış şekilleri ve uygulamalarıdır. Halk inançlarının kaynağını eski dinlerde arayanlar olduğu gibi mevcut dinin halk tarafından yorumlanmasıyla ortaya çıktığı da söylenir. Bu çalışmada Kutadgu Bilig'den günümüze yansıyan büyü, rüya yorumu, geleneksel tedavi yöntemleri gibi halk inançları ele alınıp incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: *Kutadgu Bilig, Halk İnançları, Büyü, Rüya Yorumu*

THE TURKISH BELIEFS IN KUTADGU BILIG

Yusuf Has Hacip, who is the author of Kutadgu Bilig, was the most important poet and philosopher of the time in which the Turks embraced Islam and he was also one of the most well-known writers in Turkish Culture-Turkish Language and Literature. Kutadgu Bilig has always been one of the most talked on and stated opinions on works because it reflects Turkish culture. Being written in Turkish language of this work, which aims to teach people how to be happy in both two world as a person and as society and aims from sultans to statesmen to give useful tips about ruling a country or a city, is one of the biggest duties of Yusuf Has Hacip for Turkish culture and Turkish civilization. This work is also very precious because it gives information about the social, politic and cultural lives of the Turkish community which have had just embraced Islam. In this literal work, it can be widely seen that marriage life, mate selection and bringing up children. It is possible to find the oldest information about the stars and horoscopes in Turkish culture in Kutadgu Bilig. One can also find the first sample information in the history of humanity about traditional treatment-public medical science, witchcraft, herbalism, incantatory, gnomes, fairies, dream analysis and astrology. At the same time Kutadgu Bilig is a book of policy and recommendation which narrates us and to next generations about the most accurate information of the Turkish past life, their morals, traditions, customs and manners. The public beliefs, which are accepted as superstitious, are in fact applications and beliefs recognized by lots of people, leading to ancient times and taking part in religions even though it is against its religious beliefs. Even some quest the source of public beliefs in ancient religions, it is also said that the existing religion has appeared through the comments of publics. In this research we are going to analyze some public beliefs from Kutadgu Bilig to today's world such as magic, dream analysis and traditional treatment ways.

Keywords: *Kutadgu Bilig, Public Beliefs, Magic, Dream Analysis*

²⁴⁰ *Doktora Öğrencisi, Giresun Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, e-mail:kutaymustafa@hotmail.com*

SURİYE KRİZİ VE DEVLET DIŞI SİLAHLI AKTÖRLERİN ROLÜ

Prof. Dr. Özden Zeynep Oktav²⁴¹

Suriye krizi, Ortadoğu'da yer alan, Arap baharı olarak adlandırılan ayaklanmalar ile kıyaslandığında çok uzun sürmüş ve bölgenin kaderini, sınırlarını değiştiren bir nitelikte olmuştur. Bu çalışmada değişen savaş türleri, savaşan aktörler ve değişen sınırlar irdelenerek, Suriye krizinin diğer ayaklanmalardan farkı ve çıkış sebepleri ele alınacaktır. Makalenin bir başka ele alacağı konu ise PYD/YPG ve DEAŐ özelinde devlet dışı silahlı aktörlerin bölgedeki varlığının sebepleri ve başta Türkiye olmak üzere bölge ülkelerinin dış politikaları üzerindeki etkisi analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler : *Egemenlik, Territoriality (Bölgesellik) Actorness ve Resource/Kaynaklar*

²⁴¹ *İstanbul Medeniyet Üniv. Siyasal Bilgiler Fak. Uluslararası İlişkiler Bölümü, e-mail:ozoktav@yahoo.com*

İnsanlığın sürdürülebilir bir kalkınma ve büyüme sağlayabilmeleri için mutlaka enerjiye ihtiyaçları vardır. Enerji tüketimi, insanlığın refah seviyesinin yükselmesi ve milletlerin çağdaş standartlarda yaşam sürdürebilmesi için temel gerçektir. Çünkü hayatımızı kolaylaştıran modern teknolojiler, sanayi alanındaki üretim, motorlu taşıtların çalışması ve insanlığın ısınma ihtiyacının karşılanması, enerji üretimi ve tüketimi ile karşılanmaktadır. IEA'nın verilerine göre, dünya enerji talebi giderek artmaktadır. Bu artışın en önemli sebepleri ise dünyadaki teknolojik ve endüstriyel gelişmelerle birlikte dünya nüfusunun sürekli artmasıdır. Örneğin 2060'lı yıllarda dünya nüfusunun yaklaşık 10 milyara çıkacağı tahmin edilmektedir. BP'nin verilerine göre Türkiye; komşuları olan Orta Asya-Hazar Bölgesi başta olmak üzere, Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da bulunan petrol ve gaz rezervlerinin yaklaşık olarak %70'inden fazlasına komşudur. Ülkeler arasındaki küresel birçok rekabette, enerji ticareti önemli rol oynamaktadır. Örneğin I. Dünya Savaşının çıkmasındaki temel etkenlerden birinin enerji olduğu, Rusya-Avrupa ve ABD arasında yaşanan Ukrayna (2014 Rusya'nın Kırım'ı ilhakı) merkezli enerji krizleri ve Orta Doğu'nun günümüzdeki malum durumunun arka plandaki temel sebepler enerjidir. Bu yüzden küresel rekabette enerji güvenliği çok önemlidir. Enerji güvenliğinin sağlanabilmesi için; enerjinin güvenli kaynaklardan, kesintisiz ve makul fiyatlarla tedarik edilmesi gerekir. 2000'li yıllardan itibaren Türkiye, coğrafi konumunun kendisine sağlamış olduğu imkânlardan dolayı, Doğu-Batı arasında enerji geçiş ülkesi ve/veya enerjide merkez (hub) ülke olma hedefindedir. Çünkü Türkiye'nin jeopolitik konumu bunu mümkün kılacak durumdadır. Yani batı ülkelerinin giderek azalan enerji rezervleri karşısında, sürekli artan enerji talepleri ve Türkiye'nin enerji rezervleri bakımından oldukça zengin olan komşu ülkelerinin de bu rezervlerini batıya ihraç etmek istemeleri, Türkiye'nin küresel enerji rekabetinde merkez ve oyun kurucu ülke olması yolunda, Türkiye'ye avantajlar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Enerji Güvenliği, Merkez Ülke, Küresel Rekabet, Bölgesel Güç.*

A CENTRAL COUNTRY IN THE GLOBAL ENERGY COMPETITION: TURKEY

The humanity needs energy in order to provide sustained development and growth. Energy consumption is an essential requirement to increase welfare level of humanity and to maintain contemporary life standard of nations. Namely, modern technology that make our life easier, such as production in industrial area, running of motor vehicles and heating needs of people works only by producing and consuming of energy. According to the database of IEA, energy demand of the world gradually increases. There are three important reasons of this increase: technological advancement, industrial growth and particularly ever-growing world population. For example, it is estimated that the world population would be 10 billion in 2060s. According to BP data base, Central Asia-Caspian Region, Middle East and North Africa have 70% oil and gas reserves of the world and those regions are neighbors of Turkey. Energy trade plays an important role in the global competition. For example, one of the key factors of outbreak of the First World War is energy. Further, the Ukraine based crisis between USA and Russia-Europe is grounded on energy. Furthermore, one of main reasons of the current situation of Middle East is deemed as energy. Considering reasons mentioned above, energy security is highly important. Forth sake of providing energy security, energy should be uninterrupted supplied from reliable sources and it should be provided with affordable prices. Since 2000s, Turkey has aimed to become an energy-transition country between East and West and/or a central/hub country in the field of energy thanks to its geographical location. Because, the geopolitical position of Turkey makes it possible. To become a central playmaker in the global energy competition, Turkey has a number of advantages. To name a few: Continuously increasing energy demand of western countries since their energy reserves have gradually decreased and Turkey's neighboring countries who are rich for energy reserves, desire to export their energy reserves to the west. Turkey, hence, becomes highly and critically significant country in the world stage in the global energy competition.

Keywords: *Energy Security, Central Country, Global Competition, Regional Power*

²⁴²Bozok Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü, e-mail: mustafa.ozalp@bozok.edu.tr.

DİN MOTİFLİ TERÖRİZM: NEDENLER ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME

Dr. Mahir Terzi²⁴³

Din Motifli Terörizm, İslam referanslı terörizmle sınırlı olmayıp, diğer tek tanrılı dinler ve hatta çok tanrılı dinler ve ahlak dinleri de bundan kendi payına düşeni almaktadır. Bu sunum, terörizm tipolojisi içerisinde din motifli terörizmin, seküler motifli (sol ve sağ eğilim) terörizmle karşılaştırıldığında, seküler temelli terörizm kadar yoğun ve çok sayıda olmadığını, bununla birlikte İslam referanslı terörist örgütlerini gündemde tutan şeylerin ne olduğunu; gözlem ve inceleme tekniği aracılığıyla, betimleme yöntemine bağlı olarak sunmaktadır. Maryland Üniversitesi'nin veri tabanında, 1900'lü yılların başından bu yana (Mart 2016 itibarıyla), dünya genelinde, tam 856 terörist organizasyon kayıtlı olup bunun faal veya pasif toplam 188'i İslam referanslı terör örgütüdür. Bunlardan yine yaklaşık yarısında ulusalcı/milliyetçi veya sol motifler bulunmaktadır. Salt anlamda İslam referanslı olanlarının sayısı ise yaklaşık 100'dür. Bununla birlikte İslam referanslı terör örgütlerini gündemde tutan unsurlar 1) el Kaide örneğinde olduğu gibi küresel çapta eylem yapabilme kapasitesine sahip olduğunu göstermesi ve uluslararası ilişkilerde süper güç (megapower) olarak tanımlanan bir ülkede yani ABD'de travma yaratması, 2) Uzun süren İsrail-Filistin çekişmesi, 3) Orta Doğu'nun petrol temelli refahı ve Batı için hayati derecede önemli olan bir kaynağa yani benzine sahip olmasıdır. Bunun dışında Batılılarca, İslam'ın terörle ilişkilendirilmesi, İslam'a referansta bulunan terör örgütlerinin Kur'an Kerim'in ruhuna uymayan "Cihad" referanslarından kaynaklanmaktadır. Kur'an Kerim'de "Cihad", 1) Allah'a olan inançtan dolayı Müslümanların can ve mallarına karşı fiili saldırıya, topraklarından sürülmeleri gibi fiili zulme vb. fiili davranışlara maruz kalmaları durumunda, mallarıyla ve canlarıyla savaşmaları için ruhsat verilen meşru müdafaa mahiyetindeki izinleri ve 2) Allah yolunda kişinin daha iyi bir kul olmak, şeytanın ayartılarına karşı direnmek vb. hususlarda, yani manevi ve psikolojik boyutta vermiş olduğu mücadeleyi, ifade etmektedir. Bu anlamda İslam dünyasının önce kendi iç muhasebesini yapması ve bu terörü yaratan öznel ve nesnel nedenlere (kötü yönetim, fakirlik, refahın paylaşımı, cahillik, düşünsel uyarılma, vb.) kafa yorması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Din Motifli Terörizm, Tek Tanrılı Dinler, Cihad, Orta Doğu.*

RELIGIOUS PATTERNED TERRORISM: A COMPARATIVE ANALYSIS ABOUT THE CAUSES

Religious Patterned Terrorism is not stunted to Islamic patterned terrorism. The other monotheistic religions, even polytheistic and moral religions also get their shares. In the typology of terrorism, religious patterned terrorism is not as intense and numerous as secular patterned terrorism (the left wing and the right wing) when compared with secular patterned terrorism. In the database of Maryland University, there have been 856 recorded terrorist organizations worldwide from the early 1900s to now –as of March 2016. Of these, 188 are Islamic patterned terrorist organizations, active or passive, and about half of those have nationalist/separatist or left motifs. In conclusion, there are approximately 100 Islamic patterned terrorist organizations. Nonetheless, the things that keep Islamic patterned terrorist organizations on the agenda are aligned as followings. 1) As in the case of al-Qaeda it has shown that it has the capacity to act globally and has created trauma in a country such as United States of America which is defined as superpower in international relations, 2) long-lasting Israeli-Palestinian strife, and 3) it is due to Middle East's oil-based prosperity, and this means a vital resource (energy=power, viz., gasoline) for the West. The association of Islam with terrorism by the Westerners, however, is due to references to Jihad that terrorist organizations make, which does not conform to the spirit of Qur'an. Islam motivated terrorist organizations' "jihad" rhetoric is not remotely and closely related to the issues that the Holy Quran guides. The "Jihad" in the Quran is marked off as following. 1) It is a license for self-defense. Muslims can fight against the enemy with their goods and their own lives if Muslims, because of the faith to God, expose to actual actions such as actual attacks against their property and themselves and actual persecution such as expulsion from their land etc., and 2) it is struggle which a person wages in God's cause to be a better servant and to resist the devil's settings etc. That is, it is struggle that a person wages at the moral and psychological levels. In this sense, the Islamic world should first make its own internal account and think about the subjective and objective causes (mismanagement, poverty, sharing of wealth, ignorance, intellectual arousal, etc.) that create this terror.

Keywords: *Religious Patterned Terrorism, Monotheistic Religions, Jihad, Middle East*

^{243*} *KültürveTurizmBakanlığı, Strateji Geliştirme Başkanlığı, e-mail:mahirterzi@yahoo.com.*

ESKİ YUGOSLAVYA'DAN AYRILAN DEVLETLERİN AVRUPA BİRLİĞİNE UYUM SÜREÇLERİ

Ahmet Yavuz Gürler²⁴⁴
Çiçek Cihangir²⁴⁵

Soğuk Savaş süreci, 20.yüzyıla dair yaşanmış iki büyük savaştan sonra başlayan ve oluşan güç boşluklarında iki başat güç(ABD/SSCB) mücadele ettiği bir dönemdir. Güç müdahalesinde istisnasız her devlet bir tercihe zorlanmıştır. Güç mücadelelerinin olduğu alanlardan birisi de Balkanlardır. Soğuk Savaş sürecinde Balkanlarda farklı yol öneren Bağlantısızlar grubundan hareketle bağımsız politika izlemeye çalışan Tito liderliğinden ölümüne değin bir istikrar ülkesi gelen Yugoslavya'dan bahsedebiliriz. Tito'nun ölümüyle beraber yerine yeteneksiz yöneticilerin gelişi ve millete dayalı anayasanın yok edilmesi ile kanlı iç savaş sürecine girilmiştir. Bu savaş içerisinde çok büyük acılar ve soykırım olarak adlandırılan eylemler olmuştur.Biz çalışma olarak bölgesel bir istikrar yapısı olan Avrupa Birliği'nin bu Yugoslavya sonrasındaki devletlere dayalı önerdiği entegrasyon süreçleri ve ikili ilişkileri ele alarak geleceğe yönelik bir perspektif oluşturacağız.

Anahtar Kelimeler: *Tito, Yugoslavya, AB*

ADAPTATION PROCESS OF THE EUROPEAN UNION OF THE STATES OF THE YUGOSLAVIA

The Cold War process was a period in which two dominant powers (US/USSR) were fighting in the power gaps that had arisen after two world wars of the 20th century. In power intervention, every state is preferable, without exception.Here, one of the areas where there are power struggles is the Balkans. We can assume that Yugoslaviawas a country of stability from the leadership of Tito, who was trying to follow independent policy with a group of non-aligned people who offered different ways in the Balkans during the Cold War. Tito's involvement in the bloody civil war began with the death of the inexperienced rulers and the destruction of the state construction based on nation. In this war, there were very big acts called genocide.As a study, we will establish a perspective for the future by addressing the process of integration and bilateral relations proposed by the EU, which is a regional stabilization structure based on the post-Yugoslav era states.

Keywords: *Tito, Yugoslavia, EU*

²⁴⁴ *Yüksek Lisans Öğrencisi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Bölümü, e-mail:ayg.1992@hotmail.com*

²⁴⁵ *Yüksek Lisans Öğrencisi, Trakya Üniversitesi Balkan Çalışmaları Anabilim Dalı, e-mail:cicekcihangir@gmail.com*

İÇİÇE GEÇMİŞ DÂHİLİ VE HARİCİ DİNEMİKLER: TÜRKİYE'Yİ 15 TEMMUZ'A GETİREN SÜREÇLERİN ANALİZİ

Cansu Kaymal Casabianca²⁴⁶

15 Temmuz 2016 gecesi yaşanan darbe girişiminin başarıya ulaşamamasında en önde gelen neden, milletin direnişi ve kararlı duruşudur. Ancak bu darbe girişimi başarılı olsaydı, ulusal bağımsızlığa, ulusal egemenliğe, ülkenin ve milletin birliğine ve bütünlüğüne gelebilecek zararları tahmin etmek çok zor değildir. Kısacası, 15 Temmuz 2016 gecesi, Türkiye büyük bir yıkımın eşiğinden dönmüştür. Türkiye'yi bu yıkımın eşiğine getiren süreçlerin anlaşılması, milletin bir daha böyle bir tehlikeye maruz kalmaması açısından önemlidir. Bir sorunun çözülebilmesi için, o sorunu ortaya çıkaran nedenlerin tanımlanması ve anlaşılması gerekir. 15 Temmuz darbe girişimini ortaya çıkaran süreçler, bir tek nedenden kaynaklanmadığı için, sorunun çözümü daha karmaşık hâle gelmektedir. Bu bildiride, 15 Temmuz darbe girişimine giden süreçler siyasi, dinî, sosyal ve uluslararası olmak üzere boyutlar dört boyutlu olarak ele alınacaktır. 15 Temmuz darbe girişiminin faili olan terör örgütü Gülen Cemaati, sadece toplumsal ve dinî boyutlarla sınırlı bir örgüt olsaydı, bu örgütle mücadele etmek daha kolay olabilecekti. Ancak, bu terör örgütünün arkasındaki siyasi ve uluslararası destek, sorunun çözülmesini güçleştirmektedir. Araştırmanın dayandığı temel hipotez, iç içe geçmiş bu dört boyuttan dolayı, Gülen Cemaati ile mücadelenin zor olması ve fakat bu mücadelenin, üzerinde hassasiyetle durulması gereken bir mesele olmasıdır. Bu bildiride öncelikle Gülen Cemaati'nin tarihsel serüvenine değinilecek, söz konusu örgütün hükümetlerle, farklı dini yapılanmalarla, devletin değişik kurumları ile ve uluslararası güçlerle olan ilişkileri ele alınacaktır. Sonrasında ise, Cemaat, toplumsal, siyasal, dinî ve uluslararası boyutlarıyla incelenecek ve 15 Temmuz darbe girişimine giden sürecin dinamikleri, bu boyutlar içinde analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: *15 Temmuz Darbe Girişimi, Gülen Cemaati, Cemaat-Devlet İlişkileri, Uluslararası Güçler*

²⁴⁶ *Yüksek Lisans Öğrencisi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, e-mail:kaymal.cansu@gmail.com*

ART AND ITS AUDIENCE

Prof.Dr. Nigar Askerova²⁴⁷

Every period of history observes the world with its eyes and creates arts works that reflect peculiarities of the same period. Art is bestowed to humanity by people who build a bridge between their period and the future. Such periods make it important to correlate between artistic creators and their audience, since every artists has its own worldview and cultural level and he/she deserves audience to evaluate his/her work. A real artist is a pioneer of the society and his/her real mission is to take the cultural level of the society a step ahead. Many artists were rejected by the society and lost their audience, as they violated this balance and presented unacceptably extraordinary works. From this viewpoint, we have to understand and research the influence of historical periods on their culture, the connection but also with all spheres, both material and spiritual in a wider sense. Spirit of time is seen in art between culture and other spheres of science, emergence of art from culture and their inseparable ties. Culture is the spirit of its time. It is connection with not only our behavior, just as it is seen in language, religion, philosophy and morale. It even has influence on abstract contemplation, scientific works and philosophy. Artists - a performer, a compositor, a painter, an architect or a decorator - they all present all aesthetic values of their time to the humanity and search new codes of these values.

Keywords: *Culture, Art, Artist, Audience*

²⁴⁷*Erciyes University, Faculty of Fine Arts, Department of Music , e-mail:nigar.jarullazade@gmail.com

TÜRK EVİ PLAN TİPOLOJİSİNDE GELENEKSEL YOZGAT KONAKLARINDAN İKİ ÖRNEK

Öğr. Gör. Nefise Yüksel²⁴⁸
Öğr. Gör. Ülkem Yaz²⁴⁹

Türk evi olarak tanımlanan geleneksel konutlar, plan tipleri, yapım teknikleri ve zengin süslemeleri ile kültürel mirasımızın önemli bir değeri olarak kabul edilmektedir. Sosyal ve toplumsal yaşam biçiminin değişmesi, koruma bilinci ve politikalarının yetersizliği nedeniyle özgün işlevleri ile kullanılamamaktadır. Giderek yok olmaktadır. Bu çalışma Yozgat il merkezinde yer alan, 19. yüzyıla tarihlenen, süsleme ve yapım tekniği ile ön plana çıkan, günümüze ulaşmamış iki ev örneği ele alınacaktır. Bu evler Eryaşarlar Konağı ve Ozanlar Konağı olarak isimlendirilmektedir. Türk kültür tarihi için önemli birer taşınmaz kültür varlığı olan bu örnekler üzerinden geleneksel konutların korunmasına yönelik bir bilinç oluşturmayı ve yeniden işlevlendirilerek kamuya kazandırılması için plan tipleri irdelenmiştir. Ozanlar konağı kamuya kazandırılmak üzere restorasyonu devam etmektedir. Eryaşarlar Konağı ise bu örnekten yola çıkarak restorasyonu acilen ele alınması gereken önemli bir kültür değeridir.

Anahtar Kelimeler: *Yozgat, Türk Evi, Plan Tipolojisi, Eryaşarlar Konağı, Ozanlar Konağı,*

²⁴⁸Bozok Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, e-mail:nefise.yuksel@bozok.edu.tr

²⁴⁹Bozok Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, e-mail:ulkem.yaz@bozok.edu.tr

Müslümanların kutsal mekânlarının başında gelen ve hilafetle birlikte Osmanlı topraklarından daha çok ziyaretçi alan Kâbe ve çevresi, zaman içerisinde Osmanlı süsleme sanatında da betimlenmeye başlamıştır. Kaynaklara göre en erken varlığı bilinen Kâbe tasviri Selçuklu döneminde hac vekâletnamelerinde görülmüştür. Osmanlı dönemi el sanatlarından tezhip, dokuma ve ahşap süslemelerinde de görülen Kâbe tasvirleri, 17. Yüzyıldan itibaren çinilerde görülür. Bu tasvirlerin örneklerine İznik, Kütahya ve Tekfur Sarayı mamulü çinilerde rastlanır. Çalışmamızı ise Osmanlı süsleme sanatında çini ve duvar resimlerindeki Kâbe tasvirlerinin biçimsel, gelişimsel ve sosyolojik özellikleri oluşturuyor. Osmanlı dönemi süsleme sanatında görülen Kâbe tasvirlerini gelişimini ve ortaya çıkmasında nelerin etkili olabileceğini incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma mimari süslemede yer alan çini ve duvar resimleri ile sınırlandırılmıştır. Çalışmamızda on sekizi yurtdışındaki müzelerde, on altısı yurtiçindeki müzelerde, on biri ise mimari yapılarda olmak üzere toplam kırk beş çini ve on altı duvar resmi değerlendirildi. 17. Yüzyılda çini ve duvar resimlerinde görülmesinin sosyolojik sebeplerini ortaya koyabilmek için Osmanlı Hac geleneğine ayrıca yer verilmiştir. Türkiye’de ve yurtdışında ulaşılabilen mevcut örneklerle bir katalog oluşturulmuştur. Çalışmada elde edilen verilere göre Kâbe tasvirlerinin tipolojisi yapılmıştır. Ortaya konan tipolojiye göre ise genel bir değerlendirmeye gidilmiştir. Çalışmamızda çini ve duvar resimlerindeki Kâbe tasvirleri görüngeli(perspektifli) ve görüngesiz(perspektifsiz) olmak üzere iki ana gruba ayrılmıştır. Perspektifsiz olanların daha sembolik olduğu gözlenirken, Perspektifli olanların batılılaşma dönemi resim anlayışından etkilendiği ve daha gerçekçi olduğu ortaya konmuştur. Mimari yapılarda bulunan Kâbe tasvirlerinin mihrap duvarında olmaları, kible yönünü tayin etme amaçlı olduğu görüşünü desteklemektedir. Ayrıca incelediğimiz bu tasvirli yapıların Osmanlı hac güzergâhı üzerinde bulunmaları, kafiledekilerin konakladıkları yerlerdeki insanlar üzerindeki etkilerini gösterir. Çinilerdeki yazı kartuşunda hac etmenin önemi ile ilgili Kur’an ayetlerin ve sözlerin bulunması, Osmanlı döneminde kutsal topraklara ve bu toprakları ziyarete gösterilen desteği ortaya koyar. Ayrıca Kâbe Tasvirli bazı çinilerin üzerinde yazılı olan hayrat sahibi isimlerinden de, bu dönemde sadece saray erkânının değil halkında bu mekânlara karşı özel ilgisinin olduğu anlaşılır.

Anahtar Kelimeler: *Kâbe, Süsleme, Çini, Duvar Resmi*

²⁵⁰ Milli Eğitim Bakanlığı, e-mail:erten-f@hotmail.com

TÜRK SİNEMASINDA GELENEKSEL TÜRK TİYATROSU İZLERİ

Serhat Sabri Yılmaz²⁵¹

19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren toplum hayatına giren sinema, ürünlerini bilim, kültür ve sanattan faydalanarak üretmektedir. İçinde bulunduğu çağın nabzını tutarak toplumun ilgisini hangi içerik ve teknikle çekeceğini analiz etmektedir. Türk sinemasının gelişimi de geleneksel Türk tiyatrosunun sinemada kullanılmasıyla başlamıştır. Edebiyatı ve geleneksel unsurları kullanarak seyircinin dikkatini çekme ve sinema aracılığıyla mesaj verme amacına yönelik olarak Türk sineması ürünlerini vermeye devam etmiştir ve etmektedir. Özellikle 1970'lerden itibaren Türk sinemasında geleneksel Türk tiyatrosuna ait mahallî tipler sık sık kullanılmıştır. Mahallî tiplerin halkta samimi bir intiba uyandırması 1990'larda çekilen uzun soluklu dizilere de yansımıştır. 1980-2000 yılları arasında sinemada yeterli düzeyde kullanılmayan geleneksel Türk tiyatrosu unsurları 2006'dan itibaren daha profesyonel şekilde eserlere hâkim olmaya başlamıştır. Bu çalışmada, Türk sinemasının gelişim süreci ve geleneksel Türk tiyatrosu unsurlarının sinemada hangi yönleriyle kullanıldığı incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: *Sanat, Türk Sineması, Geleneksel Türk Tiyatrosu, Mahallî Tipler*

TRACES OF TRADITIONAL TURKISH THEATRE ON TURKISH CINEMA

Having entered into social life starting from the second half of the 19 century, cinema produces its products using science, culture and art. Catching up with the modern life which it exists in, cinema analyses ways and technics of how it can attract attention of the society. Development of Turkish cinema has started with the use of traditional Turkish theater in cinema. Turkish cinema still continues to produce its products aiming to draw attention of the audience and to give messages using the literature and traditional elements by means of cinema. Especially starting from the 1970's, local types characteristic to the traditional Turkish theatre have been used in Turkish cinema very frequently. The fact that local types made an impression on people had found their reflection on long lasting TV series of the 1990's. The elements of the traditional Turkish theater that were not used satisfactorily in cinema between the 1980's and the 2000's have started to dominate in works after 2006 more professionally. In this study we are trying to investigate the process of development of Turkish Cinema and the ways the elements of traditional Turkish theater have been used in cinema.

Keywords: *Art, Turkish Cinema, Traditional Turkish Theatre, Local Types*

²⁵¹Doktora Öğrencisi, Cumhuriyet Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, e- mail: serhatsabriyilmaz@gmail.com

Bu bildiriye hazırlamaktaki amacımız, sanat tarihi alanında fazla bilinmeyen Kumkapı halılarını geniş kitlelere tanıtmaya çalışmaktır. Bilindiği üzere, binlerce yıllık geçmişi olan ve günümüzde bilinen en eski düğümlü halı olan Pazırıkla başlayan Türklerin halı yolculuğu günümüze kadar gelmiştir. Önceleri göçebe yaşamın zorunlu bir ihtiyacı olarak üretilmeye başlanan ve zamanla sanat haline gelen halı dokumacılığı, kurulan tüm Türk devletlerinde önemini korumuştur. Selçuklu devletinde sağlam ve sistemli bir şekilde temelleri atılan halı dokumacılığı Osmanlı devletinde gelişerek devam etmiştir. Her dönemde bir halı grubu ön plana çıkmış ve yılların tecrübesi nesilden nesile aktararak dünyaca ünlü halılar üretilmiştir. Osmanlı devletinin kronolojik açıdan son ayağı olan Kumkapı halıları üretildikleri yerin adını almıştır. Teknik ve kompozisyonlarındaki yüksek kalite ve zenginlikle dünya koleksiyonerlerinin dikkatini çeken Kumkapı halıları, müzayedelerde yüksek fiyatlara satılmaya başlanmıştır. Dünyada yaklaşık 200 adet Kumkapı halısı olduğu varsayılmaktadır. Dünyanın dört bir tarafına yayılmış olan halılar çeşitli müzeler ve özel koleksiyonlarda bulunmaktadır. Kumkapı halılarında, çoğunlukla ipek ve çok ince yün ipliğin yanı sıra, saray halılarının bazı örneklerinde olduğu gibi altın ve gümüş metal iplik kullanıldığı anlaşılmıştır. Üç tip kompozisyon planı belirlediğimiz halılarda, bitkisel motiflerin yanı sıra, hayvansal motifler ve av sahneleri ile yazı kartuşları dikkat çekmektedir. 19. Yüzyıl sonlarında ve 20. Yüzyıl başlarında üretim yapan ustaların, 16.yüzyıl saray ve İran halılarından ilham aldığı anlaşılmıştır. Halılar ile ilgili literatür çalışması dışında, aynı stilde üretime devam eden bir usta ve Londra’ da yaşayan bir koleksiyoner-eksper ile görüşülerek detaylı bilgi alınmıştır. Kumkapı halıları ile ilgili yapılan ilk kapsamlı araştırma olduğunu düşündüğümüz çalışmamızda, halılar hakkında genel bilgi verilip örnekler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Özel Girişim, Atölye, Halı Sanatı, Koleksiyoner*

THE LAST PERIOD OF THE OTTOMAN STATE CARPETS: KUMKAPI

The purpose of this paper is to introduce the Kumkapı carpets, which are not well-known in the field of art history, to large masses. As it is known, the journey of the Turkish carpets, which started with the Pazyryk carpet with its thousand years of history as today’s oldest known knotted carpet, has reached the present day. The carpet weaving, which had started as a mandatory need of the nomadic lifestyle and became a form of art in the course of time, has maintained its importance in all Turkish states. Foundation of carpet weaving was laid during the Seljuk state in a sound and systematic manner and continued developing during the Ottoman state. A group of carpets came to the fore in each period and the world-known carpets were produced thanks to the transfer of experience across the generations. The Kumkapı carpets, which are the products of the last phase of the Ottoman state chronologically, were named after the place they were produced. Kumkapı carpets, which draw the attention of the world collectors with the high quality and richness in their techniques and compositions, are now priced out of the market in auctions. It is estimated that there are about 200 Kumkapı carpets in the world. The carpets scattered all around the world are displayed in various museums and special collections. In the Kumkapı carpets, although mostly silk yarn and very thin worsted are used, golden and silver metallic yarns are used as in some examples of palace carpets. While three composition plans are determined in the carpets, plant patterns, animal patterns, hunt scenes and font cartridges stand out. It is understood that the masters producing at the end of the 19th century and at the beginning of the 20th century got inspiration from the palace and Iranian carpets of the 16th century. Apart from the literature review concerning the carpets, detailed information was received from a master making production in the same style as well as a collector-expert living in London. In our study, which we believe to be the first comprehensive study on the Kumkapı carpets, general information will be provided and examples will be given.

Keywords: *Private Enterprise, Atelier, Carpet Art, Collector*

²⁵²Yüksek Lisans Öğrencisi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Bölümü, e-mail:karaman.srf@gmail.com

Tasarım sanatın bir planın, bir nesnenin ya da bir inşa süreci içinde (mimarî çizimler, mühendislik çizimleri, iş süreci vb.) meydana getirilmesine denir. Elizabeth Adams Hurwitz tarafından kısa ve öz olarak “gerekli olanın araştırılması” şeklinde tanımlanmıştır. Genellikle tatbikî sanatlar ve görsel sanatlar, mühendislik, mimarî, peyzaj ve diğer yaratıcı işler çerçevesinde ele alınır. Hem bir isim, hem de bir fiil (tasarlamak) olarak kullanılır. Tasarlamak, yeni bir nesne veya ürün (makine, mobilya, endüstriyel ürün vb.), mekân ve alan (yapı, peyzaj) için bir plân oluşturma ve geliştirme sürecine işaret eder. Tasarı ise hem son plân veya taslak (bir çizim, modelleme vb.) ya da bir plân veya taslağın sonucu (üretilen bir nesne, ürün, mekân ve alan) için kullanılır. Fakat günümüzde tasarımın birçok alanı vardır. Görsel sanatlar içinde en bilinenlerinden grafik tasarım olmak üzere mimarlık, iç mimarlık, mühendislik, peyzaj tasarımı, endüstriyel tasarım ve takı tasarımını örnek gösterebilir. Takı tasarımı üç boyutlu bir çalışmadır. Bu özelliği ile malzemeye hâkimiyet ve kavramlar açısından en çok heykel sanatı ile benzerlik göstermektedir. Bu açıdan bakarsak takıyı-mücevheri sergileme alanı insan bedeni olan bir sanat eseri olarak nitelendirilebileceğimiz statüyü hak edecek güçte bir sanat yapıtı olmalıdır. Tasarımını yapmaya karar verdiğimiz obje ister yüzük, ister bilezik veya kolye olsun hepsinin altında geometrik bir yapı vardır öncelikle bu yapıyı görmemiz gerekir. Bu makalede işte bu alt yapıyı oluşturan geometrik objeleri görme, algılama ve çizim tekniklerini geliştirme üzerine dayalı bir çözümleme olacaktır.

Anahtar Kelime: *Takı, Tasarım, Geometrik Obje, Desen*

²⁵³ *Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Bileşik Sanatlar Yüksek Lisans Öğrencisi.*

VOICE OF DEPRESSION: AKIF AND KEATS' NIGHTINGALE

Doç.Dr. Hasan Baktır²⁵⁴
Arş. Gör. Eda Kevser Şahin²⁵⁵

Mehmet Akif Ersoy, the author of Turkey's national anthem, lives during the last phase of the Ottoman Empire and witnesses the depression and disintegration in the country. He voluntarily takes part in the war of independence against the Greek and supports Mustafa Kemal Atatürk. He, then, uses his poetic voice to attack the enemy of Turkish nation and to cry out new ideals promised by Atatürk and his friends. As a nationalist, who cherishes the love and zeal for independence, Akif is torn by the ongoing occupation of the Ottoman Empire. Having heard about the Greek invasion of Bursa, first capital of the Ottoman Empire, Akif is mentally depressed. He takes a walk to the countryside for an escape and hears the nightingale, heartsick, chirping in a mournful tone. Aggravated by the bird's melancholy, he uses nightingale as a poetic voice to reflect the trauma of Turkish nation. John Keats, the English Romantic poet, on the other hand, has been very much depressed upon death of his father, mother and brothers. In particular, his brother's death of tuberculosis, following his mother's death, causes trauma and deep grief. Then, fear of death never ceases. Having seen the first signs of tuberculosis himself, his health goes bad. Like Akif, he suffers great pain. Having lost his dear brother, he is very much depressed with grief and pain. He embodies the ache of his heart and his mental depression in the voice of nightingale. Like Akif, he uses nightingale as a poetic voice to express his own trauma. In a word, nightingale becomes poetic voice for trauma in Akif and Keats. They use poetry to write about personal and social depressions. Nightingale is transformed into poetic voice to mediate loss, pain, grief and depression Keats and Akif witnessed. Love-bird becomes metaphor for trauma with her touching song and fathomless cry. The present paper aims to analyse two poems, one is Akif's "Bülbül" and the other one is Keats' "Ode to a Nightingale". We will compare two poetic voices and will try to identify how they use nightingale to reflect mental depression.

Keywords: *Mehmet Akif, John Keats, Nightingale, Depression*

²⁵⁴Erciyes Üniversitesi. Edebiyat Fak. İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü, e-mail:hbaktir@gmail.com

²⁵⁵Edebiyat Fak. İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü,e-mail:edakevser@yahoo.com

AQUITAINE'LI ELEANOR'DAN JOSIANE'E: ORTAÇAĞ İNGİLTERESİNDEKİ ROMANSLARDA KADINLARI YENİDEN YAZMAK

Dr. Hülya Taflı Düzgün²⁵⁶

Bu çalışmanın amacı, XII. yüzyıl İngiltere'sinde yazılan kronik ve romanslardaki kadın algısını irdelemektir. Ortaçağ İngiltere'sinde yazılan romanslarda sarazen kadın sultanların, İngiltere kraliyet yönetiminde aktif rol oynayan kraliçelerden farklı olup olmadığı, aynı asalet özelliklerini taşıyıp taşımadıkları üzerinde durulacaktır. Özellikle de XII. yüzyıl İngiltere'sinde Anglo-Norman dilinde yazılan *Boeve de Haumtone* adlı romanstaki sarazen sultan olan Josiane ile aynı dönemde İngiltere kraliçesi olan Aquitaine'li Eleanor'un karşılaştırmalı çalışması yapılacak olup, iki farklı kültür ve dindeki asil kadınların birbirinden nasıl ve niçin farklı olup olmadığı vurgulanacaktır. Kısacası bu çalışma, birçok ortaçağ uzmanı tarafından göz ardı edilen ancak kronik ve romanslarda karşımıza çıkan bambaşka olan kadın algısını ortaya çıkarmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: *Ortaçağ Dönemi, İngiltere, Romans, Tarih, Asalet, Kadın*

FROM ELEANOR OF AQUITAINE TO JOSIANE: RE-WRITING WOMEN IN THE ROMANCES OF MEDIEVAL ENGLAND

This paper seeks to examine the chronicle and romance representations of twelfth-century women in England. I will first examine whether or not the Saracen queens in the medieval romances embody all the qualities of the western queen of England model. Particularly, Josiane in the Anglo-Norman romance of *Boeve de Haumtone* seems to reflect the sense of royalty which is no different from that of the twelfth century western queens of England, particularly of Eleanor of Aquitaine. This is the reason why this study aims to unveil another female representation in medieval chronicles and the romances of Medieval England, which have been frequently overlooked by modern medievalists.

Keywords: *Medieval England, Romance, History, Nobility, Woman*

²⁵⁶Erciyes Üniversitesi. Edebiyat Fak. İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü, e-mail:hulyatafli@gmail.com

DIFFICULTIES FACED BY IRAQI EFL LEARNERS IN TRANSLATING ENGLISH COLLECTIVE NOUNS INTO ARABIC

Asst. Prof. Dr. Ibtihal Al-Tameemi²⁵⁷

Mahmood Farhan²⁵⁸

The current paper is concerned with investigating the difficulties that Iraqi EFL learners of English face when translating English collective nouns. Such collective nouns as committee, government, jury, Parliament, etc. are considered singular when the concept of the unity as a group is emphasized, but when the concept of the individuals or numbers is emphasized they are treated as plural. A sample of (40) undergraduate students have been selected randomly to translate certain English collective nouns in some selected political texts in order to find out the difficulties they might face in rendering them into Arabic. It is hypothesized that most of the testees have used the singular form rather than the plural ignoring the notion of meaning of these nouns. Theoretically speaking, the most important conclusions that the present paper has come up with are: (1) English collective nouns may co-occur in the singular with either a singular or a plural form of the verb; (2) in terms of form, three types of collective nouns can be recognized : (a) invariable singular collectives, (b) invariable plural collectives, (c) variable (singular and plural); (3) in terms of meaning there are two types of collective nouns, i.e. human and non- human collectives. Empirically speaking, the paper shows the following conclusions: (1) English collective nouns are problematic and difficult to translate due to the disparity between form and meaning of both languages , (2) the inadequate knowledge of the function of some structural clues in determining the emphasized idea (i.e., singular or plural), (3) formal equivalence and literal translation are used by most testees.

Keywords: *Collective Nouns, Formal Equivalence, Meaning, Political Texts, Translation*

²⁵⁷University of Baghdad ,College of Languages, Department of English, e-mail: doc_altamimi@yahoo.com

²⁵⁸University of Baghdad ,College of Languages, Department of English, e-mail: mahmoodatiya@yahoo.com

CATEGORIZATION OF PREPOSITION ERROR TYPES IN TURKISH EFL LEARNERS' ESSAYS: A CORPUS BASED STUDY

Okutman, Mehmet Tunaz²⁵⁹

Okutman, Emrah Muyan²⁶⁰

Nursel Muratoğlu²⁶¹

This study aims to investigate preposition error categories according to proficiency levels of EFL learners by comparing the rate of preposition errors (addition, omission, substitution) to their total preposition uses in their essays, and by comparing the overall preposition usage of learners of both elementary and intermediate proficiency levels. As the sample of the research 75 learners of elementary level (A2) and 75 learners of intermediate level at Erciyes University School of Foreign Languages were selected from the population. Firstly, 550 elementary and 230 intermediate level essays were scanned, and 75 exam papers for each group were randomly chosen as the sample of the research. In order to analyze the data according to Grammar of Spoken and Written English of Biber et al. (1999), the number of total preposition and erroneous preposition uses in each essay were counted and color coded by the researchers by blind-checking the papers separately. Then, the erroneous prepositions were subcategorized as addition, omission and substitution according to Corder's (1973) Common Errors in English and Categorization of Error Types. The results of the independent-sample t-test indicated that; a) there was no difference between groups in terms of addition type error; b) learners of elementary level made statistically more omission type errors than learners of intermediate learners; c) learners of intermediate level made statistically more substitution type errors than learners of elementary level; d) percentages of preposition errors to total preposition usage in elementary level essays were statistically higher than those of intermediate level. In the light of the findings of this research, the importance of teaching preposition in chunks for elementary level, and providing learners of intermediate level with more detailed linguistic features of preposition were emphasized.

Anahtar Kelimeler: *Preposition, Proficiency Level, Error Types, Categorization, Essay*

²⁵⁹Erciyes Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu, e-mail: mehmet_tunaz@hotmail.com

²⁶⁰Erciyes Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu

²⁶¹Erciyes Üniversitesi, Yabancı Diller Yüksekokulu

CONSIDERING IAGO IN "THE TRAGEDY OF OTHELLO, THE MOOR OF VENICE" AS THE BAOBAB TREE ANTOINE DE SAINT EXUPERY'S LITTLE PRINCE DESCRIBES

Arş. Gör. Özlem Sayar²⁶²

William Shakespeare's plays have an important place in English Literature. Each character in his plays has a unique personality, and they reflect different kinds of people in society. Iago is a vital character for the flow of action in "The Tragedy of Othello, The Moor of Venice" by Shakespeare. He is well known with his ability to use language effectively to convince other characters and manipulate them. He gains the trust of others though he has secret plans even against them and bides his time to operate his projects. Likewise, the baobab trees that The Little Prince describes in "The Little Prince" by Antoine de Saint Exupery are also as essential as Iago in terms of seeming and being in reality. From an external perspective, a baobab tree is a great and majestic one thanks to its height and huge trunk, and in Africa, it is considered as a life-giving tree because of its fruits and the water in its trunk. However, under the ground beyond the seen, its roots are quite threatening as they are fairly long, strong and capable of destructing the things on the ground. This paper will compare Iago and the baobab tree that The Little Prince describes, and their strategies and ends will be analyzed comparatively.

Anahtar Kelimeler: *Iago, "Othello", "The Little Prince", Baobab.*

²⁶²Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, e-mail: ozlemsayar@erciyes.edu.tr

YEREL TARİH ÇALIŞMASINA GİRESUN ÖRNEĞİ: YEŞİLGİRESUN GAZETESİ

Yrd. Doç. Dr. Nazım Kuruca²⁶³
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Özmenli²⁶⁴

Ülkemizde son yıllarda yerel tarih üzerine değerli çalışmaların yapıldığı bilinmektedir. Yapılan bu bilimsel çalışmalarla aynı zamanda yerel kaynakların da gün ışığına çıktığını ifade etmek gerekir. Bu yerel kaynakların incelenmesi halinde daha birçok bilinmeyen hadisenin gün ışığına çıkarılması mümkündür. 19. yüzyılın sonlarından itibaren Giresun'da basın hayatının ciddi gelişmeler gösterdiği görülmektedir. Özellikle tarih, kültür, edebiyat, ticaret konularında bu yerel kaynaklarda zengin bilgiler bulunmaktadır. Giresun ve çevresi hakkında yapılan bilimsel çalışmalarda Yeşilgiresun gazetesinin sıkça kaynak olarak kullanıldığı görülmektedir. Araştırmacılar çalışmalarını gazete sütunlarındaki zengin bilgiler ile donatmışlardır. Kuruluşundan itibaren yayın hayatına hiç ara vermeden günümüze kadar devam eden Yeşilgiresun gazetesi araştırmacıların sıkça müracaat ettiği kaynak olarak görülmektedir. 1925 yılında yayın hayatına başlayan Yeşilgiresun gazetesi sütunlarında sadece Giresun ve çevresi hakkında değil bütün bölge hakkındaki bilgilere yer vermiştir. 1930 yılında nerede ise bütün Doğu Karadeniz bölgesinde Yeşilgiresun gazetesinin dağıtıldığını görmekteyiz. Bu durum Yeşilgiresun gazetesinin yöre insanı üzerindeki etkisini göstermesi açısından da önemlidir. Cumhuriyet öncesinde Giresun'da ciddi bir basın yayın hayatının varlığını görmekteyiz. Bu durum yörenin kültür, sanat ve edebiyat hayatı üzerine de etkilerde bulunmuştur. Cumhuriyet'in ilk yıllarında yayınlanan Yeşilgiresun gazetesi, yayın hayatına daha önce başlayan Işık gazetesinin yerine faaliyetlerine sürdürmüştür. Bu çalışmada Yeşilgiresun gazetesini kaynak kullanan bilimsel çalışmalar ile gazetenin ilk nüshaları ana kaynak olarak kullanılmıştır. Bu sayede Giresun'daki kültür hayata dair birçok bilgiler gün ışığına çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Yerel Tarih, Giresun, Yeşilgiresun Gazetesi, Tarih, Kültür*

AN EXAMPLE OF GİRESUN FOR LOCAL HISTORY-STUDY: YEŞİLGİRESUN NEWSPAPER

It is known that some meticulous studies on local history have recently been conducted in our country. It is true to say that local sources become uncovered due to such local scientific studies. When those local sources are studied, a great number of events or occurrences still unknown may come out and become publicly known. The sector of media in Giresun is known to have experienced a number of serious developments since the late 19th century. In those sources, abundant information can be reached particularly on history, culture, literature and commerce. Yeşilgiresun, a local newspaper, is known to be frequently used as a reference for scientific studies on Giresun and its vicinity. Researchers enrich their studies with vast information found in the newspaper columns. A local journal, Yeşilgiresun, which has maintained its publication-life with no break since its establishment, is considered to be a source to which researchers often refer. Yeşilgiresun, which began to be first issued in 1925, covers in its columns the information not only on Giresun and its vicinity, but also on the whole region. We see that Yeşilgiresun was distributed in almost all Eastern Black-Sea Region in 1930. This is the case which indicates how important Yeşilgiresun is in terms of its impact on local people. Here we come to understand that before the Republican-Period, Giresun is already rich with the existence of press and publication, which means this situation had great influence on cultural, artistic and literary life in the region. Yeşilgiresun, which first came out in the first years of the Republican Period, maintained its publication-activities as a substitute for Işık, a previous local paper.

Keywords: *Local History, Giresun, Yeşilgiresun Newspaper, History, Culture*

²⁶³ Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail: badali28@hotmail.com

²⁶⁴ Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail: mehmet.ozmenli@giresun.edu.tr

KİŞİLERARASI İLETİŞİMDE MEDYANIN MODERN VE GELENEK ÇERÇEVESİNDE TOPLUMSAL CİNSİYET KONUMLANDIRMASI: 1 KADIN 1 ERKEK DİZİSİ ÖRNEĞİ

Öğr. Gör. Ali Murat Mırçık²⁶⁵
Arş. Gör. Emre Kırılı²⁶⁶

Modern olan ile geleneksel olan sürekli olarak karşı karşıya gelen iki kavramdır. Modern olan, bu ister bir kurum olsun, bir birey olsun, bir siyasi parti olsun sürekli olarak ilerlemeci ve rasyonel kabul edilir. Modern olan yeniliğe uyum sağlamaktadır ve sürekli olarak gelişme imkânları yaratmaya çalışmaktadır. Değişimden yanadır. Bunun için pozitif bilimden, mantık kavramlarına kadar her şeyden yararlanmaktadır. Edebiyat, sanat gibi kavramlar modern olan için vazgeçilmezdir. Geleneksel olan yapı ise değişime daha temkinli davranır. Sahip olduğu değerlerin yeterli olduğunu düşünür. Yenilik peşinde olanlar geleneksel olanlar tarafından sürekli olarak eleştirilebilmektedir. Geleneksel tabaka daha özlerine daha çok bağlıdır ve kendi doğru bildiklerinden kolay kolay vazgeçmezler. Gelenselliğin yoğun olarak egemen olduğu toplumlarda ise modern olanın pasifize edilmesi durumu vardır. Modernlik genel olarak bireycilik ve özerk akıl dediğimiz bir fenomen üzerine kuruludur. Özerk akıl insanın düşünme kapasitesi, aklının bütün diğer sosyal ve kültürel alanların kendi açıklama çerçevesine göre yeniden kurmasını ima etmektedir. Bu çalışma, gündelik hayatta kadınların ve erkeklerin yaşadıkları çelişki ve çatışmaları ele almaktadır. Günlük hayatın ritüelleri noktasında modern bir kadın ile geleneksel bir erkeğin değerlendirmelerinin gözler önüne serilen bu çalışmada ilk önce birbirleri ile sürekli olarak bir çatışma içerisinde olan modernlik ve geleneksellik kavramları ele alınmıştır. Kadın ve erkeğin cinsel kimliğinin toplumlar tarafından nasıl algılandığı noktası üzerinde durulduktan sonra bu konumlandırmanın medyaya yansımaları ve medyanın bu yönde insanları nasıl etkilediğine değinilmiştir. Uygulama bölümünde ise günümüz toplumlarında modernitenin ve geleneğin çatışmasının en çarpıcı şekilde ele alındığı yapımlardan biri olan 1 Kadın 1 Erkek adlı dizinin söylem analizi yapılmıştır. Daha sonra en çok kullanılan kelimeler ön plana çıkarılmış ve bunlar üzerinden toplumdaki modern ve gelenek algısı gözler önüne serilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Modernite, Gelenek, Moda, Kadın, Erkek, Medya, Etki, Toplum, Türkiye, Avrupa, Toplumsal Cinsiyet*

²⁶⁵ Bingöl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu, Pazarlama ve Reklamcılık Bölümü, e-mail:murat_mircik@hotmail.com

²⁶⁶ Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü, e-mail:emre.kirli@atauni.edu.tr

Alan yazında silahlı kuvvetlerin demokratik kontrolünün zamansal ve yöntemsel olarak farklı içerikleri olan bir kontrol türü olduğu belirtilmektedir. Sivil toplumun güvenlik ile ilgili konularda bilgilendirilmesi yoluyla tartışmalara katılabilmesi yönünde bir hizmet sunması beklenen medyanın, güvenlik sektörünün demokratik kontrolüne katkıda bulunması gerektiği değerlendirilmektedir. Bağımsız, tarafsız ve etkin bir medya kontrolünü de içeren demokratik kontrol, son yıllarda demokrasinin kalitesinin bir göstergesi haline gelmiş durumdadır. Demokratik kontrolün önemli bir parçası olan yatay kontrol boyutunda karşımıza çıkan medyanın silahlı kuvvetler üzerindeki denetim/gözetim görevini yerine getirirken, liberal medya teorilerine uygun düşecek şekilde bağımsızlığının, tarafsızlığının ve özgürlüğünün sağlanması gerekliliğine vurgu yapılmaktadır. Bu çalışmanın amacı, silahlı kuvvetlerin demokratik kontrolünde yazılı ve görsel medyanın işlevini Herman ve Chomsky tarafından 1988 yılında ortaya konulan Rızanın İmalatı/Propaganda Modeli çerçevesinde incelemektir. Rızanın İmalatı/Propaganda Modeline göre, medya organları liberal demokrasilerde gözetim, bilgilendirme ve temsil etme işlevlerini olması gerektiği gibi yerine getirememekte ve bu nedenle bu işlevlerin beş filtre çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu model, medyanın işlevlerinin “sahiplik ve kontrol”, “reklam gelirleri”, “medyanın güç merkezleri tarafından üretilen bilgiye bağımlılığı”, “medyanın aldığı sert eleştiriler” ve “ideolojik kontrol mekanizması” gibi yapısal etmenler tarafından belirlendiğini (filtrelendiğini) savunmaktadır. Çalışmanın temel varsayımı, liberal yaklaşımda öngörülen medya işlevlerinin onun yapısal özelliklerinden bağımsız ele alınamayacağıdır. Bu çerçevede medyanın demokratik kontrol işlevi, yapısal özelliklerine bağlı olarak değişiklik gösterecektir. Demokratik kontrol ve medyaya dair kavramsal bir inceleme içeren çalışmada, medyaya liberal medya kuramlarının dışında kalan Rıza İmalatı/Propaganda Modeli ile yaklaşılmakta ve demokratik kontrol sürecindeki işlevini yerine getirip getiremeyeceği sorgulanmaktadır. Bu noktada medyanın yapısal ve işlevsel durumu çevresiyle birlikte ele alınmakta ve böylece demokratik kontrolün yatay boyutundan sorumlu medyanın tartışmalı olan bu rolüne ilişkin olgular ortaya konmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Silahlı Kuvvetler, Demokratik Kontrol, Medya, Rızanın İmalatı/Propaganda Modeli

THE ROLE OF TRADITIONAL MEDIA IN DEMOCRATIC CONTROL OF ARMED FORCES

It is stated in the literature that democratic control of armed forces is a type of control which has different contents as like time-wise and procedural ones. It is evaluated that media, which is expected to serve the purpose of contribution of civil society to the security issues by informing it, should make contribution to the democratic control of security sector. Democratic control, which also contains independent, neutral and effective media control on armed forces, has lately become an indicator which shows the quality of the democracy. It is emphasized that independency, neutrality and liberty of media should be ensured while media, which appears in the horizontal control dimension of democratic control, fulfills its monitoring/surveillance duty on armed forces. The aim of this research is to examine the function of the media in democratic control of armed forces within the scope of Manufacturing Consent/Propaganda Model which is introduced by Herman and Chomsky in 1988. According to Manufacturing Consent/Propaganda Model; media is not able to carry out its functions like oversight, informing and representation as it ought to be in liberal democracies. Therefore, those functions should be evaluated pursuant to five filters. This model argue that media functions are determined (filtered) by some structural factors as like “ownership and control of media”, “the advertising incomes”, “dependency on power centers for being sourced mass-media news” and “ideological control mechanism”. The main assumption of this study is that media functions those are projected in liberal paradigm cannot be dealt with independently of its structural features. In this context, the democratic control function of media is going to show an alteration with reference to its functional features. It is approached to the media in this study, which contains a conceptual analyzing on democratic control and media, via Manufacturing Consent/Propaganda Model which is not a liberal one. In this way it is questioned if media is able to fulfill its function in democratic control process. Media’s structural and functional situations are held together with its environment at this juncture, thus the phenomenon concerning controversial role of media, which is responsible for the horizontal aspect of democratic control, is revealed.

Keywords: *Armed Forces, Democratic Control, Media, Manufacturing Consent/ Propaganda Model*

²⁶⁷*Muş Alparslan Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, i.karaduman@alparslan.edu.tr

MEDYALARARASILIK BAĞLAMINDA FERHAT İLE ŞİRİN HİKÂYESİNİN KARİKATÜRLERE ETKİSİ

Ayşegül Biçer²⁶⁸

Çalışmamızda Ferhat ile Şirin hikâyesinin karikatürlere nasıl yansıdığı, bu yansımanın hangi yöntemlerle gerçekleştirildiğini incelemek amaçlanmıştır. Çalışmamız aynı zamanda geleneğin modern kültürü nasıl beslediği, nasıl etkilediği gibi yönere de ışık tutmak maksadını taşımaktadır. Karikatürlerde halk hikâyelerinin izleri sıkça karşımıza çıkar. Özellikle Ferhat ile Şirin hikâyesini inceleme sebebimiz ise halk hikâyeleri içinde karikatürlere en çok malzeme veren hikâye olmasıdır. Hikaye, birbirine aşık iki genç olan Ferhat ile Şirin'in kavuşmaması için yapılan oyunları, aşkı için dağı bile delmeyi göze alıp nitekim yine sonunda kavuşamayan aşıkları konu etmektedir. Çalışmamız için çeşitli kaynaklardan 26 karikatür taranmış ve çalışmada örneklem için 12 karikatür kullanılmıştır. Çalışmada Ferhat ile Şirin hikâyesinin karikatürlere etkisi medyalararasılık yöntemiyle incelenmiştir. Medyalararasılık yöntemi; "farklı medyaların iç içe geçmesi, farklı medyalara ait unsurların çarpışması, farklı olan medyaların bir araya gelerek yeni yapısal örüntüler oluşturması" olarak açıklanmaktadır. Bir medyanın, kendisinden farklı olan başka bir medyaya ya da başka bir medyanın herhangi bir ürününe göndermede bulunması, farklı medyalardan esinlenmesi, yararlanması medyalararası ilişki bağlamında değerlendirilir. Medyalararasılık farklı medyaların sınırını kaldırıp bir aradalık oluşturur ve yeni bir anlam kurar, bu anlamı kurarken de betimleme, öykünme, işaretleme ve montaj tekniklerini kullanır. Çalışmada medyalararasılık bağlamda hikâyenin karikatürlerde nasıl yeni bir beden bulduğu tasnif yapılarak incelenmeye çalışılmıştır. Karikatürlerde de hikâye tekrar üretilerek medya ürünü olarak varlığını sürdürür. Bu şekilde yeni neslin belleğinde hikâye yer etmektedir. Çalışmanın sonucunda geleneğin bir parçası olan halk hikâyelerinin günümüz medyalarında yeniden doğarak varlığının devamını sağlaması ve bunun hangi yollarla gerçekleştirildiği ortaya koyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Ferhat İle Şirin, Halk Hikâyesi, Karikatür, Medyalararasılık*

²⁶⁸ Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, aysglbcr1@gmail.com

MEDYA SAVAŞ İLİŞKİSİ BAĞLAMINDA SAVAŞIN SEYRİ ÜZERİNDE BASININ ETKİSİ ÖRNEK OLARAK MİLLİ MÜCADELENİN BAŞARIYA ULAŞMASINDA ANADOLU BASININ ROLÜ

Sevgi Bayat²⁶⁹

Basın bir toplumun haberdar edilmesinde en önemli araçtır. Ülke ve dünya gelişmelerinin bildirilmesinde medya temel faktördür. Yüzyıllardır var olan dünyamızda savaş maalesef devletlerin kimi zaman toprak mücadelesinden kimi zaman bağımsızlık amacından kimi zaman ise güç gösterilerinden hep var olmuştur. Savaşın seyri üzerinden gazete, haber, dergi ve televizyon-kültürünün hayatımıza girmesinin ardından görsel medyanın büyük etkilerini görmekteyiz. Medya savaş sırasında bir toplumu haberdar ettiği gibi bir toplumu yönlendirende bir yapıdır. Anadolu'nun gördüğü en kanlı mücadelelerden olan Kurtuluş Mücadelesi'nin şekillenmesinde de Anadolu medyasının büyük rolü olmuştur. Bu dönemin savaşının şekillenmesinde medya çok önemli olduğu gibi medyanın şekillenmesinde de var olan ikili yönetimin de(İstanbul Hükümeti ve Ankara Hükümeti) etkisi büyük olmuştur. Medyanın savaşı yönlendirmesinin en net kanıtını bu sırada bir kez daha görmüş olmaktadır. Bildiri konusu medya-savaş yönetimini konu alırken aynı zamanda Milli Mücadele dönemi medyanın, Anadolu'nun farklı noktalarında yayınlanan gazetelerin savaşın seyrine nasıl yön verdiğini konu alacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Medya, Savaş, Milli Mücadele, Gazeteler*

²⁶⁹Yüksek Lisans Mezun,Dokuz Eylül Üniversitesi, e-mail:history-tarih@hotmail.com

YÖNETİCİLERİN DİSİPLİN VE MİZAH ANLAYIŞI

Prof. Dr. Mustafa Çelikten²⁷⁰

“Yönetici”, idareci, lider, ustabaşı, çavuş, kısım amiri vb. gibi kavramlar beraberinde disiplin, ceza, azar, direktif, iş, mesai, ödül vb gibi kavramları da beraberinde çağrıştırmaktadır. Kim bilir belki de biraz da kültürümüzün daha doğrusu çalışma kültürümüzle de doğrudan alakalı olabilmektedir. İlgili ulusal literatürde yönetim ve yönetici ile ilgili çok sayıda bilimsel çalışma yapılmış, bilimsel toplantılarda yüzlerce bilimsel çalışma sunulmuş ve değişik boyutlarda tartışılmıştır. Diğer araştırmacıların tespitlerine paralel olarak, Altınışık (1999:45) Türkiye’de kadın yöneticilerle ilgili çalışmaların yapıldığını (Sobehart and Celikten, 2009) ancak, özellikle kadınların okul yöneticiliğine atanmalarını konu alan ve kadınların yöneticiliğe atanmalarının engellerini araştıran çalışmaların yok denecek kadar az olduğunu altını çizmektedir. Problem Cümlesi: Yönetici literatürde, “manager” “yani idare eden” şeklinde tanımlanmıştır. Literatürde verilen diğer tanımları incelediğimizde ise ortak noktaların “yönetmek”, “sevk ve idare” ve “idare etme sanatı” olduğunu görüyoruz. Bu çalışmanın problem cümlesi, yöneticilerin “yönetim” eylemlerini yerine getirirken disiplin ve mizah anlayışlarını ne derecede uyguladıkları, bu kavramlardan ne mesajlar aldıklarını ve bunları yönetim eylemine ne oranlarda kattıkları araştırılmaya çalışılacaktır. Amaç: Yöneticilerin disiplin ve mizah kavramlarından ne/ler anladıkları, ne gibi mesajlar aldıkları ve bunları yönetime nasıl yansıttıkları, bu kavramlardan anladıkları ile uygulamada işgörelere nasıl davrandıkları, uygulamada ne derecede bu kavramları uyguladıkları teorik ve uygulamalı olarak araştırılacaktır. Önem: Türkiye’de yapılan akademik çalışmalar incelendiğinde yönetim, yönetici ve disiplin konularında çok sayıda çalışmalar olduğu tespit edilmiştir. Ne yazık ki, yönetici ve mizah kavramları birlikte araştıran pek araştırmaya rastlanmamıştır. “Yönetici, disiplin ve mizah kavramlarını birlikte ve aynı context içinde araştıran ilk araştırma özelliği taşımaktadır. Yöntem: Yöneticinin disiplin ve mizah anlayışı konusunda bilgi toplamak için öncelikle geniş bir ulusal literatür taraması yapılacaktır. Bununla birlikte çalışmada arşiv tarama tekniğini kullanılacaktır. Bunun için bilgisayar arama motorları yardımı ile ilgili kavramlar kullanılarak birincil kaynaklara ulaşılmaya çalışılacak, sosyal bilimler alanında yayımlanan, güvenilirliği yüksek ve prestijli dergiler ile seçilmiş üniversitelerin dergileri örneklem olarak alınacaktır. Bunun yayında yüksek lisans ve doktora tezi olarak yayımlanan tezler araştırma kapsamına alınacaktır. Not: Bu çalışma Bilim Kurulunuz tarafından sunulmaya uygun bulunduğu takdirde, yukarıda özetlemeye çalıştığım konular bu başlık altında sunulacak ve ayrıntıları ile tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Yönetici, Mizah, Sistem*

²⁷⁰Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail:celikten@erciyes.edu.tr

ÖĞRETİM ELEMANLARININ OLUMLU SINIF İKLİMİ SAĞLAMA YETERLİLİKLERİNE İLİŞKİN TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ

Yrd. Doç. Dr. Bahadır Gülbahar²⁷¹
Gülşah Ertuğrul²⁷²

Bu çalışmanın amacı, öğretim elemanlarının olumlu sınıf iklimi sağlama yeterliliklerine ilişkin Türkçe öğretmen adaylarının görüşlerini tespit etmektir. Çalışma bu yönüyle, öğretim elemanlarının yeterliklerinin, bir anlamda performanslarının öğretmen adayları, öğrenciler tarafından değerlendirildiği bir çalışmadır. Nicel bir tarama araştırması olan bu çalışmada veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen “Öğretim Elemanlarının Olumlu Sınıf İklimi Sağlama Yeterlikleri” ölçeği ile iki devlet üniversitesinin Türkçe öğretmenliği bölümünde öğrenim görmekte olan 230 Türkçe öğretmen adayından toplanmıştır. Türkçe öğretmen adaylarına göre öğretim elemanlarının olumlu sınıf iklimi sağlama yeterliklerini gerçekleştirme sıklığının düzeyinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Türkçe öğretmen adaylarının öğretim elemanlarının olumlu sınıf iklimi sağlama yeterliklerini gerçekleştirme sıklığına ilişkin görüşleri arasında, “öğrenim görülen üniversite”, “sınıf düzeyi”, “sınıf yönetimi dersinin önemine ilişkin algı”, “öğretim elemanının öğrencilerle ilişkisinin niteliğine ilişkin algı”, “öğrencinin sınıftaki diğer öğrencilerle ilişkisinin niteliğine ilişkin algı”, “derslerin verimli işlenip işlenmediğine ilişkin algı”, “öğretim elemanının sınıf yönetme başarısına ilişkin algı” değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılıkların olduğu da elde edilen diğer sonuçlar olmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Türkçe Öğretmen Adayları, Öğretim Elemanı Yeterlikleri, Sınıf İklimi*

THE OPINIONS OF TURKISH TEACHER CANDIDATES REGARDING THE COMEPETENCES OF INSTRUCTORS IN PROVIDING POSITIVE CLASSROOM ATMOSPHERE

The purpose of this study is to determine the opinions of the Turkish teacher candidates regarding the qualifications of the instructors to provide positive classroom atmosphere. In this sense, the study is a study where the qualifications of the instructors are assessed by student candidates and students in a sense of their performance. In this study, which is a quantitative screening study, the data is collected via the “Scale of Instructors’ Competences of Providing Positive Classroom Atmosphere” from 230 Turkish teacher candidates who are receiving education in two state universities. According to the Turkish teacher candidates, it has been reached that the level of the teachers' ability to perform positive classroom atmosphere is higher. Among the opinions of the Turkish teacher candidates about the frequency of the instructors' fulfillment of the positive classroom provision competencies are the following: "university at the level of education", "class level", "perception of the importance of classroom management", "perception of the quality of teaching staff". There are statistically significant differences according to the perception of the quality of the relationship with the students, perception of whether the courses are being processed efficiently, and perception of the teaching staff about classroom management success.

Keywords: *Turkish Teacher Candidates, Competences Of Instructors, Classroom Atmosphere*

²⁷¹Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi e-mail: bahadirgulbahar@hotmail.com

²⁷²Ahi Evran Üniversitesi Sos. Bil. Enst. Yüksek Lisans Öğrencisi

SINIF İÇİ ETKİLİ İLETİŞİM BECERİLERİ ALGI ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Yrd. Doç. Dr. Bahadır Gülbahar²⁷³
Gülşah Ertuğrul²⁷⁴

Sınıf içi iletişimde başarılı bir öğretmenin, sınıfta iyi ilişkiler kurulmasını, verimli bir öğrenme-öğretme ortamını, öğrencilerin yüksek düzeyde öğrenmelerini ve olumlu davranışlar kazanmalarını sağlayacak en önemli faktör olduğu söylenebilir. Sınıfta etkili bir iletişimci olmak isteyen öğretmenin bazı iletişim becerilerini haiz olması gerekmektedir. Bu çalışmayla, öğretmenlerin sınıf içi etkili iletişim becerilerini nasıl algıladıklarını ortaya koyacak bir ölçme aracı geliştirmek amaçlanmıştır. Hazırlanan 5'li likert tipi denemelik ifadeler, açımlayıcı faktör analizi için 250 kişilik bir öğretmen grubuna, doğrulayıcı faktör analizi için ise 235 kişilik farklı bir öğretmen grubuna uygulanmış ve elde edilen veriler analiz edilmiştir. Faktör analiziyle, "Etkili Konuşma", "Etkin Dinleme", "Empati Kurma", "Beden Dilini Etkili Kullanma" olarak adlandırılan dört alt faktörden ve 23 maddeden oluşan bir ölçek geliştirilmiştir. Madde-toplam korelasyonuna dayalı madde analizleri sonuçlarına göre deneme uygulamasına giren 29 maddeden 23'ünün nihai ölçekte yer alabilecek nitelikte olduğu, maddelerin korelasyon değerlerinin ,33 ile ,70 aralığında değiştiği ve 0,05 düzeyinde manidar olduğu tespit edilmiştir. Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayı değeri ,91 olan ölçeğin çok yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğu anlaşılmıştır. Bu koşulları sağlayan "Sınıf İçi Etkili İletişim Becerileri Algı Ölçeği (SİEİBAÖ)"nin öğretmenlerin sınıf içi etkili iletişim becerilerinin ölçülmesinde kullanılabilir ve geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Etkili İletişim, Sınıf İçi İletişim, Öğretmen Becerileri*

DEVELOPING THE PERCEPTION SCALE FOR IN-CLASS EFFECTIVE COMMUNICATION SKILLS: RELIABILITY AND VALIDITY STUDY

For a teacher successful at "in-class communication", it is possible to state that establishing good relationship in their classroom is the most important factor which allows them to obtain efficient learning-teaching environment, superior learning level among students, and allowing students to gain positive behaviors. Teachers who want to be an efficient communicator in their classroom are required to be equipped by certain communication skills. With this study, it was aimed to develop a measurement tool for determining teachers' perception towards in-class effective communication skills. Draft expressions in the questionnaire form prepared in 5-point Likert model were administered on a group of teachers comprised of 250 respondents for explanatory factor analysis; an on another group comprised of 235 respondents for confirmatory factor analysis. As a result of the factor analysis, a scale composed of 4 sub-factors of "Effective Speaking", "Effective Listening", "Empathizing" and "Effective Use of Body Language" and of 23 items. According to the item-total correlation analysis results, it was determined that 23 of the 29 items were qualified to be included in the ultimate scale; correlation values of items were in the range of .33 to .70; and findings were significant at .05 level. While Cronbach's Alpha internal consistency coefficient was estimated at .91 for the scale, it was concluded that the scale has high level of internal consistency. It was concluded that "In-Class Effective Communication Skills Perception Scale (ICECSPC)" was valid and reliable scale which could be utilized in measuring teachers' in-class effective communication skills.

Keywords: *Effective Communication, In-Class Communication, Teacher Skills*

^{273*} *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi e-mail: bahadiregulbahar@hotmail.com*

^{274**} *Ahi Evran Üniversitesi Sos. Bil. Enst. Yüksek Lisans Öğrencisi*

ERIC CARLE'IN TÜRKÇE ÇEVİRİ ÇOCUK KİTAPLARININ BİÇİM VE İÇERİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Tuğçe Güzelyurt²⁷⁵
Özge Özkan²⁷⁶

Kitap, çocuğun okuma kültürü kazanmasında etkisi yadsınamayacak araçlardan biridir. Çocuğun okuma kültürünü kazanabilmesi için nitelikli kitaplarla etkileşim içinde olması gerekmektedir. Nitelikli kitaplar çocuğun gelişimine ve çocuk gerçekliğine uygun kitaplardır. Nitelikli bir kitabın hem biçim hem de içerik özellikleri yönünden çocuğun gelişim düzeyine uygun olması gerekmektedir. Bu bağlamda dünyada çocuk edebiyatı alanında önemli çalışmalar yaptığı bilinen Eric Carle'ın Türkçe'ye çevrilmiş kitaplarının Güzelyurt (2017)'un ortaya koyduğu biçim ve içerik özellikleri yönünden incelenmesi bu çalışmanın genel amacıdır. Araştırmanın çalışma grubu, Eric Carle'ın Türkçe'ye çevrilmiş kitapları arasında yer alan, amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilmiş 6 çocuk kitabından oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak, Güzelyurt (2017)'un çocuk edebiyatı alan uzmanlarından görüş alarak oluşturduğu 48-66 aylık çocukların gelişimine uygun çocuk kitabı kriterleri kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS paket programıyla analiz edilmiştir. Analiz sonucunda, Eric Carle'ın Türkçeye çevrilmiş çocuk kitaplarının, kriterlere ilişkin frekansları ve yüzdeleri belirlenmiştir. Araştırmanın sonucunda, çalışma grubuna alınan kitapların biçim ve içerik özellikleri bakımından kriterleri büyük oranda taşıdığı belirlenmiştir. İncelenen kitaplarda kağıt, ciltleme ve dilbilgisi gibi konularda eksiklikler olduğu belirlenmiştir. Belirlenen bu eksikliklerin yayıncıların maliyet kaygısı ve çevirmenlerin çocuk gelişimi konusunda uzman olmayışından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Edebiyatı, Çocuk Kitapları, Okul Öncesi, Çocuk Gelişimi

INVESTIGATION OF FORM AND CONTENT PROPERTIES OF ERIC CARLE'S CHILDREN'S BOOKS OF TURKISH TRANSLATION

Abstract

The book is one of the tools that can not be neglected in the child's reading culture. The child must interact with qualified books in order to be able to win reading cultures. Qualitative books are books that are appropriate for the development of the child and the reality of the child. A qualified book must fit the child's level of development, both in terms of form and content. In this context, it is the general aim of this study to examine Eric Carle's books translated into Turkish, which are known to have made important studies in the field of children's literature, in terms of the form and content characteristics of Güzelyurt (2017). The research's study group consists of 6 children's books selected by the non-probabilistic sampling method among Eric Carle's books translated into Turkish. The data collections tool is the children's book criteria set by Güzelyurt (2017) together with children's literature specialists for children 48-66 months old. The obtained data were analyzed by SPSS statistical package program. As a result of the analysis, the frequencies and percentages of Eric Carle's criterion for Turkish children's books have been determined. It has been determined that there are deficiencies in the books examined such as paper, binding and grammar. It is believed that these shortcomings are due to the cost anxiety of publishers and the lack of expertise of translators on child development.

Keywords: *Children's Literature, Children's Books, Preschool, Child Development*

^{275*}Şırnak Üniversitesi Silopi Meslek Yüksekokulu Çocuk Gelişimi Programı tugceguzelyurt@hotmail.com

^{276**}Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, ozgeozkan2@trakya.edu.tr

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMİN YÜKSEKÖĞRETİM BAĞLAMINDA KALİTE VE VERİMLİLİĞİ: TÜRKİYE’DE MESLEK YÜKSEKOKULLARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Öğr. Gör. Furkan Erdoğan²⁷⁷

Mesleki ve teknik eğitim, nitelikli ara eleman yetiştirme açısından çok önemlidir. Nitelikli ara eleman ise işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu önemli bir üretim faktörüdür. Üretimde sürekliliği sağlama ve üretimin niteliksel istikrarının korunması, eğitim düzeyi yüksek ara elemanla sağlanacak bir husustur. Ekonomik kalkınma hedeflerinden biri olan üretimin verimliliği ve istikrarı, mesleki ve teknik eğitimle sıkı bir ilişki içerisindedir (Aykaç, 2002: 155). Donanımı yüksek ve nitelikli ara elemanlar, üretimin devamlılığını sağlamakta ve ekonomik göstergelerle olumlu etki etmektedir. Türkiye’de mesleki ve teknik eğitim meslek liseleri ve üniversitelerde verilmektedir. Mesleki ve teknik eğitimin verildiği kurumların en üstünde bulunanı yükseköğretim kurumlarıdır. Bu kapsamda meslek yüksekokulları, mesleki ve teknik eğitim çerçevesinde son kerte önemli bir aktör pozisyonundadır. Bu çalışma, Türkiye’de mesleki ve teknik eğitimin verildiği meslek yüksekokullarının karşılaştıkları problemleri incelemektedir. Böylelikle yükseköğretim temelinde meslek yüksekokullarının yaşadığı problemlerin, mesleki ve teknik eğitim bağlamında kalite ve verimliliği nasıl etkilediğine odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki ve Teknik Eğitim, Meslek Yüksekokulu, Kalite, Verimlilik, Ara Eleman, İşgücü Piyasası.

²⁷⁷ Bayburt Üniversitesi, Demirözü Meslek Yüksekokulu, Yönetim ve Org. Böl. Yerel Yönetimler Prg. e-mail: furkanerdogmus35@gmail.com

DEĞER EĞİTİMİNDE DİJİTAL ÖYKÜLERİN KULLANIMI

Eda Uslupehlivan²⁷⁸

Yrd. Doç. Dr.Meltem Kurtoğlu Erden²⁷⁹

Dijital çağ olarak adlandırılan 21. yüzyılda dijital okuryazarlık, evrensel okuryazarlık, bilgi okuryazarlığı, görsel okuryazarlık ve teknoloji okuryazarlığı gibi yeni kavramlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu kavramlarla birlikte eğitim alanında yeni yaklaşım ve yöntemlerin kullanılması zorunlu hale gelmiştir. Okullarda öğrenciye kazandırılmak istenen tüm bilgi, beceri ve değerlerin teknolojiye uygun materyallerle desteklenmesi, eğitimde kalite ve verimliliğin artması bakımından önemli görülmektedir. MEB tarafından son yıllarda üzerinde çokça durulan ve tüm öğretim programlarında vurgulanan değerler eğitimi de geleneksel yöntemlerin yanı sıra bilgi teknolojilerine uygun materyallerle öğrenciye sunulmalıdır. Yapılan çalışmalara bakıldığında öğretmenlerin, soyut kavramlar olan “adil olma, aile birliği ve güvenliği, çalışkanlık, dürüstlük, sevgi, saygı, yardımseverlik” gibi değerlerin öğrenciye sunulmasında ve kazandırılmasında hazırlanacak materyallerin görsel-işitsel yeterliğe sahip olması gerekliliğini dile getirdikleri görülmektedir. Bu bağlamda değer eğitimi önemli bir araç olan öyküler ile görsel ve işitsel öğelerin birleştirilmesi sonucu ortaya çıkan dijital öykülerin, öğretmenlerin bu beklentilerini karşılayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı öğrencilerin iletişim, yaratıcılık, araştırma gibi becerilerine ve görsel-işitsel duyularına hitap eden dijital öykü anlatımlarının değerler eğitimi kapsamında kullanılmak üzere tanıtılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda doküman analizi yapılmış ve betimsel analiz tekniği kullanılarak, dijital öykülerin değer eğitimi kullanılımasının önemi ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Değer, Değer Eğitimi, Dijital Öykü, Dijital Öyküleme*

USAGE OF DIGITAL STORIES FOR VALUE EDUCATION

In the 21st century, called digital age, new concepts such as digital literacy, universal literacy, information literacy, visual literacy and technology literacy have begun to emerge. With these concepts, it has become necessary to use new approaches and methods in the field of education. Supporting students with the knowledge, skills and values in the schools by technologically appropriate materials is considered important in terms of increasing quality and productivity in education. Values education, which has been focused on at recent years by MoNE and emphasized in all curriculums, should be presented to students with materials appropriate to information technologies besides the traditional methods. When it is looked at studies done, it is seen that teachers said, audiovisual competence for materials which used for the acquisition of abstract concept such as "fairness, family unity and security, diligence, honesty, respect, helpfulness", is necessary. In this context, it is thought that the digital stories that emerged as a result of the combination of stories with visual-auditory elements, an important tool in value education, will meet these expectations of the teachers. The aim of this study is to introduce digital stories that are important for students' communication, creativity, research skills and audiovisual senses, to be used within the scope of values education. For this purpose, document analysis was made and descriptive analysis technique was used to show the importance of using digital stories in values education.

Keywords: *Value, Value Education, Digital Story, Digital Storytelling*

²⁷⁸Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, e-mail:edauslupehlivan@mail.com

²⁷⁹Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi, e-mail:meltemkurtoglu@gmail.com

Mevlânâ'nın Mesnevî-i Ma'nevî'si çok okunması ve hemen her tarikat mensubunu ilgilendiren konular hakkında bilgi vermesiyle kaleme alındığı ilk günden bu yana dinî-tasavvufî eserler arasında büyük bir öneme sahiptir. Sadece Mesnevî değil Mesnevî'den yapılan seçkiler ile Mesnevî'ye yapılan tercüme ve şerhler de aynı itibarı görmüşlerdir. Mesnevî'den yapılan seçkilerin en meşhuru, XVI. yüzyıl şâirlerinden Yûsuf-ı Sîne-çâk'ın anlam bağlantısı bulunan 366 beyti bir araya toplamak suretiyle meydana getirdiği Cezîre-i Mesnevî'sidir. Cezîre-i Mesnevî Türk edebiyatında en çok Şeyh Gâlib'in Türkçe şerhiyle gündeme gelmekte; ona gelene kadar yapılan şerhlerden pek bahsedilmemektedir. Hâlbuki Şeyh Gâlib'e kadar olan dönemde bu eser, dört farklı şarih tarafından şerh edilmiştir. Sırasıyla İlmî Dede, Abdülmecid Sivasî, Abdullah Bosnavî, Cevrî tarafından yapılan bu şerhler, Mesnevî'yi izah etmek ve tarikata yeni giren dervişlere tarikat adabını öğretmek amacıyla kaleme alındıkları için şerh geleneği içinde ayrı bir yere sahiptirler. Bu şerhlerde Mesnevî'deki tahkiye unsurlarına (öğüt verir gibi konunun ele alınması, konuyu desteklemek adına bir hikâye anlatılması vs.) paralel olarak beyitlerin açıklanmasında hem hikâyelere hem de çarpıcı somutlaştırmalara yer verilmiştir. Bu çalışmada, şarihlerin sıklıkla kullandıkları somutlaştırmaların tespiti yapılarak bunların metnin aktarım ve anlaşılmasına sağladığı katkı değerlendirilmiş ve şerhlerin yazıldığı üslup ortaya koyulmak istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mesnevî, Şerh, Abdülmecid Sivasî, Şeyh Gâlib, somutlaştırma.

NARRATION TECHNIQUE IN TURKISH COMMENTARIES OF CEZIRE-I MESNEVI: CONCRETISATION

Mevlana's Mesnevî-i Ma'nevî has a great prominence among the religious-mystical works since the first day of writing due to a lot of reading and giving information about many subjects of interest to almost every sect member. Not only Mesnevî, but also selections made in Mesnevî and Mesnevî translations and commentaries had the same reputation. The most noteworthy of the Mesnevî selection is Cezîre-i Mesnevî, which is a collection of 366 couplets which are connected with meaning by Yûsuf-i Sîne-çâk, one of the poets of XVI century. Cezîre-I Mesnevî in Turkish literature, ŞeyhGâlib comes to mind mostly with Turkish commentary; it is hardly mentioned in the commentary made up to it. However, in the period up to ŞeyhGâlib, this work has been commented on by four different commentators. These commentaries, made by İlmî Dede, AbdülmecidSivasî, Abdullah Bosnavî, Cevrî respectively, have a separate place in the tradition of commentary for explaining the Mesnevî and teaching religious order's rules to the newly entering dervishes. In these commentaries, parallel to the narration elements in Mesnevî (such as giving advice, explaining a story in support of the subject, etc.), both the stories and the striking concretization are included in the explanation of the couplets. In this study, it is aimed to evaluate the contributions to the transmission and understanding of the text by determining the concretizations that are frequently used by the commentators and to express the style in which the writings are written.

Keywords: *Mesnevî, Commentary, Abdülmecid Sivasî, Şeyhgâlib, Concretization*

²⁸⁰ Karadeniz Teknik Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, e-mail:subozaslan@gmail.com

TÜRK DÜNYASI MASALLARINDAKİ “ÇOCUKSUZLUK” ÜZERİNE

Esra Çam²⁸¹

“Çocuksuzluk” motifi destandan masala, masaldan hikâyeye tüm anlatı türlerine konu olmuştur. Masallarda, yıllarca çocuğu olmayan kahramanların aileleri, tahtını bırakmak veya soyunu devam ettirmek için çocuk sahibi olmak isterler. Çocukları olması için kimileri dua eder, kimileri dervişin dediklerini yapar. Sonuçta ister padişahın karısı ister halktan bir kadın olsun “olağanüstü” bir şekilde hamile kalış gerçekleşir. Böylece kahramanlar daha dünyaya gelmeden onun diğer bireylerden farklı olacağına dikkat çekilir. Bu bildirimizde, Türk Dünyası coğrafyasından derlenen masallardan yola çıkarak, masallarda yer alan “çocuksuzluk” motifi üzerine tespit ve değerlendirme içermektedir. Masallarda kahramanın ailesinin çocuksuz olması, çocuğun olması için yapılan dualar, ritüeller, eksik yapılan dualar sonucunda yaşananlar, yardımcı kişiler, kahramanın olağanüstü doğuşunun masala etkileri bildirinin ana hatlarını oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Masal, Çocuksuzluk, Kahraman, Mucize*

A SEARCHING ABOUT CHILDLESSNESS INTURKISH WORLD FOLKTALES

The "childless" motif has been the subject of all narrative genres from epics to story to tale. At the folktales, the families of the heroes who do not have children for many years want to have children to leave the throne or to continue the descen Who prays for the children to be possessed, who makes the dervish .Whether you are a sultan or a family, you are "extraordinarily" pregnant. Thus, heroes will be different from other individuals before coming to the world. This notification includes identification and evaluation on the "childlessness" motif at the folktales. At the folktales, the hero's family is childless, the prayers made for the child, the rituals, the incompleteness as the result of the prayers, the helpers constitute the main lines of the hero's birth of miracles.

Keywords: *Folktales, Childlessness, Hero, Miracle*

²⁸¹Ege Üniversitesi ,TDAE ,Türk Halkbilimi ABD, Yüksek Lisans Öğrencisi , e-mail:esracamege@gmail.com

İKİ YAZAR İKİ ESER: MUNGAN VE LİVANELİ'DE Y/EZİDİLİK

Doç.Dr. Rezan Karakaş²⁸²
Miray Çetin²⁸³

Bu çalışmada Murathan Mungan'ın "Mahmut ile Yezida" adlı tiyatro eseri ile Ömer Zülfü Livaneli'nin "Huzursuzluk" romanı Yezidilik kültür ve inanışları yönünden incelenmektedir. Yezidi kız-Müslüman erkek aşkı ekseninde gelişen olayların ele alındığı her iki eserde Yezidiliğe dair unsurlara oldukça fazla yer verilmiştir. Eserlerde Müslüman-Yezidi inanışları arasındaki derin ayrılıklardan beslenerek geliştirilen aşk örgüsü, trajik bir sonla noktalanmıştır. Gerek Mahmut ile Yezida'da gerekse Huzursuzluk'takutsallığı derinlemesine yaşayan Yezidi halkının din eksenli kültürü dikkat çekici boyuttadır. Geçmişine bağlı kalmış olan bu halk, kendi kabuğunda yarattığı dünyada içe dönük bir yaşam sürmüştür. Böylece kurallarla örülmüş örf, âdet ve gelenek kavramını, her kuşaktan bireyin tam manasıyla iliklerinde hissettiği bir toplum olmuşlardır. İnançların, törelerin, âdetlerin beslediği ve kültürel dinamizmin; Yezidi toplumunun üyelerini beşeri hafızanın unutamayacağı normlarla ne derece engellediği ve etkilediği adı geçen eserler aracılığıyla edebi birikime dâhil edilmiştir. Bu çalışmayla halkın sosyolojik yapısıyla edebi eserler arasındaki ilişkiye de ışık tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Yezidilik, "Mahmut ile Yezida", "Huzursuzluk", Murathan Mungan, Zülfü Livaneli*

TWO AUTHORS TWO WORKS: YAZİDİS IN THE WORKS OF MUNGAN AND LİVANELİ

In this study, the Works of Murathan Mungan named "Mahmut ile Yezida" and Ömer Zülfü Livaneli's novel "Huzursuzluk" are examined in terms of Yazidism cultand beliefs. Yezidi girl and Muslim men's love axis events are discussed in both of the Works in the elements of Yezidi year every much included. The love weave developed by feding from the deep divisions between the Muslim-Yazidi beliefs has therefore ended with a tragic end. The religious-oriented culture of the people of Yazidi, who lived in depth in both Mahmut and Yazidi and Yazidi and in peace, is remorkable. This people, who were loyal to their past, lived an in word-looking life in the world he created in this own shell. In this way the concept of customs and tradition woven by therules, eachgeneration of individuals in the sense of a society felt in the morrow. The cultural dynamisim in which beliefs, customs, and customs are nurtured, influenced the members of theYazidi society with norms that human memory cannot forget. And the yâre included in the literary accumulation through the Works. In this study, the relation ship between the sociological structure of the people and literary Works has been shed light.

Keywords: *Yazidism, "Mahmut ile Yezida", "Huzursuzluk", Murathan Mungan, Zülfü Livaneli*

²⁸² Siirt Üniversitesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi, e-mail: rezankarakas@hotmail.com

²⁸³ Yüksek Lisans Öğrencisi Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, e-mail: miray9097@gmail.com

MALATYA-ARGUVAN YÖRESİNDE ZAKİRLİK KURUMU: GELENEKTE DÜN VE BUGÜN

Hüseyin Şahin²⁸⁴

Çalışmamızda; Araştırma Malatya'nın Arguvan İlçesi ve mahallelerinde/ köylerindeki Alevi inancının yaşandığı yörelerde; cem icrasında bulunmuş olan dede ve cemlerde sazıyla deyiş, duaz, mersiye, semah icrasında önemli bir yeri olan "Zakirlik" kurumunun temsilcisi durumundaki "Zakir" ler ve onların cem törenlerindeki uygulamaları kapsamında gerçekleştirilmiştir. Geleneğin dün ve bugünü değişim yönüyle de değerlendirilmiştir. Araştırmamız; Alevi-Bektaşî inancına mensup mahallelerde/köylerde ibadet inançları gereği cemlerde dede/zakir hizmeti veren kişilerle sınırlanmıştır. Kültürel/Sosyal değişim süreci içerisinde kırsal alandan kentlere olan göç nedeniyle yıllar öncesinde köylerde özellikle kış aylarında cem ibadetinin yapılmasında, müzikal açıdan cemin yürümesi için olmazsa olmazlardan olan zakirliğin yapısı yanında, kullanılan müzik aletlerinin de tanıtımı amaçlanmıştır. Bu bakımdan araştırmanın sınırları Alevi inancını taşıyan köyler olarak belirlenmiş, daha sonra da buralara cem hizmetini yürütmek için giden Dede ve Zakirler'in gelenek içerisindeki uygulama, değişim durumu değerlendirilmiştir. Arguvan'da cem ibadetlerinde genellikle "Balta Ağzı Sinemil Sazı" ve "cura(cüre)" kullanılmaktadır. Cemlerde bu iki sazın iki zakir veya bir dede bir zakir tarafından karşılıklı olarak icra edildiği veya tek başına "Balta Ağzı Sinemil Sazı"nın kullanıldığı görülmektedir. Arguvan'da yapılan cemlerde bu enstrümanlar dışında bir de geçmiş yıllar da kullanılan keman-i ye rastlanmıştır. Özetle; zakirler Alevi inancına özgü mitolojik söylenceleri, deyiş, düvaz, nefes, miraçlama, semah gibi hizmetin yürütülmesi ile ilgili temel bilgileri bilmek ve saz çalmak zorundadırlar. Köyden kente göçün en yoğun olarak yaşandığı son 40 yıllık süreçte kent ortamında farklı işlerde çalışarak geçimini sağlamak zorunda kalan zakirler, geleneksel köy yaşamında her zaman kullandıkları yeteneklerini ve bilgi birikimlerini çoğu durumda kullanamaz olmuş, cemlere katılma imkânları azalmış, bu durum da onların geleneğe hakimiyetlerini zayıflatmıştır. Cem yürütülebilecek mekanların bulunmayışı alevileri ibadet mekanlarını oluşturmaya yani cem evleri yapmaya yönlendirmiş, cem evlerinde farklı yerlerden gelen ve farklı ocaklara bağlı olan yol mensupları ortak cemler yapmaya başlamış, bu durumun doğal bir sonucu olarak da bir cem evinde 1 ya da 2 cem Aşığı, cemleri dedeler ile birlikte yürütür olmuş ve bu duruma bağlı olarak yeni bir kavram olan "cem evi zakiri-aşığı" kavramı oluşmuştur. Geleneğin hafızası ve taşıyıcısı durumundaki zakirlik geleneği yaşatılmalı, aynı zamanda da kayıt altına alınmalıdır diye düşünüyoruz.

Anahtar Kelimeler: *Zakirlik, Gelenek, Sinemil Sazı, Cem*

²⁸⁴Malatya Müze Müdürlüğü, e-mail:huseyinsahin44@gmail.com

SOSYAL BİLİMLERDE DİSİPLİNLERÜSTÜ, DİSİPLİNLERARASI VE ALTDİSİPLİN OLARAK İLETİŞİM ÇALIŞMALARI

J.Üstğm. Dr. Özlem Özdemir²⁸⁵
Tolga Tellan²⁸⁶

Kişilerarasından uluslararasılığa değin geniş bir yelpazede biçimlenen iletişim, sosyal bilimlerde postmodern geleneğin ortaya çıkışına koşut, tarihsel birikimin geri plana atıldığı, felsefi sorgulamaların sınırlandırıldığı ve ait olduğu yerel-global toplumun sosyolojik betimlemelerinin yetersizleştiği bir bölünme ve pazar yapısının gereksinimleri doğrultusunda yeniden örgütlenme (reregülasyon) sürecine girmiştir. İletişimin mental süreçlerine vurgu yapılmaması, materyal yapıyı çözümlenmeye dönük yeni açılımların geliştirilmesini de engellemiştir. Politika, ekonomi, din, ahlak, sosyoloji, psikoloji, antropoloji, edebiyat, sanat gibi farklı alanları yönlendiren iletişim çalışmaları, iletişimin farklı disiplinlerle yoğun bir etkileşime girmesine; ancak çalışma konularının gün geçtikçe sosyal bilimlerin kuramsal sahasından uzaklaşmasına neden olmuştur. İletişim alanının, görsel sanatlar ile sinema, reklam ve fotoğrafçılık alt başlıklarında, siyaset bilimi ile lobicilik, itibar-kriz-ilişki yönetimi alt başlıklarında, diplomasi-uluslararası ilişkiler ile kültürlerarası iletişim ve propaganda alt başlıklarında, kamu yönetimi ile kamuoyu araştırmaları, halkla ilişkiler ve kurumsal yönetim alt başlıklarında, işletme ve endüstriyel ilişkiler ile örgütsel iletişim, bütünleşik pazarlama iletişimi, piyasa araştırma teknikleri ve benchmarking alt başlıklarında, dilbilim ile içerik çözümlenmesi, söylem analizi ve metinlerarasılık alt başlıklarında, bilgiişlem ve yöneylem ile enformatik mühendisliği, hizmet planlaması ve bilişim teknolojileri alt başlıklarında kesiştiği ve bu kesişim alanları üzerinde tahakküm kurmaya çalıştığı gözlemlenmektedir. Buna karşılık iletişim çalışmaları -özellikle 1970'lerin ikinci yarısından itibaren-, çalışma konularına 1930'lardan itibaren iletişimi de dahil eden ve 1960'ların başına gelindiğinde ise 'çalışılacak hiçbir yeni konu kalmadığını' ifade ederek kendi akademik uzmanlık alanlarına geri dönen sosyal bilimcilerden ve onların araştırma alanları olan psikoloji, sosyoloji, antropoloji, arkeoloji, felsefe ve ekonomiden uzak bir pozisyonu benimseyerek, kendini yeniden inşaa etmeye çalışmıştır. Bu doğrultuda, iletişimin sıklıkla disiplinlerarası olarak nitelendiği; ancak metodolojik sorunları ve özgün yöntem yoksunluğu nedeniyle de bilimsel çalışma alanı olarak kendini kabul ettiremediği bir ortam açığa çıkmıştır. Bu bağlamda iletişimin bir bilimsel çalışma alanı olarak kabul görmemesinin nedeni, tahakküm kurma-tahakkümden kaçma ikileminde aranmalıdır. İletişim, kendisi ile benzer çıkmaz ve çözümsüzlüklere sahip görsel sanatlar, siyaset bilimi, uluslararası ilişkiler, kamu yönetimi, işletme, bilgiişlem ve yöneylem gibi disiplinler üzerinde ortak ilgi paydalarından hareketle tahakküm kurmaya çalışırken; tarih, felsefe, sosyoloji, psikoloji ve ekonomi gibi bilimlerle karşısında ise kesişim noktalarını tahakkümden kaçırmaya çalışmaktadır. Hedeflenen, iletişime "disiplinlerüstü" ve "bilimler altı" bir konum kazandırmaktadır. Bu çalışma ile iletişimin, teorik düzlemde, sosyal bilimlerin içerisindeki konumu, gelişimi ve geleceğinin sorgulanması amaçlanmakta ve felsefi bir bakış açısıyla değerlendirilerek olası sonuçları tartışılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *İletişim, Disiplinlerarasılık, Sosyal Bilimler, Felsefe*

²⁸⁵ İl Jandarma Komutanlığı, e-mail: ozbah2002@yahoo.com

²⁸⁶ Sağlık Bakanlığı, e-mail: ttellan@gmail.com

TÜRKÇE SÖZDİZİMİNE KIYASIYLA RUSÇA SÖZ DİZİMİNDE TEMEL YÖNLER

Doç. Dr. Bahar Demir²⁸⁷
Yrd. Doç. Dr. Hadi Bak²⁸⁸

Toplumlarda insanlar kendi aralarında sağlıklı ve etkili bir iletişim kurabilmek, birbirlerini iyi ve doğru anlamak için bir anlaşma aracına ihtiyaç duymuşlardır ve bu ihtiyaç doğrultusunda dil ortaya çıkmış olup, en etkili anlaşma aracı olmuştur. Dolayısıyla, bu dilin etkin bir şekilde kullanılması, dilin açık bir şekilde öğrenilip öğretilmesini zorunlu hale getirmiştir. Bu doğrultuda, dilin ortaya çıkışından bu yana sayısız çalışmalar yapılmış, kuramlar oluşturulmuş ve teoriler ortaya atılmıştır. Bazen ana dil olarak, bazen yabancı dil olarak bazen de iki dillilik olarak, sürekli dil hayatımızın en önemli idamesi olmuştur. Bu kadar önemli bir araç olan dilin öğretilip öğrenilmesinde de bazı zorluklar hep varolmuştur. Bu çalışmamızı, Rusça öğrenen Türk öğrencilerin, özellikle sentaks alanında karşılaştıkları zorlukları ve farklılıkları göz önüne alarak oluşturduk. Çalışmamız sözdiziminde temel yönler üzere odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Rusça, Türkçe, Sözdizimi, Temel Yönler.*

²⁸⁷ Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, e-mail:bahar.gunes@atauni.edu.tr

²⁸⁸ Atatürk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Rus Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, e-mail:hadi.bak@atauni.edu.tr

NİKOLAY MİHAYLOVİÇ KARAMZİN'İN TARİHÇİ KİMLİĞİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Arş. Gör. Pınar Dilekçi²⁸⁹

Tarihin her döneminde milletine, yaşadığı topluma ileri düzeyde duyarlı bireyler olan yazarlar hep var olmuşlardır. Bu duyarlılıkla halkının sevincini, coşkusunu, acısını, zaferini, yenilgisini derinden hissedilenler olarak yaşananlara kayıtsız kalamayıp, hissettikleri sorumlulukla yaşanmışlıkları kalemleriyle ölümsüz kılmışlardır. Bu bilinçle hayatını yazmaya adayanlardan biri de Rusya'nın önemli düşünürlerinden NikolayMihayloviçKaramzin'dir. Genç yaşlarda edebiyat alanında verdiği önemli eserlerle tanınan yazar, hayatının büyük bir bölümünü halkının tarihini yazmaya adanmıştır. Başlarda edebiyat aracılığı ile tarihi yansıtmaya başlayan yazar, sonraları aldığı radikal bir kararla yalnızca tarih alanında bilimsel çalışmalar yapmaya başlamıştır. Çalışmamızda, özellikle Türkiye'de edebiyatçı kimliği ile tanıdığımız NikolayMihayloviçKaramzin'i tarihçi kimliği yeniden tanıtmak amaçlanmıştır. Bu doğrultuda yazarın, tarihi uzun öyküleri ve tarih alanında yaptığı çalışmaları incelenerek, yazarın Rusya tarihine olan büyük katkısı yansıtılmaya çalışılacaktır. N.M. Karamzin, tarih, edebiyat, toplum.

Anahtar Kelimeler: *Nikolay Mihayloviç Karamzin, Tarih, Edebiyat, Toplum*

²⁸⁹ *Kafkas Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, e-mail: pinar.dilekci@kafkas.edu.tr*

ESKİ SLAV İNANCI: PAGANİZM, PAGAN GELENEĞİ VE PAGAN TANRILARI

Arş. Gör. Selin Tekeli²⁹⁰

Slavlar Avrupa kavimlerinden olup yaşadıkları bölgeye göre üç gruba ayrılırlar: Doğu Slavları, Güney Slavları ve Batı Slavları. Çalışmamızda Doğu Slavları içinde yer alan Rusların Hıristiyanlığı resmi din olarak kabul etmeden önceki pagan kültürü, paganizm ve pagan Tanrılarına ait bilgiler yer almaktadır. Rus paganizminin temelinde oldukça karışık gelenekler, inanışlar, kültür ve öğretiler yer almaktadır. Ruslarda Hıristiyanlık kabul edilmeden önce eski Slav inancı yazıçestvo (язычество) vardı. Temelinde politeist (çok tanrıcı) bir yapı görülen paganizmde belli başlı bazı Pagan Tanrıları mevcuttur. Bu tanrıların her birinin kendine ait özellikleri, sembolleri, biçimleri ve tasvir edildikleri bir günleri bulunmaktadır. Rusların birçok tanrıya inanmaları ve bu kadar fazla tanrı yaratmalarının sebebi belki de ilkel dönemde insanların birçok tabiat olayı ile karşı karşıya gelmeleri, ancak bunun nedenini ortaya tam olarak koyamamış olmalarından kaynaklanmaktadır. Karşısında yenildikleri tabiat kuvvetlerini tanrılaştırmışlar, doğal olarak insanlar bu olaylar karşısında çaresiz kalınca ve bu durumun ortaya çıkma sebebine açıklık getiremeyince görünmez güçlerin olduğuna inanmaya başlamışlar ve bu durum neticesinde birçok Tanrı yaratmışlardır. Tanrı'ya duydukları saygıdan dolayı onların heykellerini yapmışlar ve onlara tapmaya başlamışlardır. İşte Slav paganizminin temelinde de mitolojistlere göre doğaya ve doğaya ait güçlere inanmak, tapmak vardır, onlar için doğa kutsaldır. Paganizm inancında Paganlar doğanın güçlerini tanrılaştırmaktadırlar ve her biri doğanın bir özelliği ile tasvir edilmektedir. Eski Slav inancında, bazı mitolojik şahsiyetler yüceltilmiştir ve bunlara saygı duyulmuştur. Hıristiyanlık öncesi Rus geleneğinde ölümden sonraki hayat inancının da yaygın olduğu bilinmektedir. Ancak Hıristiyanlığın kabul edilmesine kadarki süreçte yazının olmaması yazılı bir pagan geleneğinin oluşmamasına sebep olmuş, bu da mitoloji ile ilgili kaynakların sözlü olarak kalmasına yol açmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Rus paganizmi, Pagan tanrıları, Slav Mitolojisi, İnanış, Din, Doğa*

²⁹⁰Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü, e-mail: stekeli@erciyes.edu.tr

EVRENSEL BİR DİL FENOMENİ OLARAK TÜRK VE RUS DİLLERİNDE LAKAPLAR

Sündüs Girgin²⁹¹

Türk ve Slav ırklarının tarihte aynı coğrafyaları paylaşmalarından dolayı bir dil birliktelikleri vardır ve bu birliktelikte kültürel etkileşimi yaratmıştır. Lakapların verilmiş şekilleri genelde fiziksel bir özellik ya da ayırt edici bir özelliğe göre verilmiştir. Rus dilinde de lakaplar akrabalık ilişkileri, kişinin olumlu olumsuz taraflarını anlatan, herhangi bir hayvandan ya da bitki adlarıyla benzeşen, kişinin mizacından kaynaklanan lakaplar olarak sınıflandırılabilir. Türk dilinde de Rus dilininkine benzer oluşumların yer aldığı lakap vermede görüyoruz. Çalışmamızda bu lakaplara daha ayrıntılı olarak yer vereceğiz. Soyadlarının olmadığı dönemlerde bu iki kültür açısından lakaplar büyük bir öneme sahip olmuştur. Türk ve Rus dilleri açısından lakapları çalışmamız da bizlere bu kültürle aramızda nelerin benzeyip benzemediğini anlamamız açısından fikir verecektir. Ayrıca atalarımızın bu lakapları kullanırken neye göre verdiğini bilmek de Türk toplum yapısının anlaşılmasında bir ipucu niteliğine sahiptir.

AnahtarKelimeler: *Lakaplar, Türk Dili, Rus Dili*

²⁹¹*Doktora Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi Rus Dili ve Edebiyatı, e-mail:sunduzgirgin@gmail.com*

ERMENİ DİLİNDE AFFRİKAT SESLERİNİN ÖĞRENİLMESİ YÖNTEMLERİ

Aslı Aliyeva²⁹²

Ermeni dilinde 15 üçlü ses var(ւ,բ,փ,դ,տ,թ,գ,կ,ք,ձ,ջ,ծ,չ,ճ,չ). Bu seslerin 7 tanesinin Azerbaycan ve Türk dillerinde karşılığı yoktur. Affrikat seslere ait bu 7 sesin dilimizde karşılığı olmadığı için telaffuzu ve akustik kriterlerinin öğretilmesi oldukça zordur. Bu sebepten bu seslerin hem akustik hem de fizyoloji kriter olarak öğretilmesi zorunluluğa dönüşüyor. Öncelik fizyoloji kriterine veriliyor. Seslerin çıkarılmasında boğaz alışkanlığı olmayan öğrencilerin bu seslerin yanlış telaffuzunun yansırı birbirine oldukça yakın olan affrikat seslerini ayırt etmeleri oldukça zordur. Bütün bunlar ise yüzlerce kelimenin fizyoloji kriterlerinin öğrenilmesini mecbur kılıyor. Söz konusu seslerin fizyoloji kriterinin öğrenilmesine gelince, bunun yalnız dilin yatay durumuna göre anlatılması gerekiyor. Sonuç olarak, bütün üçlü seslerde geçerli olan üç noktaya dikkat edilmelidir ki bunlar da dilin durumuna göre sesin oluşum noktasına dikkat edilmesi, dilin durumuna dayanarak sesin yanlış oluşum noktasında telaffuz edilmesi ve bu seslerin onların kullanıldığı kelimeler üzerinden öğrenilmesidir.

Anahtar Kelimeler: *Türk dili, Ermeni dili, Affrikat sesler, Akustik kriter, Fizyoloji kriter*

²⁹²Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Ermeni Dili Bölümü.

ÇİNCE İMLERDE SAKLI OLAN KADIN KÜLTÜRÜ

Yrd. Doç. Dr. Semine İmge Azertürk²⁹³

Çin uygarlığı, uzun tarihi bir geçmişe sahiptir. Antik Çin’de erkek ve kadının toplumdaki yerinin değişimi, ekonomik gücün öneminin kavranması ile gerçekleşmeye başlamıştır. Bu değişimi, Çince imlerin ilk evrelerini inceleyerek açık bir biçimde görebiliriz. Çince imler günümüze kadar kullanılabilen tek “resimsel yazı” olma özelliğini taşımaktadır. Çince imler ile Çin kültürü arasında sıkı bir bağ bulunmaktadır. İmlerin oluşumu ve gelişimi sürecinde, imler, Çin Halkının ve Çin Kültürünün uzun geçmişini de içinde barındırmaktadır. İmler, sadece Çinceyi kaydeden semboller sistemi değildir. Aynı zamanda antik çağların bilimsel bilgi, kültür ve düşünce yapılarını da içlerinde barındırırlar. Her bir im kendi içinde zengin kültürel işleve sahiptir. Antik dönemlerden itibaren, kadın her zaman için merak edilen ilgi çeken bir konumda olmuştur. Çin’de uzun bir zaman içinde kadının toplumdaki konumunda çok büyük değişimler meydana gelmiştir. Çince imlerin temelinde, o dönemdeki kadının durumunu incelemek, antik Çinin kültürel ve düşünsel yapısını kavramamıza da yardımcı olacaktır. Antik çağlardan beri hem anaerkil hem de ataerkil toplumda kadınlar daima sorumluluk üstlenmiştir. Anaerkil toplumda kadınlar, tapılan yüksek yüce bir konuma sahipken, feodal toplumda özellikle ataerkil toplum kavramının oluşmasıyla birlikte toplumdaki statüleri çok aşağılara düşmüştür. Çin uygarlığının kuruluşunda ve sürdürülmesinde kadınların da çok büyük katkıları olduğu bilinmekle birlikte, bunların belirgin bir kaydı bulunmamaktadır. Fakat eskiler Çince imleri meydana getirirken, imlere zengin anlam ve bilgi yüklemişlerdir. İmler dikkatli bir şekilde incelenip yorumlandığında “kadınlar” ile ilgili birçok zengin bilgi ve kültürel içeriği yansıttığını görebiliriz. Çince imlerde, “kadın 女” iminin anahtar im olarak kullanım oranı oldukça fazladır. Bu çalışma, “kadın 女” imini analiz etmeyi, içerdiği kültürel anlamları ortaya çıkarmayı, anahtar im olarak kadın imini içeren önemli imleri biçimsel ve anlamsal olarak incelemeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Kadın, Kadın İmi, Kadın Kültürü, Çince İmler, Çin Kültürü*

²⁹³ Erciyes Üniversitesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, Çin Dili ve Edebiyatı A.B.D, e-mail:azerturkimge@hotmail.com

TÜRKİYE'DE URDU DİLİ VE EDEBİYATININ ÖĞRETİLMESİNDE YENİ YAKLAŞIMLAR

Uz. Mustafa Sarper Alap²⁹⁴

Türkiye’de Urdu dili ve edebiyatı eğitimi ilk olarak Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya fakültesinde başlamıştır. Bunu sırasıyla İstanbul Üniversitesi ve Konya Selçuk Üniversitesi izlemiştir. Nitelikli öğretim elemanı eksikliği giderildiği zaman ise Türkiye’nin başka üniversitelerinde de Urdu Dili ve Edebiyatı bölümleri açılması planlanmaktadır. Urdu dili Pakistan’ın resmi dilidir. Urdu dili, Arap alfabesi ile yazılmaktadır. İçerisinde çok sayıda Arapça, Farsça, Türkçe, İngilizce ve Hintçe sözcükler yer almaktadır. Urdu dili ve Türk dilinde yer alan sözcüklerle ilgili Türkiye’de ve Pakistan’da kitaplar yayımlanmıştır. Türkiye’de Urdu dili eğitiminde gelişen teknoloji ile birlikte yenilikler görülmektedir. Bir zamanlar materyal eksikliğinin fazlasıyla hissedildiği dönemler geride kalmış, artık internetten sipariş edildiği andan itibaren kısa sürede kitap ve diğer materyaller kısa sürede ulaşmaktadır. Türkiye’de Urduca ile ilgili 90’lı yıllardan başlayarak günümüze kadar çeşitli Dilbilgisi ve Konuşma kitapları yayımlanmaya başlamıştır. Pakistan ve diğer ülkelerde yayımlanan Urdu dili eğitimi için hazırlanmış olan materyaller genellikle konuşma-okuma-dinleme ve yazma eğitimleri için özel olarak tasarlanmıştır. Gelişen teknoloji ile birlikte birçok üniversitede akıllı tahtalarda eğitim yapılırken hem görsel hem de işitsel şekilde dil eğitimi ve öğretimi çalışmaları yapılmaktadır. Eski zamanlarda yayınlanmış olan birçok kaynak kitap okunamayacak durumdadır. Gelişen teknoloji ile birlikte okunamayan kaynaklar ekrana yansıtılarak, kaynaklarda yer alan metinlerin çözümleme çalışmaları günümüzde birçok yerde yapılmaktadır. Urdu dili eğitimi verilirken özellikle tercüme çalışmalarında metin ekrana yansıtılarak metinler hareket eden bir im ile birlikte metinde yer alan sözcüklerin birebir seslendirmeleri yapılmaktadır. Urdu dili ile ilgili ses-fonetik çalışmaları da görsel ve işitsel olarak öğrencilere aktarılmaktadır. Bunun yanında artık konuşma çalışmalarında da çeşitli mekânlarda görsel eğitim çalışmaları yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Urdu, Eğitim, Öğretim, Türkiye, Yenilik*

²⁹⁴MEB - Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, e-mail: drsaralp40@gmail.com

REDAKSİYON OFİSLERİNİN AKADEMİSYENLERİN YABANCI DİL GELİŞİMİ ÜZERİNE ETKİSİ

Okutman Mustafa Kemal Şen²⁹⁵

Bu çalışmanın amacı, redaksiyon ofislerinin akademisyenlerin yabancı dil gelişimi üzerine etkisini araştırmaktır. Akademisyenlerin yabancı dilde kaleme aldıkları çalışmaların başlıca reddedilme sebeplerinden biri yazımda karşılaşılan dilbilgisi ve kelime hatalarıdır. Özne-yüklem uyumsuzluğu, artikel (the) eksikliği veya gereksiz kullanımı, yanlış sözcük tercihi, noktalama işaretlerinin yanlış yerde kullanımı ve cümle yapısındaki bozukluklar en sık görülen hatalardan bazılarıdır. Bu sebeple akademisyenler yapmış oldukları çalışmaların dil kontrolünü (proofreading) sağlamak amacıyla çeşitli redaksiyon ofislerine göndermektedir. Bu ofislerin akademisyenlerin sahip oldukları yabancı dil üzerine etkisini göstermek için, 2016 ve 2017 yıllarında Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Akademik Metin Düzeltme ve Çeviri Ofisine dil kontrolü için ikiden fazla çalışma göndermiş farklı anabilim dallarında görev yapmakta olan on yedi akademisyen üzerinde bir çalışma yapılmıştır. Önce, katılımcıların gönderdikleri ilk ve son çalışmalar karşılaştırılmış, aynı hataların tekrarlanıp tekrarlanmadığına bakılmıştır. Sonra da, yüz yüze görüşme yoluyla veri toplanmıştır. Yapılan görüşmelerde akademisyenler, dilbilgisine yönelik çalışmaları en son YDS veya muadili bir sınava hazırlık döneminde yaptıklarını; ancak yabancı makaleler okudukları için kelime bilgilerinin sürekli arttığını ifade etmişlerdir. Redaksiyon ofislerinin yaptıkları düzeltmeleri kesinlikle incelediklerini belirten katılımcılar, özellikle zaman, bağlaç ve artikel hatalarını düzeltmek için çaba gösterdiklerini söylemiştir. Bununla birlikte, ilk ve son makaleler karşılaştırıldığında katılımcıların çoğunluğunun (on dört) aynı hataları benzer sıklıkta tekrarladığı belirlenmiştir. Sonuç olarak, redaksiyon ofislerinin akademisyenler üzerinde bir rahatlık oluşturduğu ve yabancı dil çalışmalarına daha da gereksinim duymamalarına yol açtığı; dolayısıyla olumsuz etkisinin olabileceği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *RedaksiyonOfisleri, Akademisyen, Akademik Çalışmalar, Yabancı Dil Gelişimi*

²⁹⁵ *Dumlupınar Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu, e-mail: mkemal.sen@dpu.edu.tr*

Heinrich Böll (1917-1985) İkinci Dünya Savaşı sonrası Alman edebiyatının en ünlü yazarlarından. Öykülerinde ve romanlarında özellikle savaşı ve savaş sonrası dönemi konu edinmiştir. Böll, romanları ve öyküleriyle 1972 yılında Nobel Edebiyat Ödülü'ne layık görülmüştür. Açlık, yoksulluk, güvensizlik, hırsızlık savaş sonrası dönemin en somut gerçekleridir ve Böll'ün eserlerinde sıklıkla karşılaşılır. Yapıtlarında Böll her yönüyle açlığı ele alır: Sevgiye ve ilgiye duyulan açlık; yaşama ve güvene duyulan açlık; paraya duyulan açlık; ve tüm bunların simgesi olarak da ekmeğe duyulan açlık. *Das Brot der frühen Jahre* adlı yapıtında da ekmeğin özel bir anlama sahiptir ve ekmeğin aracılığıyla hayatla bütünleşen bir olgu olan açlık satır aralarında kendisini algılatmaktadır. Retrospektif bir bakış açısı ile ele alınan eserde kahraman sürekli unutamadığı geçmişini ve anılarını okuyucuya anlatmaktadır. Açlık temasının ele alındığı bu incelemede savaş sonrası bir toplumun psikolojik durumu gözler önüne serilmeye çalışılmıştır. Çalışmanın yapısı savaşla birlikte ortaya çıkan değişimlerin, bireyler üzerindeki etkisini vurgulayacak şekilde kurgulanmıştır. Bu incelemede *Das Brot der frühen Jahre* yapıtından yola çıkarak ekmeğin nasıl yansıtıldığı, anlatıcı ve kahramanların yaşadıkları zorluklar, romanda baskın olan açlık, paranın önemi ve samimiyet eksikliği gibi izleklerle açlığın ilişkisi çözümlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Heinrich Böll, Alman Edebiyatı, İkinci Dünya Savaşı, Ekmeğin, Açlık.*

THEMATIC ELEMENT IN HEINRICH BÖLL'S *DAS BROT DER FRÜHEN JAHRE*: HUNGER

Heinrich Böll (1917-1985) is one of the most famous authors in German Literature of the Post-World War II Period. Especially he focused on war and postwar period in his stories and novels. Böll was awarded the Nobel Prize for Literature in 1972 with his novels and stories. The most concrete facts of the postwar period are hunger, poverty, distrust, theft and works of Böll's include frequently these topics. Böll deals with hunger with every aspect in his works: Hunger for love and sympathy; hunger for life and trust; hunger for money; and hunger for bread is as a symbol of all of them. In his work *Das Brot der frühen Jahre* (The Bread of those early years) bread has a special meaning and hunger as a phenomenon, what integrates itself with life through the bread, perceives itself among lines. In the work, which was written with the retrospective technique, tells the hero always his unforgettable past and memories to readers. The psychological state of a post-war society has been tried to be revealed in this study, which deals with hunger. The structure of the study was fictionalized to emphasize the effects of changes on people as a result of war. In this study, it is analyzed how the bread was represented, the difficulties, which was experienced by narrator and the characters, predominant theme of hunger, the importance of money and sincerity themes in the context of thematic criticism.

Keywords: *Heinrich Böll, German Literatur, Second World War, Bread, Hunger*

²⁹⁶Trakya Üniversitesi(Namık Kemal Üni. Ortak), Edebiyat Fakültesi, burcuozturk@gmail.com.

KOKU DUYUSUNUN DİĞER DUYULARDAN FARKLILAŞMASI VE FARKLILIĞIN EVRİMSEL PERSPEKTİFLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Reyhan Ünver Fidan²⁹⁷

Düşük enerjiyle verimli bilgi edinme işlemi bilginin bilinç gerektirmeyen kanallardan elde edilmesine işaret etmektedir. Bilinç yetisine sahip organizmalar bu yeteneğe sahip olmayan organizmaların çözemediği problemlerin üstesinden her zaman gelememektedir. Dolayısıyla bilinç bilgi işlemede hem verimlilik elde etme hem de problem çözme becerisi için her zaman üstün bir araç değildir. Verimli bilgi edinme işlemi beynin kullanımının olabildiğince azaltılması ile mümkündür. Duyusal depolar bu bağlamda bilginin bilinç gerektirmeden hızla anlam bulmasını kolaylaştırmaktadır. Özellikle hayatta kalmaya yardımcı olacak kritik bilgileri seçerek belleğe daha güçlü şekilde kaydetmekte ve organizma hayati önem taşıyan bilgiye hızla cevap verebilmektedir. Diğer duyularla karşılaştırıldığında koku sisteminin fenomenolojik ve biyolojik sadeliği çevre hakkında bilgi toplamak için diğer duyulara göre daha ekonomik bir olanak sunmaktadır. Çoğunlukla olfaktör değerlendirmeler bilinçli bilgi işlemeyi gerektirmediği için yiyecek güvenliğini, tehdit içeren bir durumu, potansiyel arkadaşları ve eş seçimini değerlendirmek üzere koku duyusunun sağladığı olanaklar türün devamında oldukça önemlidir. Bu bağlamda koku alma sürecine aracılık eden nöral yollar ve mekanizmalar diğer duyu sistemlerinin nöroanatomik organizasyonundan oldukça farklılık göstermektedir. Yapılan araştırmalar koku, duyu ve hafıza arasındaki bağlantıyı ortaya koyan davranışsal bulgular ile koku duyusunun limbik sistem içindeki diğer duyulardan ayrılan sinirsel bağlantılarını gösteren nöro-görüntülerin örtüştüğünü göstermektedir. Ayrıca koku alma duyusunun evrimsel açıdan korunduğu insanın ilk kez kapasitesini geliştirdikten sonra yapısal anlamda büyük oranda aynı kaldığı düşünülmektedir. Bu çalışma koku duyusunun diğer duyulardan ayrılan anatomik yapısı ile insan davranışları üzerindeki etkisini ve işlevini evrimsel perspektifle değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Koku, Koku Duyusu, Evrimsel Açıdan Koku Duyusu*

DIFFERENTIATION OF THE SENSE OF SMELL AND ASSESSMENT OF DIVERSITY IN EVOLUTIONARY PERSPECTIVES

Ability to reach efficient information with low energy means information could be obtained without consciousness. Organisms which have consciousness do not always overcome the problems while organisms do not have consciousness can overcome the problems. Hence consciousness is not always a superior tool for both productivity and problem solving skills. If use of the brain is reduced as much as possible information can be more efficient to survive. Especially by selecting critical information that will help survive, is record more strongly in memory and the organism can respond quickly to the vital information. The olfactory system offers a more economical opportunity to gather information about the environment compared to other senses. Because olfactory assessments (sense of smell) often do not require conscious processing, sense of smell is important information tool in terms of food safety, threatening situation, potential colleagues and mate selection that are the vital for continuation of the species. In this context, the neural pathways and mechanisms of olfactory process are quite different from the other sensory systems. Researches reveals behavioral findings of the link between smell, emotion, and memory are match up with neuroimaging findings. After developing human capacity by the first time sense of smell is thought to remain substantially and the same structural sense. This study covers how the anatomical structure of the sense of smell differs from other senses and influences human behavior and explaining functions of odor sense according to the evolutionary perspective.

Keywords: *Olfactory, Odor Perception, Sense of Smell, Evolutionary Explanation Of Odor*

²⁹⁷Hitit Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, reyhanunverfidan@hitit.edu.tr.

Toplumsalın oluşumunda önemli olan pek çok faktör vardır. Bunlardan biri de "hemşehrilik" kavramıdır. Bireyler gündelik yaşamlarını idame ettirirken iletişim kurdukları insanların kendilerine benzemesine dikkat ederler. Bu bağlamda düşünüldüğünde "hemşehrilik" kavramı gündelik yaşamda önem kazanmaktadır. Öte yandan Türk kültüründe "hemşehriliğin" ayrı bir yeri vardır. Toplumsal, tarihsel süreç içerisinde, göç mekanizmasının işlerliğinde, şirketleşmenin işlerliğinde, hatta çeşitli kurumsallaşmaların oluşumunda "hemşehrilik" oldukça kıymetli bir kavramdır. Dolayısıyla salt mekânsal bir kavram olmayan "hemşehrilik" pek çok toplumsal oluşuma ön ayak olmaktadır. "hemşehriliğin" işleyişini en net şekilde anlamlandırmamıza yardımcı olan alanlardan biri de lokal alanlardır. Zira yerelin oluşumunun temel yapıtaşı ziyadesiyle "hemşehrilik"tir. Bu nedenle çalışma yerel bir alan olarak gösterilebilecek gazetecilik alanını örneklem olarak almıştır. Aynı zamanda hem bir tekstil kenti olması *hem de* göç almaya devam eden bir kent olması nedeniyle Denizli kenti özelinde çalışma hazırlanmıştır. Çalışmanın amacı; "hemşehrilik" kavramının yerel gazetecilik alanında nasıl bir işlerliğinin olduğunu ortaya koymaktır. Aynı zamanda çok az çalışılan bir kavram olan "hemşehricilik" özelinde yapılacak olan çalışmalara katkı sağlamaktır. Çalışma kentteki yerel gazetecilerle yarı yapılandırılmış görüşme formuyla yapılan görüşmeler ışığında hazırlanmış nitel bir çalışmadır.

Anahtar Kelimeler: *Hemşehrilik, Yerel Gazetecilik, Denizli, Sosyoloji*

²⁹⁸ Pamukkale Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, e-mail:merrvecetin@gmail.com

BİRLEŞMİŞ MİLLETLERİN TÜRKİYE'DE SOSYAL HİZMETLERİN GELİŞİMİNE KATKISI VE WILLIAM BACON RAPORU

Doç. Dr. Hikmet Zeki Kapcı²⁹⁹

Bireyin, ailenin, grupların ve toplumun sosyal görevlerinin yapılandırılması ve güçlendirilmesi amacıyla ortaya konulan çalışmalar sosyal hizmet olarak kabul edilir. İnsan ile sosyal çevresi arasındaki etkileşimler esnasında meydana gelen ve bireyin sosyal fonksiyonlarını negatif yönde etkileyen meseleleri ele almak ve müdahale etmek sosyal hizmetlerin görevleri arasında yer almaktadır. Bu tebliğ ile Türkiye Cumhuriyeti'nde sosyal hizmetler alanında Birleşmiş Milletlerin desteği ve etkisi doğrultusunda atılan adımlara değinilecektir. Birleşmiş Milletler tarafından görevlendirilen şahısların ülkemizdeki sosyal hizmetler alanındaki katkıları arşiv belgeleri ışığında ele alınacaktır. Ayrıca TBMM tutanaklarında ilgili kanunlar ve bu kanunların çıkması esnasında meydana gelen tartışmalar incelenerek konuya siyasetçilerimizin yaklaşımı da incelenecektir. Yine dönemin basınında konuya dair gelişmelerin ne şekilde yansıtıldığı, halkın tepkilerine de yer verilmek suretiyle sosyal hizmetler alanındaki gelişmelere farklı açılardan bakılmaya çalışılacaktır. William Bacon Birleşmiş Milletler tarafından Türkiye'de görevlendirilen bir uzmandır. Görev yaptığı süre içerisinde sosyal refahın yaygınlaştırılması açısından yaptığı çalışmalar, ülkemize dair gözlemleri ve sosyal hizmetlerin geliştirilmesi açısından yapılması gerekenleri ele aldığı tavsiyelerin bulunduğu rapor tebliğimizin esas bünyesini teşkil etmektedir. Raporunda kendisinden önceki döneme de değinen Bacon 1956-1966 yılları arasında Türkiye'deki sosyal hizmetler konusunda Birleşmiş Milletlerin katkısına yer vermiştir. Bu çalışmada, geçmişte ya da var olan bir durumu var olduğu şekliyle tanımlamayı amaçlayan araştırma yaklaşımı olan tarama modeli kullanılacaktır. Bu model çerçevesinde, konu ile ilgili olaylar kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılacaktır. Tarama modelinin araştırma yaklaşımına uygun olarak konu hakkındaki bilgiler, yazılı belgelere başvurularak elde edilecek ve elde edilen dağınık bilgiler incelenen zaman ve mekân göz önüne alınarak bir sistem içinde bütünleştirilerek yorumlanacaktır. Çalışmamızın sonunda sosyal hizmetler kapsamına giren yetimlerin korunması ve yetiştirilmesi, dulların ve bakıma muhtaçların ihtiyaçlarının giderilmesi, köy hizmetlerinin geliştirilmesi, gençlik sorunları için çözümler üretilmesi, Sosyal Hizmetler Akademisi'nin açılması, cezaevlerinin sorunlarının çözülmesi ve benzeri konularda yukarıda belirtilen tarih aralığında Birleşmiş Milletlerin etkisi ve katkısıyla atılan adımlar tespit edilmeye çalışılacaktır. Böylece Birleşmiş Milletlerin ülkemizdeki sosyal refaha etkisi ortaya konulmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Birleşmiş Milletler, Türkiye, Sosyal Hizmetler, William Bacon Raporu*

²⁹⁹Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, e-mail:hzeki@erciyes.edu.tr

2003 SONRASI IRAK TÜRKMENLERİ

Yrd. Doç. Dr. Ziya Abbas³⁰⁰

Irak Türkmenleri, yüzyıllardır Irak topraklarında yaşamaktadırlar. Irak Türkmenleri, Irak'ın üçüncü büyük etnik grubudur. Her ne kadar ülkede sağlıklı bir nüfus sayımı yapılamasa da Araplar ve Kürtlerin ardından Türkmenler geliyor. Türkmenler, yoğun olarak, Irak-Suriye-Türkiye sınırının kesiştiği bölgeden, başkent Bağdat'ın doğusuna uzanan uzun bir çizgi halindeki Türkmeneli bölgesinde yaşıyor. Türkmeneli, Kuzey'deki Kürt bölgesi ile Güney'deki Arap bölgesi arasında yer alıyor. Başka bir ifadeyle Türkmen coğrafyası, Irak'ın en büyük iki etnik unsuru olan Araplar ve Kürtler arasında bir tempon bölge oluşturuyor. 2003'te ABD'nin Irak'ı işgal etmesiyle birlikte Türkmenler büyük oranda etkilenmiştir. Türkmenler, Irak'ın yeniden yapılandırılması ve oluşturulan yeni siyasi süreçten uzaklaştırılmak istenmiştir. Kerkük başta olmak üzere Türkmen coğrafyası tartışmalı bölgeler haline gelmiştir. Özellikle enerji ve tarım zengini olan Türkmen bölgelerinde 2003'ten bu yana güvenlik ve göç sorunu yaşanmıştır. Ülkede yaşanan siyasi krizler, etnik – dini ve mezhepsel gerginlikler, Türkmenleri, taraflı olmadıkları bir savaş ve çatışma ortamında bırakmıştır. Türkmenlerin büyük bir bölümü hayatta kalabilmek adına topraklarını ve evlerini ve her şeylerini terk etmek zorunda kalmıştır. Haziran 2014 tarihine, nüfus bakımından Irak'ın üçüncü büyük şehri olan Musul'un Terör Örgütü IŞİD sonrası Irak ve Türkmenlerin durumu adeta bir çıkmaza girmiştir. Türkmenlere yönelik baskı ve asimilasyon politikaları, Türkmenlerde demografik yapının değişmesine ve Türkmenlerin bölünmesine yol açmıştır. Türkmenler mezhepsel ayrışmadan doğan derin bir bölünme içerisinde diğer etnik ve dini kesimler tarafından asimile olmaları daha kolay bir hale gelmiştir. Bu durum ise Türkmen varlığının Irak coğrafyasından silinmesine yol açıyor. Bu çalışma, ABD'nin 2003'te Saddam Hüseyin rejimini devirerek Irak'ı işgal etmesiyle başlayan süreçle birlikte meydana gelen siyasi krizler ve çatışma ortamında kalan Irak Türkmenlerini ele almaktadır. Çalışmada ABD'nin Irak'ı işgal etmesinden önce Türkmenlerin genel durumuna değinildikten sonra, işgal ile birlikte yeniden yapılanan siyasi süreçte Türkmenlerin siyasi, toplumsal ve ekonomik durumu incelenecektir. Türkmen coğrafyasının çatışma alanına dönüşmesi irdelenecektir. Çalışma sırasında Araştırma merkezlerinin çalışmalarının yanı sıra, Akademisyenlerin çalışmaları, basın yayın organları ve saha çalışması ve Türkmeneli coğrafyasındaki ilişkiler ağı yoluyla elde edilen bilgilerden yararlanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Türkmenler, Irak, IŞİD*

³⁰⁰ Aksaray Üniversitesi İİBF uluslararası İlişkiler, e-mail:ziyaabbas@aksaray.edu.tr

Siyaset boşlukta vuku bulan bir hadise değildir. Mutlaka insanı ilgilendiren bir yanı vardır. İnsan ise hem kendi hayatında hem de birlikte yaşadığı insanlarla karşılıklı gelenek ve göreneklerden etkilenen, prensipleri olan ve ikna edilmesi zor bir varlıktır. Siyaset bu olguları nazarı dikkate almadan başarı gösteremez. Bu olguların birçoklarının din kaynaklı oldukları ise inkârı kabil değildir. Dinin hakikatte insan hayatı için ne kadar önemli olduğu ve toplumun değerleri açısından vazgeçilmez bir kaynak teşkil ettiği meselesi ortaya çıkmaktadır. Böyle olmasına rağmen din olgusu uzun zamandır insanların hayatından soyutlanmaya ve 'sekülerlik' kavramı altında kamusal alan diye tarif edilebilecek bütün sahalardan uzaklaştırılmaya çalışılmıştır. İnsanoğlu her ne kadar bu vahamete kapılsa da din hem siyasetin hem de siyaseti ilgilendiren her alanın karşısındaki yerini hep korumuş ve hatta meydan okumuştur. Halen de meydan okumaya devam etmektedir. Siyasal bilimlerin önemli bir sahası halini almış Uluslararası İlişkiler günümüzdeki kullanılış açısından 1919 Paris Konferansı ile ortaya çıkmıştır. AngloSakson modelinden hareketle, Uluslararası sistemdeki açıklardan istifade ederek savaşın sebeplerini araştırmak ve daha büyük savaşların çıkmasını önlemek maksatlı enstitüler bile kurulmuştur. Birinci Dünya Harbi sonrası ihtiyaç duyulan Güvenlik politikaları ve barışın temini çalışmaları ile de popülerite kazandığı ifade edilebilecek olan Uluslararası ilişkilerin farklı yönleri ile alakalı tartışmalar 20. Asrın ikinci yarısından itibaren ortaya çıkmışlardır. Vietnam savaşının meşruiyeti üzerine başlayan tartışmaların yanında 80 sonrası göç, küresel fakirlik ve ayrılma gibi farklı konular da ele alınmaya başlanmıştır. Dünyanın çeşitli bölgeleri arasındaki refah seviyesinin farklılıkları ve bölücülük faaliyetleri gibi konular ise klasik yazarların işlemekten kaçındıkları konular olmuştur. Bu tebliğde 20. Asrın son çeyreğinden beri Uluslararası İlişkileri ziyadesiyle meşgul eden din olgusu ve görmeye başladığımız dini kavramlar ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Uluslararası Politika, Din, Seküler, Dini Kavramlar*

INTERNATIONAL RELATIONS, RELIGION AND RELIGIOUS CONCEPTS

Politics does not happen in a vacuum. There are definite aspects of human interest. Human beings are influenced by traditions and customs both in their own lives and in their communities, have principles and are difficult to persuade. Politics cannot succeed without taking these factors into consideration. It is not possible to deny that many of these phenomena are of religious origin and the importance of religion in human life is evident. However, religion has long been tried to be abstracted from the lives of people and to be removed from public places under the concept of 'secularity'. Despite this, religion has been defending its place in every field that deals with politics and the challenge is still on. International Relations, as we understand it today, has become an important field of political sciences and has emerged from the 1919 Paris Conference. Coming from the Anglo-Saxon model, taking advantage of the implications of the international system, institutes have been formed that aim at investigating the causes of war and preventing bigger wars. The field of International Relations gained popularity after the First World War as the need for security policies and means to ensure peace emerged and different issues around international relations started to be discussed with the second half of the 20th century. In addition to the debates on the legitimacy of the Vietnam War, various issues such as post-80 emigration, global poverty and separation began to be addressed. Differences in the level of welfare among the various regions of the world and issues such as separatism have been subjects writers in this field regularly avoid. In this paper, we will focus on the religious phenomenon and the religious concepts we have started to see since the last quarter of the 20th century.

Keywords: *International Politics, Religion, Secular, Religious Concepts*

³⁰¹Bozok Üniversitesi. İİBF, Uluslararası İlişkiler Bölümü, e-mail: mustafa.yildiz@bozok.edu.tr

TÜRKİYE SAĞLIK POLİTİKASI: DÖNÜŞÜM VE DİNAMİKLER

Yrd. Doç. Dr. Gözde Yılmaz³⁰²

Türkiye'nin reform sürecinde sağlık politikası literatürde ihmal edilmiş, daha çok dış politika gibi konular ilgi çekmiştir. Halbuki sağlık politikası son yıllarda büyük bir dönüşüm yaşayan ve refah devleti olma yolunda ilerleyen Türkiye için oldukça önemlidir. Bu çalışmanın amacı kamu politikaları teorilerini kritik anlamda esas alarak Türkiye'nin son on yılda değişen sağlık politikasını incelemektir. Çalışma Türkiye'nin sağlık politikasındaki değişimi incelerken uluslararası ve yerel dinamiklere odaklanacaktır. Makale son dönemde literatüre hakim olan Avrupalılaştırma ve Türkiye'de gerçekleşen her dönüşümü Avrupa'nın etkisine bağlayan çalışmalara kritik bir yaklaşımla politika transferi teorilerine odaklanarak daha geniş bir perspektif sunacaktır. Ampirik anlamda, makale Türkiye'de son on yılda gelişen sağlık politikalarındaki değişimi saptayarak literatüre katkı sağlayacaktır ki literatürde sağlık politikası alanındaki değişimin incelendiği çalışmaların yok denecek kadar az olduğu ve sağlık politikasına da değinen sosyal politika alanındaki çalışmaların da yetersiz olduğu göz önüne alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: *Türkiye, Sağlıkta Dönüşüm, Sağlık Politikası, Reform*

³⁰² Atılım Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, e-mail:gozde.yilmaz@atilim.edu.tr

TÜRKİYE’DE NEO-LİBERAL DÖNEMİN GENÇ İŞSİZLİĞİNE YANSIMALARI

Doç. Dr. Hande Şahin³⁰³
Arş. Gör. Y. Leyla Kara³⁰⁴

Kapitalizmin yaşadığı ekonomik kriz, akabinde ortaya çıkan 1980 sonrası neo-liberal iktisadi politikalar sayesinde aşılına çalışılmıştır. Böylece yirmi birinci yüzyıla geçerken refah devleti uygulamaları olan Keynesyen politikalar terkedilmeye başlanmıştır. Küreselleşmenin etkisiyle birlikte gelişmiş ve gelişmekte olan istisnasız tüm ülkelerde yaygınlaşan neo-liberal politikalar, iş gücü piyasalarında ekonomik, politik ve sosyal alanlarda bir çok köklü değişimlere neden olmuştur. Küreselleşen neo-liberal politikaların etkisi altında olan tüm bu gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler perspektifinden bakıldığında pratikteki tüm uygulamaların işçi sınıfının genç nesli olan genç bireyler üzerinde bıraktığı etki ve dolayısıyla da genç işsizliğine etkileri önem arz etmektedir. Bu değişim sonucunda yoğun olarak işçi sınıfının karşı karşıya kaldığı durumlar olarak ele alınacak olan hususlardan bazıları; işçilerin eline geçen ücretlerin düşürülmesi, sermaye üretiminin yüksek maliyetli olan ülkelere düşük maliyetli ülkelere kayması, enformasyon teknolojisinin kullanımındaki yoğunluğun etkisiyle esnekleşmenin artmasına; buna bağlı olarak da emeğin güvencesizleşmesi, sendikal örgütlenmelerinde gerilemenin yanı sıra işsizliğin ve dolayısı ile genç işsizliğinin artmasına sebep olmuştur. Uygulanan neo-liberal politikalar iş gücü piyasalarına hazırlanmalarına yardımcı olan üniversitelerde öğrenim görmekte olan gençler açısından yoğun kaygılara neden olmaktadır. Gençlerde işsizlik kaygısı olarak gündemlerine oturan ve sonunda da çoğunun işsizlikle karşı karşıya kalmak zorunda kaldıkları bu durum Türkiye’de yapılmış olan bir çok çalışma ile ortaya konulmuştur. Bu çalışmalardan faydalanılarak Türkiye’de neo-liberal politikalar ışığında genç işsizliğine yansımaları tartışılmaktadır. Ayrıca çalışmada; sistemin değişmesiyle birlikte beliren kültürde, artan genç işsizliğinde ortaya çıkan farklılaşma ve tüm bu değişim ve gelişmelerden genç işsizliğinin nasıl etkilendiği incelenecektir. Bu çalışmada küreselleşme ile birlikte işgücü piyasalarında ortaya çıkan dönüşüm incelenmekte ve bu dönüşümün gençler üzerindeki bıraktığı etkiler ve genç işsizliğine yansımaları araştırılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Neo-Liberalizm, İşsizlik Kaygısı ve Genç İşsizlik*

³⁰³ Celal Bayar Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü,
e-mail:hande.sahin@cbu.edu.tr

³⁰⁴ Celal Bayar Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü,
e-mail:lelayadigaryurt@gmail.com

TÜRK DIŞ POLİTİKASININ GELENEKSEL UNSURLARININ TÜRKİYE'NİN YUMUŞAK GÜÇ POLİTİKASI KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Hacer Coşkun³⁰⁵

Türk dış politikasının kavramsal çerçevesinin küresel alandaki gelişmelerin ışığında yeniden şekillendirilmesinin bir sonucu olarak yumuşak güç diplomasisi Türkiye'nin dış politikasında önemli bir yere sahip olmuştur. Zorlama ya da herhangi bir ödeme olmaksızın bir cazibe yaratarak istediğini elde edebilme yeteneği olarak tanımlanan yumuşak güç küresel kamuoyunun ikna edilmesinde stratejik öneme sahip olup geleneksel zor kullanma politikalarının değiştirilmesi sonucunu doğurmuştur. Türkiye'de 2002 yılında AK Partinin başa gelmesiyle birlikte iç politikada olduğu kadar dış politika anlayışında da önemli değişimler başlamıştır. Kendi iç kabuğundan sıyrılarak dünya politikasının bir parçası olmak hedefiyle hareket eden yeni yapılanma için yumuşak güç unsurlarını artırmak ve etkinleştirmek başlıca politika olmuştur. Ancak yeni dış politika anlayışı Türkiye'nin geleneksel yapısının terk edilerek Batı taklitçiliğine gidilmesi şeklinde değil tam tersine gelenekleri ile barışan ve Türk geleneklerini küresel gelişmelere adapte eden bir anlayışla şekillendirilmiştir. Bu kapsamda hazırlanan bu çalışmada, Türk dış politikasının geleneksel yapısında var olan ilkelerin Türkiye'nin yumuşak gücünü etkinleştirme politikasına katkıları incelenecektir. Türk dış politikasının temel ilkelerinden kabul edilen 3 temel unsurun yumuşak güç politikalarına katkısı analiz edilecektir: Osmanlı mirası, uluslararası örgütlerle birlikte hareket ve barış ilkesi. Gelenekleri üzerinde yeniden kurulan stratejiler Türkiye'yi uluslararası alanda daha prestijli bir konuma getirmiş olduğu aşikardır. Osmanlı mirasının taşıyıcısı olan Türkiye gurur duyacağı bir tarihe sahip olmuştur ve Osmanlı kültürü gibi birleştirici bir bağ Türkiye'nin kontrolüne geçmiştir. İkinci olarak uluslararası sistemin içinde kendine güçlü bir yer edinen Türkiye uluslararası organizasyonlara ve hukuka gösterdiği saygı ile küresel kamuoyunun takdirini almaktadır. Son olarak da Türkiye'nin revizyonist politikaları tamamen terk etmesi ve her daim barış çalışmalarının içinde yer alması kendisine karşı küresel bir güveni beraberinde getirmiştir. Bütün bu unsurlar Türkiye'ye yumuşak güç olarak geri dönmüştür. Bu ilkelerin yumuşak güce nasıl bir katkı sunduğu ve bu ilkeler ışığında Türk dış politikasının yeniden şekillendiğinin incelenmesi bu çalışmanın hedefidir.

Anahtar Kelimeler: *Yumuşak Güç, Türk Dış Politikası, Dış Politika İlkeleri*

³⁰⁵ *Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, e-mail:hacercoskun52@gmail.com*

TÜRKİYE’DE KAMU ÇALIŞANLARININ SENDİKAL ÖRGÜTLENME ÇABALARI VE MEVCUT DURUMUNUN ANALİZİ

Yrd. Doç. Dr. Gökçe Cerev³⁰⁶

Doç. Dr. Bora Yenihan³⁰⁷

Çalışanların mevcut hak ve çıkarlarını koruyup geliştirmeyi hedefleyen sendikaların önemi günümüzde gittikçe artmaya başlamıştır. Sendikalar çalışma hayatının şekillenmesinde geçmişe oranla daha fazla söz sahibi olmaya başlamış, sadece üyesi olan çalışanlar odaklı hareket etmekten öte toplumun genelini ilgilendiren konularda fikir beyan eden, proje üreten önemli bir sivil toplum örgütü konumuna ulaşmışlardır. Kamu çalışanları devlet ile toplum arasındaki ilişkide önemli bir bağı oluşturmaktadır. Kamu çalışanları yerine getirmiş oldukları kamu hizmeti ile devletin işlevselliğini sağlarlar. Kamu çalışanlarının çalışma şartlarının iyileşmesi, hak ve çıkarlarının gelişmesi sunmuş oldukları kamu hizmetlerine de yansımakta ve kalitesini artırmaktadır. Türkiye’de özellikle Cumhuriyetin ilk yıllarında kamu çalışanlarının sahip olduğu hak ve genel konum kamu sendikacılığının gelişmesinde önemli bir etken olmuştur. İlerleyen tarihsel süreç içerisinde ülke genelinde gelişen işçi sendikacılığı ve bu doğrultuda artan işçi hakları karşısında mevcut konumunu kaybetmeye başlayan kamu çalışanları da sendikalaşma çabası içerisine girmiş ve karşılaşmış oldukları engellemelere rağmen günümüzdeki mevcut konumuna ulaşmışlardır. Bu çalışmada Türkiye’de kamu çalışanlarının sendikalaşma çabaları tarihsel süreç içerisinde ele alınmış, TÜİK ve Çalışma Bakanlığı verileri esas alınarak mevcut durumu analiz edilmiştir. Çalışmanın sonucunda kamu çalışanlarının sendikal örgütlenmesini geliştirmek için çözüm önerileri sunulmuş ve kamu çalışanlarının daha iyi çalışma haklarına sahip olmasının toplumsal refah ve huzuruna etkisi açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Devlet, Kamu Hizmeti, Kamu Çalışanı, Sendika*

UNIONISATION EFFORTS OF CIVIL SERVANTS IN TURKEY AND ANALYSIS OF THE CURRENT STATE

The significance of the unions that intend to protect and improve the rights and interests of the employees has been on an increase. The unions have become more substantial in shaping the work environment than in the past, and they have transformed into a significant non-governmental organization structure that produces projects and expresses opinions on topics that are of general interest to the society rather than merely focusing on the workers with the membership. Civil servants constitute an important tie in the relationship between the state and the society. Public employees, through the public service they execute, maintain functionality of the state. The amelioration of public employees' working conditions, development of their rights and their interests in practice, also reflects into the public services and increase the quality. In Turkey, especially during the first years of the Republic, rights and general position of civil servants were important factors in the development of public unionism. Through the course of the later historical period, the civil servants, who started to lose their status vis-à-vis the increasing trade unionism and the development of rights of the workers, have entered into the struggle for unionization and reached their actual status quo despite the obstacles they encountered. In this study, unionization efforts of civil servants in Turkey were discussed in the historical context and their actual status is analyzed based on the data collected from Turkish Statistical Institute and Ministry of Labor. In conclusion, a solution proposal is presented to improve the unionization of civil servants and the influence of improving the working conditions of civil servants on the social welfare and well-being is elaborated.

Keywords: *State, Public Service, Civil Servant, Union*

³⁰⁶ *Fırat Üniversitesi İİBF Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Abd, e-mail:gcerev@firat.edu.tr*

³⁰⁷ *Kırklareli Üniversitesi, İİBF, e-mail:bora.yenihan@klu.edu.tr*

ÖZEL GÜNLERDE SÜPERMARKETLERİN PAZARLAMA FAALİYETLERİNİ ANLAMAYA YÖNELİK BİR ÇALIŞMA

Dr. Mualla Akçadağ³⁰⁸

Teknolojinin gelişmesi, küreselleşme, modernizasyon ve tüketicilerin istek ve ihtiyaçlarının artış göstermesi yıl içerisinde yaşanan özel günlerde de değişiklik göstermiştir. Özel günlerin içerdikleri anlamların yanı sıra en dikkati çeken yönleri tüketimi artırmalarıdır. Çalışmada özel günler; Yılbaşı, Sevgililer Günü, Anneler Günü, Ramazan ayı ve Ramazan Bayramı, Kurban Bayramı olarak belirlenmiştir. Bu araştırmanın amacı özel günlerde, süpermarketlerin pazarlama faaliyetlerine yönelik çabalarının neler olduğunun anlaşılmasını sağlamaktır. Bu bağlamda çalışmanın veri seti, Kayseri ilindeki süpermarketlerden 2012 – 2014 yılları arasında özel günlerde pazarlama faaliyetlerine ilişkin çabalarını anlamaya yönelik sorulara verdikleri cevaplardan oluşmaktadır. Çalışma özel günlerde, süpermarketlerin pazarlama faaliyetlerini anlamaya yönelik olarak; hedef pazar seçimi ve pazarlama karması başlıkları altında incelenmiştir. Araştırma sonucunda işletmelerin özel günlere yönelik pazarlama faaliyetleri ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Özel Günler, Pazarlama, Pazarlama Faaliyetleri*

YOKSULLUKLA MÜCADELEDE BANKANIN ÖNEMİ: GRAMEEN BANK ÖRNEĞİ

Öğr.Gör. Yusif Aliyev³⁰⁹
Dr. Nurkhodzha Akbulaev³¹⁰

Bugünün gelişmekte olan dünyasında, yoksul kesimin yaşam standartları yükseltilmedikçe, hiçbir ülkede anlamlı bir kalkınmanın sağlanamayacağı gerçeğini açık bir şekilde kabul edilmiştir. Yoksul kesimin yaşam refahını yükseltme düşüncesi giderek ön plana çıkmaktadır; çünkü sadece büyüme yönlü stratejiler, insanların yaşam şartlarını iyileştirme konusunda önemli ölçüde başarısız olmuşlardır. Bu çalışmada mikro finans uygulamalarında en başarılı mikro finansman kurumu olan Grameen Bank'ın ortaya ve gelişimi, amacı ve hedef kitlesi, kurumsal ve faaliyet yapısı, yenilikleri ve finansal yapısı üzerinde durulmuştur. Ayrıca, Grameen Bank sistemleri müşteri türleri, finansal hizmet çeşitleri ve şartları bağlamında ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Ayrıca, kuruluş yılından günümüze kadarki finansal yapısı incelenerek analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Grameen Bank, Yoksulluk, Mikrokredi, Mikrofinans, Bankacılık*

³⁰⁹ *Azərbaycan Devlet İktisat Üniversitesi-UNEC, Türk Dünyası İşletme Fakültesi, İktisat ve İşletme Bölümü, e-mail: aliyev.yusif@gmail.com*

³¹⁰ *Azərbaycan Devlet İktisat Üniversitesi-UNEC, Türk Dünyası İşletme Fakültesi, İktisat ve İşletme Bölümü, e-mail: nurhoca@gmail.com*

Bir ürün ya da hizmetin hedef kitlelere tanıtılması konusunda en etkili iletişim yöntemlerinden biri reklamdır. Reklamlar aracılığıyla tüketiciyle ürün arasında bir ilişki yaratılır. Bu nedenle reklamla oluşturulan iletişimde hem görüntü hem de sözlü içeriğin kurgusal boyutu oldukça önemlidir. Reklam içeriğinin üretilmesi ürünün genel özellikleriyle bağlantılıdır. Bu nedenle reklamda içeriğin yaratılması ürünün özelliklerine göre şekillenir. Ürünün tüketicinin zihninde rakiplerinden farklılaşarak ayrı bir yer edinebilmesi, söz konusu ürünün konumlandırılması açısından önem taşımaktadır. Bu çalışma, günümüz dünyasında teknolojinin öneminin giderek artması, dijital çağın sürekli yenilenerek tüm sistemleri kendi kurallarına uygun hale dönüştürmesinin reklam yansımalarındaki değerlendirilmesini konu almaktadır. Çalışma evreni banka reklamları olmakla birlikte, reklamda işlenen teknoloji konusunun anlamca ortaya koyduğu ana yönelim Yapı Kredi Bankası reklam örneklemleri ile sınırlandırılmıştır. Seçilen örneklem Yapı Kredi Bankası'nın üç ayrı televizyon reklam filminden oluşmaktadır. Reklamlardaki söylemlerin ne tür bir mesaj içerdiği sorunsalı, nitel araştırma yöntemlerinden söylem çözümlemesi ile analiz edilmektedir. Örneklem reklamlarında, teknoloji temasına vurgu yapılan söylemlerle, bankanın tüketici zihninde "Türkiye'nin Dijital Bankası" konumlandırılmasına destek verdiği varsayılmaktadır. Reklam iletişimi aracılığıyla, yeniçağın gelişmiş teknolojik dünyasında, çağı yakalayabilen banka imajını destekleyen söylemlerle Yapı Kredi markası kendisini ifade etmektedir. Sonuç olarak reklam, herhangi bir ürünü tüketici zihninde kodlamak açısından yazılı, sözlü, görsel iletişim türlerini profesyonel bir kurgu ile kurgularken, aynı zamanda toplumsal gelişmeleri, çağın gerekleri ve ideallerini de gündeme taşıması açısından güncel konulardan beslenmiştir. Bu çalışma, dijital dünyanın değerlendirilmesine imkân veren bulguları ile konuyu "post insanlık", "robot-insan", "yapay zeka", "insan odaklı teknoloji" ve "insan makine etkileşimi" ni reklam değerlendirmesi açısından tartışmaya sunması nedeniyle önemli bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Reklam, Teknoloji, Dijitalleşme, Post İnsanlık, Yapı Kredi*

THE THEME OF TECHNOLOGY IN ADVERTISING AND THE CASE OF YAPI KREDİ BANK

Advertising is one of the most effective communication methods about the familiarizing of a product or a service to target markets. Via advertising, a relationship is created between the consumer and the product. That is why the fictive dimension of both visual and verbal content in the communication that is created in the advertising is quite important. Producing the content of the advertising is in association with the general features of the product. That is why the creation of content in the advertising is shaped by the features of the product. The facts that the product differs in the minds of consumers and attains a place in the market are of capital importance with regard to the positioning of the relevant product. This study is about the gradual increase of the importance of technology in today's world and the evaluation in the advertising reflections of the transformation of the constantly renewing digital age of all the systems into a state that is suitable for its rules. Although the population of the study is composed of bank advertisements, the main tendency that the subject of technology in the advertisement reveals in the sense of meaning is limited by the sample of the Yapı Kredi Bank advertisements. The chosen sample consists of the three separate television advertisements of Yapı Kredi Bank. The research question 'what kind of a message do the discourses in the advertisements contain?' is analyzed by discourse analysis which is one of the qualitative research methods. In the sample advertisements, the bank is assumed to support the "Turkey's Digital Bank" positioning in the minds of consumers with the discourses that emphasize the theme of technology. In the advanced technological world of the new age, the Yapı Kredi brand expresses itself via advertising communication with the discourses that support the image of a bank that catches the era. As a result, while advertising builds the kinds of written, verbal and visual communication with regard to coding any product in the consumer's mind, advertising is fed by current issues in the sense of bringing up social developments and the necessities and ideals of the time to the agenda. This study is considered important with its findings that enable the evaluation of the digital world and it opens the subject with the concepts "post-humanity", "robot-human", "artificial intelligence", "people-oriented technology" and the "human-machine interaction" up for discussion in the sense of advertisement evaluation.

Keywords: *Advertisement, Technology, Digitalization, Post-Humanity, Yapı Kredi Bank*

³¹¹İstanbul Kavram Meslek Yüksekokulu, Pazarlama ve Reklamcılık Bölümü, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Programı, tugba.demir@kavram.edu.tr

TÜRK DIŞ POLİTİKASINDA İKİ ENTELEKTÜEL SİYASET ADAMI: İSMAİL CEM VE AHMET DAVUTOĞLU

Arş. Gör. Emrah Utku Gökçe³¹²
Prof. Dr. Ömer Çaha³¹³

Dış politikada birey aktörler, dış politikaya yönelik izlencelerin belirlenmesi ve uygulamasında önemli bir yer tutmaktadırlar. Bu bireyler, kendi tutum ve davranışları çerçevesinde dış politikaya katkı sunabilir, yeni bir dış politikanın oluşumuna yol açabilir. Bu açıklama bağlamında, İsmail Cem ve Ahmet Davutoğlu Soğuk Savaş sonrasında Türk dış politikasını şekillendiren ve zenginleştiren iki önemli birey aktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu iki aktör, kendilerine özgü dış politika tasavvurlarıyla geleneksel Türk dış politikasına eleştiri getirmiş, yeni siyasa ve eylemler ortaya koymuşlardır. Cem'e göre; geleneksel Türk dış politikasındaki eksiklik, özellikle Orta Doğu'ya yönelik ihmal edilmiş politikalardan kaynaklanmaktadır. Türkiye, Orta Doğu ile tarihi ve kültürel bağlamda ortak geçmişini yok sayarak yola devam etmiştir. Cem bu problemi aşmak için Türk dış politikasında kimliği ve tarihi hesaba katarak kavramsal, ideolojik ve stratejik vizyonun yenilenmesi gerektiğini savunmuştur. Ahmet Davutoğlu ise Cem'e paralel olarak Türk dış politikasını savunmacı, statik ve pasif olarak değerlendirmiştir. Davutoğlu'na göre Türkiye'nin mekânsal, tarihsel ve kültürel geçmişi onu bölgesinde merkezi bir konuma getirmektedir. Bu bağlamda, Türkiye, özellikle Orta Doğu'da stratejik derinliğe sahiptir. Davutoğlu, Türk dış politikasının kimlik ve stratejik derinlik temelinde yeniden inşa edilmesini önerir. Cem ve Davutoğlu'nun Türk dış politikasını nasıl inşa etmeye çalıştıkları bu bildirinin temel sorunsalı olmuştur. Bu sorunsal çerçevesinde, Cem ve Davutoğlu'nun dış politikaya yönelik tasavvurları, geleneksel Türk dış politikasına eleştirileri ve Orta Doğu özelinde uygulamaları karşılaştırmalı olarak İnşacı kuram bağlamında ele alınmaktadır. Bu çalışmada, İsmail Cem'in, 2002 sonrası Ahmet Davutoğlu'nun izleyeceği aktif dış politika için zemin hazırladığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *İsmail Cem, Ahmet Davutoğlu, Türk Dış Politikası, İnşacı Teori*

TWO INTELLECTUAL POLITICIANS ON TURKISH FOREIGN POLICY: İSMAİL CEM AND AHMET DAVUTOĞLU

Individual actors in foreign policy have an important role in determining and implementing the programs towards foreign policy. These individuals can contribute to foreign policy within the scope of their own attitude and behavior, and occasion to occur a new foreign policy. In the context of this statement, İsmail Cem and Ahmet Davutoğlu showed up as two important individual actors who shaped and enriched the Turkish Foreign Policy (TFP) in Post-Cold War era. These two foreign policy makers criticized traditional TFP with their own original foreign policy thoughts and revealed new foreign policies and actions. According to Cem; the failing in traditional TFP is because of neglected foreign policies towards Middle East. That is to say, TFP ignored the common background as part of history and culture with Middle East. Cem advocated that the ideological and strategic vision of TFP should be renewed by regarding the identity and history background in order to fill the failing in TFP. Ahmet Davutoğlu, like Cem, evaluated that TFP was defensive, static and passive. According to Davutoğlu, Turkey's historical and cultural background can move it towards a central position in its region. In this context, Turkey has got a strategic depth in the region. Davutoğlu suggests that TFP should be re-constructed on the basis of strategic depth. The main problematic of this study is on how Cem and Davutoğlu's ideas re-construct TFP. In this problematic framework, Cem and Davutoğlu's foreign policy thoughts, their critics towards TFP and their practices on Middle East are comparatively dealt with in the Constructivist Theory. In this study, It is reached the fact that Ismail Cem prepared ground for active TFP which Ahmet Davutoğlu after 2002 would follow.

Keywords: *İsmail Cem, Ahmet Davutoğlu, Turkish Foreign Policy, Constructivist Theory*

³¹²Muş Alparslan Üniversitesi, İİBF, Uluslararası İlişkiler ABD, (Yıldız Teknik Üniversitesi Doktora Öğrencisi, e-mail:eutku.gokce@alparslan.edu.tr

³¹³Sabahattin Zaim Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, e-mail: ocaha@yildiz.edu.tr

TERÖRİZM ve TÜRKİYE'YE OLAN ZARARLARINA YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME

Arş. Gör. Bilal Göde³¹⁴
F. Neslihan Göde³¹⁵

Terör ya da terörizm ya da yıldırıncılık, siyasal, dinsel ve/veya ekonomik hedeflere ulaşmak amacıyla sivillere; resmî, yerel ve genel yönetimlere yönelik baskı, yıldırma ve her türlü şiddet içeren yolun kullanımını ifade eden terimdir. Hükümetlere veya kuruluşlara göre değişmekle birlikte, terör uygulayan organize çeşitli gruplara terör örgütü; terör uygulayan şahıslara ise terörist ya da yıldırıncı denilmektedir. Türkiye Terörle Mücadele Kanunu'na göre ise Terör; cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasî, hukukî, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletinin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü suç teşkil eden eylemlerdir. Terörizm faaliyetlerinin otoritelere ve kuruluşlara olan doğrudan maddi zararlarının yanında ekonomi üzerine de doğrudan ve dolaylı zararları olmaktadır. Terörizm sebebiyle oluşan maddi tahribatın yanında ülke genelinde oluşan güvensizlik hissi dolayısıyla insanlar yatırım kararlarını değiştirmekte ve özellikle de yabancı yatırımcıların yatırım kararları etkilenmektedir. Türkiye uzun süredir çeşitli terör örgütlerinin saldırılarına hedef olmakta ve bu saldırılardan hem doğrudan hem de dolaylı olarak zarar görmektedir. Ülke içi terör saldırılarının yanında komşu ülkelerde gerçekleşen terör faaliyetlerden de etkilenmektedir. Bu çalışmada terörizm sebebiyle Türkiye'de ortaya çıkan doğrudan ve dolaylı maddi hasarların tespiti ve analizi yapılmaya çalışılmış ve bu konuya dikkat çekilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Terörizm, Terör Ekonomisi, Terör Endeksi*

³¹⁴ Pamukkale Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler, Maliye Bölümü, e-mail: bgode@pau.edu.tr

³¹⁵ Yüksek Lisans Öğrencisi, e-mail: godeneslihan@gmail.com

PARTICIPATIVE LEADERSHIP AND EMPLOYEE VOICE

Yrd. Doç. Dr. Ozgur Demirtas³¹⁶
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Karaca³¹⁷

The work is a central part of human life that can serve as a primary source of engaging to a job. Thus, management scholars have increasingly taking consideration of the concept of participative leadership and its effect on some individual outcomes. A growing body of research evidences that participative leadership has a positive influence on numerous attitudinal and behavioral work outcomes. Scholars have argued that effective organizational leaders are those able to create a sense of meaning which in turn has a positive effect for their followers' job performance. Good ideas are often the currency that leaders use to try and gain a competitive advantage for their organizations. For this reason, many leaders attempt to motivate their workforce to contribute high quality ideas that have the potential to improve, and even transform organizational functioning. Recognizing this practical need, management scholars have responded by exploring what leaders can do to generate more *employee voice* – defined as the “discretionary communication of ideas, suggestions, concerns, or opinions about work-related issues with the intent to improve organizational or unit functioning” (Morrison, 2011, p.375). Importantly, this flow of upward communication from subordinates to managers has been both theorized and demonstrated to have numerous benefits including the early detection of errors, increased learning, continuous improvement, better decision-making, improved processes and enhanced unit and organizational functioning. In this way, organizations may benefit greatly from increasing the amount of voice employees contribute. Research has also shown that leaders' expectations are powerful in shaping followers' subsequent behavior. Given that individuals can vary widely in how much they value voicing about their jobs to begin with, highly participative leaders who increase their followers' sense of influence by showing them that their performance (i.e., generating good ideas) will lead to valued outcomes (e.g., implementing ideas) are likely to be the recipients of better quality voice. Leaders have an important effect on followers, where the followers has a potential to speak up much and better, in order to achieve organizational and individual performance. Yet, only a few studies have examined the relationship between participative leadership and followers' voice behavior. Due to this rare of research, some scholars have called for empirical studies to further explore the relationships between leadership and voice. Thus, in this study, we intend to contribute to filling this gap by theorizing and assessing the effects of participative leadership on followers' voice behavior.

³¹⁶ *İnönü Üniversitesi, ozgur.demirtas@inonu.edu.tr*

³¹⁷ *İnönü Üniversitesi, mkaraca@inonu.edu.tr*

GENDERING INTERNATIONAL MIGRATION: A CASE STUDY ON TURKISH WOMEN IMMIGRANTS IN ENGLAND

J.Üstğm. Dr. Özlem Özdemir³¹⁸

In an 'age of migration' women make up around 48 per cent of total migrants worldwide according to the United Nations (UN) records. Even though women are considered as dependent status of family followers, tied movers, or secondary migrants, researches proofs that women are also active movers within the global migration. An 'add women and stir' approach supposed men and women migrated in the same way. Besides, the earlier studies on 'women and migration' were codified as 'gender and migration' in the 1980s and early 1990s. Many studies have been done to learn the motivations of womens' international migration from countries with low income to high ones. The United Kingdom, one of the most developed countries in the world, is thought to offer many opportunities to woman immigrants. The number of women immigrants, migrate from developing countries to England has been increasing rapidly, especially from Turkey. The motivations behind this flow can depend on economical reasons such as poverty, debt, and unemployment. However, non-economic reasons such as honor killing, violence, gender discrimination, marriage, divorce, education, religious and political depressions, and other social reasons could influence women's decision to immigrate to England. So, the reasons for international women migration is a very important research topic to study on. This paper aims to reveal the main reasons of Turkish women's immigration to England. To realize this aim, data gathered through semi-structured interviews with twenty Turkish immigrants living in England were used.

Anahtar Kelimeler : Keywords: International Migration, Gender, Turkish Women, England

³¹⁸Mardin İl Jandarma Komutanlığı, e-mail:ozbah2002@yahoo.com

İSRAİLDE LAİK-DİNDAR AYRIŞMASI: KAVRAMLAR, ZARURETLER, DİNAMİKLER VE DEĞİŞEN DENGELER

Öğr. Gör. Elshan Gurbanov³¹⁹

İsrail’de dindar-laik kavramları, toplumun dini hassasiyetleri öne çıkan kesimiyle laik kesimi arasındaki ilişkiler, bu kesimlerin din-laiklik düzeyinde sosyal hayat, yasalar ve kurullarla ilgili görüşlerinin çatıştığı noktalar, dünyagörüşleri ve değerler konusu, hem diğer ülkelerdeki benzer konu açısından, hem de İsrail’in bu konudaki benzersizliği açısından dikkat ayırmaya değer bir sorundur. Toplumun sayıca az bir kesimini temsil etmelerine rağmen, kendi içlerinde de dini ve siyasi açılardan bölünmüşlük yaşayan dindar kesimin İsrail devletinin kuruluşundan bu yana önce sol, daha sonra ise sağ hükümetlerin kurduğu koalisyonlarda temsil edilebilmesi, belirli yasaların kabulünde dini dünyagörüşüne dayanan prensiplerin güçlü rol oynaması (örneğin, Ortodoks kesimin askeri hizmet zorunluluğundan muaf tutulması) gibi olgular İsrail toplumundaki laik-dindar ilişkilerinin farklılığını ve araştırılması gerektiğini gözler önüne seriyor. İsrail’de dini dünyagörüşünü öne çıkaran siyasi partilerin başını çeken, 2008’de lağvedilmiş MAFDAL Partisi “Demokratik Yahudi Devleti” prensibini temel alarak “İsrail toprağında Tevrat yasalarına uygun yaşam tarzını” benimserken, diğer dini parti olan ŞAS ise dine dayalı yasaların ve teokratik yasamanın uygulanmasını savunuyor, Sefaradlığı (doğu Yahudiliği), muhafazakarlığı ve Siyonizm’i temel prensipleri olarak tanımlıyor.

Anahtar Kelimeler: *Yahudilik, İsrail, Dindar, Laik, Toplum*

SECULAR-RELIGIOUS DIVISION IN ISRAEL: CONCEPTS, NECESSITIES, DYNAMICS AND CHANGING BALANCES

In Israel, concepts of secularity and religiousness, relationships between the secular part and the part with high religious sensitivity, conflicts in regard to social life, rules and laws on the basis religious and secular worldviews, values and principles in this regard are subject to and deserve special attention both due to similar topics in other countries and due to uniqueness of Israel in this topic. Though the religious part of the society in Israel represent relatively small part in percentage, it has been divided in itself as religious and political views strongly differ and sometimes from time to time: in early years of the State of Israel and in following decades, religious parties in Israel were represented in the government in coalition with leftists, while later they began to build coalitions with rightists. Furthermore, they have since played an important role in adopting rules and laws (for example, one that exempts orthodox Jews from military service that is mandatory in Israel) that based on religious principles. Such conditions show that the secular-religious relationships in Israel should be researched from different viewpoints. Established in 1956 and abolished in 2008, MAFDAL Party declared its principles as living in the "Democratic Jewish State" and "Adopting lifestyle based on Torah in the Land of İsrail", while another religious party - SHAS defends religious rules, theocratic legislation and lifestyle based on Sephardic interpretation, conservativeness and Zionism.

Keywords: *Judaism, Israel, Secular, Religious, Society*

³¹⁹Erciyes Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü, e-mail:elsan707@yahoo.com

THE ORGANISATION OF ISLAMIC CONFERENCE IN THE WRITINGS OF TURKISH ISLAMISTS IN THE 1970s

Esma Nur Şamiloğlu Sezgin³²⁰

There is a difference between the image the Organization of the Islamic Conference (OIC) had sparked in the minds of many Muslims at the time it was established and the very foundations on which it rested and continues to rest. From the beginning, many believed that the OIC would fill the void resulted from the abolition of the institution of caliphate, in the sense that it would serve as a unified body for the ummah. Yet, at the same time, the OIC was believed to be a contemporary international organization through which national agendas can be fulfilled. The idiosyncrasy of the OIC allows for the combination of believing in the ummah and upholding the national interests at the same time. In this presentation, by analyzing the writings of Turkish Islamists on the Organization of Islamic Conference in the 1970s, I will try to highlight how such a combination did occur in the case of Turkey. My analysis will be composed of three parts. In the first part, I will briefly look into the process through which the OIC came about and the reasons for its establishment. Also, I will highlight its ideological foundations. In the second part, I will talk about how the idea of ummah and the idea of nation went hand in hand in Turkish Islamism, though in the 1970s a more distinct idea of ummah had emerged. This will prepare the ground in which I will discuss their ideas on the OIC. In the last part, by combining the literature and my case, I will argue that the reception of the OIC in the writings of Turkish Islamists is a good example that shows that the OIC was mainly seen as a means through which national interests can be fulfilled rather than a place that has a unified political agenda for all Muslims.

Keywords: *OIC, Ummah, Turkish Islamism, Turkish Islamic Magazines*

³²⁰ *Istanbul 29 Mayıs University, Research Assistant at the Department, e-mail: esmasamiloglu@std.sehir.edu.tr*

TARİHÎ TÜRK LEHÇELERİNDE ALINTI BİTKİ İSİMLERİ

Yrd. Doç. Dr. Kürşat Efe³²¹

Bitki dünyası, insana sağladığı faydalar sebebiyle eski çağlardan bu yana önemini hep korumuştur. Genellikle konar-göçer bir hayat süren Türkler, tarımla da uğraşmışlar, çiftçilik de yapmışlardır. Kışlık yiyecekleri için ziraatla uğraşmaları kaçınılmazdı. 11. Yüzyıl ve sonrasında yerleşik hayatın yaygınlaştığını, bunun yanında tarımın geliştiğini görmekteyiz. Doğayla iç içe yaşayan Türkler diğer milletlerde olduğu gibi tabiata ait nesnelere değer vermiştir. Bu nesnelere arasında bitki isimlerinin yeri yadsınmaz. Geçmişten günümüze Türk toplum hayatında bitkilerin çok önemli yeri olmuştur. Karşılaştığı, faydalandığı, kullandığı, zararını gördüğü, ilaç yapımında kullandığı her türlü bitkiye kendi ana dilinde karşılıklar bulan Türkler, zaman zaman komşu dillerden de bitki isimleri almıştır. Türkler, kendisinden farklı tarihi ve coğrafi bölgelerde yaşayan topluluklardan yeni şeyler öğrenmiş ve bu öğrendiklerini kendi dillerine aktarmışlardır. Başka bir dilden ödünçleme yoluyla aktarılmış kelimeler alıntı kelimeleri oluşturmaktadır. Alıntı kelimeler alındığı dilin kurallarından ziyade zaman zaman ses ve şekil bakımından Türk dilinin kurallarına uydurularak kullanılmıştır. Tarihî Türk lehçelerinde; Eski Türkçe döneminde iki Sanskritçe, Farsça, Arapça, Soğdakçadan alıntı kelimeler kullanılmıştır. Orta Türkçe döneminde ise Farsça, Sanskritçe, Hintçe, Yunanca, Moğolca kelimeler kullanım alanı bulmuştur. Eski Anadolu ve Osmanlı Türkçesi dönemlerinde Arapça ve Farsça çok sayıda alıntı bitki adı kullanılmıştır. Bunların yanında az da olsa Yunanca, Hintçe ve İtalyanca alıntı bitki adları kullanılmıştır. Bir milletin bir başka millettten kelime almasının en önemli sebebi öncelikle öğrenme isteğidir, bunun yanında özentî ve etkileşim de bu durum da etkilidir. Geçmişten günümüze kadar Türk dilinde kullanılan alıntı bitki adlarının tespit edilmesi; Türk milletinin hangi dönemde hangi millettten etkilendiğini, hangi millettten ne derece etkilendiğini, bunların hangi yapıda ve anlamlarda alındığını, bunların nasıl kullanım alanları bulunduğunu, günümüze kadar hangilerinin kullanıldığını, günümüzde hangilerinin kullanımdan düştüğünü ortaya koyacaktır. Böylelikle gerek dil ve kültür tarihine gerekse ad bilimine ışık tutulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Bitki İsimleri, Dil Bilimi, Lehçe Bilimi, Ad Bilimi, Alıntı*

³²¹ Amasya Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi, e-mail:kursatefece@hotmail.com

MEDİNE GÜLGÜN'ÜN ŞİİRLERİNDE VATAN TEMASI

Yrd. Doç. Dr. Hanife Özer³²²

Çağdaş Azerbaycan edebiyatının en önemli kadın şairlerden biri olan Medine Gülgün (1926–1992), sanat hayatı boyunca yayımladığı çok sayıda şiir kitabıyla Azerbaycan'ın “halk şairesi” unvanını kazanan sanatçılarından biridir. Çocuk yaşlarında ailesiyle birlikte Tebriz'e göçen Gülgün'ün Tebriz'deki yaşantısı; millî ve manevi duyarlılığının gelişmesinde, bireysel ve toplumsal yönünü belirlemede ve şiirinin kaynaklarının teşkilinde önemli bir rol oynar. Azerbaycan'ın bölündüğü, millî sınırlarının bozulduğu yıllara (1945– 46) tekabül eden gençlik döneminde Güney Azerbaycan Azatlık Hareketi'nin faal bir üyesi olan Gülgün, 1940'lı yıllardan itibaren şiirlerini yayımlamaya başlar. Medine Gülgün'ün ilk şiir kitabı olan *Tebriz Baharı*, 1950 yılında okuyucusuyla buluşur. Sonraki yıllarda birçok şiir kitabı yayımlayan şairin şiirlerinde; aşk, özlem, aile, evlat sevgisi, tabiat vb. bireysel temlere nispetle özgürlük, insan sevgisi, vatan sevgisi/özlemi (Bazı şiirlerinde Azerbaycan, bazı şiirlerinde ise Tebriz olarak karşımıza çıkar.) gibi sosyal temlerin ağırlıkta olduğu görülür. Bununla birlikte vatan sevgisinin/özleminin Gülgün'ün şiirlerinin temel kaynağı olduğunu belirtmek gerekir; zira ele aldığı diğer bütün temler de bir şekilde vatan temine bağlanmaktadır. Bu çalışmada Medine Gülgün'ün farklı tarihlerde yayımlanmış on iki kitabının toplamından oluşan *Ben Bu Ömrü Yaşadım* adlı şiir kitabında dile getirdiği “vatan” duyarlılığı gösterilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Azerbaycan Şiiri, Medine Gülgün, Kadın Şair, Vatan*

³²² *Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, hanifeoz@gmail.com*

ADANA AĞZINDAN DERLEME SÖZLÜĞÜ'NE KATKILAR

Okutman Nimet Ceylan³²³

Başlıkta “Adana ağzından” ifadesi kullanılmış olsa da bu çalışma Ceyhan ilçesine bağlı Başören Köyü özelinde yürütülecektir. Üç farklı Yörük boyunun yaşadığı Başören Köyü’nde, az çok farklılık gösteren konuşma tarzı ve adetlere bağlı olarak ortaya çıkan zengin bir söz varlığı dikkat çekmektedir. Bu çalışmada derleme çalışmalarına katkı sunabilecek veriler derlenmiştir. Çalışma ile ağız araştırmalarına, Adana ili ağızlarına yönelik çalışmalara ve Derleme Sözlüğü’nün içerik olarak zenginleştirilmesine katkı sağlamak hedeflenmiştir. Çalışmada, elde edilen söz varlığı Derleme Sözlüğü’nde bulunmayan, Derleme Sözlüğü’nde bulunup da anlamı farklı olan ve Derleme Sözlüğü’ndeki biçime yakın olan kelimeler başlıkları altında ait oldukları sözcük türüne göre sınıflandırılarak ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Ağız Araştırmaları, Adana Ağızı, Derleme Sözlüğü, Derleme*

³²³ *Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, e-mail:nceylan@adanabtu.edu.tr*

HASAN ALİ TOPTAŞ' IN "BEN BİR GÜRGEN DALIYIM" ADLI KİTABININ ÇEVRE DUYARLILIĞI BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

Nurşah Özdemir³²⁴
Dönüş Çiçek³²⁵
Esra İlhan³²⁶

Günümüzde çevreye karşı duyarlı bireylerin varlığı giderek azalmaktadır. Bu durumun olumlu yönde değişebilmesinde eğitimin rolü büyüktür. Türkçe öğretim programında Doğa ve Evren teması; bitkiler, canlılar, çevre ve çevrenin korunması gibi alt başlıkları kapsamaktadır. Türkçe dersleri çerçevesinde öğrencilerin çevre duyarlılığı kazanmaları hedeflenmektedir. Sözü edilen hedefe ulaşmak için yazınsal nitelikli kitaplar önemli bir araçtır. Özellikle Türkçe derslerinde kullanılacak yazınsal nitelikli çocuk kitapları ile erken yaşlarda bu duyarlılık kazandırılabilir. Bu çalışmada Hasan Ali Toptaş'ın " Ben Bir Gürgen Dalıyım" adlı yapıtı çevre duyarlılığı bağlamında incelenmiştir. Nitel araştırma desenlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılarak oluşturulan bu çalışmanın amacı, bireylerin çevreye verdikleri zararın darağacı olan bir gürgen dalının sembolize edilerek anlatılmasıyla bireylere çevre duyarlılığı kazandırılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda öncelikle çevre, çevre duyarlılığı gibi kavramlar üzerinde durulmuş ve ilgili kitaptan çevre duyarlılığı ile ilgili bölümler çözümlenmiştir. Yapılan bu çözümlenmeler sonucunda yapının Türkçe öğretim programındaki Doğa ve Evren teması ile örtüştüğü, çocuklara çevre duyarlılığı kazandırma noktasında başarılı olabileceği ve Türkçe derslerine sanatsal uyaran olarak katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Türkçe Eğitimi, Çevre Duyarlılığı, Çocuk Edebiyatı.*

ANALYSIS OF HASAN ALI TOPTAŞ'S BOOK OF "I AM A BRANCH OF A HORNBEAM" (BEN BİR GÜRGEN DALIYIM) IN THE CONTEXT OF ENVIRONMENTAL RESPONSIBILITY

The number of sensitive individuals towards the environment has been gradually decreasing nowadays. Education has a great role to change this case positively. The theme of Nature and Universe in the syllabus of the Turkish courses covers the topics of plants, life, environment, and protection of the environment. The students are aimed to gain environmental sensitivity within the framework of Turkish courses. The literary books are important materials to achieve the mentioned goal. The students can gain this sensitivity at early ages particularly by using children's literary books in Turkish courses. In this study, "I am a Branch of a Hornbeam", a book by Hasan Ali Toptaş, has been analyzed in the context of environmental awareness. Document review method, one of the qualitative research designs, was used in this study. The aim of the study is to make the individuals gain environmental sensitivity by symbolizing the damage individuals caused to the environment with a branch of a hornbeam which is used as gallows. For this purpose, the concepts such as environment and environmental sensitivity are highlighted at first and then the parts of the books which are related to the environmental sensitivity are analyzed. As a result of this analysis, it is thought that the book overlaps with the theme of Nature and the Universe in the syllabus of Turkish courses and it can be beneficial for the children to gain environmental awareness and also it can contribute to Turkish courses as an artistic stimulus.

Keywords: *Turkish Education, Environmental Awareness, Children's Literature*

³²⁴ *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, nursah0694@gmail.com*

³²⁵ *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, donuscicek18@gmail.com*

³²⁶ *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, esra.ilhan_14@outlook.com*

JOHN STEINBECK'İN GAZAP ÜZÜMLERİ İLE ORHAN KEMAL'İN BEREKETLİ TOPRAKLAR ÜZERİNDE ROMANLARINDA İNSAN EMEĞİ VE SÖMÜRÜSÜ

İlhan Karoğlu³²⁷

Bu çalışma, John Steinbeck'in Gazap Üzümleri ile Orhan Kemal'in Bereketli Topraklar Üzerinde romanlarında; insan, emeği ve hayalleri ile bunları değersizleştiren düzen eleştirisinin izdüşümlerini karşılaştırmalı edebiyat biliminin verileriyle irdeleyeceğiz. İki romanda da daha iyi yaşam için yola çıkan insanların yıkılan umutları konu edinir. Gazap Üzümleri'nde Oklahoma'daki toprakları ellerinden alınan Joad ailesinin çalışmak için çıktıkları uzun yolculukları ve Kaliforniya'daki iş bulma çabaları, yaşadıkları zorluklar işlenir. Bereketli Topraklar Üzerinde'de ailesine daha iyi bir yaşam sağlamak için Sivas'ın bir köyünden yola çıkan mevsimlik işçilerin Çukurova'da verdikleri mücadele ele alınır. Gerçekliğin işlenişinde John Steinbeck göstermeden çok 'anlatma yöntemi' seçmiştir. Steinbeck'te otuz bölümden oluşan romanın on beş bölümünde 'anlatma yöntemi' kullanılmıştır. Bu durum anlatıcını düşüncesini açıkça belirtmesini sağlamıştır. Orhan Kemal ise anlatıcı olarak kendini hissettirmez. Romanın sadece bir bölümünde Steinbeck tarzı anlatımı kullandığı görülür. On dördüncü bölümün dışında, kişilerin diyaloglarını temele alarak 'anlatma yöntemi'ni seçmiştir. Olay örgüsü daha çok diyaloglar şeklinde yürür. Bu yüzden anlatım; Gazap Üzümleri'nde 'belirtik'ken, Bereketli Topraklar Üzerinde'de ise 'örtük'tür. Ancak John Steinbeck'in geniş tasvirleri 'doğalcılık' bağlamında bir belirleme değil gerçekçilikle/yaşamla 'içkin öyküleme'dir. Bu bölümlerde sosyal gerçeklikten kaçmaz, farklı boyutta gerçekliği ortaya koyar. İki romanda da insani açıdan sosyal gerçeklikle özdeşlik yakalanmıştır. Söz konusu eserlerdeki coğrafya ve zaman farklılığı karşın insani değerlerin ele alınışı ve yozlaşmayı tetikleyen unsurların ortaya konuluşunda koşutluk göze çarpmaktadır. Bu açıdan bakıldığında gücün egemenliğinin insanda yarattığı özdeksel ve tinsel tahribat Gazap Üzümleri'nde daha genişçe yer alır. Orhan Kemal Çukurova'dan bizi çıkarsa da John Steinbeck okuyucuyu insanın kâbusu coğrafyada vurucu bir sonla baş başa bırakır. İkisinde de ileriye dönük belirgin bir iyimserlik görülmez. Bu açıdan iki romanda da toplumcu gerçekçiliğin, toplumsal gerçekliğe uygun verildiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: John Steinbeck, Gazap Üzümleri, Orhan Kemal, Bereketli Topraklar Üzerinde, Göç, Hayal, Emek, Sistem Eleştirisi

³²⁷ *Doktora Öğrencisi, Giresun Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Doktora Programı, e-mail: ilhankaroglu@hotmail.com*

RADICALISATION PROCESS OF TERRORIST ORGANISATIONS: A PATH FROM VIOLENT EXTREMISM TO TERRORISM

Dr.Engin Avcı³²⁸
Dr.Mehmet Kurum³²⁹

“How to become a terrorist?” is one of the most important questions in contemporary terrorism studies. The terms of “Radicalism”, “Violent Extremism” and “Extremism” became popular research topics in the international terrorism studies which rose after the terrorist attacks of 9/11. Among the reasons of this trend were the 2003 Istanbul, 2004 Madrid, and 2005 London attacks. Because governments came to know that it seemed impossible to prevent terrorist attacks just through security measures. So, academicians from different scientific research areas, along with the governments, organizations and practitioners have focused on the root causes of terrorism which originated from radicalism. In the terrorism literature, while some studies on radicalism try to shed light on the radicalization process of individuals and groups before radicalization, others focus on the characteristics of individuals and groups who radicalized and adopted violence as a tool. In this study, we will seek to understand how and why individuals and groups radicalize, why they use terrorism as a systematic tool, and in which situations they apply for violence. Although terrorist groups motivated by different ethnicity, religion or ideology, all they need is a moral disengagement from their accepted social norms that mostly condemn violence. The radicalization process, which goes toward violence with slippery slope and converted to terrorism, is an important research topic to handle with since different counter terrorism strategies are needed to be improved. It should also be stressed that preventing radicalization and rehabilitating radicalized and extremist individuals and groups are vital for the development of preventive strategies in counter terrorism.

Keywords: *Radicalism, Extremism, Violent Extremism, Violence, Terrorism*

³²⁸PhD., Gendarmerie and Coast Guard Academy, Research and Training Centers, Ankara, e-mail:engavci@gmail.com

³²⁹PhD., Gendarmerie and Coast Guard Academy, The Faculty of Gendarmerie and Coast Guard, Ankara, e-mail:mkurum@yahoo.com

PSYCHOLOGICAL PERFORMANCE AT WORK

Yrd. Doç. Dr. Ozgur Demirtas³³⁰

Yrd. Doç. Dr. Harika Süklün³³¹

There are several factors in the organizational life that positively or negatively affect individual performance at different levels. One of these factors is psychological performance which is also essential for individual performance. Although Psychological features of the individual are more central for psychological performance than other factors, has not been appreciated as much as other factors. Literature review revealed that this kind of performance is being investigated especially about “psycho-social areas in sport”. Psychological performance inventories are developed in order to detect mental ability profiles of players and present their mental strength and weaknesses. In this context, psychological performance concept emphasizes; (a) self-confidence of individual, (b) positive energy that comes from joy, pleasure, ambition, positivity and team spirit, (c) negative energy which feeds sadness, fear, anger, frustration, envy, and hate, (d) attention control, (e) imagination (mental activation) ability that is experiencing all aspects of the actual situation, (f) individual motivation that contribute to self-management perception of employee, and (g) attitude control that evaluates consequences of any possible behavior and results in responses. In the Organizational Behavior literature, there are various factors that indirectly affect individual performance. Even though there are important studies emphasizing the applications of individual performance at work and the effects of applications, in the literature, none of these studies investigated psychological performance of individual. Existing studies do not provide a framework for psychological performance of individuals at workplaces. Instead; these studies are mostly applications of current studies with different samples and about factors such as motivation, organizational justice, perception of political behaviors, perceived managerial and family support, person-organization fit etc. which are expected to influence psychological performance. Further, these studies based on sportive activities to reveal the effect of psychological performance and psychological performance is not carried out at workplace. In brief, there are not many studies in the literature that measure psychology of individuals and psychological performance at work. Additionally, this subject has not been investigated by Turkish scholars, in the field of Organizational Behavior or Organizational Psychology. In this project, our purpose is to develop a scale of psychological performance and measure it, (a) all direct and indirect factors that may affect the psychology of individuals and employees’ psychological performance at work (b) by doing in-depth interviews with workers of distinctive companies in selected cities, psychological elements that are seen as important will be determined and factors will be identified by analyses, (c) Psychological Performance Scale at Work (PPSW) will be developed. According to recent literature reviews, the items of questionnaire will be developed and will include self-confidence, self-efficacy, self-esteem, psychological well-being, motivation, positive and negative affectivity, psychological hardiness, mental toughness, happiness, hopes, cognitive emotion regulation and psychological performance inventory. Moreover, two focus group studies, composed of people from diverse professions, will be held in order to identify additional items. In both focus group studies a psychologist will be present, and his/her inputs will be included in this process.

Keywords: *Psychological Performance, Performance Scale, Organizational Life, Performance at Work*

³³⁰ İnönü Üniversitesi, ozgur.demirtas@inonu.edu.tr

³³¹ Abdullah Gül Üniversitesi, harika.suklun@agu.edu.tr

THE BORDER BETWEEN NATIONALS AND NON-NATIONALS: ID AND BORDER CONTROL IN SOUTH AFRICA AND ISRAEL

Suzuki Takahiro³³²

There was mutual military cooperation between Apartheid-era-South-Africa and Israel. After the end of the Cold War, both states experienced regime shifts. However, Israel is still criticized that it still fully controls whole Historical Palestine and force Apartheid-style-rule upon the West Bank and Gaza. John Torpey argues modern states monopolize the right to legitimize movement of the people inside their territories and outward, and the more national labor market became, the stronger the will to monopolize the right became. In this presentation, the author tries to analyze the difference in the control regimes upon indigenous population between Apartheid-era-South-Africa and the state of Israel, and its reason from Torpey`s point of view. The analysis revealed that in both territory, it is settler colonial state that control/ed and embrace/d the flow of indigenous population. It is suggested that the difference in the legal statuses and the degrees of integration of indigenous peoples has been formed by the difference in the quality of the need for indigenous workers.

Keywords: Colonialism, Surveillance Society, Indigenous Population, Passport, Palestine

³³²*Doshisha University, suzukitakahiro1984@gmail.com*

FOLK ISLAM IN CONTEMPORARY EAST AFRICA

Akira Asada³³³

The Swahili Coast in East Africa is an area where Islamization progressed soon after the emergence of Islam as a result of the historical connection with the Arabian Peninsula for maritime trade. Although the Muslim society in this region used to be underestimated by comparison with imaginary “pure” Islamic societies, researchers have recently started to show an interest in discussing Islamic lives and values unique to the coast. In this presentation, I would like to show their attributes from the perspective of Folk Islam. Studies on Folk Islam arose from debates that recognized the universality of and diversity in this world religion. However, the matter of concern now is the description of its actual variations rather than the definition of universal Islam. The main stream of Islamic studies depicts modern Muslim societies as being in the midst of a shift towards the traditions of the forefathers. From this perspective, Folk Islam is considered to have entered a declining phase, being branded as Bid‘ah. In this presentation, I would like to focus on Mawlid, the birthday celebration of the Prophet held in Zanzibar, an island of Tanzania, as an example of Folk Islam in contemporary East Africa, and critically examine the claims of the above-mentioned Islamic studies. Furthermore, I will clarify the characteristics of Folk Islam in this region, while considering the strong Islamic revival movement that has been spreading all over the world in recent years.

Keywords : *Folk Islam, Islamic Revival, Mawlid, Swahili, East Africa*

³³³*The Center for African Area Studies, Kyoto University, e-mail: asada@jambo.africa.kyoto-u.ac.jp*

**ASHANTI'S AND ZULU'S POLITICAL, ECONOMIC AND MILITARY INSTITUTIONS:
EUROCENTRIC VIEWS OF STATE FORMATION (1800-1924)**

**Fazilet Alachaher³³⁴
Prof. Zoulikha Bouhadiba**

This paper represents an attempt to study African history on its own terms. We argue that existence of institutions in the pre-colonial period should not be dismissed based on Eurocentric ideas about state theory and state formation. Additionally, we asserted that the study of state formation in pre-colonial Western and Southern Africa can help the understanding of the root causes of problems that abound in the continent today. In order to substantiate these claims, we traced Ashanti and Zulu state formation in the last thousand years and identified numerous examples of successful ways of state maintenance, as well as recent trends that see African states turn to the past for solutions for present problems. We found that both case study states experienced surprisingly similar paths to statehood, and we attempted to create a preliminary description of a typical West and South African state for the benefit of future research.

Keywords: *Ashanti, Zulu, Asantehene, Shaka, Abirempon, Akan, Nguni*

³³⁴*University of Ahmed BenAhmed Oran2/Algeria, e-mail:redbenz13@gmail.com*

ANALYSING THE RELATIONSHIP BETWEEN THE PROFESSIONAL MOTIVATION AND JOB SATISFACTION: EXAMPLE OF AN OFFICIAL INSTITUTION

Assist. Prof. Dr Mesut Balibey³³⁵
Namık Kemal Ondas³³⁶

The aim of this study is to determine the relationship between professional motivations and job satisfaction of employees and to make predictions so that future job performances can be maximized. In the study, the employees were reached one by one with personal face-to-face survey method and the questionnaires were filled. Cronbach Alpha reliability analysis, frequency analysis and normality tests were applied. As a result of the confidence test of the data, reliability was obtained by occupational motivation 92% and job satisfaction 95%. As a result of the normality test, it was seen that the data were not distributed normally. Therefore, Kruskal Wallis H test and Mann Whitney U test were applied after the decision of the nonparametric test to be used for non-parametric data. According to the results of the analysis, it was determined that there is a positive, moderate statistically significant relationship between the levels of professional motivation and job satisfaction of the employees. In this sense, there is an important task in enhancing the motivation of the staff to the managers of the institution, especially in developing the means to motivate the employees both internally and externally. Therefore, as the motivation of the personnel increases, the level of satisfaction with expectations from the business life is also increasing. It is considered that the increased level of the employees' satisfaction levels will increase the success of the business places by exhibiting higher performances at the work places.

Keywords: *Professional Motivations, Job Satisfaction, Non-Parametric Statistical Analysis*

JEL Classification: *C 12, C 15, C 44, M 12*

³³⁵Faculty Of Economics And Administrative Sciences, Munzur University, e-mail:mbalibey@munzur.edu.tr

³³⁶Social Science Institute, Munzur University, Turkey, e-mail:nondas@firat.edu.tr

PARAMETRİK VE PARAMETRİK OLMAYAN İSTATİSTİKSEL TESTLERİN GÜCÜNÜN KARŞILAŞTIRILMASI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Yrd. Doç.Dr. Mesut Balibey³³⁷

Sosyal bilimlerde yapılan akademik çalışmalarda sıkça kullanılan istatistiksel test çeşitleri parametrik ve parametrik olmayan testlerdir. Bu çalışmada istatistiksel analizlerde kullanılan testlerin gücü ve etkinliğinden bahsedilmiştir. Etkinliğinden bahsedilen testler örneklendirilerek, 2017 tarihinde bir üniversitede görev yapan idari personele yüz yüze anket yöntemiyle uygulanan bir anket sonrasında elde edilen sonuçların analizi lisanslı SPSS-22 paket programıyla yapılmıştır. Herhangi bir istatistiksel analiz yapılmadan önce, verilerin sürekli veya kategorik olup olmadığı belirlenmelidir Parametrik olmayan testler kategorik verilerde ve parametrik testler ise sürekli verilerde kullanılmaktadır. Kategorik ve sürekli veriler olmalarının belirlenmelerinin yanında belli istatistiksel varsayımlarında sağlanmasıyla hangi testin yapılacağına karar verilmektedir. Bu sınıflandırmaların yapılması, verilerin düzenlenmesi ve varsayımların gözden geçirilmesi sonrasında uygun testin yapılmasına karar verilir. Bu çalışmada birbirine yakın değerler alabilen ve her iki gruba da(parametrik veya parametrik olmayan) girebilecek derecede hassas değerlere sahip örnekler değerlendirilmiş ve parametrik testlerin gücü ifade edilmiştir. Çalışma üç ana bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın ilk bölümünde, kullanılan verilerden ve nasıl elde edildiklerinden bahsedilmiştir. İkinci bölümde ise parametrik olmayan testlerin neden bu çalışmada tercih edildiği açıklanmıştır. Son bölümde ise çalışmanın analiz sonuçları değerlendirilmiş ve kısıtlarından söz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Parametrik İstatistiksel Testler, Parametrik olmayan İstatistiksel Testler, Hipotez Testleri

JEL Classification: C 12, C15, C 44

³³⁷ Faculty of Economics And Administrative Sciences, Munzur University, e-mail:mbalibey@munzur.edu.tr

1961 ANAYASASI'NIN SENDİKALAR ÜZERİNE ETKİLERİ

Bora Yenihan³³⁸
Gökçe Cerev³³⁹

Türk Endüstri İlişkileri Sistemi, Osmanlı İmparatorluğu'nda çeşitli sosyal sebeplerle sanayi devriminin yaşanmaması ve işçi sınıfının oluşmaması sonucu yaşanan sendikal sıkıntıları 1961 Anayasası'na kadar derinden hissetmiştir. Gerek siyasal yaşam, gerek çıkarılan yasalar ve gerekse takip edilen ekonomi politikaları sonucu Türk Sendikacılığı gerekli atılımı 1950'li yıllara kadar yapamamıştır. 1950'li yıllarda filizlenmeye başlayan sendikacılık hareketleri 1961 Anayasası'nın getirdiği özgürlük ortamı içinde 274 Sayılı Sendikalar Yasası, 275 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasası ve 1961 Anayasası'nın 46. Maddesi uyarınca çıkarılan 624 Sayılı Devlet Personeli Sendikaları Yasaları ile büyük bir atılım gerçekleştirmiş ve birçok yeni sendika kurulmuştur. 1961 Anayasası'nın ikinci kuşak haklar içinde yer alan sendika, grev ve toplu pazarlık haklarını garanti altına almasını takip eden yıllar içinde örgütlenme hızlanmış, sendikaların üye sayıları artarak çok sayıda grev gerçekleştirilmiş ve birçok toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır. Bu çalışmada 1961 Anayasası'nın Türk Endüstri İlişkileri ve Türk Sendikacılığı üzerine etkileri literatür taraması yapılarak incelenmeye çalışılmış, ayrıca bu dönemde çıkarılan yasalar ve uygulamalar çerçevesinde konu ele alınarak incelenmiştir. 1961 Anayasası'nın Türk Endüstri İlişkileri ve Türk Sendikacılığı üzerine önemli ve olumlu etkileri olmakla beraber, bu etkilerin kısa sürdüğü, özellikle 12 Mart 1971 yılında demokratik yaşama yapılan müdahaleden sendikaların olumsuz etkilendiği ve sendikal faaliyetlerin, toplu pazarlık ve grevlerin önemli oranda kısıtlandığı tartışılarak ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *1961 Anayasası, Sendika, Endüstri İlişkileri*

THE EFFECTS OF THE 1961 CONSTITUTION ON TRADE UNIONS

The Turkish industrial relations system felt problems related to trade unions deeply until the 1961 Constitution as the industrial revolution did not take place for various social reasons in the Ottoman Empire and the working class was not formed. Turkish unionism failed to make the necessary breakthrough until the 1950s both because of the political life, the legislative changes and the economic policies. The union movements that started to sprout in the 1950s advanced and many trade unions were founded with the freedom environment brought by the Constitution of 1961, the Law on Trade Unions No. 274, the Collective Labor Agreement No. 275, the Strike and Lockout Law, and Public Sector Union Act No. 624, which was enacted pursuant to the Article 46 of the 1961 Constitution. During the years following the 1961 Constitution guaranteeing the rights of the second generation of unions, strikes and collective bargaining; the organization was accelerated, the number of members of the unions increased and numerous strikes were carried out and many collective bargaining agreements were signed. In this study, the effects of the 1961 Constitution on Turkish Industrial Relations and Turkish Trade Unions were investigated by reviewing the literature, and the issue was examined in the framework of the legislation and practices applied during this period. While the 1961 Constitution had important and positive effects on Turkish Industrial Relations and Turkish Trade Unions, it had an effect for a short period and the unions were negatively affected and the trade union activities, collective bargaining and strikes were significantly restricted after the intervention to democracy on March 12, 1971.

Keywords: *1961 Constitution, Trade Union, Industrial Relations*

³³⁸ Kırklareli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, bora.yenihan@klu.edu.tr

³³⁹ Fırat Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü, gcerev@firat.edu.tr

OSMANLI MAHALLESİNDE YEREL GÜVENLİK: MAHALLE BEKÇİLİĞİ ÖRNEĞİ

Arş. Gör. Ali Burak Aksungur³⁴⁰

Toplumsal yapının alt birimlerinden birisi olarak değerlendirilen mahalle, idare geleneğimizde yönetsel ve temsili önem göstermekle birlikte toplumun bir araya gelerek oluşturduğu en küçük birim özelliği taşımaktadır. Mahallenin geçmişine Türk toplumu çerçevesinden bakıldığında; Selçuklu Devleti'nden miras alınan fütüvvet anlayışı üzerine kurulu olan dayanışma ahlakının, Osmanlı mahallesinin de temel taşı olduğu; İslam'ın bireyden çok cemaate verdiği önem üzere imamı, esnafı ve bekçisiyle mahalledeki gündelik yaşamın, ahalinin birbiriyle olan samimi ilişkisi ve güveni üzerine sürdüğü görülmüştür. Örf ve adetlere bağlı yaşamın hüküm sürdüğü klasik Osmanlı Mahallesi, ahalinin can ve mal güvenliğinin sağlandığı, dostane ilişkilerin yürütülebildiği ölçüde kendisini muhafaza etmeyi başarmıştır. Sosyal baskının etkin bir güç olduğu mahallede dönemin fiziksel/teknolojik şartları nedeniyle geceleri aydınlatma imkânlarının yetersizliği, bu eksikliğin sebep olduğu hırsızlık benzeri birtakım asayiş olaylarının artması ve yangın olaylarının ivedi şekilde halka duyurulması gerekliliği gibi ihtiyaçlar üzerine mahallelerde bekçiler görevlendirilmiştir. Gerek mahalleli tarafından görevlendirilmeleri gerekse mahalleyi tanıyan kimselerden oluşmaları nedeniyle bekçiler Osmanlı mahallesinin bir parçası olmuştur. Mahallelinin tanış olduğu kimseler arasından seçilen bekçiler, uzun yıllar boyunca mahalle yaşantısının vazgeçilmez unsuru olarak yer almıştır. Tanzimat Döneminin başlangıcı ile birlikte ivmelenen dönüşüm süreci devletin güvenlik teşkilatını da etkilemiş, günümüze dek gelen bu süreç sonunda mahalle bekçiliği, çarşı ve mahalle bekçiliği adını alarak İçişleri Bakanlığı bünyesine dâhil edilmiştir. Bu çalışmada amaçlanan mahallenin iç yaşantısının aktarıldığı kaynaklar doğrultusunda Osmanlı'da ahali, mahalle ve bekçi kavramlarının güvenlik olgusuyla birlikte ele alınarak değerlendirilmesidir. Artan önemiyle birlikte gündemde olan çarşı ve mahalle bekçilerinin geçmişteki izlerinin takip edilmesi, eski mahalle yaşantısı ve mahallenin güvenliği hususunun incelenmesine fayda sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Mahalle, Osmanlı Mahallesi, Yerel Güvenlik, Mahalle Bekçileri, Çarşı ve Mahalle Bekçileri*

LOCAL SECURITY IN THE OTTOMAN DISTRICT: THE RESEARCH OF DISTRICT WARDENS

The district, which is considered as one of the sub-divisions of social structure, has the smallest unit characteristic that the society brings together with administrative and representative importance in our administrative tradition. When we look at the past of the community from the frame of Turkish society; the morality of solidarity based on the understanding of Turkish-Islamic guild inherited from the Seljuk State is also the foundation stone of the Ottoman district; It is seen that the daily life in the district with the imam, the tradesman and the warden keeps on a sincere relationship and trust between people and each other for the importance of Islam to the congregation. The classical Ottoman district, where life depends on customs and customs, has succeeded in maintaining itself in such a way that a friendly and caring relationship provided by life and property safety can be carried out. Due to the physical/technological conditions in the area where social oppression was an effective force, there were inadequacies in illuminating the night, the increasing number of theft-like public order events caused by this deficiency, and the necessity of publicizing fire events to the public urgently. Because they are the people who recognize the district, they have to be chosen and assigned by the local people; the wardens became a part of the locality beyond being an officer in the Ottoman district. The wardens, who were selected among the people whom the district was acquainted with, have been among the indispensables of the district experience for many years. The transformation process that accelerated with the beginning of the Tanzimat Period also affected the security organization of the state. After this day-to-day process, it was included in the Ministry of the Interior by taking the name of the bazaar and district wardens. In this study, it is aimed to evaluate the concepts of people, district and warden in the Ottoman Empire together with the security case in line with the sources to which the inner life of the intended district is transferred. It is thought that the pursuit of the past traces of bazaars and district wardens on the agenda with increasing importance is enlightening about the old district experience and the security of the district.

Keywords: *District, Ottoman District, Local Security, District Wardens, Bazaar and District Wardens*

³⁴⁰Harran Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, e-mail: aliburakaksungur@harran.edu.tr

Dünyadaki dijital müzecilik örnekleri 1990'lı yıllarda ilk olarak Kanada ve İngiltere gibi ülkelerde görülmüştür, daha sonra bu örnekler özellikle Amerika Birleşik Devletleri ve Batı Avrupa ülkelerini etkileyerek müzecilik anlamında bir dijital dönüşüm başlatmıştır. Türkiye'de dijital müzeciliğin ilk örnekleri ise 1990'lı yıllarda görülmeye başlatmıştır. Topkapı Sarayı ve İstanbul Resim ve Heykel müzelerinin internet ortamına aktarılması dijital dönüşüm örneklerinin ilkleri olarak ülkemiz dijital müzecilik literatüründe önemli bir yer tutmaktadır. Küreselleşme ile birlikte birçok kamu kurumu bir çeşit dijitalleşme gereksinimi ile karşılaşmış ve bu gereksinim zamanla elzem bir kamu yönetimi pratiğine dönüşmüştür. Bu açıdan bakıldığında kütüphanelerin dijitalleşmesi, müzelerin de takip etmesi gereken önemli bir dijitalleşme örneği olarak karşımıza çıkmaktadır. Dünyada eğitici eğlence (*edutainment experience*) deneyimi sunması beklenen dijital müzeler yaygınlaşmakta, eğitici olmasının yanında eğlendirmesi de gerektiği fikri ağırlık kazanmaktadır. Nostaljik mirasın temsilcisi olarak görülen fakat solmuş bir kültürel renk olarak kalan müzeler, teknoloji yoluyla toplumu kendi kültürüne ve değerlerine bağlayıcı niteliği olan bir araç olarak görülmelidir. İzleyici veya ziyaretçi odaklı müzecilikten katılımcı odaklı müzecilik anlayışına geçişteki en büyük aktör olan dijital müzeciliğin öneminin kavranması gerekmektedir. Bu kapsamda, bu çalışmada Çankırı Müzesinin dijital müzecilik dönüşüm sürecinin kentleşme ve kentlilik bağlamında avantajları ve dezavantajları araştırılmaktadır. Bu çalışma, birincil ve ikincil kaynaklar ışığında yapılan literatür taramasına ek olarak Uluslararası Müzeler Birliği (*International Council of Museums*), Avrupa Müzeler Ağı (*Network of European Museum Organisations*), Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı Müzeler Genel Müdürlüğü gibi resmi kurumlardan elde edilen veriler kıyaslanarak analiz edilmiştir. Bu çalışmanın sonuçlarına göre Çankırı Müzesi özelinde yapılacak dijitalleşme çalışmalarının sonucunda, müzedeki eserlerin ürettikleri yeni bilgi havuzu genişleyecektir. Ayrıca sanatsal anlatımın etkileyciliği, dijital destekli sunum teknikleri yoluyla yaratıcı düşünmeye alan açan ve teşvik eden bir kullanıcı deneyimi sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Çankırı Müzesi, Dijital Müze, Kentleşme, Kentlilik*

THE DIGITAL TRANSFORMATION OF ÇANKIRI MUSEUM IN THE CONTEXT OF URBANIZATION

The examples of digital museums in the world were firstly seen in Canada and England in the 1990s, and then they triggered a digital transformation in terms of museology in the United States and western European countries. The first examples of digital museum in Turkey started to be seen in 1990's. After transferring Topkapı Palace and Istanbul Painting and Sculpture Museums to the digital space, Turkey has an important place in the digital museum literature thanks to those very first examples. Along with globalization, many public institutions have faced a kind of digitalization need and this requirement has become an essential public management practice over time. From this point of view, the digitalization of the libraries is a reflection of an important example of digitalization which must be followed by the museums. The digital benefit which is expected to gain the *edutainment experience* from the traditional museums in the world is becoming a social trend, and that idea claims that museums have to offer educational experience while entertaining the visitors. In this study, the advantages and disadvantages of the digital museology transformation process of Çankırı Museum are analyzed in the context of urbanization. In addition to the literature review regarding primary and secondary sources, this study analyzes the data obtained from official institutions such as the International Council of Museums, the Network of European Museum Organizations and the General Directorate of the Ministry of Culture and Tourism of Turkey.

Keywords: *Cankiri Museum, Digital Museum, Urbanisation*

³⁴¹Çankırı Karatekin Üniversitesi, Siyaset ve Sosyal Bilimler Anabilim Dalı, e-mail:gokhanbul@gmail.com

CİNSİYETE DUYARLI BÜTÇELEME ÜZERİNE TÜRKİYE ÖZELİNDE BİR DEĞERLENDİRME

F. Neslihan Göde³⁴²
Arş. Gör. Bilal Göde³⁴³

Bu çalışmada Türkiye’de cinsiyete duyarlı bütçeleme anlayışı ve bu konuda karşılaşılan güçlükler üzerinde durulacaktır. Kadınların istihdam içerisindeki payı ele alınmış, ardından da kadınların siyasi hayat içerisindeki konumları üzerinde durulmuştur. Konu ile ilgili veriler Dünya Bankası, Yüksek Seçim Kurulu ve TÜİK’ten alınarak analizler yapılmıştır. Merkezi ve yerel idareler faaliyetlerini gerçekleştirmek adına finansal kaynağa ihtiyaç duymaktadır. Bu finansal ihtiyaçların giderilmesi ve harcamaların gerçekleştirilmesi de belli bir çerçevede gerçekleştirilmektedir. Bu çerçeve genel olarak bütçe adını almaktadır. Bütçelerin oluşturulması noktasında ise bütçeyi hazırlayan iradenin öncelikleri öne çıkmaktadır. Bütçenin gerek gelir gerekse gider ayağının düz duyarlı bütçeleme toplumsal cinsiyet eşitsizliklerinin giderilmesi amacını taşıyan stratejiler bütünüdür enlenmesinde idarenin iradesi ön plana çıkmaktadır. Cinsiyete. Tarihsel süreç bağlamında ele alındığında erkeklere ve kadınlara atfedilen toplumsal değerler ve görevler giderek farklılaşmıştır ve bu süreç kadınların aleyhine bir durumu ortaya çıkarmıştır. Gerek ekonomik gerekse yönetsel anlamda kadınlar ikinci planda kalmıştır. Cinsiyete duyarlı bütçeleme anlayışı bu durumun telafi edilmesi amacıyla ulaşıma çabası içerisinde. Bu çalışmanın amacı bu cinsiyetler arasındaki eşitsizliğe dikkat çekmek ve bu konuya yönelik olarak çözüm önerileri sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme, Kadın-Erkek Eşitsizliği, Kadın istihdamı

³⁴²Yüksek Lisans Öğrencisi, e-mail: godeneslihan@gmail.com

³⁴³Pamukkale Üniversitesi, İktisadi İdari Bilimler, Maliye Bölümü, e-mail: bgode@pau.edu.tr

YAŞAR KEMAL VE HALK KÜLTÜRÜ

Yrd. Doç. Dr. Ramazan Çiftlikçi³⁴⁴

Bu çalışmada, “Homerosoğlu” olarak nitelenen ünlü edebiyatçı Yaşar Kemal’in 50 cildi aşan eserlerindeki halk kültürü unsurları belirginleştirilecek ve sanatçının halk kültüründen yararlanarak nasıl çağdaş sanat ürünleri oluşturduğu ve geleneğe katkıları üzerinde durulacaktır. Yaşar Kemal, Dostoyevski, Maksim Gorki, V. Faulkner, Cengiz Aytmatov gibi dünyada tanınmış diğer sanatçılarla karşılaştırılarak Türk ve dünya edebiyatındaki yeri halk kültüründen aldıkları ve katkısı irdelenecektir. 2. KURAMSAL BİLGİLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR: Bu konu üzerinde çalışan P. N. Boratav (1980), İlhan Başgöz (1980;Bilkent 2002), G. Gorbatkina (1980), W. Hickman (1980), S. Uturgauri (1989), Rohat (1991;1992), Osman Şahin (1993), M.H. Yavuz (1993), Ramazan Çiftlikçi (1995; 1997), Bekir Coşkun (1996), Erman Artun (1999), Nedim Gürsel (1997;2000), Muharrem Kaya (2004), A. Dalyan (2004), A. Ö. Güvenç (2014) vb. bilim adamlarının daha önce yaptıkları çalışmaları değerlendirilerek yeni bilgilere ulaşılabilecektir. 3. YÖNTEM: Betimsel tarama, metin inceleme, metin çözümleme, edebiyat eleştirisi, tümdengelim-tümevarım yöntemleri kullanılarak eserlerindeki halk kültürü unsurlarının değerlendirilmesi yapılacaktır. 4. BULGULAR VE YORUM: S. Veyis Örnek’in Türk Halkbilimi kitabında verdiği 25 maddelik halkbilimi kadroları şablonuna uyularak misyonu belirlenecek ve eserleri halk kültürü açısından ele alınacaktır. 5. SONUÇ VE ÖNERİLER: Eserlerinde mitos geleneği ile epos geleneğini birleştiren Yaşar Kemal’in halk kültüründen aldıkları, verdikleri; edebiyat sanatına katkıları ve başlıca önerilerimiz ile varılan sonuçlar belirtilecektir

Anahtar Kelimeler: *Yaşar Kemal, Folklor, Ağutlar, Halk Kültürü*

³⁴⁴ İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, ramazan.ciftlikci@inonu.edu.tr

SEYYİD MUHAMMED ALİ RIZA VE MEVLİD'İ

Arş. Gör. Duygu Kayalık Şahin ³⁴⁵

Sözlüklerde, “doğum yeri” ve “doğum zamanı” anlamlarına gelen mevlid kelimesi, ıstılahî mânâda Hz. Muhammed’in doğduğu zamanı ve mekânı ifade etmektedir. Edebi bir terim olarak mevlid, Hz. Muhammed’in doğumunu, doğumda meydana gelen mucizeleri, hayatını, fizikî-ahlakî özelliklerini ve vefatını anlatan genellikle manzum olarak kaleme alınan eserlerdir. Önceleri siyer türünün bir bölümü olarak yazılan mevlid, zamanla müstakil bir tür mahiyeti kazanmıştır. Özellikle Süleymân Çelebî’nin mevlidinin çok sevilmesiyle birlikte, çok sayıda mevlid kaleme alınmıştır. Yazılan bu mevlidlerden biri de, çalışmamızda ele aldığımız 20.yy şairlerinden Seyyid Muhammed Ali Rıza’ya aittir. Bu Mevlid’in, şimdiye kadar bilinen tek yazma nüshası Süleymaniye Kütüphanesi, Yazma Bağışlar Koleksiyonu 7161/1 numarada kayıtlıdır. Çalışmamızda, mevlid türü ve bahsi geçen saire dair bazı bilgiler verilmiş, “Mevlûd-i Seydî” başlıklı mevlid metni şekil ve muhteva açısından değerlendirilmiştir. Son olarak da, eserintespit edebildiğimiz tek nüshasının transkripsiyonlu metnine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Mevlid, Hz. Muhammed, Seyyid Muhammed Ali Rıza*

³⁴⁵ *Bartın Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi - İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü - Türk İslam Edebiyatı ve İslam Sanatları Anabilim Dalı, kayalik_duygu@hotmail.com*

Okunan meclisler içre şi'r-i gevher-bârdır Her gönül gûyâ ki bir mecmûa-i eş'ârdır Revânî Günümüzde “dergi, süreli yayın” anlamlarına gelen mecmûa, Eski Türk Edebiyatında, bir ya da birkaç şâir, nâsir tarafından oluşturulan çeşitli konulardaki metinlerin mürettepler nazarınca toplandığı eserlere verilen isimdir. Mecmûaların Eski Türk Edebiyatındaki yeri ve metin neşirleri, 2000’li yıllardan itibaren çeşitli akademik çalışmalar ve projelerle ciddi bir şekilde ele alınmaya başlanmıştır. Bu anlamda mecmûanın ayrıntılı tanımları ve kapsamı, bahsi geçen çalışmalarca tekraren belirtilmiştir. Mecmûaların muhtevalarının ortaya konulmaya başlanması konu ile ilgili tasnif çalışmalarını da beraberinde getirmiştir. Çok çeşitli konuları ihtiva etmeleri sebebiyle “Edebiyatımızın kırkambarı” olarak anılan mecmûaların, üzerine yapılan çalışmalarla birlikte, daha önce kendisinden haberdar olunmayan şâir, nâsir, eser ve birçok kıymetli bilgi ilim âlemimize kazandırılmaya başlanmıştır. Bu çalışma ve değerlendirmeler esnasında diğer edebî verimlerimizden farklı muhteva ve şekil özellikleriyle mecmûalar, bazı ilmî çalışmalara karşı yeni bakış açılarının gerekliliğini de ortaya koymuştur. Mecmûaların, neşri yapılan metinlerdeki eksiklerin tamamlanmasını sağlayıp, hatalı bilgilerin düzeltilmesine yardımcı olabildiğini söylemek mümkündür. Burada mecmûaların, daha önce tenkitli neşri yapılmış çalışmalar için ne gibi faydalar sağlayabileceği önemli bir konudur. İlmî bir disiplin olarak tenkitli metin neşri yapılırken, metnin şeceresinin kurulması noktasında mecmûaları hangi ölçülerle bu işin içerisine dâhil etmek gerektiği ise bir başka önemli meseledir. Metin neşrinin temelinde şüphesiz, etraflıca değerlendirilmiş, gerekli tetkikleri yapılmış, her bakımdan müellifin kaleminden çıkmış ya da bu kaleme en yakın, en doğru metnin ortaya konulması meselesi bulunmaktadır. Tenkitli metin neşri, taşıdığı bu mühim gaye ile teknik olarak çok yönlü çalışmayı gerektiren bir alandır. Bu aşamada, mecmûaların müellifin metnini ya da müellifin oluşturduğuna en yakın müstensihin kaleme aldığı metni bünyelerinde barındırıyor olabileceği hususu şecere çalışmalarını da büyük ölçüde etkileyecektir. Bu yazı kapsamında mecmûaların birçok koldan neşredilmeye başlanmasının tenkitli metin neşirleri üzerine etkileri değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Mecmua, Metin, Tenkitli metin neşri.

³⁴⁶*Doktora Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,seymanurzararsiz@hotmail.com*

HEKİMİHAN YÖRESİNDE BEREKET İNANIŞINA BİR ÖRNEK: EŞE-FATMA TAŞI VE BÖCEĞİ

Kemal Deniz³⁴⁷

Çalışmamız içerisinde halk kültürü yönüyle incelemeye çalıştığımız “Bereket anlayışı” bakımından üzerine önemli bir anlam yüklenen “Eşe- Fatma Taşı” ; bilim alanında kullanılan adıyla *cycloliteseliptica/ cyclolitestenviradiatus* olarak bilinen 65-95 milyon yıllık fosillerdir. Yarım küre ya da elipsoidal şekilde, tek yaşayan mercanlardır. Altta halkalar şeklinde epiteka, üst ortada uzunca bir oluk ve ince uzun bölmeler mevcuttur. Üst Kretase jeolojik dönemine tarihlendirilmektedir. Malatya’nın çeşitli yörelerinde sıkça görülen bu fosillerin büyüklü-küçüklü farklı ebatlarda örneklerine rastlanmaktadır. Özellikle Hekimhan yöresinde milyonlarca yıl önce yaşamış fosillere, deniz canlılarının kalıntılarına, toprak yüzeyinde kolayca ulaşmak mümkündür. Yöre halkı bu fosile “**Eşe-Fatma**” (Ayşe-Fatma)adını vererek bir bereket getirici kutsiyet yüklemiştir. Zaten bölgede Hz. Ayşe, Hz. Fatma’dan kaynaklı olarak bayan ismi tek tek kullanıldığı gibi her iki ismin bir kişiye verildiği de görülmektedir. Eşe-Fatma adının bu fosile verilmiş olması yörede kutsal kabul edildiğinin işaretidir. Sarıkız Köyü ve çevresindeki köylerde; un-bulgur çuvallarının ağzına, ekmeğin pişirilirken içinden un alınan, hamur yumaklarının bulunduğu hılaya (**İteği**) Eşe-Fatma Taşı konur. Ekmeğin pişirimi tamamlandıktan sonra hamur kesmede kullanılan kesme küreği/ Hamur Eğişi; Hamur Teknesi/Kersen; Ekmeğin Duvağı/Tapılama ve ekşi hamur yumağı ile birlikte hıla toplanırken içine Eşe-Fatma Taşı konularak bohça biçiminde katlanarak, diğer ekmeğin pişirme zamanına kadar kaldırılır. Bu hılanın içerisine konulan Eşe-Fatma Taşı ekmeğin kadar kutsal kabul edilir ve bereket getireceğine inanılır. Bildiri bütünlüğü içerisinde; “Eşe- Fatma Ana Taşı ve Böceği” ile ilgili olarak sahadan elde edilen veriler ışığında fosilin nasıl inanç geleneğine dönüştüğü ve uygulamasından örnekler verilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Fosil, Eşe-Fatma, Ekmeğin, cyclolitestenviradiatus, Ekmeğin Duvağı*

³⁴⁷ *Araştırmacı-Gazeteci, Malatya*

KARAMANLICA NASREDDİN HOCA FIKRALARI

Osman Ataş³⁴⁸
Doç. Dr. Sevim Yılmaz Önder³⁴⁹

Karamanlıca, Anadolu Ortodoks bir grup olan Karamanlılar tarafından 14.-19. yüzyıllar arasında Osmanlı döneminde Anadolu'da geliştirilmiş bir Türk dili ağızdır. Grek alfabesi ile Osmanlı Türkçesinde yayınladıkları eserleri Karamanlıca (Καραμανλήδικα) veya Karamanlı Türkçesi olarak adlandırılmaktadır. 1923'te Yunanistan ile Türkiye arasındaki mübadelede Yunanca bilmemelerine rağmen Ortodoks oldukları için ülkeyi terk edene kadar Karamanlıların bir kısmı Anadolu'nun Trabzon- Fırat-Toros- Silifke hattından batıya düşen kısmında, özellikle Kayseri, Nevşehir, Niğde, Konya bölgeleri ile Karadeniz'in sahil kısmı ve İstanbul'da, bir kısmı da Suriye, Balkanlar, Kırım ve Kıbrıs'ta yaşamışlardır. Karamanlıların konuştukları ağız ile yayımlamış oldukları eserlerde, dillerini "yavan Türkçe, sade Türkçe, açık Türkçe veya Anadolu lisani" olarak tanımladıkları görülmektedir. Romanlar, hikâyeler, roman çevirileri, şiirler, tiyatro metinleri, şarkı, destan, rüya tabirleri, yıldızname gibi konularda yazılmış eğlendirici eserler, *Şah İsmail, Köroğlu, Âşık Garip, Âşık Kerem* hikâyeleri, *Nasreddin Hoca Fıkraları* vb. Anadolu folkloruyla ilgili kitaplar yazdılar. Bu bildiri Karamanlıca *Nasreddin Hoca Fıkraları* hakkında bilgi ve eserde geçen bazı tipler, meslekler, komşuluk, karı-koca ilişkileri vb. Anadolu'nun çok kültürlü yaşamından kesitlere değinilecektir.

Anahtar Sözcükler: Karamanlılar, Karamanlıca, Nasreddin Hoca Fıkraları.

KARAMANLI TURKISH ANECDOTES OF NASREDDIN HOCA

Karamanli Turkish is a Turkish Language spoken by Karamans who were Anatolian Orthodox Christians from the 14th to the 19th centuries in Anatolia in the period of Ottoman Empire. Their works that were published in Ottoman Turkish using Greek Script are called Karamanlidika (Καραμανλήδικα / Καραμανλήδεια γραφή) or Karamanli Turkish. Some of the Karamans lived in the part of Anatolia Trabzon- Fırat-Toros- Silifke line to the west, especially in Kayseri, Nevşehir, Niğde, Konya areas and Black Sea's coast and Istanbul, some other part of them lived in Syria, Balkans, Crimea and Cyprus until many Karamanlides had to leave their homes during the population exchange in 1923 between Greece and Turkey, because of being an Orthodox, though they didn't speak Greek. In the Karamans' works published in their own accent, they define their language as "prosaic Turkish, simple Turkish, clear Turkish or Anatolian language". They wrote novels, stories, novel translations, poetry, theater scripts, songs, epics, dream interpretations, entertaining books as horoscopes and books about Anatolian folk, the stories and anecdotes reflecting Anatolian folklore such as *Stories of Şah İsmail, Köroğlu, Âşık Garip, Âşık Kerem* and *Anecdotes of Nasreddin Hoca*. In this paper we will talk about Karamanli Turkish *Anecdotes of Nasreddin Hoca* and its multicultural Anatolian life such as some social stereotypes, professions, neighborhoods and the relationship between husband and wife etc.

Keywords: Karamans, Karamanlidika, Anecdotes of Nasreddin Hoca

³⁴⁸Yüksek Lisans Öğrencisi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eski Türk Dili, 1osmanatas@gmail.com

³⁴⁹Yıldız Teknik Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, sevim.yilmazonder@gmail.com

MANUPLATIVE STRATEGIES USED IN THE POLITICAL DISCOURSES IN THE FRENCH LANGUAGE

Orujova Yegana³⁵⁰

As a type of psychological influence, manipulation is one of the peculiarities of modern political discourse. When we say manipulation, first of all we understand speech manipulation, because manipulation mainly is realized by the way of using the language means and by the way of their establishment, being able to make psychological influence. There are too many certain means, possessing inspiring potentials, turning to the means of manipulation in the language. One of these means is certainly metaphor. By the help of Metaphor the subject of political communication has the chance of making the addressee understand the existing panorama of the world. It creates, in the conscious of the addressee, metaphoric model, able of making influence to change already formulated panorama. Metaphoric thinking is one of the creative abilities of the person. Indeed, turning to the metaphoric expression of an ordinary object, word, gesture, in an unusual way is one of the distinctive features of personality. Metaphor as a cognitive instrument directs a person to understand to cognize the political discourse, because for understanding a thought it is an instrument to make difficult things easier. The manipulative strategy of metaphor reduction and implicitness are more highlighted in the realization of these strategies. We think these are the two main strategies of political discourse, because first of all they are active in the political discourses as well, secondly, as a concealed psychological impact it more fits to the nature of manipulation.

Keywords: *French Language, Political Discourse, Manipulation, Metaphor*

³⁵⁰*Azerbaijan University of Languages, e-mail: orucova-yeqana@rambler.ru*

The category of parts of speech is the main feature of both agglutinative and fleective languages. Parts of speech are the largest word classes which are traditionally distinguished with 3 main features: 1) general grammatical meaning 2) general morphological characteristics and generalized paradigm, 3) Common syntactical functions. The first two features are considered important because of having categorical content and grammatical meaning. The opinion of connection between parts of speech and combination of characteristics of different parts of speech in a word was put forward by Russian grammarian Peshkovsky. He created an adjective category formed from verbs in the content of adjectives and participle category in it. However, Peshkovsky considers participles much closer to the verbs. Participles move away from verbs gradually and a new word is formed from the same verb. Certainly, its connection with the verb from lexical point of view is inevitable. As participles combine the features of verbs and adjectives they are sometimes called verbal adjectives. They answer the questions of adjectives and play a role of attribute in the sentence and have grammatical functions characteristic to adjectives. So, participles have been researched either in the content of adjectives, in the content of verbs or as a separate part of speech for hundred years. Naturally, participles are binary forms. It's impossible to define which one is the first in the relationship of verbs and nouns. We only know its binary characteristic and if it has certain status it won't change its binary feature.

Keywords: *Adjectives, Lexical Meaning, Grammatical Functions*

³⁵¹Azerbaijan University of Languages, e-mail: aliquliyeva@bk.ru

ARAP NAZIM SANATINDA ŞİİRİN YARANMA TARİHİ, ŞİİR ÖRNEKLERİNİN ŞAHİT OLARAK KULLANILMASI

Yrd. Doç.Dr. Heybetov Heybet³⁵²

Arap dilinin gramer sınırlarının tanımlanması, Arap nahvinin şekillenmesi birçok yönüyle Arap nazım sanatına, bir başka deyişle Arap şiirine borçludur. Arap şiiri, İslam'ın ilk yıllarında Kur'an ilimlerinin çoğunun temel kaynaklarından biriydi. Kuran'ın vahyi birçok bilimin doğuşuna getirip çıkardı. Kur'an'ın anlaşılmasız kısımlarının açıklanmasında, kelime ve ifadelerin izahında Arapça şiirin fesahat ve belagat yanı sıra seçilen parçaları ana referans noktaları olarak kabul edildi. Bu nedenle, zamanın önde gelen birçok yazarı, Allah kelamının daha doğru şekilde anlaşılması için sık-sık başvurulan Arap şiirinin binlerce beyit ve mısrasını ezber yoluyla kuşaktan kuşağa ileterek aynı zamanda en güzel şiir örneklerini yaşatıyor ve tarihe kazandırıyorlardı. Yalnızca sekizinci yüzyılın sonlarına doğru, ya da daha doğrusu, Emeviler hâkimiyetinin sonlarında divan haline gelen Arap şiirinin tarihsel kökenleri aslında İslam'dan önceki döneme aittir. İslam öncesi çağda Arap şiirleri Arap biliminin temelini oluşturuyordu. Çünkü Arapları o dönemde tarihe kazandıran, onların yaşam tarzı, düşüncesi, zihinsel ve ruhsal durumu ile ilgili bilgi veren kaynaklar bu şiirlerdir. Şiir, Arapların konuşan dili, çarpan kalbi idi. Herhangi bir meseleye karşı tutumlarını onlar nazımla, fesahat ve belagat sergileyerek bildirmeği severdiler. Arap şiirinin tarihi hakkında bazı fikir ve varsayımlar vardır. Dilin tarihi dinin tarihinden daha eski olduğu gerçeğini göz önünde bulundurarak, Arapça yazılmış şiir örneklerinin tarihi üzerine belli betimlemeler yapabiliriz. Makalede, Arapça şiirin yaranması, tanık kavramının ortaya çıkması araştırılıyor. Koşulların ortaya çıkışı, *şevahidi* zaruri kılan etkenler, Arap kelimelerinin, dilbiliminde polemige yol açan *şahit* (çoğulda - *şevahit*) kelimesinin terim olarak etimolojisi açıklanıyor, bu kavramı ortaya çıkaran bilimsel-şiirsel açan konuların çözümünde, özellikle de Kur'an'ın yorumlanmasında şiir örneklerine başvurulmasının oynadığı önemli rol, *garip-dâhil*, *huccet*, *istişhat*, *ihricaç* kavramları, şiir sanatında bu kapsamda ele alınacak şiirler ve s. gibi konular ele alınıyor.

Anahtar Kelimeler: *Garip, Dâhil, Huccet, İstişhat, İhricaç*

³⁵²Bakü Devlet Üniversitesi Arap Filolojisi Bölümü, e-mail:hheybatov@yahoo.com

Postmodernizmi, modernizme ait olduğu düşünölen sorunsalların eleştirilmesi ve yadsınması aracılığıyla ortaya çıkan bir düşünce akımı olarak tanımlanabilir. Elbette postmodernizmin ontolojik manada mutlak tanımını yapmak neredeyse imkânsızdır. Postmodernizm üzerine pek çok sosyolojik tartışma mevcuttur. Öte yandan postmodernizm salt sosyolojik tartışmalara dâhil olan bir konu değildir. Sanatın, edebiyatın, tarihin postmodernizminden bahseden pek çok tartışmasını görmekte mümkündür. İletişim açısından da postmodernizmin etkilerini okumak kıymetli görölmelidir. Zira medyanın ve medya araçlarının teknolojiyle doğru orantılı olarak sürekli değıştiğı ve dönüştüğü yadsınamaz. Öte yandan bu değışimlerin ve dönüşümlerin insan hayatında oldukça büyük etkisi olduğu da bilinmektedir. Bireylerin medya araçları ile olan irtibatının sürekli olarak yeniden ve yeniden üretimi “postmodern dönem medyasını” akla getirmektedir. Başta Baudrillard, Deleuze, Lacan, Derrida olmak üzere pek çok postmodernist düşünürden bahsetmek mümkündür. Özellikle medya konusunda Baudrillard’dan ve postmodernist medya kuramından bahsetmek yerinde olacaktır. Bu çalışmanın amacı; medyanın dönüşümünün postmodernizmin ekseninde yorumlanmaya çalışılmasıdır. Aynı zamanda bu dönüşüm doğrultusunda gelişen çeşitli medya araçlarının postmodernist kuram ile okunmasını sağlamaktır. Bunun için yeni medya araçlarından olan whatsapp örneklemler olarak ele alınmaktadır. Zira whatsapp tarafından oluşturulan pek çok iletişim ağı postmodernist kuramların somutlaşmış halini gösterebilmektedir. Çalışma literatür taramasına ve nitel veri analizine dayalı bir çalışma olarak hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Postmodernizm, Medya, Sosyoloji, Whatsapp*

³⁵³ Pamukkale Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, e-mail:merrvecetin@gmail.com

XIX. YÜZYILIN SONU-XX. YÜZYILIN BAŞLARINDA LENKERAN ŞEHRİNİN TİCARET İLİŞKİLERİ VE PAZARLARI

Şöhret İbadov³⁵⁴

Kara ve deniz yolu güzergâhlarının kavşağında bulunan Lenkeran şehrinin coğrafi konumu, tarihte ülkenin en önemli ticaret merkezlerinden biri gibi gelişmesine yardımcı olmuştur. Buradan Hazar Denizi yoluyla Rusya, İran, Türkiye ve Hindistan'la sürekli ticari ilişkiler kurulmaktaydı. Ayrıca Avrupa'yı Asya ile birleştiren Astarhan'dan Reşt'e kadar uzanan karayolu güzergâhlarından biri olan Tebriz-Şamahı kervan yolu, Lenkeran'dan geçmekteydi. Tüm bu etkenler ve bölgenin doğal kaynaklarla zengin olması, XIX. yüzyılda Lenkeran'ı ülkenin önemli ticari ve ekonomi merkezlerinden birine dönüştürdü. XVIII. yüzyılın 40'lı yıllarında Lenkeran şehri, Talış Hanlığı'nın başkentine dönüştükten sonra, ülkenin hem ekonomik hem de siyasi yaşamında önem kazanmaya başlamıştı. Lenkeran'ın sahip olduğu coğrafi konumu, kara ve deniz ticaret yollarının üzerinde bulunması vs. gibi etkenler, bu şehrin her yönden gelişmesine ivme kazandırmaktaydı. Özellikle şehrin Hazar Denizi vasıtasıyla yapılan transit ticarete yakından iştiraki, bu şehrin bir ekonomi merkezi gibi teşekkülünde önemli rol oynamaktaydı. Buradan Rusya ve birtakım Doğu ülkeleriyle geniş ticari ilişkiler kurulmaktaydı. Söz konusu ülkeler arasında İran, kısmen Türkiye ve Hindistan da vardı. Lenkeran'a karayoluyla deve, deniz yoluyla ise gemi kervanları akışıp gelmekteydi. Tesadüfi değildir ki, Rusya hükümeti, 1745 yılında Doğu ülkeleriyle ticaret yapmak için ana limanı, "Rus gemilerinin daima demirledikleri" Lenkeran'da inşa etmeye karar vermişti. "Doğu ülkeleri ile ticarete ana liman olarak Bakü veyahut Lenkeran'ı seçmeleri, Azerbaycan şehirlerinin Rus-Doğu ticaretindeki önemini bir daha göstermektedir. Rus büyükelçisi Tumankovski de 1780 yılında Rusya Dışişleri Bakanlığı'na gönderdiği mektubunda, Lenkeran'ın son derece önemli bir liman olduğu, oradan İran ve diğer Doğu ülkeleri ile geniş ticari ilişkiler kurmanın mümkün olduğu gerçeğini kaydetmekteydi. Ayrıca Kafkasya'nın ve Azerbaycan'ın birçok şehrini gezmiş olan Alman bilimadamı İ. Lerkh, Avrupa ile Asya arasında ticaretin yapıldığı karayolları arasında Heşterhan'dan başlayarak Kızlar-Terki-Derbent-Bakü-Şamahı-Cavad ve Lenkeran'dan geçerek Reşt'e kadar uzanan yolu özellikle kaydetmiştir. Güney Kafkasya'nın en önemli ticaret-kervan yollarından biri olan Tebriz-Şamahı yolu da Lenkeran'dan geçmekteydi. Bu yolun Salyan'dan Lenkeran'a kadar olan kısmı 220 verst, Lenkeran'dan Astara'ya kadar olan kısmı 40 verst, Lenkeran'dan Tebriz'e kadar olan kısmı ise 75 versti ki, bu mesafeyi kervanlar 10 güne katediyorlardı. Asıl ulaşım aracı, yerli ustalar tarafından yapılan arabalardı. Bunun dışında ticari yüklerin büyük ekseriyeti develer ve atlarla taşınmaktaydı. Kaynaklarda, Tebriz-Lenkeran-Şamahı ticaret yolunun gidiş-geliş için daha elverişli olduğu belirtilmekle birlikte, tek zorluğun bu yolun dağlık arazilerden geçmiş olmasından dolayı kış aylarında burada araba ile hareket etmenin imkansız hale geldiği de kaydedilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Lenkeran, Ticaret İlişkileri, XIX Yüzyıl, Talış Hanlığı*

³⁵⁴*Doktora öğrencisi, Azerbaycan Milli İlimler Akademisi Arkeoloji ve Etnografya Enstitüsü, e-mail:sohretibadov@gmail.com*

ÂŞIK ALİ RIZA EZGİ’NİN ŞİİRLERİNDE TOPRAK TERİMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Kübra Morkoç³⁵⁵

Toprak, Anasır-ı Erbaa olarak bilinen dört unsurdan biri olmakla birlikte pek çok düşünceyi desteklemek amacıyla edebiyatımızda oldukça fazla kullanılan terimlerin başında gelmektedir. Bu bağlamda incelememize konu edilecek olan, Âşık İlhami Demir’in yanında uzun seneler çıraklık hizmetinde bulunan, İzmir’de âşıklık icrasına devam eden Karşı Âşık Ali Rıza Ezgi’nin henüz yayımlanmamış şiirlerinde geçen toprak terimi ve bu terimin şiire katmış olduğu manalar üzerinde durularak çıkarımlarda bulunulacaktır. 8’li ve 11’li hece ölçüsünü yoğun olarak kullanan, güzelleme ve taşlama gibi türde şiirlere ağırlık veren Âşık Ali Rıza Ezgi; toprak terimini pek çok yerde kullanmakta ve kimi zaman toprağın hâkimiyet gücü, memleket hasreti kimi zaman da uğruna kan akıtılacak kutsal bir değer oluşu ve insan olarak algılanışı vb. üzerinde durmaktadır. Buradan hareketle çalışmamızın giriş kısmında Âşıklık Geleneği ve Âşık Ali Rıza Ezgi ile ilgili kısa bilgilendirmeler yapıldıktan sonra şiirlerden dörtlükler verilerek bu dörtlükler içinde varlığı saptanan toprak teriminin kattığı anlamlar tespit edilecektir. Sonuç kısmında ise şiirde geçen toprak kelimesinin şiire kattığı anlamlar belirtilerek özellikle toprağın Türk kültüründe ve şiirinde algılanış biçimi üzerine çıkarımlar yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Ali Rıza Ezgi, Türk Halk Şiiri, Toprak*

AN EXAMINATION ON THE SOIL TERM THE MINSTREL ALI RIZA EZGI’S POEMS

The soil is one of the four elements and is one of the most used terms in our literature to support many thoughts. It is also possible to see this in the tradition of Turkish folk poetry. Our subject is the poet of minstrel Ali Rıza Ezgi. Ali Rıza Ezgi has been an apprentice for many years with bard İlhami Demir. Ali Rıza Ezgi lives in İzmir and he is stil performing poetry. We will investigate the soil term in his poems and the meaning of this term. Ali Rıza Ezgi used 8 and 11 syllable in his poems also writing praise poetry and satire. Ali Rıza Ezgi sometimes used the soil to express his power of domination and sometimes to express his sanctity. We will give a few examples from the beginning of our work with a brief introduction to the tradition of minstrelsy and Ali Rıza Ezgi. In the conclusion part the word in the poem and the meanings of this word will be expressed and then deduce about the place of the term in Turkish poetry.

Keywords: *Ali Rıza Ezgi, Turkish Folk Poetry, Soil*

³⁵⁵Yüksek Lisans Öğrencisi, Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Türk Halk Bilimi,
e-mail:kubramorkoc1923@gmail.com

JEAN-PHILIPPE TOUSSAINT'İN *FOTOĞRAF MAKİNASI* VE MİLAN KUNDERA'NIN *YAVAŞLIK* ADLI ROMANLARINDA MODERN ZAMAN KAVRAMLARI: HIZ VE HAREKETSİZLİK

Fatih Aynacı³⁵⁶

XX. yüzyıl insanlık tarihi açısından dönüm noktası sayılabilecek birçok toplumsal değişimin yaşandığı bir süreçtir. Bu karşı konulmaz değişim, günümüze kadar devam etmiş ve tanımı konusunda hala uzlaşmaya varılamamış bir kavram olan postmodernizmin ortaya çıkışını hızlandırmıştır. Bu noktada postmodern unsurlardan biri olan tüketim kültürünün ve aşırı bireyciliğin etkisiyle ortaya çıkarak çağın en temel sorunlarından biri haline gelen hızlı yaşama arzusu, günümüz edebiyatının ana izlekleri arasında yerini almıştır. İnsanları tükettikçe mutlu olacaklarına inandırmaya çalışan bu anlayış, zamanla maddenin tüketiminin ötesine geçerek, bireyin kendi öz varlığına yabancılaşmasına neden olmuştur. Bu anlayış sonucunda toplumda yalnız, yalıtılmış, benmerkezci (egosantrik) bir yaşam süren, dış dünya ile iletişim kurmak istemeyen silik bireyler ortaya çıkmıştır. XX. yüzyılın son çeyreğinden itibaren Fransız edebiyatının öne çıkan isimlerinden olan Jean-Philippe Toussaint ve Milan Kundera, bu varoluşsal sorunu, yapıtlarına yansıtmaya çalışan yazarlar arasında yer almaktadırlar. Toussaint ve Kundera bu yönleriyle yaşadıkları dönemin bireysel ve toplumsal sıkıntılarını duyarsız kalmayan birer edebi kişilik olduklarını kanıtlamaktadırlar. Hız ile yaşam arasındaki ilişkilerin anlatılmaya çalışıldığı Toussaint'in *Fotoğraf Makinası* (1989) ve Kundera'nın *Yavaşlık* (1995) başlıklı romanlarında, XX. yüzyıl insanının bireysel ve toplumsal ölçekte deneyimlediği varoluşsal sorunlar ele alınmaktadır. Bu bağlamda, yapılacak çalışmanın amacı Toussaint ve Kundera'nın düşünceleri ışığında, söz konusu yapıtlarda ileri sürülen konuların çağımızla olan ilişkisine değinmek, mutluluğun ve hazzın kaynağının hızlı yaşamakta saklı olmadığını ortaya koymak ve bir yaşam felsefesi olarak vurgulanan yavaşlığın olumlu etkileri üzerinde durmaktır. Burada tüketim toplumunun ortaya çıkardığı hızlı yaşama olgusunun, roman kahramanının yaşam biçimiyle ters orantılı olduğu analiz edilmekte ve postmodern toplum yapısına eleştiri getirilmektedir.

Anahtar kelimeler: *Tüketim Toplumu, Yabancılaşma, Hız-Haz, Hareketsizlik*

IN THE NOVELS JEAN-PHILIPPE TOUSSAINT'S *CAMERA* AND MILAN KUNDERA'S *SLOWNESS*, MODERN TIME CONCEPTS: RAPIDITY AND IMMOBILITY

XXth century, it is a process in which many social changes that can be considered as a turning point in terms of human history were experienced. This irresistible change has continued until today and has accelerated the emergence of postmodernism, a concept that has not still to be reconciled on its definition. At this point, fast life desire, one of the most basic problems of the age, emerged with the effects of the consumerist culture and of extreme individualism, take part in among the postmodern elements, has placed among the main issues of today's literature. This mentality, which tried to convince people that they would be happy as they consumed, in course of time by passing beyond the consumption of the material, cause to become alienated to own being of individual. As a result of this mentality, weak individuals who live alone, isolated, egocentric in society and do not want to communicate with the external world have emerged. Jean-Philippe Toussaint and Milan Kundera, situated in the leading figures of French literature as from the last quarter of the century, are among the writers who try to reflect this existential problem on their works. Toussaint and Kundera prove by these aspects that they are a literary personality that is not insensitive to the individual and social trouble of the period when they lived. In the novels Toussaint's *Camera* (1989) and Kundera's *Slowness* (1995) where relations between rapidity and life are tried to be explained, the existential problems with individual and social scale experienced by the people of the XX century are discussed. In this context, the aim of the work is to touch on the relationship between the romans in question and our age in the light of the ideas of Toussaint and Kundera, to show that the source of happiness and of pleasure is not hidden in fast life and to emphasize on the positive effects of the slowness which is emphasized as a philosophy of life. It is analyzed here the inversely proportional between the phenomenon of fast life which reveals with effect of the consumerist society and life of the hero of the novel. So, postmodern society structure is criticized.

Key words: *Consumerist Society, Alienation, Rapidity-Pleasure, Immobility*

³⁵⁶ Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Fransız Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, e-posta: fatihayn@hotmail.com